

3156

ΠΕΡΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ,

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ,

Ἐγκρίσει τῆς Κυβερνήσεως.

ΥΠΟ

Κ. ΑΣΩΠΙΟΥ,

Καθηγητοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων ἐν τῷ Ἐθνικῷ
Πανεπιστημίῳ τῆς Ἑλλάδος.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΡΩΤΗ.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΚΤΗ,

Ὁρθοτέρα καὶ πληρεστέρα.

Υ. Σαμψουήλ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΤΥΠΟΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΩΜΑΣΙ Σ. Κ. ΒΛΑΣΤΟΥ.

(Κατὰ τὴν ὁδὸν Ἑρμοῦ, ἀριθ. 212).

1864.

« Τὸ γὰρ ἐξ ἐκάστης λέξεως παρυφιστάμενον νοητὸν τρόπον τινὰ στοιχεῖόν ἐστι τοῦ λόγου, καὶ ὡς τὰ στοιχεῖα τὰς συλλαβὰς ἀποτελεῖ κατὰ τὰς ἐπιπλοκάς, οὕτω καὶ ἡ σύνταξις τῶν νοητῶν τρόπον τινὰ συλλαβὰς ἀποτελέσει διὰ τῆς ἐπιπλοκῆς τῶν λέξεων· καὶ ἔτι ὃν τρόπον ἐκ τῶν συλλαβῶν ἡ λέξις, οὕτως ἐκ τῆς καταλληλότητος τῶν νοητῶν ὁ αὐτοτελής λόγος. »

(Ἀπολλώνιος Ἀλεξανδρεὺς περὶ Συντάξεως ἐν ἀρχῇ).

« Οἱ περὶ τὴν γραμματικὴν καὶ τὴν μουσικὴν καὶ τὴν ἄλλην παιδείαν διαπονηθέντες πρὸς μὲν τὸ βέλτιον εἰπεῖν ἢ βουλευσασθαι περὶ τῶν πραγμάτων οὐδεμίαν πω λαμβάνουσιν ἐπίδοσιν, αὐτοὶ δ' αὐτῶν εὐμαθέστεροι γίνονται πρὸς τὰ μέζω καὶ σπουδαιότερα τῶν μαθημάτων. »

(Ἰσοκράτης περὶ Ἀντιδόσεως, σελ. 118 Μουστοῦ.).

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

ΕΚΤΗΝ ἤδη φορὰν ἐκδίδων νῦν τὸ μικρόν μου Συντακτικόν, ἐπροσπάθησα, τὸ ἐπ' ἐμοί, νὰ τὸ καταστήσω ὅσον ἔνεστιν ὀλιγώτερον ἀτελές. Οὕτω λοιπὸν ἀφηρέθησαν ἁμαρτήματα καὶ ἁμαρτημάτια, παρεισφρήσαντα μάλιστα ἔν τινι, μεταξύ τῆς παρούσης καὶ τῶν πέντε προγενεστέρων κυρίως ἐκδόσεων γενομένη, ἀπλῆ μετατυπώ-σει, τὴν ὁποίαν δὲν ἠδυνήθην νὰ ἐπιθεωρήσω. Παραπομπαὶ προσ-διωρίσθησαν, πρὸς ἀδείγματα καὶ ἡλλάχθησαν καὶ προσετέθησαν, τὸ περὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τέρος ῥηματικῶν ἐπηυξήθη, τὸ περὶ ἐπιρ-ρημάτων καὶ ἀποφατικῶν μορίων καὶ προθέσεων ἐπίσης· καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ ἐπὶ τὸ ὀρθότερον καὶ πληρέστερον μετεῤῥυθμίσθησαν, τῶν δυνατῶν βελτιώσεων οὐδεμιᾶς ἴσως παραλειφθείσης.

Ἀναδιφῶν δὲ τὰς τῶν ἀρχαίων περὶ φύσεως καὶ ὀνομασίας τῶν μερῶν τοῦ λόγου θεωρίας, ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι τῆς ὀριστικῆς διαιρέσεως καὶ κατατάξεως αὐτῶν, εὑρίσκον ὅτι, οὐχὶ μόνον δὲν ἠ-δυνάμην νὰ μεταβάλω τι, ἀλλ', ἀπ' ἐναντίας, ἔπρεπε νὰ σεβάσθῃ καὶ νῦν, ὡς πάντοτε, τοὺς παναρχαίους καὶ παρὰ πᾶσιν ἰσχύοντας γραμματικοὺς ἀφορισμούς, τοὺς ὁποίους καὶ σύμψασα ἡ νεωτέρα Εὐρώπη ἐσεβάσθη μετὰ μικρῶν ἐξαίρέσεων, οὐδὲ αὐτῶν τοῖς ἀρ-χαίοις ἀγνώστων.

Τούτων τοῖς ἔχουσιν ἐπόμενος, καὶ εὐτύχημα νομίζων εἶτι ὀρθῶς ἐνόησα τὰ παρ' ἐκείνων ὀριζόμενα, ἀπ' ἐμαυτοῦ τε καὶ ὑπὸ τῶν ἀ-σπασαμένων καὶ ὑπομνηματισάντων αὐτὰ βοηθούμενος, ἐφιλοτιμή-θην πρὸ πολλοῦ νὰ ἐκπονήσω τὸ παρὸν συνταγμάτιον, τὸ ὅποσον, ἐπὶ πολλὰ ἔτη βιωσαν, οὐχὶ, ἐλπίζω, ἄνευ κερποῦ, πολλὰ καὶ πολλάκις τυπωθὲν καὶ πρὸς τυπωθὲν, καὶ νῦν πάλιν, ἐπὶ τῷ αὐτῷ πάντοτε σκοπῷ καὶ ἐπὶ τῇ αὐτῇ τύχῃ βεβαίως, ἀναφαινόμενον, ἔτοι-μον εἶναι νὰ δώσῃ χώραν τοῖς κρείττοσιν.

Ἀλλ' ἀνάγκη νὰ δημολογήσω ὅτι καὶ ἡλικία καὶ ἀσθένεια, δὲς δ' εἰπεῖν, καὶ ἀσχολία ἀπαραίτητοι, ἐκόλυσάν με νὰ ὠφελθῶ ἐκ

τῶν νεωτάτων περὶ τούτου φροντισμάτων· οὐδὲ ἦτον εἰς ἐμὲ πε-
 ρωμένον, νέος Ἄρχων Εὐκλείδης ἐν τῇ Γραμματικῇ δεικνύμενος, νὰ
 συμπληρώσω τὰ ἐλλείποντα, ἢ, ἐκσυρίζας τὰς ἀνέκαθεν ἐρριζω-
 μένας ἐν αὐτῇ πλάνας, θαρξάλλως νὰ ἀνορθώσω τὴν ἀληθινὴν βάσιν
 εἰς τὸ γραμματικὸν σύστημα, ὡς ὁ Κοπέρνικος ἐν τῇ Ἀστρονομίᾳ.
 Ἄλλος ἦτον ὁ εὐδαίμων βροτὸς ᾧ ἡ τοιαύτη ἀπέκειτο δόξα, ὁ ἐκ
 Σαραντεκκλησιῶν τῆς Θράκης κύριος Δ. Ματζαράκης; αὐτὸς οὗτος
 ὁμολογῶν ὅτι ἀνεκάλυψεν ὅτι οὐδεὶς πάντων τῶν γραμματικῶν
 ὁλῶν τῶν ἔθνων ἕως σήμερον (ἴδε Διατριβὴν περὶ Μέσων καὶ
 Ἐπιμέσων Ῥημάτων, σελ. 5' καὶ 27, καὶ τοῦ παρόντος πονήμα-
 τος σελ. 82).

Ἐπανερχόμενος δὲ πάλιν εἰς τὰ ἐμὰ, τὰ ὅποια, πολὺ χαμαὶ κεί-
 μενα, μεγάλως θέλουσι τιμηθῇ ἂν καὶ ὡς ἀπλῇ βαθμίδι πρὸς τὰ ὑψη-
 λὰ καὶ μετέωρα χρησιμεύσωσι, λέγω τελευτῶν ὅτι, ἐπειδὴ τὸ πό-
 νημα τοῦτο εἶναι ὀρισμένον διὰ τε τὰ σχολεῖα καὶ γυμνάσια τοῦ
 Ἑλληνικοῦ Βασιλείου, ἔκρινα καλὸν νὰ χωρίσω δι' ἀστερίσκου ὅσα
 μέρη ἐνόμισα εἰς τοὺς γυμνασιακοὺς ἢ καὶ εἰς ἰδιαιτέραν μελέτην
 ἀρμόζοντα· καὶ τοῦτο μόνον εἰς τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον τμήμα,
 τὴν δὲ χρῆσιν τοῦ τρίτου ἀφίνω εἰς τὴν σύνεσιν τοῦ διδάσκοντος.

Ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ διδασκόμενοι καὶ διδάσκοντες δὲν θέλουσι
 μετ' ἀδιαφορίας διατρέξει τὸ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἐκ τοῦ Ἰσοκράτους
 προταχθὲν ὡς δεύτερον τοῦ πονήματος σύμβολον, μετὰ τῆς παρ-
 λειφθείσης συνεχείας αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 16 Ἀπριλίου 1864.

Κ. ΛΩΝΙΟΣ.

ΠΙΝΑΞ ΚΕΦΑΛΑΙΩΔΗΣ.

Σελ.

Πρόλογος. γ'.

ΠΡΟΔΙΟΙΚΗΣΙΣ.

Περὶ Συντάξεως καὶ Συντακτικοῦ, καὶ περὶ διαιρέσεως τοῦ παρόντος πονήματος ζ'.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΥΡΙΩΣ ΛΕΓΟΜΕΝΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ.

ΚΕΦ. Α'.	Περὶ Λόγου.	1
— Β'.	Περὶ Ὀνομάτων.	7
— Γ'.	Τὰ Ὀνόματα ὡς Προσδιορισμοί.	43
— Δ'.	Περὶ Ἀντωνυμιῶν.	25
— Ε'.	Περὶ Ἀριθροῦ.	42
— ΣΤ'.	Περὶ τῶν Κοινῶν Προσδιορισμῶν.	50
— Ζ'.	Περὶ Ῥημάτων.	57
	Σύνταξις τοῦ εἶναι καὶ τινων ἄλλων οἶον ἰσοδυνάμων.	—
— Η'.	Διαιρέσεις καὶ Σύνταξις τῶν ἄλλων ῥημάτων, ἐκτὸς τοῦ εἶναι.	61
	Σύνταξις τῶν Οὐδετέρων Ῥημάτων.	62
— Θ'.	Σύνταξις τῶν Ἑνεργητικῶν Ῥημάτων.	63
	Σύνταξις τῶν Ἀμεταβάτων Ἑνεργητικῶν.	—
— Ι'.	Σύνταξις τῶν Μεταβατικῶν Ἑνεργητικῶν.	64
	Μονόπρωτα Μεταβατικὰ Ἑνεργητικά.	65
— ΙΑ'.	Σύνταξις τῶν Διπτῶτων Μεταβατικῶν.	68
— ΙΒ'.	Σύνταξις τῶν Παθητικῶν Ῥημάτων.	72
— ΙΓ'.	Σύνταξις τῶν Μέσων Ῥημάτων.	76
— ΙΔ'.	Σύνταξις τῶν Ἀποθετικῶν Ῥημάτων.	81
— ΙΕ'.	Περὶ Ἑγκλίσεων.	83
	Αἱ Παραμετρικαὶ Ἑγκλίσεις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.	—
— ΙΣΤ'.	Αἱ Παραμετρικαὶ Ἑγκλίσεις ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήται.	87
— ΙΖ'.	Περὶ Ἀπρεμεμάτων καὶ Ἀπρωτώπων Ῥημάτων.	95
— ΙΗ'.	Περὶ Μετοχῆς καὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τέος Ῥηματικῶν.	104
— ΙΘ'.	Περὶ Χρόνων τοῦ Ῥήματος.	113
— Κ'.	Περὶ Ἐπιρρημάτων καὶ Ἐπιφωνημάτων.	122
— ΚΑ'.	Περὶ τῶν Ἀποφατικῶν Μορίων.	134
— ΚΒ'.	Περὶ Προθέσεων.	145
	Προθέσεις Μονόπρωτοι.	146
	Προθέσεις Διπτῶτοι.	152
	Προθέσεις Τρίπρωτοι.	156
— ΚΓ'.	Περὶ Συνδέσμων καὶ Πολυστήμων Μορίων.	169

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΔΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ ΑΥΤΩΝ.

	Σελ.
ΚΕΦ. Α'. Περὶ Συνδέσεως καὶ τῶν Διαφόρων αὐτῆς Τρόπων.	172
— Β'. Περὶ Λόγων Συμπλεκτικῶν.	173
— Γ'. Περὶ Λόγων Διαζευκτικῶν	178
— Δ'. Περὶ Λόγων Ἀντιθετικῶν	181
— Ε'. Περὶ Λόγων Αἰτιολογικῶν	184
— ΣΤ'. Περὶ Λόγων Τελικῶν	186
— Ζ'. Περὶ Λόγων Ὑποθετικῶν	188
— Η'. Περὶ Λόγων Ἀναφορικῶν	195
— Θ'. Περὶ Λόγων Χρονικῶν	197
— Ι'. Περὶ Λόγων Συμπερασματικῶν ἢ τοι Λόγων Συνεπείας.	200
— ΙΑ'. Περὶ Λόγων Εἰδικῶν ἢ τοι Διηγηματικῶν.	202
— ΙΒ'. Περὶ Λόγων Ἑρωτηματικῶν.	210

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΩΝ ΣΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΜΑΤΩΝ.

ΚΕΦ. Α'. Περὶ Σχημάτων. Α'. Σχῆμα κατὰ Σύνεσιν.	215
Β'. Σχῆμα Ἀπτικόν ἢ Ἀπτική Σύνταξις.	217
Γ'. Σχῆμα Πινδαρικόν ἢ τοι Βοιωτικόν.	218
Δ'. Σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος.	219
— Β'. Περὶ Ἰδιωμάτων. Α'. Περὶ Ἑλλείψεως καὶ τῶν ὑπ' αὐτὴν ὑπαγομένων Σχημάτων	222
Β'. Περὶ Πλεονασμοῦ καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν ὑπαγομένων Σχημάτων.	230
Γ'. Περὶ Ἑλέξεως ἢ Ἑφέλξεως καὶ τῶν ὑπὸ ταύτην ὑπαγομένων Σχημάτων.	232
Δ'. Περὶ Ἀνακολούθου καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸ ἀναγομένων Σχημάτων.	245
Ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου.	248

ΠΡΟΔΙΟΙΚΗΣΙΣ.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΥ, ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΔΙΑΙΡΕΣΕΩΣ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΠΟΝΗΜΑΤΟΣ.

§. 1. **Σ**ΥΝΤΑΞΙΣ ἐν τῇ γραμματικῇ λέγεται ἡ κατὰ κανόνας καὶ ὀρθὴ πλοκὴ τῶν λέξεων εἰς κατασκευὴν λόγου, *Συντακτικὸν* δὲ τὸ περὶ αὐτῆς πραγματευόμενον μέρος τῆς γραμματικῆς, καὶ διδάσκον τοὺς κανόνας καθ' οὓς ἡ πλοκὴ αὕτη γίνεται ὀρθή. Καὶ κανὼν μὲν ἐνταυθα ἔστι γραμματικὸν παράγγελμα, χρησιμεῖον εἰς ἀποφυγὴν συντακτικοῦ ἁμαρτήματος, ὡς ὁ κανὼν ἥτοι γραμμαγωγὸς τῶν καλλιγράφων πρὸς εὐθυγραμμίαν, καὶ ὡς ὁ φραγμὸς εἰς ὑπερβασίων κώλυσιν· ὀρθὸν δὲ ἐνταυθα τε καὶ ἀπανταχοῦ τὸ πρὸς κανόνας ὁμολογουμένους καὶ παρὰ πᾶσι δεκτοὺς σύμφωνον.

§. 2. Τὸ ἔργον τοῦ *Συντακτικοῦ* εἶναι τριπλοῦν· πρῶτον, τὸ διδάξαι τί χρησιμεύει ἕκαστον εἶδος τῶν λέξεων εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ λόγου καὶ κατὰ ποίους κανόνας τίθεται· δεύτερον, τὸ δεῖξαι τοὺς τρόπους, καθ' οὓς λόγος πρὸς λόγον συνδέεται, καὶ τρίτον, τὸ σημειῶσαι παραλλαγὰς τινὰς αἵτινες, καίπερ οἷον παραβάσεις τοῦ κανονικοῦ καὶ συνήθους φαίνόμεναι, εἶναι ὅμως συγχωρηταί, ὑπὸ τῆς χρήσεως διὰ τινὰ λόγον ἐπικυρούμεναι· ὀνομάζονται δὲ αὗται, ὠρισμέναι οὔσαι καὶ εἰς σύστημα ἀναγόμεναι, *Σχήματα* καὶ *Ἰδιώματα*, διάφορα τῶν ἀσυγχωρήτων παραβάσεων αἵτινες καλοῦνται *Σο.λοικισμοί*. Οὕτως ἀποκτᾶται ἡ πλήρης ἐκμάθησις τῆς ὀρθῆς πλοκῆς τῶν λέξεων εἰς κατασκευὴν λόγου, ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν σύνταξιν.

§. 3. Ἐκ τούτου λοιπὸν καὶ τὸ παρὸν πόνημα εἰς τρία τμήματα διαίρεται. Τὸ πρῶτον, πραγματευόμενον περὶ τοῦ πρώτου τῶν προσημειωθέντων τριῶν ἔργων, ἐπιγράφεται *Περὶ τῆς Κυρίως Λεγομένης Συντάξεως*. Τὸ δεύτερον, πραγματευόμενον περὶ τοῦ δευτέ-

ρου ἔργου, ἐπιγράφεται *Περὶ Συνδέσεως τῶν Λόγων καὶ τῶν Με-
ρῶν αὐτῶν*. Τὸ τρίτον, τελευταῖον, πραγματευόμενον περὶ τῶν συγ-
χωρητῶν πρᾶξεις, ἐπιγράφεται *Περὶ Συντακτικῶν Σχημάτων
καὶ Ἰδιωμάτων*. Περὶ ἐνὸς ἐκάστου τούτων ἰδιαίτερος θέλομεν πρα-
γματευθῆ ἐν τῷ παρόντι πονήματι, ὅσον ὁ σκοπὸς καὶ τὸ σχέδιον
αὐτοῦ ἐπιτρέπουσι, παραπέμποντες περὶ τῶν λοιπῶν εἰς τὰ πληρέ-
στερα περὶ τούτου συγγράμματα.

§. 4. Ἐκ τῶν πολλῶν διαλέκτων τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσ-
σης ἡ ἀττικὴ, καὶ διὰ τὰ πολλὰ πλεονεκτήματα καὶ διὰ τὴν ὑπὸ
Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν διαδόχων διάδοσιν αὐτῆς, ἐγένεν ἐν τέλει ἐπι-
κρατεστέρα, προσλαβοῦσα, ὡς ἦτον παρεπόμενον, καὶ μεταβολάς
τινας χρονικάς τε καὶ τοπικάς. Τούτου ἕνεκα, καὶ εἰς συγγράμματα
δὲ πλουσιωτέρα τῶν ἄλλων οὖσα, αὕτη συνήθως τίθεται ὡς βᾶσις
τῆς ἑλληνικῆς συντάξεως καὶ τῆς ἑλληνικῆς γραμματικῆς ἐν γένει,
παρασημειουμένων τῶν διαλεκτικῶν διαφορῶν.

§. 5. Ἐπίσης ὅμως δυνατόν, παντάπασι χωρισθείσης τῆς ἀττι-
κῆς, τὸ περὶ τῶν ἄλλων διαλέκτων τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, νὰ ἀ-
ποτελῇ τμήμα ἰδιαιτερόν, μέρος ἀποβλέπον τοὺς σχηματισμοὺς καὶ
μέρος τὴν σύνταξιν. Ἐν τῷ παρόντι πονήματι ἐκ τῶν Ἀττικῶν μὲν
τὰ πλεῖστα, δὲν λείπουσιν ὅμως καὶ ἐκ τῶν ἄλλων παραδείγματα.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΥΡΙΩΣ ΛΕΓΟΜΕΝΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ Λόγου.

§. 1. ΣΚΟΠΟΣ τοῦ λόγου, ἐκφωνουμένου ἢ γραπτοῦ, εἶναι τὸ ἐξηγῆσαι τὰ αἰσθήματα ἢ διανοήματα τοῦ λαλοῦντος ἢ γράφοντος. Τὰ πρὸς τοῦτο χρησιμεύοντα εἶναι τὰ διάφορα εἶδη τῶν λέξεων, λαμβανόμενα κατὰ τὴν χρείαν, ποτὲ μὲν περισσότερα, ποτὲ δὲ ὀλιγώτερα καὶ διαφόρως συμπλεκόμενα, ὡς τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν συλλαβῶν καὶ λέξεων, οἷον ἀ, βᾶ, ἄρα, κάρα, κάραβος, ἀνάκαρ, κατακάρα—ἰς, ῥίς, ἄρίς, καρίς, σκαρίς, ἄσκαρίς—μόνος νόμος, βῶλος λωβός, πόλις λίπος, λύμη μύλη, κλ. Οὕτω καὶ ἐστὶ θεός.—θεός ἐστὶν ὁ τὰ πάντα κυβερνῶν.—λέγω.—θέλω λέγειν.—θέλω λέγειν Ἀτρείδας—ἐστὶ τοῦτο—τοῦτό ἐστιν, κτλ.

§. 2. Ὁ λόγος δυνατὸν νὰ ᾔηται μικρὸς ἢ μέγας, κατὰ τὴν περιστάσιν καὶ τὴν χρείαν, προσέτι δὲ μέγιστος καὶ πολυμερέστατος. Ὁ μικρότατος δὲ πάντων καὶ τὸ στοιχεῖον, τρόπον τινά, εἰς ὃ οἱ λοιποὶ δυνατὸν νὰ ἀναλυθῶσιν, εἶναι ὁ ἐξηγῶν ὅτι πρόσωπον ζῶον, ἢ πρᾶγμα τι ἔχει ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν ιδιότητα, ὡς Ἀριστείδης ἐστὶ δίκαιος, ὁ λαγὼς ἐστὶν ὠκύπους, ἡ χιὼν ἐστὶ λευκή, τὸ τεῖχος ἐστὶν ὑψηλόν, ἡ ἀπλῶς ὑπαρξίν, ὡς ἤθελεν εἶναι ἐστὶ θεός—ὁ θεός ἐστὶν ὢν—ὑπάρχων (ἴδε κατωτέρω). Μικρότερος λόγος τούτου δὲν γίνεται.

Ἀπλῇ Πρότασις.

§. 3. Ὁ μικρότατος οὗτος λόγος, εἰς ὃν οἱ λοιποὶ ἀναλύονται, καλεῖται ἀπλῇ πρότασις, σημαίνουσα κρίσιν τοῦ νοῦς διὰ λέξεων ἐκφερομένην. Ἐστὶ δὲ κρίσις δύο ἰδεῶν σύζευξις ἢ διάζευξις· ὁ ἀνήρ ἐστὶ πλούσιος.—ὁ ἀνὴρ οὐκ ἐστὶ πλούσιος.

§. 4. Ἡ ἀπλῇ πρότασις συνίσταται, ὡς καὶ τὰ ἀνωτέρω παραδείγματα δεικνύουσιν, ἐκ τριῶν μερῶν, τοῦ ὑποκειμένου, τοῦ κατηγορουμένου καὶ τοῦ συνδετικοῦ. Καὶ τὸ μὲν ὑποκείμενον σημαίνει τὸ πρόσωπον, ζῶον, ἢ πρᾶγμα, περὶ οὗ ὁ λόγος, τὸ δὲ κατηγορούμενον (ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α.)

σημαίνει τὴν εἰς αὐτὸ ἀπονεμομένην ιδιότητα ἢ ὑπαρξιν, τὸ δὲ συν-
δετικὸν τὴν σύνδεσιν καὶ σύζευξιν αὐτῶν, οἷον ὁ θεός ἐστι δίκαιος.
Ἀναιρεῖται δὲ ἡ σύζευξις αὕτη τῶν δύο ἰδεῶν καὶ γίνεται διάζευξις,
προστιθεμένου τοῦ ἀποφατικοῦ ἢ τοῦ ἀρνητικοῦ μορίου οὐ. ὁ Φίλιπ-
πος οὐκ ἐστὶ δίκαιος.—ὁ Ἀριστείδης οὐκ ἐστὶν ἄδικος.—τοῦτο
οὐκ ἐστὶν ἀληθές, κτλ.

§. 5. Τὸ ὑποκείμενον, τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ συνδετικόν,
μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ ἀποφατικοῦ μορίου, ἀποτελοῦσι λόγον, δυνάμενον
μὲν νὰ λάβῃ καὶ προσθήκας, οὐδεμίαν ὅμως ἐλάττωσιν, ἀποτελοῦσι
λόγον πλήρη ὅστις περιέχει τέλειον νόημα.

Σύμπτυξις τοῦ Συνδετικοῦ μετὰ τοῦ Κατηγορουμένου.

§. 6. Τὸ συνδετικὸν τίθεται κατὰ δύο τρόπους· α. κεχωρισμένον
τοῦ κατηγορουμένου, οἷον Πλάτων ἐστὶ σώφρων, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἀ-
νωτέρω παραδείγμασιν· β. ἠνωμένον μετ' αὐτοῦ, οἷον Πλάτων σω-
φροεῖ.—ὁ βίος εὐδαιμονεῖ τε καὶ οὐκ εὐδαιμονεῖ (Εὐριπ. Ἀ-
ποσπ.). Ταῦτα δὲ ἴσα δύνανται τοῖς Πλάτων ἐστὶ σώφρων, ὁ βίος
ἐστὶν εὐδαίμων καὶ οὐκ εὐδαίμων. Ἡ τοιαύτη σύμπτυξις δυνατὸν
νὰ γένη, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ ῥήματα,
τῶν ὁποίων ἡ ἄπειρος πληθὺς προκύπτει ἐκ τῆς συνθέσεως τῆς τοῦ
κατηγορουμένου καὶ συνδετικοῦ ἐννοίας. Ἴδε §. 9.

§. 7. Ἡ δὲ ἰδέα τῆς ὑπάρξεως ἐκφέρεται συνήθως διὰ τοῦ αὐτοῦ
εἶναι, ἐπὶ ὑπαρκτικῆς ἐννοίας, διὰ τοῦ ὑπάρχειν καὶ ἐλίγων ἄλλων,
οἷον ἰσοδυνάμων, οἷον ἐστὶ θεός=θεός ἐστὶν ὦν=ὑπάρχων.—ἐστὶ
Δίκης ὄφθαλμός (Μέν.).—ὑπάρχει δύναμις, μέγεθος πλούτου, (Ἀ-
ριστοτ.). Ὡσαύτως διὰ τοῦ κυρῶ καὶ τυγχάνω, ὡς τίς ἐν πύλαισι
δωμάτων κυρεῖ; (Εὐρ. Φ. 1067)—ἐνδον γὰρ ἀγὴρ ἄρτι τυγχάνει
(Σ. ΑἹ. 9). Οὕτω δὲ καὶ διὰ τοῦ ποιητικοῦ πέλει καὶ πέλεται, ὡς
κλαγγὴ γεράνων πέλει.—ἐπλετ' (ἐπέλετο) ἔργον ἅπασιν (ἰλ. Γ,
3. Ν, 251). Τὰ αὐτὰ δὲ ἐλαμβάνονται καὶ κατὰ συνδετικὴν ἐν-
νοιαν. Ἴδε κατωτέρω Κεφ. Ἐβδομον.

§. 8. Ἐκ τούτου λοιπὸν γεννῶνται διτταὶ προτάσεις, προτάσεις
ἔχουσαι τὸ κατηγορούμενον κεχωρισμένον τοῦ συνδετικοῦ, ὡς Σω-
κράτης ἐστὶ σώφρων, ἀγνός, ἡσυχός, κτλ, καὶ προτάσεις ἔχουσαι
ἠνωμένον τὸ κατηγορούμενον μετὰ τοῦ συνδετικοῦ, ὡς Σωκράτης
σωφροεῖ, ἀγνεύει, ἡσυχάζει, κτλ. Τὰς πρώτας καλοῦμεν, συντο-

μίας χάριν ἀνεπτυγμένης, τὰς δευτέρας συνεπτυγμένης προτάσεις.

§. 9. Εἰ καὶ κατὰ τὴν θεωρίαν ἡ συνεπτυγμένη πρότασις ἰσοδυναμεί ἐν γένει πρὸς τὴν ἀνεπτυγμένην, δὲν εἶναι ὅμως οὕτω καὶ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν· διότι ἡ γλῶσσα δὲν ἔχει πάντοτε ὅρους ἐπιτηδείους ὥστε νὰ μετατρέπῃ τὰ ἀνεπτυγμένα εἰς συνεπτυγμένα, καὶ ἀντιστρόφως. Οὔτε τὸ ἐγὼ εἰμι στρατιώτης γίνεται ἐγὼ στρατιωτεύω, οὔτε τὸ ἐγὼ εἰμι σοφὸς συμπτύσσεται εἰς τὸ σοφεύω, οὔτε τὸ ἐγὼ πατρώζω γίνεται ἐγὼ εἰμι πατήρ, οὔτε τὸ ἐρχομαι γίνεται εἰμι ἐρχτης, οὔτε τὸ ἐλεύθω γίνεται εἰμι ἐλεύοτης.

§. 10. Ἀλλὰ καὶ ἔνθα ἡ γλῶσσα δὲν ἐμποδίζει, ὑπάρχουσι περιστάσεις ἐν αἷς ὁ εἰς τρόπος εἶναι προτιμότερος τοῦ ἄλλου. Οὕτω, π. χ. πᾶν ῥῆμα δυνατὸν νὰ ἀναλυθῇ εἰς τὴν οἰκείαν μετοχὴν καὶ εἰς τὸ συνδεδεικὸν εἶναι, ὡς γράφει=γράφων ἐστί, κτλ. οὐδὲν ἥττον ὅμως πολλάκις ἕτερον ἐκότερον. Οὕτω βούλεται καὶ ἐστὶ βουλόμενος, γράφει καὶ ἐστὶ γράφων, (sta scrivendo, παρ' Ἰταλοῖς. (Ἴδε Εἰσαγωγὴν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Σύνταξιν, σ. 23).

Παράλειψις τοῦ Συνδεδεικτοῦ.

§. 11. Ὅσάκις τὸ συνδεδεικὸν οἴκοθεν ἐννοεῖται εὐκόλως, παραλείπεται, ὡς Ἑλλὴν ἐγὼ.—σὺ γὰρ ὁ αἷτιος.—τὸ μέλλον ἄδραστον. Συνήθως δὲ παραλείπεται τὸ τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον, ὡς δυσχέρεια πολλή.—πολὺ πέλαρος. (Σοφ.)· μάλιστα δὲ ἐπὶ γνωμικῶν· σοφὸν τὸ σαφές, οὐ τὸ μὴ σαφές (Εὐρ.)· ἐπὶ παροιμιῶν· ἄλλος βίος, ἄλλη δίκαια. Οὕτω καὶ παρ' ἡμῖν ἄσκοπος ὁ νοῦς διπλὸς ὁ κόπος· ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν ἀνάγκη, χρεῶν, θέμις· ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων γροῦδος, ἄξιος, δυνατός, αἷτιος, ῥάδιος, χαλεπὸν· ἐπὶ τῶν εἰς τέλος ῥηματικῶν, καὶ μάλιστα τῶν οὐδετέρων· ἐπὶ τῶν οἰόν τε, θαυμαστὸν ὅσον, ἀμήχανον ὅσον, καὶ τῶν ὁμοίων. Ἐπὶ δὲ τοῦ ἑτοιμος παραλείπεται πολλάκις μετὰ τοῦ εἰμι καὶ τὸ ἐγὼ· θηήσκειν ἑτοιμος (Εὐρ. Φ. 976). Ἀλλὰ καὶ εἴμ' ἑτοῖμος (Σοφ. Φιλ. 90).

§. 12. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν ἀρχῇ λόγου, ἐν ἀκολουθίᾳ δὲ λόγου παραλείπεται τὸ συνδεδεικόν, ὅταν παραλαμβάνηται ἐκ τοῦ προηγουμένου κώλου, ὡς αἱ λῦπαι αἱ μὲν χρησταὶ εἰσιν, αἱ δὲ κακαὶ (Πλ. Γοργ. 497), ἡ καὶ ἀντιστρόφως ἐκ τοῦ ἐπομένου εἰς τὸ ἡγούμενον παλινδρομικῶς, οἷον μέτρον δὲ αὐτῷ οὐχ' ἡ ψυχὴ, ἀλλ' ὁ νόμος ἐστίν (Ξενοφ. Κ. Π. Α, γ', 15).

§. 13. Παραλαμβάνεται δὲ κατ' ἀναλογίαν, ὅ ἐστι καθ' ὃ πρόσωπον καὶ καθ' ὃν ἀριθμὸν ἀπαιτεῖ τὸ ῥῆμα τῆς προτάσεως, εἰς ἣν ἀνιφέρεται, ὡς ἐκεῖνος μὲν ἐστὶ φίλος, σὺ δὲ (εἰ) ἐχθρός.—σοφὸς μὲν ἐκεῖνος, ὑμεῖς δὲ ἄφρονες· ἔνθα παραλαμβάνεται κατ' ἀναλογίαν τὸ δοτὲ ἐκ τοῦ ἐν τῷ πρώτῳ ὑπονουσμένου ἐστί.—ταῦτα γὰρ πάντα μηδικά ἐστι, καὶ οἱ πορφυροὶ χιτῶνες, καὶ οἱ κάρδυες, καὶ οἱ στρεπτοὶ οἱ περὶ τῇ δέρῃ, καὶ τὰ ψέλλια τὰ περὶ ταῖς χερσίν (Ξεν. Κ. Π. Δ', γ', 2). Ὡσαύτως καὶ κατὰ χρόνον, ὡς ὁ μὲν πατὴρ δίκαιος ἦν, σὺ δὲ ἄδικος (εἰ).

Παράλειψις τοῦ Ὑποκειμένου.

§. 14. Καὶ τὸ ὑποκείμενον παραλείπεται, ἐν συνεπείᾳ τε καὶ ἐν ἀρχῇ λόγου. Ἐν συνεπείᾳ λόγου παραλείπεται, ὅταν παραλαμβάνηται ἐκ τοῦ ἡγουμένου, καὶ τοῦτο πάλιν κατ' ἀναλογίαν, ἢ ὅταν, μὴ ῥητῶς λεγόμενον, ἐξάγῃται ἐκ τῶν λέξεων ἐν αἷς περιέχεται· Σωκράτη δ' ἐξαιρῶ λόγου· ἱκανὸς γὰρ (Σωκράτης) καὶ ἀμφότερα (Πλ. Συμπ. 176).—τὸν ἰσθμὸν ἐτείχεον, καὶ σφι ἦν πρὸς τέλει (Ἡρόδ. Θ', 8), τὸ τεῖχος, δηλ. ἢ τὸ τευχίζειν.—πορεύεσθαι εὐθὺς πρὸς τὰ βασιλεια, καὶ ἦν μὲν ἀνθιστῆται (Ξεν. Κ. Π. Β'. δ', 24), ὁ βασιλεὺς δηλ.

§. 15. Ἐν ἀρχῇ λόγου παραλείπεται τὸ ὑποκείμενον ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου, ὅταν δὲν ἀπαιτῇται ἀντιδιαστολή, ὡς σίδομαι τοὺς πρεσβυτέρους.—ἄγωμεν—*Ἑλλήνες ἐσμεν* (Σ. Φ. 233).—*τίμα τοὺς γονεῖς*—*ἦν σωφρονῆς* (Εὐρ.), οὐχὶ δὲ ἐπὶ ἀντιδιαστολῆς ἥτις ὑποθέτει ἀντίθεσιν, ὡς σὺ μὲν μένων γυνὴ κείνον ἐνθάδ' ἐκδέχου, ἐγὼ δ' ἄπειμι (Σοφ. Φ. 190). Πολλάκις δὲ τίθενται καὶ ἄνευ ἀντιδιαστολῆς, ὡς οἶδ' ἐγὼ ταῦτα (Σοφ.). Πρὸς μεῖζονα δ' ἐμφασιν προσλαμβάνουσιν ἐνίοτε καὶ τὸ μύριον γὰρ, ὡς οἰκτεῖρω γιν ἔγωγε (Σοφ.) καὶ σὺ γ', ὦ ξέρε (Σοφ.). Ἰδε περὶ Ἀντωνυμιῶν.

§. 16. Ἐπὶ δὲ τοῦ τρίτου προσώπου, καὶ ἐπὶ ἄλλων μὲν περιστάσεων, μάλιστα δὲ παραλείπεται ἐπὶ τῶν ἐξῆς· α'. ἐπὶ πράξεων ὑπ' ἀνδρὸς γινομένων ἰδιαιτέρον ἔργον ταύτας ἔχοντος, οἷον ἐσάλπικξεν (ὁ σαλπικτής), ἐκήρυξεν (ὁ κήρυξ), οἰνοχοεῦε (ὁ οἰνοχόας), τὸν νόμον ὑμῶν ἀγαγνώσεται (ὁ γραμματεὺς). β'. ἐπὶ τῶν φασί, λέγουσι, καὶ τῶν τοιούτων, ὅταν ἐν γένει ἐννοῇται τὸ οἱ ἄνθρωποι· τὰς Ἀθήνας φασί θεοσεβεστάτας εἶναι (Σοφ.)· γ'. ἔνθα ἐννοεῖται τὸ ἀόριστον τις, ὡς ἡδὺ τὸ οἶσθαι τεύξεσθαι ὧν ἐφίεται· δ'. ἐπὶ τῶν ὕει, ρίφει,

χρειαί, σείει, ὁ θεὸς δηλ. ἢ ὁ Ζεὺς· «καθὼ ἡ τοιαύτη ἐνέργεια τῷ Διὶ ἀναπέμπεται.» (Ἀπολλώνιος).

Παράλειψις τοῦ Κατηγορουμένου.

§. 17. Τὸ δὲ κατηγορούμενον μόνον ἐν ἀκολουθίᾳ λόγου δυνατόν νὰ παραλειφθῇ, ἐκ τοῦ προηγούμενου παραλαμβανόμενον, οὐδέποτε δὲ ἐν ἀρχῇ, ὡς ἐγὼ μὲν ἰατρός εἰμι, σὺ δὲ οὐκ εἶ (ἰατρός)· ὡσπύτως καὶ ὅταν, μετὰ τοῦ συνδετικοῦ ὃν ἡνωμένον, ἀποτελῇ μετ' αὐτοῦ τὸ ῥῆμα, ὡς ὁμοιολεγεῖς ταῦτα; ἐγὼ γε (ὁμολογῶ). Ἐν ἀρχῇ λόγου δὲν εἶναι δυνατόν νὰ παραλειφθῇ· διότι εἰς τὸ Σόλων ἐστὶ, π. χ. δυνατόν νὰ ἐννοηθῶσι μυρία κατηγορούμενα.

§. 18. Καὶ τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορούμενον ἐν ταύτῳ δυνατόν νὰ παραλειφθῶσιν ἐν ἀκολουθίᾳ λόγου, ὡς ἐστὶ Σωκράτης σοφός; ἐστὶ (Σωκράτης σοφός)· ἢ τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ συνδετικόν, ὡς κάτοπτρον εἶδους χαλκός ἐστ', οἶνος δὲ τοῦ (κάτοπτρόν ἐστι).

Παράλειψις ὁλοκλήρου Προτάσεως.

§. 19. Καὶ ὁλόκληρος πρότασις παραλείπεται ἐπὶ εὐχῶν καὶ καταρῶν, ἐπὶ ἀπαγορεύσεων, παραινέσεων καὶ τῶν τοιούτων, ὡς ὦ πρός θεῶν (ἰκετεύω=ἐγὼ εἰμι ἰκετεύων).—πρὸς νυν θεῶν (Σοφ. Κ. 49)—εἰς κόρακας (ἄπιθι=ἔσο ἀπίων).—μὴ δράσης (=ἔρα μὴ δράσης=ἔσο ἐρῶν μὴ δράσης).

Προσδιορισμοὶ τῆς Προτάσεως.

§. 20. Ἡ ἀπλῇ καὶ γυμνῇ πρότασις δὲν ἐξαρκεῖ πάντοτε εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ λόγου· ὅθεν ἀνάγκη νὰ προστεθῶσι πολλὰ καὶ διάφορα πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου· οὕτω, π. χ. ἀνάγκη νὰ εἰπωμεν Κύρος ὁ νεώτερος.—Σωκράτης ἦν υἱὸς Σωφρονίσκου.—Περικλῆς ἦν ὁμοῖος Πεισιστράτῳ.—Πλάτων ἐστὶ δεινὸς τὴν διαλεκτικὴν.—εὐ οἶδα (Σοφ.).—κεῖνός γε πράσσει νῦν κακῶς (Σοφ. Φ. 422). Τὰ τηκνύμενα ὀνομαζόνται προσδιορισμοὶ τῆς προτάσεως, ἡ ὁποία ἐπαυξάνεται καὶ πλατύνεται δι' αὐτῶν.

§. 21. Οἱ προσδιορισμοὶ εἶναι ὀνομαστικοί, ὡς ῥήτωρ δεινός, ἢ ἐπιβήματικοί, ὡς ὀρθῶς λέγεις. Εἰς τοὺς πρώτους περιλαμβάνονται καὶ οἱ ἀντωνυμικοί, οἱ ὑποθετικοί, οἱ μετοχικοὶ καὶ οἱ δι' ἐπιβήματων ἐπιθετικῶς ἐκλαμβανόμενων ἐκφερόμενοι, ἐπομένως οἱ ὡς ὀνομαστικοί, ὅσον οὗτος ἀνὴρ.—ἡ γυνή.—οἱ πεπαιδευμένοι ἄνδρες, καὶ ὡσπύτως Περικλῆς ὁ πᾶν.—ἡ λυθιστὶ ἀρμονία.—ἡ ἄγαρ σιγή

* §. 27. Οἱ ἐπιρρήματικοὶ οὗτοι προσδιορισμοί, ὀνόματος χαρακτῆρα διὰ τοῦ ἄρθρου λαμβάνοντες, μεταβαίνουσιν εἰς τοὺς ὀνοματικούς ἢ ὡς ὀνοματικούς, οἷον οἱ ἐκεῖ.—οἱ πάλαι.—*Περικλῆς ὁ πᾶνν.*—*ἡ ἄγαρ ἐπιμέλεια*, κτλ. Ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ῥήματος καὶ τῆς ἐκ τούτου γινομένης προτάσεως γνωρίζεται τίνες προσδιορισμοὶ ἐπὶ τῶν διαφόρων περιστάσεων ἀπαιτοῦνται, ὡς *Ἀρχιμήδης ἦν μέγας γεωμέτρης*.—*Φίλιππος διέτριβε τότε ἐν Ἑλατεῖα*.—*Ἐπαμειώνδας ἐτελεύτησεν ἐνδόξως* (Ἰδε κατωτέρω περὶ Ῥημάτων), κτλ. *

Ἀντικείμενα τῆς Προτάσεως.

§. 28. Ὁ διὰ τῆς ἀπλῆς προτάσεως ἐκφερόμενος λόγος δυνατόν νὰ ἐξηγῇ, ὅχι ὅτι τὸ ὑποκείμενον μόνον ὑπάρχει, ἢ ὅτι ἔχει ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν ιδιότητα, ἢ εὐρίσκεται εἰς ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν κατάστασιν, ἀλλ' ὅτι, ὑπάρχον, πράττει ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν πρᾶξιν, καὶ πράττει αὐτὴν εἰς τοῦτον ἢ ἐκεῖνον, κτλ. Τότε λοιπὸν, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω προσδιορισμῶν, πρέπει νὰ ἐξηγηθῶσι καὶ ταῦτα, ὡς *κτείνω οἶκον*, *ραῦν*, κτλ. *ἀμηχάνων ἐρᾶς* (Σοφ.).—*τὸν βίον μῆ μου ἀφέλης* (Σοφ.).—οἱ *ιδιώται* ἄρουσι *θῶρα τοῖς βασιλεῦσιν*.—*διδάσκω τινα τὴν ῥητορικὴν*, κτλ. Ταῦτα ὀνομάζονται *ἀντικείμενα*.

§. 29. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν γένει περὶ συντάξεως καὶ τῶν εἰς αὐτὴν ἀναφερομένων, ἀλλ', ἵνα λάβωμεν πληρεστέραν ιδέαν τοῦ πράγματος, πρέπει νὰ προσδιορίσωμεν ἀκριβέστερον τί χρησιμεύει εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ λόγου ἰδιαίτερος ἕκαστον εἶδος τῶν λέξεων, κατὰ ποίους κανόνας τιθέμενον ἐκπληροῖ τοῦτο, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ Ὀνομάτων.

§. 1. Τὰ ὀνόματα χρησιμεύουσιν εἰς τὸν λόγον ἵνα ἐξηγήσῃσι τὰ ὑποκείμενα, τὰ κατηγορούμενα, τοὺς προσδιορισμοὺς καὶ τὰ ἀντικείμενα. Ὑπάρχουσι δὲ πρὸς τοῦτο ἰδιαίτεροι κανόνες.

Τὰ Ὀνόματα ὡς Ὑποκείμενα καὶ Κατηγορούμενα.

§. 2. Ἐπειδὴ τὰ οὐσιαστικὰ σημαίνουσιν αὐθύπυχρόν τι καὶ δυνάμενον ἐπομένως νὰ χρησιμεύσῃ ὡς βᾶσις, διὰ τοῦτο αὐτὰ κυρίως ἰδιάζουσιν εἰς δῆλωσιν τοῦ ὑποκειμένου, ὡς ὁ θεός ἐστι δίκαιος.—ὁ Φίλιππος οὐκ ἐστι δίκαιος. Ἐνταῦθα ἀνάγονται καὶ αἱ προσωπι-

καὶ μάλιστα ἀντωνυμίαι ἐγώ, σὺ οὐκ οἶδ' ἐγὼ ταῦτα (Σοφ.).—
 σοφὸς σὺ μάστις (Σοφ.).

§. 3. Δυνατὸν ὅμως καὶ τὰ ἐπίθετα, καὶ αἱ μετοχαί, καὶ αἱ ἐπι-
 θετικαὶ ἀντωνυμίαι νὰ τεθῶσιν ὑποκείμενον τοῦ λόγου, ὡς οἱ θρηνητοί
 εἰσιν ἐφήμεροι.—οἱ φιλοσοφοῦντές εἰσι τίμιοι.—οὗτός ἐστιν ὁ προ-
 δότης, κτλ. Ἔτι δὲ καὶ πᾶν εἶδος λέξεως ἦτοι μέρος λόγου, οἷον ἡ
 περί ἐστι δισύλλαβος.—ὁ ἐπεὶ ἐστι προτακτικός, κτλ.

§. 4. Ὡσαύτως καὶ ἀπαρέμφατον, καὶ ἀπαρεμφάτου ἀνάλυσις καὶ
 δλόκληρος λόγος διὰ τοῦ ἄρθρου λαμβάνων ἐνότητα, ὡς τὸ μαρθά-
 κειν ἐστὶν ἡδύ.—τὸ εὖ λέγειν χαλεπόν.—ὡς ἡδὺ πράττειν, ὦνδρες,
 ἐστ' εὐδαιμόνως (Ἀρφ. Πλ. 802).—ὅτι οὐ στήσεται δηλόν ἐστιν
 (Δημ.).—δεινὸν ἂν εἴη εἰ οὕτως ἔχει—τὸ εἰ οὕτως ἔχει—τὸ οὕτως
 ἔχειν δεινὸν ἂν εἴη.—ὅταν συνειδῇ κακὰ . . . δουλοῖ (Εὐρ.)—τὸ
 συνειδέναι κακὰ . . . δουλοῖ.

§. 5. Ἐπειδὴ δὲ ἀφ' ἐτέρου τὰ ἐπίθετα σημαίνουσιν τὰς ἐπὶ τῶν
 οὐσιαστικῶν ιδιότητας, διὰ τοῦτο ταῦτα μάλιστα ἰδιάζουσιν εἰς δῆ-
 λωσιν τοῦ κατηγορουμένου, τὸ ὁποῖον, χαρακτηρίζον τὸ ὑποκείμενον,
 ἀποτελεῖ μετ' αὐτοῦ διὰ τοῦ συνδετικοῦ πρότασιν καὶ λόγον πλήρη
 ὁ θεὸς ἐστὶν ἀγαθός.—οἱ λόγοι ἔσονται βραχεῖς, κτλ.

§. 6. Ἰσχύουσιν ὅμως καὶ περὶ τοῦ κατηγορουμένου τὰ περὶ τοῦ
 ὑποκειμένου ῥηθέντα, ὅτι δηλ. καὶ οὐσιαστικὸν καὶ πᾶν μέρος λόγου,
 κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἔλαττον, δυνατὸν νὰ τεθῇ κατηγορούμενον, ὡς ὁ
 Σόλων ἦν νομοθέτης.—ἐγὼ εἰμι ἐκεῖνος.—ἄλις τὸ κείνης αἷμα.—
 σῖγα πᾶς ἔστω λεώς, κτλ. Ὡσαύτως καὶ ἀπαρέμφατον καὶ δλόκληρος
 λόγος, ὡς τὸ αἰσθάνεσθαι ἐπίστασθαι ἐστι.—τὸ γινῶθι σαντόν ἐ-
 στί ἂν τὰ πράγματα ἴδης τὰ σαντοῦ καὶ τί σοι ποιητέον (Δεῖν.).

§. 7. Ὡς δὲ τὰ ὑποκειμένου τόπον ἐπέχοντα λαμβάνουσιν οὐσια-
 στικοῦ χαρακτῆρα, διότι ἄλλως δὲν γίνονται ὑποκείμενον, τὸ ὁποῖον
 ὑποθέτει αὐθύπαρκτόν τι καὶ δυνάμενον νὰ γένῃ βάσις, οὕτως ἀφ' ἐτέ-
 ρου τὰ ὡς κατηγορούμενον τιθέμενα λαμβάνουσιν ἐπιθετικὴν ἰδέαν,
 προσδιοριστικὴν τοῦ ὑποκειμένου· μάτην ἐστὶ τὸ μεμνησθαι περὶ
 αὐτῶν (Ἰσοκρ. Παιηγυρ. Α.).—μάταιον.—ὁ ἄνθρωπος ἐστὶ ζῶον—
 ἔχει τοὺς ζωϊκοὺς χαρακτῆρας.—ὁ χρυσός ἐστὶ μέταλλον—μεταλλι-
 κὴ οὐσία, κτλ. τὸ μὲν δηλ. προσδιορίζει τὸ ποῖόν ἐστι τὸ ὑποκείμε-
 νον, καλὸν ἢ κακὸν, τὸ δὲ προσδιορίζει τὸ εἶδος εἰς ὃ ἀνάγεται, ὃ

ἔστι τί πρᾶγμα εἶναι, ἢ καὶ συμβεβηκός τι αὐτοῦ, ὡς ἦν δὲ τῆς χιθόρος τὸ βάθος ὀργυιά (Ξ. Ἀρ. Δ', ε', 4). Κατὰ τὰ ἀνωτέρω δὲ καὶ ὁ πίθηκός ἐστι πίθηκος. Τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ περίφημον τοῦ Γαλάτου ὁ ὄρος ἐστὶν ὄρος, καὶ οὐχὶ ἵππος δηλ.

— Συμφωνία τοῦ Κατηγορουμένου πρὸς τὸ Ὑποκείμενον.

§. 8. Τὸ κατηγορούμενον ὅταν ᾖ κατὰ κλίτον, πρέπει νὰ συμφωνῇ ἐν γένει πρὸς τὸ ὑποκείμενον κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτώσιν, ὡς ὁ Κῦρος ἦν καλός.—τῷ ἄνδρι ἦσθην βίαιοτάτω.—ἀθάνατοι μύθοι εἰσὶν οἱ θεοί.—ἡ δικαιοσύνη ἐστὶν ἀρετή.—ἡ Τόμυρις ἦν βασιλεία.

§. 9. Ἐπίθετον δὲ τὸ κατηγορούμενον δυνατόν νὰ διαφέρῃ τοῦ ὑποκειμένου, κατὰ γένος· ἡ σοφία ἐστὶν ἀθάνατον, οἷον ἀθάνατόν τι, ἐν γένει.—ἄδικον ὁ πλοῦτος κατ' ἀριθμὸν· οἱ παῖδες εἰσὶν ἀνιάρων.—αἱ μεταβολαὶ λυπηρόν (Εὐρ.) καὶ κατὰ πτώσιν, οἷον ὁ Σωκράτης ἐστὶ τῶν σοφῶν (εἰς δηλ.).—ὧν εἰς γέγονεν Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου (Πλ. Θεαιτ. 15)—ἐκ τῶν ἀλιτηρίων δὲ γημι γεγόνει τῶν τῆς θεᾶς (Ἀρφ. Πλ. 445). Ὡσαύτως καὶ οὐσιαστικὸν δὲ, οἷον ὁ Ὀλυμπός ἐστὶν ὄρος.—τὰ πρόβατά ἐστι πλοῦτος.—Πρωταγόρας ἐστὶ τῶν σοφιστῶν.—τῶν λαμβανόντων ἄρ' εἰσὶν οἱ μαθητάρτεες ἀλλ' οὐ τῶν ἐχόντων (Πλ. Εὐθύδ. 277).

— Συμφωνία τοῦ Ῥήματος πρὸς τὸ Ὑποκείμενον.

§. 10. Τὰ περὶ γένους καὶ πτώσεως ἀνωτέρω ρηθέντα ἐσχύουσι περὶ τῶν ἀνεπτυγμένων προτάσεων, ἐν αἷς τὸ κατηγορούμενον εἶναι κεχωρισμένον τοῦ συνδετικοῦ. Καὶ ἐπὶ τούτων δὲ καὶ ἐπὶ τῶν συνεπτυγμένων ἐν αἷς τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ συνδετικόν, ἠνωμένα ὄντα, ἀποτελοῦσι τὸ ῤῆμα, ἐπικράτει ὁ γενικὸς κανὼν, ὅτι τὸ συνδετικὸν ἢ τὸ ῤῆμα πρέπει νὰ συμφωνῇ κατ' ἀριθμὸν καὶ πρόσωπον πρὸς τὸ ὑποκείμενον, τὴν βᾶσιν τοῦ λόγου, ὡς ἐγὼ εἰμι ἀθλία.—ὥς περ σὺ λέγεις.—ὤμεῖς ἐστε φίλοι.—οἱ Ἕλληες φιλοσοφοῦσι.

§. 11. Ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν ὅμως συγχωροῦνται καὶ τινὲς ἀνωμαλῖαι, φαινόμεναι τοῦλάχιστον ἀνωμαλῖαι, καὶ ἐξαίρεσις. Ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα ἂν συντάσσει ἐνικὸν ὑποκείμενον μετὰ πληθυντικῶς ῤήματος, ὡς Ἀθηναίων τὸ πλῆθος οἴονται καὶ οὐκ ἴσασιν (Θουκ.) ἢ συντάσσει οὐδέτερον πληθυντικὸν ὑποκείμενον μετὰ ἐγκοῦ ῤήματος, ἀθλία τίθεται.—τὰ ζῶα τρέχει.—ξόλα δ' ἦν πολλὰ (Ξ. Ἀρ. Δ', ε', 5).—χρήματα ἄνευ τοῦ βλαβερά γίγνεται (Πλ.), κτλ. Τοῦτο

σύνηθες παρ' Ἀττικοῖς μετὰ ὀλίγων ἐξαιρέσεων· οἷον φανερά ἦσαν καὶ ἱππων καὶ ἀνθρώπων ἔχρη πολλά (Ξ. Κ. Ἀν. Α', θ', 17), κτλ.

§. 12. Τὸ πρῶτον τούτων συμβαίνει ἐπὶ τῶν περιληπτικῶν λεγομένων ὀνομάτων, ἅτινα ὑπὸ ἐνικῶ ἀριθμῶ σημαίνουνσι πολλά· διὰ τοῦτο ἡ ἀνωμαλία εἶναι κατὰ τὸ φαινόμενον τὸ πλῆθος οἰοῦνται = οἱ πολλοὶ οἰοῦνται. — τὸ στρατόπεδον ἀνεχώρουν = οἱ στρατιῶται ἀνεχώρουν. — τὸ ναυτικὸν ὥρμουν (Σοφ. Ἀντ. 1001) = οἱ ναῦται. Τὸ δεῦτερον ἀποτελεῖ τὴν λεγομένην ἀττικὴν σύνταξιν, περὶ ἧς ἐν τῷ περὶ Σχημάτων, ὡς καὶ περὶ τοῦ ὅμοιοι τέλλεται.

* §. 13. Διάφορος δὲ τούτων ἡ περίστασις καθ' ἣν τὸ κατηγορούμενον, οὐσιαστικὸν ὃν ἡ ἐπίθετον οὐδέτερον, καὶ προσεχέστερον μάλιστα εἰς τὸ ῥῆμα εὐρισκόμενον, ἐφέλκει αὐτὸ κατὰ τὸν ἑαυτοῦ ἀριθμὸν, ὡς οἱ σοφίσται φακερά ἐστι λώβη τε καὶ διαφθορά τῶν συγγιγομένων (Πλ. Μέν. 91). — τὸ χωρίον τοῦτο πρότερον ἐννέα ὁδοὶ ἐκαλοῦντο (Θουκ. Δ'. 102). — τὸ πάσαι αἱ Θῆβαι Αἴγυπτος ἐκαλεῖτο. — ἐστὶ δὲ φύσει ἀνθρώπειον μάλιστα ἡδοῖναι (Θ.). Ὁ τρόπος οὗτος εἶναι ὁ σπανιώτερος. *

§. 14. Φαινομένη εἶναι καὶ ἡ ὡς πρὸς τὸ πρόσωπον ἀνωμαλία, ὅταν δηλ. ὄνομα, τὸ ὁποῖον εἶναι πάντοτε τρίτου προσώπου, συντάσσεται μετὰ ῥήματος πρώτου ἢ δευτέρου προσώπου, ὡς ὁ Μαίας τῆς Ἀτλαντος διακοροῦμαι αὐτοῖς = ἐγὼ ὁ υἱός, κτλ. — ὁ Φαληρεὺς οὗτος Ἀπολλοδόωρος οὐ περιμενεῖς; (Πλ. Συμπ. 172) = σὺ ὁ Φαληρεὺς, κτλ. — ἅπαντές ἐσμεν εἰς τὸ ρουθετεῖν σοφοί = ἅπαντες ἡμεῖς, κτλ. Ὡσαύτως αὐτοὶ ἔφητε = ὅμοις αὐτοί.

Περὶ τῆς Συνθέτου ἢ Συνδέτου Προτάσεως.

§. 15. Δυνατὸν δὲ νὰ ᾖναι εἰς τὸν λόγον καὶ πλείονα ὑποκείμενα ἢ κατηγορούμενα ἢ ἐν ταύτῳ ὑποκείμενα καὶ κατηγορούμενα. Τότε ἡ πρότασις καλεῖται σύνθετος ἢ σύνδετος.

§. 16. Σύνθετοι λοιπὸν ἢ σύνδετοι προτάσεις ἤθελαν εἶναι αἱ ἐπόμεναι Ἐενοφῶν καὶ Χειρίσοφος διεπράξαντο (Ξεν.). — Σιμιλίας καὶ Κέθης καὶ Φαιδῶνδας καὶ Εὐκλείδης καὶ Τερψίων παρήσαν (Πλ.). — ὅς τε μέγιστος ὄρκος δεινστάτος τε πέλει (Ἰλ. Ο, 37). — ὁ θεράπων ἐστὶν ὀψοφαγίστατος, βλακίστατος, φιλαργυρώτατος καὶ ἀργέτατος (Ξεν. Ἀπομν. Γ', ιγ', 14). — τὸ νέον ἅπαν ὑψηλὸν καὶ θρασὺ (Μέν.). — αἱ ῥαδιουργίαι καὶ ἐκ τοῦ παραχρησμά ἡδοῖναι οὔτε

σώματι εὐεξίαν ἰκαρὰ εἰσιν ἐνεργάζεσθαι, οὔτε ψυχῇ ἐπιστήμην ἀξιόλογον οὐδὲ μίαν ἐμποιοῦσιν (Ξεν. Ἀπομν. Β', α, 20). ὡσαύτως ἀναπηδήσας Ἀνδροτίωρ καὶ Γλαυκῆτης καὶ Μελάρωπος ἐβόων, ἠγαράκτουρ, ἐλοιδοροῦντο, ἀπέλυνον τοὺς τριηράρχους, ἔχειν ὠμολόγουν, παρ' ἑαυτοῖς ζητεῖν ἠξίουν τὰ χρήματα (Δημ. Τιμοκρ. 704).

§. 17. Ἐκ τούτου δῆλον ὅτι ἡ σύνδεσις τῆς προτάσεως δυνατὸν νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὸ ὑποκείμενον, εἰς τὸ κατηγορούμενον ἢ εἰς ἀμφοτέρω, ὃ ἐστὶν ὅτι δυνατὸν νὰ ὑπάρχωσι πολλὰ ὑποκείμενα ἐν κοινὸν κατηγορούμενον ἔχοντα, πολλὰ κατηγορούμενα εἰς ἐν ὑποκείμενον ἀρμύζοντα, ἢ πολλὰ ὑποκείμενα πολλὰ κοινὰ κατηγορούμενα ἔχοντα. ὡσαύτως δὲ δυνατὸν νὰ ᾖναι ἡ σύνδεσις καὶ εἰς τὸ ἀντικείμενον, ὥς τὸ μὲν γὰρ θάρσος ἀμέλειάν τε καὶ βραθυμίαν καὶ ἀπείθειαν ἐμβάλλει, ὃ δὲ φόβος προσεκτικωτέρους τε καὶ εὐπειθεστέρους καὶ εὐτακτοτέρους ποιεῖ (Ξ. Ἀπομν. Γ', ε, 5) καὶ κατὰ τοὺς προσδιορισμούς, ἀδίκως οἰκτρῶς τε θάρε (Σοφ).—χθές καὶ πρόωγ. Δῆλον δὲ προσέτι ὅτι αἱ σύνθετοι προτάσεις δυνατὸν νὰ ἀναλυθῶσιν εἰς ἀπλᾶς (ἴδε Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξ. σ. 42).

§. 18. Ἐν τῇ συνδέτῳ προτάσει ἐπὶ ὁμοιογενῶν ἐμφύχων ὑποκειμένων τὸ κοινὸν ἐπιθετικὸν κατηγορούμενον τίθεται, κατὰ τὸ γένος τῶν ὑποκειμένων, πληθυντικῶς Σωκράτης Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης ἦσαν σοφοί.—ἡ μήτηρ, ἡ θυγάτηρ καὶ ἡ ἀδελφὴ ἦσαν καλαί. Ἐπὶ δὲ ἑτερογενῶν τίθεται κατὰ τὸ ἐπικρατέστερον. Ἔστι δὲ ἐπικρατέστερον τὸ μὲν ἀρσενικὸν τοῦ θηλυκοῦ καὶ τοῦ οὐδετέρου, τὸ δὲ θηλυκὸν τοῦ οὐδετέρου ἢ γυνὴ καὶ ὁ ἀνὴρ ἀγαθοὶ εἰσιν (Πλ.). Τὸ αὐτὸ ἐννοεῖται καὶ περὶ τοῦ ἐπιθετικοῦ προσδιορισμοῦ ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐστηκότες.—γυναῖκες καὶ παῖδιά καθήμεναι.—συνελθούσιν ἐκέῃς ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ κτήνη (Ξ.).

§. 19. Ἐπὶ ὁμοιογενῶν ἀψύχων ὑποκειμένων τὸ κοινὸν ἐπιθετικὸν κατηγορούμενον τίθεται ἁ. πληθυντικῶς κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον τῶν δυνατῶν καὶ οἱ φθόροι καὶ οἱ ἔρωτες δειροὶ (Πλ.).—οὐκ ἄχρηστοι αἱ πέρυσσι πρεσβεῖαι ἐκεῖναι καὶ κατηγορίαι (Δημ.). β'. κατὰ τὸ προσεχέστερον καὶ νόμος καὶ φόβος ἰκαρὸς ἔρωτα κωλύειν (Ξ). γ'. κατ' οὐδέτερον γένος ἐνικῶς μέθη γε φύλαξιν ἀπρεπέστατον καὶ μαλακίαν καὶ ἀργίαν δ'. κατ' οὐδέτερον γένος πληθυντικῶς ταραχαὶ καὶ στάσεις ὀλέθρια ταῖς πόλεσιν.—εὐγένειαί τε καὶ δυνάμεις καὶ

τιμαὶ δη.λ. ἐστὶν ἀγαθὰ ὄντα (Πλ. Εὐθύδ. 279). Ὁ τελευταῖος τρόπος τῆς συντάξεως ἐν τοῖς τοιούτοις εἶναι ὁ συνηθέστερος.

* §. 20. Καὶ ὁμοιογενῇ δηλ. καὶ ἑτερογενῇ ἄψυχα ὑποκείμενα, εἴτε μεσολαβοῦντος οὐδετέρου εἴτε μὴ, ὡς πράγματα θεωρούμενα, δέχονται συνήθως τὸ κοινὸν κατηγορούμενον κατ' οὐδέτερον γένος πληθυντικῶς. λίθοι τε καὶ πλίνθοι καὶ ξύλα καὶ κέραμος, ἀτάκτως ἐβρίμμενα, οὐδὲν χρήσιμά ἐστιν (Ξεν).—δόξα καὶ ἐπιμέλεια καὶ νόος καὶ τέχνη καὶ νόμος σκληρῶν καὶ μαλακῶν πρότερα ἀν εἶη (Πλ.).—κάλλος καὶ ἰσχύς, δειλῶ καὶ κακῶ ξυνοικοῦντα, ἀπρεπῇ φαίνεται (Πλ. Μερξ. 246).—φθόρος καὶ ἔρως ἐναντία ἐστίν. Ἐνίοτε δὲ καὶ ἐμψύχου ὄντος· ἢ καλλίστη πολιτεία τε καὶ ὁ κάλλιστος ἀνὴρ. λοιπά ἐστὶν ἡμῖν διελθεῖν (Πλ. Πολιτ. Η, 562). Ἀνατὸν δὲ εἰπεῖν καὶ ἀνθρώπος καὶ κύων ἀγριώτατα. *

§. 21. Τὸ δὲ ῥῆμα ἐπὶ πολλῶν ὑποκειμένων ἁ. προτάσσεται πληθυντικῶς· ἔρχονται ἀπὸ τῶν οἴκοι τελῶν Ἀρακός τε καὶ Ναυάτης καὶ Ἀντισθένης (Ξ). β'. ἐπιτάσσεται πληθυντικῶς· λήθη καὶ δυσκολία καὶ μαρία ἐμπίπτουσιν (Ξ). γ'. προτάσσεται ἐνικῶς· ἦλθε Χρυσάντας τε ὁ Πέρσης καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν ὁμοτιμῶν (Ξ). δ'. ἐπιτάσσεται ἐνικῶς· ἄθλοί τε καὶ μισθοὶ καὶ δῶρα γίγνεται.—οἱ παῖδες καὶ τὸ γένος ἅπαν περιπίπτει (Λυκοῦργος).

* §. 22. Μεγάλως ἡ θέσις ἰσχύει καὶ ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τοῦ ῥήματος, πολλάκις. τιθεμένου κατὰ τὸ προσεχέστερον, καὶ ἐνικὸν ὄν, ὡς μετὰ τῶν ἀνωτέρω παραδειγμάτων καὶ ἄλλα πολλὰ δεικνύουσιν· Ἀθήνησι καὶ οἱ πέρητες καὶ ὁ δῆμος πλέον ἔχει τῶν γενναίων καὶ πλουσίων (Ξ. Ἀθην. Πολιτ. Α', 2). Ἐν τῷ σάρκες καὶ νεῦρα ἐξ αἵματος γίγνεται (Πλ.)· ὑπερισχύει τὸ οὐδέτερον. Ἐν τῷ βασιλεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ διώκων εἰσπίπτει εἰς τὸ στρατόπεδον (Ξεν.)· ὑπερισχύει τὸ ἐπικρατέστερον. Τὸ δὲ Δημοσθένης μετὰ τῶν ξυστρατῆγων σπένδονται Μαρτινεῦσιν (Θουκ. Γ', 109) ἰσοδυναμεῖ τῷ Δημοσθένης καὶ οἱ ξυστρατῆγοι. Ἀλλὰ σπάνια τὰ τοιαῦτα. *

§. 23. Δύο δὲ ὄντων τῶν ὑποκειμένων, τὸ κατηγορούμενον τίθεται δυνικόν, ὅταν, ἰδιαιτέρως ἑκατέρου θεωρουμένου, ἀναδεικνύηται ἡ ἔννοια τοῦ δυνικοῦ· ἢ τε πολιτικὴ καὶ ἡ φιλοσοφία ἀξίω λόγου ἐστὶν (Πλ.). Τίθεται δὲ πληθυντικόν, ὅταν ἀμφοτέρων συνάμα ἐννοουμένων, οὐδεμία ἰδιαιτέρα προσοχὴ δίδηται εἰς ἑκάτερον καὶ εἰς τὸν δυν-

κὸν ἀριθμὸν Ἀγάθων καὶ Σωκράτης λοιποὶ (Πλ.).—δύο ἔτε λοιπὰ ἢ τε σωφροσύνη καὶ δικαιοσύνη (Πλ.). ἰσαύτως καὶ ἐπὶ ῥήματος σοφία καὶ τοὺς ἀρεῖς ψυχῆς οὐκ ἄν ποτε γενοίσθην (Πλ.).—ὦ Πρωταγόρα πρὸς σέ τοι ἤλθομεν, ἐγὼ τε καὶ Ἰπποκράτης οὗτος (Πλ.).—δικαιρική τε καὶ ἰατρικὴ σεμνύνονται (Πλ.).

§. 24. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ὅταν ἐν μὲν ᾦται τὸ ὑποκειμένον, ἀλλὰ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ τῷ ἄνδρῳ ἐγενέσθην γύλακε (Ξ.).—τῷ ξένῳ τώδε σοφῷ καὶ φίλῳ ἐστὸν ἐμῷ (Πλ.).—τῷ ἀδελφῷ ἁπασθε ἔτελευτησάτην (Ἰσαῖος). Ἐπειδὴ δὲ τὰ μὲν δύο θεωροῦνται ὡς πολλά, τὰ δὲ πολλά οὐχὶ ὡς δύο, διὰ τοῦτο ἐπὶ δυϊκοῦ ὑποκειμένου τίθεται καὶ πληθυντικὸν ῥῆμα, ὡς ἀδελφῷ δύο ἦσαν καλοὶ (Εὐρ.).—γὼ θεασώμεθα (§. 23)· ἐπὶ δὲ πληθυντικοῦ ὑποκειμένου τότε μόνον τίθεται δυϊκὸν ῥῆμα, ὅταν τὰ πολλά θεωρῶνται ἀνὰ ζεύγη, ὡς τὸ παρ' Αἰσχύλῳ (Εὐμεν. 252) λεύσσετον πάντα ἀναφέρεται εἰς τὰ δύο ἡμιχόρια, τὸ τοῦ Πλάτωνος (Θεαιτ. 152) πάντες οἱ σοφοὶ ξυμγέρεσθον, εἰς τὴν τάξιν τῶν φιλοσόφων καὶ εἰς τὴν τῶν ποιητῶν· εἰσι δὲ καὶ οἱ γράφοντες ξυμγέρονται.

§ 25. Διαφόρων δὲ προσώπων ὄντων τῶν ὑποκειμένων τῆς προτάσεως, τὸ ῥῆμα τίθεται κατὰ τοὺς ἐξῆς τρόπους· α'. ἐνικῶς, κατὰ τὸ προσεχέστερον· οἶδα σαφῶς καὶ ἐγὼ καὶ σύ (Πλ.).—ἐγὼ λέγω καὶ Σεύθης τὰ αὐτά (Ξ.).—δοκεῖς σύ τε καὶ Σιμμίας (Πλ.).—σύ τε Ἑλλήνῃ εἶ καὶ ἡμεῖς (Ξεν.).—οὔτε σὺ οὔτ' ἄν ἄλλος δύναίτο ἀρτεῖπειν (Ξ.). β'. πληθυντικῶς κατὰ πρῶτον πρόσωπον, ὅταν ὑπάρχῃ πρῶτοπρόσωπον ὑποκειμένον· ξυμφωνοῦμεν ἐγὼ τε καὶ ἡμεῖς (Πλ.).—ἐγὼ τε καὶ ἡ μήτηρ ἐλάχομεν· γ'. πληθυντικῶς κατὰ δευτέρον πρόσωπον, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ πρῶτον· οὐ σὺ μόνος οὐδὲ οἱ σοὶ φίλοι πρῶτοι καὶ πρῶτον ταύτην δόξαν περὶ θεῶν ἔσχετε (Πλ.). δ'. πληθυντικῶς κατὰ τρίτον πρόσωπον, ὅταν προτάσσῃται· ἐνίκων οὗτοι οἱ ξένοι καὶ ἡμεῖς μετ' ἐκείνων (Δ.). Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς δὲ καὶ Στρατίος καὶ Στρατοκλῆς παρεσκευάζοντο ἅπαντες (Ἰσαῖος).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Τὰ ὀνόματα ὡς Προσδιορισμοί.

§. 1. Διὰ τῶν ὀνομάτων γίνονται οἱ ὀνομαστικοὶ ἀνωτέρω ἐπικληθέντες προσδιορισμοί, ὡς διὰ τῶν ἐνάρθρων μορίων γίνονται· οἱ ὡς

ὀνομαστικοί, οἷον ὁ χρηστός ἀνὴρ. — ἡ σώφρων γυνή. — τὸ δυσμεταχείριστον ζῶον, κτλ. οἱ τότε ἄνθρωποι, οἱ ἐκεῖ πολῖται, ὁ μεταξὺ τόπος, οἱ κάτωθεν θεοί (Σοφ.), οἱ ἐνθάδε, κτλ.

§. 2. Διαφέρουσι δὲ οἱ προσδιορισμοὶ τῶν κατηγορουμένων, καθ' ὅσον διὰ μὲν τῶν κατηγορουμένων συζεύγεται μετὰ τοῦ ὑποκειμένου νέα τις ἰδέα, νέον φέρουσα προσόν, διὰ δὲ τῶν προσδιορισμῶν ἐξηγεῖται προϋποτιθέμενον προσόν τοῦ ὑποκειμένου, οἷον μέρος αὐτοῦ ἀποτελοῦν· καὶ διὰ μὲν τοῦ κατηγορουμένου γίνεται λόγος τέλειος, οὐχὶ δὲ διὰ μόνου τοῦ προσδιορισμοῦ, ἕως οὗ μὴ προστεθῇ τὸ κατηγορούμενον. Οὕτω, π. χ. ἡ Κέρκυρά ἐστι νῆσος καὶ ἡ νῆσος Κέρκυρά ἐστι . . . , ἔνθα, ἐν τῷ δευτέρῳ παραδείγματι, ἵνα συμπληρωθῇ λόγος, πρέπει νὰ προστεθῇ, μεγάλη, μικρά, δρεπαροειδής, εὐφορος, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον. Τότε δὲ, καὶ ἀφαιρεθέντος τοῦ προσδιορισμοῦ νῆσος, ὁ λόγος μένει πάντοτε πλήρης, ἡ Κέρκυρά ἐστι δρεπαροειδής· ἐν δὲ τῷ πρώτῳ παραδείγματι, ἀφαιρουμένου τοῦ κατηγορουμένου νῆσος, ὁ λόγος γίνεται ἀτελής. Διὰ τῆς συνθέσεως ἐννοεῖται εὐκολώτερον ἢ ἐνότης τοῦ ὑποκειμένου καὶ προσδιορισμοῦ, ὅταν ἡ γλῶσσα τὸ συγχωρῇ, ὡς ὁ ἄριστος τεχνίτης καὶ ὁ ἀριστοτέχνης — τὸ αἰὶ θάλλον δένδρον καὶ τὸ αἰεθαλὲς δένδρον. — ἡ πολλοὺς βότρυας ἔχουσα ἄμπελος καὶ ἡ πολύβοτρυς ἄμπελος.

§. 3. Οἱ προσδιορισμοὶ οὗτοι τίθενται εἰς τὸ ὑποκείμενον, εἰς τὸ κατηγορούμενον ἢ εἰς ἀμφοτέρω, ὡς ὁ σοφὸς Ἀριστείδης ἢ Σταγειρίτης. — οὗτός ἐστι Πρωταγόρας ὁ κλεινός. — Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ἢ μέγας στρατηγός, — γέλως ἄκαιρος ἐν βροτοῖς δεινὸν κακόν· ἢ καὶ εἰς ὅλην τὴν πρότασιν ἀλλ' ἢ, τὸ λεγόμενον, κατόπιν ἐορτῆς ἤχομεν (Πλ.) = τοῦτό ἐστι τὸ λεγόμενον.

§. 4. Δυνατὸν δὲ νὰ τεθῇ καὶ προσδιορισμὸς προσδιορισμοῦ, καὶ τούτου πάλιν ἄλλος, καὶ οὕτω γίνεται σειρὰ προσδιορισμῶν, ὡς ἐν τῇ ἀριθμητικῇ κλάσμα κλάσματος, ἥτις σειρὰ κλασμάτων Ἀλέξανδρος Φιλίππου ἢ νιός, νιοῦ Ἀμύντου βασιλέως τῶν Μακεδόνων.

§. 5. Οἱ ὀνομαστικοὶ καὶ ὡς ὀνομαστικοὶ προσδιορισμοὶ τίθενται κατὰ τρεῖς τρόπους, κατ' ἐπεξήγησιν, διὰ τῶν παρενθετικῶν προτάσεων, καὶ διὰ τῶν πλαγιῶν πτώσεων, ὡς Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν. — πᾶς ὅστις κλέπτει ἄδικός ἐστιν. — ἡ μάχη τῶν Ἑλλήνων, κτλ.

Περὶ τῶν κατ' Ἐπεξήγησιν Προσδιορισμῶν.

§. 6. Κατ' ἐπεξήγησιν, γενικώτερον ἐκλαμβάνομένην, λέγονται οἱ προσδιορισμοί, ὅτε, ἄνευ μεσολαβήσεως νέου συνδετικοῦ ἢ ῥήματος, προστίθεται εἰς τὸ ὑποκείμενον νέα ἰδέα, ἥτις, ὡς μέρος αὐτοῦ θεωρουμένη, ἀποτελεῖ μίαν μετ' αὐτοῦ ἔννοιαν. Ταῦτα δὲ τὰ δύο συνάμα συζεύγονται μετὰ τοῦ κατηγορουμένου, οἷον *Κῦρος ὁ νεώτερος ἦν γενναῖος*. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τοῦ κατηγορουμένου, ὡς οὗτός ἐστι *Δημοσθένης ὁ ῥήτωρ*.—οὗτός ἐστι *Πρωταγόρας ὁ κλεινός*, κτλ.

§. 7. Ἐφαρμόζονται δὲ ἐπὶ τῶν προσδιορισμῶν τούτων τὰ περὶ κατηγορουμένου ῥηθέντα. Δυνατὸν δηλ. νὰ τεθῇ ὡς προσδιορισμὸς ἐπίθετον, οὐσιαστικόν, καὶ πανοτιοῦν δυνάμενον νὰ λάβῃ ἐπιθετικὴν ἔννοιαν, ὡς *χρηστὸς ἀνὴρ*.—*ἀγαθὴ γυνή*, κτλ. Ὡσαύτως *ἀνὴρ τύραννος*, *ἀνὴρ ὁπλίτης*, *ὄμιλος στρατιώτης*.

§. 8. Ὡσαύτως ἐφαρμόζονται εἰς τούτους τοὺς προσδιορισμοὺς τὰ ἄνωτέρω περὶ κατηγορουμένου καὶ ὑποκειμένου ῥηθέντα. Τίθεται δηλ. τὸ προσδιορίζον κατὰ τὸ προσδιοριζόμενον, ὡς πρὸς τὸ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτώσιν· *Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς*.—*Κλεοπάτρα ἡ βασίλισσα*, κτλ. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῶν πλαγίων πτώσεων, βιβλίον *Προδίκου τοῦ σοφοῦ*.—*ἔργον Φειδίου τοῦ Ἀθηναίου*, κτλ.

* §. 9. Αἱ ἄνωτέρω παρατηρηθεῖσαι ποικιλίαι γίνονται καὶ ἐν ταῦθα, οἷον *ροῦς σωτηρία καλουμένη*, ἀντὶ *καλούμενος*.—*ποτήριον τεχνήματα τοῦ τεχνίτου*.—*Διονύσιος τῶν τυράννων γενόμενος*.—*θυγατέρα δεινόν τι κάλλος καὶ μέγεθος*.

* §. 10. Παρατηρεῖται δὲ καὶ ἑτεροία τις ἀνωμολία, φαινομένη τοῦλάχιστον, τοσοῦτον κοινὴ ὥστε ἀνάγκη, οἷον κανονικῆς τῆς χρήσεως ταύτης ἐκλαμβάνομένης, μόνον τὸ ἐναντίον νὰ νομίζεται ἐξαίρεσις. Τοῦτο συμβαίνει ἐπὶ τοῦ δυνικοῦ ἀριθμοῦ, ὅστις ἐπὶ θηλυκοῦ γένους εἰς τὴν ὀνομαστικὴν καὶ αἰτιατικὴν δέχεται ἀρσενικὸν ἄρθρον. Ἐν ᾧ λοιπὸν λέγεται ἡ *τέχνη*, ἡ *ἡμέρα*, ἡ *χεῖρ* κτλ. καὶ αἱ *τέχναι*, αἱ *ἡμέραι*, αἱ *χεῖρες*, λέγεται ὅχι τὰ *τέχνα*, τὰ *ἡμέρα*, τὰ *χεῖρε*, ἀλλὰ τῶ *τέχνα*, τῶ *ἡμέρα*, τῶ *χεῖρε*· *διάκεισθον ὥσπερ εἰ τῶ χεῖρε*... (Ξεν. *Ἀπομν.* Β', γ', 18).—τῶ *γυναικε* (Ξεν. Κ. Π, Ε', ε, 1).—τῶ *πόλει*, κτλ.

* §. 11. Αὕτη ἐστὶν ἡ σταθερὰ χρῆσις παρὰ τοῖς πεζογράφοις τῶν Ἀττικῶν. Ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ποιηταῖς σπανιωτάτη ἐν τούτοις ἡ

χρήσις τοῦ τᾶ, ἀντὶ τῶ, οἷον τὰ κόρα (Σοφ. *Ἀντ.* 769), τὰ κοχῶνα (Ἀρφ. *Ἰππ.* 484). Συνήθης δὲ καὶ ἡ χρήσις τοῦ τοῖν, ἀντὶ ταῖν· τῶ θεῶ καὶ τοῖν θεοῖν, συνηθέστατα περὶ Δήμητρος καὶ Περσεφόνης. Ὡσαύτως ἐπὶ θηλυκοῦ δυνικοῦ τίθεται τῶδε, ἀντὶ τάδε· τῶδε περιγραφά (Αἰσχ. *Χοηφ.* 205), τῶ παῖδε τῶδε (Σοφ. *Ἀντ.* 501) περὶ Ἀντιγόνης καὶ Ἰσμήνης, καὶ τούτω τῶ τέχνα (Πλ. *Πολιτ.* Δ', 452), τούτω τῶ ἡμέρα (Ξ. Κ. Π. Α', 6'. 11). Ἴδε *Εἰσαγ.* *Ἑλλην.* *Συντάξεως*, σ. 58. *

* §. 12. Ἀπνχτᾶται δὲ, ἐπὶ θηλυκοῦ, αὐτά (Σοφ. *Ἀντ.* 770) καὶ αὐτῶ (Αἰσχ. Π. 185)· αὐταῖν (Σοφ. Κ. 446) καὶ αὐτοῖν (Ἄνδοξ. *Μυστ.* 113)· ταύταιν (Πλ. *Πολιτικ.* 260) καὶ τούτοις (Πλ. *Φιλ.* 57. Ν. Ι', 898). Ἀλλὰ μένον, ὡς φαίνεται, ταῖνδε, (Σοφ. *Ἡλ.* 1133. Κ. 445—1290. Ἀρφ. *Ἑκκλ.* 1106). *

* §. 13. Ὡς μοναδικὰ παρίστανται ἐπὶ θηλυκοῦ τὰ ἐμῶ (Εὐριπ. *Ἰκέτ.* 140), μόρῳ (Πλ. Ν. Σ', 777) ματαίῳ καὶ ἀξίῳ (Εὐριπ. *Ἡλ.* 1064) ἀμφοτέροισι (Ἰσοκρ. *Παρηγ.* ΔΗ. ἀμφοτέραις, Κορ.). Τοῦτο δὲ κατὰ τὸ τοῦ Μέμνονος παρὰ Φωτίῳ (Βιβλ. σ' 224) ῥοδίους ναῦς. Τοιοῦτον καὶ τὸ θουκυδίδειον (Σ', 43) δυοῖν *Ῥοδίοις περτηκοῦτόροις*. Σπαθίως δὲ τίθεται ἀρσενικὴ μετοχὴ ἐπὶ θηλυκοῦ οὐσιαστικοῦ, οἷον τὸ τοῦ Πλάτωνος (*Φαίδρ.* 237)) δύο τινεῖς ἐσσι· ἰδέα ἀρχοῦτε καὶ ἀγοῦτε (Ἴδε *Εἰσαγ.* *Ἑλλην.* *Συντάξ.* ἐνθα ἀνωτ.). *

Περὶ τῶν Προσδιορισμῶν διὰ τῶν Παρενθετικῶν Προτάσεων.

§. 14. Διὰ τῶν παρενθετικῶν προτάσεων τίθενται οἱ προσδιορισμοί, ὅταν διὰ τινος παρεμπιπτούσης, καθ' ἓνα ἢ κατ' ἄλλον τρόπον, προσδιορίζεται μέρος ἢ ὅλη ἢ κυρία τοῦ λόγου πρότασις. Οὕτω, π. χ. ἀνελεύθερος πᾶς ὅστις εἰς δόξαν βλέπει (Γνωμ.), ἐνθα τὸ ὑποκείμενον πᾶς, γενικώτατον ὄν, προσδιορίζεται διὰ τοῦ ὅστις εἰς δόξαν βλέπει.—μηδ' ὄλθος (γένοιτό μοι) ὅστις τὴν ἐμὴν κρίζει φρένα (Εὐριπ.)=ὁ τὴν ἐμὴν κνίζων φρένα· γαυάρχος μὲν νῆρ ἐπὴν ὠτὸς ὅσπερ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ, Εὐρυβιάδης ὁ Εὐρυκλείδῳ (Ἡρ. Η', 42).—καὶ ἄλλοι δὲ, οἱ ἐκείνῳ συνῆσαν (ἦσαν Σωκράτους ὁμιληταί) (Ξ. *Ἀπομν.* Α, 6', 48).—τὰ δίκαια καὶ πάντα, ὅσα ἀρετῇ πράττεται, καλὰ ἐσσι καὶ ἀγαθὰ (Ξεν. *Ἀπομν.* Γ', θ', 5).—μάταιος ὅς ἄλλο τι γελοῖον ἡγεῖται ἢ τὸ κακόν (Πλ.). Τοιαῦτα ἤθελον εἶναι καὶ τὰ οὗτος ἐστὶν ὁ ἀνὴρ ὃν ἐζητοῦμεν.—τούτος ἐστὶ τὸ ὕδωρ ὃ πίνομεν.

§. 15. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ ἀντικείμενον τῆς κυρίας προτάσεως προσδιορίζεται διὰ παρενθετικῆς· ἄρα λέγεις τὴν θεῶν κρίσιν, ἢ οἱ περὶ Κέκροπα ἔκριναν (Ξεν. Ἀπομν. Γ', ε', 10); Ἐνίοτε δὲ καὶ ὁ προσδιορισμὸς τῆς κυρίας προτάσεως εἶρε τοὺς παλαιωτάτους, ὧν ἀκούομεν, προγόνους αὐτῶν ἀναμνησκόμεν, κτλ. (Ξεν. Ἀπομν. Γ', ε', 9).—Ἀθηναῖοι οἱ πρότερον, ὅτε Βοιωτοὶ μύθοι ἐγένοντο, πορθοῦντες τὴν Βοιωτίαν, φοβοῦνται, κτλ. (Ξ. Ἀπ. Γ', ε', 4).

§. 16. Ἀλλὰ καὶ ὁλόκληρος ἡ κυρία πρότασις δυνατόν διὰ παρενθετικῆς προτάσεως νὰ προσδιορισθῇ ἅπας λόγος, ὃν ἀπὴ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν (Δημ. Ὁλυθ. Α', §. ε')· ὁ λόγος φαίνεται μάταιος, ὃν ἀπὴ τὰ πράγματα, οὐχὶ δὲ καὶ ἂν παρῇ. Ὡσαύτως διὰ μετοχῆς τούτου ἐπιμελούμενοι (Ἀθηναῖοι), πάντων ἂν εἶεν κράτιστοι (Ξεν. Ἀπομν. Γ', ε', 8)=εἰ τούτου ἐπιμελοῖντο.

Περὶ τῶν Προσδιορισμῶν διὰ τῶν Πλαγίων Πτώσεων.

§. 17. Διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων γίνονται οἱ προσδιορισμοί, ὅτε τίθεται πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον γενική, δοτική, ἢ αἰτιατική. Τὰ ὀνόματα τὰ ὅποια προσδιορίζονται διὰ τῆς γενικῆς, δοτικῆς, ἢ αἰτιατικῆς, λέγονται ὅτι συντάσσονται μετὰ γενικῆς, δοτικῆς, ἢ αἰτιατικῆς.

Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα ὀνόματα.

§. 18. Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα ὀνόματα, εἴτε ὑποκειμένου, εἴτε κατηγορουμένου, εἴτε προσδιορισμοῦ τόπον ἐπέχοντα, εἶναι διττά, οὐσιαστικά καὶ ἐπίθετα.

Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα οὐσιαστικά.

§. 19. Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα οὐσιαστικά εἶναι· I. τὰ σημαίνοντά τι ἀνῆκον εἰς τινὰ ἢ εἰς τι καθ' ὅποιονδήποτε σχέσιν. II. τὰ ἀντίθετα τῶν προηγουμένων, τὰ σημαίνοντα τὸν εἰς ὃν ἢ τὸ εἰς ὃ ἀνήκουσι ταῦτα

1. Τὰ σημαίνοντά τι ἀνῆκον εἰς τινὰ, κτλ.

§. 20. Αἱ σχέσεις καθ' ἃς ἀνήκει τι εἰς τινὰ ἢ εἰς τι εἶναι πολλαί καὶ διάφοροι. Ἐπὶ τοῦ παρόντος σημειοῦνται αἱ κυριωδέστεραι, ἐξ ὧν κατ' εὐθείαν ἢ πλαγίως παράγεται σχεδὸν πᾶσα ἄλλη. Ἀνήκει λοιπὸν ἓν τι εἰς τινὰ ἢ εἰς τι, ἐπομένως συντάσσεται μετὰ γενικῆς, πᾶν ὃ τι δυνατόν νὰ θεωρηθῇ

α. ὡς κτήμά τινος, οἷον ἀγρός *Περικλέους*. β'. ὡς ἀρχόμενόν τι-
νος, οἷον *Μακεδόνων* ὑπαρχοί. γ'. ὡς ἐκγογον ἢ συγγενές τινος,
οἷον τέκνα πατρός.—ἐγγυος *Πλάτωνος*. δ'. ὡς ἔργον καὶ ποιήμα
τινος, εἴτε πρὸς τὸν τεχνίτην εἴτε πρὸς τὴν ὕλην ἐξ ἧς, οἷον εἰκὼν
τοῦ ζωγράφου.—Ὀμήρου ποιήματα.—ραδὸς μαρμάρου.—ἀνδριάς
χαλκοῦ.—ξίφος σιδήρου. ὡσαύτως καὶ ἀφρημένως ἢ ἐνέργεια τῶν
προηγούμενων, οἷον ἐργασίαι *Φειδίου*.—πράξις ἀνθρώπου.

§. 21. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν ἀνάγεται ἐνταῦθα ἑ. πᾶν τι
θεωρούμενον ὡς μέρος τινός, οἷον μέρος σώματος.—ἡ κεφαλὴ τοῦ
ἀνθρώπου. ς'. ὡς περιεχόμενόν τινος, οἷον οἱ ἐνοικοὶ τῶν Ἀθηνῶν.
—ῥῆς τοῦ λιμένος.—οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης. ζ'. ὡς δῶμα ἢ
δωρὸν τινος, οἷον αἱ χορηγίαι τοῦ Ἀλκιβιάδου.—τὰ δῶρα τῶν
ἐχθρῶν. ἡ. ὡς ιδιότης, διάθεσις ἢ συμβεβηκός τινος, οἷον λευκό-
της χιόρος.—ἡ εὐμέλεια τοῦ ἀνδρός.—χωλότης τοῦ Ἀγησιλάου.—
Φωκίως περία. ὡσαύτως δόξα ἀνδρός.—ἀδοξία γυναικός.—
πλήθρον ῥῆς, κτλ.

§. 22. Ἐν γένει λοιπὸν δυνατόν εἰπεῖν ὅτι ὅπου εἰσέρχεται τὸ
ἐρώτημα τίος, ἔνθα περιλαμβάνεται καὶ τὸ ἐκ τίος ἀπὸ τίος ἢ,
κοινότερον, ἀπὸ τί, ἔχει χώραν ἡ γενικὴ, ὡς τίος υἱός; τίος ἔρ-
γον; ἀπὸ τί μέταλλον; κτλ. Ἡ δὲ γενικὴ τίθεται ἀπρόθετος ἢ ἐμ-
πρόθετος.

* §. 23. Ἐπειδὴ δὲ τὸ διὰ τῆς γενικῆς προσδιοριζόμενον δυνατόν
νὰ ἦναι ἐνεργητικὸν ὡς πρὸς τι καὶ παθητικὸν πρὸς τι ἄλλο, διὰ
τοῦτο δυνατόν νὰ θεθῶσι καὶ δύο συνάμα γενικαὶ εἰς τὸ αὐτὸ οὐσια-
στικόν, ἡ μὲν ἐνεργητικὴ, ἡ δὲ παθητικὴ, ὡς ἡ *Πέλοπος Πελοπον-*
νήσου κατὰλήψις (*Ἰσοκρ.*).—ἡ *Χειρσόφου* ἀρχὴ τοῦ παντός κατε-
λύθη (*Ξεν.*), οἷον ἡ *πανταρχία*. Διάφορον δὲ τὸ πρᾶγμα, ὅταν ἡ μία
γενικὴ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἄλλης, ὡς ὁ τῶν τοῦ βασιλέως ἱππέων
στρατηγός. Ἐνταῦθα εἶναι ὁ ἐν τοῖς προηγούμενοις σημειωθεὶς προσ-
διορισμὸς τοῦ προσδιορισμοῦ. *

II. Τὰ ἀντίθετα τῶν προηγούμενων, τὰ σημαίνοντα
τὸν εἰς ὃν ἢ τὸ εἰς ὃ ἀνήκουσι ταῦτα.

§. 24. Ἐνταῦθα ἀνάγονται α. Τὰ σημαίνοντα τὸν κτήτορα ἢ
δεσπότην τινός, οἷον κτήτωρ χωρίων.—δεσπότης τοῦ δακτυλίου.
β'. Τὰ σημαίνοντα τὸν ἀρχοντά τινος, οἷον βασιλεὺς *Περσῶν*.—

ἀρχὸς οἰωνῶν. γ'. Τὰ σημαίνοντα τὸν γεννήτορα ἢ συγγενῇ τινος, οἷον πατὴρ τέκνων.—θεῖος Πλάτωνος.—Κρέοντος κηδεστῆς. δ'. Τὸν ἐργάτην καὶ ποιητὴν τινος, οἷον ἐργάτης τῶν καλῶν καὶ σεμνῶν ἔργων.—εἰκόνων γραφεύς.—νηῶν τέκτορες. Ωσαύτως καὶ ὡς ἐκ τῆς ὕλης, οἷον χαλκὸς ἀνδριάντος.—σίδηρος εἴφους.

§. 25. Ωσαύτως τὰ σημαίνοντα ἔ. τὸ ὅλον τινός, οἷον σῶμα τῆς κεφαλῆς.—ἀγέλη βοῶν.—σωρὸς σίτων, ξύλων, λίθων. ς'. Τὰ σημαίνοντα τὸ περιέχον τινος, οἷον ἄστυ ἀνθρώπων.—ἄρκτων φωλεός. ζ'. Τὰ σημαίνοντα τὸν δοτῆρά τινος, οἷον δαπαρημάτων δοτῆρες.—βραβευτῆς τοῦ δικαίου. ή. Τὰ σημαίνοντα τὴν ὑπόστασιν ιδιότητος, διαθέσεως, συμβεβηκότος τινός, οἷον πτέρυνξ χιόνος λευκῆς, ἥτοι χιονόλευκος.—ἀνήρ μελιχίου τρόπου.—τραύματα αἵματος, ἥτοι αἱματόεστα.—ἀνήρ δόξης.—πόταμος πλήθρου.—δένδρον πολλῶν ἐτῶν.—πολυετές.

* §. 26. Ἐπὶ τῆς σειρᾶς I ἡ μὲν ὀνομαστικὴ σημαίνει τὸ κτῆμα, τὸ ἀρχόμενον, τὸ ἔκγονον, τὸ ἔργον, τὸ μέρος, κτλ' ἡ δὲ γενικὴ τὸν κτήτορα, τὸν ἀρχοντα, τὸν γεννήτορα, τὸν ἐργάτην, τὸ ὅλον κτλ. Ἐπὶ τῆς σειρᾶς II, ἀντιστρόφως, ἡ ὀνομαστικὴ σημαίνει τὸν κτήτορα, τὸν ἀρχοντα, τὸν γεννήτορα, τὸν ἐργάτην, τὸ ὅλον, κτλ. ἡ δὲ γενικὴ τὸ κτῆμα, τὸ ἀρχόμενον, τὸ ἔκγονον, τὸ ἔργον, τὸ μέρος, κτλ' οἶκος δεσπότου καὶ δεσπότης οἴκου. Ωσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, δόξα ἀνδρός καὶ ἀνήρ δόξης.—μελιχίος τρόπος ἀνδρός καὶ ἀνήρ μελιχίου τρόπου. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῶν πλαγίων πτώσεων, δοῦλον δεσπότου καὶ δεσπότην δούλου.—ἡσυχία βίου καὶ βίον ἡσυχίας (Εὐρ.). *

* §. 27. Πολλαὶ ἄλλαι σχέσεις, ἡ κατ' εὐθείαν ἢ πλαγίως ἐκ τῶν προηγουμένων προκύπτουσαι, ἐκφέρονται, φυσικῶς τῇ λόγῳ, κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον. Τὰ ἀφηρημένα, π. χ. τῶν προηγουμένων, ὅπου ὑπάρχουσι, δέχονται τὴν αὐτὴν σύνταξιν ὅθεν, ὡς λέγεται δεσπότης τῶν ὄλων, οὕτω καὶ δεσποτεία τῶν ὄλων, ὡς ἀκροατῆς μαθήματος, οὕτω καὶ ἀκρόασις μαθήματος. *

Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα ἐπίθετα.

§. 28. Μετὰ γενικῆς συντάσσονται αἱ ἀκόλουθοι μάλιστα κλάσεις τῶν ἐπιθέτων.

α. Τὰ οἰκειότητος καὶ ἀλλοτριότητος σημαντικά, οἷον οἰκεῖος τῆς

χώρας —οἱ δὲ κίνδυνοι τῶν ἐφεισθηκότων ἴδιοι (Δημ.).—οὐδὲν ἄλλοτριον ποιῶν οὔτε τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος οὔτε τοῦ τρόπου (Δ.). 6'. Τὰ πληρώσεως, μετοχῆς, κατοχῆς, καὶ κράτους σημαντικά, καὶ τὰ ἐναντία τούτων, οἷον ὑποψίας καὶ δειμатов μεστός.—μέτοχος ἀρετῆς.—ἐγκρατῆς ἡδονῶν.—ἀρετῆς ἔρσημος (Ξ).—ἐνδεὴς χρημάτων.—παρέστηκεν ἀγῶν μέγας, πλήρης στεναγμῶν, οὐδὲ δακρύων κερὸς (Εὐρ.). οὕτω καὶ ἐλεύθερος πόρῳ—καθαρὴ τῶν προχειμένων σημητῶν (Ἡρ. Β'. 38).—καθαρός ἀδικίας τε καὶ ἀνοσιῶν ἔργων (Πλ. Πολιτ. ζ', 496).—ὄρσανός τοῦ πατρὸς καταληφθεὶς (Δημ.).—πένης γὰρ ἦν ἀνδρῶν φίλων καὶ πιστῶν (Πλ. Ἐπιστ. Ζ', 332).

§. 29. Ὡς αὐτως γ'. Τὰ ἐμπειρίας καὶ ἀπειρίας σημαντικά, οἷον ἐμπειρος πολέμου.—ἐπιστήμων εἰμὶ τοῦδε.—γραμμάτων ἀπειρος.—ἀδαήμων μάχης. δ'. Τὰ ἐπιμελείας καὶ ἀμελείας, φροτίδος καὶ ἀφροτιστίας ἥτοι ὀλιγωρίας σημαντικά, οἷον ἐπιμελὴς τῶν φίλων.—προμηθῆς τούτου.—ἀμελὴς χρημάτων. ε'. Τὰ ἐπιτυχίας καὶ ἀποτυχίας σημαντικά, οἷον ἐπιτυχῆς τῶν καιρῶν.—ἀτυχῆς συνθέσεως. ζ'. Τὰ μνήμης καὶ λήθης σημαντικά, οἷον μνήμων φόρτου.—γράμματα λήθης μνημόσυνα (ὡς οὐσιαστικά καταντήσαντα).—ἀμνήμων τῶν κινδύνων.—τῆς ἐμῆς διαθήκης ἐπιλήσιμων. ζ'. Τὰ φειδοῦς καὶ ἀφειδίας σημαντικά, οἷον φειδωλὸς χρημάτων.—ἀφειδῆς ἑαυτοῦ. ή. Τὰ χωρισμοῦ, διαιρέσεως καὶ ἀπομακρύνσεως σημαντικά, οἷον οἱ λοιποὶ τῶν Ἀθηναίων.—μόρος τῶν πολιτῶν.—ὀλίγοι τῶν πολλῶν.—δηλον, ὅτι χρηστῶν τις, ὡς εἰκας, εἶ (Ἀρφ. Πλ. 826).—ὦρ δὴ ἐγὼ οἶμαι εἰς εἶναι (Πλ.).—ἀπωστός γῆς οὕτω καὶ θυγάς πόλεως.

§. 30. Ἐνταῦθα προσέτι ἀνάγονται θ'. Τὰ ἀνταλλάγματός καὶ τιμήματος σημαντικά, οἷον αἵματός ἐστιν ἡ ἀρετὴ ὥρια —δόξα χρημάτων οὐκ ὠρητή (Ισ.).—οἱ φιλόσοφοι δοκοῦσιν εἶναι τοῖς μὲν τοῦ μηδενὸς τίμιοι, τοῖς δ' ἄξιοι τοῦ παντός (Πλ.). ι. Τὰ εἰς ἰκος ἐνεργητικὰ ρηματικά, ὡς παρασκευαστικὸς τῶν εἰς τὸν πόλεμον (Ξεν.).—πρακτικὸς τῶν δικαίων ια. Τὰ ἀρχικά καὶ ὑπαρχικά, οἷον κύριος τῆς Ἀσίας.—ὑπήκοοι τῶν γονέων ιβ'. Τὰ διαφορικά, οἷον ἐπιστήμη ἐπιστήμης διάφορος (Πλ.).—ἕτερον τὸ ἡδὺ τοῦ ἀγαθοῦ (Πλ.). ιγ'. Τὰ παραθετικά, τὰ συγκριτικά δηλ. καὶ ὑπερθετικά, οἷον κρείττων καὶ φίλων καὶ ἐχθρῶν (Ισ.).—νέοις τὸ

σιγαῖν κρεῖττόν ἐστι τοῦ λαλεῖν (Μέν.).—ἄνθρωπος πάντων θη-
ρίων βοειδέστατός ἐστιν (Ἄντ.).—μέγιστόν ἐστι τῶν ἀγαθῶν ἀ-
ρετὴ (Ἰσ.).—τὸ ρικᾶν αὐτὸν πασῶν ρικῶν πρώτη τε καὶ ἀρίστη
(Πλ.). ἰδ'. Τὰ ἀνάλογα τῶν παραθετικῶν, οἷον οὐδενὸς δεύτερος.—
ὑστεροὶ τῆς συμβουλῆς.—περιττὰ τῶν ἀρκούντων (Ξ.).

§. 31. Καὶ ἐν τούτοις βάσις ὑπόκειται τὸ ἐρώτημα τίτος, ὡς
ἀνωτέρω· οἷον τίτων τέκνων πατήρ; ἀπὸ τί εἶναι πλήρης ἢ ἐλ-
λειπής; κτλ. ἅτινα ὅμως εὐκόλως μετατρέπονται εἰς τὸν ἑλληνι-
κώτερον τύπον, τίτος ἐνδεής; τίτος πλήρης; κτλ.

§. 32. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι καὶ τούτων τὰ ἀφρημένα, ὅπου ὑπάρ-
χουσι, συντάσσονται ὡσαύτως μετὰ γενικῆς, ὡς καὶ τὰ προσεξηγη-
θέντα ἀφρημένα τῶν οὐσιαστικῶν· οὕτως, ἀπάντων ἐστι πλησμονή.
—μέθεξις οὐσίας (Πλ.).—ἀρετῆς μετουσία (Δημ.).—αὕτη μαρίας
ἔχει κοινοῦ τινά (Γν.).—ἡγεμονία Ἑλλάδος.—ἡ πλοῦτου ἀ-
πλησία (Πλ. Πολιτ. Η, 562), κτλ.

Τὰ μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα ὀνόματα.

§. 33. Τὰ μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα ὀνόματα εἶναι κυρίως ἐπί-
θετα μετὰ ὀλίγων ἀναλόγων οὐσιαστικῶν. Ἀνάγονται δὲ ἐνταῦθα αἱ
ἀκόλουθοι μάλιστα κλάσεις. α'. Τὰ ταυτότητος, ὁμοιότητος, ἰσότη-
τος καὶ συμφωνίας σημαντικά, καὶ τὰ ἐναντία τούτων, οἷον οὐ ταυ-
τὰ γίγνεται τ' ἀγαθὰ τοῖς ἡδέσι, οὔτε τὰ κακὰ τοῖς ἀνταρτοῖς (Πλ.).
—οἱ ποικηροὶ ἀλλήλοισι ὅμοιοι (Πλ.).—λέγεται δὲ ἴση εἶναι ἡ γῆ-
σος τῇ Κυρηναίων πόλει (Ἡρ)· οὕτω παραπλήσιος, σύμφωνος, σύμ-
ψηφος, ἀνόμοιος, ἀσύμφωνος. β'. Τὰ συγγενείας, ἐνώσεως, μίξεως
καὶ ἐπιμιξίας σημαντικά, ὡς τὸ γὰρ ὅμοιον τῷ ὁμοίῳ φύσει συγ-
γενές ἐστι (Πλ.).—τῇ Ἑλλάδι περίη μὲν αἰεὶχοτε σύντροφός ἐστι
(Ἡρόδ. Β', 102).—ξύμπλους Θησεῖ—συμμιγῆς φόνῳ (Εὐρ.). ὡς-
αύτως καὶ τὰ ἐναντία τούτων, φίλοις τ' ἄμικτός ἐστι καὶ πάση πό-
λει (Εὐρ.). γ'. Τὰ προσεγγίσεως σημαντικά, οἷον πλησία τῷ κυμ-
φίῳ.—ἀστυγείτορες Ἀθηναῖοις. δ'. Τὰ ἐξηγούντα τὴν ἰδέαν τοῦ
ἀρμόζοντος καὶ μὴ ἀρμόζοντος, τοῦ πρέποντος καὶ μὴ πρέποντος,
οἷον γυναικὶ ἀρμόδιος.—ἀνάρμοστόν ἐστι τὸ αἰσχρὸν παντὶ τῷ
φείῳ (Πλ.).—πρεπωδέστατα γυναικῶν (Ξεν.).—μέθη φύλαξιν ἀπρε-
πέστατον (Πλ.).

§. 34. Ὡς αὐτὸς ἐνταῦθα ἀνάγονται καὶ αἱ ἐπόμεναι τάξεις. ε'.

Τὰ σημαίνοντα φιλικὴν ἢ ἐχθρικὴν πρὸς τινα διάθεσιν, τὰ ὅποια περιποητικὰ καὶ ἀντιπεριποιητικὰ ὑπὸ τῶν γραμματικῶν καλοῦνται, οἷον φίλος, ἐχθρός, εὖνους, ἡδύς, ἐπωφελής, ἐπίκουρος, βοηθός, σύμμαχος, χρήσιμος, κακόνους, ἐπίβουλος, βλαβερός, ἀηδής, ἐναντίος, ἄχρηστος, κτλ. οἱ ὅμοιοι τοῖς ὁμοίοις εὖνοι εἰσιν (Ξεν.). οὐδείς θεός δύνουσι ἀνθρώποις. (Πλ.).—ἀντίπαλόν τι τῇ διλογαρχίᾳ (Ξ.).—Αἰσαυδὸς κακορούστατος ἦν τῇ πόλει (Λυσ.).—ἔστιν ἐχθίστα τὰ ἐναντιώτατα, ψυχρὸν θερμῷ, πικρὸν γλυκεῖ, ξηρὸν ὑγρῷ (Πλ.).—μὴ κάμνουσιν ἱατρὸς ἄχρηστος, καὶ μὴ πλέουσι κυβερνήτης (Πλ.). 5'. Τὰ εὐπειθείας καὶ ὑποταγῆς σημαντικά, ὡς εὐπειθὴς τῷ ἀρχοντι.—ἅπαντα τῷ πλουτεῖν ἐσθ' ὑπήκοα. 6'. Τὰ παθητικὰ ρηματικά, οἷον ῥητὸν μοι ἐστίν.—μισητὸς Φίλιππος τοῖς πόλεσιν.—γνωτὰ κοῦκ ἄγνωτά μοι προσήλθεθ' ἱμερόντες (Σ. Τ. 58).—ὠφελήτῃ σοι ἢ Ἑλλάς.—ἡ ποθεινός (=ποθητὸς) φίλοις. ἢ Ἄλλα τινὰ ρηματικά ἐνέργητικά, ἐκ ῥημάτων μετὰ δοτικῆς συντασσομένων γινόμενα καὶ μετοχικὴν ἔννοιαν παριστῶντα, ὡς δοτὴρ τι. —ἡγεμὼν τι. = ἡγεμόνευον τινί.

§. 35. εἰς δὲ εἰς τὰ γενικισύντακτα ὑπόκειται ἡ ἔννοια τοῦ τίτος, οὕτως ἐν τοῖς μετὰ δοτικῆς συντασσομένοις ὑπόκειται ἡ ἔννοια τοῦ τίνι, ὅ ἐστι μετὰ τίνα, ἢ τί, πρὸς τίνα, ἢ πρὸς τί. οἷον ὅμοιος μετὰ ἀνάγκη εἰς . . . κτλ.

§. 36. Ἐπειδὴ ἡ σύνταξις βαίνει κατὰ τὴν σημασίαν τῶν συντασσομένων, διὰ τοῦτο πολλὰ τῶν ἀνωτέρω σημειωθέντων, ἀλλάσσοντα σημασίαν ἢ ὑπ' ἄλλην ἔποψιν θεωρούμενα, ἀλλάσσουν σὺνταξιν. Τὰ φίλος, ἐχθρός, πολέμιος, τὰ ὅποια ὡς ἐπίθετα συντάσσονται δοτικῇ, οὐσιαστικοῦ χαρακτῆρα λαμβάνοντα, καὶ εἰς τὰ κτητικά ἢ ὡς κτητικά ὑπαγόμενα, συντάσσονται γενικῇ τῇ ἀρχῇ τῇδε δυσμενεῖς (Ξ.). ἄνδρα δυσμενῇ χθονός (Ξ.). ξένος βασιλεῖ καὶ ξένος βασιλέως (Ξ. Πλ.). ἀλλότριός τιος καὶ ἀλλότριός τι, κτλ. Τοῦναντίον τὸ δοῦλος, τὸ ὅποιον ὡς κτήματος σημαντικὸν τάσσεται εἰς τὰ μετὰ γενικῆς, ἐπιθετικὴν ἔννοιαν λαμβάνον, συντάσσεται μετὰ δοτικῆς, ὡς οἱ ἀρχοντες δοῦλοι τοῦ νόμου (Πλ.).—δοῦλος τῷ βίῳ (Γν.).

* §. 37. Ἐν δὲ τοῖς ἐκ τοῦ μίγνυμι συνθέτοις τίθεται δοτικὴ μὲν, ὅταν ἐπικρατὴ ἡ ἔννοια τῆς μίξεως, ὡς ἐν τῷ ἀνωτέρῳ καὶ ἐν ἄλλοις παραδείγμασι δεικνύεται, γενικὴ δὲ, ὅταν ἐπικρατὴ ἡ διὰ

τοῦ ἀποφατικοῦ μορίου ἐξηγουμένη ἔννοια τοῦ χωρισμοῦ ἀμιγῆς ἐτέρας φύσεως.—ἀμιγεῖς βαρβάρων (Πλ.). *

§. 38. Ἐπειδὴ πολλάκις ἡ αἰτιατικὴ μετὰ τῆς πρὸς ἡ ἄλλης ἀναλόγου προθέσεως ἰσοδυναμεῖ δοτικῇ, διὰ τοῦτο πολλὰ τῶν ἀνωτέρω ὀνομάτων δέχονται καὶ τὴν τοιαύτην σύνταξιν, ὡς χρήσιμος, ὠφέλιμος βλαβερός τι καὶ πρὸς τι· χρήσιμος τῇ πατρίδι (Ξεν.).—χρήσιμος πρὸς πόλεμον (Πλ.).—ἄλλη πρὸς ἄλλο γὰρ χρησιμώτερα (Εὐρ. Ἀποσπ.).—βλαβερῶ μὲν πρὸς οὐσίαν, βλαβερῶ δὲ πρὸς τὴν τοῦ σώματος ἔξιν, πολὺ δὲ βλαβερωτάτῳ πρὸς τὴν τῆς ψυχῆς παιδευσιν (Πλ. Φαίδρ. 241).—χρήσιμοι εἰς τὸ λέγειν (Πλ.).—ἐπὶ μὲν χρηστὸν ἢ καλὸν ἢ τῆς πόλεως ἄξιον πρᾶγμα οὐδὲν οὗτός ἐστι χρήσιμος (Αθην.).

Τὰ μετὰ αἰτιατικῆς συντασσόμενα ὀνόματα.

§. 39. Μετὰ αἰτιατικῆς συντάσσονται ἐκεῖνα τὰ ὀνόματα, ἐπίθετα ἢ οὐσιαστικά, τὰ ὅποια χρῆζουσι τοῦ προσδιορισμοῦ κατὰ τί, οἷον καλὸς τὸ εἶδος.—τυφλὸς τὰ τ' ὧτα τὸν τε τοῦν τὰ τ' ὄμματ' εἶ.—ἀγνός, πονηρὸς τοὺς τρόπους (Σοφ.), κτλ.

§. 40. Καὶ δοτικὴ τίθεται πολλάκις ἐν τοῖς τοιούτοις, ἀλλ' ἡ μὲν αἰτιατικὴ σημαίνει συνήθως τὸ κατὰ τι ὡς πρὸς τὴν ἑκτασιν, ἡ δὲ δοτικὴ τὴν δύναμιν καὶ ἐνέργειαν δι' ἧς γίνεται τι· ὅθεν λέγεται τοσοῦτος τὸ μέγεθος, τὸ μῆκος, τὸ εὖρος, τὸ βάθος, τὸ ὕψος· ὡσαύτως τὸν ἀριθμόν, κτλ' ἀφ' ἑτέρου δὲ φύσει ἐστὶν ἄνθρωπος ζῶον πολιτικόν (Ἀριστ.).—πολλὰ φύσει οὐκ ἐστὶ καλά, νόμῳ δέ (Πλ.).—κακία καὶ ἀρετὴ τὰ ἥθη διαφέρουσι πάντες (Ἀριστ.).

§. 41. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἀπαρέμφατον εἶναι φύσεως συμπληρωτικῆς, ὡς ἡ αἰτιατικὴ, διὰ τοῦτο, πολλάκις ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ τίθεται ἀπαρέμφατον, ὡς ἐπιστήμων ἐστὶ λέγειν τε καὶ σιγᾶν πρὸς οὐς δεῖ (Πλ.).—ἀγαθοὶ ἐσμεν τὸ κακὸν ἐφ' ἑτέρων ἰδεῖν.—φρονεῖν οἱ ταχεῖς οὐκ ἀσφαλεῖς (Σοφ.).—ἐπειδὴ ὑμῖν οἱ παῖδες ἡλικίαν ἔχουσι παιδεύεσθαι (Πλάτων Λάχ. 184).

Τὰ ὀνόματα ὡς Ἀντικείμενα.

§. 42. Τὰ δεχόμενα τὴν ἐνέργειαν τῶν ῥημάτων καλοῦνται, ὡς ἐν ἀρχῇ τοῦ πονήματος εἶπαμεν, ἀντικείμενα. Ταῦτα δὲ ἐκφέρονται διὰ τῶν ὀνομάτων, καὶ μάλιστα τῶν οὐσιαστικῶν. Ἡ φύσις τῶν ἀντικειμένων εἶναι συμπληρωτικὴ· ὅθεν τίθενται εἰς τοιαῦτα ῥήματα τῶν ὁ-

ποιών ἢ φύσις· χρήζει συμπληρώσεως, καὶ τοιαῦτα εἶναι μάλιστα τὰ μεταβατικά (ἴδε κατωτέρω). Τοῦναντίον τὰ σημαίνοντα ὑπαρξιν, ἀπλῆν ιδιότητα ἢ κατάστασιν, ἔννοιαν αὐτοτελῆ παριστώοντα, οὐ χρήζουσι τοῦ τοιούτου πτωτικοῦ συμπληρώματος, οἷον ζῶ, ὑπάρχω, πέφυκα, ὑγιαίνω, ἡρεμῶ, κτλ.

§. 43. Τὰ ἀντικείμενα τίθενται κατὰ τινα τῶν πλαγίων πτώσεων, γενικὴν, δοτικὴν ἢ αἰτιατικὴν. Τοῦτο κρέμαται ἐκ τῆς ἐννοίας τὴν ὁποίαν παριστᾷ τὸ ῥῆμα, ὡς ἐπιθυμῶ τῆς ἀρετῆς.—*χρῶμαι βιβλοῖς.*—*μιμοῦμαι τοὺς σοφοὺς*, κτλ. Ὡς δὲ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων, οὕτω καὶ ἐνταῦθα, τὰ ῥήματα τῶν ὁποίων τὸ ἀντικείμενον ἐκφέρεται κατὰ γενικὴν, δοτικὴν ἢ αἰτιατικὴν, λέγονται ὅτι συντάσσονται μετὰ γενικῆς, δοτικῆς ἢ αἰτιατικῆς. Εἰς τίνα δὲ ῥήματα ἰδιάζει αὕτη ἢ ἐκείνη ἡ πλαγία, τοῦτο θέλομεν τὸ πραγματευθῆ ἐν τῷ *Περὶ Ῥημάτων*.

§. 44. Ὡς τὰ ὑποκείμενα, οὕτω καὶ τὰ ἀντικείμενα δέχονται προσδιορισμούς, οἵτινες, κατὰ τὸν γενικὸν κανόνα ὅτι τὸ προσδιορίζον τίθεται κατὰ τὸ προσδιοριζόμενον ὕπερ εἶναι ἡ βάσις, πρέπει νὰ συμφωνῶσι πρὸς αὐτὰ κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτώσιν, ὡς ἐπιθυμῶ τῆς μεγαλοπρεπεστάτης ἀρετῆς.—ὁ δῆμος εὖροεῖ τοῖς ἐξαπατῶσι κόλαξιν.—*ἀπέκτειναν τὸν χρηστὸν Φωκίωνα*, κτλ.

Περὶ Ἀριθμητικῶν Ὀνομάτων.

§. 45. Τὰ ἀριθμητικά ὀνόματα, εἰς τὴν γενικὴν κλάσιν τῶν ὀνομάτων ὑπαγόμενα, τίθενται εἰς τὸν λόγον, ὡς καὶ τὰ ἄλλα, ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, προσδιορισμός, ἀντικείμενον.

§. 46. Τὸ εἰς, μία, ἕν, ἐπιθετικὴν φύσιν ἔχον, κυρίως τίθεται ὡς κατηγορούμενον καὶ ὡς προσδιορισμός, οἷον εἰς μὲν σύ, μία δ' ἐγώ.—*εἰς ἀνὴρ οὐδεὶς ἀνὴρ* (Πλ.). Καὶ ὑποκείμενον δυνατὸν νὰ τεθῇ, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη λέξις, οἷον *γεωργός* μὲν εἰς, ὁ δὲ οἰκοδόμος (Πλ.).—*τὸ ἕν οὐκ ἔστι δύο· καὶ ἀντικείμενον ἕν γέ τι δοξάζει ὁ δοξάζων* (Πλ.).

§. 47. Τὸ δύο συμπλέκεται μετὰ δυϊκοῦ καὶ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ, ὡς δύο τῷδε πῶλα (Ἀριστ.).—*δύο γίλω* (Εὐρ.).—*δύο ἐστὸν τις βίω*, κτλ. καὶ *δύο ἄνδρες*.—*δύο θεαί*.—*δύο παρθένοι* (Εὐρ.). Τὸ δὲ δυοῖν μετὰ δυϊκοῦ συνήθως δυοῖν παῖδιν δύο νεκρῶ κατόψεται (Εὐρ.).—*δυοῖν γερόντοιν* (Εὐρ.).—*ἔδωκαν ἡμῖν δύο δυοῖν*

νεάνιδας (Εὐρ.). Περὶ τῶν ἄλλων οὐδεμία δυσκολία· τρεῖς δάκτυλοι.—τρία στάδια.—τὰ τρία οὐκ ἔσται ἄρτιον (Πλ.).—δυοῖν ὥτοιρ ἀκούειν, τέσσαρσι μὲν ὀφθαλμοῖς τεκμαίρεσθαι, τέσσαρσι δὲ ὡς προαισθάνεσθαι (Ξ. Κ. Π. Δ', γ', 21).—πέντε ἄρχοντες.—πέντε μῶας.—πέντε καὶ τεσσαράκοντα ἔτη (Ξ).—ὁ περτῆκορτα θυγατέρων πατήρ (Εὐρ. Ἀποσπ.), κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ Ἀντωνυμιῶν.

§. 1. Αἱ ἀντωνυμίαι ἐκπληροῦσιν ὡς ἐγγιστα ἐν τῷ λόγῳ τὰ τῶν ὀνομάτων, τιθέμεναι ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, προσδιορισμὸς καὶ ἀντικείμενον, οἷον ἐγὼ εἰμι ἐκεῖνος.—τοῦτο ἐκεῖνο τὸ τῆς παροιμίας.—ὁ πατήρ μου.—οἱ ἐμοὶ ὀφθαλμοί.—ἕκαστος φιλεῖ εαυτόν, κτλ. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν γένει, ἕκαστον ὅμως τούτων εἶδος ἔχει διάφορον χρῆσιν, περὶ ἧς πραγματευόμεθα ἐν τοῖς ἐξῆς.

Προσωπικαὶ Ἀντωνυμίαι.

§. 2. Τούτων αἱ ὀνομαστικαὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου τίθενται εἰς τὸν λόγον ὡς ὑποκείμενον μόνον ἐπὶ ἀντιθέσεως καὶ ἀντιδιαστολῆς· σὺ μὲν γὰρ εἶλον ζῆν, ἐγὼ δὲ καταβαλεῖν (Σ. Ἀρτ. 555).—ἐγὼ ταῦτα ποιήσω.—οὐκ ἐγὼ σε ἀποκτενῶ, ἀλλ' ὁ τῆς πόλεως νόμος (Λυσ.).—σὺ μὲν ζῆς, ἡ δ' ἐμὴ ψυχὴ τέθνηκε (Σ. Ἀρτ. 559)· τίθενται δὲ μετὰ τὸ ῥῆμα, ὅταν καὶ αὐτὸ ἐξαίρηται τί λέγεις σὺ; ἢ σὺ λέγεις (Πλ.).—τοὺς ἀδικοῦντας ἀθλίους ἔφην εἶναι ἐγὼ καὶ ἐξηλέγχθην ὑπὸ σοῦ (Πλ.). Ἄλλως παραλείπονται, ὡς θέλω λέγειν Ἀτρείδας.—ἀληθῆ λέγεις.—ὄρας οὐν;—λέγομεν.—ἰδόμεν, κτλ. Εἰς τὰ ὁμηρικὰ ἤλθοι ἐγὼ παύσουσα τέον μέρος.—τήνδ' ἐγὼ οὐ λίσσω, καὶ ἄλλα ὅμοια, δὲν φαίνεται ἡ τοιούτη ἀντιδιαστολή. Καὶ εἰς τὰ τῶν Ἀττικῶν δὲ ἐγὼ οἶμαι, ἐγὼ οἶδα, ἀκούω, πυρθάνομαι, καὶ τὰ ὅμοια, εἰ μὲν ἐνυπάρχει ἀντιδιαστολῆς ἔννοια, εἶναι πολλὰ ἀσθενής.

* §. 3. Καὶ ἀντιστρόφως δὲ παραλείπονται ἐνίοτε παρὰ ποιηταῖς καὶ ἐπὶ ἀντιθέσεως· καὶ γὰρ εἰ γέρω (ἐγὼ), τὸ τῆςδε χώρας οὐ γεγήρακε σθέρος (Σ. Κ. 226).—καὶ γὰρ εἰ σὺ με στρυγεῖς, οὐκ ἂν θυγαίμην σοὶ (ἐγὼ) κακῶς φρονεῖν ποτε (Εὐρ. Μ. 463). Ὡς δὲ παραλείπονται, οὕτω καὶ ἐπαναλαμβάνονται ἐνίοτε παρὰ ποιηταῖς· ἐγὼ γὰρ ἔγωγ' ἔκατον ὁ μέλεος (Σ. Ἀρτ. 1319). *

* §. 4. Ὡς παραλείπεται ἡ ἀντωνυμία ὅπου δὲν ἀπαιτεῖται ἀντιδιαστολή, οὕτω παραλείπεται τὸ ῥῆμα ἐν τοῖς διαλόγοις, κατ' ἀναλογίαν ἐκ τοῦ προηγηθέντος παραλκμβανόμενον. Οὕτω παρὰ Πλάτωνι ἐν Γοργίᾳ Σ. Καλεῖς τι πεπιστευκέναι; Γοργ. Ἐγώ γε ἐν ᾧ ἐν τῷ προηγουμένῳ κώλῳ ἐτέθη τὸ ῥῆμα, παραλειφθείσης τῆς ἀντωνυμίας Σ. Καλεῖς τι μεμαθηκέναι; Γοργ. Καλῶ. *

§. 5. Ὡς τὸ ἐγὼ καὶ σὺ τίθενται ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου, οὕτω τὸ αὐτὸς ἐπὶ τοῦ τρίτου προσώπου, διότι ἐξέλιπεν ἡ ὀνομαστική τῆς τριτοπροσώπου ἔπεισε γὰρ αὐτὸς Ἀθηναίους (Θ. Ε', 45).—ὄν (πέπλον) ῥ' αὐτὴ ποιήσατο (Ὀμηρ.). Ὡσαύτως καὶ τὸ πληθυντικόν ἔφασαν τοὺς μὲν ἡμαρτηκέναι, αὐτοὶ δὲ σώζειν τοὺς νόμους (Θ.). Καὶ τὸ σωζόμενον δὲ τῆς τριτοπροσώπου σφεις, ἀλλ' αἴποτε ἐν συνεπείᾳ καὶ οὐδέποτε ἐν ἀρχῇ λόγου· ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνοι τε ἀπέκρυναν καὶ σφεις ἡσύχαζον, τοὺς στρατηγούς ἐν αἰτία εἶχον (Θουκ.).

§. 6. Καὶ αἱ πλάγιαί πτώσεις τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν τίθενται εἰς τὸν λόγον μετὰ ἢ ἄνευ ἀντιδιαστολῆς καὶ ἐμφάσεως· καὶ αἱ μὲν τοῦ πρώτου προσώπου ἐξηγοῦσι τὴν ἀντιδιαστολὴν διὰ τῆς πληρεστέρας γράφης καὶ ὀρθοτονήσεως, ἐμοῦ, ἐμοί, ἐμέ, τῶν ἐγκλιτικῶν, μου, μοι, με, τιθεμένων ἐπὶ τῆς ἐναντίας περιστάσεως· αἱ δὲ τοῦ δευτέρου διὰ μόνης τῆς ὀρθοτονήσεως, σοῦ, σοί, σέ, τῶν ἐγκλιτικῶν, σου, σοι, σε, τιθεμένων ὅταν τοιοῦτόν τι δὲν ἀπαιτῇται ἐμοῦ τὰ φορτία (Ἀρφ. Σφ. 1391).—ὠνόμασέ μου τὴν πρόνοιαν δειλίαν, κλ.

§. 7. Τίθενται δὲ αἱ μὲν πλάγιαί τῶν προσωπικῶν ἐπὶ ἑτεροπροσωπίας, αἱ δὲ τῶν συνθέτων ἥτοι ἀντανακλωμένων ἐπὶ ταῦτοπροσωπίας, ὃ ἐστὶν αἱ μὲν πρῶται ἀναφέρονται εἰς διάφορον ὑποκείμενον, αἱ δὲ δευτέραι εἰς τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, ὡς ἐγὼ καὶ σὲ τῶν καλλίστων καὶ ἐμνητὴν ἡξίωκα (Ξ.).—εὐκλείαν οὐχ ὀργᾶς ὅσην σαιτῇ τε κάμοι προσβαλεῖς πεισθεῖς ἐμοί;—παῦσον ἐκ κακῶν ἐμέ, παῦσον δὲ σαιτὴν (Σ. Ἡ.λ. 988).—προσαναγκάζοντας αὐτοὺς φιλεῖν τοὺς αὐτῶν (Πλ. Πρωτ. 346). Ἰδε κατωτέρω.

* §. 8. Ἀλλὰ πάντῃ ἀνεξίρετος δὲν εἶναι ἡ τοιαύτη χρῆσις· διότι ἀπαντῶνται καὶ αἱ πλάγιαί τῶν προσωπικῶν ὅπου, κατὰ τὸν ἀνωτέρω κανόνα, ἔπρεπε νὰ τεθῶσιν αἱ πλάγιαί τῶν συνθέτων. Γίνεται δὲ

τοῦτο, ὅτε τὸ ὑποκείμενον προτίθεται ἑαυτὸ ὡς ἀντικείμενον σχέ-
ψεως, οἷον *ζηλῶ σὲ μᾶλλον ἢ 'μὲ τοῦ μηδὲν φροεῖν* (Εὐρ.), καὶ ἀν-
τιστρόφως, ὡς *μὴ σαυτὸν θ' ἅμα καὶ*, ὅττα *σαυτοῦ πρόστροπον*,
κτεῖρας γένη (Σ. Φ. 772) *ἐνθα τὸ σαυτοῦ=σοῦ*. *

* §. 9. Τίθενται δὲ μάλιστα αἱ προσωπικαὶ ἀντὶ τῶν συνθέτων
ἐπὶ τῆς μετὰ αἰτιατικῆς συντάξεως τοῦ ἀπαρεμφάτου, ὡς *ἐγὼ ὑμᾶς*
κελεύω ἐμὲ μιμεῖσθαι (Πλ.). — *δέομαι ὑμῶν ἐμὲ δοκιμάζειν*, τού-
τους δ' ἡρεῖσθαι χεῖρους (Λυσ.)· καὶ ἀντιστρόφως, αἱ τῶν συνθέτων
πλάγια ἀναφέρονται εἰς τὸ κατ' αἰτιατικὴν ὑποκείμενον τοῦ ἀπα-
ρεμφάτου, ὡς οὐκ ἀνθρωπίνῳ ἔοικε τὸ ἐμὲ τῶν ἑμαυτοῦ πάντων
ἡμαρτηκέαι (Πλ.). Περὶ τῆς τριτοπροσώπου ἴδε κατωτέρω §. 22. *

Περὶ τῆς ἀντωνυμίας αὐτός.

§. 10. Ἡ ἀντωνυμία αὐτός, ἥ καθ' ἑαυτὴν εἰς τὸν λόγον τιθεμένη
ἢ μετὰ ὀνομάτων ἢ μετ' ἄλλων ἀντωνυμιῶν, ἀπανταχοῦ, κατὰ τὸ
μᾶλλον καὶ ἥττον, ἔχει διακριτικὴν ἔννοιαν, πολυειδῶς καὶ πολυ-
τρόπως διαστελλούσα τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος παντός ἄλλου.

§. 11. Καθ' ἑαυτὴν τιθεμένη ἢ αὐτὸς ὑποκείμενον τῆς προτάσεως
ἐν τῇ τριτοπροσώπῳ ἐπέχει, ὡς εἶδομεν, τόπον τῆς ἐγὼ καὶ σὺ ἐν
τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ προσώπῳ, ἐξαφηνισθείσης τῆς ὀνομαστικῆς
ἔ, καὶ εἰς ἄλλην χρῆσιν τιθεμένων τῶν πλαγίων αὐτῆς οὖ, οἷ, εἰ (ἴδε
κατωτέρω)· καὶ γὰρ αὐτὸς ἐβούλετο (Ξ.).—αὐτὴ δ' ἴσως τὴν δυσ-
γένειαν τὴν ἐμὴν αἰσχύνεται (Σ. Τ. 1079) ἔμφαντικώτερον δὲ καὶ
διακριτικώτερον σημαίνει μάλιστα τὸ πρὸς τὸν λαλοῦντα κύριον καὶ
σημαντικὸν πρόσωπον, ὡς εἶναι ὁ διδάσκαλος πρὸς τὸν μαθητὴν, πρὸς
τὸν δούλον ὁ δεσπότης ἢ ἡ δέσποινα, καὶ τὰ ὅμοια. Οὕτω παρ' Ἀρι-
στοφάνει· τίς οὗτος; Αὐτός· τίς αὐτός; Σωκράτης. Τοιοῦτον καὶ τὸ
περιώνυμον τῶν Πυθαγορείων αὐτὸς ἔφα, αὐτὸς οὗτος δηλ. ὁ διδά-
σκαλος, καὶ οὐδεὶς τῶν περιισταμένων μαθητῶν.

§. 12. Ἡ αὐτὴ διάκρισις παρατηρεῖται καὶ ἐπὶ τῶν ἀντιθέσεων,
ὡς *ἄλλων ἱατρός, αὐτὸς ἔλκεσι βρῶν* (Εὐρ. Ἀποσπ.).—*αὐτὸς τε*
καὶ οἱ χορευταί (Πλ. Συμπ. 173).—*αὐτὸς τε καὶ συμπίται καὶ*
ἐταῖροι (Πλ.).—*ἄπαρτές ἐσμεν εἰς τὸ ρουθετεῖν σοφοί· αὐτοὶ δ' ὅ-*
ταν σφαλῶμεν οὐ γιγνώσκομεν (Εὐρ.)=ἡμεῖς αὐτοί.

§. 13. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν πλαγίων πτώσεων, ὡς *λαμβάνου-*
σιν αὐτὸν καὶ γυραῖκα (Ξεν.).—*τὸν πέλας μὲν ρουθετεῖν βραχὺς*

πόνος, αὐτὸν δ' ἐνεργεῖν ἔβριχ ἡδικοημένον πάντων μέγιστον τῶν ἐν ἀνθρώποις βάρος (Γν.). Ἀναρπείται δὲ ἡ διάκρισις καὶ ἀντιδιαστολὴ αὕτη ἐπὶ τῶν πλαγίων πτώσεων, ὅταν μετὰ τὸ ῥῆμα τιθέμεναι ἀναφέρωνται εἰς προηγούμενον οὐσιαστικόν, ὡς ἔδωκεν αὐτῷ.—εἶδον αὐτόν.—μετὰ ταῦτα ἀπελθεῖν αὐτόν, κτλ.

§. 14. Μετὰ ὀνομάτων συμπλεκομένη ἡ αὐτὸς ἐπίσης φυλάττει τὴν διακριτικὴν καὶ διασταλτικὴν ἔννοιαν, ὡς αὐτὸ τὸ δίκαιον.—αὐτὸ τὸ καλόν.—τὸ καθ' αὐτὸ δίκαιον καὶ καλόν, παντὸς ἑτερογενοῦς καθαρεῖον—αὐτὸ ἀντὶ τοῦ θεοῦ εἶη (Ξ. Ἀν. Δ', Ζ', 7).—αὐτὸ καλόν. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν πλαγίων πτώσεων· αὐτὸ τὸ ἀποθηήσκειν οὐδεὶς φοβεῖται, ὅστις μὴ παντάπασιν ἀλόγιστος (Πλ. Σοφ. 522).

§. 15. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν κυρίων ὀνομάτων· αὐτὸς Σωκράτης ἐδάκρυσεν (Πλ.).—αὐτοῦ Σιμμίον δέωμεθα (Πλ.). καὶ μετὰ τῶν τακτικῶν δὲ ἀριθμητικῶν συμπλεκομένων τῶν κυρίων ὀνομάτων κρατεῖ τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν· διότι τὸ Νικίας τρίτος αὐτός (Θ.) σημαίνει ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος καὶ οὐδεὶς ἕτερος ἦτον ὁ τρίτος, ὃ ἐστὶν ἦσαν δύο ἄλλοι καὶ αὐτὸς τρίτος, ὅστις, ὡς ἀξιολογώτερος, ὀνομάζεται.

§. 16. Ἐκ τῆς διακριτικῆς ταύτης σημασίας προκύπτει καὶ ἡ σημασία τοῦ χωρισμοῦ, τὸ αὐτὸς δηλ. καταντᾷ εἰς τὴν σημασίαν τοῦ μόνος, ὡς αὐτοὶ ἐσμεν, κοῦπω ξέροι πάρεισιν (Πλ.).—οἱ γέοι εἰσὶ πάντα πάντων αὐτοὶ σοφώτατοι (Πλ.)—μόνοι αὐτοί. Ἡ αὕτη ἔννοια ἐκφέρεται καὶ προστιθεμένης τῆς συνθέτου ἀντωνυμίας κατ' αἰτιατικὴν μετὰ τῆς κατὰ προθέσεως· αὐτοὶ καθ' εαυτούς (Ξ).—ὄψον αὐτὸ καθ' αὐτό (Ξ.)—ἄνευ τοῦ σίτου.

§. 17. Μετὰ τοῦ ἄρθρου ἡ ἀντωνυμία αὐτὸς σημαίνει ταυτότητα προσώπου ἢ πράγματος πρὸς ἐκυτὸ παραβαλλομένου ἢ πρὸς ἄλλο, ὡς αὐτὸν Ἀττικὴν ἀνθρώποι κατέκον· οἱ αὐτοὶ (Θ.), τοῦ αὐτοῦ γένους δηλ. οὐχὶ μιγάδες, ὡς καὶ (Β', 36)· ἄριστα δὲ ἐξηγεῖ τοῦτο Ἀριστοτέλης (Πολιτ. Γ', α, 13) διὰ τῆς πρὸς τοὺς ποταμούς καὶ κρήνας παρομοιώσεως. Ὡσαύτως δὲ καὶ μετὰ δοτικῆς, δυνάμει τῆς σημασίας ταύτης· ὁ αὐτὸς τῷ Μίθῳ (Πλ.).—οὐ παύσας τὸ βλέπειν τῷ κατὰθεῖν (Εὐρ. Τρ. 628).

§. 18. Μετὰ τῶν προσωπικῶν καὶ δεικτικῶν ἀντωνυμιῶν συμπλεκομένη ἡ αὐτὸς ἀνέχει αὐτῶν καὶ ἀναδεικνύει προφανεστέραν τὴν ἀντιδιασταλτικὴν καὶ διάκρισιν, ἐπιταγματικὴ τότε καλομένη,

ὥς βούλομαι γὰρ ἔγωγε αὐτὸς ἀκοῦσαι σοῦ αὐτοῦ διέκτος τὰ ἐπι-
λοιπα (Πλ.) — σὺ αὐτὸς παρεγέρου (Πλ.); — καὶ αὐτῷ μοι ταῦτα
προϋδέδοκτο (Πλ. Φαίδ. 88). Καὶ κατὰ παράλειψιν τῆς προώπι-
κῆς αὐτὸς, ὃ Φαίδωρ, παρεγέρου Σωκράτει (Πλ.); Περὶ τῆς ἀν-
τωνυμίας αὐτὸς ἐν ἰδιαιτέρᾳ διατριβῇ ἐπραγματεύθη ὁ περιώνυμος
φιλόλογος Ἑρμᾶννος, ἀλλὰ μόνον τὰ τῆς ὁμηρικῆς χρήσεως ἐκ προ-
θέσεως ἐξετάσας. Ὡσαύτως περὶ τοῦ οἷ καὶ σφέν. 82 §

Ἡ Σύνθετος Ἀντωνυμία.

§. 19. Ἡ ἀντωνυμία αὕτη τίθεται εἰς τὴν πρότασιν, ὡς ἀνωτέρω
εἶδομεν, ὅταν τὸ ὑποκείμενον καὶ ἀντικείμενον ᾖναι τὸ αὐτό, οἷον
πείθω ἑμαυτόν. — δέδοικα ἑμαυτόν (Σ. Τ. 767). — στήσω δ' ἑμαυ-
τόν (Σ. Κ. 1243). — ὅπως ἑμαυτὴν κλαύσω (Σ. Ἡλ. 1121). — γνῶθι
σαντόν. — σῶσον σεαυτήν (Σ. Ἀντ. 553). — Τιμοκράτης ἐσφαζέν
ἑαυτόν. — φύσις μὲν λυεῖ σῶμα ἐκ ψυχῆς, ψυχὴ δ' αὐτὴν λυεῖ ἀπὸ
σώματος (Γνωμ.). — καταδικάζω ἑμαυτοῦ (Ξεν.). — Σωκράτης ἑαυτῷ
πως προσέχων (Πλ. Συμπ. 174). — τὴν ἔχθραν ἣν οὗτος αὐτῷ
πρὸς ἐμέ φησιν εἶναι (Δημ. Μειδ. §. ΝΓ'). — ὑπὲρ ἑμαυτοῦ καὶ τοῦ
ἀδελφοῦ τὴν κατηγορίαν ποιήσομαι (Λυσίας).

§. 20. Διὰ δὲ τῆς γενικῆς τῆς ἀντωνυμίας ταύτης ἐκφέρεται καὶ
σχέσις κτήσεως εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως ἀναφερομένη, ὡς
πρόθυμον παρδσχοῦ τὴν σαντοῦ δόραμιν (Λυσίας Ἐρατοσθ. 14).
Οὕτω πατρίδα σαντοῦ, παιδὸς ἑαυτοῦ, τῇ γυναικὶ τῇ ἑαυτοῦ — διὰ
τῆς ἑαυτῶν φωνῆς καὶ τῶν λόγων τῶν ἑαυτῶν (Πλ. Πρωτ. 347).

§. 21. Ὅταν δὲ ᾖναι πλείονες προτάσεις ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ συν-
δεδεμέναι, ὡς ἐπὶ τῆς ἀπαρεμφοτικῆς καὶ μετοχικῆς συντάξεως ἢ
ἄλλως ἐν ἐξακρτήσει λόγου, καὶ τότε τίθεται ἡ σύνθετος ἀντωνυμία,
ἥτοι εἰς τὸ ἐγγυτέρω ἢ εἰς τὸ ἀπωτέρω ὑποκείμενον ἀναφερομένη,
εἰς τὸ τοῦ δευτέρου δηλ. ἢ τὸ τοῦ πρώτου λόγου, ὡς Τηλεφος δὲ
(ἔφη) δοῦναι αὐτῷ Νικοστράτον ἅπαντα τὰ ἑαυτοῦ (Δ.), τοῦ Νικο-
στράτου. — οἱ πολῖται ἄλονται χρῆναι τοὺς ἀρχοντας ἑαυτοῖς (τοῖς
πολίταις) πλεῖστα ἀγαθὰ πορίζειν. — οἱ μὲν (θεαταί), ὅταν ἴδωσι
τοὺς ἀθλητὰς ἑαυτῶν (τῶν θεατῶν) ἐνεκα ποιοῦντας (ἰσ. Παρηγ. ΙΒ').

* §. 22. Ἐπὶ τῆς περιράσεως ταύτης τίθενται καὶ αἱ πλάγιαί τῆς
τριτοπροσώπου, οὗ, οἷ, ἐν, μόνον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον παρὰ τοῖς
ἐνδόξοις τῶν Ἀττικῶν συνεθιζόμεναι, καὶ μάλιστα τὸ οἷ συμφιλί-
α

καὶ τῆς εὐδαιμονίας οἱ ᾤετο χρῆναι ἔχειν (Ξ. Κ. Π. Η, α, 10), σπανιώτερον δὲ τὸ οὐ καὶ ἔχει καὶ περιμένοντός οὐ (Πλ. Συμπ. 174). — Πολέμαρχος ὁ Κεφάλου ἐκέλευσε δραμόντα τὸν παῖδα περιμῖναι ἢ (Πολέμαρχον) κελεύσαι (Πλ. Πολ. Α, 327). Οὕτω δὲ καὶ τὸ σφίσι ἐγκλήματα ἐποιοῦντο ὅπως σφίσιν ὅτι μερίστη πρόφασιν εἴη τοῦ πολεμεῖν, (Θ. Α, 126) κτλ. *

* §. 23. Ὡσαύτως δὲ τίθενται ἐν τοῖς τοιοῦτοις καὶ αἱ πλάγιαί τῃς αὐτός, ὅταν ὁ λόγος ἐκφέρηται, ὅχι ἐκ μέρους τοῦ ὑποκειμένου τῆς προτάσεως, ἀλλ' ἢ ἐκ μέρους τοῦ συγγραφέως ἢ ἐκ μέρους ἄλλου ὑποκειμένου, ὡς ὁ Κῦρος συγκαλεῖ εἰς τὴν ἑαυτοῦ σκηπὴν τοὺς ἀρίστους τῶν περὶ αὐτὸν ἑπτὰ (Ξ). — Μειδίας ἄνδρα ἀτυχοῦντα, οὐδὲν αὐτὸν (Μειδίαν) ἡδικοχότα, συκοφαντεῖν ᾤετο δεῖν (Δ.). Ἡ ἐκλογὴ ἐν τούτοις κρέμαται ἐκ τῆς σαφηνείας, ἐκ τῆς ἐμφάσεως καὶ ἐκ τῆς εὐφωνίας· τοῦτ' οἶδε (ἕκαστος) καὶ θαρρεῖ καὶ πεπίστευκε τῇ πολιτείᾳ μηδένα αὐτὸν ἔλξειν (Δημ. Μειδ. §. 3Α). ἔνθα τὸ αὐτὸν ἀναφέρεται εἰς τὸ νοούμενον ὑποκείμενον τῆς κυρίας προτάσεως (ἕκαστος), τὸ δὲ αὐτὸν ἦτον δυνατὸν νὰ ἀναφέρηται καὶ εἰς τὴν μηδένα.*

§. 24. Ἐπὶ τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ μόνον τὸ τρίτον πρόσωπον ἀπαντᾷ ἐν συνθέσει, ἑαυτῶν, ἑαυτοῖς, ἑαυτούς, ὡς ἐκδήμους στρατείας πολλὰ ἀπὸ τῆς ἑαυτῶν οὐκ ἐξήσαν οἱ Ἕλληες (Θ. Α, 13). — καὶ Δεκέλειαν αὐτοῖς ἐπιτευχισθῆναι ὑπέμειναν (Δ.). — οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι οὐδενὸς τούτων αὐτῶ συνεχώρησαν ὑβρίζειν ἑαυτούς (Δ.). Πρὸς μείζονα δὲ διάκρισιν προστίθεται πρὸς τῆς συνθέτου καὶ ἡ αὐτῆς οἱ καλοὶ κἀγαθοὶ αὐτοὶ ἑαυτοῖς σύγεισι δι' ἑαυτῶν, ἐν τοῖς ἑαυτῶν λόγοις πείρα ἀλλήλων λαμβάνοντες καὶ διδόντες (Πλ. Πρωτ. 348). — Ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου πληθυντικοῦ προσώπου λείπει ἡ σύνθεσις, ἀναπληρουμένη διὰ τῆς προσωπικῆς καὶ τῆς αὐτός, ἡμῶν αὐτῶν, ὑμᾶς αὐτούς, κτλ.

§. 25. Καὶ ἐπὶ αὐτοῦ δὲ τοῦ τρίτου πληθυντικοῦ προσώπου παρὰ τὴν σύνθετον κοινότερα εἶναι ἡ χρῆσις τῆς προσωπικῆς καὶ τῆς αὐτός, καὶ μάλιστα ὅταν ἡ ἐνέργεια ἀναφέρηται εἰς ἕκαστον τῶν ὑποκειμένων, ὡς τὰ δὲ ἐντός οὕτως ἐκάετο ὥστε . . . ἡδιστὰ τε ἐς ὕδωρ ψυχρὸν σφᾶς αὐτοὺς ῥίπτειν (Θ. Β', 49) — τοὺς δὲ καὶ λήθη ἐλάμβανε παραντίκα ἀναστάντας τῶν πάντων ὁμοίως, καὶ ἡγνῶναι σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐπιτηδείους (Θ. αὐτόθι).

* §. 26. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ, ἐν ᾧ ὑπάρχει ἡ σύνθεσις, τίθεται πολλάκις ἡ ἀνάλυσις πρὸς ἀνάδειξιν τῆς ἐξαφανισθείσης κατὰ μικρὸν διακριτικῆς ἐννοίας τῆς αὐτοῦ ἐν τῇ συνθέσει ὅθεν λούω ἑμαυτὸν=λούω τὸν ἑαυτόν μου, λούομαι, ἄνευ ἀντιδιαστολῆς, ὡς ἤθελεν εἶναι ἐπὶ δευτέρου προσώπου τὸ λούω σε· τὸ δὲ λούω ἐμὲ αὐτὸν μετ' ἀντιδιαστολῆς=λούω τὸν ἴδιον ἑαυτόν μου, ὡς ἐπὶ δευτέρου προσώπου ἤθελεν εἶναι σὲ λούω.*

* §. 27. Ἀλλ' ὁ τοιοῦτος χωρισμὸς παρ' Ἀττικῶς γίνεται συνήθως ἐπὶ ἑτεροπροσωπίαις· καὶ τοὺς παῖδας τοὺς ἐμοὺς κατήσχυε καὶ ἐμὲ αὐτὸν ὕβρισε (Λυσ.), ἔνθα ἕτερον τὸ πρόσωπον τοῦ ὕβρισαντος καὶ ἕτερον τὸ τοῦ ὕβρισθέντος· σπανίως ἐπὶ ταῦτοπροσωπίας· καὶ μὴ σέ τ' αὐτὸν καὶ πόλιν διεργάσῃ (Σ. Κ. 1417)· παρὰ δὲ τοῖς Ἐπικοῖς ἐπὶ ἀμφοτέρων.*

* §. 28. Τὸ ἑαυτῶν ἐκλαμβάνεται καὶ ἀντὶ τοῦ ἀλλήλων, ὡς δὲ πον καλοὶ καγαθοὶ συμπόται καὶ πεπαιδευμένοι εἰσὶν, οὐκ ἂν ἴδοις αὐλητρίδας, ἀλλ' αὐτοὺς αὐτοῖς ἱκαροὺς ὄντας συνεῖναι, λέγοντάς τε καὶ ἀκούοντας ἐν μέρει ἑαυτῶν κοσμίως (Πλ.).—καὶ παίζομεν ἑαυτοὺς καὶ παίζομεθα. Ἡ προφανὴς διαφορὰ δεκνύεται ἐν τῷ οὔτε ἑαυτοῖς οὔτε ἀλλήλοις ὁμολογοῦσιν (Πλ. Φαίδρ. 237).*

* §. 29. Καταχρησικώτερον δὲ τίθεται οὐχὶ μόνον παρ' Ἰωσι καὶ Δωριεῦσιν, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς τῶν Ἀττικῶν ποιηταῖς, ἔτι δὲ καὶ ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ, ἡ ἀντωνυμία ἑαυτῶν καὶ ἐπὶ τοῦ πρώτου προσώπου, ἀντὶ ἡμῶν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου, ἀντὶ ὑμῶν αὐτῶν, ὡς εἰ μὴ προεξαρέστημεν, οὐδ' ἀναλαβεῖν αὐτοὺς ἂν ἡδυνήθημεν (Δημ.).—ἀποφαίνεται σκαιοτάτους ἑαυτούς (Λυσ.).*

* §. 30. Ἡ δὲ ἐπὶ ἐνικοῦ τοιαύτη χρῆσις, καίπερ καταδικαζομένη, ἀπαντᾷται ὅμως· αὐτὸς αὐτὸν ἀπώλλου (Ἄνδοκ.)=ἑμαυτόν.—δαίμων ἑαντῷ πλουσίαν γῆμας ἔσει (Γγ.)=σεαυτῷ.—σκέψαι κακεῖνο καὶ διέλθε πρὸς ἑαντόν (Ἰσοκρ.)=σεαυτόν.—ἔξεστί σοι ζῆν καρπούμενον τὰ ἑαυτοῦ (Ξ.).=σεαυτοῦ.—οὐδὲ τὴν ἑαυτοῦ σύ γε ψυχὴν ὀράς (Ξεν. Ἀπομν. Α, δ', 9).*

Ἡ Ἀλληλοπαθὴς ἀντωνυμία ἀλλήλων.

§. 31. Ἡ ἀλληλοπαθὴς ἀντωνυμία ἀλλήλων ἐμφάνει τὴν ἐννοιαν τῆς ἀμοιβαίας σχέσεως τοῦ ἐνὸς πρὸς τὸν ἄλλον· οἱ πρόγονοι τὰς θρασυτητας τὰς ἀλλήλων οὐκ ἐζήλουν (Ἰς.).—οἱ ποιηροὶ ἀλλή-

λοις ὅμοιοι (Πλ.).—διέφθειραν αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους (Θ.).
—λόγοι δ' ἐν ἀλλήλοισιν ἐβρόθουν κακοί (Σ. Ἀντ. 259).—τοιαῦτ'
ἐπ' ἀλλήλοισι ἀμφικείμενοι λύγδην ἐκλαίον πάντες (Σ. Κ. 1620).
Ἐκ τούτου δὲ τὸ ἐπαλλήλουιν χεροῖν (Σ. Ἀντ. 57), ἐκ διορθώσεως
Ἑρμάννου=ἀλληλοφόνους χερσίν.

Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι.

§. 32. Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι δηλοῦσι κτῆσιν τοῦ προσώπου εἰς
δ' ἀναφέρονται. Εἶναι δὲ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι ἡ ἐμός, σός, ὅς, ἡμέ-
τερος, ὑμέτερος, σφέτερος, καὶ αἱ τοῦ δυνικοῦ ἀριθμοῦ πρῶτος καὶ
σφωτέρως, μετὰ τῶν θηλυκῶν καὶ οὐδετέρων αὐτῶν.

§. 33. Ἐκ τῶν κτητικῶν τούτων ἀντωνυμιῶν αἱ μὲν τοῦ δυνικοῦ
ἀριθμοῦ μόνον παρ' Ἰωσὶ συνειθίζονται· καὶ ἐκ τοῦ τρίτου δὲ ἐνικοῦ
προσώπου ἡ ὅς ἐπὶ κτητικῆς σημασίας (=ἐδικός του) σπανίως ἀπαν-
τᾶται παρ' Ἀττικοῖς ποιηταῖς· ἡ σφέτερος τίθεται κατ' ἄμμεσον ἢ πλκ-
γίαν, ἐπὶ τῆς μετ' αἰτιατικῆς δηλ. τοῦ ἀπαρμεφάτου συντάξεως, ἀν-
τανάκλασιν· ἐώρων ποροῦντας τοὺς σφετέρους (Ξ.).—λέγουσιν ὡς
οὐ δίκαιον τοὺς σφετέρους ἐνυμμάχους ὑμᾶς δέχεσθαι (Θ.).

§. 34. Αἱ παρ' Ἀττικοῖς εὐχρηστώτεραι κτητικαὶ ἀντωνυμίαι εἶ-
ναι ἡ ἐμός, σός, ἡμέτερος, ὑμέτερος, ἰσοδυναμοῦσαι ταῖς γενικαῖς
τῶν πρῶτοτύπων ἐμός πατήρ=πατήρ μου, σός ἐταῖρος=ἐταῖρός
σου, καὶ (ἀντὶ· ὅς εἰμι=suus sum) αὐτοῦ εἰμι· ἐπὶ δὲ ἀντανάκλα-
σεως καὶ ταῖς γενικαῖς· τῆς συνθέτου, μετὰ διακριτικῆς ἐννοίας· γνῶ-
μην σουτοῦ ἀποφάνεις· ἡ ἐμὲ ἐρωτᾷς; (Πλ.)=σὴν ἢ σοῦ αὐτοῦ
γνώμην.

§. 35. Ἐπιθετικαὶ οὔσαι αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι τίθενται εἰς τὸν
λόγον κυρίως ὡς κατηγορούμενον καὶ προσδιορισμός· σὺς ἐγὼ εἰμι.—
ἐμός πατήρ, κτλ. Ἀλλ' οὐδὲν ἦττον τίθενται καὶ ὡς ὑποκείμενον, κα-
θάπερ· καὶ τὰ ἄλλα ἐπίθετα· τὰ ἐμὰ ἐστὶ σά.—τὸ ἡμέτερον=ἡμεῖς.

§. 36. Ὡς δὲ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον πρόσωπον τοῦ ῥήματος κα-
θιστᾷ περιττὴν πολλάκις τὴν προσωπικὴν, οὕτως ἡ ὡς κτητικὴ χρῆ-
σις τοῦ ἐν τῷ ὀνόματι ἄρθρου καθιστᾷ πολλάκις περιττὴν τὴν κτη-
τικὴν ἀντωνυμίαν· ὁ πατήρ ἐκέλευσέ με ποιοῦν ταῦτα=ὁ ἐμός πα-
τήρ.—οἱ γονεῖς στέργουσι τὰ τέκνα (Ξ.)=τὰ ἐαυτῶν τέκνα. Τίθε-
ται δὲ ἀναγκαίως ἡ κτητικὴ ἀντωνυμία ἢ ἡ ἰσοδύναμος γενικὴ ἐν
ἐλλείψει τοῦ ἄρθρου, ἐμός πατήρ, καὶ ἐπὶ διακρίσεως, ἐαυτοῦ σώμα.

§. 37. Ὁ ἀριθμὸς τῆς ἐν τῇ κτητικῇ περιεχομένης προσωπικῆς ἀντωνυμίας δηλοῖ τὸν ἀριθμὸν τοῦ κτήτορος, ὁ δὲ τοῦ μετ' αὐτῆς τιθεμένου ὀνόματος δηλοῖ τὸν ἀριθμὸν τῶν κτημάτων. Προκύπτουσι δὲ τέσσαρες συνδυασμοί· α'. εἰς κτήτωρ καὶ ἐν κτήμα· ἐμὸν τὸ βιβλίον=ἐμοῦ τὸ βιβλίον· β'. πολλοὶ κτήτορες καὶ πολλὰ κτήματα· ἡμετέρα τὰ βιβλία=ἡμῶν τὰ βιβλία· γ'. εἰς κτήτωρ καὶ πολλὰ κτήματα· ἐμὰ τὰ βιβλία=ἐμοῦ τὰ βιβλία· δ'. πολλοὶ κτήτορες καὶ ἐν κτήμα· ἡμέτεροι τὸ βιβλίον=ἡμῶν τὸ βιβλίον. Οὕτω καὶ περὶ τῶν λοιπῶν σός, ὑμέτερος, κτλ.

§. 38. Ἐπειδὴ ἔχει μόνον τὸ καθ' αὐτὸ κτήμα ἀλλὰ καὶ τὸ λεγόμενον ὑπὸ τινος θεωρεῖται ὡς ἀνῆκον εἰς τὸν λέγοντα, διὰ τοῦτο διὰ τῆς κτητικῆς ἀντωνυμίας ἐξηγουῦνται καὶ τὰ τοιαῦτα τὸ σὸν λέχος (Σ. Ἀντ. 573)=τὸ ὑπὸ σοῦ ὀνομαζόμενον.—ξὺν τῷ δικαίῳ τὸν σὸν οὐ ταρβῶ φόβον (Σ. Φ. 1251)=ὃν σύ μοι ἐπαπειλεῖς.—τὸ σὸν γὰρ Ἀργεος αὐ δέδοικ' ἐγώ (Εὐρ. Ἡρακλ. 285).

§. 39. Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἐξηγηθείσης συγγενείας τῶν κτητικῶν πρὸς τὰς γενικὰς τῶν πρωτοτύπων καὶ συνθέτων ἀντωνυμιῶν (§. 34) ἔπεται ὅτι πολλάκις ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ ἀπαντῶνται ἀμφοτέραι, ὡς κείρου τε καὶ σὴν χάριν (Σοφ. Τρ. 485).—μᾶλλον ἐλοιμῆν ὅπως τὰ σὰ καλῶς ἔχει ἢ ὅπως τὰ ἐαυτῶν (Ξ. Ἀν. Ζ', ζ', 44)· β'. τίθεται ἐπὶ τῆς κτητικῆς ἀντωνυμίας πτωτικὸς προσδιορισμὸς, ὡς εἰ ὑπῆρχε γενικὴ τῆς προσωπικῆς· ἡμέτερα αὐτῶν ἔργα (Πλ.)=ἡμῶν αὐτῶν ἔργα.—ἡ ὑμετέρα τῶν σοφιστῶν τέχνη ἐπιδέδωκεν (Πλ.)=ἡ τέχνη ὑμῶν τῶν σοφιστῶν.—τοὺς οἴκους τοὺς ὑμετέρους αὐτῶν (Ισ.).—κέρδους τοῦ σφετέρου αὐτῶν ἔρεκα (Θουκ. Α', 5).

§. 40. Ἡ ἐν τούτοις σημασία τῆς μετὰ τὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν ἐπιτασσομένης γενικῆς αὐτῶν εἶναι κτητικὴ. Πολλάκις δὲ τίθεται καὶ μόνη ἡ ἀντωνυμία, οὐσιαστικοῦ δύνανται λαμβάνουσα· τὰ ὑμέτερα αὐτῶν (Δ.) τὰ σφέτερα αὐτῶν. Διάφορος δὲ ταύτης εἶναι ἡ διακριτικὴ σημασία· ἄλλο τι ἡμῶν αὐτῶν τὸ μὲν σῶμά ἐστι, τὸ δὲ ψυχὴ (Πλ. Φαίδ. 79);=οὐκ ἔχει οὕτως ὅτι ἡμῶν αὐτῶν; κτλ.—αὐτῶν ἡμῶν οἱ πρεσβύτεροι οὐκ ἄπειροι πολέμων εἰσιν (Θουκ. Β', 11).

§. 41. Κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον ἐπὶ κτητικῆς σημασίας ἀπαντῶνται, ἂν καὶ σπανιώτερον, καὶ τὰ ὁ ἐμὸς αὐτοῦ, ὁ σός αὐτοῦ τὸν ἐμὸν μὲν αὐτοῦ τοῦ ταλαιπώρου σχεδὸν ἤδη νομίζω ἐκτετοξεῦ-
(ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ.)

σθαι βίον (Ἀρρ. Π.Ι. 33).—ἐγὼ μὲν, ὦ παῖ, καὶ τὸ σὸν σπεύδουσ' ἄμα καὶ τοὐμὸν αὐτῆς, ἡλθον (Σ. Ἡ.Ι. 151).—ιδὼν τὴν σὴν ἀνδρίαν καὶ μεγαλοφροσύνην ἀναβαίνοντος (Πλ. Ἀ.Ι. Α, 22).—τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμειε (Ὁδ. Β', 256)—τὰ σὰ αὐτῆς. Ἀντὶ δὲ τούτων τίθεται συνηθέστερον ὁ ἑαυτοῦ, ὁ σαντοῦ, ὁ ἑαυτοῦ πορεύομαι πρὸς τοὺς ἑμαυτῆς (Σ. Ἀντ 893).—τοῦ σαντοῦ τέκνου (Σ. Ἀντ. 568).—μετεπέμψατο Ἀστυάγης τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς (Ξ. Κ. Π. Α', γ', Ι). Τὸ τελευταῖον μάλιστα ἀναγκαιώς· διότι, ἀσυνειθίστου ὄντος ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ τοῦ δε ἐπὶ κτητικῆς σημασίας, δὲν λέγεται δε αὐτοῦ, ὡς λέγεται ἐμὸς αὐτοῦ (§. 33—34). *

Αἱ Δεικτικαὶ Ἀντωνυμίαι.

§. 42. Τὸ ὄνομα ἐξηγεῖ τὴν φύσιν τῶν ἀντωνυμιῶν τούτων, ὅτι σημαίνουσι δεῖξιν προσώπου ἢ πράγματος, καθ' ἓνα ἢ ἄλλον τρόπον, ἐκ μέρους τοῦ λαλοῦντος, καὶ δεῖξιν ἰδιαιτέραν καὶ δυνατωτέραν, ἄλλως δεῖξιν ἐπὶ τὸ γενικώτερον καὶ ἀσθενεστέραν δηλοῦσι καὶ αἱ προσωπικαί. Εἶναι δὲ δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι ἡ ὁδε, ἡ οὗτος καὶ ἡ ἐκεῖνος.

Ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία ὁδε.

§. 43. Ἡ ἀντωνυμία ὁδε δεικνύει τινὰ αἰσθητῶς ἢ νοερῶς ὁρατόν, καὶ τρόπον τινὰ δακτυλοδεικτούμενον. Τίθεται δὲ εἰς τὸν λόγον πρῶτον μὲν ἐπιθετικῶς, προσδιορίζουσά τι, προτασσομένη ἢ ἐπιτασσομένη, τοῦ προσδιοριζομένου ἐνάρθρως ἢ ἀνάρθρως ἐκφερομένου· ὅθ' ὁ ξένος (Σ. Κ. 1249).—ὁ πλοῦς ὁδε (Σ. Ἡ.Ι. 541).—ὅθ' ἀρήρ καὶ ἀρήρ ὁδε (Σ.).—ἄδ' ἀτ. λάμωρ.—τόδε τοῦργον καὶ τοῦργον τόδε. Καὶ ἀνάρθρως δὲ πολλάκις τὸ προσδιοριζόμενον, ὡς ὁδε χρόνος (Σ. Φ. 199).—καίρος καὶ πλοῦς ὁδε.—γυνὴ ἦδε.—τοῦδε συμμάχου.—ἀνδρὶ τῷδε.—τῇδ' ἡμέρᾳ. Εἵτα δὲ καὶ οὐσιαστικῶς ὑποκειμένου τόπον ἐπέχουσα· ὅθ' ἐστὶ (Σ. Ἡ.Ι. 1353).—ὁδε οὐκ Ὀρέστης ἔσθ' (Σ. Ἡ.Ι. 1480). Κατηγορουμένου δὲ τόπον ἐπέχει ἐν τῷ (Ιλ. Τ, 140) δῶρα δ' ἐγὼν ὁδε πάντα παρασχεῖν, ὡς τὸ τῆς συνηθείας ἐγὼ εἶμαι ἐδῶ, τοῦτο δὲ—ἐγὼ εἰμι ἔτοιμος.

§. 44. Ὅταν δὲ πρόκηται περὶ λόγων, εἰς τὸ η̄γούμενον ἢ εἰς τὸ ἐπόμενον ἀναφερομένων, ἡ ὁδε συνήθως ἀναφέρεται εἰς τὸ ἐπόμενον, ὡς πέμψασα Τόμυρις χίρυνκα ἔλεγε τάδε (Ἡρ. Α, 206), τὰ ἐξῆς δηλ. Τὰ περὶ τοῦ ὁδε ἰσχύουσι καὶ περὶ τοῦ τοιόςδε, τοσόςδε, τηλε-

κόςδε, ὡσάύτως καὶ περὶ τοῦ τῆδε καὶ ᾧδε· τὸ δὲ τεῖχος ἦν τῶν Πελοποννησίων τοιόνδε τῇ οἰκοδομήσει (Θουκ. Γ', 21).—ἡ γραφή τοιάδε τις ἦν (Ξ).—οἱ τῆδε—οἱ ἐν τῆδε τῇ πόλει.

Ἡ δεικτική ἀντωνυμία οὗτος.

§. 45. Ἡ οὗτος δεικνύει ἀσθενέστερον τῆς ὅδε, ἥτοι παρόντα καὶ αἰσθητὰ ἢ διεικτρούμενα εἰς τὴν μνήμην, οὐσιαστικῶς ἢ ἐπιθετικῶς, τοῦ δὲ προσδιοριζομένου ἀνάρθρως ἢ ἐνάρθρως ἐκφερομένου· οὗτος δ' ἐμοὶ φίλος μέγιστος (Σ. Φ. 585).—οὗτος τεθνηκώς ἦν.—οὗτος ὁ σοφός.—αὕτη ἡ τύχη.—αὕτη ἀγορά.—τόσημα τοῦτο.—ἔστι δὲ τοῦτο τυραννίς (Πλ.).—τοῦτο γάρ εἰσιν εὐθῦναι (Δ.). ὧς δὲ ἡ ὅδε εἰς τὸ ἐπόμενον, οὕτως ἡ οὗτος ἀναφέρεται συνήθως εἰς τὸ προηγούμενον, οἷον οὗτος ἦν ὁ λόγος (Ἡρ.), τὰ προειρημένα δηλ.—ταῦτα μὲν σὺ λέγεις, παρ' ἡμῶν δ' ἀπάγγελλε τάδε (Ξ. Ἀν. Β', α', 20). Τὰ περὶ τοῦ οὗτος ῥηθέντα ἰσχύουσι καὶ περὶ τοῦ τοιοῦτος, τοσοῦτος, τηλικούτος· ὁ Κῦρος, ἀκούσας τοῦ Γωβρύου τοιαῦτα, τοιάδε πρὸς αὐτὸν ἔλεξεν (Ξ). Ὡσάύτως οἱ ταύτη—οἱ ἐν τῇ προαναφερθείσῃ χώρᾳ εὕρισκόμενοι.

* §. 46. Ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ περιστάσεις ἐν αἷς ἡ οὗτος ἀναφέρεται εἰς τὸ ἐπόμενον, ὡς προεξαγγέλλουσα τρόπον τινὰ τὴν μετέπειτα ἐξηγηθησομένην ἔννοιαν, μάλιστα διὰ τοῦ οὐδετέρου τοῦτο, ἐπομένου λόγου ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ὡς ἀρχομένου· Πρόξενος ἐρδηλὸν καὶ τοῦτο εἶχεν ὅτι οὐδὲν ἂν θέλοι κτᾶσθαι μετ' ἀδικίας (Ξ. Ἀν. Β', ζ', 18). Ὡσάύτως τίθεται καὶ τὸ οὕτω οἷον ὁ θεὸς οὕτω πως ἐποίησε· τοῖς μὴ θέλουσιν ἑαυτοῖς προστάττειν ἐκπορεῖν τὰ γαθὰ ἄλλους αὐτοῖς ἐπιτακτῆρας δίδωσιν (Ξ. Κ. Π. Β', γ', 4). Παρ' ἄλλοις κατ' αἰτιατικὴν ἀπόλυτον, τοὺς μὴ θέλοντας.

* §. 47. ὧς δὲ ἐν τούτοις προεξαγγέλλονται τὰ ἐπόμενα, οὕτως ἐν ἄλλοις συγκεφαλαιοῦνται τὰ ἡγούμενα διὰ τῆς αὐτῆς ἀντωνυμίας· τῷ τε προορεῖν τῶν συνόρων, καὶ τῷ προπορεῖν, καὶ τῷ συνηθόμενος μὲν ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς φανερός εἶναι, συνηθόμενος δὲ ἐπὶ τοῖς κακοῖς, τούτοις ἐπειράτο τὴν ψυχὴν θηρεῖν (Ξ. Κ. Π. Η, β', 2). Δεικτικώτεροι δὲ καθίστανται ἀμφοτέρω διὰ τῆς τοῦ ἐ προσλήψεως, οὗτοςί, ὁδὶ, ἅπερ ὅμως, μᾶλλον εἰς τὸν κοινὸν βίον ἀνήκοντα, εἶναι συχνότερα παρὰ τοῖς κωμικοῖς.

Ἡ δεικτική ἀντωνυμία ἐκεῖνος.

§. 48. Ἡ ἀντωνυμία ἐκεῖνος δεικνύει ἀπωτέρω καὶ μεμικρυσμένον τι, ὡς ἐκεῖνος, Εὐρύτου πέρας πόλιν (Σ. Τρ. 244) = ἐκεῖνος ὁ Ἡρακλῆς. — ἄπεστ' ἐκεῖνος (Σ. Ἡ.λ. 519) = ὁ Αἰγισθος. Τίθεται δέ, ὡς ἡ οὗτος, καὶ εἰς τὸ ἐπόμενον ἀναφερομένη· παρὰ πάντα ταῦτα ἐκεῖνο ἔτι ἀκούσατε (Δ.). — ἐκεῖνο, οἶμαι αἰσχρὸν ἤδη, τὸ μὴ καλῶς λέγειν τε καὶ γράφειν (Πλ.).

* §. 49. Ὅταν ἡ οὗτος καὶ ἡ ἐκεῖνος ἀναφέρονται εἰς δύο προηγούμενα, κατὰ φυσικωτέραν πλοκήν, ἡ μὲν οὗτος ἀναφέρεται εἰς τὸ προσχεστότερον, ἡ δὲ ἐκεῖνος εἰς τὸ ἀπωτέρω· πρῶτον μὲν εὐσέβει τὰ πρὸς θεούς, μὴ μόνον θύων, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὄρχοις ἐμμένων· ἐκεῖνο μὲν γὰρ τῆς τῶν χρημάτων εὐπορείας σημεῖον, τοῦτο δὲ τῆς τῶν τρόπων καλοκαγαθίας τεκμήριον (Ἰσ. πρὸς Δημόν. Δ'). Ἐνίοτε ὅμως γίνεται καὶ τὸ ἀντίθετον· δίκαιον ἦν τοὺς τὸν στέφανον οἰομένους δεῖν παρ' ὑμῶν λαβεῖν αὐτοὺς ἀξιόους ἐπιδεικνύσαι τούτου, μὴ ἐμὲ κακῶς λέγειν· ἐπειδὴ δὲ, τοῦτο παρέντες, ἐκεῖνο ποιοῦσιν, ἐπιδείξω ψευδομένους ἀμφοτέρω αὐτούς (Δημ. Στεφ. Τριηραρχ. 1229)· ἔνθα τηρεῖται ἡ λογικὴ μᾶλλον ἢ ἡ γραμματικὴ σχέσις, τοῦ σημαντικωτέρου προτασσομένου, διὰ τοῦ τούτου, ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ.

§ 50. Ἡ ἐκεῖνος, εἰς ἀρχαιότερόν τι συνήθως ἀναφερομένη, τίθεται ἐνίοτε ἐπὶ πράγματος πρὸ πολλοῦ ἐγνωσμένου· ὕπνοι ἐκεῖνοι (Εὐρ. Τρ. 1188)· καὶ περὶ ὀνομαστοῦ τινος· Καλλίστρατος ἐκεῖνος (Δ.). Ἐκ τούτου ἀποτελεῖ ἀντίθεσιν πρὸς τὴν οὗτος· ἀπὴλλαγμαὶ φόβου πρὸς τῆςδ' ἐκείνου τε (Σ. Ἡ.λ. 783), ἔνθα διὰ τοῦ τῆςδε ἐννοεῖται ἡ παρούσα Ἠλέκτρα, διὰ τοῦ ἐκείνου ὁ ἀπὼν, ὡς ἀποθανὼν, Ὁρέστης. Ὡσαύτως διὰ μὲν τοῦ οὐδατέρου ἐκεῖνο ἐξηγεῖται τὸ γνωστόν καὶ θρυλλούμενον, διὰ δὲ τοῦ τούτου ἡ τόδε ἡ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ προκειμένου· τοῦτ' ἐκεῖνο, κτᾶσθαι ἐταίρους, μὴ τὸ συγγενὲς μόνον (Εὐρ. Ὀρ. 802). — τοῦτ' ἐκεῖνο οὐγὼ λείγον (Ἀρφ. Ἀχ. 41). — ταῦτα ἐκεῖνα τὰ εἰωθότα (Πλ. Συμποσ. 223).

Ἀναφορικαὶ Ἀντωνυμίαι.

§. 51. Ἡ ἀναφορὰ ἐξ ἧς ὀνομάσθησαν αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι ἀναπολεῖ προϋφαστώσαν ἐννοίαν. Εἶναι δὲ ἀναφορικαὶ ἀντω-

νυμῖαι ἡ ὅς, ὅστις, οἶος, ὅσος, ἡλίχος, ἀναφερόμεναι εἰς πρόσωπον ἢ πράγμα, εἰς ποιόν, εἰς μέγεθος καὶ εἰς ποσόν.

Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὅς.

§. 52. Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὅς ἀναφέρεται εἰς ὠρισμένον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, ὡς Ζεὺς ὅς ἐφορᾷ πάντα καὶ κρατύνει (Σ. *H.l.* 175).—ἐμὴν μητέρ' ἢ φύσει μὲν ἦν βασιλεία (Σ. *Al.* 1303).—ἐφ' ἣν ἄφαρτος φῶς, ὃ καὶ σώζει μ' αἰεὶ (Σ. *Φ.* 237).

Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὅς τις.

§. 53. Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὅστις ἀναφέρεται εἰς ἀόριστόν τι καὶ γενικόν, ὡς ἀτελεύθερος πᾶς ὅστις εἰς δόξαν βλέπει (Γν).—ὅστις δὲ πρὸς τύραννον ἐμπορεύεται κείνου 'στὶ δοῦλος (Σ. *A.* ποσπ.).—μακάριος ὅστις οὐσίαν καὶ νοῦν ἔχει (Μέν.).

§. 54. Τίθεται δὲ καὶ ἡ ὅς μετὰ τοῦ ἀν' ἐνίοτε ἀντὶ τῆς ὅστις, καὶ, ἀντιστρόφως, ἡ ὅστις ἀντὶ τῆς ὅς' ὅς ἀν' τοῦτων τι δρᾷ (Σοφ. *Ακτ.* 35).—φιλεῖ τὸ πλῆθος ἐν τοῦτοις τοῖς ἐπιτηδεύμασι τὸν βίον διάγειν, ἐν οἷς ἀν' τοὺς ἀρχοῦντας τοὺς αὐτῶν ὕρῳσι διατρίβοντας (Ισ.).—Χαλκιδῆς Νάξον ᾤκισαν καὶ Ἀπόλλωνος ἀρχηγέτον βωμόν, ὅστις νῦν ἐξω τῆς πόλεως ἐστίν, ἰδρύσατο (Θουκ. *Γ'*, 3).—παῦς δουλείαν λέγων, ὅστις ἀρχὴ τῶν ἀπάντων (Ἀρφ. *Σφ.* 517) οὕτω καὶ ἐξ ὑποκ., ἀντὶ ἐξ οὗ. Ἀλλὰ σπικνώτερα τὰ τοιαῦτα. Ὅτι δὲ αἰέποτε τὸ ὅστις, καὶ ἀντὶ τοῦ ὅς τιθέμενον, κατὰ γενικωτέραν ἔννοιαν ἐκλαμβάνεται, εἰσὶν οἱ ἰσχυρίζομενοι, ἀλλὰ τὰ ἀνωτέρω καὶ ἄλλα παραδείγματα δυσκόλως ἐπιβεβαιοῦσι τὴν γνώμην ταύτην.

§. 55. Ἡ ἀντωνυμία ὅς ἀναφέρεται ὅχι μόνον εἰς τὴν οὐσίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ποιόν, πλησιάζει, δηλ. εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ οἶος' ὅταν τοιαῦτα λέγῃς, ἃ οὐδεὶς ἀν' γήσκειν ἀνθρώπων (Πλ.).—δεῖ τοὺς θεατάς μ' εἰδέναι ὅς ἐγώ (Ἀρφ.). Ἡ ὅς καὶ ὅστις, τοῦ οὕτω προτασσομένου, ἰσοδυναμοῦσι τῷ ὥστε' οὐ γὰρ οὕτω γ' εὐήθης ἐστὶν ὑμῶν οὐδεὶς, ὅς ὑπολαμβάνει (Δημ.).—τίς οὕτω μαίρεται, ὅστις οὐ σοὶ βούλεται φίλος εἶναι (Ισ.);

§. 56. Αἱ ἀναφορικαὶ τίθενται συνήθως μετὰ τὰς δεικτικὰς οὐτος βέλτιστος ἀν' εἴη καὶ σωφρονέστατος, ὅστις κοσμιώτατος τὰς συμφορὰς γέσκειν δύναται (Μέν.). Πολλάκις δὲ καὶ προηγούνται ἐπὶ τὸ ἐμφοτικώτερον ὅστις ἀν' δίκαιος ἢ τρόπος τ' ἀριστος, τοῦτον

ἐγγενηὴ κάλει (Εὐρ.). Ἐνίοτε δὲ καὶ παραλείπεται ἡ δεικτική, καὶ τότε ἡ ἀναφορική πρότασις ἐπέχει τόπον ὑποκειμένου· μακάριος ὅστις μακαρίους ὑπηρετεῖ (Γν.).—ὅτι καλὸν φίλον αἰε (Εὐρ.).

§. 57. Διὰ τῆς παραλείψεως ἐγεννήθησαν τὰ ἔστιν οἷ, ἔστιν ᾧ, ἔστιν ὧν, ἔστιν οἷς, ἔστιν οὓς=εἰσὶ τινες, οἷ, εἰσὶ τινες ὧν, κτλ· τὰ ὅποια διὰ τὴν εὐκολίαν ἐκληπτέα ἰσοδύναμα τοῖς τινές, τινά, τινῶν, τισί, τινάς· Πελοποννησιοὶ ῥῥισαν τῆς ἄλλης Ἑλλάδος ἔστιν ἢ χωρία (Θ. Α, 12).—τινά.—ἔστιν ὧν ἄλλων πόλεων ἐπαγρελλομένων καὶ αὐτῶν ξυμπολεμεῖν (Θ. Σ', 88).—ἔτι δὲ καὶ ἐν τοῖς βαρβάροις ἔστιν οἷς νῦν (Θ. Α, 6).

Ἡ ἀναφορική ἀντωνυμία οἷος.

§. 58. Ἡ ἀναφορική ἀντωνυμία οἷος ἔχει πρὸς τὴν τοιόςδε καὶ τοιοῦτος, ὡς ἔχει πρὸς τὴν ὅδε, οὗτος καὶ ἐκεῖνος, ἡ ὅς καὶ ἡ ὅστις πρὸς αὐτάς ταύτας καὶ πρὸς τὸ γενικώτερον πᾶς· ἀναφέρεται δηλ. ἐκεῖνη πρὸς ἐκείνας, ὡς αὐταὶ πρὸς ταύτας, οἷον τοιόνδε ὁδοιπόρον, οἷος δὴ σύ (ἰλ. Ω, 375).—ὧν τοιοῦτος, οἷός ἐστιν (Δ.). Καὶ προτασσομένη τίθεται τῆς τοιοῦτος ἢ οἷός, ὡς οἷα ἕκαστα ἐμοὶ φαίνεται, τοιαῦτα μὲν ἔστιν ἐμοί, οἷα δ' αὖ σοί, τοιαῦτα δ' αὖ σοί (Πλ.).

§. 59. Παραλείπεται δὲ καὶ ἡ δεικτική εἰς ἣν ἡ οἷος ἀναφέρεται, ὡς παραλείπονται αἱ εἰς θς ἀναφέρονται ἡ ὅς καὶ ἡ ὅστις· εἴ τις ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἀνὴρ, οἷος ἔμπειρος πολέμου (Δ.)=τοιοῦτος οἷός ἐστιν ὁ ἔμπειρος πολέμου=εἴ τις ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἔμπειρος πολέμου.—οὐδὲν οἷον τὸ αὐτὸν ἐρωτᾶν (Πλ. Γοργ. 447)=οὐδὲν τοιοῦτον, οἷον τὸ ἐρωτᾶν αὐτόν=τοῦτό ἐστι τὸ ἄριστον.—οὐδὲν γὰρ οἷον ἀκούειν αὐτοῦ τοῦ νόμον (Δημ. Μειδ. 529)=τοῦτό ἐστι τὸ προτιμότερον.

§. 60. Ἡ ἀντωνυμία οἷος, τῆς τοιοῦτος προτασσομένης, συντάσσεται καὶ μετ' ἀπαρεμφάτου ἐπὶ τῆς σημασίας τῆς ὅς καὶ ὅστις τοῦ οὕτω προηγουμένου (ἀν. §. 55)· τοιοῦτος ἦν, οἷος μὴ βούλεσθαι πολλοὺς ἀποκτεινέσθαι (Ξ.).—οὐχ ὁ Κύρου τρόπος τοιοῦτος, οἷος χρηματίζεσθαι (Ξ. Κ. Π. Η, ζ', 31).—καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλη φυλαχὴ τοιαύτη, οἷα αὐτὸν τινα καλὸν κάγαθόν ὑπάρχειν (Ξ. Κ. Π. Ζ', ε, 84).

§. 61. Οὐ προηγουμένης δὲ τῆς τοιοῦτος, ἄνευ μὲν τοῦ συνδέσμου τὲ ἢ οἷος μετ' ἀπαρεμφάτου τίθεται συνήθως ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ πρὸς τι ἐπιτήδειος· οὐ γὰρ ἦν ἡ ὥρα, οἷα ἄρδειν τὸ πεδίον (Ξ. Ἀν.

Β', γ', 13' μετὰ δὲ τοῦ τὲ ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ δυνατός, ὡς οὔτε γὰρ φέρειν ὄπλα, οὔτ' ἔρχος οἶός τ' ἦν (Εὐρ. Ἐκ. 15).—καὶ ὑμεῖς τί οἰοί τε ἔσεσθε ἡμῖν συμπράξαι περὶ τῆς διόδου (Ξ. Ἀν. Ε', δ', 9);—οὐχ οἶόν τε (Ξ. Κ. Π. Β', ε', 3)=ἄδύνατον ἢ οὐ συχωρητόν.—οὐχ οἶόν τε μένειν (Ξ)· καὶ ἐπιρρήματικῶς δὲ ἐκλαμβάνεται τὸ οἶον· οἶον δέκα σταδίους (Θ. Δ', 90)=ὥς.

Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὁ σ ο ς.

§. 62. Ἡ ὅσος, κατ' ἀριθμὸν ἐνικὸν ἐπὶ μεγέθους τιθεμένη, ἀναφέρεται εἰς τὴν τόσος, τοσοῦτος καὶ τηλικούτος· οἷον οὗτι τόσος γε, ὅσος Τελαμώνιος Αἴας (Ιλ. Β', 528).—τοσαύτην εὐροίαν εἰς τὴν πατρίδα ἐμαυτῷ σύνοιδα, ὅσης παρ' ὑμῶν εὐχομαι τυχεῖν (Δ.) καὶ προτασσομένη, ὡς ὅσῃν εὐροίαν ἔχων ἐγὼ διατελῶ τῇ τε πόλει καὶ πᾶσιν ὑμῖν, τοσαύτην ὑπάρξει μοι παρ' ὑμῶν (Δημ.).

§. 63. Πληθυντικῶς δὲ τίθεται καὶ εἰς ἐνδειξιν ἀριθμοῦ· οἱ γορεῖς τοὺς παῖδας ἐποίησαν τοσαῦτα καλὰ ἰδεῖν καὶ τοσοῦτον ἀγαθῶν μετασχεῖν, ὅσα οἱ θεοὶ παρέχουσι τοῖς ἀνθρώποις (Ξ. Ἀπ. Β', ε', 3).—ὡς πάνθ' ὅσ' ἂν θεὸς θέλῃ χ' ἢ τύχῃ κατορθοῖ (Ἀρφ.)· οὕτω καὶ ἡ ὀπόσος· τὸ παρέχον πάντα ὅποσα ροητὰ ζῶα (Πλ.). Καθὼς δὲ ἡ ὄς καὶ ἡ οἶος, οὕτω καὶ ἡ ὅσος ἐκφέρει ἐνίοτε ἔννοιαν τοιαύτην, ὅποια συνήθως ἐκφέρεται διὰ τοῦ ὥστε· γεμόμενοι τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι, ὅσον ἀποζῆν (Θουκ. Α', 2)=ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ἀποζῆν.

Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ἡ λ ί κ ο ς.

§. 64. Ἡ ἡλίκος, ἐπὶ μεγέθους καὶ ἡλικίας τιθεμένη ἐν τῷ λόγῳ, ἀναφέρεται εἰς τὴν τηλικούτος καὶ τοσοῦτος· τηλικαύταις συμφοραῖς περιέπεσεν, ἡλίκας οὐδεὶς ἄλλος οἶδε γενομένης (Ισ.).—τηλικαῦτα ἐφύεσατο, ἡλίκα οὐδεὶς ἀνθρώπων πώποτε (Δ.). Τίθεται δὲ καὶ καθ' ἐκυτὴν, ὡς ὁρᾷς μὲν ἡμᾶς ἡλικοὶ προσήμεθα βωμοῖσι (Σ. Τ. 15)=ποῖοι τὴν ἡλικίαν, γέροντες.

* §. 65. Αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι σπανίως ἀπαντῶνται κατὰ τὴν φυσικὴν αὐτῶν καὶ ὁμαλὴν σύνταξιν, πολλάς καὶ μεγάλας ποιητικὰς δεχόμεναι κατὰ πτώσει, ἀριθμὸν καὶ γένος, δι' ὧν ὁ λόγος περιπλεκόμενος πολλάκις γίνεται ἀσαφής καὶ δύσκολος· χρεμῶτος ὄντος οἷου λέγεις, ὑβρίον (Ξ. Ἀν. Ε', ἡ, 3)=οἷον λέγεις.—τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἔχομεν (Ισ.)=ἃ ἔχομεν.—θησαυροποῖς ἀνῆρ, οὐδ' ἂν

καὶ ἐπαινεῖ τὸ π.λῆθος (Πλ. Πολ. Η, 554).—*πάρεστιν* αὐτῷ φθόρος, ἢ καὶ αὐτῷ καλοῦμεν (Πλ.), κτλ. Περὶ τούτων γίνεται λόγος ἐν τῷ τρίτῳ Τμήματι.

§. 66. Ἀόριστος ἀντωνυμία τις.

§. 66. Ἀοριστῶδες τι καὶ ἀπροσδιόριστον σημαίνουσα ἡ ἀντωνυμία τις, καθ' ἃ καὶ τὸ ὄνομα δηλοῖ, ἀπροσδιόριστον ἀφίνει καὶ τὸ οὐσιαστικὸν ὅστινος τίθεται προσδιορισμός· *ἄνθρωπός τις*.—*γυνή τις*.—*ἡ στερογγυλότης σχῆμά τί ἐστιν*, οὐχ' οὕτως ἀπλῶς *σχῆμα* (Πλ.). Τὴν αὐτὴν ἀοριστίαν μεταδίδει καὶ εἰς τὰ ἡμέρας *εβδομήκοντά τινος* (Θ. Ζ', 87).—*ποῖόν τινα οἶει καρπὸν θερίζειν* (Πλ. Φαίδρ. 260);—*πόσον τι π.λῆθος συμμάχων* (Ξ);—*πόσον περίπου*; ὡς *πόσον*; κτλ.

§. 67. Ὡς κατηγορούμενον τὸ τις δηλοῖ μέγα τι καὶ σημαντικόν· *ἤχρεις τις εἶται*, τοῖσι χρήμασι σθέγων (Εὐρ. Ἡλ. 939). Ὡς αὐτῶς καὶ ὡς ἀντικείμενον τοῦ *λέγειν*, ὡς ἦν *τί σοι δοκῶ λέγειν* (Εὐρ.) = *κάτι τι σημαντικόν*. Τούτων δὲ τὸ ἐναντίον ἐκφέρεται διὰ τοῦ οὐδέις, οὐδὲν καὶ μηδὲν, ὡς φρονοῦσι δῆμιον μεῖζον, ὄντες οὐδέτις (Εὐρ. Ἀνδρ. 701).—*οὐδὲν λέγειν οἶμαι σε* (Ἀρφ.).

§. 68. Ὡς ὑποκείμενον τιθέμενον τὸ τις λαμβάνει οὐσιαστικὸν χαρακτήρα, καὶ ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ πρὸ ἡμῶν *καί τις*, οἷον ὅπου *τις ἀληεῖ*, *κεῖσε καὶ τὸν νοῦν ἔχει* (Γν.).—*ἴτω τις ἐφ' ὕδαρ*, *ἐβόλα τις σχισάτω* (Ξ. Κ. Π. Ε', γ', 50). Ἐπὶ ταύτης τῆς σημασίας ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ γαλλικὸν *ou* καὶ εἰς τὸ γερμανικὸν *man*.

Ἑρωτηματικά Ἀντωνυμία.

§. 69. Εἰς τὴν εὐθείαν ἐρώτησιν ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ γινομένην, οὐσινοσ ἀλλος λόγος δὲν προηγείται, τίθενται αἱ ἀντωνυμίαι *τις*, *πότερος*, *ποῖος*, *πόσος*, *πῆλίκος*.

§. 70. Ἡ *τις* τίθεται, περὶ προσώπου, περὶ πράγματός, περὶ αἰτίας καὶ τῶν ποιούτων ἄντος τοῦ λόγου· *τις οὗτος*; *τις οὗτός ἐστι*· *ἀδελφε* (Σοφ. Ἡλ. 134);—*τις ἄρ' ἐπαρκέσει θεῶν ἢ θεῶν* (Αἰσχ. Ἔπτ. 90);—*τουτί τί ἦν* (Πλ.);—*τί ποθεῖς* (Ἀρφ.);—καὶ προτασσομένου τοῦ ῥήματος· *δειμαίνεις δὲ τί*;

§. 71. Ἡ *πότερος* τίθεται ἐπὶ τῆς ἐννοίας τοῦ *τις* ἐκ τῶν δύο; οἷον *πότερος ἄρ' ὑμῶν ἐνθάδ' ὠρομασμένος Πυλάδης κέκληται*;

(Εὖρ).—*πότερος* (δεσμός) *ισχυρότερός* ἐστίν, *ἀνάγκη* ἢ *ἐπιθυμία* (Πλ.); ὁσπύτως καὶ κατὰ διπλὴν ἐρώτησιν πλείονα ἐρωτήματα εἰς τὸ αὐτό, ἄνευ συνδέσμου, συνάπτουσιν *τίς* *τίνας* αἰτιῶς ἐστὶ (Δ.);—*ἐπειδὴ* *τίς* *τίνα* φιλή, *πότερος* *ποτέρου* φίλος γίγνεται, ὁ φιλῶν τοῦ φιλουμένου ἢ ὁ φιλούμενος τοῦ φιλοῦντος (Πλ.); Καὶ τὸ παρ' Ὀμήρῳ (Ὀδ. Α, 170) *τίς*, *πόθεν* εἰς ἀνδρῶν; γραπτέον, καθ' Ἑρμάνων, *τίς* *πόθεν* εἰς ἀνδρῶν;—*τίς* ἀνδρῶν καὶ *πόθεν*; Συννηθέστερον δὲ τὸ οὐδέτερον *πότερος*, ἢ *πότερα* ἐρωτηματικῶς ἐπὶ δύο ἢ πλείονων, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπὶ ἐνὸς κώλου, ὡς *πότερα* δὲ *κερτομῶν* λέγειται τὰδε (Σ. Φ. 1235); ἔνθα παραλείπεται τὸ ἄλλο κῶλον, ὡς εὐκόλως ἐννοούμενον, τὸ ἐναντίον δηλ. τοῦ *κερτομῶν*.

§. 72. Ἡ ποῖος τίθεται ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ποίας λογῆς, ὡς *ποῖον* καὶ *τί* *πεποιθός* (Πλ.);—*ποῖον* *κτῆμα* τῶν ἁλλῶν (Ξ.);—*ποῖον* ἄλλο *κτῆμα*;—*τίνας* *τε* καὶ *ποῖαι* φύσεις ἐπιτήδειαι ἐς πόλεως *φυλακήν* (Πλ. Πολ. Β', 374). Μετὰ τοῦ *τίς* λαμβάνει τὴν ἀλλαχού ἐξηγηθεῖσαν ἔννοιαν (§. 66). Ἡ διαφορὰ δεικνύεται προφανῶς ἐν τῷ ἐξῆς; τοῦ Πλάτωνος *χωρίῳ* (Γοργ. 448) καὶ οὐδεὶς ἡρώτα ποῖα *τίς* εἴη ἡ Γοργίου τέχνη, ἀλλὰ *τίς*, καὶ ὅττινα δέου καλεῖν τὸν Γοργίαν.

§. 73. Ἡ πόσος τίθεται ἐπὶ πλήθους καὶ μεγέθους· πόση στρατιά (Πλ.);—*πόσον* ὧν γίγνεται (Πλ.);—πολὺ ἢ ὀλίγον;—πόσης οἰεσθε γέμει . . . *σωφροσύνης* (Πλ.); κατὰ δὲ πληθυντικὸν καὶ ἐπὶ ἀριθμοῦ· *γεγεαῖς πόσαις* (Πλ.);—ὅποση πόσους *σώφρονας* ὄντας *ικαρή* *τρέφειν* (Πλ.);

§. 74. Ἡ *πηλίκος* τίθεται καὶ αὐτὴ ἐπὶ μεγέθους, πλήθους καὶ ἐπὶ ἡλικίας· *πηλίκον* τί ἐστὶ τὸ *χωρίον* (Πλ.);—*πηλίκη* *τος* *ἐκάστη* ἢ *γραμμὴ* (Πλ.);—*πηλίκην* *τινὰ* *γῆς* αὐτὴν εἶναι (Πλ.);—*πηλίκος* ἦσθα ἐπὶ τῶν *Μηδικῶν*;—*πόσων* *ἐτών*;

§. 75. Διὰ τὴν πλαγίαν ἐρώτησιν, ἐξ ἄλλης προτάσεως ἐξαρτημένην, εἶναι αἱ ὅστις, ὅπτερος, ὅποτος, ὅπόσος, κτλ. αἱ ὅποιαι εἶναι σύνθετοι ἐκ τῆς ἀναφορικῆς καὶ ἐρωτηματικῆς ἐκ τῆς δε καὶ *τίς* γίνεται ὅστις· ἥτις εἰ λέγειν σ' ἐχρῆν αὐτίκα μάλα (Ἀρφ.).—Ἐξ ἀρχῆς σε ἠρόμην ὁπότερος τούτοις τοῖς ἀνδράσι ἀμείνων πέποιται ἐν τῷ Ὀμήρῳ (Πλ.).

* §. 76. Πολλάκις ἀπαντῶνται καὶ εἰς τὴν πλαγίαν ἐρώτησιν αἱ

ἀπλαῖ ἐρωτηματικαὶ ἀντωνυμιαί· ἡρώτων αὐτοὺς τίνας εἶεν (Ξ). — ἡρώτα τί βούλοιντο (Ξ). Ἐνίοτε δὲ καὶ ἀμφότεραι· οὐκ ἄρα ἡμῖν οὕτω φροτιστέον τί ἐροῦσιν οἱ πολλοὶ ἡμᾶς, ἀλλ' ὅτι οἱ ἰπαῖων περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων (Πλ.)· καὶ ἀντιστρόφως ἐνίοτε αἱ σύνθετοι ἐρωτηματικαὶ ἐπὶ εὐθείας ἐρωτήσεως ἀλλὰ τίς γὰρ εἶ; ὅστις; πολλῆς χρηστός (Ἀρφ.). Ἀλλὰ περὶ τῆς ἀορίστου καὶ περὶ τῆς ἐρωτηματικῆς ἀντωνυμίας καὶ περὶ ἐρωτηματικῶν λόγων ἐν γένει μένουσι πολλὰ τὰ ἐρευνητέα. Περὶ τῶν συνδναστικῶν καὶ λοιπῶν ἀντωνυμιῶν ἴδε Συνακτικὸν Περίοδον Δευτέραν. *

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ Ἀρθρου.

§. 1. Ἡ ἀρχαιοτέρα χρῆσις τοῦ ἄρθρου ἦτον ἀντωνυμική, καὶ ὡς ἀντωνυμία, δεικτική καὶ ἀναφορική, ἀπαντᾷται πάντοτε σχεδὸν παρ' Ὀμήρῳ τὸ ἄρθρον, ἰσοδυναμοῦν τῷ ὅδε ἢ οὗτος, ἐκεῖνος, αὐτός, ὅς.

§. 2. Παρ' Ἀττικοῖς ἔμεινεν ἡ τοιαύτη ἀντωνυμική χρῆσις ἐπὶ ὀλίγων, ὠρισμένων περιστάσεων· ἀ. ἐπὶ ἀντιθέσεων διὰ τῶν ὁ μὲν, ὁ δέ, ὁ μὲν γὰρ θρητός, ἡ δὲ ἀθάνατος (Ἰς) = οὗτος μὲν, αὕτη δέ. Τὰ αὐτὰ δὲ ἐκλαμβάνονται καὶ ἀορίστως· ψυχὴ ἡ μὲν τοῦν ἔχει, ἡ δὲ ἄροια (Πλ.). Ἐπιδεικνύεται δ' ἔτι μᾶλλον ἡ ἀοριστία, προστιθεμένης καὶ τῆς ἀορίστου τῆς ἡδορὰί τινες αἱ μὲν ἀγαθαί, αἱ δὲ κακαί (Πλ.). β'. ἐπὶ αὐτῶν τούτων, χωρὶς ἑκατέρου τιθεμένου, τοῦ ἐνὸς δηλ. ἄνευ τοῦ ἄλλου· ὁ γὰρ μέγιστος αὐτοῖς τυγχάνει δορυξέων (Σ.). — σ δ' εἰς τοῦθ' ὕβρεως ἐλήλυθεν (Δ.), ἀντιθετικῶς πρὸς τὸ προηγηθέν. Ὁμοίως ἐπὶ τῶν πλκρίων· τῆς γὰρ πέφυκα μητρὸς (Σ.). — τοῖς δὲ ἄλλῃ γῆ ἐστι (Θ. Α, 81). Μετὰ τοῦ καὶ τίθεται ἡ ὅς· καὶ ὅς εἶπεν ἐρυθριάσας (Πλ.)· οὔτω καὶ ἡ δ' ὅς. Λέγεται ὁμοῦς γ'. καὶ τότ'· καὶ τὸν κελεῖσθαι δοῦναι (Ξ). ὥσαύτως δ'. τὸν καὶ τότ, τὸ καὶ τό· καὶ μοι κάλει τὸν καὶ τότ (Δ.). — ἔδει γὰρ τὸ καὶ τὸ ποιῆσαι καὶ τὸ μὴ ποιῆσαι (Δ.). ἐξαιρέτως δέ· ἐ. τὸ οὐδέτερον τό, εἴτε ἀναφερνόμενον εἰς τὸ προηγούμενον· ὡς τό γ', οἶμαι, οὐχ οὔτως ἔχει (Πλ.), εἴτε προεξαγγελτικὸν τοῦ ἐπομένου ὅν· τό γε κατανοή-
τέον ὅτι πολιτικὴ τις αὐτῶν οὐδεμία ἐφάρη (Πλ.).

§. 3. Ὡς ἀναφορική ἀντωνυμία τὸ ἄρθρον ἔμεινε μόνον παρ' Ὀ-

μήρω, παρ' Ἡροδότῳ καὶ παρ' Ἰωσιν ἐν γένει, ἐκ δὲ τῶν Ἀττικῶν μόνον οἱ τραχινοὶ μεταχειρίζονται αὐτὸ οὕτως, ἀλλὰ σπανίως· δαιμόνων ἀγάλαμαθ' ἱερὰ, τῶν δὲ παντλήμων ἐγὼ ἀπιστέρησ' ἱμαυτόν (Σ. Τ. 1379).—ἡ καθάρη κτείνουσα τοὺς οὐ χρῆν καταεῖν (Εὐρ. Ἀνδρ. 811).

Ἀρθρικὴ χρῆσις τοῦ ἄρθρου παρ' Ἀττικοῖς.

§. 4. Τοῦ ἄρθρου ὡς ἄρθρου χαρακτηριστικὸν εἶναι τὸ χωρίζειν παντὸς ἄλλου τὸ μεθ' οὗ τίθεται καὶ εἰδικεύειν αὐτό, παριστάμενον ὡς ὅλον ἔχον ἐνότητα, ὡς ἐν, ὡς ὠρισμένον. Ἔστι δὲ ὠρισμένον τὸ κεχωρισμένον καὶ διακεκριμένον τῶν ἄλλων ὁμοειδῶν. Λέγοντες ἄνθρωπος ἢ ἄνθρωπός τις ἐννοοῦμεν ἄοριστον ἄτομον τῆς τάξεως τῶν ὄντων ἅπερ καλοῦνται ἄνθρωποι, ἀντιθετικῶς πρὸς ἄλλων ὄντων τάξεις. Λέγοντες ὁ ἄνθρωπος ἐννοοῦμεν ὠρισμένον ἄτομον διαστελλόμενον τῶν ἄλλων ἀτόμων τῆς αὐτῆς τάξεως τῶν τοιούτων ὄντων, τῶν ἀνθρώπων.

§. 5. Ὅριζεται δὲ τὸ δεχόμενον τὸ ἄρθρον κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους· α'. ὡς γνωστὸν ἐκλαμβανόμενον· παουῆργος καὶ δεινός ἄνθρωπος (Δ.)=ὁ ἄνθρωπος, ὁ Φίλιππος.—ἐπειδὴ οἱ πολέμιοι ἦλθον (Ξ). β'. ὡς ἴδιον τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ὑποκειμένου· εἰς ὀλιγαρχίαν κατέστησαν τὴν πόλιν (Θ.). ἡ πόλις ἀνήκει εἰς τοὺς κατὰ στήσαντας.—τυραννίδα ἔχετε τὴν ἀρχήν (Θ.).—ἀπιοῦσα πρὸς τὸν ἄνδρα (Ξ.)=τὸν ἑαυτῆς (σ. 32. §. 36). γ'. ὡς προκείμενον τοῦ λόγου. εἴ τις οἶδε τὸν αὐτόχειρα (Σ), τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος, τὸν δὲ ἐζητεῖτο.—τοῦτ' αὐτὸ ἡ κόλασις ἐστίν (Λυσ.). δ'. ὡς προσήκον καὶ ἀπικτούμενον εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ὑπόθεσιν· οἱ τύραννοι τοῖς χρήμασιν ἐξωγοῦνται τοὺς κινδύνους (Λυσ.). ε'. ὡς προτιγούμενως ὀνομασθέν· ἐπιπύπτει χιῶν ἄπλετος, ὥστε ἀπέκρυψε καὶ τὰ ἄπλα καὶ τοὺς ἀνθρώπους κατακειμένους, καὶ τὰ ὑπολύγια συνεπέδησεν (ἢ συνεπόδισεν) ἡ χιὼν καὶ πολὺς ὄκνος ἦν ἀνίστασθαι· κατακειμένων γὰρ ἁλειυνόν ἦν ἡ χιὼν ἐπιπεπτωκυῖα (Ξ. Ἀν. Δ', δ', 11).

§. 6. Ὡσαύτως· ζ'. διὰ διαφορῶν προσδιορισμῶν χαρακτηρίζομενον Σωκράτης ὁ φιλόσοφος.—ὁ πρεσβύτερος αὐτῶν.—τέχνη ἢ ἡμετέρα.—περὶ τῶν νόμων οὗς παρεγράψαμεθα (Δ.). ζ'. παριστάμενον ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν λεγόμενον· οἱ θανειζόμενοι ἐπὶ τοῖς μεγάλοις τόκοις (Δ.). Οἱ μεγάλοι τόκοι ἦσαν ὠρισμένοι ἐν Ἀθήναις,

οὐ ἐπίτρετοι, π. γ. ἐν οἷς ἐπληρόνετο τόκος τὸ τρίτον τοῦ κεφαλαίου, 33 $\frac{1}{3}$ ποῖς ἑκατόν, κτλ, ὡς καὶ οἱ μικροί, οἱ ἐπὶ ὀδοῖ (Ἴδε Εἰσαγωγήν εἰς *Hindaror* §. 156): ἢ ὡς ἐκάστοτε ἰδιαίτερος ἀναφαινόμενον ὁ βον. λόγιμος. — ὁ αἰὲ ἐθέλων τε καὶ δυναμέως (Πλ.). — ὁ Κύρος ὑπισχεῖται δώσειν τρία ἡμιδραχμὰ τοῦ μνηρὸς τῇ στρατιῷτῃ (Ξ. Ἀν. Ἀ. γ', 21).

§. 7. Εἰς ταῦτα, δυνατόν ἴσως νὰ ἀναχθῇ πᾶσα ἄλλη περίστασις ἢ ὁ τετρημέρος πῖθος ἐστίν ἢ τοιαύτη βοήθεια τοῖς ἀπόροις (Ἀριστοτ.). ἢ ποιεῖν ἐξομεν τοὺς ἐτόιμους συναγωνιζομένους (Ισ). — ὅσον ἔχεις τῇ δυνάμει (Ἀρρ.). — οἷον δ' ἔχεις τὸ πρόσωπον (Ἀρρ.). — Ξέρξης τὰ Ἀνχαία ἔθυσσε, καὶ ἀγῶνα ἔθηκε, τὰ δὲ ἄθλα ἡσακ. σελιγγίδες χρυσαῖ (Ξ.). γ'. ἀπέτισε τὰς πεντακοσίας δραχμὰς (Δ.). — αἰθας δὲ ὁ ἡγήσόμενος ἔσται οὐδεὶς (Ισ). ἑξαύτως δ'. παρὰ τίνας τοὺς ἡμᾶς (Πλ.); — δεινὸν μὲν τοῖνυν προσδοκᾶν οὐδὲν δεῖ τὸν ἐμέ (Πλ.). Πρὸς ἐμφατικὴν δὲ διάκρισιν τίθεται τὸ ἄρθρον ἐπὶ τῶν κτήτιων ἀντωνυμιῶν τὸν ἐμὸν εἶλον βίον (Σ. *H.L.* 503). — τὸν ἐμὸν στοναχεῖν πατέρ' ἄθλιον (Σ. *H.L.* 133).

§. 8. Ὡς ὀρίζεται ἄτομον κλάσεως, οὕτω καὶ κλάσις ὁλόκληρος ὄντων ἀηδέατα ὁ τύραννος βιώσεται, ὁ δὲ βασιλεὺς ἡδίστα (Πλ.). — ποιηρὸν ὁ συκοφάντης αἰεὶ (Δ.). καὶ εἶδος ἐπειδὴ ὁ ἀνθρώπος θείας μετέσχ' μοίρας (Πλ.); καὶ γένος πότερον καὶ ὁ ἀνθρώπος ἐκ τῶν ζώων ἐστίν ἢ οὐ (Πλ.);

§. 9. Τὰ κύρια ὀνόματα, οἰκοθεν ὄντα ὠρισμένα, οὐ χρήζουσι τοῦ ἁρθροῦ Ξενοφῶν ἐτόλμησε σφίζειν ξύλα (Ξ.). — Μένως ναυτικὸν ἐκτέσαστο (Θ.). Δέχονται δὲ τὸ ἄρθρον ἂν ἐπὶ περιωνύμου τινός ἢ αἱ Μυκῆται γράϊεν, ἢ Σπάρτη θ', ὅτι χ' ἢ Σκῦρος ἀνδρῶν ἀλκίμων μῆτηρ ἔφυν (Σ. Φ. 326). ἢ ἐπὶ ἐπαγαλήφους τοῦ προηγηθέντος ἑαυτῶν δ' ἐκέλευεν ἀποστέλλειν ὁ Θεμιστοκλῆς (Θ. Α', 90), ὅπερ ἀναφέρεται εἰς τὸ προηγηθὲν Θεμιστοκλέους γνώμη.

§. 10. Εἰς τὰ κύρια ὀνόματα κατατάσσονται ὡς πρὸς τοῦτο καὶ τὰ αὐρανός, ἡλιος, σελήνη, γῆ, ἀήρ, θάλασσα, ἄνεμος, ἡδης, βασιλεὺς, περὶ βασιλείας τῶν Περσῶν λεγόμεναν, κτλ. Εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον θετέα καὶ τὰ ὀνόματα τῆς συγγενείας, πατήρ, μήτηρ, ἀδελφός, ἑοτεῖς, πρόγονοι, παῖδες, γυναικες, κτλ. ἔτι ταῦτα, ἰδιάζοντα εἰς τοὺς περὶ ὧν ἢ εἰς τοὺς πρὸς οὓς ὁ λό-

γος, οἰκοθεν χωρίζονται τῶν ἄλλων ὁμοειδῶν ὡσαύτως καὶ τὰ ὀνόματα πόλις, πατρίς (ἴδε Συντακτικοῦ Περίοδοι Δευτέραι). *

* §. 11. Τὰ ὀνόματα τῶν ἀφηρημένων ἐννοιῶν τῶν ἀρετῶν καὶ κακιῶν ἐκφέρονται ἐνάρθρως μὲν, ὅταν παρίστανται ὡς πρόσωπα, τρόπον τινά, ἢ ὡς πράγματα ἐκτὸς ἡμῶν ὑπάρχοντα, ὡς ὄντα ἐνότητα ἔχοντα καὶ ὠρισμένα· πότερον ἡ ἀρετὴ ἢ ἡ φυχὴ σώζει τὰς ψυχὰς (Ξ.); — γούσεως κακίας σημεῖόν ἐστίν ὁ φόβος (Δ.); ἀνάρθρως δέ, ὅταν παρίστανται ὡς ἐννοιαὶ ψυχικῆς καταστάσεως σημεντικάι, κατὰ διαφοροὺς περιστάσεις ἀναφαينوμένης· φόβος μνήμην ἐκπλήσσει (Θ.). — τοῦ ζῆν ἀπὸ λύπης ἀρχόμεθα (Πλ.). — ἵνα θεὸς ἐνθα καὶ αἰδώς (Πλ.). Ἐνάρθρως δέ καὶ ἀνάρθρως ἐκφέρονται καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἐπιστημῶν καὶ τεχνῶν· ἀρ' οὐκ οὐ τὸ μὲν ὅλον ἢ ῥητορικὴ ἀν εἶη τέχνη (Πλ.); — ῥητορικὴ πειθοῦς ἐστὶ δημιουργός (Πλ.). Οὕτως ἢ τεκτορικὴ καὶ τεκτονικὴ, ἢ ὑφαντικὴ καὶ ὑφαντικὴ. *

* §. 12. Καὶ τὰ ὀνόματα τῶν τάξεων, τῶν εἰδῶν, κτλ. τῶν ἐμψύχων ὄντων ἐκφέρονται ὡσαύτως ἐνάρθρως (§ 8) καὶ ἀνάρθρως· χρῶνται ὥσπερ ταῖς πρεσβύτισιν οἱ παῖδες πρὸς τὸ ἡδέως μυθολογῆσαι (Πλ.). ὡσαύτως λύπη παρούσα πάντοτε ἐστὶν ἡ γυνή (Πλ.). — ἐπὶ πᾶσι δὲ ἀσθερέστερον γυνὴ ἀνδρός (Πλ.). — ὁ ἀνθρώπος ἀναθρεῖ καὶ λογιζέται τοῦτο δ' ὅπωπερ (Πλ.). — ἀνθρώπος θεόστατον, ἡμερώτατόν τε ζῶον γίγνεσθαι φιλεῖ (Πλ.). Ἐπὶ ἀτόμου δὲ ἀέποτε ἐνάρθρως ὁ ἀνθρώπος ἢ ἄνθρωπος, ὁ ἀνὴρ ἢ ἀνήρ, κτλ. *

Συγκεφαλαιωτικὴ δύναμις τοῦ ἄρθρου.

* §. 13. Ἄν καὶ ἡ φύσις καὶ ἡ χρῆσις ἐν γένει τοῦ ἄρθρου περιλαμβάνεται ἐν ταῖς προηγουμένοις, διακριτέα ὅμως, τῆς ἀκριβείας χάριν, φαίνεται δευτέρα τις κατηγορία τῆς τούτου χρήσεως, καθ' ἣν χωρίζει μὲν, ὡς καὶ ἀνωτέρω, ἀλλ' ἐν ταύτῃ συγκεφαλαιοῖ πολλά καθ' ἕκαστα. Οὕτω, π. χ. οἱ ἄνθρωποι δηλοῖ τὸ σύνολον τῶν ἀνθρώπων, εἴτε ὅλου τοῦ εἴδους, εἴτε ὠρισμένης τάξεως, ἐκτιθέμενης δι' ἄλλης λέξεως, οἱ πλούσιοι, οἱ σοφοί, κτλ. ἐν ᾧ ἄνθρωποι σημαίνει πολλοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ κεχωρισμένους οὕτως οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ Ἕλληες, οἱ Θράκες, οἱ εὐπατρίδαι, οἱ ἔχοντες (οἱ πλούσιοι), οἱ στρατιῶται, τὰ ἀγαθὰ, τὰ κακά, κτλ. Ἐν πᾶσι τούτοις καὶ τοῖς ὁμοίοις χωρίζει τὸ ἄρθρον τὴν τάξιν ἐκαστην πάσης ἄλλης, συγκε-

φκλαιούν εἰς ἓν ὅλα τὰ ταύτην συγκροτοῦντα ἄτομα· ἄνευ δὲ ἄρθρου δηλοῦνται ἄτομα τῆς τάξεως, οὐχὶ τάξεις.*

* §. 14. Ἐνταῦθα ἀνάγεται ἡ ἐναρθρος χρῆσις τοῦ πᾶς· τοὺς πάντας ἐνυμμάχους παρακαλέσαντες (Θ.).—ἡ καὶ Μεσσηνιοὶ ἐκλήθησαν οἱ πάντες (Θ.).—ὥστε αἱ πᾶσαι ἐβδομήκοιτα ἐγένοντο (Θ.)= τὸ ὅλον, τὸ κεφάλαιον=ὅλαι ὅλαι. Κατ' ἀκριβοῤῥημοσύνην δὲ τούτων ἐκληφθέντων, τὸ μὲν τοὺς πάντας Ἀργεῖους λαβεῖν (Σ. Φ. 47) ᾗθελεν ἐξηγεῖ τὴν διὰ τοῦ ῥήματος σημασινομένην ἐνέργειαν, ἀναφερομένην εἰς τοὺς Ἀργεῖους, συλλήβδην λαμβανομένους εἰς τὸ σύνολον αὐτῶν· τὸ δὲ τῶν ἀγαθῶν πάντων (Ξ. Κ. Ἀν. Γ', ἀ. 20) ἐξηγεῖ μὲν τὸ αὐτό, ἀλλ' ἐπιμεριστικῶς. Ἀλλ' ᾗθελεν εἶναι ἴσως παραμέγαλη αὐστηρότης περὶ τὴν γλῶσσαν τὸ ἀπαιτεῖν ἅπανταχοῦ καὶ πάντοτε τὴν αὐτὴν ἀμετάτρεπτον χρῆσιν.*

* §. 15. Καὶ ὅχι μόνον διὰ τοῦ πληθυντικοῦ, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ ἐκφέρεται τὸ τοιοῦτον· τότε πλῆθος αὐτῶν οὐκ ἄγαν δεῖ φοβεῖσθαι (Θ.).—ἐπεισαν τὸν δῆμον (Πλ.). Καὶ ταῦτα μὲν κυρίως περιληπτικά, ἀλλὰ, περιληπτικὴν ἔννοιαν λαμβάνοντα, τοιαύτην ἔννοιαν ἐξηγοῦσι καὶ πολλὰ οὐδέτερα ἐπίθετα, τὸ ναυτικόν, τὸ ὀπλιτικόν, τὸ τοῦ ἀνδρός ῥητορικόν, τὸ μουσικόν, ὡσαύτως τὸ ἡμέτερον=ἡμεῖς, κτλ.*

* §. 16. Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ καλόν=τὸ κεφάλαιον τοῦ καλοῦ, ἡ ἀδικία=τὸ ὅλον τῶν ἀδίκων πράξεων, ἐν ᾧ ἀδικία εἶναι μία τῶν κατὰ διαφόρους καιροὺς ἐκάστοτε γινομένων ἀδίκων πράξεων φρονήματος δεῖ=χρεάζεται φρόνιμα· τοῦ φρονήματος δεῖ=χρεάζεται τὸ ὅλον τοῦ φρονήματος. Οὕτω τὸ ὕδωρ δυνατόν νά σημάνῃ ὠρισμένον τι μέρος ὕδατος, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἢ καὶ τὸ σύνολον τῶν ὑδάτων· οὕτως ὁ Ἐκτωρ, λέγων οἷσετε πῦρ (Ιλ. Ο, 717), ζητεῖ μέρος ἀόριστον τῆς οὐσίας ἣτις καλεῖται πῦρ, ὁ λέγων φιλοσοφικῶς τὸ πῦρ ἐστὶ κανστικόν, κτλ, συγκεφαλαιοῖ τὰ διάφορα μέρη τῆς οὐσίας ταύτης εἰς ἓν, θεωρῶν αὐτὴν ὡς οὐσίαν διακεκριμένην, ἐνόητα ἔχουσαν, κτλ.*

Ἐτεροία τις δύναμις τοῦ ἄρθρου.

* §. 17. Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἐξηγηθείσης ιδιότητος τὸ ἄρθρον λαμβάνει τὴν ἰδιαίτεράν δύναμιν τοῦ μετατρέπειν εἰς οὐσιασικὸν τὸ μεθ' οὗ τίθεται, μὴ ὅν ἐκ φύσεως τοιοῦτον· ἄ. ἐπὶ ἀπαρεμφάτου· ὁ λέγων

οὐδὲ ρουθετεῖν ἔξεστί σοι (Σ. Ἡ.λ. 595) δὲν σημαίνει τὸ ρουθετεῖν ὡς ὅλον καὶ κεφάλαιον, ἀλλ' ὡς μίαν περίστασιν κατὰ διαφόρους καιροὺς ἀναφαινομένην, ἐν ᾧ ὁ λέγων τὸ ρουθετεῖν, ἐνάρθρως, σημαίνει αὐτὸ ὡς ὅλον, ὡς πᾶγμα ἐκτὸς ἡμῶν ὑπάρχον· τὸ γὰρ τυχεῖν αὐτοῖς ἅπαντ' ἐνταῦθ' ἐνι (Σ. Τ. 598), οἷον ἡ ἐπίτευξις.—τὸ μὲν εὐροεῖν τε καὶ προορᾶν ἄγαμαί σου (Ξ).—τὸ ἁμαρτάνειν ἀνθρώπους ὄντας οὐδὲν θαυμαστόν (Ξ). οὕτω καὶ ἐπὶ δριστηκῆς· μυριάκις γὰρ εἰρήκαμεν καὶ τὸ γιγνώσκωμεν καὶ οὐ γιγνώσκομεν τὸ ἐπιστάμεθα καὶ οὐκ ἐπιστάμεθα (Πλ. Θεαιτ. 196)· β'. ἐπὶ ἐπιθέτων καὶ μετοχῶν· ὁ σοφός, ὁ πλούσιος, ὁ ἀρχὼν, ὁ βουλόμενος, οἱ ἔχοντες· π.λούσιος δὲ νομίζοιμι τὸν σοφόν (Πλ. Φαίδρ. 279)—οὐδὲν τὸ σοφόν μοι ἐγένετο (Πλ.).—τὸ σόφισμα, τὸ τέχνησμα.—π.λ.λὴ ἦν ἀφθορία τῶν ἐθελόγτων κινδυνεύειν (Ξ). γ'. ἐπὶ ἐπιφθέματων· τὸ πάλαι, τὸ πρῶθεν, τὸ ὀπίσω, οἱ ἐγγυτάτω γέρονες, οἱ πάνν τῶν στρατιωτῶν (Θ. Η, 1)· δ'. ἐπὶ πλαγίων ἐκ προθέσεων ἐξαχρωμένων, κατὰ παράλειψιν τοῦ οἰκείου ὀνόματος· τὸ ἐπ' ἐμοί.—τὸ κατ' ἐμέ.—τὰ εἰς τὸν πόλεμον· ε'. ἐπὶ ὁλοκλήρου λόγου· ἐν ἔτι λείπεται τὸ ἦν πείσωμεν ὑμᾶς, ὡς χρὴ ἡμᾶς ἀφεῖναι (Πλ.).—τί σοι ἄλλο ἐνροεῖ τοῦτο· τὸ ῥῆμα, τὸ οὐκ ἔχω ὅτι χρήσωμαι τοῖς λόγοις (Πλ.); κτλ.*

Τὸ ἄρθρον ἐπὶ κατηγορουμένου καὶ ἀντικειμένου.

§. 18. Τὸ κατηγορούμενον, χωριστὸν ὃν τοῦ συνδετικοῦ, δὲν δέχεται ἄρθρον, ὅταν σημαίνῃ ὅτι τὸ ὑποκείμενον εἶναι ἐν τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν κλάσιν τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐκφερομένην· ὁ Σιμωνίδης ἐστὶ σοφός.—ὁ ἀνὴρ ἐστὶν ἔτοιμος. Δέχεται δέ, τοῦναντίον, τὸ ἄρθρον· α'. ὅταν ἐξηγῇ ὁλόκληρον τὴν τάξιν περιληπτικῶς, ὥστε κατηγορούμενον καὶ τάξις εἶναι τὸ αὐτό· οἱ ἀδίκως τὰ χρήματα ἀφαιρούμενοι καὶ τοὺς οὐδὲν ἀδικοῦντας ἀποκτείνοντες, οὗτοί εἰσιν οἱ καὶ πολλοὺς τοὺς ἐναντίους ποιοῦντες, καὶ προδιδόντες οὐ μόνον τοὺς φίλους, ἀλλὰ καὶ ἐαυτοὺς δι' αἰσχροκέρδειαν (Ξ). ὁσαύτως καὶ ὅταν ἐξηγῇ ὡς ὅλον εἰδικὸν τὸ κεφάλαιον προωνομασμένων ἢ προεγνωσμένων προσώπων ἢ πραγμάτων· οὗτοί οἱ ταύτην τὴν φῆμιν κατασκευάσαντες οἱ δειροὶ εἰσὶ μου κατήγοροι (Πλ.), ἐνθα περιέχεται καὶ ἡ ἔννοια οἱ ἄλλοι δέ εἰσιν οἱ μὴ δειροί.

§. 19. Ὁσαύτως· β'. ὅταν καὶ καθ' ἐνικὸν ἀριθμόν, ἐξηγῇ τὸ κυρίως καὶ κατ' ἐξοχὴν ἀνήκον εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐκφερομένην τάξιν·

οὗτός ἐστιν ὁ μέγιστος.—οὗτός ἐστιν ὁ προδότης.—ὁ δὲ καὶ ἐν-
κολαζών· εἰς δύναμιν τοῖς ἄρχουσιν ὁ μέγας ἀνὴρ ἐν πόλει καὶ
τέλειος οὗτος ἀναγορευέσθω (Πλ.). Ὡσαύτως ἐπὶ ἀντικειμένου μά-
λιστα μετὰ τῶν ῥημάτων καλεῖν καὶ ὀνομάζειν τὸν καλὸν στρα-
τιώτην ἐμὲ ὠνόμασεν (Αἰσχ.).—τὸν μόνον ἀδωροδόκητον ὀνομά-
ζοντες τῇ πόλει (Αἰσχ.). Ταῦτα παρεμφαίνουσιν ὅτι οὐδεὶς ἄλλος
προδότης, οὐδεὶς ἄλλος μέγας, καλὸς στρατιώτης, ἀδωροδόκητος,
κτλ. Ἐν γένει δὲ τίθεται τὸ ἄρθρον ἐπὶ κατηγορουμένου καὶ ἀντι-
κειμένου, ὅταν ἰδιαιτέρως εἰδικεύηται τὸ ὑπ' αὐτῶν ἐξηγούμενον.

Θέσις τοῦ ἄρθρου.

§. 20. Ἐπὶ ἐνάρθρου οὐσιαστικοῦ, ἄνευ ἐπιθέτου ἐκφερομένου,
προτάσσεται τὸ ἄρθρον ὁ ἀνὴρ, ὁ στρατιώτης. Ὡσαύτως καὶ ὅταν
τὸ ἐπίθετον προτάσσεται τοῦ οὐσιαστικοῦ· ὁ χρηστός ἀνὴρ, ἡ σώ-
φρων γυνή, κτλ. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιθετικῶς ἐκλαμβάνομέ-
νων μορίων, ὡς ὁ μετὰ τὸν τόπος, οἱ νῦν ἄνθρωποι = οἱ τωρινοί, οἱ
ἄλλοτε = οἱ ἄλλοτεσιν οἱ ἐν Ἠπείρῳ ἐκ τοῦ ἄλλατες, ἡ λίαν ἐπι-
μέλεια κτλ. (Ἰδε Κερ. Α. §. 21). Ἐπαναλαμβάνεται δέ, ὅταν προ-
τάσσεται τὸ οὐσιαστικόν· ὁ χρόνος ὁ πολὺς, τὴν γυναικα τὴν σώ-
φρονα, τὰ πράγματα τὰ μεγάλα, κτλ. Ὡσαύτως τὰς ἡδονὰς θή-
ρουν τὰς μετὰ θόξης (Ἰσ.). = τὰς ἐνδόξους.—τὰ τείχη τὰ ἐαυτῶν
τὰ μακρὰ ἀπετέλεισαν (Θ.).—τῷ δήμῳ τῷ τῶν γυναικῶν (Ἀρφ.),
κτλ. Ἐνίοτε δὲ ἐπαναλαμβάνεται καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιθέτου τόπον ἐπε-
χόντων προσδιορισμῶν, προτασσομένων· αἱ ἄλλαι αἱ κατὰ τὸ σῶμα
ἡδοναί (Πλ.).—ἐν τῇ τοῦ Διὸς τῇ μεγίστῃ ἐορτῇ (Θουκ. Α', 126)
διότι ταῦτα ἐκλαμβάνονται, τρόπον τινά, ἰδιαιτέρως· ἐν τῇ τοῦ
Διὸς, ἐν τῇ μεγίστῃ δηλ. τοῦ Διὸς ἐορτῇ. Ἰδε περὶ τῶν λοιπῶν
Σ. Π. Β'.

§. 21. Ἡ τοιαύτη θέσις τοῦ ἄρθρου διαστέλλει πρᾶγμα πρᾶγμα-
τος ἢ πρόσωπον πρόσωπου, ἐνότητα διακεχωρισμένην ἄλλης ἐνότητος·
τοῦναντίον δέ, ὅτε τίθεται μετὰ τοῦ ἐπιθέτου καὶ τοῦ οὐσιαστι-
κοῦ, διαστέλλει τοῦ αὐτοῦ πράγματος ἢ προσώπου διάφορον κατὰ-
στασιν· οὕτω διὰ μὲν τοῦ ἐπὶ τοῖς πλουσίοις πολίταις διαστέλλον-
ται οἱ πλούσιοι πολῖται τῶν μὴ πλουσίων, διὰ δὲ τοῦ ἐπὶ πλουσίοις
τοῖς πολίταις διαστέλλονται οἱ πολῖται ἐπὶ καταστάσεως πλουσίων
καὶ ἐπὶ καταστάσεως μὴ πλουσίων. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ προτασσο-

μένου τοῦ οὐσιαστικοῦ ἐν ἄρθρῳ, χωρὶς νὰ ἐπαναλαμβάνηται ἐπὶ τοῦ ἐπιθέτου· ἔχει τὸν *πέλεκυν ὀξύτατον*, ἐν ᾧ τὸ ἔχει τὸν ὀξύτατον *πέλεκυν* παρέχει ἄλλην ἔννοιαν, οὐχὶ δηλ. τὸν ἑλαττον ὀξύν, κτλ.

Παραλείψεις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου.

§. 22. Ὅταν τὸ οὐσιαστικὸν ἐννοῇται ἐκ τῆς συναφείας, παραλείπεται, ἀναπληροῦντος τοῦ ἄρθρου· ὁ ἑμὸς πατήρ καὶ ὁ τοῦ φίλου.—περὶ τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων καὶ τὸν τῶν γυναικῶν (Ἀρφ. Θ. 335). Συνηθέσται δὲ κατήντησάν τινες τοιαῦται παραλείψεις, εὐνόητοι γενόμεναι, διὰ τὴν συχνὴν χρῆσιν· *Νικίας ὁ Νικηράτου* (υἱός), εἰς τὴν *Φιλίππου* (χώραν), τὰ τῆς πόλεως (πράγματ), τὰ κατὰ *Πανσαρίαν*, κτλ. Τοιαῦτα δὲ καὶ, τὰ περιγραφικώτερα, τὰ τῆς τέχης, τὰ τῶν *Θεσσαλῶν*, τὰ τῶν *βαρβάρων*, τὰ τῆς πόλεως, τὰ τῆς πόας.

§. 23. Τὸ ἄρθρον συνδέει πολλάκις καὶ ὁλόκληρον ἀναφορικὸν λόγον μετὰ τινος οὐσιαστικοῦ· *ἀνόμοιόν ἐστι τῇ ἡ φῆς σὺ σκληρότητι* (Πλ.). Ἐνίοτε δέ, παραλείπομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ, ὁλόκληρος ὁ ἀναφορικὸς λόγος ἐπέχει τὸν τόπον τοῦ οὐσιαστικοῦ, ἐνόητα λαμβάνων διὰ τοῦ ἄρθρου· *τὸν δὲ ἔφη δεσπότης τούτου εἶναι* (Λυσ.)=τὸν εἰπόντα.—*προσῆκει μισεῖν τοὺς οἷός περ οὗτος* (Δ.)=τοὺς ὁμοίους τούτῳ.—*τῶν ὅσοι ἂν διαφερόντως ἐν τῷ βίῳ ἀγαθοὶ κριθῶσιν* (Πλ. Πολ. Ε', 569), κτλ. Περιττὸν λοιπὸν νὰ ἐκλάβωμεν τὸ ἄρθρον ἐν τούτοις ἐπὶ ἀντωνυμικῆς χρήσεως, ὡς παρὰ τινων γέγονεν.

* §. 24. Τῆς αὐτῆς ἀρχῆς εἶναι καὶ ὁ παρ' Ἡροδότῳ, Θουκυδίδῃ, Πλάτῳ καὶ παρὰ τοῖς μετέπειτα συνήθης τρόπος τῆς ὑπερθέσεως, διὰ τοῦ *ἐν τοῖς*, μετὰ τινος ὑπερθετικοῦ· *ἐν τοῖς πρώτοι δὲ Ἀθηναῖοι τὸν σίδηρον κατέθετο* (Θ. Α', 6. Ἰδε καὶ Ζ', 24, 71).—*ὁμολογεῖται ὁ Ἔρως ἐν τοῖς πρεσβύτατος εἶναι* (Πλ. Συμπ. 178), κτλ. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν φαίνεται ὅτι ὑπενόητο ἐν τούτοις ἡ μετοχὴ τοῦ ῥήματος ἢ τὸ κατηγορούμενον· *ἐν τοῖς καταθεμένοις τὸν σίδηρον πρώτοι Ἀθηναῖοι κατέθετο*. Ὡσαύτως *ἐν τοῖς πρεσβύτατοις οἷσι πρεσβύτατος*, κτλ. (Ἰδε Ἡρ Ζ', 137. Πλ. Σ. 173. Κρίτ. 43. 52, κτλ.)· ἐπειτα ὅμως, ἐπιβρῆματικῶς ἐκληφθὲν τὸ *ἐν τοῖς*=πρὸ πάντων, μάλιστα, ἐφηρμοσθῆ καὶ ἐπὶ θηλυκῶν· οὕτως ὠμὴ ἢ στάσις προὐχώρησε καὶ ἔδοξε μᾶλλον, διότι *ἐν τοῖς πρώτῃ ἐγένετο* (Θ. Γ', 71). *

§. 25. Ἡ παρ' ἡμῖν χρῆσις τοῦ ἄρθρου εὐκαλύνει βέβαια ὁπωσοῦν (ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α').

τὴν ἀσυγκρίτῳ λόγῳ πολυπλοκωτέραν χρῆσιν αὐτοῦ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. Ἐν τῇ Δευτέρᾳ Περιόδῳ τοῦ Συντακτικοῦ, καὶ ἐν τῇ Εἰσαγωγῇ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Σύνταξιν, εὐρίσκονται πλείονα περὶ τούτου, ἀλλὰ τὸ πᾶν κρέμαται ἐκ τῆς μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπιστάσεως ἀναγνώσεως τῶν ἐνδόξων συγγραφέων καὶ ποιητῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Περὶ τῶν Κοινῶν Προσδιορισμῶν.

§. 1. Κοινοὶ Προσδιορισμοί, εἰς πᾶσαν τάξιν ῥημάτων, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, ἀρμόζοντες, εἶναι μάλιστα οἱ ἀκόλουθοι ἑπτὰ. I. ὁ τόπος· II. ὁ χρόνος· III. τὸ ποῖόν· VI. τὸ ποσόν· V. τὸ κατὰ τι· VI. τὸ αἷτιον· VII. ἡσχέσις τοῦ ὡς πρὸς.

1. Ὁ Τόπος.

§. 2. Κατὰ τέσσαρας τρόπους θεωρεῖται ὁ τόπος· α. ὁ τόπος ἐν ᾧ στέκει τὸ πρόσωπον· ἢ πρᾶγμα· β. ὁ τόπος πρὸς ὃν κατευθύνεται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα· γ. ὁ τόπος ἐξ οὗ ὀρμᾶται· δ. ὁ τόπος δι' οὗ περᾷ.

Α'. Ὁ τόπος ἐν ᾧ στέκει τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.

§. 3. Τοῦτο λέγεται καὶ ἡ ἐν τόπῳ στάσις, καὶ διὰ τούτου γίνεταί ἡ ἀπόκρισις εἰς τὸ ἐρώτημα ποῦ. Ἐκφέρεται δὲ τὸ τοιοῦτον διὰ τῶν καταλλήλων ἐπιρρήμάτων. Εἶναι δὲ τοιαῦτα μάλιστα· α. τὰ ἐκ γενικῆς ἔχοντα τὴν ἀρχήν, ὡς αὐτοῦ, ἀλλαχοῦ, ἐκασταχοῦ· ὡς αὐτοῦ μὲν οὐπὲρ καφάρης (Σ. Κ. 77).—ἐπίσχες αὐτοῦ ξένη (Σ. Κ. 856).—οὗ με χρὴ θανεῖν (Σ.).—ἀλλὰ δ' ἀλλαχοῦ καλά (Σ. Κ. 43).—οὗ ἂν ἐκασταχοῦ ἐπαιρῶσιν αὐτούς (Πλ. Φαίδρ. 257)· β. τὰ ἐκ δοτικῆς ἐρμώμενα, ὡς οἴκοι, Ἰσθμοί, Μεγαροί, Πυθοί· οἴκοι τε κεκτῆσθαι (Πλ.).—Ἰσθμοὶ ἐνίκησεν· γ. τὰ ἐκ προσκολλήσεως ἢ συμπλοκῆς μορίων γινόμενα, αὐτόθι, ἀλλαχόθι, ἀλλοθι, οἰκοθι, κτλ· οὐ γὰρ ἀλλοθι πον βεβίωκα ἢ παρ' ὑμῖν (Δημ.). Οὕτω καὶ ἐνθα, ἐνθάδε, ἐνταῦθα, πρόσθεν, ὀπίσω· ἐνθάδε παρακαθίζεσθαι (Πλ. Θεαιτ. 147)· δ. ἄλλα τινὰ διάφορα, ὡς ἄνω, κάτω, ἐκεῖ, ὡς ἐκεῖ γὰρ ἐκεῖ αἰεὶ κείσομαι (Σ. Ἀρτ. 261).

§. 4. Ὡσαύτως ἐκφέρεται ὁ τόπος διὰ τῶν πτώσεων, ἐξ ὧν ὀρ-

μῶνται· πολλὰ τῶν ἀνωτέρω ἐπιβρῆμάτων, οἷον διὰ γενικῆς ἐμπροθέτου, ὡς ὁ ἐπὶ σκοπῆς, οἱ ἐπὶ νηῶν, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀπροθέτου, δεξιᾶς χειρός. Παρ' Ὀμήρῳ (Ὀδ. Γ, 251) ἡ οὐκ Ἀργεος ἦεν δι' αἰτιατικῆς ἐμπροθέτου, ὡς κατ' οἴκους μένειν. Οὕτω παρ' Ὀμήρῳ (Ὀδ. Φ, 107) κατ' αἰτιατικὴν μὲν πρῶτον, γενικώτερον, εἶτα δὲ κατὰ γενικὴν τὰ μερικώτερα·

οἷα νῦν οὐκ ἔστι γυνή κατ' Ἀχαιίδα γαῖαν,
οὔτε Πύλου ἱερῆς, οὔτ' Ἀργεος, οὔτε Μυκῆνης.

§. 5. Ἐκφέρεται δὲ μάλιστα ἡ ἔννοια τῆς ἐν τόπῳ στάσεως, διὰ δοτικῆς, ἥτις συνήθως μὲν εἶναι ἐμπροθέτος, ὡς ἐν οἴκῳ, ἐν δῆμῳ, ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἐν Πελοποννήσῳ, ἐν Ἀττικῇ, ἐν τῇ Ποτιδαίᾳ, ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ· ἐν τῷδ' αἰε μενεῖτε, ἐν ᾧ καθέστατε (Εὐρ. Β. 1260). Ἀπρόθετος δὲ τίθεται ἡ δοτικὴ ἐπὶ τῶν δῆμων τῆς Ἀττικῆς, ὡς Μελίτη, Μαραθῶνι, κτλ. φαιμέν γὰρ Μαραθῶνι τε μάχῃ προκινδυνεύσαι βαρβάρῳ, καὶ παρθημεὶ ἐν Σαλαμῖνι ἔντραυμάχῃσαι (Θ. Α', 23). Λέγεται δὲ καὶ ἐμπροθέτως, ὡς ἡ ἐν Μαραθῶνι μάχῃ (Θ. Α', 18), ὡς καὶ τὸ περιώνυμον τοῦ Δημοσθένους μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας. Ἀεῖποτε δὲ ἐν Ἀθήναις ἢ Ἀθήνησιν.

Β'. Ὁ τόπος πρὸς ὃν κατευθύνεται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.

§. 6. Ὁ τόπος πρὸς ὃν κατευθύνεται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ἐκφέρεται ὡσαύτως· ἁ. διὰ τῶν κατακλήλων ἐπιβρῆμάτων, τῶν κινήσεως σιμαντικῶν· ἐκεῖσε, χαμαῖζε, πεδιόρδε, Ἀθήναζε, κτλ. β'. διὰ αἰτιατικῆς μετὰ τῆς εἰς, πρὸς, ἐπὶ· διέβησαν εἰς Σικελίαν (Θ.).—ἔφυγον πρὸς τὴν γῆν (Ξ.).—σεῦται . . ἐπ' οἴκους (Σ. Τρ. 645).—εἴμ' ἐπὶ ναῦν (Σ.). Παρὰ δὲ ποιηταῖς τίθεται ἡ αἰτιατικὴ καὶ ἀπρόθετος· ἔρπειν κέλευθον (Σ. Φ. 1223). Ἐκφέρεται δὲ καὶ δι' ἐπιθέτου· Θαλάσσιον ἐκρίψατε (Σ. Τ. 1411). Διὰ τούτων ἀποκρινόμεθα εἰς τὸ ἐρώτημα πόσε.

Γ'. Ὁ τόπος ἐξ οὗ ὀρμᾶται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.

§. 7. Ὁ τόπος ἐξ οὗ τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ὀρμᾶται ἐκφέρεται ὡσαύτως δι' ἐπιβρῆματος καὶ διὰ πλαγίας ἀπροθέτου ἢ ἐμπροθέτου. Τὰ πρὸς τοῦτο ἐπιβρῆματα εἶναι τὰ εἰς θέν· δεῦρο ἀφίκετο οἰκοθεν (Πλ.).—τῶν Ἀθήναζε καὶ τῶν Ἀθήνηθεν συμβολαίων (Δ.). Ἐκ τῶν πλαγίων τίθεται ἡ γενικὴ ἀπρόθετος· μὲν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις

ποιηταῖς· εἰ μὴ τότε δε ἄγοιντο τῆςδε (Σοφ Φ 613), συνήθως δὲ μετὰ τῆς ἐκ ἢ ἀπὸ προθέσεως· ἐξ ἁδου (Σοφ).—ἐκ Λακεδαιμόνου.—ἐκ Τεγέας (Ξ).—ἀπὸ τοῦ Ἰλισσοῦ (Πλ.).—ἀπὸ Συρακουσῶν.—ἀπὸ Κερκύρας (Ξ). Διὰ τούτων ἀποκρινόμεθα εἰς τὸ ἐρώτημα πόθεν.

Δ'. Ὁ τόπος δι' οὗ περᾶ τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.

§. 8. Ὁ τόπος δι' οὗ τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα· περᾶ ἐκφέρεται παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις καὶ ἀρχιζῶσι ποιηταῖς καὶ διὰ γενικῆς ἀπροθέτου ἔρχονται πεδίοιο (Ὀμ. Ἰλ. Β, 806).—ἡμερεύοντας μακρὰς κελεύθου (Αἰσχύλ. Χ. 774). Ἄλλως δὲ ἢ διὰ γενικῆς μετὰ τῆς διὰ προθέσεως· δι' οὐρανοῦ πορεύεται (Πλ.).—ἐπορεύθησαν διὰ τοῦ πεδίου (Ξ), ἢ δι' αἰτιατικῆς ἐχούσης τὴν κατὰ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν. Ἐπιρρήματα ἰδιάζοντα πρὸς τοῦτο δὲν ὑπάρχουσιν.

II. Ὁ χρόνος.

§. 9. Ὁ χρόνος, τὸ πότε δηλ. γέγονεν, ἢ γίνεται ἢ γενήσεται τι ἐκφέρεται· α'. δι' ἐπιρρήματος χρονικοῦ· κατέβην χθὲς εἰς Πειραιᾶ (Πλ.).—ἦν σὺ νῦν λέγεις (Πλ.).—ἤξει δὲ αὐτίκα (Πλ. Συμπ. 175). β'. διὰ γενικῆς, μάλιστα ἐπὶ φυσικῶν διαιρέσεων τοῦ χρόνου· οἱ λαγῶ τῆς νυκτὸς νέμονται (Ξ).—ἡ οἰκία χειμῶτος μὲν εὐήλιός ἐστι, τοῦ δὲ θέρους εὐσχιος (Ξ). γ'. διὰ δοτικῆς μηνὸς ἕκτη φθίνοντος (Αἰσχ.). δ'. δι' αἰτιατικῆς· τρίτην ἡδὴ ἡμέραν (Πλ.)=προχθές.

§. 10. Ἡ γενικὴ τίθεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀνάρθρως, ὅταν ἦναι ἄνευ ἐπιθετικοῦ προσδιορισμοῦ· ἐσπέρας, ἦρος, ὁπώρας (Ἀρφ.). ὁμοίως καὶ μετὰ τῆς ἐπὶ προθέσεως· ἐφ' ἥδης (Ἀρφ. Ὀρ. 709).—ἐπὶ Θησέως· ἐνάρθρως δὲ σημαίνει χρονικὸν μέτρον· Μαγνησίᾳ προσφέρει περτήκοντα τάλαντα τοῦ ἐνιαυτοῦ (Θ. Α', 135)=ἐκάστου ἐνιαυτοῦ.—ὁ ὀπλίτης δραχμὴν ἐλάμβανε τῆς ἡμέρας (Θ. Γ', 19). Μετὰ τῶν ἀριθμητικῶν σημαίνει τὸ ἐντὸς ὠρισμένης περιόδου· οὐκ ἀφικρεῖται ἐτῶν μυρίων (Πλ.). Οὕτω καὶ πολλοῦ γὰρ αὐτοὺς οὐχ ἐώρακά πω (=ἑώρακα) χρόνον (Ἀρφ. Πλ. 98). Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ἐμπροθέτως· διὰ πολλοῦ χρόνου. Ἄλλοι δὲ προσδιορισμοὶ ἐνάρθροι τίθενται μάλιστα μετοχαί· τοῦ ἐπιγιγνομένου θέρους.—τῆς ἐπιούσης ἡμέρας, ἀλλὰ καὶ τοῦ αὐτοῦ θέρους.

§. 11. Ἡ δοτικὴ τίθεται ἀπροθέτως, ὅταν σημαίνεται μόνον ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν τὸ πρᾶγμα ἔγινε· τῇ προτεραίᾳ, τῇ ὑστεραίᾳ, κτλ.

ἴσαύτως ἐπὶ τῶν ἀττικῶν ἑορτῶν *Παραθηναίους, Διονυσίους, Ἐλευσινίους*· οὕτω καὶ *ρουμηναίους, τῇ ἑορτῇ*, κτλ. Τίθεται δὲ ἐμπροθέτως, ὅταν δηλοῦται ἡ περίοδος ἐντὸς τῆς ὁποίας γίνεται τὸ πρᾶγμα· ἐν ἑβδομήκοντα ἔτεσιν οὐδ' ἂν εἰς λάθοι πονηρὸς ὢν (Λυσ.). Ἀλλ' ὡς πρὸς τὸ ἐμπρόθετον καὶ ἀπρόθετον τῆς ἐν τούτοις δοτικῆς ὑπάρχουσι πολλὰ ποικιλίαι, περὶ ὧν παρὰπέμπω εἰς τὴν *Δευτέραν Περιόδον* τοῦ *Συντακτικοῦ*.

§. 12. Ἡ αἰτιατικὴ δέχεται καὶ τὴν περὶ πρόθεσιν, ὅταν σημαίνεται τὸ ὡς ἔγγιστα· περὶ δέειλην.—περὶ ἔτη μάλιστα πέντε καὶ ἐξήκοντα (Πλ.), κτλ. ἴσαύτως καὶ ἀμφὶ μέσας πῶς ῥύκτας (Ξεν.).

§. 13. Ὁ χρόνος ἐκφέρεται προσέτι καὶ διὰ τῶν χρονικῶν μετοχῶν· παῖς ὢν.—μαθόντες καὶ ἐθισθέντες καὶ μελετήσαντες (Ξ.). καὶ διὰ χρονικοῦ ἐπιθέτου· σκοταίους *διελθεῖν τὸ πεδίον* (Ξ. Ἀν. Δ', ἡ, 5)—*ἀφικνεῖσθαι τεταρταίους* (Πλ. Πολ. ι', 626). Ἡ ἄλλη σχέσις τοῦ χρόνου, καθ' ἣν δηλοῦται ὅχι πότε συνέβη τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ πόσον χρόνον διαρκεῖ, ὡς αἱ σπονδαὶ ἐνιαυτὸν ἔσονται (Δ.), κτλ., ἀνάγεται κυρίως εἰς τὸ ποσόν, περὶ οὗ κατωτέρω.

III. Τὸ ποῖόν.

§. 14. Ποῖον ἢ ποιότης ὀνομάζεται ἡ ἐν τῷ πράγματι σταθερῶς ἐνυπάρχουσα ἰδιότης. Τοῦτο ἐκφέρεται μάλιστα διὰ τῶν ποιότητος λεγομένων ἐπιρρήμάτων· *καλῶς ἔχειν* (Ξεν.).—*εὐδαιμόνως ζῆν*.—*διάγειν πρεπόντως* (Πλ.), κτλ.—ἀλλήλοις ὁμοσώως μάχεσθαι (Ξ.).

§. 15. Μετὰ τούτου συνδέεται ὁ τρόπος, σημαίνων τὴν ἐν αὐτῇ τῇ πράξει ἐξηγουμένην ποιότητα· τοῦτο ἐκφέρεται· α. διὰ τῶν τροπικῶν λεγομένων ἐπιρρήμάτων· ὥς γε οὕτωςι δόξαι (Πλ.).—οὕτως ὁπῶς δύναμαι λέγειν (Πλ.).—οὐδ' ὁπωσιοῦν (Πλ.)=nullo pacto. ἴσαύτως ἀρεληδόν, βοτρυνδόν, κτλ. β'. διὰ τῶν π.λαρίων πτώσεων, ἀπροθέτων ἢ ἐμπροθέτων· τούτῳ τῷ τρόπῳ (Πλ.).—ἐν τρόπῳ βοσκήματος (Πλ.).—κατὰ τρόπον.—καθ' ἡσυχίαν (Ξ.).—σιτοῦ τρόπον (Πλ.).—κυρὸς δίκην. ἴσαύτως διὰ τῶν τροπικῶν λεγομένων μετοχῶν· παίζων οὐδὲν ἥττον ἢ σπουδάζων (Σωκράτης) ἐλυσιτέλει (Ξ.).

IV. Τὸ ποσόν.

§. 16. Καὶ τόπος, καὶ χρόνος, καὶ βαθμός, καὶ ἀριθμός, καὶ πᾶν πρᾶγμα ἐν γένει, αὐξομειώσεως δεκτικόν, ἀνάγεται εἰς τὴν κα-

τηγορίαν τοῦ ποσοῦ. Ἐκφέρεται δὲ τοῦτο· α. διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων, ἀπροθέτωρ ἢ ἐμπροθέτωρ β'. δι' ἐπιρρήματων.

§. 17. Ἐκ τῶν πλαγίων πτώσεων τίθεται πρὸς τοῦτο μάλιστα ἡ αἰτιατική· ἀπέχει ἡ Πλάταια τῶν Θηδῶν σταδίους ἐβδομήκοντα (Θ. Β', 5).—παρὰ πάντα τὸν πόλεμον.—οὐ πολὺν χρόνον μ' ἐπέσχον (Σ. Φ. 349).—τοσοῦτον μόνον διαφέρεις (Πλ.).

§. 18. Καὶ ἡ δοτική τίθεται ἐν τούτοις τῇ παρὰ Λατίνοις ἀπερεκτικῇ ἥτοι ἀφαιρετικῇ ἰσοδυναμοῦσα, καὶ ὡς ὄργανον παριστῶσα τὸ μέτρον· ἐνιαντῷ πρεσβύτερος (Ἀρφ. Β. 18).—πόλι λογίμη ἡ Ἑλλὰς γέγονε ἀσθενεστέρα (Ἡρ.).

§. 19. Ἡ γενική τίθεται εἰς δήλωσιν τοῦ τιμήματος· τῶν πόρων πωλοῦσιν ἡμῖν πάντα τὰ γὰρ οἱ θεοί (Ξ).—τοῦτο δ' ἐστὶν ὃ τῶν ἀναλισκομένων χρημάτων πάντων Φίλιππος ὠρεῖται (Δ.).—τῶν δ' ἐμῶν παιδῶν θυγάς ψυχῆς ἀν' ἀλλ. λαίμεθα, οὐ χρυσοῦ μόνον (Εὐρ.).

§. 20. Ἐπιρρήματα δὲ πρὸς τοῦτο εἶναι τὰ οἰκοθεν ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ ποσοῦ· ὥστε μὴ Μίαν στέρε (Σ.).—σφόδρα πείθει (Σ.).—πάνυ καλῶς. Συχνότατα δὲ τὰ ἐκ πλαγίων πτώσεων ἔχοντα τὴν ἀρχήν, ὀλίγον, πολὺ, μέγα, κτλ.

§. 21. Ἡ δὲ ἰδέα τοῦ ποσάκις ἐκφέρεται διὰ τῶν ποσότητος καλουμένων ἐπιρρημάτων, ἅπαξ, ~~οὐκ~~, τρίς, πολλάκις, κτλ. ἢ ἅπαξ ἢ καὶ πλειοράκις περιελιχθέντα περὶ τὴν γῆν (Πλ.).—ἡ πλείων ἐλαττοράκις ἢ ἐλάττωρ πλειοράκις (ἀριθμὸς) γίγνεται (Πλ.).

V. Τὸ κατὰ τι.

§. 22. Ἡ σχέσις αὕτη ἐκφέρεται· α. δι' αἰτιατικῆς, ἀπροθέτου μὲν τὰ πολλὰ, ἐνίοτε δὲ καὶ μετὰ προθέσεως· κάμνειν τοὺς ὀφθαλμούς (Ἡρ. Β', 111).—ἀλγείν τοὺς πόδας (Ξ.).—διαφέρει γυνὴ ἀνδρὸς τὴν γούσιν (Πλ.).—δειροὶ μάχην (Λισχύλ.).—θαυμαστός τὸ μέγεθος (Πλ.), κτλ.—σοφὸς πρὸς τι.—ἐνδοξος εἰς τὰ πολεμικά (Πλ.).—ξαρθὸς κατὰ τὴν κόμην (Πλ.). Ὡσαύτως τίθεται καὶ δοτική ἐν τούτοις, ἐπὶ δυναμικῆς μάλιστα ἐννοίας· ἄμαχοι καὶ πλήθει καὶ πλούτῳ καὶ τέχνῃ καὶ βώμῃ (Πλ.). Ἴδε σ. 23, §. 41.

VI. Τὸ αἴτιον.

§. 23. Τὸ ποιητικὸν αἴτιον ἐπὶ μὲν τῶν μεταβατικῶν ρημάτων εἶναι αὐτὸ τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως· οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πόλιν εἰτείχεσαν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ (Θ.), ἐπὶ δὲ τῶν παθητικῶν εἶναι ὡσαύ-

τως τὸ ποιοῦν τὴν ἐνέργειαν αἴτιον, διὰ γενικῆς ἐμπροθέτου συνή-
θως ἐκφερόμενον· ὑπ' ἄλλου τιμωρηθῆναι (Πλ.).—ἀδικεῖσθαι ὑπό-
τιτος. ἴδε περὶ Παθητικῶν Ῥημάτων.

§. 24. Τὸ πειστικόν, προτρεπτικόν ἢ ἀναγκαστικόν αἴτιον, ὅφ'
οὐ κινούμενον τὸ ποιητικὸν αἴτιον ἐνεργεῖ, ἐκφέρεται· α. διὰ γενι-
κῆς μετὰ τῆς ὑπὸ προθέσεως, ἀνάρθρως τὰ πολλά· ὑπὸ λύπης ὑ-
βρίζει· β'. δι' αἰτιατικῆς μετὰ τῆς προθέσεως διὰ· διὰ τοῦτο δε-
σπότην ἐπικούρου προσδέονται (Ξ. Κ. Π. Ζ', ε, 61)· γ'. διὰ δο-
τικῆς ἀπροθέτου φόβῳ ἐπραττον.—οὐκ ἀγροικία ταῦτα πράττω.—
εὐνοία καὶ φιλία τῇ ἐμῇ (Ξ.).—τῷ Πανσαρίου ἔχθει (Θουκ.)· δ'.
διὰ τῶν αἰτιολογικῶν μετοχῶν· δαίμων ἐμαντῷ γέγονα γῆρας
πλουσίαν (Γν.).

* §. 25. Τὸ ὀργανικὸν αἴτιον, γενικώτερον ἐκλαμβανόμενον, περι-
λαμβάνει ὕλικά τε ὄργανα καὶ ἠθικά μέσα, οἷς χρώμενον ἐνεργεῖ τὸ
ποιητικὸν αἴτιον· οἱ μὲν ῥάβδῳ κρούοντες, οἱ δὲ καὶ βακτηρία (Ξ.).
—οὐδεὶς ἐπαινον ἡδοναῖς ἐκτέσαστο (Γν.). Ἡ ὀργανικὴ αὕτη δοτικὴ
λαμβάνει ἐνίοτε καὶ τὴν ἐν πρόθεσιν· ἐν πέλταις, ἐν ἀκορτίοις, ἐν
τόξοις διαγωνίζεσθαι (Ξ.).· β'. διὰ γενικῆς μετὰ τῆς προθέσεως διὰ·
δι' ὀφθαλμῶν ὁρᾶν.—καταχεῖν τῆς ψυχῆς διὰ τῶν ὥτων, ὥσπερ
διὰ χώρης, τὰς ἀρμονίας (Πλ.).· γ'. διὰ τῶν ὀργανικῶν λεγομένων
μετοχῶν· ἀκορτίσας καταβάλλει τὸν ἔλαφον (Ξ.). *

* §. 26. Ποιότης καὶ τρόπος (§. 14—15) τόσον εἶναι προσεχῆ ὥστε
πολλάκις εἶναι δυσδιάκριτον ἂν τὰ πρὸς τοῦτο τιθέμενα ἐπιβέβηματα,
καλῶς, κακῶς, κτλ. σημεινῶσι τὸ ἐν ἢ τὸ ἄλλο· γυναικιεὶς εὖ καὶ
πιθανῶς (Ἀρφ.). ὁσαύτως πολλά λεπτὴ οὐσα διαφεύγει ἡ διαφορὰ
τοῦ ποιητικοῦ καὶ τοῦ συνδραμόντος προτρεπτικοῦ αἰτίου· ἔχω γάρ
ἄχω διὰ σέ, οὐκ ἄλλοι βροτῶν (Σ.).—λέγονται Ἀθηναῖοι διὰ Πε-
ρικλέα βελτίους γεγονέναι (Πλ.).—τέχραι δὲ πᾶσαι διὰ σέ καὶ
σοφίσματα ἐσθ' εὐρημένα (Ἀρφ.), κτλ. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει περὶ τρόπου
καὶ ὀργάνου· ἀκοντίζοντες=τῷ ἀκοντίζειν καὶ=διὰ τῶν τόξων. *

§. 27. Τὸ τελικὸν αἴτιον ἐκφέρεται· α. διὰ γενικῆς μετὰ τοῦ
χάριν, ἔνεκα ἢ ἐνεκεν, προθετικῶς ἐκλαμβανόμενον· χάριν πλησμο-
νῆς (Πλ.).—κοινωνίας χάριν (Πλ.).—κολακεύουσιν ἔνεκα ἀργυρίου
(Ξ.).—δένδρα θεραπεύειν τοῦ καρποῦ ἔνεκεν (Ξ.).· ἔτι δὲ καὶ ἔνεκα
τοῦ τοιούτου πάντες δρῶμεν χάριν (Πλ.).· β'. διὰ δοτικῆς μετὰ τῆς

προθέσεως ἐπὶ οὐκ ἐπὶ τέχνη ἔμαθες, ὡς δημιουργός ἐσόμενος, ἀλλ' ἐπὶ παιδείᾳ (Πλ.)· γ'. δι' αἰτιατικῆς μετὰ τῆς προθέσεως πρὸς πρὸς ποῖον ἔργον (Ἀρφ.); δ'. διὰ τῆς ὑποτακτικῆς καὶ τῶν τελικῶν μορίων ταῦτα δὴ ἐκαλλωπισάμην, ἵνα καλὸς παρὰ καλὸν ἔω (Πλ.)· ε'. διὰ τῶν τελικῶν λεγομένων ἀπαρεμφάτων· δίδωσι βουκόλοις ἐκθεῖται βρέφος (Εὐρ. Φ. 25).—οἶνόν μοι ἐγχεῖς πιεῖν (Ἀρφ. Σφ. 616)· ς'. διὰ τῶν τελικῶν λεγομένων μετοχῶν ἤκω φράσωρ τοῦτο ἀγγελῶν θ' ὑμῖν (Ἀρφ.).—ἐπερησόμενος οὖν ὠχόμεν ὡς τὸν θεόν (Ἀρφ. Πλ. 32)

VII. Ἡ σχέσις τοῦ ὡς πρὸς.

§. 28. Οὕτως ὀνομάζομεν ἐνταῦθα ἐκείνην τὴν περίστασιν καθ' ἣν ἐξηγεῖται ὅτι ἐκ τινος ἐνεργείας προκύπτει τι ἡθικῶς ἐνδιαφέρον τὸ περὶ οὗ ἔ λόγος πρόσωπον. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα διὰ τῆς δοτικῆς τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας καὶ τῆς ἀντωνυμίας αὐτός. Ἀποβλέπει δὲ ἡ χρῆσις τῆς τοιαύτης δοτικῆς τὰ ἐξῆς μάλιστα τρία· α'. τὴν βούλησιν· β'. τὸ αἰσθηματικόν· γ'. τὸν ροῦν.

§. 29. Κατὰ τὸ πρῶτον σημαίνει ἡ δοτικὴ αὕτη τὸ πρόσωπον ζητοῦν ἐπιθυμίας ἐκπλήρωσιν· ἀλλὰ μοι ἐσθίμεν καὶ πινέμεν (Θμ.), ὅπερ ἂν εἴη παρ' ἡμῖν γὰρ μοῦ τρώγης καὶ γὰρ μοῦ πίρης.—τί σοι παράσχω δῆτα τῷ τεθνηκότι (Εὐρ.);—ἀλλ' ἱμάτιον ροῦν χρῆσον ἡμῖν τουτωῖ καὶ στρόφιον (Ἀρφ.). Οὕτω καὶ μή μοι θεοὺς καλοῦσα βουλεύου κακῶς (Αἰσχύλ.)=μή, παρκαλῶ, κτλ.

§. 30. Κατὰ τὸ δεύτερον, τὸ αἰσθηματικόν, ἡ δοτικὴ σημαίνει τὸ πρόσωπον τὸ αἰσθανόμενον ἐκ τινος ἐνεργείας εὐάρεστον ἢ δυσάρεστον αἰσθῆμα· ἡ μήτηρ ἐὰν σε ποιεῖν ὅτι ἂν βούλῃ, ἔν' αὐτῇ μακάριος ἦς (Πλ.)· Τοιαῦτα ἤθελον εἶναι τὰ παρ' ἡμῖν γὰρ τῆς ζήσης γὰρ τῆς προκόψης.—ἡ γυνὴ ἄχθεται ὅτι οὐ τῶν ἀρχόντων αὐτῇ ὁ ἀνὴρ ἐστίν (Πλ.)=ὅτι δὲν τῆς ἐγένεν ἀρχων.—ὦ τέκνον, ἡ βέβηκεν ἡμῖν ὁ ξένος (Σ. Κ. 81);—ποῦ, τέκνον, εἴ μοι (Σ. Κ. 845;=ποῦ μου εἶσαι; Πολλάκις δὲ καὶ εἰρωνικῶς οὕτως ἡμῖν οἱ ῥήτορες δεξιοὶ εἰσιν (Πλ.).

§. 31. Ὡς πρὸς τὸ τρίτον, πρὸς τὸν ροῦν, ἡ δοτικὴ δηλοῖ τὸ πρόσωπον πρὸς τοῦ ὁποίου τὴν κρίσιν εἶναι σύμφωνον τὸ πρᾶγμα· τέθνηχ' ὑμῖν πάλαι (Σ. Φ. 1030)=ὡς πρὸς ὑμᾶς.—ρῦν οὐκ εἰμὶ σοι χῶλος, δυσώδης (Σ. Φ. 1032); ὁ ἐσθλὸς εὐγενὴς ἐμοὶ γ' ἀνὴρ

(Εὐρ.) — ἐκ τούτου τοῦ λόγου ἡμῖν πᾶσαι ψυχαὶ πάντων ζώων ὁμοίως ἀγαθαὶ ἔσονται (Πλ.) Ἐνταῦθα ἀνάγονται τὰ τίμιός τιτι. — ἄξιον τῇ πόλει (Ἀρφ.) — ἐμοὶ τε εἰπεῖν καὶ σοὶ ἀκοῦσαι ἄξιον (Πλ.) = πρέπον, ἀρμόζον· ὅθεν ἄξιός τιτι τιτος = ὡς πρὸς τινα, ἐκ μέρους τινός, ἄξιος τούτου· ἄξιος θανάτου τῇ πόλει (Ξ.) = ἄξιος θανάτου ἐκ μέρους τῆς πόλεως, κτλ.

* § 32. Ἡ τοιαύτη δοτικὴ ὑπὸ τῶν ἡμετέρων γραμματικῶν καλεῖται χαριστική, καὶ ἀντιχαριστική ἐπὶ ἐναντίας περιστάσεως, ὅταν δηλ. ἐκφέρῃ δυσάρεστόν τι. Ἀλλὰ τὰ ὀνόματα ταῦτα δυσκόλως ἀρμόζουσιν ἀπανταχοῦ. Πολλοὶ τῶν νεωτέρων φιλολόγων ἠθικὴν δοτικὴν καλοῦσιν αὐτήν, ἑρθότερον δ' ἴσως δυνατόν νὰ ὀνομασθῇ σχέσις τοῦ ὡς πρὸς. Ἐκ τῆς ἀρχῆς δὲ ταύτης διὰ μετοχῆς ἀνεπτύχθησαν πολλαὶ φράσεις ἀνάλογοι, ὡς ἔστι μοι βουλομένῳ, ἡδομένῳ, ἀσμένῳ, ἀχθομένῳ, κτλ. παρὰ δὲ ποιηταῖς ἀντὶ τοῦ βουλομένῳ ἀπαντᾷται καὶ θέλοτι, ὡς θέλοτι καί μοι τοῦτ' ἂν εἴη (Σ. Τ. 1356)· εἴη δ' ἂν τὸ εἶσοι βουλομένῳ ἐστὶ = s' il vous plait. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν καὶ τὰ συνελόντι φάται = ὡς ἂν εἴη εἰπεῖν τῷ συντέμνοντι τὸν λόγον, συντόμως, ἐνίστε δὲ καὶ ἄνευ τοῦ φάται. Οὕτω δὲ καὶ ἐν δεξιᾷ ἐσπλέοντι (Θ. Α', 24), δηλ. ὡς πρὸς τὸν εἰσπλέοντα, εἰς τὸ ἔμβασμα τοῦ λιμένος ἢ κόλπου.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Περὶ Ῥημάτων.

§. 1. Τὰ ἑλληνικὰ ῥήματα ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν δυνατόν νὰ διαιρεθῶσιν εἰς δύο τάξεις ἀνίσους, ἐξ ὧν ἡ μία περιλαμβάνει τὸ εἶναι μετὰ τῶν ὀλίγων συγγενῶν αὐτῶ ῥημάτων, ἡ δὲ ἄλλη πάντα τὰ λοιπὰ, συγκεῖμενα ἐκ τῆς ἰδέας τοῦ εἶναι καὶ τῆς ἰδέας ἑνὸς κατηγορουμένου (σ. 2. §. 6).

Σύνταξις τοῦ εἶναι καὶ τινων ἄλλων οἷον ἰσοδυνάμων.

§. 2. Τὸ εἶναι ἐκλαμβάνεται κατὰ ἔννοιαν συνδεδετικὴν καὶ κατὰ ἔννοιαν ὑπαρκτικὴν, αἵτινες πρέπει ἀκριβῶς νὰ διαστέλλωνται.

Τὸ εἶναι κατὰ συνδεδετικὴν ἔννοιαν.

§. 3. Κατὰ συνδεδετικὴν ἔννοιαν ἐκλαμβάνεται τὸ εἶναι, ὅταν

χρησιμεύη ὡς ἀπλοῦν συνδετικὸν ἦτοι σύνδεσμος τοῦ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου· ὁ Ἀριστείδης ἐστὶ δίκαιος, καθ' ἃ ἐν τῷ περὶ Ἀπλῆς Προτάσεως ἐξηγήσαμεν (σ. 1).

§. 4. Ἐπὶ τῆς ἐννοίας ταύτης ἡ διὰ τοῦ εἶναι γινομένη κρίσις ἐμφαίνει μόνον ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ὑποκείμενον ἐννοεῖται μετὰ τῆς δεινός ἢ δεινός ιδιότητος, οὐδεμία δὲ κρίσις γίνεται περὶ ὑπάρξεως, ἥτις εἴτε προϋποτίθεται εἴτε καὶ ὅλως παραλείπεται· εἰς τὸ ὁ κύκλος ἐστὶ στρογγύλος περιέχεται ἡ ἰδέα ὅτι ὁ κύκλος δὲν ἐννοεῖται ἄνευ στρογγυλότητος, εἰ δὲ καὶ ἄντως ὑπάρχει ὁ κύκλος, ἢ ὅχι τοῦτο ἀδιάφορον.

§. 5. Ἐπὶ τῆς ἐννοίας ταύτης τὸ εἶναι συντάσσεται μετὰ δύο ὀνομαστικῶν, ὡς μέχρι τοῦδε τὸ εἶδαμεν, ἐξ ὧν ἡ μία παριστᾷ τὸ ὑποκείμενον, ἡ δὲ τὸ κατηγορούμενον, κατὰ τοὺς προεξηγηθέντας τρόπους· ὁ ἄνθρωπος ἐστὶν ἄνθρωπος.—ὁ Φαίδων ἐστὶ Φαίδων, κτλ.

§. 6. Καὶ περιγραφικῶς ἐνίοτε τὸ συνδετικὸν τοῦτο εἶναι ἐκφέρεται διὰ τῶν ῥημάτων τυγχάνω καὶ κυρῶ καὶ τῆς ἰδίας αὐτοῦ μετοχῆς ὥς· ὁ θάνατος τυγχάνει ὥς δυοῖν πραγμάτων διάλυσιν ἀπ' ἀλλήλοισι (Πλ. Γοργ. 524).—καὶ θυραῖος ὥς κυρῇ (Εὐρ. Ἀνδ. 423).

§. 7. Καὶ κατὰ παράλειψιν τῆς μετοχῆς ὥς τιθέμενα ταῦτα ἐπέχουσι τὸν τόπον τοῦ εἶναι· ὁ θεατὴς τυγχάνει εὐκούς (Ἀρφ.).—οὗτος ὁ τῆς Πολυνείκου αὐτοκασιγνήτας νύμφας ὁμόγραμμας κυρεῖ (Εὐρ. Φ. 139);—οὗτός ἐστιν ὁ τῆς αὐταδέλφης τῆς γυναικὸς (γυναικαδέλφης) τοῦ Πολυνείκου σύλλεκτρος, ὁ ἀνὴρ; ἐνθα εἶναι καὶ ὁ προσημειωθεὶς (ἀν. σ. 14. §. 4) προσδιορισμὸς προσδιορισμοῦ. Τοῦτου δὲ δυνάμει τίθενται καὶ μετ' ἄλλων μετοχῶν τυγχάνει ἔχωρ.—εὐθύρων κυρεῖς (Σ. Αἴ. 542).—ταῦτα Φοῖβος εἰρηκῶς κυρεῖ (Σ. Κ. 414); κτλ. ὡς ἂν εἴη ἐστὶν ἔχωρ.—εἰ εὐθύρων, κτλ.

§. 8. Ἰπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλα τινὰ ῥήματα τὰ ὅποια ὁμοιάζουσι κατὰ τὴν σύνταξιν ταύτην πρὸς τὸ εἶναι, διπλὴν ὀνομαστικὴν καὶ ταῦτα δεχόμενα, περὶ ὧν ἴδε Σ. Π. Β'.

§. 9. Ὡς, κατὰ παράλειψιν τοῦ ὑποκειμένου τῆς, προκύψαν τὰ ἐστὶν δε, κτλ. (σ. 38, §. 57) κατὰ παράλειψιν τοῦ οἰκείου προσδιορισμοῦ (σ. 49, §. 22), τὰ Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου, Πηλεὺς ὁ Αἰακοῦ, Περικλῆς ὁ Κυνέλου, Ἰππίας ὁ Πεισιστράτου, Δίδος Ἀργεμεῖς, Μαυιάνθριον Μαυιανδρίου, Ἀντεσιώγος τοῦ Τισαμεροῦ,

τοῦ Θερασάνδρου, τοῦ Πολυγείκου (Ἡρ. Σ', 52), κτλ, οὕτω, καὶ κατὰ παράλειψιν τοῦ κατηγορουμένου, ἐπὶ σαφῶν καὶ γνωστῶν, γίνονται ἄλλαι συνήθεις παραλειπτικαὶ πλοκαὶ λόγου. *Νικόστρατος ἦν Θρασυμάχου, υἱὸς δηλ.*—*Αἰσωπος Ἰάδμορος ἐγένετο, δούλος δηλ.*—*Τροία ἦν τῶν Ἀχαιῶν, κτῆμα δηλ.* Ὡσαύτως εἶναι ἀδελφῶν τυράντων, γίγνεσθαι πατὴρ καὶ μητὴρ, φῦναι, κτλ. Ἐν τοῦτοις προστίθεται ἐπίσης καὶ ἡ πρόθεσις *ἐκ*. Συχνάκις δὲ παραλείπεται ἐπὶ τοῦ εἶναι, κτλ, τὸ ἴδιον, ἔργον, σημεῖον καὶ τὰ ὅμοια, κατὰ τὴν περίστασιν.

Τὸ εἶναι καθ' ὑπαρκτικὴν ἔννοιαν.

§. 10. Ἐπὶ τῆς ὑπαρκτικῆς ἐννοίας τοῦ εἶναι ἡ δι' αὐτοῦ γινόμενη κρίσις ἀποβλέπει μόνον τὴν ὑπαρξίν, περὶ δὲ ιδιότητος οὐδεμία κρίσις, οὐδεὶς λόγος· ἐστὶ θεός.—ἐστὶ δίκαιος.—ἐστὶ πρόνοια. Ἡ διαφορὰ τῆς ἐννοίας καὶ συντάξεως ἀμφοτέρων δεικνύεται προφανῶς ἐν τῷ ἐξῆς τοῦ Σοφοκλέους (Κ. 386) ὅτ' οὐκέτι εἰμὶ, τηρικαυτ' ἄρ' εἰμ' ἀνὴρ.

§. 11. Ἐπὶ τῆς σημασίας ταύτης τὸ εἶναι ἀνάγεται εἰς τὸ δεύτερον εἶδος τῶν προτάσεων, τῶν συνεπτυγμένων (σ. 3, §. 8), περιέχον ἐν ἑαυτῷ τὸ κατηγορούμενον. Δυνατὸν λοιπὸν καὶ τοῦτο νὰ ἀναλυθῇ, ὡς τὰ λοιπὰ ῥήματα· ὡς τὸ σωφρονεῖ Σωκράτης=Σωκράτης ἐστὶ σώφρων, ὡς τὸ ὑπάρχει τόδε=τόδε ἐστὶν ὑπάρχον, οὕτω καὶ τὸ ἐστὶ θεός=θεός ἐστὶν ὢν=ὑπάρχων=ὑπάρχει θεός· οὕτως ἐστὶ λόγος.—ἦν πόλις, κτλ.

§. 12. Ὅταν δὲ ἡ ἔννοια τῆς ἀπολύτου ὑπάρξεως (ἐστὶ θεός) μερικεύηται, ὅταν δηλ. ἐξηγητῇται ὅτι ἡ ὑπαρξις τοῦτου ἢ ἐκείνου ἀρμύζει εἰς τὸ δεῖνα ἢ δεῖνα πρόσωπον, τὸ πρόσωπον ἐκφέρεται διὰ δοτικῆς· ἐστὶ μοι χρήματα=ἔχω χρήματα· οὐκ ἐστὶ χρήματα ἡμῖν (Ξεν.).—ἐστὶν ἀνθρώποισι, ὧ ἔεροι, κακά (Εὐρ).—φύσει ὑπάρχει τοῖς παροῦσι τὰ τῶν ἀπόντων καὶ τοῖς ἐθέλουσι ποιεῖν καὶ κινεῖν τὰ τῶν ἀμελοῦντων (Δ. Φ. Α', γ').

§. 13. Ἐπὶ ταύτης τῆς σημασίας δυνατὸν νὰ ἔχη καὶ τινα προσδιορισμὸν τὸ ὑποκείμενον, συμπληρωτικὸν τῆς ἐννοίας τοῦ ἦν ἐκεῖ πόλις μεγάλη, τὸ ὅποσον ἰσοδυναμεῖ τῷ ἦν ἐκεῖ μεγαλόπολις, καὶ παρέχει ἔννοιαν διάφορον παρὰ ἐὰν ἐκληφθῇ τὸ μεγάλη ὡς κατηγορούμενον, ἢ ἐκεῖ πόλις ἦν μεγάλη· οὕτως ἐστὶ λευκά ἔα ἤτοι λευ-

κόια, καὶ τὰ ἴα ἐστὶ λευκά. Ωσαύτως ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλαι ὁδοὶ πολέμου ἡμῖν (Θουκ. Α, 122).—πολλοὶ καὶ ἀγαθοὶ φίλοι ὑπάρχουσιν ἐμοί (Ξ). Κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν καὶ τοιαῦται βραδυτῆτες ἐν ταῖς πράξεσι τοῦ βασιλέως ἐνεῖσιν (Ἰσ. Πανηγ. λθ').—εἰσὶ καὶ ἐν Μούσῃσιν Ἑριννύες (Ἐπίγρ.)—καὶ μετὰ τῶν Μουσῶν.

§. 14. Ἐπὶ τῆς ὑπαρκτικῆς ταύτης σημασίας τὸ τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον τοῦ εἶναι προτάσσεται τοῦ λόγου, καὶ τονίζεται ἐπὶ τῆς παραληγούσης ἔστιν, ὡς ἔστι θεός.—ἔστι νόμος, κτλ' καὶ οὔτε ἐγκλίνεται οὔτε παραλείπεται, τοῦλάχιστον ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου (ἴδε κητωτέρω), ἐν ᾧ ἐπὶ τῆς συνδετικῆς σημασίας καὶ εἰς τὰ πάθη τῆς ἐγκλίσεως ὑπόκειται καὶ δυνατόν νὰ παραλειφθῇ, καθ' ὃ ἐν τοῖς προηγουμένοις ἐξηγήσαμεν· ὁ λόγος ἐστὶν ὁ αὐτός.—τὸ τριγωνόν ἐστὶν ὀρθογώνιον.—ἀληθές ἐστὶ τοῦτο—ἀληθές τοῦτο· τὸ δὲ ἔστι τις λόγος δὲν γίνεται οὔτε λόγος τίς ἐστίν, οὔτε λόγος τις. (ἴδε Εἰσαγ. Ἑλλήν. Συντάξ. σ. 23—).

* §. 15. Ἡ παράλειψις τοῦ εἶναι ἐπὶ ὑπαρκτικῆς σημασίας γίνεται σπάνιος, καὶ τοῦτο ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν λόγων πάντας δὲ βωμούς, οἱ κατ' Ἀδμήτου δόμοντες (εἰσὶ), προσήλθε καὶ ἐξέστηψε καὶ προσήνξατο (Εὐρ. Ἀλκ. 171). Μάλιστα δὲ ἐν τῇ πλοκῇ οὐδεὶς ὅστις οὐ, ὡς Ἑλένην γὰρ οὐδεὶς (ἐστίν) ὅστις οὐ στυγεῖ βροτῶν (Εὐρ. Ἑλ. 931)—οὐδεὶς οὐ μισεῖ. Καὶ ἐπὶ ὑποτακτικῆς ἐγκλίσεως ἀπαντᾷται ἐνίοτε ἡ τοιαύτη παράλειψις ἀναφορικῶν ἢ ἀναλόγων μορίων προηγουμένων· οὕτω παρὰ Πλάτωνι (Πολ. Β', 370) ὧν ἂν αὐτοῖς χρεῖα (ῆ), παρὰ Θεόγνιδι (252. 370. Βεκ.) ὄφρ' ἂν γῆτε, καὶ ἡέλιος (ῆ), κτλ. *

* §. 16. Τὰ ἄλλα ῥήματα δι' ὧν ἡ ὑπαρξίς ἐκφέρεται εἶναι, ὡς ἐν τοῖς ἐμπροσθεν εἰδομέν, κυρεῖν, τυγχάνειν, πέλει καὶ εἴ τι ἕτερον (Κεφ. Α, § 7). Αὐτῶν δὲ ὡσαύτως ἐσημειώσαμεν ὅτι τὰ αὐτὰ ταῦτα ἐκλαμβάνονται καὶ κατὰ συνδετικὴν ἔννοιαν. Οὕτω π. χ. καὶ γὰρ εἰ γέρον κυρῶ (Σ. Κ. 726).—ὅς ἂν μάλιστα φίλτατος κυρῇ βροτῶν (Εὐρ. Ἰππολ. 142)—ἡ δὲ ἀκοῆς ἡβονῇ τυγχάνει καλῇ (Πλ. Ἰπ. Μ. 45).—οὐδὲν ἀνθρώπου δεινότερον πέλει (Σ. Ἀρτ. 333). Καὶ κατ' ἄλλον δὲ τρόπον ἐκλαμβάνονται τὰ ῥήματα ταῦτα πρὸς μετοχὴν δηλ. φερόμενα, ἐκτὺς τῆς ὑπάρξεως, δηλοῦσι καὶ τοιάνδε ἢ τοιάνδε περίστασιν, ὡς εἰ μὴ ἐκύρουν ἐγὼ φυλάσ-

σων (Σ *Η.Ι.* 1320)—εἰ μὴ ἐγὼ κατὰ συγκύρησιν ἐφύλασσον· ἀλλὰ περὶ τούτου πλατύτερον ἐν τῇ δευτέρᾳ Περιόδῳ. *

.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΟΟΝ.

Διαίρεσις καὶ Σύνταξις τῶν ἄλλων ῥημάτων, ἐκτὸς τοῦ εἶναι.

§. 1. Ἐν γένει δυνατόν εἰπεῖν ὅτι τὰ διάφορα ῥήματα δέχονται τὴν σύνταξιν τῶν ὀνομάτων τῶν ὁποίων τὴν ἔννοιαν περιέχουσιν· ἐπιμελοῦμαι ἀρετῆς, ὡς ἐπιμελῆς ἀρετῆς, ἀπειθεῖν τοῖς νόμοις, ὡς ἀπειθὴς τοῖς νόμοις, δέυνω τὸν νοῦν, ὡς δέυσ τις νοῦν.

§. 2. Ὑπάρχουσιν ἕως καὶ διαφοραὶ· διότι, ἐν ᾧ λέγεται οἰκοδόμος οἰκίας, σωτὴρ πόλεως, κτλ., λέγεται οἰκοδομῶ οἰκίαν, σώζω πόλιν, κτλ. Τινὰ δὲ συντάσσονται μετὰ μιᾶς καὶ ἄλλης πτώσεως, ἐπιτυγχάνειν τινός καὶ ἐπιτυγχάνειν τινί, κατὰ μείζονα ἢ ἐλάττονα διαφορὰν ἐννοίας. Ἀνάγκη λοιπόν, πρὸς ἀκριβεστέραν τοῦ πράγματος ἐξέτασιν, νὰ καταταχθῶσι τὰ ῥήματα εἰς τὰς προσηκούσας τάξεις, καὶ νὰ σημειωθῶσι τὰ ἐκάστη αὐτῶν ἰδιάζοντα.

§. 3. Ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν, ἔστω ἡ κατάληξις οἰκδῆποτε, τὰ ἑλληνικὰ ῥήματα διαίρουνται εἰς ἐνεργητικά, παθητικά καὶ οὐδέτερα. Ὀνομάζομεν δὲ ἐνεργητικὰ τὰ σημαίνοντα ἐνέργειαν, οἷον παίζω, κόπτω, ἴσθμι· παθητικὰ τὰ σημαίνοντα πάθος, οἷον πέπαικται, κόπτομαι, ἐστάθη· οὐδέτερα τὰ σημαίνοντα κατάστασιν ἢ ιδιότητα, οἷον ζῶ, ὑγιαίνω, σωφρονῶ.

§. 4. Μεταξὺ τῶν ἐνεργητικῶν καὶ παθητικῶν κεῖνται τὰ μέσα, σημαίνοντα ἐνέργειαν ὑπὸ τοῦ ὑποκειμένου γινομένην καὶ εἰς τὸ αὐτὸ ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἐπιστρέφουσαν, ἐπομένως ἐνέργειαν μετὰ πάθους ἢ πάθος μετὰ ἐνεργείας συνάμνα, οἷον ἐνεδύσατο, ἐλούσατο, ἐκαλύψατο. Ἡμιτελῇ δὲ μέσα εἶναι τὰ ἀποθετικά, ὡς ἀγροικεῖσθαι, μάχομαι, ἀγωνίζομαι, τὰ πλεῖστα τῶν ὁποίων κατήντησαν ὡς ἐνεργητικὰ εἰς μαί, οἷον ἐργάζομαι, δέχομαι, ἐπιμελοῦμαι, κτλ.

§. 5. Περὶ πάντων τούτων θέλομεν διαλάβει νῦν ἰδιαιτέρως, ἀρχίζοντες ἐκ τῶν οὐδετέρων, τῶν ὁποίων ἡ σύνταξις εἶναι ἀπλουστερά καὶ εὐκολωτέρα, ὀλίγον μακρυνομένη τῆς τῶν συστοίχων ἢ συγγενῶν ὀνομάτων, τῶν ὁποίων περιέχουσι τὴν ἰδέαν· ἥσυχός εἰμι καὶ

ἡσυχάζω, πλουτῶ καὶ πλούσιός εἰμι, πλήρες ἐστὶ καὶ γέμει, κτλ.

Σύνταξις τῶν Οὐδετέρων Ῥημάτων.

§. 6. Οὐδέτερα ὀνομάσαμεν τὰ σημερινά κατάστασιν ἢ ιδιότητα μόνον, καὶ τοιαῦτα εἶναι βέβαια τὰ οὔτε ἐνέργειαν οὔτε πάθος σημερινά, ὡς ἐπὶ τῶν ὀνομάτων οὐδέτερον γένος λέγεται τὸ οὔτε ἀρσενικὸν οὔτε θηλυκόν.

§. 7. Τῆς σημασίας μόνον ἐνταῦθα θεωρουμένης, ἡ κατάληξις δυνάτον νὰ ᾖ ἢναι ὁποιαδήποτε· τὸ ζῶ, βιῶ, ἡρεμῶ, ἡσυχάζω, εὐδῶ καὶ τὰ ὅμοια εἶναι ῥήματα οὐδέτερα· τὸ ὑγιαίνω, σωφρονῶ, μωραίνω, ἀνοηταίνω, πλουτῶ, πλήθω, γέμω, εὐπορῶ καὶ τὰ τοιαῦτα, εἶναι ἐπίσης οὐδέτερα, καὶ οὐδὲν ἦττον οὐδέτερα κατὰ τὴν σημασίαν εἶναι τὰ κάθημαι, κεῖμαι καὶ τὰ ὅμοια.

§. 8. Τῶν οὐδετέρων ῥημάτων τὰ μὲν κατάστασιν ἢ ιδιότητα ἀπλότου σημαίνοντα τίθενται εἰς τὸν λόγον ἄπτωτα, ἢ δέχονται τοὺς προεξηγηθέντας κοινοτέρους προσδιορισμούς, ποῦ, πότε, πῶς, κατὰ τί, διὰ τί, κτλ· ζῇ ὁ δεῖρα.—ζῶμεν ἐν ταῖς πόλεσιν (Πλ.).—τότε μὲν εὖ ζῶντες, νῦν δὲ οὐδὲ ζῶντες (Πλ.).—ζῶσι κοσμίως, ἐντίμως, εὐδαιμόνως.—οἱ καλῶς καὶ ὁσίως βιώσαντες (Πλ.), κτλ. οὕτω θάλλει καὶ ἰσχύει (Σ.).—εὐημερεῖ.—εὐδει.—ἐργήγορεν.—πάντα εὐδαιμονεῖν.—πάντα δυστυχεῖν (Πλ.). οὕτω καὶ ζήτω ιδιώτης.—ζῇ ἐλεύθερος.—μέγ' ἡσυχος (Ἀρφ.), κτλ. (σ. 6, §. 25).

§. 9. Τὰ δὲ σημαίνοντα σχετικὴν κατάστασιν ἢ ιδιότητα, δέχονται καὶ πλαγίαν πτώσιν, ἣτις συμπληροῖ τὴν διὰ τοῦ ῥήματος ἐμφαινομένην σχέσιν· προξενῶ ὑμῶν αἰεὶ (Ἀρφ.)=εἰμι πρόξενος ὑμῶν.—γέμομεν ἐλπίδων, λόγων, κακῶν, αἰσχροδότητος, σωφροσύνης κτλ. (Πλ.).—εὐπορῶ λόγων, ῥημάτων, ὀνομάτων, ἀπάντων, κτλ. (Πλ.).—πεινήσας χρημάτων πεπλούτηκας (Ξ.).—πλουτεῖν φιλῶν (Ξ.).—ἀλλὰ καὶ παισὶ πληθύνειν (Σ.).—ὥσαύτως ἔοικε τῷ φρονίμῳ καὶ ἀγαθῷ ὁ ἄδικος;—τοῦτο ἔοικεν ἀτόπῳ (Πλ.), κτλ.—ὥσαύτως δυνάμει τῶν προθέσεων· πρόκειται τῆς χώρας ὄρη μεγάλα (Ξ.).—οἱ πολέμιοι ὑπερκάθηται ἡμῶν (Ξ.).—τοῖς πράγμασι τὰ ὀνόματα ἐπικείται (Πλ.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Ἑνεργητικῶν Ῥημάτων.

§. 1. Ἑνεργητικὰ ὠνομαζομεν τὰ ἐνέργειαν σημαίνοντα. Ἡ ἐνέργεια, τὸ ἐναντίον οὗσα τῆς ἡρεμίας, ὑποθέτει πάντοτε κίνησιν καὶ μεταβολὴν καταστάσεως. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐνέργεια αὕτη ἥτοι μένει ἐν αὐτῇ τῷ ποιοῦντι ὑποκειμένῳ, ἢ ἐξέρχεται καὶ μεταβαίνει εἰς πρόσωπον ἢ πρᾶγμα διάφορον αὐτοῦ, διὰ τοῦτο καὶ τὰ ἐνεργητικὰ διαίρετέα εἰς δύο, εἰς ἐνεργητικὰ ἀμετάβατα καὶ ἐνεργητικὰ μεταβατικά· εἰς τὰ πρῶτα ἀνάγονται τὰ παίζω, πηδῶ, βαίρω, καὶ τὰ ὅμοια· εἰς τὰ δεύτερα τὰ τύπτω, κρούω, πατῶ, σφάζω, κτλ.

Σύνταξις τῶν Ἀμεταβάτων Ἑνεργητικῶν.

§. 2. Τὰ ἀμετάβατα ἐνεργητικὰ ῥήματα δυνάτον νὰ ὑποδικαιρωθῶσιν εἰς τὰς ἀκολουθοῦσας τάξεις·

α. εἰς τὰ φυσικῆς ἐνεργείας σημαντικά, ὡς ἄδω, ἀλαλάζω, βοῶ, γελῶ, θρηγῶ καὶ τὰ ὅμοια· β'. εἰς τὰ τεχνικῆς ἐνεργείας σημαντικά ἥτοι ὀργανικά, ὡς κιθαρίζω, κιθαρωδῶ, κυμβαλλίζω, σαλπίζω, κτλ. γ'. εἰς τὰ μιμητικά, ὡς αἰγυπτιάζω, ἀττικίζω, δωριάζω, δωρίζω, ἐλληνίζω, μηδίζω, κτλ. δ'. εἰς τὰ ἐφετικά, ὡς γελασεῖω, φαγητιῶ, θανατάω, κτλ. ε. εἰς τὰ ὥρας καὶ χρόνου σημαντικά, ὡς διαχειμάζω, ἐαρίζω, θερίζω, ἀπειριαντίζω καὶ ἀπειριαντῶ, κτλ. ς'. εἰς τὰ κινήσεως σημαντικά, ὡς βαίρω, βαδίζω, περιπατῶ, πίπτω, πλέω, ῥέω καὶ τὰ ὅμοια.

§. 3. Τὰ ῥήματα τῶν πέντε πρώτων τάξεων οἴκοθεν σημαίνουν σὺν αὐτοτελέει τι· διότι ἄδω=ποιοῦμαι ᾧδὴν, κιθαρωδῶ=παίζων τὴν κιθάραν ἄδω, δωρίζω=λαλῶ ἢ μιμοῦμαι τὴν δωρικὴν διάλεκτον ἢ τὸν δωρικὸν τρόπον, φαγητιῶ=ἐπιθυμῶ φαγεῖν, διαχειμάζω=διάγω τὸν χειμῶνα. Διὰ τοῦτο ἢ τίθενται εἰς τὸν λόγον ἀπτότως, ἢ δέχονται τοὺς προσήκοντας ἐκ τῶν προσεξηγηθέντων κοινῶν προσδιορισμῶν.

§. 4. Οὕτω λοιπὸν λέγεται ἄδειν τε καὶ μυθολογεῖν (Πλ. Πολ. Β', γ', 312).—τῶν ἀδόντων ἐν τοῖς χοροῖς (Πλ.).—γελῶσι δ' ἐχθροί (Σ).—γελῶν ἐλευθέρως (Σ Ἠλ. 1300).—εἴτε παίζω εἴτε μῆ (Πλ.).—κιθαρίζειν οὐκ ἐπίσταμαι (Ἀρφ.).—μηδίσας ἐφυγεν (Ξ).—μαθητιῶ γάρ (Ἀρφ.).—τὸ θύριοι χ.λανσιᾶ (Ἀρφ.)=ἡχεῖ αὐ-

τοματί.—χειμάσαι πυρὶ ἀφθόνῳ καὶ θερμοῖς λουτροῖς (Ξ Οἰκ. Ε', 19), κτλ.

§. 5. Ὡσαύτως καὶ τὰ τῆς ἑκτῆς τάξεως· βαδίζειν καὶ τρέχειν (Πλ.).—βαίνειν ἐν ῥυθμῳ (Πλ.).—ἡσυχῇ βαδίζοντες (Ξ).—βραδέως θέειν (Πλ.).—ἡ πορηρία θάττον θανάτου θεῖ (Πλ.).—περιπατεῖ ἐν μετρίῳ σχήματι (Πλ.).—ἔτυχον ἐν τῷ κήπῳ καὶ ἐγὼ τότε περιπατῶν (Πλ.). Ἀλλὰ ὡς κινήσεως σημαντικὰ δέχονται ἰδιαιτέρως καὶ τοὺς προσδιορισμοὺς πόθεν καὶ πόσε, κατὰ τοὺς προεξηγηθέντας τρόπους· βαδίσας Μεγαρόθεν (Πλ.).—τί οὐ βαδίζομεν παρ' αὐτόν (Πλ.);—ὡς ἄλλην χθόνα δοκῶν ἀπολοῖσιν, αὐτὸς ἔρθεν ἦν (Σ. Τ. 1178).—ἀποχώρησον δόμων (Ἀρφ.).

§. 6. Καὶ ἐκ τῶν τῆς πέμπτῃς τάξεως εἰσὶν ἃ δέχονται πτωτικὸν ἀντικείμενον δυνάμει τῆς περιεχομένης ἐννοίας· τί δ' ἐργασείεις; (Σ. Φ. 1001)—ἀπαλλαξέιορτες τοῦ μηδικοῦ πολέμου (Θ. Α', 95. Ἰδε καὶ Γ', 85).—ὀφείλορτες αὐτῆς καὶ πολέμοιο (Ἰλ Ξ, 37)—ὅπτι· κῶς ἔχοντες=ἰδεῖν ἐφίεμενοι. Παρὰ δὲ Λουκιανῷ καὶ ἀθηنيῷ=Ἀθηνῶν ἐπιθυμῶ, ἐπὶ τὸ κωμικώτερον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Μεταβατικῶν Ἑνεργητικῶν.

§. 1. Τὰ μεταβατικὰ ἐνεργητικὰ ῥήματα σημαίνουσιν ἐνέργειαν πηγάζουσαν ἐξ ἑνὸς καὶ τελευτῶσαν εἰς ἕτερόν τι διάφορον τοῦ ἐνεργούντος ὑποκειμένου σημείου· ὅθεν ἀπαιτοῦσιν ἀπαραιτήτως τὸ ποιοῦν καὶ τὸ δεχόμενον τὴν ἐνέργειαν. Τὸ πρῶτον ὀνομάζεται, ὡς εἰς πᾶσαν ἄλλην τάξιν ῥημάτων, ὑποκείμενον, τὸ δεύτερον ὀνομάζεται ἀντικείμενον, τὸ πρῶτον ἔχουσι τὰ μεταβατικὰ κοινὸν πρὸς πᾶσαν ἄλλην τάξιν ῥημάτων, τὸ δεύτερον ἔχουσι τὰ μεταβατικὰ ἰδιάζον.

§. 2. Ἐκ τῶν μεταβατικῶν ἐνεργητικῶν τινὰ μὲν ἀπαιτοῦσιν ἐν μόνον ἀντικείμενον, οἷον τυγχάνει ταφῆς (Πλ.).—πειθαρχεῖν τοῖς νόμοις δεῖ (Ἀρφ.).—ὁ λαγὼς τὰ μὲν τέτοκε, τὰ δὲ τίττει, τὰ δὲ κύει (Ξ).—τινὰ δὲ ἀπαιτοῦσι δύο, ὡς παύειν τινα ἀμαθίας (Πλ.).—αἱ σειρήνες τὰς χεῖρας οὐδενὶ προσέφερον (Ξ. Ἀπ. Β', ζ', 31)—οἱ Πέρσαι διδάσκουσι τοὺς παῖδας δικαιοσύνην (Ξ). Ἐκ τούτου

λοιπὸν οἶκοθεν διαιροῦνται· εἰς δύο κλάσεις, εἰς τὰ δεχόμενα ἐν μόνον καὶ εἰς τὰ δεχόμενα διπλοῦν ἀντικείμενον. Καλοῦμεν δὲ, συντομίας χάριν, μονόπτωτα μὲν τὰ πρῶτα, δίπτωτα δὲ τὰ δεύτερα.

§. 3. Ἐπειδὴ τὸ ἀπλοῦν ἀντικείμενον πρέπει νὰ ἐκφρασθῇ διὰ μιᾶς τῶν πλαγίων, αἱ δὲ πλάγιοι εἶναι τρεῖς, γενική, δοτική καὶ αἰτιατική, ἔπεται ὅτι καὶ τὰ μονόπτωτα μεταβατικά πρέπει νὰ ὑποδιαιρεθῶσιν εἰς τὰ ἐκφέροντα τὸ ἀντικείμενον διὰ γενικῆς, εἰς τὰ ἐκφέροντα αὐτὸ διὰ δοτικῆς καὶ εἰς τὰ δι' αἰτιατικῆς. Τοῦτο δὲ λέγεται, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων, ὅτι τὰ δεῖνα ῥήματα συντάσσονται μετὰ γενικῆς, μετὰ δοτικῆς, μετὰ αἰτιατικῆς.

Μονόπτωτα μεταβατικά ἐνεργητικά μετὰ γενικῆς
συντασσόμενα.

§. 4. Ἐκ τῶν μονοπτῶτων μεταβατικῶν ἐνεργητικῶν, περιλαμβανομένων τυχὸν καὶ ταύτοσήμεων ἀποθετικῶν ἢ καὶ μέσων, μετὰ γενικῆς συντάσσονται·

α. τὰ μεθέξως καὶ μεταλήξως σημαντικά· μετέχειν, μεταλαμβάνειν, μεταλαγχάνειν, κοινωρεῖν τιος· ἀμείνορος μοῖρας μεταλαμβάνειν (Πλ. Φαίδρ. 248) = μετοχὴν λαμβάνειν· β'. τὰ ἐπιμελείας, ἀμελείας, κτλ. σημαντικά· ἐπιμελεῖσθαι, κηδεσθαι, ἀμελεῖν τιος· ὡσαύτως φροντίζειν, ἀφροντιστεῖν, ὀλιγωρεῖν τιος, κτλ. τῆς ψυχῆς οὐκ ἐπιμελεῖ οὐδὲ φροντίζει· γ'. τὰ ἐπιτυχίας καὶ ἀποτυχίας σημαντικά· τιμῆς τυγχάνειν, ἀτυχεῖν τῶν δικαίων (Πλ. Ἀξιώχ.) ἀλλὰ καὶ ἀτυχεῖν ἐν τινι, καὶ περὶ τι, καὶ ἀπλῶς ἀτυχεῖν, κτλ. δ'. τὰ μνήμης καὶ λήθης σημαντικά· τῆς ἀρχῆς μνημονεύομεν.—τῆς σωφροσύνης ἐπιλαθεσθαι (Ξ.)· ε. τὰ φειδοῦς καὶ ἀφειδίας σημαντικά· φείσασθέ μου (Πλ.).—ψυχῆς ἀφειδήσαρτε (Σ.)· ς'. τὰ ἀρχικά· ραστρός ἀρχεῖν.—ἀρχουσί γε αἱ τέχναι καὶ κρατοῦσιν ἐκείνου οὐπὲρ εἰσι τέχναι (Πλ.).—ἄλλῳ δεσπόζειν.—πάντῳ κυριεύειν· ζ'. τὰ παραθέσεως ἰδέαν ἔχοντα· πλεονεκτεῖν καὶ μειονεκτεῖν τιος.—τῶν καθ' αὐτοὺς ἀνθρώπων ἀριστεύσαντας. ὡσαύτως καὶ τὰ ἀνάλογα τούτων· Πανσαρίας ὑστέρησε τοῦ Ἀνσάνδρου, κτλ. Σαλεύουσι δὲ ἀμφοτέρω ταῦτα (ς'. ζ'). μετὰ τῶν οὐδετέρων καὶ τῶν κυρίως ἐνεργητικῶν· ἢ τὰ ἐφέσεως σημαντικά, ἐκτὸς τοῦ φιλῶ· τὸ ἀνόμιον ἀγομοίῳ ἐπιθυμεῖ (Πλ.).—γλιχόμε-

ρος τοῦ ζῆν (Πλ.)· θ'. τὰ ἀπολαυστικά· σχολῆς ἀπολαύμεν· ι. τὰ ἐνάρξεως καὶ λήξεως σημαντικά· ἀρχεῖν χειρῶν ἀδίκων.—οὐ μὲν δὴ λήξω θρήνων στυγερῶν τε γόων (Σ.)· ιά. τὰ τῶν αἰσθήσεων, ἐκτός τοῦ ὁρῶ· διγγάνειν, ὀσφραίεσθαι, ἀκούειν, αἰσθάνεσθαι τινας.

§. 5. Ὡσαύτως εἰς τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα προστίθενται καὶ πολλὰ ῥήματα ἐκ προθέσεων σύνθετα, καὶ ἄλλων μὲν, ὡς τῆς ἀπό, ἐκ ἢ ἐξ, πρὸ καὶ ὑπέρ, μάλιστα δὲ τῆς κατά, καὶ τούτων δυνάμει ἐνταῦθα ἀναγόμενα· οὐδενὸς χρή πράγματος τὸν εὖ ποιοῦντ' ἀπογινῶναι ποτε (Μ.)—τῆς ἑαυτοῦ ιδέας ἐκβαίνειν (Πλ.)·—προκινδυνεύειν τοῦ πλήθους (Ἀνδ.)·—ὑπεροῶν τῶν καθεστῶτων νόμων (Ξ. Ἀπ. Α', 6', 9) ἀλλὰ καὶ μετ' αἰτιατικῆς ἔστιν ὅτε· αὐτὸς δὲ πάντα τὰνθρώπινα ὑπερεώρα (Ξ. Ἀπ. Α', γ', 4).—χρῆ μὴ καταφρονεῖν τοῦ πλήθους (Ισ.)·—οὐδεὶς αὐτὸς αὐτοῦ κατηγόρηκε πώποτε (Δ.)·—μή μου κατείπης πρὸς τοὺς ἄλλους (Πλ.)· οὕτω καταγινώσκειν, καταδικάζειν, καταδικαίῃν, καταψηφίζεσθαι, καταψεύδεσθαι, καταλαλεῖν, καταγελαῖν, καταπτύειν τινας, κτλ.

Μονόπτωτα μεταβατικά ἐνεργητικά μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα.

§. 6. Εἰς τὰ μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα μεταβατικά ἐνεργητικά ἀνάγονται·

α. τὰ συμφωνίας σημαντικά· ὁμοροεῖν ἀλλήλοις—ὁμολογῶ σοι (Ἀρρ. Πλ. 94).—τὰ ἔργα οὐ συμφωνεῖ τοῖς λόγοις (Πλ.)· β'. τὰ μίξεως καὶ ἐπιμιξίας σημαντικά· μεμιγμένα ἀλλήλοις (Πλ.)·—ὁ Δημοκλήδης Πολυκράτει ὠμίλησε (Ἡρ.)·—ὠμίλησαν τῇ Φρυγῇ (Ἡρ. Ζ', 26)=εἰσῆλθον· γ'. τὰ προσεγγίσεως σημαντικά· ὁμοιον ὁμοίῳ ἀεὶ πελάζει· δ'. τὰ περιποιητικά καὶ ἀντιπεριποιητικά· ἀρήγειν, ἀμύνειν, ἀλέξειν, βοηθεῖν, γθονεῖν, ἐπιβουλεύειν, μέμψεσθαι τινα, καὶ τὰ ὅμοια· ε. τὰ εὐπειθείας καὶ ὑποταγῆς σημαντικά· πειθαρχεῖν πατρί (Σ. Τρ. 1178).—τιμαῖς ὑπείκειν (Σ. Αἰ. 669). Οὕτω καὶ τὰ ἐναντία· ἀπειθεῖν τῇ πόλει·—ὁ δῆμον ἔρως ἀντιστατεῖ μοι (Πλ. Γοργ. 513)· ς'. τὰ ἐρίσεως σημαντικά· ἐρίζειν, ἀμφισβητεῖν, στασιάζειν, πολεμεῖν τινα, κτλ.

§. 7. Ὡς πολλὰ ῥήματα δυνάμει τῆς προθέσεως μεθ' ἧς εἶναι συνθεθεμένα δέχονται τὴν γενικὴν (§. 5), οὕτω καὶ πολλὰ ἄλλα,

διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, δέχονται τὴν δοτικὴν· *πολλάκις ἐντετύχηκα Ἀσπασίᾳ* (Πλ. *Λύσ.* 249)—*ἀγνώμονι κριτῇ περιτυχεῖν* (Ξ.).—*συντυγχάνειν πρεσβυτέρῳ* (Ξ.). Οὕτω καὶ *ἐγκυρεῖν, ἐγκαλεῖν, ἐπιτιμᾶν, ἀντιλέγειν*· οὕτως *ἐγχειρεῖν, ἐμβάλλειν τοῖς πολεμίοις* (Ξ. Κ. Π. Ζ', α, 9. 17).—*ἐπιχειρεῖν τοῖς πράγμασιν* (Ξ.).—οὔτε *ἰκαρὸς ὢν εἰς πᾶσιν ἀγρίως ἀντέχειν* (Πλ. *Πολ.* Γ'. 396), κτλ.

Μονόπτωτα μεταβατικὰ ἐνεργητικὰ μετὰ αἰτιατικῆς
συντασσόμενα.

§. 8. Πάντα τὰ ἄλλα ῥήματα τὰ μὴ περιεχόμενα εἰς τὰς δύο ἀνωτέρω τάξεις συντάσσονται μετὰ αἰτιατικῆς. Καὶ ἐν ᾧ τὰ ἄλλα σημαίνουνσι τάσιν μᾶλλον πρὸς τὸ ἀντικείμενον, *φροτίζω τινός, φθονῶ τινι*, κτλ, σαλεύοντα πολλάκις μεταξὺ ἐνεργητικῶν καὶ οὐδετέρων, *ὑπερέχειν τινός, ἀρέσκειν τινί*, κτλ, ταῦτα σημαίνουνσιν, ἀπ' ἐναντίας, *ἀμιγῇ καὶ καθαρωτέραν τὴν ἐνέργειαν*, παριστῶντα διὰ τοῦ ἀντικειμένου ἢ ὅλως νέον τι περικχόμενον, ὃ θεὸς *ἔκτισε τὸν κόσμον*, ἢ προϋπάρχον μὲν ἀλλ' οὕτως ἢ ἄλλως διατιθέμενον, *βάλλω τὸν λίθον, πλέω τὴν θάλασσαν*, κτλ. Διὰ τοῦτο, εἰ μὲν οὐχὶ τὰ μόνα, ὥς παρὰ τινων ἐλέχθη, δυνατόν ὅμως τὰ ῥήματα ταῦτα νὰ ὀνομασθῶσι τὰ κυρίως καὶ κατ' ἐξοχὴν μεταβατικά.

§. 9. Τὰ ῥήματα ταῦτα εἶναι πολυειδῆ· *σωματικῆς ἐνεργείας, νίπτω, λούω, σκάπτω, πατῶ· ροητικῆς ἐνεργείας, ροῶ, κρίνω, οἶδα· ἠθικῆς διαθέσεως, τιμῶ, θαυμάζω, θεραπεύω, κτλ· νεκρὸν λούειν* (Πλ.).—*γράφει πᾶν ὅσον νοεῖς* (Πλ.).—*νικᾷ φρόνησις τὴν ἡδονήν* (Πλ. *Φιλ.* 12).—οἱ δοῦλοι τοὺς δεσπότας *θεραπεύουσιν* (Πλ.).

§. 10. Καὶ τὰ πλείστα δὲ τῶν δύο ἀνωτέρω τάξεων, μεταβολῇ ὁπωσοῦν σημασίας, ἔλκονται ἐπὶ τὴν μετ' αἰτιατικῆς σύνταξιν τῶν ὀπλων κείνων ἀντὶ τοῦ ἄλλου κρατύνει *νῦν* (Σ. *Φ.* 365)=ἔχει τὸ κράτος, κυριεύει, ὀρίζει ἐν τῇ συνηθείᾳ.—*ᾧ κρατύνων Οιδίπους, χώρας ἐμῆς* (Σ. *Τ.* 14).—τὸ (=ὅπερ) *πτόλις κρατύνει* (Αἰσχ. *Ικ.* 669).—*κρατυνόμενοι αὐτὴν* (Ἀντανδρον· *Θ.* Δ', 52).—*μέμφομαι τινι καὶ μέμφομαι τινά· ἐροχλεῖν τινι καὶ ἐροχλεῖν τινά· ὑπαντιάζειν τινὶ καὶ ὑπαντιάζειν τινά*, κτλ. Ἰδιαίτερον κεφάλαιον περὶ τῶν ἐν τούτοις συντακτικῶν ποικιλιῶν εὕρεσκαται ἐν τῇ Σ. II. Β'.

§. 11. Συνηθέστατον τοῖς ἀρχαίοις τὸ θέτειν σύστοιχον αἰτιατι-

κὴν μετὰ πάσης κλάσεως ῥημάτων, εἴτε καθαρῶν μεταβατικῶν, καὶ ἄλλως αἰτιατικὴν δεχομένων· φυλακὰς φυλάττειν (Ξ.).—δικάζειν· δίκας (Ἀρφ.), ἢ μόνον ἐπὶ τῆς τοιαύτης πλοκῆς δεχομένων αὐτήν· ὡς ἄρχειν ἄρχας (Ξ.).—δουλείας δουλεύειν (Πλ. Συμπ. 183).—πολεμεῖν πόλεμον.—ζήσεις βίον κράτιστον (Μ.).

§. 12. Ὡς δὲ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων συντίθεται πολλάκις εἰς μίαν λέξιν προσδιορίζον καὶ προσδιοριζόμενον, οἴκου δεσπότης καὶ οἰκοδεσπότης, παχὺς τὰ σκέλη καὶ παχυσκέλης, χρηστός τῷ ᾧ ἔθει καὶ χρηστοθήης, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ῥημάτων τὸ ἀντικείμενον μετὰ τοῦ ῥήματος· ναυπηγεῖν, τροχοποιεῖν, σκυτοτομεῖν, πλινθουργεῖν, σκυλοδείφειν, κτλ. Πολλὰ δὲ τούτων, ἀποβαλλομένης τῆς ἐννοίας τοῦ πρώτου μέρους τῆς συνθέσεως, καὶ γενικώτερον ἐκλαμβάνόμενα, δέχονται νέον ἀντικείμενον· οἰκοδομεῖν πύργον, ραόν=κτίζειν· οἰκοδομεῖν οἶκον.—ὁ δεσπότης βουτυεῖ ὄν καὶ τράγον καὶ κριόν (Ἀρφ. Πλ. 819—20)=θύει.—ρεωλεῖν ρέας.

§. 13. Ἡ σημερινὴ γλῶσσα, εὐκολίαν καὶ σαφήνειαν διώκουσα, καὶ ἀποβαλοῦσα τὴν περὶ τὰς τοιαύτας διαφορὰς λεπτολογίαν, μετέφερε πάντα σχεδὸν τὰ μεταβατικὰ ῥήματα εἰς τὴν μετὰ αἰτιατικῆς σύνταξιν· ἐπιθυμῶ τὴν δόξαν, πολεμῶ τοὺς ἐναντίους, κτλ. Συντάσσει μετὰ γενικῆς τὰ ἀποθνήσκει τῆς πείνης, μυρίζει χωματίδας, κρασίλας, κτλ. Μεταχειρίζεται δὲ αἰτιατικὴν μετὰ τῆς εἰς ἢ τῆς ἡκρωτηριασμένης με (μετὰ· μετὰ χαρὰς· μετ'· μετ' ἐκεῖνον· μετ' ἐσένα θέλω νᾶμαι, καὶ εἰς μιά ῥημιὰ καλᾶμαι· με τὸν ἀδελφόν), ὅπου παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἔχει χώραν ἡ δοτικὴ προσήλθε μητρὶ καὶ φυταλμῖω πατρὶ (Σ. Ἀποσπ.).=ἐπλησίασεν εἰς τὴν μητέρα καὶ εἰς τὸν γεννήσαντα πατέρα.—δὲν ὁμοιάζει με τὸν φρόνιμον καὶ ἀγαθὸν ὁ ἄδικος.=οὐκ ἔοικε τῷ φρονίμῳ καὶ ἀγαθῷ ὁ ἄδικος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Διπτῶτων Μεταβατικῶν.

§. 1. Τὰ διπτῶτα ἐνεργητικὰ μεταβατικὰ ῥήματα ὑποδιαίρουνται εἰς τέσσαρας τάξεις· α'. εἰς τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συντασσόμενα· β'. εἰς τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ δοτικῆς· γ'. εἰς τὰ μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς· δ'. εἰς τὰ μετὰ δοτικῆς καὶ γενικῆς.

α. Τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συντασσόμενα.

§. 2. Μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συντάσσονται· α. τὰ πληρω-
τικὰ καὶ κεινωτικά, τῆς μὲν αἰτιατικῆς σημαίνουσης τὸ λαμβάνον
τὴν πληρώσιν ἢ κένωσιν, τῆς δὲ γενικῆς τὸ ἐξ οὗ αὐταὶ γίνονται·
ζεύγη καὶ ὑποζύγια σίτου γεμίσαρτες (Ξ).—τούτων κεινώσαρτες τὴν
ψυχὴν (Πλ.). Ὁμοίως καὶ τὰ τῆς αὐτῆς ιδέας ἐχόμενα· γεῶω, ἐστιῶ
τινά τιος, κτλ. Ὡσαύτως χωρίζω, λῶω, παραλῶω, ἀπαλλάττω,
κωλύω, ἀποτρέπω, παύω, κτλ· ἐγὼ σε παύσω τοῦ θράσους (Ἀρφ.
Πλ. 129).—οἶμαι ταύτης ἀπαλλάξειν σε τῆς ὀφθαλμίας (Ἀρφ.).
ἐμπροθέτως δὲ τὸ ἐλευθερῶ ἐπὶ προσώπων συνήθως· ἐλευθεροῦν τὰς
πόλεις ἀπὸ Ἀμύντου (Ξ).· β'. τὰ μεθέξως καὶ ἀπολαύσεως ἐν γένει
σημαντικά, τῆς αἰτιατικῆς ἐνταῦθα σημαίνουσης τὸ μέρος, τῆς δὲ
γενικῆς τὸ ὅλον ἐξ οὗ ἡ μέθεξις· μετέχειν τάφου μέρος (Λισχύλ).—
μετέλαχες τύχης Οἰδιπόδα μέρος (Εὐρ. Ἰκέτ. 1077).—οὐκ ἐλά-
χιστον μέρος ἀπελάυσαμεν αὐτῆς (Ισ.).· γ'. τὰ μνημονευτικά· ἀνα-
μνησκείν τινά τιος· δ'. τὰ ἀνταλλακτικά καὶ τιμήματος ση-
μαντικά· ἀμείβειν τιός τι.—πλείστον τιμᾶν τι. Ἐνταῦθα ἀνάγον-
ται καὶ τὰ πωλήσεως καὶ ἀγοράσεως σημαντικά, καὶ ἐν γένει τὰ
δεχόμενα τὴν ἔννοιαν τοῦ τιμήματος· ε. τὰ ἀπαιτοῦντα τὸ ἕτεκα-
τλος γίνεταί τι, ὅπερ ἀνάγεται εἰς τοὺς γενικωτέρους προσδιορι-
σμούς (σ. 50).—· θανμάζειν, ἐπαινεῖν τινα τῆς ἀρετῆς, ψέγειν
τῆς κακίας, κτλ· ς'. τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ μαρθάνειν, παρὰ
τιός τι· μαρθάνειν, πυρθάνεσθαι, ἀκούειν τιός τι, κτλ. Λεπτί-
νου πυρθάνει (Πλ.). Ταῦτα δὲ καὶ μετὰ τῆς παρὰ προθέσεως ἐκφέ-
ρονται· ταῦτα παρ' αὐτοῦ πυρθάνου (Πλ. Λάχ. 187).

§. 3. Πολλὰ ῥήματα ἀνάγονται ἐνταῦθα δυνάμει τῶν προθέσεων·
καταγινώσκειν τιός τι.—προτάσσειν τιός τι.—προτιμᾶν τιός τι,
κτλ. Ὡσαύτως καὶ διὰ τῆς ἀπὸ καὶ ἐκ· μπάξλεισε· τὸν ἀνδρὸς φρόν-
τῶν ἀμφικτυόνικῶν ἱερῶκ. (Α. κατὰ Ἀριστοφ. ῥή).—ἐκκέκρουκας
με τῆς ἐλπίδος (Πλ. Φαίδρ. 228). Ἀλλ' ἐν πούτοις συνήθως ἐπαγα-
γόμενός ἐστι ἡ πρόθεσις καὶ ἐπὶ τῆς πτώσεως· ἀπελάσαι· Χαλδαίους
ἀπὸ τῶν ἄκρων (Ξ. Κ. Π. Γ', β', 16).—ἐξαγαγεῖν· ἐκ τῆς οἰκίας
τὰνδράποδα.—τοῦτον ἐκ τῆς οὐσίας ἐκθέβληκα (Δ. πρὸς Ἀποβον, α').

β'. Τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ δοτικῆς συντασσόμενα.

§. 4. Ἐνταῦθα ἀνάγονται· α. τὰ ἔχοντα ἐν ἑαυτοῖς τὴν ιδεάν τῆς

δόσεως ἐν γένει, τῆς μὲν αἰτιατικῆς παριστώσης τὸ διδόμενον, τῆς δὲ δοτικῆς τὸν εἰς ὃν δίδεται· τὰ ἀγαθὰ διδόναι τοῖς δικαίοις (Πλ.). ρεῖκος ἀνθρώποις μέγα γλῶσσ' ἐκπορίζει (Εὐρ. Ἀνδρ. 644). Οὕτω καὶ νέμειν, παρέχειν, κομίζειν, ἄγειν, φέρειν· δῶρα τῷ θεῷ φέρειν (Ἀρφ.). Ὡσαύτως τὰ δεικνύειν, δηλοῦν, ἀγγέλλειν, φράζειν, λέγειν τινί τι· πάντα ταῦτα σοὶ λέγει (Ἀρφ.). β'. τὰ ἔχοντα ἐν ἑαυτοῖς τὴν ἔννοιαν τοῦ προσαρμόζειν καὶ προσάπτειν τι πρὸς τι καὶ τὰ ὅμοια· προσαρμόζειν ἕκαστον ἐκάστῳ (Πλ. Φαίδρ. 271).—εὐδαιμονίαν τοῖς φύλαξι προσάπτειν (Πλ.). Οὕτω περιάπτειν, προσπατταλεῦειν τινί τι, (Ἀρφ.)· κτλ· γ'. τὰ ἐναντιώσεως σημαντικά· ἴσους ἴσοισι πολεμίοις ἀντιτιθεῖς (Εὐρ.)—ἐμοὶ γὰρ ἀντέθηκας ἀνθρώπων τίν' (Ἀρφ. Ἰππ. 352); δ'. τὰ μίξεως σημαντικά· κόπρον τῇ γῇ μιγνύειν (Ξ. Οἰκ. Η, 3)· ε'. τὰ ὁμοιώσεως καὶ ἰσώσεως σημαντικά· ἐμὲ θεῶν οὐκ εἴκασεν (Ξ).—ἀπιστοῦν ἑαυτὸν τοῖς κλυτῆρσιν (Πλούτ.).

γ'. Τὰ μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς συντασσόμενα.

§. 5. Μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς συντάσσονται· α'. τὰ παιδευτικά· σύ με τοῦτο ἐπαίδευες (Ξ. Κ. Π. Α, 5', 20).—τὰ ἄλλα ἐπαίδευσας τὴν γυναικα (Ξ)· β'. τὰ ἐνδύσεως καὶ ἐκδύσεως σημαντικά· ἀμφιέσας τὸ ἱμάτιον τὸ ἐμαντοῦ τοῦτον (Πλ. Συμπ. 219).—τὴν ἐσθῆτα ἀπέδυσαν αὐτόν. Ταῦτα δὲ παρακολουθοῦσι καὶ τὰ στερητικά καὶ τὰ αἰτητικά· τὰ ἡμέτερα ἡμᾶς (Φίλιππος) ἀποστερεῖ (Δ).—αἰτήσας νέας ἐβδομήκοντα καὶ στρατιὴν καὶ χρήματα τοὺς Ἀθηναίους (Ἡρ.).—τὰ εἰς τροφὴν δέοντα ἐξετάζετε τοὺς ὑφ' ὑμῶν αὐτοῖς (Ξ. Κ. Π. 5', 6', 35).—ὁ μὲν αὐτὸν χάριν ἀπαιτεῖ (Πλ.). γ'. τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ λέγειν ἢ ποιεῖν τι, ἀγαθόν, κακόν ἢ ἀπλῶς τι εἰς τίνα· πᾶς τις τὸ γυναικεῖον φύλον κακὰ πόλλ' ἀγορεύει (Ἀρφ. Θ. 786).—ἡ γῇ τοὺς ἀριστα θεραπεύοντας αὐτὴν πλεῖστα ἀγαθὰ ἀντιποιεῖ (Ξ).—κακόν τι μ' ἐργάσεσθε (Ἀρφ.).—τίνα δέδρακε ταῦτα δῆτα (Ἀρφ. Π. 869);—αὐτὴν οὐτ' εἶπα οὐτ' ἐποίησα οὐδέν (Ξ). Ὡσαύτως καὶ περὶ τινός τι λέγειν· εἰ χρή δεσπότας εἰπεῖν τόδε (Εὐρ. Μ, 6). δ'. τὰ ἰκετευτικά καὶ προτρέπτικά μετὰ τῶν ὁμοίων· ἰκετεύω σε τόδε (Εὐρ).—τόν ταυθ' ἡμᾶς προτρέποντα (Πλ. Κλ. 409). Οὕτω καὶ πείθειν τινά τι, καὶ ἄγειν τινά τι· ταῦς μὲν γὰρ οὐκ ἄξει σε ταύτην τὴν ὁδόν (Ἀρφ. Εἰρ. 125). Ἀλλὰ

ταῦτα συνηθέστερον ἐκφέρονται ἐμπροθέτως· προτρέπειν τινα εἰς τι ἢ ἐπὶ τι, ἢ πρὸς τι ἄγειν εἰς τι, κτλ. καὶ κατὰ ταύτην τὴν ὁδὸν ἄγει (Πλ. Σοφ. 237).—εἰς τὰ τοιαῦτα ἄγειν τοὺς λόγους (Πλ. Γοργ. 494).

§. 6. Ἄλλη σειρά ῥημάτων μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς συντασσομένων εἶναι τὰ διὰ μὲν τῆς μιᾶς ἐκφέροντα τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, διὰ δὲ τῆς ἄλλης προσγινομένην αὐτῷ μεταβολὴν καταστάσεως, ὡς ὁ δὲ μ' ἐποίησε τυφλόν (Ἀρφ. Πλ. 90).—χρήσιμον ἐξ ἀχρήστου καὶ σκληροῦ (τὸ θυμοειδές) ἐποίησεν (Πλ. Πολ. Γ', δ', 9). Ὡσαύτως στρατηγὸν ἀποδεικνύειν τινα, κτλ. ἢ τὰ τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον προσὸν ἢ ὄνομα αὐτῷ ἀπονέμοντα· τὸ κλέπτειν ἀγαθὸν ἐνόμιζον (Ξ.).—τῶν ἐμῶν οἰκετῶν πιστότατον ἡγοῦμαι σε καὶ κλεπτίστατον (Ἀρφ. Πλ. 27).—τὴν τιμὴν ταύτην μισθὸν καλοῦντες (Πλ.).—ὠνόμασέ μου τὴν πρόνοιαν δειλίαν (Ἀρφ. Πλ. 209).

δ'. Τὰ μετὰ γενικῆς καὶ δοτικῆς συντασσόμενα.

§. 7. Ἐνταῦθα ἀνάγονται ἑλλειπτικάί τινες φράσεις καὶ φράσεις ἄλλαι συνεπτυγμέναι· α'. ἐπὶ τῶν μεταδοτικῶν, κατὰ γενικὴν μὲν τιθεμένου τοῦ ὅλου ἐξ οὗ ἡ μετάδοσις, κατὰ δοτικὴν δὲ τοῦ προσώπου εἰς ὃ, καὶ ἐξυπονοουμένου τοῦ μεταδιδόμενου μέρους· μεταδίδωμι τῷ βουλευμένῳ τοῦ ἐν τῇ ἐμῇ ψυχῇ πλούτου (Ξ. Συμ. Δ', 43).—μεταδιδόμην τοῦ βάρους τοῖς φίλοις (Ξ. Ἀπ. Β', ζ', 3). Ὡσαύτως, προστιθεμένου καὶ τοῦ τιμῆματος· ταύτης τῆς δραχμῆς αὐτῷ μεταδοῦναι τῶν κιχλῶν (Ἀρφ. Α', 925). β'. ἐπὶ τῶν σημαινόντων μετὰ τιος ἄλλου συμμεθέξιν· μὴ μετεχουσῶν ἀνδράσι γυναικῶν κοινῇ τῆς ζωῆς ταύτης (Πλ. Ν. Ζ', 815). γ'. ἐπὶ τῶν παραχωρητικῶν· τίς δ' ἂν οἰκέτη παραχωρήσειε πολίτης τῶν ἑαυτοῦ (Δ. πρὸς Παρσάρ. θ'); δ'. ἐπὶ δικαστικῶν τιῶν φράσεων· Σμίκρῳνι δέκα ταλάντων ἐτιμήσατε, καὶ Σκίρτωρι τοσοῦτων ἑτέρῳ (Δ. Μειδ. 573).—τιμὴν ἤτοι τίμημα ἐποίησατε.

§. 8. Καὶ ἐν τούτοις ἀπαντῶνται ποικιλίαι συντακτικάί, ἐκ τῶν προηγουμένων ἐξηγήσιμοι· α'. τὸ αὐτὸ ῥῆμα δυνατὸν, διαφορᾷ ἐννοίας, νὰ συντάσσεται μιᾷ ἢ δυοὶ πτώσεσιν· εἰσέτι καὶ εἰκάζω τινα τι· προσπελάζω τινα τι καὶ προσπελάζω τινί, ὡς προσπελάζω ἑαυτόν τι, προσέρχομαι.—μιγνύειν τινί τι καὶ ἀθροοί προσέμιξαν τοῖς βαρβάροις· ἔσμιξαν καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ β'. Ὡσαύ-

τως τὸ αὐτὸ ῥῆμα δυνατόν νά συντάσσῃται αἰτιατικῇ καὶ δοτικῇ ἢ διπλῇ αἰτιατικῇ, κατὰ τὴν διάφορον ἔννοιαν· αἱ μεγάλαι μεταβολαὶ λύπας τε καὶ ἡδονὰς ποιοῦσιν ἡμῖν (Πλ. Φιλ. 43) = ἐμποιοῦσι, φέρουσιν.—οὐκ οἶδα ὅ τι χρῆμά με ποιεῖς (Ἀρφ. Σφ. 699).—δικαιοτέρους ἐποίει τοὺς πλησιάζοντας (Ξ. Ἀπ. Δ', γ', 25).

* §. 9. Καὶ ἄνευ δὲ διαφορᾶς σημασίας τὸ αὐτὸ ῥῆμα δέχεται μίαν ἢ δύο πτώσεις, κατὰ τὴν χρείαν, παραλειπομένου τοῦ μὴ ἀπαιτητῶς ἀναγκάσιον· ἄλλους ταῦτα παιδεύειν (Πλ.).—τὴν Ἑλλάδα πεπαιδευκεν οὗτος ὁ ποιητής (Πλ. Πολ. Ι', 606)· οὕτω καὶ Βάχχαις συμμετασχῆσω χορῶν (Εὐρ. Β, 63)—ἐνυμμετίσχω καὶ φέρω τῆς αἰτίας (Σ. Ἀντ. 537). Οὕτω καὶ ἀπολαύειν τῶν ἀγαθῶν (Πλ.), καὶ ταυτὶ τὰ βέλτιστα ἀπολέλανκ' Εὐριπίδου (Ἀρφ. Θ. 1017) *

* §. 10. Ὡσαύτως τὸ ἀπροθέτως ἐκφερόμενον δυνατόν διὰ προθέσεως νά ἐκφέρηται πληρέστερον καὶ ποικιλώτερον· ποιεῖν τὴν πόλιν ἀγαθὰ, καὶ ποιεῖν πολλὰ χρηστὰ περὶ τὴν πόλιν (Ἀρφ. Ἰπ. 811).—ἀλλάξασθαί τινός τι καὶ ἀλλάξασθαι κάλλος ἀντὶ κάλλους, καὶ νόμισμα ἀντὶ νομίσματος (Πλ.). Ὡσαύτως πωλεῖν, πωλεῖν σιτία, πωλεῖν ἀργυρίου, τὴν σοφίαν ἀργυρίου τῷ βουλομένῳ πωλεῖν (Ξ. Ἀπ. Α', ζ', 13).—μετέχειν, μετέχειν τινός, μετέχειν τι, μετέχειν τινός τι, καὶ, ἀλλοιοτρόπως πληρέστερον· ὅπως ἂν ἕσσοι ἕκαστος ἡμῖν μετάσχη τοῦδε τοῦ πλούτου μέρος (Ἀρφ. Πλ. 225. Ἴδε καὶ 1144). Πλείονα περὶ τούτου ἐν Σ. Π. Β'.

* §. 11. Ἐπὶ τῶν συνθέτων ῥημάτων ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν ἐνίοτε μὲν συμπίπτει δύναμις τοῦ ῥήματος καὶ τῆς προθέσεως· ἀντὶ τινι καὶ ξυναντᾶν τινι, ὁμολογεῖν τινι καὶ συνομολογεῖν τινι, μιγνύειν τινὶ καὶ συμμιγνύειν τινί, ἀρμόζειν τινὶ καὶ προσαρμόζειν τινί. Ἄλλοτε ὑπερῃσχύει ἡ δύναμις τοῦ ῥήματος· κάτειπέ μοι (Ἀρφ. Πλ. 86)=εἰπέ μοι ἀκριβῶς ἐν καθ' ἐν. Ἄλλοτε δὲ ἡ δύναμις τῆς προθέσεως· μὴ πρὸς τῶν θεῶν ἡμῶν κατελπης, δέσποτα. (Ἀρφ. Εἰρ. 372)=εἰπης καθ' ἡμῶν, κατηγορήσης. *

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Παθητικῶν Ῥημάτων.

§. 1. Ἐκ τῶν παθητικῶν ῥημάτων τὰ μὲν, εἰς μαὶ λήγοντα, ἔχου-

σι καὶ εἰς ὦ ἐνεργητικοῦ τύπον, εἰς δὲ δύνανται καὶ νὰ τραπῶσι, πατοῦμαι, πατῶ, τύπτομαι, τύπτω, καὶ ταῦτα εἶναι τὰ πλεῖστα, τὰ δὲ ἔχουσι μὲν παθητικὴν σημασίαν, ἀλλὰ, εἰς ὦ λήγοντα, δὲν τρέπονται εἰς μαῖ, φθίνω, πάσχω. Τὰ πρῶτα, διακρίσεως χάριν, καλοῦμεν *Παθητικὰ Κύρια*, τὰ δεύτερα *Ἀντοπαθῆ*.

Παθητικὰ Κύρια.

§. 2. Ἐτεροπαθῆ ὄντα τὰ κύρια παθητικὰ αἰτοῦσιν, ἐκτὸς τοῦ υποκειμένου, καὶ τὸ αἷτιον τοῦ πάθους. Τοῦτο δὲ ἐκφέρεται κατὰ δύο μάλιστα τρόπους· 1. κατὰ γενικὴν συνήθως ἐμπρόθετον· 2. κατὰ δοτικὴν συνήθως ἀπρόθετον.

Κατὰ γενικὴν συνήθως ἐμπρόθετον.

§. 3. Ἡ συνήθις ἐν τούτοις πρόθεσις εἶναι ἡ ὑπὸ ὑπὸ τῶν σέων (=σητῶν) κατακόπτεσθαι (Ἄρφ. Α. 731).—πατεῖσθαι ὑπὸ τοῦ γέροντος (Ἄρφ. Ἰπ. 71).—ὀρθοῦσθαι ὑπὸ μικροτέρων (Σ. Αἴ. 161)=δισώζεσθαι—οἶων ὑπ' ἀνδρῶν ἡδὲ φρουρεῖται πόλις (Σ. Κ. 1013).—καγὼ γὰρ ἱκανῶς ὑπὸ σοῦ τεθεράπευμαι (Πλ.).—μεμισσημένος καὶ καταπεφρονημένος ὑφ' ἀπάντων (Ἰσοκρ. Φιλ. νζ').

§. 4. Εἰς δῆλωσιν τοῦ αἰτίου τοῦ πάθους ἐπὶ τῶν παθητικῶν τίθεται καὶ ἡ πρόθεσις παρά, καὶ μετ' ἄλλων μὲν ῥημάτων, ὡς γελᾶσθαι τοῦ κασιγνήτου πάρα (Σ. Κ. 1423).—τίς αὖ παρ' ὑμῶν ἡχεῖται κτύπος (Σ. Κ. 1501);—παρ' ὑμῶν οὐδὲν ἀδικήσει (Εὐρ. Ἰφ. Αὐλ. 1439).—ἀδικηθήσει—ὀφείλεται παρὰ τοῦ ἐχθροῦ τῷ ἐχθρῷ κακόν τι (Πλ.).—ἐπέμφθη αὐτῷ ἐπιστολὴ παρὰ Διονυσίου (Πλ. Πολ. Α', 332). μάλιστα δὲ μετὰ τῶν ῥημάτων ὁμολογεῖσθαι, ἐπιδείκνυσθαι, βεβαιοῦσθαι καὶ τῶν ὁμοίων· χαλεπὰ δὲ καὶ παρ' ἡμῶν ὁμολογεῖται (Πλ.).—τοῦτο αὖ παρὰ σοῦ ἐπιδεικνύσθω (Ξ. Κ. Π. Ε, ε, 20). Ἀεῖποτε δὲ τίθεται ἐπὶ προσώπων ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ ἡ παρά, καὶ πολλὴ συχὴ αὐτῆς ἡ χρῆσις ἐπὶ τῶν παθητικῶν παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις. Ἡ πρόθεσις αὕτη τίθεται καὶ μετ' ἄλλων ῥημάτων εἰς δῆλωσιν τῆς ἐκ τινος ἀρχῆς· ἔμπορος ἦκων ἐκ Θεσσαλίας παρὰ πλείστον ἀνδραποδιστῶν (Ἄρφ. Πλ. 52). Περὶ τούτου ἴδε καὶ ἐν τῷ περὶ Προθέσεων.

§. 5. Σπανιώτερον τίθεται παρ' Ἀττικοῖς ἡ πρόθεσις πρὸς ἐπὶ τῶν παθητικῶν, καὶ τοῦτο ἐπὶ προσώπων· πρὸς τῆςδ' ὑβρίζει μη-

τρός (Σ. *Ἡλ.* 790).—πρός ἀνδρὸς ἡδικομένη (Εὐρ. *Μ.* 26. *Ἀνδρ.* 624).—πρός πάντων ἀνθρώπων λεγομένη (Πλ.).—πρός τιος ἐπαινεῖσθαι, κτλ. Ἡ δὲ ἔκ, συνηθεστέρα οὖσα πρὸς τοῦτο παρ' Ἰωσι, σπανίως τίθεται παρ' Ἀττικοῖς ἐπὶ τῶν παθητικῶν, καὶ συνηθεστερον ἐπὶ τῶν δόσεως σημαντικῶν· τοῦτο δέ μοι πως ἐκ Θεοῦ δέδοται (Πλ. *Λύσ.* 234), ἀλλὰ καὶ παρ' ἐκείνου δίδοσθαι (Πλ. *Ἀλκ.* Α', 148), καὶ ὑπὸ τοῦ νόμου δίδοσθαι (Πλ. *Συμπ.* 183), κτλ. Ἡ δὲ ἀπὸ σημαίνει τὸ πορρωτέρω αἴτιον ἐπὶ τῶν παθητικῶν (=ἐκ μέρους), καὶ μάλιστα μετὰ τῶν ῥημάτων λέγεσθαι καὶ πράττεσθαι· ἀφ' ἐκάστων ἐλέγοντο (Θουκ. Γ', 36)=ἀπὸ μέρους.

§. 6. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ τινὰ ῥήματα τὰ ὅποια, συγκριτικὴν ἔνοιαν ἔχοντα, δέχονται τὴν γενικὴν ἀπρόθετον δυνάμει τῆς περιεχομένης συγκρίσεως, ὡς ἡττᾶσθαι τιος=ἡττονα εἶναι τινός, ὅθεν=νικᾶσθαι.—ἀγρυπνίας ἡττᾶσθαι.—αἰσχροῦ, ἡδογῆς, ἔρωτος, ἡττᾶσθαι, κτλ. (Ξ.). Κατ' ἀναλογίαν δὲ καὶ τὸ νικᾶσθαι ὁμοίως αἰσχροῦν νόμιζε τῶν ἐχθρῶν νικᾶσθαι ταῖς κακοποιαῖς, καὶ τῶν φίλων ἡττᾶσθαι ταῖς εὐεργεσίαις (Ισ. *Δημ.* δ').

2. Κατὰ δοτικὴν συνήθως ἀπρόθετον.

§. 7. Ἡ μετὰ τῶν παθητικῶν δοτικὴ ἐπὶ μὲν προσώπων δηλοῖ τὸ ἐνεργεῖν αἰτινὰ τοῖς παλαιοῖς ποιηταῖς δεδήλωται (Θ. Α', 13).—πολλοὶ θεραπείαι τοῖς ἰατροῖς εὐρηγται (Ισ.).—τετάχθω ἡμῖν ὁ τοιοῦτος ἀνὴρ (Πλ. *Πολ.* Η', 156). Ἐπὶ δὲ πραγμάτων πολλῶ μᾶλλον τὸ δυναμικὸν μέσον, τὸ δὲ οὐ· ἢ πλούτῳ ἢ πλήθει ἢ ἄλλῳ τῷ τοιούτῳ ἐπαίρεσθαι (Πλ. *Πολ.* Δ', 434).—νόσφ' ἐφθάρηται Ἀθηναῖοι καὶ χρημάτων δαπάνη (Θ. Γ', 13).—οἱ Πλαταιῆς ἐπολιορχοῦντο ὑπὸ τῶν Πελοποννησίων καὶ τῶν Βοιωτῶν, καὶ τῷ σίτῳ ἐπιλιπόντι ἐπιέζοντο (Θ. Γ', 20).

§. 8. Τὸ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ προστιθέμενον συνήθως ὑποδεικνύει ὅτι ἀπαντᾷ καὶ γενικὴ ἀπρόθετος, νικᾶσθαι τιος, καὶ δοτικὴ ἐμπρόθετος, ὑπὸ τῷ πατρὶ τεγράφθαι. Ἰδε περὶ τούτων Σ. Π. Β'.

§. 9. Θέλοντες νὰ μετατρέψωμεν τὸ ἐνεργητικὸν εἰς παθητικὸν κατὰ πρῶτον τρόπον τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἐνεργητικοῦ εἰς ὑποκείμενον τοῦ παθητικοῦ κατ' ὀνομαστικὴν, δεύτερον φέρομεν τὸν ἐνεργητικὸν τύπον εἰς παθητικόν, καὶ τρίτον τὸ τοῦ ἐνεργητικοῦ ὑποκείμενον τρέπομεν εἰς γενικὴν προθετόπῳτον ἢ δοτικὴν ἀπρόθετον· οἱ

Ἑλληνες ἐμίσουν τὸν Φίλιππον, ὁ Φίλιππος ἐμισεῖτο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων.—ἐγὼ γέγραφα τὴν βίβλον, ἐμοὶ γέγραπται ἡ βίβλος.

§. 10. Ὅταν δὲ τὸ ἐνεργητικὸν, ἀναγόμενον εἰς τὰ δίπτωτα, ἔχη διπλὴν αἰτιατικὴν, τότε ἐπὶ τοῦ παθητικοῦ τρέπεται εἰς ὀνομαστικὴν ἢ τὸ ἐμφυχον δηλοῦσα, μενούσης, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ἐνεργητικοῦ, τῆς πραγματικῆς αἰτιατικῆς· τὸν ἄνδρα Λάμπρος μὲν ἐπαίδευσε μουσικῇ, Ἀντιφῶν δὲ ῥητορικῇ, καὶ ὁ ἄνθρωπος ὑπὸ Λάμπρου μὲν μουσικῇ ἐπαιδεύθη, ὑπ' Ἀντιφῶντος δὲ ῥητορικῇ (Πλ.).

§. 11. Τὸ προσωπικὸν ὑποκείμενον ἀρέσκει πολὺ τοῖς ἀρχαίοις· ὥστε καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ προσωπικῆς δοτικῆς καὶ πραγματικῆς αἰτιατικῆς συντασσομένων ἐνεργητικῶν, τρέπεται μὲν καὶ ἡ αἰτιατικὴ εἰς ὀνομαστικὴν, ὡς Νικίας παρήγει τοῖς Ἀθηναίοις τοιάδε (Θ. Γ', 8).—τοῖς Ἀργείοις καὶ ξυμμάχοις ταῦτα παρηγήθη (Θ. Ε', 69), τρέπεται δὲ χαριέστερον ἢ δοτικῇ ἐπέτρεψεν τοῖς ἐννέα ἄρχουσι τὴν φυλακὴν (Θ. Α', 126).—οἱ τῶν Ἀθηναίων ἐπιτετραμμένοι τὴν φυλακὴν (Θ. Α', 126).

§. 12. Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συντασσομένων ὁ μὲν ἐνεχυράζει τὰ χρήματά μου, ἐγὼ ἐνεχυράζομαι ὑπὸ τοῦδε τὰ χρήματα, κτλ. ὑπὸ γὰρ τόκῳ χρήστων τε δυσκολωτάτων ἄγομαι, φέρομαι, τὰ χρήματ' ἐνεχυράζομαι (Ἀρφ. Ν. 241).—ἀπὸ δὲ στεφάνου κέκαρσαι πύργῳ (Εὐρ. Ἐκ. 910).—στεφάνη πύργῳ ἀποκέκαρται σου, κτλ. Ἰδε Σ. Π. Β'.

Παθητικὰ Αὐτοπαθῆ.

§. 13. Οὐδὲν ἐξωτερικὸν αἷτιον τοῦ πάθους δεκνόντα, ἀλλ' οἷον αὐτὸ σημαίνοντα, τὰ αὐτοπαθῆ παθητικά, παρίστανται κυρίως ὡς ἐμπαθοῦς καταστάσεως δηλωτικά. Τίθενται λοιπὸν ὡς καὶ τὰ ἀπλῶς κατὰστασιν δηλοῦντα. Ὡς λέγεται ὑγιαίνω, οὕτω καὶ νοσῶ, πάσχω, ἀθυμῶ· ὕβρις δέ τοι ἐν νέοις ἀνθεῖ τε καὶ φθίνει πάλιν (Σ. Ἀποσπ. 34).—φθίκει μὲν ἰσχύς γῆς, φθίνει δὲ σώματος (Σ. Κ. 610). Δυνατὸν νὰ προστεθῇ καὶ τὸ μέρος εἰς ὕπερ τὸ πάθος πίπτει· ὁ ἄνθρωπος τὸν δάκτυλον ἀλγεί (Πλ.).—ἐν τοῦτῳ νοσεῖ, κτλ. Ὡς δὲ λέγεται κεφαλὴν ἀλγῶ, οὕτω καὶ κεφαλαλγῶ, οὕτω ποδαλγῶ ἢ ποδαργῶ, κτλ.

§. 14. Ὅταν δὲ τύχη νὰ ἐξηγηθῇ καὶ τὸ δῶσαν ἀφορμὴν εἰς τὸ πάθος αἷτιον, τοῦτο ἐκφέρεται κατ' αἰτιατικὴν μετὰ τῆς προθέσεως

διὰ διὰ τὸ πάθος ἀλγεῖ (Πλ.), ὅπερ ἐν τοῖς μεταβατικοῖς ἤθελεν εἶναι τὸ προτρεπτικὸν αἷτιον· διὰ τὸν ἔρωτα ἐποίησε ταῦτα, ἔνθα διαπτέλλεται τὸ ποιητικὸν τοῦ προτρεπτικοῦ. Πολλάκις δὲ δέχονται τὰ ῥήματα ταῦτα τὴν σημασίαν καὶ τὴν σύνταξιν τῶν κυρίως παθητικῶν· *ἴνῃσκει* ὑπὸ *τινος* = *κτείνεσθαι*. — *νόσῳ*, *λιμῶ*, *ἀποθνήσκει*, κτλ. Τίθενται προσέτι τὰ ῥήματα ταῦτα συνεπτυγμένως ὑπὸ τὸ εἶδος τῶν μεταβατικῶν· *δέδοικα τὸν νόμον* (Πλ. *Φαίδρ.* 231) — *δειμαίνω τὰ σὰν ἀλκὰν* (Εὐρ. *Φ.* 264). — τὸ σὸν *φρίσσω στόμα* (Σ. *Ἀπ.* 997), κτλ. Ἰδε Σ. Π. Β'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Μέσων Ῥημάτων.

§. 1. Τὰ μέσα ῥήματα, σημαίνοντα ἐνέργειαν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως εἴτε εἰς ὁλόκληρον τὸ ἐνεργοῦν ὑποκείμενον, εἴτε εἰς μέρος εἴτε εἰς πᾶν αὐτοῦ ἐπιστρέφουσιν, ὑποδιαίρουνται εἰς τρία· α'. εἰς ἀντανακλώμενα· β'. εἰς ἀλλοιωπαθῆ· γ'. εἰς διάμεσα.

Μέσα Ἀντανάκλώμενα.

§. 2. Τὰ ἀντανάκλώμενα μέσα ῥήματα, σημαίνοντα ἐνέργειαν ἀμέσως καὶ κατ' εὐθείαν εἰς τὸ ἐνεργοῦν ὑποκείμενον ἐπιστρέφουσιν, ἰσοδυναμοῦσι τῷ συστοίχῳ μεταβατικῷ ἐνεργητικῷ καὶ τῇ συνθέτῳ ἀντωνυμίᾳ· *λούομαι* = *λούω ἑμαυτὸν ἢ* = τὸ ἑμαυτοῦ σῶμα. — *ἐστεφανώσατο* = *ἐστεφάνωσεν ἑαυτόν* = τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν. — *ἐκτενίζοντο* = *ἐκτένιζον ἑαυτοὺς* = τὴν ἑαυτῶν κόμην. — *δαπανῶνται* = *δαπανῶσι τὰ ἑαυτῶν χρήματα*. Οὕτως ἐν τῇ συνηθείᾳ *λούεται* = *λούει τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ἢ τὴν κεφαλὴν*· *ἐύεται* = *ἐύει τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ἢ μέρος αὐτοῦ*· *πλύνεται*, *ράπτεται* = *πλύνει*, *ράπτει τὰ ἑαυτοῦ ἱμάτια*· *ἐξοδεύεται* = *ἐξοδεύει τὰ ἑαυτοῦ χρήματα*, κτλ.

§. 3. Τὰ ἐκ μονοπτότων ἐνεργητικῶν ἔχοντα τὴν ἀρχὴν ἀντανάκλώμενα μέσα ῥήματα γίνονται μάλιστα ἐκ τῶν αἰτιατικῇ συντάσσομένων, καὶ ἀναφέρονται τὰ πλείστα εἰς τὰ σωματικὴν ἐνέργειαν δηλοῦντα· *λοῦσθαι*, *ρίζεσθαι ἢ ῥίπτεσθαι*, *γυμνάζεσθαι*, *ἀπομόρηνυσθαι*, *ἀπομύττεσθαι*, *ἀλείφεσθαι*, *χρίεσθαι*, *καλλωπίεσθαι*, *στέγαροῦσθαι*, κτλ. Ὡσαύτως *ἀπάργχεσθαι*, *σφάττεσθαι*, *χρε-*

μιάννυσθαι, κοιμᾶσθαι, τάττεσθαι, τρέπεσθαι, ἐγείρεσθαι, πορεύεσθαι, κτλ. (Εἰσαγ. Ἑλλλην. Συντάξ. σ. 246)· οἱ μὲν γυμνασάμενοι καὶ χρίσάμενοι, οἱ δὲ καὶ λουσάμενοι παρῆλθον (Ξ. Σ. Α', 7). — ὑπὸ τῆς φειδωλίας ἀπεκείρατ' οὐδεὶς πώποτ', οὐδ' ἠλείψατο (Ἀρφ. Ν. 826). — Ὀδυσσεὺς φύλλοισι καλύψατο (Ὀμ.). — σείσατο δ' ἐνὶ θρόνῳ (Ὀμ.). — ἐκαλλωπισάμην ἵνα καλὸς παρὰ καλὸν ἴω (Πλ. Συμ. 174). — ἐστολίσθην. — στεφανωσάμενος καλὰ μὲν λευκῷ (Ἀρφ. Ν. 1016) — διαλύσαντες τὴν σκηπὴν ἀρεπαύοντο (Ξ.). — οἱ ἐφηβοὶ κοιμῶνται περὶ τὰ ἀρχεῖα (Ξ. Κ. Π. Α', ε, 9). — οἱ μὲν ῥιπτοῦντες ἑαυτούς, οἱ δὲ ἀπαρχόμενοι, οἱ δ' ἀποπαττόμενοι (Ξ. Κ. Π. Γ', α, 25). — ἐγειρόμενόν τε καὶ ἐξανιστάμενον (Πλ.). — ἐπὶ τὰ μείλῳ ἐπιροεῖς τραπέσθαι (Πλ.).

§. 4. Εἴτε διακρίσεως λόγῳ εἴτε πληρεστέρας ἐκφράσεως χάριν, πολλὰ τῶν τοιούτων ῥημάτων δέχονται καὶ αἰτιατικὴν, καὶ τότε τὸ μέσον ῥῆμα ἰσοδυναμεῖ τῷ συστοίχῳ ἐνεργητικῷ καὶ τῇ γενικῇ τῆς συνθέτου ἥτοι ἀντανακλωμένης ἀντωνυμίας· ρίπτεσθαι τὰ σώματα = νίπτειν τὰ ἑαυτῶν σώματα. — τὰ σώματα διεσώσαμεθα καὶ τὰ ὅπλα (Ξ. Ἀν. Ε, ε, 13). — καθαίρεσθαι τὴν χεῖρα, κλαύσασθαι τὰ πάθη, καταρῥήγνυσθαι, περικαταρῥήγνυσθαι τοὺς πέπλους (Ξ.). — περισπάσατο τὴν τιάραν (Ξ.). — ἀποκρύπτεσθαι τὴν οὐσίαν. — ὅσα εἰς ἅπαντα τὸν πρὸ τοῦ πόλεμον δεδαπάνησθε (Δημ. Φ. Α', 17). — παῖδας παίδων καταλείπεσθαι (Πλ. Ν. Δ', 721, Συμπ. 209). — ἐν χεροῖν φέρεσθαι. — κτερίζεσθαι τὰς κόμας, κτλ.

§. 5. Οὕτω δὲ συνήθως ἐκλαμβάνονται καὶ τὰ ἐκ τῶν ἠθικωτέρων ἔννοιαν ἐξηγούντων ἐνταῦθα ἀναγόμενα· ἀποφαίρεσθαι, ἀποδεικνύσθαι γνώμην, ἐπιδείκνυσθαι ἀρετὴν, παιδείαν, εὐνοίαν· δυσμενείαν ἐνεδείξατο (Δ.), καὶ, ἀντιθετικῶς, ἐνδείκνυσθαι τὴν ἰδίαν δύναμιν καὶ βίαν κρείττω τῶν νόμων οὔσαν (Δ.). — μεταβάλλεσθαι τοὺς τρόπους (Ἀρφ.). — ἀποκλᾶσθαι περίαν (Ἀρφ. Σφ. 564), κτλ.

§. 6. Ἐκ δὲ τῶν διπτῶτων μεταβατικῶν τὰ μὲν ἔχοντα αἰτιατικὴν καὶ γενικὴν, γινόμενα μέσα, ἢ συγχωνεύοντα ἐν ἑαυτοῖς τὴν αἰτιατικὴν κρατοῦσιν ἀμετάβλητον τὴν γενικὴν, ἢ, ἀντιστρόφως, συγχωνεύουσι τὴν γενικὴν, κρατοῦντα τὴν αἰτιατικὴν μῆτε ὑπὸ μῆτε ἀφροσύνης ἐμπιπλάσθαι (Ξ. Δ', ε', 41). — ἐαυτὸν ἐμπιπλάναι. — πολέμου ἐκόρεσθαι (Ἀρφ. Εἰρ. 1282). — κακῶν ἀπέχεσθαι (Ξ.).

—πολλῷ μάλλον ἐξόμεθά σου (Ἀρφ. Π.λ. 10). Ὡσαύτως ἀπώσασθαι τὴν δουλοσύνην (Ἡρ. I. 95).—ἄφ' ἐαυτῶν.—ἀχαρίστως ἀποπέμψασθαι ἐνεργέτας (Ξ. Ἐλ. Δ', δ', 4).—προσβάλλοντας τοὺς Ἀργεῖους ἀπεκρούσαντο (Ξ.). Ὡς δὲ τὸ ἀποκρούομαι=ἀποκρούω ἀπ' ἐμαυτοῦ, οὕτω τὸ παρέχομαι=παρέχω ἐκ τῶν ἐμαυτοῦ ἵππων εἰς χιλίαν τῷ βασιλεῖ παρεχόμενῃ (Ξ. Κ. Π. Δ', ε', 2). οὕτω καὶ συμβάλλεσθαι λογίζεσθαι πότερος ἂριθμῷ πλείω συμβέβληται ἡμῶν... οὗτος τὰ πλείονος ἄξια συμβέβληται (Ξ. Οἰκ. Ζ', 13).

§. 7. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ αἰτιατικὴν καὶ δοτικὴν ἔχοντα μεταβατικά ἐνεργητικά, μέσως ἐκφερόμενα, συγχωνεύουσιν ἢ τὴν αἰτιατικὴν ἢ τὴν δοτικὴν Ἐρωτῇ οὐδὲ Ἀρῆς ἀνθίσταται (Πλ.).—ἀντιταξάμενοι τούτοις πολυπ.λασίους ἐνικᾶτε (Ξ.)=ἀντιτάξαντες ὑμᾶς αὐτούς.—οὔτε ὑπεκστήσεται σοι ὁ δοῦλος (Ξ. Ἀθ. Πολ. Α', 1)=δὲν θέλει σοὶ προσσηκωθῇ. Ὡσαύτως βίον πορίζεσθαι=πορίζειν ἐαυτῷ· οὕτω προσάγεσθαι τινα, χομίσασθαι ἐπιστολήν.—ποιεῖσθαι σύμμαχον.—εὐρίσκεισθαι τι=εὑρημα ποιεῖσθαι.—αἶρομαι τι=αἶρω ἐμαυτῷ ἥτοι ἐπ' ἐμαυτοῦ.—αἶρεσθαι πόλεμον.—οἱ παῖδες φέρονται σῖτον μὲν ἄρτους, ὄψον δὲ κάρδαμον (Ξ. Κ. Π. Α', β', 8)=φέρουσιν ἑαυτοῖς ἥτοι μεθ' ἐαυτῶν οὐ τὸ ἀντίθετον καταλείπειν.—σῖτον καὶ ποτὸν προσφέρεισθαι (Ξ. Κ. Π. Δ', β', 41)=τροφὴν καὶ ποτὸν λαμβάνειν. Αὕτη εἶναι ἡ συχνοτέρα χρῆσις τῶν μέσων τούτου τοῦ εἶδους.

§. 8. Τὰ δὲ διπλῇ αἰτιατικῇ συντασσόμενα μεταβατικά, μέσως ἐκφερόμενα, συγχωνεύουσι τὴν προσωπικὴν αἰτιατικὴν παιδεύεσθαι σωφροσύνην, ἐνδύεσθαι χιτῶνα σκευὰς μηδικὰς ἐνδύόμενος ἐκ τοῦ Βυζαντίου ἐξῆει (Θ. Α', 130). Ἐπὶ τινων δὲ ῥημάτων δυνατὸν γὰ μείνωσι καὶ αἱ δύο αἰτιατικαί, συγχωνευομένης μετὰ τοῦ ῥήματος τῆς δοτικῆς, ὡς τὴν σὴν ἀρχὴν ἀφαιρούμεθά σε (Πλ. Ἐπ. Γ', 315).—τόδε τοίνυν ἔτι μάλλον παραιτοῦμαι σε (Πλ. Σοφ. 241). Τὸ δὲ αἰτοῦμαι ἀπαντᾷται μὲν καὶ μετὰ δύο αἰτιατικῶν, συνήθως ὅμως μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς προθετοπιώτου, ὡς αἰτεῖσθαι τὰγαθὰ παρὰ τῶν Θεῶν (Ξ. Κ. Π. Α', ε', 5).

6.) Μέσα Ἀλληλοπαθῇ.

§. 9. Τὰ ἀλληλοπαθῇ μέσα ὑποθέτουσι πλείονα ὑποκείμενα ἀμοιβαίως ἐπ' ἄλληλα ἐνεργούντα, καὶ διὰ τοῦτο κατὰ πληθυντικὸν

ἀριθμὸν ἐξηγεῖται ἡ φύσις αὐτῶν ἐπιφανέστερον. ὥς τὸ οἱ ἄνθρωποι φιλοῦνται σημαίνει ὅτι ἕκαστος τῶν ἀνθρώπων φιλεῖ ἑαυτόν, οὕτω τὸ αὐτὸ δυνατόν νὰ σημανῇ φιλοῦσιν ἀλλήλους, ὅταν τὸ φιλεῖν ᾖναι ἀμοιβαῖον.

§. 10. Πολλαχῶς ἀναπληροῦσα ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα τὸ ἀμοιβαῖον τοῦτο τῆς ἐνεργείας δὲν ἔχει παρὰπολλὰ τοιαῦτα μέσα, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ εἶδει, τῶν ἀνταρξακλωμένων κατηγοροῦσιν ἀλλήλων, περιέβαλλον ἀλλήλους, πληγὰς ἐρέτειναν ἀλλήλους, ἀλλήλοκτονεῖν, κτλ.

§. 11. Ἐκφέρονται δὲ οὕτω συνηθέστερον ἂ. τὰ ἀμοιβαῖα μίξιν καὶ συμπλοκὴν σημαίνοντα· ἐπεμίσγυντο ἐν αὐταῖς (Θ. Α', 146).—λοιδορούμεναι (Ἀρφ. Θ. 571)—ὥστιζόμεσθα (Ἀρφ. Π. 330), καὶ προστιθεμένης τῆς ἀλλήλοπαθοῦς ἀντωνυμίας· ἐπιμίσγυνσθαι ἀλλήλοις φιλικῶς (Ξ. Κ. Π. Ζ', δ', 5).—ἐπιμίσγυνσθαι παρ' ἀλλήλους (Θ. Β', 1). ὥς δὲ εἶναι ἡ ἀμοιβαία μίξις, οὕτω καὶ ὁ ἀμοιβαῖος χωρισμός· διελύθησαν κατὰ πόλεις ἕκαστος (Θ.).—διεκρίθησαν ἀπ' ἀλλήλων (Θ. Α', 109). Ἐ. τὰ ἐρίσεως σημαντικά, οἰκοθεν δηλοῦντα ἐνέργειαν ἀμοιβαίαν διαφέρεσθαι, διαγρέεσθαι ἀλλήλοις, κτλ. γ'. τὰ συμβιβασμοῦ σημαντικά· οὕτω παρὰ τῷ Ἀποστόλῳ (Κολοσ. Β', 2).—συμβιβασθέντες ἐν τῇ ἀγάπῃ· τὸ δὲ παρὰ Θουκυδίδῃ (Η, 98) ξυμβιβάσθαι γράφεται ὀρθότερον ξυμβεβάσθαι, ἐκ τοῦ ξυμβαίνω· οὕτω καὶ διαλύεσθαι πόλεμος, ἔχθρα, κτλ. δ'. τὰ σημαίνοντα διακομήν· πρὸς ἀλλήλους διερέμαρτο τὴν ἀρχὴν ὁ Ζεὺς καὶ ὁ Ποσειδῶν καὶ ὁ Πλάτων (Πλ. Γοργ. 523).—μερισάμενοι τὸ ἐμὸν χρυσίον μετὰ Φορμίωνος τότε (Δ. πρὸς Φορμ. ζ').

γ'. Μέσα Διάμεσα.

§. 12. Οὕτως ὀνομάζομεν τὰ σημαίνοντα ἐνέργειαν ὑπὸ ἄλλου μὲν, ἀλλὰ δι' ἐπιμελείας καὶ φροντίδος τοῦ ὑποκειμένου γινομένην καὶ εἰς αὐτὸ ἐπιστρέφουσαν. ἔχει δὲ ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα ὀλίγα τοιαῦτα μέσα, διὰ τοῦ συστοίχου μεταβατικῶς ἐξηγουσιν τὰ ἄλλα· οἰκοδομοῦμαι=διὰ τοῦ οἰκοδόμου οἰκοδομῶ, ναυπηγοῦμαι=διὰ τοῦ ναυπηγοῦ ναυπηγῶ, ἀλλὰ καὶ ἐναυπήγει Ἀγησίλαος (Ξ.), ἀντὶ ἐναυπηγεῖτο. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ κατ' ἀνοχὴν τοῦ ὑποκειμένου ἐπ' αὐτοῦ γινόμενα· τύπτομαι (Ἀρφ. Νεφ. 494)=je me laisse battre.

§. 13. Τὰ ἐξῆς παρὰδείγματα δεικνύουσι τὴν δύναμιν καὶ χρῆ-

σιν τῶν τοιούτων ῥημάτων ἐκέλευον ἀπογράφεσθαι πάντας (Ξ. Ἐλ. Β', δ', 5) — διὰ τοῦ γραμματέως ἀπογράφειν τὸ ἐαυτῶν ὄνομα. — οὐδὲ δαρεῖσασθαι οὐδαμόθεν ἐστὶν ἀργύριον (Σ. Ἀπ. Β', ζ', 2). — εἴ τις βούλοιτο σκυτέα διδάξασθαι τινα (Ξ. Κ. Π. Δ', δ', 5). — ἢ αὐτὸς μαθεῖν τὸ δίκαιον, ἢ υἱὸν ἢ οἰκέτην διδάξασθαι (Ξ.). — σώματος εἰκόνα στήσασθαι (Ξ. Α', Δ', ζ'). — μήτε ἄποροι σῖτον παράθῃθε (Ξ. Κ. Π. Η, ς', 12).

§. 14. Ἡ φύσις καὶ ἡ δύναμις τῶν ῥημάτων τούτων ἐπιδεικνύεται ἐνκρτέστερον, ἀντιπαρτιθεμένων τῶν συστοίχων ἐνεργητικῶν, ἀπογράφειν, θареίζειν, διδάσκειν, παρατιθέσθαι, κτλ. ἐξ ὧν τὰ μὲν ἐνεργητικὰ δηλοῦσιν ἄλλω ποιεῖν τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημαινόμενον, τὰ δὲ μέσα δι' ἄλλου τοῦτο ποιεῖν τῷ ὑποκειμένῳ. Ὡσαύτως μισθοῦν καὶ μισθοῦσθαι, ἐγγυᾶν καὶ ἐγγυᾶσθαι, κτλ. Ἴδε Σ. Π. Β'.

§. 15. Ἡ ἐξακρίβωσις τῶν μέσων ῥημάτων ἀπαιτεῖ μεγάλην σπουδὴν· διότι οὔτε ἀπανταχοῦ ἐπιδέχεται ἡ φύσις τοῦ πράγματος τοιοῦτον ῥῆμα, ὡς ἐσθίω, πίνω, περιπατῶ, πνέω, πεινῶ διψῶ, βλαστάνω, εὐδω, κτλ. οὔτε, καὶ ὅπου οὐδὲν τοιοῦτον κώλυμα ὑπάρχει δοκιμάζει αὐτὸ ἀπανταχοῦ ἡ χρῆσις τῶν ἐνδόξων συγγραφέων. Οὕτω λέγεται, π. χ. ἐνδιδόναι, φιλεῖν, ἀναλαμβάνειν, φυλάττειν, λυπεῖν, εὐφραίνειν ἑαυτόν, κτλ. ἀλλὰ καὶ γάργε καὶ εὐφραίνου.

§. 16. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ περιστάσεων ἔνθα τὸ μέσον συνειθίζεται τίθεται πολλάκις ἐνεργητικόν, εἴτε διότι δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ δειχθῇ ἐπιφανέστερον ἢ μεσότης, εἰσπράττειν ἀντὶ εἰσπράττεσθαι προσπορίζειν ἀντὶ προσπορίζεσθαι, κτλ. εἴτε πρὸς εὐκολωτέραν ἀνάδειξιν τῆς ἀντιθέσεως τίθεται, ὡς ἀνωτέρω (§. 15), τὸ ἐνεργητικὸν μετὰ τῆς συνθέτου ἀντωνυμίας· γυμνάσαι ἑαυτόν καὶ τοὺς ἵππους (Ξ.). Ἄλλοτε δὲ μετὰ τοῦ μέσου προστίθεται, ὡς ἐκ περισσοῦ, κατὰ τὸ φκινόμενον, καὶ ἡ σύνθετος ἀντωνυμία· οἱ στρατιῶται προθύμους αὐτοὺς ἐν τοῖς κινδύνοις παρείχοντο (Πλ.), καὶ τοῦτο πάλιν πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως. — οἱ δὲ (φασὶν) ἑαυτόν ἐπισφάξασθαι, σπασάμενον τὸν ἀκινάκην (Ξ. Ἀγ. Δ', ή, 29).

§. 17. Ἐκτὸς δὲ τούτων τὸ αὐτὸ μέσον δυνατὸν νὰ ἀνάγῃται εἰς ἕν ἢ ἄλλο εἶδος· διδάσχομαι τὸν παῖδα· ἄ. = ἐγὼ αὐτὸς διδάσκω

τὸν ἑαυτοῦ παῖδα· Ἐ' = διὰ διδασκάλου ποιῶ τὸν ἑαυτοῦ παῖδα διδάσκεισθαι· ἢ εἰς μίαν ἢ εἰς ἄλλην τάξιν τοῦ αὐτοῦ εἵδους· προσφέρομαι = προσφέρω ἑαυτὸν καὶ = προσφέρω ἑαυτῷ. Μόνον ἐκ προθέσεως περὶ τούτων πραγματεία δυνατὸν νὰ ἐξακριβώσῃ τὰ τοιαῦτα. Ἴδε ἐν τούτοις Σ. Π. Β', καὶ Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Ἀποθετικῶν Ῥημάτων.

§. 1. Ὡς αὐτοπαθῇ ὀνομάζονται τὰ πάθος μὲν σημαίνοντα, ἀλλὰ εἰς ᾧ λήγοντα καὶ μὴ ἔχοντα τύπον παθητικὸν εἰς μαῖ, ὡς πάσχω, θβίνω, κτλ, οὕτως ἀποθετικά καλοῦνται τὰ εἰς μαῖ λήγοντα, ἐνεργεῖαν τὰ πολλὰ σημαίνοντα καὶ μὴ ἔχοντα τύπον εἰς ᾧ, ἀκροῶμαι, ἀσπάζομαι, κτλ. εἶναι λοιπὸν ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν ὡς ἐνεργητικά εἰς μαῖ.

§. 2. Ἐκ τῆς παραθέσεως πρὸς τὰ μέσα, ἐκ τῆς παραθέσεως πρὸς ἄλλων γλωσσῶν παρόμοια ῥήματα, καὶ ἐκ πολλῶν ἄλλων τεκμηρίων εἰκάζεται ὅτι τὰ ἀποθετικά ῥήματα ἀνέκαθεν ἦσαν πλήρη καὶ ἐντελῆ μέσα, ἔχοντα καὶ τύπον εἰς ᾧ ἐπὶ μεταβατικῆς σημασίας, αἰδέσασθαι καὶ αἰδέσαι, ὀσφρῆσασθαι καὶ ὀσφρῆσαι, ἀπολογῆσασθαι καὶ ἀπολογῆσαι, κτλ. Μετέπειτα δὲ, ἀποβαλόντα τὸν ἐνεργητικὸν τύπον, ἔγιναν ἀποθετικά.

§. 3. Ἐπὶ τῆς μεταβολῆς ταύτης τινὰ μὲν τούτων διέσωσαν μᾶλλον ἢ ἔλαττον προφανῇ τῆς ἀρχαίας μεσότητος ἔχνη, καυχῶμαι, προφασίζομαι, κτλ· τινὰ δὲ ἄλλα, διὰ τῆς τριβῆς καὶ τῆς φορᾶς τῶν χρόνων, μετέπεσαν κατὰ μικρὸν εἰς τοσοῦτον διάφορον σημασίαν, ὥστε δυσκόλως τὰ νῦν γνωρίζονται τοιαύτης μεσότητος ἔχνη, δέχομαι, ἀκέομαι, κτλ.

§. 4. Καὶ τὰ πρῶτα δὲ καὶ τὰ δεύτερα συντάσσονται κατὰ τὰ ἀνάλογα μέσα καὶ ἐνεργητικά ἢ καὶ κατὰ τὰ οὐδέτερα καὶ παθητικά, εἰς ἅπερ κατὰ τὴν σημασίαν ἀντιστοιχοῦσι. Τὰ καυχᾶσθαι, παρρησιάζεσθαι, σκέπτεσθαι καὶ τὰ ὅμοια ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰ ἐπαινεῖσθαι, ἐπιδείκνυσθαι, καλύπτεσθαι· τὸ προφασίσασθαι εἰς τὸ προβαλέσθαι, τὸ προκαθέξεσθαι εἰς τὸ προὔστασθαι, τὸ ἀποδιοπομπεῖσθαι εἰς τὸ ἀποπέμπεσθαι καὶ ἀπωθεῖσθαι τὰ κτήσασθαι, ληΐσασθαι, κτλ, εἰς τὰ πορίσασθαι, προσαγαγεῖσθαι, κτλ.

§. 5. Οὕτω δὲ καὶ τὰ ἀγωνίζεσθαι, μάχεσθαι, πληκτίζεσθαι, κτλ., ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰ μίγνυσθαι, συμπλέκεσθαι, κτλ. τὰ ἐπι-
κηρυκεύσασθαι, διακηρυκεύσασθαι, κτλ., εἰς τὰ ἀπογράφεσθαι, οἰ-
κοδομεῖσθαι, κτλ. ἕως καὶ τὰ ὠνοῦμαι καὶ πρίαμαι εἰς τὰ μισθοῦ-
μαι καὶ τὰ ὅμοια.

§. 6. Ἀφ' ἑτέρου μέρους τὰ κεῖσθαι, καθῆσθαι, κτλ., ἀντιστοι-
χοῦσιν εἰς τὰ οὐδέτερον μένειν, ἡρεμεῖν, κτλ. τὸ πέρεσθαι τιος
εἰς τὸ ἀπορεῖν τιος· τὰ φθέργεσθαι, αἰγυπτιάζεσθαι (Ἀρφ. Θ.
922), ὀρχεῖσθαι, κτλ., εἰς τὰ βοᾶν, ἐλληγίζειν, σκιστᾶν, κτλ.

§. 7. Τὰ ἐπιμελεῖσθαι καὶ κήδεσθαι τιος ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰ
φροντίζειν τιος· τὸ γλίχεσθαι τοῦ ζῆν εἰς τὸ ἐπιθυμεῖν τοῦ ζῆν·
τὸ κατατιθῆναι τιος (Ξ. Κ. Π. Ζ', α, 24) = κατηγορῶ τιος· τὸ
μέμψεσθαι τι εἰς τὸ ἐπιτιμᾶν τι· τὸ μμεῖσθαι τινα εἰς τὸ ζῆ-
λοῦν τινα· τὸ δέχεσθαι τιος ἢ παρὰ τιός τι εἰς τὸ λαμβάνειν
τιός ἢ παρὰ τιός τι· τὸ πυρθάνεσθαι τιός τι εἰς τὸ μαρθάνειν
τιός ἢ παρὰ τιός τι· τὸ χαρίζεσθαι τι εἰς τὸ διδόναι ἢ πα-
ρέχεσθαι τι εἰς τὸ ἐργάζεσθαι τινα κακὰ εἰς τὸ
ποιεῖν τινα κακὰ· τὸ ἐπεξέρχεσθαι τῷ πατρὶ φόρου εἰς τὸ τιμᾶν
τινι θανάτου.

§. 8. Ὡς δὲ τῶν μέσων, οὕτω καὶ τῶν ἀποθετικῶν ἀπέκλινάν τινα
πρὸς τὰ παθητικὰ κατὰ τε δύναμιν καὶ σύνταξιν· ἀπεχθάνεσθαι τι-
νι, βεβιάσθαι, ἀποκεκρίσθαι, δεχθῆναι, ἐωρῆσθαι, τῆς κεκτημένης
=κατεχομένης (Θουκ. Ζ', 70) καὶ κεκτημένης =κατεχούσης, τῆς
δεσποίνης, κτλ. Περὶ τούτων, περὶ τῶν τύπων τῶν ἀποθετικῶν, ὡς
καὶ τῶν μέσων, κτλ., ἴδε Σ. Π. Β', καὶ Εἰσαγ. Ἑλλλην. Συντάξ.

* §. 9. Τοιαύτη ὡς ἔγγιστα ἡ περὶ Μέσων καὶ Ἀποθετικῶν ρη-
μάτων τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης παρ' ἅπασιν τοῖς γραμματικοῖς καὶ
λογίοις τῆς Εὐρώπης, καὶ ταύτην ἐπροσπάθησα νὰ τηρήσω ἀπ' ἀρ-
χῆς ἐν πάσαις ταῖς ἐκδόσεσι τοῦ παρόντος πονήματος. Εἶδέ τις ἐπι-
θυμεῖ πάντη νέαν περὶ τούτου φιλοσοφίαν, ἐξ Ἀραβίας εἰς Ἀθήνας
μεταφερθεῖσαν ἵνα διασκεδάσῃ παλαιὰς καὶ ἐρρίζωμένους προλήψεις,
τὸν ἀληθινὸν φωτισμὸν μεταδίδουσας εἰς τοὺς Ἑλληνόπαιδας, προσ-
τρέξάτω εἰς τὴν ἐνταῦθα ὑπὸ τοῦ ἐκ Σκραντεκκλησιῶν τῆς Θράκης
Κυρίου Δ. Ματζαράκη κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐκδοθεῖσαν περὶ τῶν
Μέσων καὶ Ἐπιμέσων Ῥημάτων τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης Δια-

τριβήν. Ἐν αὐτῇ θέλει εὑρεῖ ὁ προσεκτικὸς ἀναγνώστης καὶ τὴν λύσιν περιέργων ζητημάτων, τὴν ὁποίαν οὐδεὶς μέχρι τοῦδε, οὔτε τῶν ἀρχαίων οὔτε τῶν νεωτέρων, εὐτύχησε νὰ μαντεύσῃ (ἴδε τὸν Πρόλογον τῆς παρούσης ἐκδόσεως). *

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ Ἑγκλίσεων.

§. 1. Ἐκ τῶν ἐγκλίσεων τοῦ ῥήματος αἵτινες ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰς πτώσεις τοῦ ὀνόματος ἢ ὀριστική, ὑποτακτική, ἐγκτική καὶ προστακτική, ὠρισμένον πρόσωπον καὶ ἀριθμὸν παρέμφαινουσαι, καλοῦνται παρεμφατικάι, ἀντιθετικῶς πρὸς τὴν ἀόριστόν τι, οὔτε πρόσωπον δηλ. οὔτε ἀριθμὸν οἰκοθεν παρεμφαίνουσιν ἀπαρέμφατον, κατὰ χρηστικῶς ὀνομαζομένην ἐγκλινσιν, ὡς καὶ ἡ ὀνομαστική κατὰ χρηστικῶς ὀνομάζεται πτώσις.

Αἱ Παρεμφατικάι Ἑγκλίσεις.

§. 2. Ἡ χρῆσις τῶν παρεμφατικῶν ἐγκλίσεων εἶναι διττή· α. ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ· β. ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσει.

Α'. Αἱ Παρεμφατικάι Ἑγκλίσεις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

1. Ἡ Ὅριστικὴ Ἑγκλινσις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 3. Ἡ ὀριστικὴ ἐγκλινσις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, καθ' ἑαυτὴν δηλ. τιθεμένη καὶ ἄνευ ἀμέσου συνδέσεως πρὸς ἄλλον, παριστᾷ τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημαινόμενον θετικὸν καὶ ὄντως ὑπάρχον ἢ μὴ ὑπάρχον, ἢ ὡς τοιοῦτον τοῦλάχιστον.

§. 4. Τίθεται λοιπὸν εἰς τὸν λόγον· α. ἐπὶ ἀπολύτου καταφάσεως ἢ ἀποφάσεως· ἔστι ταῦτα.—οὐκ ἔστι ταῦτα· β. ἐπὶ ὑποθετικῆς περιστάσεως, ὡς θετικῆς ἐκλαμβανομένης· καὶ δὴ καὶ ἀποβαίνομεν (Ξ. Ἀν. Ε, ζ', 9)=ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι, κτλ· γ. ἐπὶ ἐρωτήσεων ὡσαύτως θετικῶν, δι' ὧν ἐρωτᾶται περὶ τοῦ ὄντος ἢ μὴ ὄντος, περὶ τοῦ γενομένου ἢ μὴ γενομένου, περὶ τοῦ ἐσομένου ἢ μὴ ἐσομένου· ἢ καὶ ὅτι ἔτι ζῶν οὗτος (Σ. Τ. 1045); ἐνταῦθα ζητεῖται ἀπόκρισις καὶ ἢ οὐ.—ἄρ' ἔφυν κακός (Σ. Τ. 822);—ποιήσεις ἢ οὐ; ἢ περὶ τῶν διαφορῶν παρεπομένων τοῦ ὑπάρχοντος· τίς; ποῖος; πότε; πῶς; πότε ἔσει οἴκοι (Ξ.);—πῶς ἔχεις (Πλ.); δ. ἐπὶ ἐρω-

τήσεων διὰ τοῦ μέλλοντος τῆς ὀριστικῆς αἰτινας ἐξηγοῦσιν ἔντονον καταφατικὴν προσταγὴν· οὐκ ἀποκτεῖτε; οὐκ ἐπὶ τὴν οἰκίαν βαδισθε; οὐ συλλήψεσθε (Δ. Μειδ. λγ'); = ἀποκτείνετε, κτλ καὶ διὰ τοῦ οὐ μὴ ὧ μιαιφώτατε τί ποιεῖς; οὐ μὴ καταβήσῃ (Ἀρφ. Σφ. 397); ὡσαύτως δὲ ἄνευ ἐρωτήσεως, ἔνθα ἐκφέρεται ἀπαγόρευσις· οὐ μὴ λαλήσεις (Ἀρφ. Ν. 505) = μὴ λαλήσης.—οὐ μὴ φλυαρήσεις ἔχων (Ἀρφ. Ν. 202)· ἐ. ἐπὶ εὐχῆς περὶ πραγμάτων παρελθόντων· εἶθε σοι τότε συνεγενόμενῃ (Ξ. Ἀπ. Β', 46)· ἐπὶ ἀπενυχῆς μετὰ τοῦ μὴ μήποτ' ὄφελον τὴν Σκυρόν λιπεῖν (Σ. Φ, 969).

2. Ἡ Ὑποτακτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 5. Ἡ ὑποτακτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, καθ' ἑαυτὴν δηλ. τίθεται, παριστᾷ τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημαίνονμενον ὡς βεβαιῶς μὲν οὐχ ὑπάρχον, ἀλλὰ προετοιμαζόμενον, τείνον εἰς πραγματοποίησιν καὶ τρόπον τινὰ προσδοκώμενον.

§. 6. Τίθεται εἰς τὸν λόγον· ἁ. ἐπὶ τῶν αὐθυποτάκτων λεγομένων ἴωμεν—μὴ φοβώμεθα· τούτων δὲ πολλάκις προτάσσονται τὰ ἴθι, ἄγε, φέρε· ἴθι δὴ ἀναλογισώμεθα τὰ ὁμολογημένα ἡμῖν (Πλ. Πρωτ. 332).—ἄγε σκοπώμεν.—φέρε σκεψώμεθα (Πλ.). Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τίθεται καὶ τὸ πρῶτον ἐνικὸν πρόσωπον, ἀλλὰ σπανίως· ἄνευ τοῦ φέρε, ἄγε ἢ τοιούτου τινός· φέρε δὴ τὰς μαρτυρίας ἡμῖν ἀναγνώ (Δ.).—φέρε δὴ εἰπὼ πρὸς ὑμᾶς (Δ.).—φέρε κομίσω (Ἀρφ. Πλ. 768).—φέρε καταχέω (Ἀρφ. Πλ. 790).

§. 7. Τίθεται· β'. καθ' ἑαυτὴν ἡ ὑποτακτικὴ ἔγκλισις ἐπὶ ἐρωτήσεων περὶ τοῦ δέοντος γενέσθαι. Τοῦτο δὲ παρίσταται ὑπὸ διαφορῶν εἰδός· 1. ὡς ἄδεια ἢ γνῶμη περὶ τοῦ πρακτέου· εἰπω τι τῶν εἰσθώτων (Ἀρφ. Β. 1);—δέξεσθε ἡμᾶς ἢ ἀπίωμεν (Πλ.).—μὴ ἀποκρίνωμαι (Ξ. Ἀπ. Α', β', 36); μετὰ τοῦ βούλει, ἢ βούλεσθε πολλάκις· βούλει θῶ;—βούλεσθε ἀφῶμεν; 2. ὡς ἀπορία περὶ τοῦ δέοντος γενέσθαι· τί φῶ; τί δρῶ; πῶς λέγωμεν;—πῶς ποιῶμεν (Πλ.); ποῖ φῶγωμεν (Αἰσχ.); 3. ὡς ἀγανάκτησις· σοὶ γ' ἐγὼ σιωπῶ; κτλ.

§. 8. Διὰ τὴν συγγένειαν τῶν ἐννοιῶν, τὸ δέον γενέσθαι παρίσταται ὡς γερησόμενον, ἐπομένως τίθεται καὶ μέλλων τῆς ὀριστικῆς πολλάκις ἐπὶ τῶν τοιούτων ἐρωτήσεων· τί οὖν ποιήσομεν; πότερον εἰς τὴν πόλιν πάντας τούτους παραδεξόμεθα ἢ τοὺς μὲν, τοὺς δ' οὐ (Πλ.); Ἄλλοτε δέ, ὅταν συμβουλευῇται τις καθ' ἑαυτὸν ἢ μετ'

ἄλλου περὶ τοῦ εὐθέως πρακτέου, τίθεται ἐνεστῶς ὀριστικῆς· πῶς οὖν ὦ *Ἀλκιβιάδῃ* ποιοῦμεν (Πλ.);

§. 9. Τίθεται· γ'. ἡ ὑποτακτικὴ καθ' ἑαυτὴν ἐπὶ ἀορίστου κατὰ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον μετὰ τοῦ μὴ ἐπὶ ἀπαγορεύσεως, ἀντὶ προστακτικῆς· μὴ εἴπῃς.—μηδενὶ συμφορὰν ὀνειδίσῃς· δ'. διὰ τοῦ οὐ μὴ, ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐννοίας· οὐ μῆσε ἀπολίπω· (Πλ. *Ἀλκ. Α'*, 132)=οὐ δέος μῆσε ἀπολίπω.=οὐκ ἀπολείψῃς.—ἀ.λ.λ' οὐποτ' ἐξ ἐμοῦ γε μὴ πάθῃς τόδε (Σ. *Η.λ.* 1029). ὥσπύτως καὶ διὰ τοῦ πρώτου ἀορίστου, ὡς οὐ μῆποτ' ἐς τὴν Σκῆρον ἐκπλεύσῃς (Σ Φ. 381). Ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα συγχέονται πολλάκις μετὰ τῶν διὰ τοῦ μέλλοντος τῆς ὀριστικῆς ἐκφερομένων, ὡς ὑβρίσῃ καὶ ὑβρίσει, καὶ, ἀντιστρόφως, διατρίψῃ καὶ διατρίψῃ. Ἰδε κατωτέρω ἐν τῷ περὶ Ἀποφατικῶν Μόριων.

3. Ἡ Εὐκτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 10. Ἡ εὐκτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ τίθεται· α'. εἰς ἐξήγησιν εὐχῆς, ἥτις δυνατὸν νὰ πληρωθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἢ ἐπὶ τοῦ μέλλοντος, ἢ καὶ νὰ μείνῃ ἀνεκπλήρωτος· ξυνερχοί ταῦτα ὡς βουλόμεθα (Θ. Σ', 20).—ἀ.λ.λὰ βουληθείης, ὦ πολυτίμητε Εὐθύδημε (Πλ. *Εὐθ.* 296).—ἐκτελοῖτο δὴ τὰ χρηστά.—μὴ ζῶν μετ' ἀμουσίας (Εὐρ. *Ηρ.* Μ. 676).—μὴ μοι γένοιθ' ἂ βούλομ', ἀ.λ.λ' ἂ συμφέρει (Μ.). Ἐπὶ ταύτης τῆς ἐννοίας προτάσσονται καὶ τὰ μόρια εἰ, εἰ γάρ, εἴθε (αἰ, γάρ, αἴθε, παρ' Ὀμήρῳ)· εἰ γάρ γένοιτο (Ξ.).—εἴθε μὴ ποτε γνῶις θς εἴ (Σ. Τ. 1068). ὥσπύτως καὶ μετὰ τοῦ οὕτως, ἐν εἶδει ἔρκου, τρόπον τινά· οὕτως ὀναισθε τῶν ὄντων ἀγαθῶν ὑμῖν (Δ. Κατὰ Ἀφόβου, Β', 842)=νὰ χρῆτε τὰ ἀγαθὰ σας.

§. 11. Τίθεται· β'. ἡ εὐκτικὴ καθ' ἑαυτήν, μετὰ τοῦ μορίου ἄν, εἰς ἐνδειξὴν τοῦ δυνατοῦ γένεσθαι· γένοιτ' ἄν.—δύναιο ἄν. Τοῦτο δὲ καλεῖται λόγος δυνατικός, καὶ εἶναι κυρίως ὑποθετικοῦ λόγου ἀπόδοσις κατὰ παράλειψιν τοῦ ἡγουμένου μέρους=εἰ ἐξείη, γένοιτ' ἄν, καὶ=δύναιο ἄν, εἰ βούλοιο.—ἄψαυτό τις ἄν=εἰ τύχοι, ἄψαυτό τις ἄν· οὕτω βουλομένην ἄν, ἐρομένην ἄν, κτλ. Ὁ αὐτὸς δὲ λόγος, εἰκασίαν καὶ δισταγμὸν ἐξηγῶν, καλεῖται εἰκαστικός καὶ διστακτικός· ὥς ἄν τις ἐπιτιμῇσει τοῖς εἰρημένοις (Ισ.).

§. 12. Τίθεται· γ'. ἡ εὐκτικὴ ἐγκλισίς ἐπὶ ἐρωτήσεων δι' ὧν ἐρωτᾶται, οὐχὶ τὸ ἐσόμενον, ὡς διὰ τῆς ὀριστικῆς, οὐχὶ τὸ δέον γε-

γέσθαι, ὡς διὰ τῆς ὑποτακτικῆς, ἀλλὰ τὸ δυνατόν γενέσθαι· ἄρα ἐβελήσευσεν ἂν Γοργίας ἡμῖν διαλεχθῆναι (Πλ. Γοργ. 447); ὅπερ προσεγγίζει εἰς ἱκεσίαν. Εἶναι δὲ φανερόν ὅτι τοῦτο οὐδὲν ἕτερον ἢ ὁ ἀνωτέρω δυνητικός λόγος ἐν ἐρωτήσει. Τοιοῦτον καὶ τὸ πῶς ἂν ὀλοίμαν (Εὐρ. Μ. 97); ὅπερ προσεγγίζει εἰς εὐχὴν.

§. 13. Τίθεται δ' ἡ εὐκτική ἐγκλισις καθ' ἑαυτὴν πρὸς μετριώτεραν ἐξήγησιν τῶν τῆς ὀριστικῆς ἐπὶ συμπερασμάτων οὐκοῦν ῥητορικῇ δημηγορίᾳ ἂν εἴη (Πλ. Γοργ. 502)· ἢ ἐπὶ γυναιμικῶν ἀνὴρ ἄριστος οὐκ ἂν εἴη δυσγενής (Γν.)· ἐ. πρὸς μετριώτεραν ἐξήγησιν τῆς προστακτικῆς· χωροῖς ἂν εἴσω (Σ. Ἡλ. 1491). Εἶναι δὲ καὶ ταῦτα (δ'. ἐ.) διάφορα εἶδη τοῦ δυνητικοῦ λόγου. Ἡ εὐκτικὴ ἐγκλισις εἶναι ἰδιαίτερον πλεονέκτημα τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης δι' ἰδιαιτέρου τύπου ἐξηκούσης καὶ ἄλλο τι, μάλιστα δὲ καθαρὰν εὐχὴν.

Ἡ Προστακτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 14. Ἡ προστακτικὴ ἐγκλισις τίθεται· α. ἐπὶ προσταγῆς· ἄπτε, παῖ, λύχνον, κἄκφερε τὸ γραμματεῖον (Ἀρφ. Ν. 18).—δεῦρ' ἐλθέ (Ἀρφ. Ν. 58)· β'. ἐπὶ ἀπαγορεύσεως, ὅ ἐστιν ἐπὶ προσταγῆς τοῦ μὴ ποιῆσαι τι· καὶ τὰ μὲν ποιεῖ, τὰ δὲ μὴ ποιεῖ (Πλ. Πρωτ. 325). Καὶ συνήθως μὲν τίθεται προστακτικὴ, ἐνεστώτος ὄντος τοῦ χρόνου, ὑποτακτικὴ δὲ ἐπὶ ἀορίστου (ἀν. §. 9). Ἀπαντᾷται δέ, ἀλλὰ σπανιώτερον, καὶ ἀόριστος προστακτικῆς· καὶ σὺ μὴ πρότερον ἐμβαλε τοῖς πολεμίοις (Ξ. Κ. Π. Ζ', α, 17). Ὡς ἐπὶ δευτέρου, οὕτω τίθεται προστακτικὴ καὶ ἐπὶ τοῦ τρίτου προσώπου· εὐγε μέντοι ἐπιστάσθωσαν (Ξ. Ἀν. Α, δ', 8).—ἰερὰ μηδὲ εἰς ἐν ἰδίαις οἰκίαις ἐκτέσθω (Πλ. Ν. Ι, 907).

§. 15. Τίθεται γ' ἡ προστακτικὴ ἐπὶ συμβουλῆς· τοὺς μὲν θεοὺς φοβοῦ, τοὺς δὲ γόνεῖς τίμα, τοὺς δὲ φίλους αἰσχύνου, τοῖς δὲ νόμοις πείθου (Ἰσ. Δημόν. δ'). Ὡσαύτως καὶ περὶ τοῦ μὴ πρακτέου· μὴ κατόκνει μακρὰν ὁδὸν πορεύεσθαι πρὸς τοὺς διδάσκειν τι χρήσιμον ἐπαγγελλομένους (Ἰσ. ἐνθ. ἀν.)· δ'. ἐπὶ προτροπῆς· θάρρει, ἔλπιζε—ἄσπον ἔτε (Ἰλ. Α, 335).—ἢ παῖδες Ἑλλήνων ἔτε, ἐλευθεροῦτε πατρίδα, ἐλευθεροῦτε δὲ παῖδας, γυναικας θεῶν τε πατρῶων ἔδη, θήκας τε προγόνων (Αἰσχύλ. Πέρσ. 402). Τοιαῦτα καὶ τὰ ἀναπαδον, φάγε, πλε, εὐφραίνου (Λουκιαν.)· ἐ. ἐπὶ εὐχῆς καὶ κητάρας· χαῖρε, εὐτύχει, ἔρῳσο.—ἔρρ' εἰς κόρακας (Ἀρφ. Πλ.

604)· ζ'. ἐπὶ ἱερείας· ταῦτα χάρισαί μοι (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 9).—
μήνιν αἶδε, θεά (Ἰλ. Α, 1).

* §. 16. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω γίνεται δῆλον ὅτι συνέβη καὶ εἰς τὰ δ-
νόματα τῶν ἐγκλίσεων ὅ τι καὶ εἰς τὰ τῶν πτώσεων· ὠνόμασεν δηλ.
οἱ γραμμатικοὶ ἀμφοτέρας ἕκ τινος σημασίας ἣν περ ἐνόμισαν μό-
νην, ἥ, τοῦλάχιστον, κυριωτέραν, ἐν ᾧ παρὰ ταύτην ἔχουσι καὶ ἄλ-
λας. Οὔτε ἡ γενική, π. χ. μόνον γένος ἐξηγεῖ, οὔτε ἡ δοτική μόνον
δόσιν, ἀλλὰ καὶ, τὸ ἐναντίον, ἀφαιρέσιν· τοῖσιν ἀφέλλετο νόστιμον
ἡμῶν (Ὁδ. Α, 9. Ἴδε Εἰσαγ. Ἑλλλην. Συγτάξ. σ. 199. § 47). Τὸ
αὐτὸ συνέβη καὶ εἰς τὰ δνόματα Ὀριστική, Προστακτική, κτλ. *

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Αἱ Παρεμφατικαὶ Ἑγκλίσεις ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσει.

§. 1. Ἐν συνδέσει λόγου αἱ παρεμφατικαὶ ἐγκλίσεις φυλάττου-
σιν ὡς ἔγγιστα τὴν αὐτὴν χρῆσιν ἣν καὶ καθ' ἑαυτὰς τιθέμεναι. Αἱ
δὲ διάφοροι αὐτῶν ποικιλίαι προκύπτουσι καὶ ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν
καὶ ἐκ τῆς φύσεως τῶν δι' αὐτῶν ἐκφερομένων λόγων.

Ἡ Ὀριστικὴ Ἑγκλίσις ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσῃ.

§. 2 Ἡ ὀριστικὴ ἐγκλίσις τίθεται ἐν συνδέσει λόγου, εἰς τὰ
ἐξαρτώμενα κῶλα· ἀ. ἐπὶ τῶν γνωστικῶν, εἰκαστικῶν, λεκτικῶν,
ἐκθετικῶν, ἀγγελτικῶν καὶ τῶν τοιούτων λόγων, ἐν οἷς τὸ δεύτερον
κῶλον ἐκφέρεται διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς· ἐκεῖτο χρῆ γινῶναι ὅτι οὐδέν
ἐστι κερδαλεώτερον τοῦ νικᾶν (Ξ. Κ. Π. Α', β', 26).—γινώσκει κακοῦ
θυμοῦ τελευτήν· ὡς κακὴ προσήνεται (Σ. Κ. 1197).—λέγουσιν
ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἔρχονται (Ξ), κτλ.

§. 3. Γενικώτερον μὲν ἰσχύει τοῦτο, ὅταν ἐν τῷ κῶλῳ τῆς κυ-
ρίας προτάσεως ὑπάρχῃ ἐνεστῶς ἢ μέλλων, παρωχημένου δὲ ἡγου-
μένου ἢ καὶ ἱστορικοῦ ἐνεστῶτος, τίθεται εὐκτική· ἐπεὶ ταῦτα ἐκη-
ρύχθη, ἔγνωσαν οἱ στρατιῶται ὅτι κερὸς ὁ φόβος εἶν (Ξ. Ἀν. Β',
β', 26).—οἱ Ἴνδοι ἔλεξαν ὅτι πέμψῃσι σφᾶς ὁ Ἴνδων βασιλεὺς
(Ξ. Κ. Π. Β'. δ', 7). Ἀλλὰ πολλάκις, παραμελουμένης τῆς τοιαύτης
ἐξαρτήσεως ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν, τίθεται ὀριστικὴ καὶ παρωχη-

μέγαν ἡγουμένου, ὡς εἰ προηγεῖτο ἐνεστῶς ἢ μέλλων· ἡδεῖν ὅτι ἐνέεθδον.—ἦκε δ' ἀγγέλλων τις ὡς Ἐλάτεια κατελήπται (Δ. Περὶ Στεφ. ν').—ἦθει Ἀφοβος ὅτι ἐξελεγχθήσεται (Δ.), κτλ. Ἴδε κατωτέρω ἐν τῷ περὶ Εὐκτικῆς.

§. 4. Τίθεται· β'. ἡ ὀριστικὴ ἐν συνδέσει λόγου, εἰς τὰ ἐξαρτώμενα κῶλα, ἐπὶ ὑποθέσεως, ὅταν τὸ ἐπόμενον παρίσταται ὡς ἀναντίβριτος συνέπεια τοῦ ἡγουμένου· εἰ θεοὶ εἰσιν, ἔστι καὶ ἔργα θεῶν.—εἰ μὲν θεοῦ υἱὸς ἦν Ἀσκληπιός, οὐκ ἦν αἰσχροκερδής, εἰ δὲ αἰσχροκερδής, οὐκ ἦν θεοῦ (Πλ. Πολ. Γ', 408). Ὡσπύτως καὶ ἐπὶ τοῦ ἡγουμένου μέρους τοῦ ὑποθετικοῦ λόγου τίθεται ὀριστικὴ, ὅταν οὐδεμία ἀμφιβολία παρεμφαίνεται· εἰ θεοὶ εἰσι.—εἰ τοῦτο πεποίηκα.—εἰ γενήσεται.—εἴ τι ἔσται, κτλ.

§. 5. Τίθεται· γ'. ἡ ὀριστικὴ ἐγκλισις ἐν συνδέσει λόγου εἰς τὰ ἐξαρτώμενα κῶλα, ἐπὶ ἀναφορᾶς, ὅταν ὁ ἀναφορικὸς λόγος ἀναφέρηται εἰς ὠρισμένον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, ἢ εἰς χαρακτηρὰ ὠρισμένων ἰδιοτήτων· Ζεὺς δὲ ἐφορᾷ πάντα καὶ κρατύνει (Σ. Ἡλ. 125).—ἡ χρηστός ἀνὴρ πολίτης ἐστὶν ἅπασιν, ὅστις γ' ἐστὶ τοιοῦτος (Ἀρρ. Εἰρ. 909).

§. 6. Τίθεται· δ'. ἡ ὀριστικὴ ἐγκλισις ἐν συνδέσει λόγου εἰς τὰ ἐξαρτώμενα κῶλα, ἐπὶ χρόνου, ὅταν ὁ λόγος ἀναφέρηται εἰς ὠρισμένου χρόνου σημεῖον· τότε ἦν ἡμῖν ὡμολόγουν (Πλ. Συμπ. 198).—ὅτε θεοὶ μὲν ἦσαν, θνητὰ δὲ γένη οὐκ ἦν (Πλ. Πρωτ. 320).—γῦν ὅτ' ἐν πόλει ταῦτῳ βεβηκώς τυγχάνεις κακῶν ἐμοί (Σ. Κ. 1358)· ἐ. ἐπὶ αἰτίας· ποιητέα ταῦτα, ἐπεὶ ὑμῖν δοκεῖ.—ιδεῖν ἐπεθύμει, ὅτι ἤκουε καλὸν καὶγαθὸν αὐτὸν εἶναι (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 1).

§. 7. Τίθεται· ε'. ἡ ὀριστικὴ ἐν συνδέσει λόγου ἐπὶ θετικῶν ἐρωτήσεων, ἐπὶ τῶν αὐτῶν δηλ. περιστάσεων καθ' ἃς καὶ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ πόθεν ἦκει; ἐρωτῶ σε πόθεν ἦκει.—τί ἔστι τοῦτο; λέξον μοι τί ἔστι τοῦτο.—μὴ μ' ἀνέρω τίς εἰμι (Σ. Κ. 209).—ὄρα τί ποιεῖς, ὦ παῖ (Σ.)—ὅστις ποθ' ὑμῶν Λάϊον κάτοιθεν ἀνδρὸς ἐκ τίνος διώλετο, τοῦτον κελεύω κτλ' (Σ. Τ. 225).

Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσει.

§. 8. Ἡ ὑποτακτικὴ καὶ ἡ εὐκτικὴ, ὁμοιάζουσαι καθ' ὅτι ἀμφότεραι δὲν παριστῶσιν ὡς θετικῶς ὑπάρχον τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος ση-

μαινόμενον, καθάπερ ἡ ὀριστική, διαφέρουσιν ἀπ' ἀλλήλων καθ' ὅ τι ἡ μὲν ὑποτακτική παριστᾷ αὐτὸ ὡς ἐκ τῆς πείρας προσδοκώμενον, ἡ δὲ εὐκτική ὡς ἐν τῷ λογισμῷ ὑπάρχον.

§. 9. Ἀμφότεραι αὗται αἱ ἐγκλίσεις τίθενται ἐν συνδέσει λόγου· 1. ἐπὶ ὑποθέσεως· 2. ἐπὶ ἀναφορᾶς· 3. ἐπὶ χρόνου· 4. ἐπὶ τέλους· 5. ἐπὶ ἐρωτήσεων. Ἡ δὲ εὐκτική ἰδιαίτερος προσέτι καὶ ἐπὶ τῶν ἐκθετικῶν καὶ διηγηματικῶν λόγων, ὅπερ ἔχει κοινὸν μετὰ τῆς ὀριστικῆς (§. 3).

1. Ἡ Ὑποτακτική καὶ ἡ Εὐκτική ἐν συνδέσει λόγου,
ἐπὶ ὑποθέσεως.

§. 10. Ἡ ὑποτακτική τίθεται ἐπὶ τῶν ὑποθετικῶν λόγων μετὰ τῶν μορίων, ἔαν, ἂν, ἢ, ἐν τῷ ἡγουμένῳ κώλῳ, ὅταν ἡ ὑπόθεσις παρίσταται ὡς δυνατὴ καὶ προσδοκωμένη, ἐπὶ τοῦ παρόντος ἢ μέλλοντος. Καὶ τότε ἐν τῇ ἀποδόσει τίθεται ὀριστικὴ μὲν, ἔαν παρίσταται ὡς θετική, εὐκτικὴ δὲ μετὰ τοῦ ἂν, ὅταν παρίσταται ὡς ἀμφίβολος ἢ συνέπει· ἅπας λόγος, ἂν ἀπῇ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν (Δ.).—ἔαν γιγνώσκῃ ὧρ δεῖ, ἀληθὲς ἂν εἴη προστάτης (Ξ. Ἀπ. Γ', δ', 6).—οὐκ ἀποδέχομαι σου, ἔαν τοιαῦτα φλυαρῇς (Πλ. Πολ. Η, 33). Ἡ διαφορὰ τοῦ εἰ γράφει καὶ ἔαν γράφῃ πολλάκις γίνεται ἀνεπίσθητος· ἔαν φῇ.—εἰ δ' αὖ φῇ—σει (Δ.).

§. 11. Ἡ εὐκτικὴ δὲ τίθεται ἐν τῷ ἡγουμένῳ κώλῳ τοῦ ὑποθετικοῦ λόγου μετὰ τοῦ εἰ, ἄνευ τοῦ ἂν, ὅταν ἡ ὑπόθεσις ᾖ προβληματώδης καὶ ἐν τῷ λογισμῷ, μὴ προσδοκωμένη ἐκ τῆς πείρας· εἰ τοῦτο εἴη, ὅπερ ἴσα δύναται τῷ τεθέντος ὅτι ἤθελεν εἶναι τοῦτο· ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει τίθεται εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἂν, εἰ ἅπαντες μιμησάμεθα τὴν Λακεδαιμονίων ἀρχίαν καὶ πλεονεξίαν, εὐθὺς ἂν ἀπολοῖμεθα (Ἰσ. Βούσιρ. ή). Ἀλλὰ ἡ ἀπόδοσις ποικίλλει πολυειδῶς.

Ἡ Ὑποτακτική καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου,
ἐπὶ ἀναφορᾶς.

§. 12. Ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται ἐπὶ ἀναφορᾶς μετὰ τῶν πτωτικῶν τε καὶ μοριακῶν ἀναφορικῶν, ἐχόντων τὸν σύνδεσμον ἂν, δε ἂν, ὅς—τις ἂν, οἷος ἂν, ὅσος ἂν, ὡς ἂν, ὅπου ἂν, κτλ, ὅταν ὁ λόγος, ἐν-

στῶτος ἢ μέλλοντος ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὄντος, ἀναφέρηται εἰς μίαν μόνην ἀόριστον περίστασιν ἐκ τῶν πολλῶν δυνατῶν τοῦ παρόντος ἢ μέλλοντος· συμμαχεῖν τούτοις ἐθέλουσιν ἅπαντες, οὐκ ἂν ὀρῶσι παρесеυασμένους καὶ πράττειν ἐθέλοντας ἂν χρή (Δ. Φ. Α', γ').—ἄτ' ἂν σοι λογιζομένῳ φαίνεται βέλτιστα, ταῦτα τοῖς ἐργοῖς ἐπιτέλει (Ἰσ. πρὸς Νικ. 10)· οὕτω καὶ ὅσοι ἂν, ὅσῳ ἂν, καθ' ὅσον ἂν δύνωμαι, ὅπῃ ἂν ἡγήται, κτλ. Ἡ ἀοριστία ἐπιδεικνύεται ἐναργέστερον διὰ τοῦ ὅς ἂν, κτλ, ἢ διὰ τοῦ ἀπλοῦ ὅς. Πολλάκις δὲ ἡ διαφορά καταντᾷ πολλὰ μικρά· ὦν λέγη, ὦν ἂν εἴπῃ (Δ.).

§. 13. Ἡ εὐκτική τίθεται ἐν συνδέσει λόγου ἐπὶ ἀναφορᾶς, παρωχημένου χρόνου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὄντος, μετὰ τῶν ἀνωτέρω ἀναφορικῶν, ἄνευ τοῦ ἂν· προσέτι δὲ καὶ μετὰ τοῦ ἂν, ὅταν ὁ λόγος ἀναφέρηται εἰς πρόσωπα ἢ πράγματα πολλάκις ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἐπαναληφθέντα, ὅσάκις ἡ περίστασις ἔφερεν. Οὕτω λοιπὸν τὸ ὅσους εἶδεν=ὅσους εἶδεν ἅπαξ.—ὅσους ἴδοι=ὅσους κατὰ διαφόρους καιροὺς εἶδεν—ὅσους ἂν ἴδῃ=ὅσους ἴδῃ εἰς τὸ ἐξῆς· καὶ οὐκ μὲν ἴδοι εὐτάκτως καὶ σιωπῇ ἰόντας ἐπῆρει, εἰ δέ τινας θορυβομένους αἰσθοίτο, κατασθενεῖν τὴν ταραχὴν ἐπειράτο (Ξ. Κ. Π. Ε', γ', 55).—ὅν ἐλοιερ τῶν ταύρων ἔσφαττον (Πλ. Κριτία, 119).—καὶ οἱ μὲν ὄντοι, ἐπεὶ τις διώκοι, προσδραμόντες ἂν εἰστήκεσαν, καὶ πάλιν, ἐπεὶ πλησιάζουσιν οἱ ἵπποι, ταῦτά ἐποιοῦν (Ξ. Ἀν. Α', ε', 2).

3. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ χρόνου.

§. 14. Περὶ τῶν χρονικῶν λόγων ἰσχύουσι τὰ περὶ τῶν ἀναφορικῶν. Τίθεται ὑποτακτικὴ ἐν τῷ χρονικῷ λόγῳ μετὰ τῶν χρονικῶν μορίων, ὅτε, ὁπότε, ἐπεὶ, κτλ, προσλαμβάνοντων τὸν ἂν, καὶ γινομένων ὅταν, ὁπότεν, ἐπὰν, ἕως ἂν, ὅταν, ἀρχτικοῦ χρόνου ὄντος ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει, ὁ λόγος ἀναφέρηται εἰς τὸ παρὸν ἢ μέλλον· ἅπαντα δυσχέρεια, τὴν αὐτοῦ φύσιν ὅταν λιπὼν τις δρᾷ τὰ μὴ προσηκότα (Σ. Φ. 471).—τοῦτο καὶ νῦν ποιοῦσιν οἱ βάρβαροι βασιλεῖς, ὁπότεν (ἢ ὅπου ἂν) στρατοπεδεύωνται (Ξ. Κ. Π. Γ', γ', 26).—ἕως ἂν σώζηται τὸ σκάφος, τότε χρή καὶ ταύτην καὶ κυβερνήτην καὶ πάντ' ἄνδρα ἐξῆς προθύμους εἶναι, καὶ, ὅπως μὴθ' ἐ-

κῶν μὴτ' ἄκωρ μῆδεῖς ἀνατρέψῃ, τοῦτο σκοπεῖσθαι ἐπειδὴν δὲ ἡ θάλαττα ὑπέρσχη, μάταιος ἡ σπουδή (Δ. Φ. Γ', ιδ').

§ 15. Τίθεται δὲ εὐκτική, παρωχημένου χρόνου ἡγουμένου, μετὰ τῶν αὐτῶν χρονικῶν μορίων, ἄνευ τοῦ ἄν, ὅταν ὁ λόγος ἀναφέρηται εἰς πρᾶξιν πολλάκις ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἐπαναληφθεῖσαν, ὁσάκις ἡ περίστασις ἔφερεν, καὶ ὅχι εἰς ὠρισμένον σημεῖον χρόνου ὅτε ἀφίκετο—ὅτε ἔφθασεν.—ὅποτε ἀφίκοιτο—ὅτε καὶ ὅτε, κατὰ διαφόρους καιροὺς, ἥτοι ὁσάκις ἔφθασεν.—ὅταν ἀφίκηται—ὅταν φθάσῃ ὅπότε εὖ πράσσοι πόλις, ἔχαιρε, λυπρῶς δ' ἔφερεν, εἴ τι δυστυχῶι (Εὐρ. Ικ. 897).

4. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ τέλους.

§ 16. Ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται ἐπὶ τῶν τελικῶν λόγων, μετὰ τῶν μορίων ἴνα, ὡς (καὶ ὅφρα παρὰ ποιηταῖς), ὅπως, ἴνα μὴ, ὡς μὴ, ὅπως μὴ, ἐνίοτε δὲ καὶ μετὰ μόνου τοῦ μὴ, ἐνεστώτος ἢ μέλλοντος χρόνου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὄντος· βασιλεὺς αἰρεῖται, οὐχ' ἴνα ἑαυτοῦ καλῶς ἐπιμελῇται, ἀλλ' ἴνα καὶ οἱ ἐλόμενοι δι' αὐτὸν εὖ πράττωσιν (Ξ. Ἀπ. Γ', β, 3).—ἐάν τις σοι κάμῃ τῶν οἰκετῶν, παρακαλεῖς ἱατρούς, ὅπως μὴ ἀποθάνῃ (Ξ. Ἀπ. Β', ι, 2).—διηγησόμεθα ὡς μάλλον δὴλον γένηται (Ξ. Κ. Π. Α', β', 6). Εἰς τὸ ὡς καὶ ὅπως προστίθεται ἐνίοτε καὶ ὁ ἄν, οὔτε ὁμῶς εἰς τὸ ἴνα οὔτε εἰς τὸ μόνον μὴ.

§ 17. Ἡ εὐκτικὴ τίθεται μετὰ τῶν αὐτῶν μορίων, παρωχημένου χρόνου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὄντος· Μένων ἐπεθύμει ἄρχειν, ὅπως πλείω λαμβάνοι, ἐπεθύμει δὲ τιμᾶσθαι, ἴνα πλείω κερδαίνοι φίλος τ' ἐβούλετο εἶναι τοῖς μέγιστα δυναμένοις, ἴνα ἀδικῶν μὴ διδοίῃ δίκην (Ξ. Ἀν. Β', ζ', 21).—ὅπως ἀσφαλῶς θηρήῃ, ἰππέας τε προσέλαβε πολλοὺς καὶ πελταστάς (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 16).

§ 18. Πολλάκις δέ, καὶ παρωχημένου χρόνου ἡγουμένου, ἔπεται ὑποτακτικὴ, ἥτοι διότι, καί περ παυσάσης τῆς πράξεως, ὁ σκοπὸς ὁμῶς, δι' ὃν ἡ πρᾶξις ἔγινεν, εἶναι εἰσέτι ἐκτελέσιμος, ἢ ἀπλῶς παραμελουμένης τῆς τοιαύτης συνδέσεως καὶ μεταφερομένου τοῦ λόγου ἐκ τοῦ παρελθόντος, ὅπερ ἐκφέρεται διὰ τῆς εὐκτικῆς, εἰς τὸ διὰ τῆς ὑποτακτικῆς ἐκφερόμενον ἐνεστώως καὶ μέλλον' ῥῆτι κατὰ τὸ πρῶτον παρήλθομεν, ὅπως μὴ ῥαδίως περὶ μεγάλων πραγμάτων

χειρον βουλευέσθε (Θ. Α', 73)· κατὰ τὸ δεύτερον· ἐπίτηδες σε οὐκ ἤγειρον, ἵνα ὡς ἥδιστα διάγῃς (Πλ. Κρίτ. 43).—*Ἀβροχόμας* τὰ πλοῖα κατέκαυσε, ἵνα μὴ Κῦρος διαβῇ (Ξ. Ἀρ. Α', δ', 128). Ἐνίοτε δὲ τίθενται ἀμφότεραι εἰς τὸν λόγον· ταῦς οἱ Κορίνθιοι ἐπλήρουκ, ὅπως ναυμαχίας τε ἀποπειράσῃσι καὶ τὰς ὀλκάδας αὐτῶν ἦσαν οἱ Ἀθηναῖοι κωλύειν (Θ. Ζ', 19)· ἐξ οὗ φαίνεται ὅτι ἐν τούτοις ἡ μὲν ὑποτακτικὴ τίθεται, ὅταν τὸ τέλος θεωρῇται ὡς μάλλον εἰς τὸ βέβαιον προσεγγίζον, ἡ δὲ εὐκτικὴ ὅταν ἐννοῇται ὡς ἀμφίβολον. Ἴδε περὶ τούτων Σ. Π. Β', καὶ Εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῆς Συντάξεως.

* §. 19. Πρὸς τοὺς τελικοὺς λόγους συγγενεύουσιν οἱ τροπικοί, ὅταν δηλ. τὸ ἅτως σημείνῃ τὸ τίτι τροπῶ, ὅποια ἦτον ἡ ἀπ' ἀρχῆς αὐτοῦ σημασία· καὶ τότε ὀλόκληρος ὁ δι' αὐτοῦ ἐκφερόμενος λόγος ἐπέχει τόπον ἀντικειμένου· Σέβθης κελεύει Ξεροφῶντα συμποθυμῆσθαι ὅπως διαβῇ τὸ στράτευμα (Ξ. Ἀν. Ζ', α, 5).—ἐπεμελεῖτο Κῦρος ὅπως μήποτε ἀνίδρωτοι οἱ στρατιῶται ἐπὶ τὸ ἄριστον καὶ τὸ δεῖπνον εἰσίοιεν (Ξ. Κ. Π. Β', α, 29). *

* §. 20. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα μετὰ τῶν ρημάτων ἅτινα τᾶσιν καὶ σπουδὴν πρὸς τι σημαίνουσιν, βουλευέσθαι, ἐπιμελεῖσθαι, σπουδάζειν, παρασκευάζειν, πράττειν, μηχανᾶσθαι, κτλ. Ἐν τούτοις τίθεται ὁ μέλλων τῆς ὀριστικῆς συνηθέστερον· βουλεύεται (Κῦρος) ὅπως μήποτε ἔτι ἔσται ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ, ἀ.λ.λ', ἢν δύνηται, βασιλεύσει αὐτ' ἐκείρου (Ξ. Ἀρ. Α', α, 4).—οὐ μικρὰν πρόνοιαν ἔχειν δεῖ, ὅπως κύριος ἔσται ὁ νόμος καὶ μήτε συγχυθῇσεται μήτ' αὐ μεταποιηθήσεται (Δ. Ἀριστοκρ. 640). Μετὰ τὴν μέλλοντα ἔρχεται εἰς χρῆσιν ὁ δεύτερος ὀριστος, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ πρῶτος ὀριστος, ἐνεργητικὸς τε καὶ μέσος, τῆς ὑποτακτικῆς. *

* §. 21. Καὶ τὰ φόβου σημαντικὰ ῥήματα τὴν αὐτὴν σύνταξιν δέχονται· δέδοικα μὴ ἐπιλαθόμεθα τῆς οἰκαδε ὁδοῦ (Ξ. Ἀν. Γ', β', 26).—ἔδεισαν οἱ Ἕλληνες μὴ οἱ Πέρσαι προσαγάγοιεν πρὸς τὸ κέρας (Ξ. Ἀν. Α', ι, 6). Ἀλλὰ ὡς λέγεται Ἀριστεὺς συνεβούλευε τοῖς ἄλλοις ἐκπλεῦσαι, ὅπως ἐπὶ πλέον ὁ σίτος ἀντισχῇ, (Θ. Α', 15), κτλ. (§. 18), οὕτω καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς ἐνυμάρχους ἐδεδίεσαν σφῶν μὴ ἀποστῶσιν (Θ. Ε', 14). Εἰς γενόμενον δὲ ἀναφερομένου τοῦ φόβου, τίθεται ὀριστικὴ φοβούμεθα μὴ ἀμφοτέρωι αἰα

ἡμαρτήκαμεν (Θ. Γ', 53). Περὶ τῶν ἐν τούτοις παραλείψεων ἴδε Σ. II. Β'.

5. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ ἐρωτήσεων.

§. 22. Ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται ἐπὶ ἐρωτήσεων ἐν ταῖς αὐταῖς περιστάσεσιν ἐν αἷς καὶ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ ὡς τί εἶπω; πῶς εἶπω; πῶς ἀποδρῶ; κτλ. (σ. 84. §. 7), οὕτω καὶ τί βούλει ἡμεῖς εἶπω; Ἐπειδὴ δὲ μόνον οἱ ἀποροῦντες ἐρωτῶσι, διὰ τοῦτο καὶ οἱ ἀπορηματικοί, οἱ διαβουλευτικοί καὶ οἱ τοιοῦτοι λόγοι, καίπερ ἄνευ τοῦ ἐρωτηματικοῦ τύπου, εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ἀνάγονται καὶ τὴν αὐτὴν δέχονται σύνταξιν ἀπορῶ τῇ τ' ἀδεληφῇ ὅπως ἐκδῶ καὶ τὰ ἄλλα ὁπόθεν διοικῶ (Δ. κατὰ Ὁρήτ. Α, ιζ).—οὐκ ἔχω ὅπως σοι εἶπω ἂ τοῶ (Πλ.).—βουλεύομαι πῶς σε ἀποδρῶ (Ξ).—οἱ κάπηλοι φροντίζουσιν ὅτι ἐλάττωτος πριάμενοι πλείωτος ἀποδῶνται (Ξ. Α. π. Γ', ζ', 6).—οὐδὲν Σωκράτει διοίσει, εἰ μόνον ἔχη ὅτω διαλέγεται (Πλ. Συμπ. 194)=μετὰ τίνος νὰ διαλέγεται. Ἐνίοτε τίθεται καὶ μέλλων τῆς ὀριστικῆς, παριστῶν τὸ πρᾶγμα ὡς γειησόμενον· οὐκ ἔχετε ὅτι ποιήσετε (Δ.), ὡς καὶ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 23. Καὶ ἡ εὐκτικὴ ὁμοίως τίθεται ἐπὶ ἐρωτήσεων ἐν ταῖς αὐταῖς περιστάσεσιν, ὡς ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, παρωχημένου χρόνου ἡγουμένου· οἱ Ἐπιδάμνιοι τὸν ἐν Δελφοῖς θεὸν ἐπηρώτων εἰ παραδοῖεν Κορινθίοις τὴν πόλιν (Θουκ. Α, 25). Τοῦτο, ἐνεστώτος ἡγουμένου, ἤθελεν εἶναι καθ' ὑποτακτικὴν ἐρωτῶμεν εἰ παραδῶμεν ἢ, κατὰ μέλλοντα τῆς ὀριστικῆς, παραδῶσομεν.—Ἀλκιβιάδης ἠπόρει ὅτι χρῆσαιτο τοῖς παροῦσι πράγμασιν (Ιδ.), κτλ.

Ἡ Εὐκτικὴ ἐπὶ τῶν ἐκθετικῶν καὶ διηγηματικῶν λόγων.

§. 24. Ἀνωτέρω παρετηρήσαμεν ὅτι οἱ διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς μετὰ τῶν λεκτικῶν, διηγηματικῶν καὶ ἐν γένει ἐκθετικῶν ῥημάτων ἐξηγούμενοι λόγοι, ἐνεστώτος μὲν ἡγουμένου καὶ μέλλοντος, ἐκφέρονται καθ' ὀριστικὴν λέγουσιν ὅτι τέθηκε· παρωχημένου δὲ ἡγουμένου, κατ' εὐκτικὴν· ἔλεγον ὅτι εἴη. Παρατηρήσαμεν προσέτι ὅτι ἐνίοτε, καὶ παρωχημένου ἡγουμένου, ἐκφέρονται ὡσαύτως καθ' ὀριστικὴν ἦκε δ' ἀγγέλων τις ὡς Ἐλάτεια κατελήπται (Δ. περὶ Στεφ. 284. ἴδε ἀν. §. 3). Ἐνίοτε δὲ τίθενται καὶ ἀμφοτέραι αἱ ἐγ-

κλίσεις αὗται ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ· ἔλεγον ὅτι Κῦρος μὲν τέθνηκεν, Ἀριαῖος δὲ πεφευγὼς εἴη (Ξ. Ἀν. Β', α', 3).

§. 25. Ἐπειδὴ ἡ εὐκτική ἐν συνδέσει λόγου ἀναφέρεται συνήθως εἰς τὸ παρελθόν, ἔπεται ὅτι ἡ τῆς ὀριστικῆς χρήσις ἐν τούτοις εἶναι ὡς ἐξαίρεσις. ἔχει δὲ ἡ ἐξαίρεσις αὕτη τὸν αὐτὸν λόγον θν ἔχει ἡ χρήσις τῆς ὑποτακτικῆς, παρωχημένου ἡγουμένου, ἐπὶ τῶν τελικῶν λόγων, ἐπὶ τῶν φθόβου σημαντικῶν, ἐπὶ ἐρωτήσεων, κτλ. Παρμελεῖται δὴλ. ἡ σχέσις τῆς συνδέσεως, καὶ ὁ λόγος θεωρεῖται ὅχι ὡς ἐξαρτώμενος, ἀλλ' ὡς αὐθυπόστατος.

§. 25. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον λέγεται τῇ ὑστεραίᾳ ἦκεν ἄγγελος λέγων ὅτι λελοιπῶς εἴη Σύνεγκσις τὰ ἄκρα (Ξ. Ἀν. Α', β', 21), καὶ ἡλθον ἄγγελοι ὅτι (οἱ Ἐπιδάμνιοι) πολιορκοῦνται (Θ. Α', 26). —ἀνέκραγον οἱ παρόντες ὅτι ζῇ ὁ ἀνὴρ (Ξ. Ἀν. Ε', η', 10), καὶ τοῦτον μὲν ἀνέκραγον πάντες ὡς ὀλίγας παῖσειεν (αὐτόθι, 12). —Κῦρος ἔλεγεν ὅτι ἡ ὁδὸς ἔσοιτο πρὸς βασιλέα μέγαρ εἰς Βαβυλῶνα (Ξ. Ἀν. Α', δ', 11)· καὶ ἔγνω ὁ Ἀρχίδαμος ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι οὐδέν πω ἐνθάδ' οὐκ οὐκ (Θουκ. Β', 12).

* §. 27. Μεταφερόμενος ὁ λόγος ἐκ τῆς εὐκτικῆς εἰς τὴν ὀριστικὴν καὶ ζωηρότερος γίνεται καὶ ὡς βεβαιότερος ἐκφέρεται· τὸ Σύνεγκσις λελοιπῶς εἴη εἶναι ἀγγελία τοῦ ἀγγέλου, διὰ τοῦ Ξενοφώντος διαβιβαζομένη, τὸ ὅτι πολιορκοῦνται εἶναι οἱ λόγοι τῶν ἀγγέλων· τὸ ὅτι ζῇ ὁ ἀνὴρ εἶναι ἡ αὐτὴ φωνὴ τῶν ἀνακραγόντων, οἵτινες παρίστανται ὡς αὐτοπροσώπως λέγοντες ζῇ ὁ ἀνὴρ· καὶ ὡς εἰ μὴ ὑπῆρχε τὸ ὅτι· ἐγὼ εἶπον ὅτι ἀληθῆ λέγεις (Πλ. Χαρμ. 106). *

* §. 28. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον λέγεται οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς ξυμμάχους ἐδεδίεσαν σφῶρ μὴ ἀποστῶσιν (Θ. Ε', 14) —οἱ Ἀθηναῖοι ἐδεδίεσαν περὶ τῶν συμμάχων μὴ ἀποστῶσιν —ἐδεδίεσαν μὴ ἀποστῶσιν οἱ σύμμαχοι· ἔνθα οἱ Ἀθηναῖοι χωριζόμενοι ἐκ τῆς ἱστορικῆς διηγήσεως, παρίστανται εἰς τὸ μέσον, ὡς φοβούμενοι μὴ ἀποστῶσιν οἱ σύμμαχοι. Ὡσαύτως εἰς τὸ ἠπόρουν τί ποτε λέγει ὁ Θεός (Πλ.) παρίσταται ὁ Σωκράτης περιερχόμενος καὶ ἀπορῶν τί λέγει ὁ Θεός, κτλ· ὁμοίως εἰς τὸ οἱ Πλαταιῆς ἐβουλεύοντο εἶτε κατακάυσωσι (κατακάυσουσι παρ' ἄλλοις) τοὺς Θηβαίους (Θ. Β', 4), οἱ Πλαταιῆς παρίστανται βουλευόμενοι· εἰς τὸ ἠρόμην Ἀφοβοῦν εἴ τινας παρήσαν (Δ.) παρίσταται ὁ Δημοσθένης ἐρωτῶν τὸν Ἀφοβὸν παρήσαν τινας ; *

* §. 29. Οἱ δὲ χρόνοι ἐν τούτοις ρυθμίζονται κατὰ τὸ ὑποτιθέμενον χρονικὸν σημεῖον τῆς ὑπάρξεως τῶν ἐν τοῖς ἐξαρτωμένοις κώλοις ἐκφερομένων. Εἰς τὸ ἥδειν ὅτι ἐψεύδου ἀναφέρονται ἀμφοτέρωδιστακῶς εἰς τὸ παρελθόν καὶ σύγχρονον· εἰς τὸ ἐτάλμα (Ἀνδροτίων) λέγειν ὡς ὑπὲρ ὑμῶν καὶ δι' ὑμᾶς ἐχθροὺς ἐφ' ἑαυτὸν εἴλκυσε, καὶ νῦν ἐν τοῖς ἐσχάτοις ἐστὶ κινδύνους (Δ. κατὰ Ἀνδροτ. ιζ'), τὸ μὲν εἴλκυσε ἀναφέρεται εἰς τὸ παρελθόν, τὸ δὲ ἐστὶν εἰς τὸ ἐνεστώ. Ὡσαύτως εἰς τὸ Συμμίον λέγοντος ὅτι ἠπόρει, πᾶν θαύμαζον εἴ τι ἐξεῖ τις χρῆσασθαι τῷ λόγῳ αὐτοῦ κτλ. (Πλ. Φαίδ. 95), ὁ λόγος ἐκ τοῦ παρελθόντος μεταφέρεται εἰς τὸ μετέπειτα μέλλον.

* §. 30. Καὶ ὁ δυνητικὸς λόγος τίθεται πολλάκις ἐν συνδέσει ἀπαραλλάκτως μεταφερόμενος ἐκ τοῦ ἀπολύτου λόγου· ἀπεκρίνατο Κλεάνωρ ὅτι πρόσθεν ἂν ἀποθάνοιεν ἢ τὰ ὅπλα παραδοῖεν (Ξ. Ἀν. Β', α, 8), ὅπερ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, ὅχι ἐκ τῆς διηγήσεως τοῦ Ξενοφῶντος, ἀλλὰ κατ' εὐθείαν ἐκ προσώπου τῶν διὰ τοῦ Κλεάνωρος ἀποκρινομένων, ἤθελεν εἶναι πρόσθεν ἂν ἀποθάνοιμεν ἢ τὰ ὅπλα παραδοῖμεν· οὕτω καὶ ἐπὶ ἀναφορᾷ· χρῆ τοὺς μέγα φρονοῦντας μὴ τοῖς τοιούτοις ἐπιχειρεῖν, ἃ καὶ τῶν τυχόντων ἂν τις καταπράξειεν (Ἰσ. Φιλ. ε') ἐπὶ ὁμοιώσεως· Μαρία τὸν Μειδίαν ἠσπάζετο, ὥσπερ ἂν γυνὴ γαμβρὸν ἀσπάζοιτο (Ξ. Ἑλλλην. Γ', α, 14). Ἀλλὰ ἡ ἐξακρίβωσις τῶν τοιούτων ἐκβαίνει τῶν ὀρίων τοῦ πονήματος τοῦδε. Ἴδε ἐν τούτοις Σ. Π. Β', ὡς καὶ περὶ Προστακτικῆς ἐν συνδέσει λόγου. *

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Περὶ Ἀπαρεμφάτου καὶ Ἀπρὸς ὁπίων Ῥημάτων.

Περὶ Ἀπαρεμφάτου.

§. 1. Καὶ ἡ ἀπαρέμφατος ἔχει τὸ ἀπαρέμφατον δυνατόν νὰ θεωρηθῇ ὡς καθ' ἑαυτὸ τιθέμενον εἰς τὸν λόγον, καὶ ὡς ἐν συνδέσει καὶ ἐξαρτῶμενον, οἷον τὸ αἰδεῖσθαι ἐν τούτοις οὐκ ἔνεστιν, καὶ δέομαι συγγνώμην ἔχειν, κτλ. Ἀλλὰ καὶ ὡς εὐκολώτερον καὶ ὡς συμφωνότερον πρὸς τὰ ἐν τῇ Β'. Π. θέλομεν θεωρῆσαι τὸ ἀπαρέμφατον· ὅς ἔγκλισιν ῥήματος· ὅς ὄνομα.

Α'. Τὸ Ἀπαρέμφατον ὡς Ἑγκλίσις Ῥήματος.

§. 2. Ὡς ἑγκλίσις ῥήματος τὸ ἀπαρέμφατον συντάσσεται μετὰ τινων ἰδιαιτέρων κλάσεων ῥημάτων, δέχεται ὑποκείμενον ὕπερ προσδιορίζει τὴν ἀόριστον αὐτοῦ φύσιν, κατηγορούμενον ἐπὶ τοῦ εἶναι καὶ τῶν ὁμοίων, ἀντικείμενον καὶ προσδιορισμούς.

Κλάσεις τῶν Ῥημάτων μεθ' ὧν τὸ Ἀπαρέμφατον συντάσσεται.

§. 3. Αἱ κλάσεις τῶν ῥημάτων μεθ' ὧν τὸ Ἀπαρέμφατον συντάσσεται εἶναι μάλιστα·

α. Τὰ βουλήσεως σημαντικὰ καὶ τὰ ἐκ τούτων προκύπτοντα· ἐθέλω ὑμᾶς συντεῆξαι καὶ συμφῶσαι εἰς τὸ αὐτό (Πλ. Συμπ. 192). Οὕτω καὶ αἰροῦμαι, προθυμοῦμαι, κελεύω, κτλ. παρακαλῶ, προτρέπω, ικετεύω, πείθω, κτλ. ἐπινοῶ, λογιζομαι, βουλεύομαι, κτλ. ὡσαύτως καὶ τὰ ἐναντία τούτων· κωλύω, ἀποτρέπω, κτλ. β'. Τὰ σημαίνοντα φύσιν, δύναμιν, ἰκανότητα, ἔθος πρὸς τι καὶ τὰ ὅμοια· πέφυκεν ἄνθρωπος ὑπερφρονεῖν· οὕτω δύναμαι, τολμῶ, ἀναγκάζω, διαπράττομαι, εἴωθα, κτλ. ὡσαύτως καὶ τὰ ἐναντία τούτων· ἀδυνατῶ, δέδοικα, αἰσχύνομαι, κτλ. γ'. Τὰ δοξασίας, εἰκασίας καὶ τῶν τοιούτων σημαντικὰ· νομίζω, συμφέρειν ἡμῖν (Πλ. Φαίδρ. 230).—τοὺς ἄλλους ἡγεῖται πολιτικούς ποιεῖν (Ξ.).—πιστεύω διαλύσειν τὴν διαβολήν, κτλ. δ'. Τὰ λεκτικὰ μετὰ τῶν ὁμοίων· ἔφασαν κατερεῖν αὐτοῦ (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 8).—εὖ πεπονηθῆναι ὡμολόγουν (Ξ. Ἀγ. Δ', 1).—ὁμώμοκε δικάσειν κατὰ τοὺς νόμους (Πλ. Ἀπολ. 35), κτλ.

§. 4. Ἐν πᾶσι τούτοις δυνατόν νὰ θεωρηθῇ τὸ ἀπαρέμφατον ὡς ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως ἐξ οὗ κρέμαται· ἐπιθυμῶ αὐτοκράτωρ γίγνεσθαι (Ξ.)=ἐπιθυμῶ τῆς αὐτοκρατορίας.—βούλομαι ἀναγνῶναι=βούλομαι τὴν ἀνάγνωσιν.—ἔγνω τὸν ποταμὸν διαβῆναι=τὴν τοῦ ποταμοῦ διάβασιν.—ἀπαλλλάττειν τινὰ ὀφθαλμίας καὶ ἀπαλλλάττειν τινὰ (τοῦ) ζῆν.—παραινῶ σοι ταῦτα καὶ παραινῶ σοι πείθεσθαι, κτλ. Ἀλλὰ οὔτε ἡ σημασία εἶναι κατὰ πάντα ἡ αὐτή, οὔτε ἡ χρῆσις ἀσφαιρικός.

§. 5. Ὡς τὰ ἀνωτέρω ῥήματα, οὕτω καὶ τὰ τοιαύτην ἔννοιαν ἐξηγοῦντα ἐπίθετα συντάσσονται μετ' ἀπαρέμφατου· δυνατός εἰπεῖν.—δεινὸς λέγειν.—Θεμιστοκλῆς ἰκανώτατος ἦν εἰπεῖν καὶ γνῶναι

καὶ πράξει (Λυσ.).—εἴ τισιν ἄρα δοκοῦσιν ἐπιτήδεια ἔχειναι πα-
θεῖν, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα οὐκ ἐπιτήδειον (Δ. κατ' Ἀνδρ. 15').—
ταπεινὴ ὑμῶν ἡ διάνοια ἐγκαρτερεῖν ἃ ἐγνώτε (Θ. Β', 61).—μα-
λακὸς καρτερεῖν πρὸς ἡδονάς. Ἐν τοῦτοις τὸ ἀπαρέμφατον ἐκπλη-
ροῖ τὰ τῆς αἰτιατικῆς (σ. 23, §. 41). Οὕτω δὲ καὶ ὁ χρόνος βρα-
χὺς ἀξίως διηγήσασθαι τὰ πραχθέντα (Πλ.) = ὡς πρὸς τοῦτο.
Ἀλλαχοῦ δὲ τὰ τῆς γενικῆς· ἄξιος θαυμάσαι = ἄξιος θαυμασμοῦ, ἀ-
ξιοθαύματος.—ἄξιος εἶ τιμᾶσθαι (Πλ. Ἀλκ. Α', 105) = ἄξιος τιμῆς.
—τὴν βουλὴν κυρίαν ἐποίησαν τῆς εὐταξίας ἐπιμελεῖσθαι (Ιστ.
Ἀρεοπ. 15'). Ὁμοίως τὸ νόημα μεῖζον ἢ φέρειν (Σ. Τ. 1293), κτλ.

§. 6. Δυνατὸν δὲ καὶ μετὰ πάσης ἄλλης κλάσεως ῥημάτων νὰ συν-
ταχθῇ τὸ ἀπαρέμφατον, καὶ ἄνευ τούτου πλήρη σύνταξιν δεχομέ-
νων, καὶ μάλιστα μετὰ τῶν σημαινόντων διδόναι ἢ προσφέρειν τι-
νι ἐπὶ τινι σκοπῷ· παρέχειν αὐτὸν ὥσπερ ἱατρῷ τέμνειν καὶ
κάειν (Πλ. Γορ. 481).—οἱ Φιλίσιοι τὴν πόλιν φυλάττειν τοῖς
Λακεδαιμονίοις παρέδωκαν (Ξ.).—ὅσοι περιῆσαν τῶν Θηβαίων
παρέδοσαν σφᾶς αὐτοὺς τοῖς Π.λαταιεῦσι χρῆσασθαι ὅτι ἂν βού-
λωνται (Θ. Β', 4).

§. 7. Εἰς ταῦτα τὰ τελευταῖα κυρίως ἀρμόζουσα ἡ προσηγορία
τελικὰ ἀπαρέμφατα ἐφηγομένη ἐπειτα γενικώτερον καὶ εἰς πάντα
τὰ ἄλλα, ὅσα ἡ σημερινὴ γλῶσσα διὰ τῆς ὑποτακτικῆς καὶ τοῦ μο-
ρίου νὰ συνήθως μεθερμηνεύει (§. 3. α. β'), ὡς εἰδικὰ καλοῦνται τὰ
διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι ἐρμηνευόμενα (§. 3. γ'. δ').

Τὸ Ὑποκείμενον τοῦ Ἀπαρεμφάτου.

§. 8. Ὄταν ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ᾖ τὸ αὐτὸ πρόσω-
πον ὅπερ καὶ εἰς τὸ ῥῆμα τῆς κυρίας προτάσεως ἐξ οὗ τὸ ἀπαρέμφα-
τον ἐξαρτᾶται, καλεῖται ταῦτοπροσωπία· ὅταν δὲ ἄλλο ᾖ τὸ ὑπο-
κείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου καὶ ἄλλο τὸ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προ-
τάσεως, τότε καλεῖται ἑτεροπροσωπία. Ἐπὶ ταῦτοπροσωπίας τίθεται
τὸ ἀπαρέμφατον ἄνευ ἰδιαίτερου ὑποκειμένου· ὁμολογῶ ἀδικεῖν.—
σὺ μὲν εἴλου ζῆν, ἐγὼ δὲ καθαρεῖν (Σ. Ἀντ. 555). Μόνον δὲ ἐν
συνεπείᾳ λόγου τίθεται ἰδιαίτερον ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου,
διὰ τινος ἀντωνυμίας, ἀνκνεούσης τὸ ἐν τῷ ῥήματι τῆς κυρίας προ-
τάσεως, καὶ τοῦτο κατ' ὀνομαστικὴν ὥρ ἐγὼ ἤθελον τούτῳ ταύτην

ἥτις εἴη μεγίστη πίστις δοῦναι, ἢ μὴν ἐγὼ τοῦ πατρὸς ἀκούειν (Δημ. πρὸς Κάλιππον, δ').—*φασί τινες οὐκ ἐνούσης ἐν τῇ ψυχῇ ἐπιστήμης σφεῖς ἐντιθέσθαι* (Πλ.).

* §. 9. Γίνεται δὲ μάλιστα τοῦτο, ὅταν ἐκ τοῦ αὐτοῦ ῥήματος ἐξαρτῶνται δύο ἀπαρέμφατα διάφορον ἔχοντα ὑποκείμενον, καθ' ἑτεροπροσωπίαν καὶ ταυτοπροσωπίαν ὥς (δραχμᾶς, Τιμόθεος) *ἰδίᾳ ἔφη δαρεῖσαι τὸν πατέρα Ἀρτιμάχῳ καὶ οὐκ αὐτὸς λαβεῖν* (Δημ. πρὸς Τιμόθ. θ').—*εἰ οἴεσθε Χάλκιδεας τὴν Ἑλλάδα σώσειν ἢ Μεγαρέας, ὑμεῖς δ' ἀποδράσεσθαι τὰ πράγματα, οὐκ ὀρθῶς οἴεσθε* (Δημ. Φιλ. Γ', ιε). Τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ παρὰ Θουκυδίδη (Δ', 28) *οὐκ ἔφη αὐτὸς (στρατηγεῖν), ἀλλ' ἐκείνον στρατηγεῖν*. Ἴδε καὶ κατωτέρω §. 12. *

§. 10. Ἄλλως δὲ ἐπὶ ἑτεροπροσωπίας. Αὕτη ὑποδιαίρεται εἰς δύο περιστάσεις. Ἡ πρώτη περίστασις εἶναι ὅταν τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ᾖ τὸ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, καὶ τότε δὲν τίθεται ἰδιαιτέρον ὑποκείμενον ἐπὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου, ὡς καὶ ἀνωτέρω (§. 8)· *δέομαί σου παραμεῖναι*.—*ἐπέταξαν τῷ Θηραμένει ἀρελεῖσθαι τοὺς ναυαγούς* (Ξ.).—*πείθω σε λέγειν*.

§. 11. Ἡ δευτέρα περίστασις εἶναι ὅταν ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ᾖ πάντῃ διάφορον καὶ τοῦ ὑποκειμένου καὶ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως. Τότε τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου τίθεται κατ' αἰτιατικὴν ἀξιῶ ὑμᾶς ἀλλήλους διδάσκειν (Πλ.).—*εὔχοντο Ξερίαν καὶ Πασίωνα ὡς δοῖλους ὄντας αὐτοὺς λησθῆναι* (Ξ. Ἀν. Δ', δ', 7).—*ιδεῖν σε βούλομαι καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὸν υἱὸν τὸν μόνον* (Ἀρφ. Π.λ. 249)=θέλω νὰ σὲ ἴδῃ καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὸν μόνον υἱόν μου.

* §. 12. Τίθεται δὲ καὶ ἐπὶ ταυτοπροσωπίας ἐνίοτε τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου κατ' αἰτιατικὴν ὅταν διακρίνῃ αὐτὸ ἑαυτὸ ὡς θεωροῦν καὶ θεωρούμενον, καὶ μάλιστα ἐπὶ ἀντιθέσεων οἶμαι ἐμὲ παρὰ σοῦ πολλῆς καὶ καλῆς σοφίας πληρωθῆσεσθαι (Πλ. Συμπ. 175).—*φημι δεῖν ἐκείνους μὲν ἀπολέσθαι, ὅτι ἠσέθησαν, ἐμὲ δὲ σώζεσθαι, ὅτι οὐδὲν ἡμάρτηκα* (Ἀνδ.). *

Τὸ Κατηγορούμενον καὶ οἱ Προσδιορισμοὶ τοῦ Ἀπαρεμφάτου.

§. 13. Χωριστὸν κατηγορούμενον εἰς τὸ ἀπαρέμφατον τίθεται, φυσικῶς τῷ λόγῳ, ἐπὶ τοῦ εἶναι, γίγνεσθαι καὶ τῶν ὁμοίων. Τίθε-

ται δὲ κατ' ὀνομαστικὴν ἢ αἰτιατικὴν, καθάπερ εἶναι ἢ ὑποτίθεται καὶ τὸ ὑποκείμενον· νομίζω οὐδὲν χείρων εἶναι τῶν ἄλλων. — αἰτίαν ἔχω μισόδημος εἶναι (Πλ. Πολ. Η, 566). — οὐδενὸς ὕστεροι γνῶμη (ἔφασαν) φανῆναι (Θ. Α', 91). — ἐγὼ γὰρ Ἀθηναίους φημι σοφοὺς εἶναι. — ἀνάλκιδας ἡγεῖτο εἶναι αὐτούς (Ξ.). — τὴν πόλιν ὄντως ἡγήσω πολέμου ἐργαστήριον εἶναι (Ξ. Ἑλλ. Γ', δ', 18). — οἵτινες αὐτόχθορες εἶναι φασί (Ἰσ. Συμμ. ιζ').

§. 14. Ὅταν δὲ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ᾖναι τὸ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως (§. 10), τότε, ἑλξέως καὶ ἀφομοιώσεως νόμῳ, τίθεται συνήθως τὸ κατηγορούμενον ὁμοιοπῶτως αὐτῷ· ἐδέοντο Κύρου ὡς προθυμοτάτου πρὸς τὸν πόλεμον γενέσθαι (Ξ. Ἑλλ. Α', ε, 2)· καὶ πάντοτε σχεδὸν οὕτως, ὅταν προηγῇται γενικὴ μετοχὴς δοξαστικοῦ, λεπτικοῦ ἢ τοιούτου τινὸς ῥήματος· τῶν δοκούντων σοφῶν εἶναι (Πλ.). — τῶν φασκόντων διακαστῶν εἶναι (Πλ.). Μένει δὲ ὡς ἀμετάβλητος φράσις τὸ εἶναι τι τῶν δοκούντων τι εἶναι (Πλ. Γοργ. 472). — ἀνδρὶ οἰομένῳ τι εἶναι (Πλ. Μενεξ. 247).

§. 15. Οὕτω καὶ ἐπὶ δοτικῆς· οὐ γὰρ ἀλλοτρίοις ὑμῖν χρωμένοις παραδείγμασιν, ἀλλ' οἰκείοις, εὐδαίμοσιν ἔξεστι γενέσθαι (Δ. Ὀλ. Γ', ε'). — Κύρος ἀνεγέλασεν ἐπὶ τῷ κρείττοσι τοῦ Ἑρωτος φάσκοντι εἶναι (Ξ. Κ. Α'. ε', α, 34). Ὡσαύτως καὶ μὴ ἀναγκάσης ἐμὲ κακὴν γενέσθαι (Εὐρ.), ὅπερ συμπίπτει τῷ ἀνωτέρῳ γενικῷ κανόνι, ὅτι τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ἐπὶ ἑτεροπροσωπίας τίθεται κατ' αἰτιατικὴν (§. 11).

§. 16. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῶν προσδιορισμῶν· ἐψηφίσασθε ἐξελθεῖν βοηθήσορτες (Δ.). — ἄνδρ' ἐκείνων ἔφασαν γρόντες τολμῆσαι (Θ. Α', 91). — οὐ τοῦ βελτίονος σώματος ἐστὶν ἐκόντος τὰ σχήματα σχηματίζειν (Πλ.); — τῷ μὲν Ἀθηροδώρῳ συνέβη διαφεῖναι τὴν δύναμιν χρήματα οὐκ ἔχοντι παρ' ὑμῶν, τῷ Χαβρία δὲ μίαν ναῦν ἔχοντι μόνην ἐκπλεῖν (Δ. κατὰ Ἀριστοκρ. μβ'). — ἄλλως πὼς πορίζεσθαι τὰ ἐπιτήδεια ἢ ὠνούμενους ὄρκους ἤδη κατέχοντας ἡμᾶς ἥδειν (Ξ. Ἀρ. Γ, α, 20).

§. 17. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ κατηγορουμένου καὶ ἐπὶ προσδιορισμῶν, τῶν μετοχικῶν μάλιστα, ποικίλλει πολλάκις ἐν τούτοις ἡ χρῆσις. Δυνατὸν, π. χ. καὶ γενικῆς ἡγουμένης νὰ ἔπηται κατ' αἰτιατικὴν τὸ

κατηγορούμενον ἢ ὁ προσδιορισμός· ὑπὸ τῶν δεομένων μου προσ-
τάτην γενέσθαι (Ξ. Κ. Π. Ζ', 6', 23).—δέομαι ὑμῶν καταψήφι-
σασθαι Θεομηΐστου, ἐνθυμουμένους (Δ.), κτλ. ἰσάυτως καὶ δοτικῆς
ἡγουμένης· συμφέρει αὐτοῖς φίλους μᾶλλον ἢ πολεμίους εἶναι (Ξ.).
—ἔξεστιν ὑμῖν, λαβόντας ὅπλα, εἰς τὸν αὐτὸν κίνδυνον ἡμῖν
ἐμβαίνειν (Ξ. Κ. Π. Β', 4, 15).—καὶ Ξερίᾳ τῷ Ἀρχάδι ἤκειν πα-
ραγγέλλει, λαβόντα τοὺς ἀνδρας (Ξεν. Ἀν. Α', 6', 1).

Τὸ Ἀντικείμενον τοῦ Ἀπαρεμφάτου.

§. 18. Τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου τίθεται κατὰ τὴν φύ-
σιν τῆς τῶν ῥημάτων τάξεως εἰς τὴν ἀνήκει· ἐπιθυμεῖν ἀρετῆς.—
χρησθαι βιβλίοις.—πατεῖν τὴν δίκην.—παραλβεῖν τινα τῆς ἀρ-
χῆς.—διδόναι τινα χρήματα, κτλ. Περὶ ἄλλων χρήσεων τοῦ ἀπα-
ρεμφάτου καὶ περὶ τῶν εἰς αὐτὸ προσιεμένων μορίων ἴδε Σ. II. Β'.

Β'. Τὸ Ἀπαρέμφατον ὡς Ὀνομα.

§. 19. Εἰ μὲν τὸ ἀπαρέμφατον διὰ τοῦ ἄρθρου δὲν γίνεται τέ-
λειον οὐσιαστικὸν ὄνομα, πλησιάζει ὅμως τοσοῦτον εἰς τὴν τούτου
φύσιν, πᾶσαν αὐτοῦ χρῆσιν, κατὰ πᾶσαν πτώσιν καὶ κατὰ πάντα
τρόπον, ἐκπληροῦν, ὥστε δυσκόλως διακρίνεται.—τὸ λέγειν καὶ ὁ
λόγος, τὸ ἄρχειν καὶ ἡ ἀρχή.

§. 20. Ὡς τοιοῦτον ἐκλαμβάνομενον τὸ ἀπαρέμφατον τίθεται εἰς
τὸν λόγον ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, ἀντικείμενον, προσδιορι-
σμός. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ὡς ὄνομα τιθέμενον τὸ ἀπαρέμφατον δὲν ἀπο-
βάλλει τὴν ῥηματικὴν αὐτοῦ φύσιν, διὰ τοῦτο, καὶ ἐπὶ τῆς ὀνομα-
τικῆς χρήσεως δέχεται ἴδιον ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, κτλ.

Τὸ Ὀνοματικὸν Ἀπαρέμφατον ὡς Ὑποκείμενον καὶ Κατηγορούμενον τοῦ λόγου.

§. 21. Τὸ ὀνοματικὸν ἀπαρέμφατον τίθεται ὑποκείμενον καὶ κα-
τηγορούμενον εἰς τὸν λόγον, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο ὄνομα· οὗτοι ἡδὺ
ἐστὶ τὸ ἔχειν χρήματα οὕτως, ὡς ἀντιφρόν τὸ ἀποβάλλειν (Ξ. Κ.
Π. Η, γ', 42).—τοῦτό ἐστὶ τὸ ἀδικεῖν τὸ πλεον τῶν ἄλλων ζη-
τεῖν ἔχειν (Πλ. Γορ. 483).—τὸ δίκην διδόναι πότερον πάσχειν τί
ἐστὶν ἢ ποιεῖν (Πλ. Γορ. 476);

Τὸ Ὀνοματικὸν Ἀπαρέμφατον ὡς Ἀντικείμενον.

§. 22. Τὸ ὀνοματικὸν ἀπαρέμφατον τίθεται ἀντικείμενον εἰς τὸν

λόγον, ὡς καὶ τὸ ρηματικόν, κατὰ τὴν φύσιν τῆς τῶν ρημάτων τάξεως εἰς ἣν ἀνήκει· τοῦ διαλέγεσθαι ἀμελεῖν (Πλ. Γορ. 471).—πιστεῦω τῷ κοσμίως ζῆν (Δ.).—τὸ τελευτῆσαι πάντων ἢ πεπρωμένα κατέκρινε, τὸ δὲ καλῶς ἀποθαεῖν ἴδιον τοῖς σπουδαίοις ἢ φύσις ἀπέπειμεν (Ἰσ. Δημ. δ').—τὸ ἀρχικούς εἶναι ἀνθρώπων παιθεύεις αὐτούς (Ξ. Οἰκ. Γ', ιδ');

Τὸ Ὀνοματικόν Ἀπαρέμφατον ὡς Προσδιορισμός.

§. 23. Καὶ ὡς παντοῖος προσδιορισμὸς τίθεται εἰς τὸν λόγον τὸ ὀνοματικόν ἀπαρέμφατον, ἀπροθέτως τε καὶ ἐμπροθέτως· ἀθήεις τοῦ κατακούειν τινός (Δημ. Ὀλ. Α', θ').—αἱ καλῶς πολιτευόμεναι δημοκρατίαι προέχουσι τῷ δικαιότεραι εἶναι (Δημοσθ.).—αἰσχρὸν γὰρ τοὺς μὲν ἐμπόρους τηλικαῦτα περίληγε διαπερᾶν, ἔρεκα τοῦ πλείω ποιῆσαι τῇκ ὑπάρχουσιν οὐσίαν, τοὺς δὲ νεωτέρους μηδὲ τὰς κατὰ γῆν πορείας ὑπομένειν ἐπὶ τῷ βελτίῳ καταστάσει τὴν ἑαυτῶν διάνοιαν (Ἰσ. Δημ. δ').—Σωκράτης ἐθαυμάζετο ἐπὶ τῷ εὐθύμως τε καὶ εὐκόλως ζῆν (Ξ. Ἀπ. Δ', ἡ, 2).—τὸ προσταλαιπωρεῖν τῷ δόξαντι καλῷ οὐδεὶς πρόθυμος ἦν (Θ. Β', 53).—Κῦρος πάντων τῶν ἡλίκων διαγέρων ἐφαίρετο εἰς τὸ ταχὺ μαρθάνειν ἃ δέοι (Ξ. Κ. Π. Α, γ', 1).

Τὸ Ὑποκείμενον καὶ Κατηγορούμενον τοῦ Ὀνοματικοῦ Ἀπαρεμφάτου.

§. 24. Καὶ ἐπὶ τῆς ὀνοματικῆς χρήσεως δέχεται τὸ ἀπαρέμφατον ἴδιον ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον, κατὰ τοὺς προεξηγηθέντας κανόνας, κατ' ὀνομαστικὴν μὲν ἐπὶ ταῦτοπροσωπίας, κατ' αἰτιατικὴν δὲ ἐπὶ ἑτεροπροσωπίας· ἀντὶ τοῦ ἐπελθεῖν αὐτοί (Θ.).—τὸ εἶναι Φίλιππον πάντων, ἔρα ὄντα, κύριον πολλῷ προέχει (Δ. Ὀλ. Α', γ').—διὰ τὸ τοὺς πολεμίους προσεισεληλυθέναι (Δ.). ὥσπερ ἡ πόλις σφῶν τετελείχεται, ὥστε ἰκανὴ εἶναι, κτλ. (Θ. Α', 91).—ἡ τῆς ψυχῆς φιλία διὰ τὸ ἀγνὴ εἶναι καὶ ἀκορεστοτέρα ἐστίν (Ξ. Συμπ. Η, ιε).—διὰ τὸ ξέρος εἶναι, οὐκ ἂν εἴη ἀδικηθῆναι (Ξ. Ἀπ. Β', α, 15);

Περὶ Ἀρθροῦ ἐν τῷ Ἀπαρεμφάτῳ.

§. 25. Ἐπὶ γενικῆς καὶ δοτικῆς τίθεται συνήθως τὸ ἄρθρον εἰς τὸ ἀπαρέμφατον, ὡς μετὰ τῶν ἀνωτέρω πολλὰ ἄλλα δεικνύουσι πρᾶ-

δείγματα τοῦ δραπετεύειν δεσμοῖς οἱ δεσπόται τοὺς οἰκέτας εἴργουσιν (Ξ 'Απ. Β', α, 16).—πρὸς τὸ μετρίων δεῖσθαι πεπαιδευμένος (Ξ 'Απ. Α', β', 1). Ἐπὶ ὀνομαστικῆς δέ, ὑποκειμένου τόπον ἐπέχοντος τοῦ ἀπαρεμφάτου, καὶ ἐπὶ αἰτιατικῆς, ἀντικειμένου τόπον ἐπέχοντος, δυνατόν νά τεθῇ ἢ νά παρλειφθῇ τὸ ἄρθρον.

* §. 26. Τίς ἡ διαφορὰ τῆς ἐνάρθρου καὶ ἀνάρθρου χρήσεως ἐν τούτοις τοῦ ἀπαρεμφάτου εἶναι δυσάποφασιστον (Ἰδε Εἰσαγ. Ἑλλ. Συγτάξ. σ. 484). Φαίνεται δὲ ὅτι καὶ ἐνταῦθα τὸ ἄρθρον, τὰ τοῦ ἄρθρου ἐκπληροῦν, ἀναδεικνύει τὸ ἀπαρέμφατον ὡς τὸ κύριον μέρος τῆς προτάσεως, περὶ οὗ καταφάσκειται ἢ ἀποφάσκειται τι τὸ ζῆν, τὸ διαλέγεσθαι, τὸ θάνατον δεδιέναι, κτλ. Ὡσαύτως κατ' αἰτιατικὴν πειρῶ κατεργάσασθαι τὸ εἰδέναι ἃ βούλει πράττειν (Ξ 'Απ. Γ', γ', 18). *

* §. 27. Παραλείπεται δὲ τὸ ἄρθρον ἐπὶ ἀπαρεμφάτου, ὅταν ᾖναι ὑποκείμενον τῶν ἀπροσώπων ῥημάτων δεῖ λέγειν.—οὐ δεῖ ἀνταδικεῖν (Πλ.), κτλ. (Ἰδε κατωτέρω), καὶ ἔνθα ὡς κυριώτερον μέρος τοῦ λόγου ἀναφαίνεται πολλῶ μᾶλλον τὸ κατηγορούμενον μετὰ τοῦ ἐστίν, συμπληρούμενον διὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου οἰκονόμου ἀγαθοῦ ἐστὶν εὖ οἰκεῖν τὸν ἑαυτοῦ οἶκον (Ξ Οἶκον. Α', κέ). Τοῦτο δὲ προσεγγίζει εἰς τὴν ιδέαν τῶν ἀπροσώπων, ὡς εἰ ᾖν προσήκει ἢ προσῆκόν ἐστι τῷ ἀγαθῷ οἰκονόμῳ εὖ οἰκεῖν τὸν ἑαυτοῦ οἶκον. Οὕτω καὶ οὐχ ἡδὺ πολλοὺς ἐχθροὺς ἔχειν (Δ.)=δυσάρεστοι (Ἰδε κατωτέρω §. 30), κτλ. Ὡσαύτως παραλείπεται τὸ ἄρθρον ἐπὶ ἀπαρεμφάτου καὶ ἐπὶ αἰτιατικῆς, καὶ τότε τὸ ἀπαρέμφατον ἀναλαμβάνει τὴν καθαρὰν ῥηματικὴν αὐτοῦ φύσιν βούλομαι δηλῶσαι, κτλ. (σ. 96, §. 4). *

Περὶ Ἀπροσώπων Ῥημάτων.

§. 28. Ἀπρόσωπα ῥήματα ὀνομάζονται τὰ μόνον κατὰ τὸν τύπον τοῦ τρίτου προσώπου σχηματιζόμενα, ἢ ἐν χρήσει ὄντα τοῦλάχιστον, προσωπικὸν δὲ ἥτοι ἔμψυχον ὑποκείμενον οὐ δεχόμενα. Τὰ ῥήματα ταῦτα εἶναι ἐκ τῆς φωνῆς ᾧ καὶ ἐκ τῆς φωνῆς μαί. Ἐκ τούτων δὲ τὰ μὲν πρῶτα ἐξηγοῦσιν ἔννοιαν τοῦ πρέποντος ἢ μὴ πρέποντος, τοῦ ἀναγκαίου ἢ μὴ ἀναγκαίου, κτλ. δεῖ, προσήκει, χρή, κτλ. τὰ δὲ δεύτερα ἐξηγοῦσιν ἔννοιαν λεγομένου, ὀριζομένου, ἀποφασισμένου τινός, κτλ. λέγεται, ἄδεται, ἐνδέχεται, πέπρωται, κτλ.

§. 29. Ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τὰ ῥήματα ταῦτα δυνατόν νά θεω-

ρηθῶσιν ὑπὸ δύο ἐπόψεις· α'. ὡς ἔχοντα ὑποκείμενον τὸν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτώμενον λόγον· β'. ὡς ἔχοντα ὑποκείμενον τὴν ἀφηρημένην ἐννοίαν τῆς αὐτῶν σημασίας.

Α'. Τὰ Ἀπρόσωπα Ῥήματα ἔχοντα ὑποκείμενον τὸν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτώμενον λόγον.

§. 30. Ἐπὶ τῆς πρώτης ταύτης περιστάσεως λόγος ἐκ τῶν ἀπρὸς ὧν ἐξαρτῶμενος εἶναι τὸ ἀπαρέμφρατον, ἐπομένως τὸ ἀπαρέμφρατον εἶναι αὐτῶν ὑποκείμενον δεῖ λέγειν, οἷον εἰπεῖν τὸ λέγειν, ἐστὶ δέον.—τὸ φέρειν ἐκ θεοῦ καλῶς χρὴ φέρειν. Καὶ τὰ εἰκός, ἀναγκαῖον, χαλεπόν, κτλ. μετὰ τοῦ ἐστίν, ἰδέαν ἀπροσώπου ἐξηγουῦσιν (Ἰδε Σ. Π. Β. σ. 395), ὅθεν καὶ δέχονται τὴν σύνταξιν αὐτῶν (Ἰδε ἀνωτέρω §. 27)· οὕτω καὶ λέγεται βροτῆσαι, πέπρωται θανεῖν, κτλ.

§. 31. Καὶ ὑποκείμενον δὲ ὃν τοῦ ἀπροσώπου τὸ ἀπαρέμφρατον δέχεται ἴδιον ὑποκείμενον. Τοῦτο δὲ τίθεται κατ' αἰτιατικὴν δεῖ αὐτοὺς παρεῖναι (Ξ)=τὸ αὐτοὺς παρεῖναι=ἡ αὐτῶν παρουσία ἐστὶ δέον.—χρὴ ἕκαστον τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἀποφαίνεσθαι (Πλ. Πρ. 436). Ὡσαύτως καὶ ὅταν τὸ ἀπρόσωπον, ἀπ' ἄλλου ῥήματος ἐξαρτῶμενον, ἐκφέρεται καὶ αὐτὸ κατ' ἀπαρέμφρατον διὸ θυμοειδῆ καὶ πρᾶον φαμεν ἐκάστοτε εἶναι δεῖν τὸν ἀγαθόν (Πλ. Ν. Ε, 951)· οὕτω δὲ ἐκφερόμενον τὸ ἀπρόσωπον καὶ ὑποκειμένου τόπον ἐπέχον τίθεται καὶ ἐνάρθρως· ὀρθῶς ἔχει τὸ δεῖν εἶναι τοιοῦτον (Πλ.).

* §. 32. Ὅταν δὲ μετὰ τὰ ῥήματα, φημί, ἡγοῦμαι, οἶμαι, ἔπω-
νται τὰ ἀπαρέμφρατα χρῆναι, δεῖν, κτλ. ταῦτα ἀποτελοῦσιν ὡς ἐν ῥήμα, ἡγοῦμαι-χρῆναι, οἶμαι-δεῖν· καὶ τότε ἡ δύναμις τοῦ προσω-
πικοῦ ἔλκει τὴν τοῦ ἀπροσώπου, καὶ τὸ ὑποκείμενον καὶ κατηγο-
ρούμενον τίθενται κατ' ὀνομαστικὴν, ὡς ἤθελεν εἶναι καὶ λείποντος
τοῦ ἀπροσώπου· εἰ οἴεσθε χρῆναι ἑμεῖς ἀπολέσαι (Λυσ.)=εἰ οἴε-
σθε ἀπολέσαι. Οὕτω καὶ ἐπὶ κατηγορουμένων· Ἀλκιβιάδης βδελυ-
ρός καὶ ὑβριστὴς ᾤετο δεῖν εἶναι (Δ. Μηδ. μ'). *

* §. 33. Ἰπάρχουσι δὲ καὶ ῥήματα τὰ ὅποια, ὡς προσωπικὰ καὶ
ὡς ἀπρόσωπα ἐκλαμβάνόμενα, δέχονται τὴν τῶν προσωπικῶν καὶ
τὴν τῶν ἀπροσώπων σύνταξιν, κατὰ ταυτοπροσωπίαν δηλ. ἢ ἑτερο-
προσωπίαν· ἐδόκει Ξενοφῶντι, βροτῆς γενομένης, σκηπτὸς πεσεῖν

εἰς τὴν πατρίδα οἰκίαν (Ξ. Ἀν. Γ', 4, 7). — δοκεῖς ἄν ἢ πόλιν ἢ στρατόπεδον ἢ ληστὰς ἢ κλέπτας πρᾶξαι ἄν τι δύνασθαι, εἰ ἂν κοῖται ἀλλήλους (Πλ. Πολ. Α', 351); — ὁμολόγηται ὁ ἱατρός σωμάτων εἶναι ἀρχων (Πλ.). — ὁμολογεῖται τοὺς ἀπὸ Διὸς εὐγενεστάτους τῶν ἡμιθέων εἶναι (Ἰσ. Εὐαγ. δ). *

Β'. Τὰ Ἀπρόσωπα Ῥήματα ἔχοντα ὑποκείμενον τὴν ἀφηρημένην ἔννοιαν τῆς αὐτῶν σημασίας.

§. 34. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως ταύτης τὰ ἀπρόσωπα συντάσσονται κατὰ τὴν ἐν αὐτοῖς περιεχομένην ἔννοιαν δεῖ χρημάτων = ἔστι δεῖα (= ἔλλειψις) χρημάτων· οὕτω καὶ ὅζει τῶν ἰχνῶν (Ξ. Κυρ. Ε', 7) = ἔστιν ὁσμὴ τῶν ἰχνῶν τῶν λαγῶν. — ἐνδεῖ μοι χρημάτων = ἔστι μοι ἔνδεια χρημάτων. — μεγάλου τινὸς ἔδει σωτήρος τε αὐτῇ (Πλ. Ν. Δ', 704). — μεταμέλει μοι τούτου = γίνεταί μοι μετὰ μελος τούτου, κτλ. — αὐτὸν γάρ σε δεῖ Προμηθέως (Αἰσχύλ. Προμ. 86) = σὲ αὐτὸν ἔχει χρεῖα Προμηθέως· οὕτω παρὰ Σοφοκλεῖ (Φ. 646) ὅτου σε χρεῖα καὶ πόθος μάλιστα ἔχει. Ἐν τοῖς προηγουμένοις ἡ γενικὴ γίνεται καὶ ὀνομαστικὴ· νῦν τοίνυν ὑμῖν μελεσάτω τῶν πεπραγμένων (Λυσ. κατὰ Νικομ. §. 30) καὶ ἐμοὶ μελήσει τοῦτο (Ἀρφ. Πλ. 229)· τὸ πρῶτον = ἔστι μοι μέλησις ἥτοι φροντίς τοῦτου ἢ περὶ τούτου, τὸ δεύτερον = τοῦτο ἔστι μοι φροντίς, κτλ. Ἴδε πλείονα περὶ Ἀπροσώπων ἐν Εἰσαγωγῇ Ἑλληνικῆς Συντάξεως, σ. 557.

oooooooo

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΟΓΔΟΟΝ.

Περὶ Μετοχῆς καὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τέος Ῥηματικῶν.

Περὶ Μετοχῆς.

§. 1. Δυνάμει τῆς ῥηματικῆς φύσεως συντάσσεται ἡ μετοχή, ὡς καὶ πᾶσα ἔγκλισις ῥήματος, κατὰ τὸ ἴδιον ῥῆμα· ὥν ἐπὶ γῆς — φοιτῶν εἰς τὰ διδασκαλεῖα. — ψόγου ἀφροντιστῶν. — πολεμῶν τῇ κακίᾳ. — λέγων ταῦτα. — ὥσπερ ἐπὶ ὑπὸ ἀγαθοῦ πύκτου πληγείς (Πλ. Πρ. 331). — λουόμενος τὴν κεφαλὴν. — δύναμιν κερκτιμέροι (Δημ.), κτλ.

§. 2. Δυνάμει τῆς ἐπιθετικῆς φύσεως τίθεται εἰς τὸν λόγον ἡ με-

τοχή τριχῶς μάλιστα· α'. επιθετικῶς· β'. κατηγορηματικῶς· γ'. παρρησιαστικῶς.

Α'. Ἡ Μετοχή ἐπιθετικῶς.

§. 3. Ἐπιθετικῶς τίθεται εἰς τὸν λόγον ἡ μετοχή συμπλεκομένη μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ, ὡς καὶ πᾶν ἐπίθετον· ὁ θερμαίνων ἥλιος, ἡ λάμπουσα ἀκτίς, τὸ καλὸν πῦρ.

§. 4. Ὡς δὲ τὰ καθ' αὐτὸ ἐπίθετα λαμβάνουσιν ἐνίοτε οὐσιαστικοῦ χαρακτῆρα, οὕτω καὶ ἡ μετοχή, ἐν ἄρθρῳ μὲν μάλιστα, ὡς ὁ δῖος, ὁ τυχών, οἱ ἔχοντες, οἱ πολιτευόμενοι, κτλ' ἐνίοτε δὲ καὶ ἀνάρθρωτος· ἐρῶν ἐρωμένη ἀπειλεῖ.—διαφέρει πάμπολυ μαθὼν μὴ μαθόντος (Π.λ. Ν. Ζ', 795). Συχνότατα δὲ οὐσιαστικῶς ἐκλαμβάνεται ἡ μετοχή ἐπὶ τοῦ οὐδετέρου γένους, ἀφηρημένην ἔννοιαν ἐξηγούντος· τὸ δεδιός=δ φόβος, τὸ ποθοῦν=δ πόθος, τὸ βουλόμενον=ἡ βούλησις, κτλ.

§. 5. Ὡς τὸ ἀπχρέμφατον καὶ ἐπὶ τῆς ὀνομαστικῆς χρήσεως δὲν ἀποβάλλει τὴν ῥηματικὴν αὐτοῦ φύσιν, οὕτω καὶ ἡ μετοχή· ὅθεν λέγεται· ὁ τῆς ἀρετῆς ἐπιμελόμενος, ὁ τοὺς θώρακας ποιῶν, ὁ γράμματα εἰδώς, οἱ τὸν θάνατον δεδιότες ἄνθρωποι, ὡς ἤθελεν εἶναι καὶ τὸ τοὺς ἀνθρώπους τὸν θάνατον δεδιέναι, κτλ.

§. 6. Δέχεται δὲ ἡ μετοχή ἐνίοτε καὶ ὀνομαστικὴν σύνταξιν παρὰ ποιηταῖς· ὁ τεκὼν παρὰ τοῖς τραγικοῖς=τοκεύς, κτλ. Τοιοῦτον παρὰ πεζοῖς τὸ οἱ προσήκοντες=οἱ συγγενεῖς, καὶ μάλιστα τὸ ἀνωτέρω (§. 4) σημειωθὲν οὐδέτερον γένος τῆς μετοχῆς· τῆς συμφορᾶς τῷ ἀποβάτῳ (Θ. Β', 87).—τῇ ἀποβάσει συμφορᾶ.—τὸ τοῦ κρείττονος συμφέρον (Πλ. Πολ. Α', 338).

Β'. Ἡ Μετοχή κατηγορηματικῶς.

§. 7. Ὡς κατηγορήματα ἢ κατηγορούμενον τίθεται εἰς τὸν λόγον ἡ μετοχή, κατὰ πρῶτον, μετὰ τοῦ εἶναι καὶ τῶν συγγενῶν ῥημάτων· εἰμὶ τυράννης ἔοικώς.—νόμος ἐστὶν ὁ βοηθῶν.—οὐδαμοῦ τὰ μὴ ὄντα ὄντα ἐστὶν (Πλ.).—νῦν γὰρ εὐτυχόσα τυγχάνεις (Σ. Ἡλ. 794).—λαρθάνει ὢν.—εὐλαβοῦ μὴ φανῆς κακὸς γηγῶς (Σ. Τραχ. 1129)=μὴ περὶ ἐμὲ φαῦλος ἐξελεγχθῆς. Οὕτω καὶ μὴ προδοὺς ἡμᾶς γένη (Σ. Αἴ. 588).—μὴ πάντων τ' ἅμα καμ' ὄντα παντοῦ πρόστροπον κτείνας γένη (Σ. Φ. 772). Περιφραστικὰ δὲ ταῦτα=

μὴ προδῶς, μὴ κτείνης, οἷα οὐκ ὀλίγα τοιαῦτα διὰ τῶν μετοχῶν, ὡς φερόμενοι γίνονται, θαυμάσας ἔχω, κρύψας ἔχει=ἔχει κρυμμένον, κτλ.

§ 8. Τίθεται, δεύτερον, ὡς κατηγορούμενον ἡ μετοχή μετὰ τινων ἰδιαιτέρων κλάσεων ῥημάτων, αἵτινες αἰτοῦσι τὴν μετοχήν, ὡς αἱ προσημειωθεῖσαι αἰτοῦσι τὸ ἀπαρέμφατον (σ. 96, §. 3). Εἶναι δὲ τοιαῦτα ῥήματα μάλιστα ἄ. τὰ ἐνάρξεως, λήξεως καὶ συνεχείας σημαντικά· ἡρχόμεθα πρῶτον ἀθροίζοντες (Ξ. Οἶκ. Δ', 6).—οὐ ποτε λήγει κινούμενον (Πλ. Φαίδρ. 247).—πολεμοῦσα τὸν αἰὲ χρόνον διάγει (Πλ.)· ἔ. τὰ καρτερίας, ἀτοχῆς καὶ ψυχικοῦ παθήματος σημαντικά· εἴ τις καρτεροῖ ἀναλίσκων ἀργύριον φρονίμως (Πλ.).—οὐ γὰρ ἂν ἀνασχοίμην πλεονεκτοῦντας ὄρων τοὺς ἀτακτοῦντας (Ξ. Κ. Π. Ζ', 6).—ἡδεται λέγων αἰεὶ (Εὐρ.).—ὅστις ἰσχυρῶς χρήμασιν ἡδεται, εὖ ἴσθι τοῦτον καὶ διαπαρῶντα ἰσχυρῶς ἀνιᾶσθαι (Ξ. Κ. Π. Η, γ', 44).

§ 9. Εἶναι προσέτι τὴν μετοχήν αἰτοῦντα ῥήματα· γ'. τὰ αἰσθήσεως, γνώσεως καὶ κατανοήσεως σημαντικά· νῦν δ' οὐκέτ' ἀκούω, ἀλλ' αὐτὸς ἤδη παρὼν ὁρῶ Λακεδαιμονίους ἥκοντας (Ξ.).—πολλὰς πληγὰς οἶδα λαμβάνων (Ξ. Κ. Π. Α', ζ', 29).—κατενόησαν οὐ πολλοὺς τοὺς Θηβαίους ὄντας (Θ. Β'. 3)· δ'. τὰ δείξεως, δηλώσεως καὶ τῶν τοιούτων σημαντικά· ἀνανδρίας ἔνεκα δειχθήσεται τοῦτο πεπονηκώς (Δ.).—τοῦτο τὸ γράμμα δηλοῖ ψευδῇ τὴν διαθήκην οὔσαν (Δ.)· ε'. τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀγγέλλειν ποῦ δῆτα νῦν ζῶν ἢ θανών γ' ἀγγέλλεται (Σ. Τρ. 73); Σπικνιώτερον δὲ τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ νομίζειν, λέγειν καὶ τῶν τοιούτων· πᾶσι ταῦτα δεδογμένα ἡμῖν νόμιζε (Πλ. Πολ. Ε', 450).—πότερόν σε φῶμεν νυνὶ σπουδάζοντα ἢ παίζοντα (Πλ. Γορ. 481); οὕτω καὶ τίθημι σε ὁμολογοῦντα, κτλ.

§ 10. Πολλὰ τῶν προηγουμένων ῥημάτων δέχονται καὶ ἄλλην σύνταξιν, καὶ μάλιστα τὴν μετ' ἀπαρεμφάτου καὶ τὴν μετὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι· οὕτω, π. χ. τὰ γνωστικά· οἶδα γὰρ αἰεὶ μαρτυρησέσθαι μοι ὅτι ἐγὼ ἠδίκησα οὐδένα (Ξ. Ἀν. Δ', ἡ, 10).—οὐκ οἶσθα ὅτι καὶ ὅσον σκαρδαμύττω χρόνον πᾶν πολὺς μοι δοκεῖ εἶναι (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 28); οὐχὶ δὲ ἀδιαφόρως ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν. Περὶ τούτων παρὰπέμπω εἰς τὴν Σ. Π. Β', σ. 415· μάλι-

στα δὲ εἰς τὴν *Εἰσαγ.* *Ἑλλλην. Συγτ.* σ. 605—609, ἐνθα κατὰ πλάτος περὶ τούτου γίνεται λόγος.

Γ'. Ἡ Μετοχή παρενθετικῶς.

§. 11. *Παρενθετικῶς* ἢ, μᾶλλον, *παραθετικῶς* καὶ *παρατακτικῶς* τίθεται εἰς τὸν λόγον ἡ μετοχή μετὰ πάσης κλάσεως ῥημάτων, ὅταν μετὰ τοῦ ῥήματος μὲν τῆς προτάσεως ἀποτελῇ ἓνα λόγον πλήρη, ἀλλὰ καθ' ἐαυτὴν λαμβανομένη ἀποτελῇ ἀνεξάρτητον λόγον, χρησιμεύοντα εἰς πληρέστερον προσδιορισμὸν τῆς κυρίας προτάσεως.

§. 12. Τίθεται δὲ ἡ μετοχή κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἃ. εἰς δὴλωσιν ἀναφορᾶς· δοῦλος ὧν ἔφασκες εἶναι δεσπότης = σὺ δὲ εἰ δοῦλος = σὺ εἰ δούλος, καὶ ἔφασκες εἶναι δεσπότης. Αὕτη καλεῖται ἀναφορικὴ μετοχή· β'. εἰς ἐξήγησιν χρόνου· ταῦτα ποιήσαντες ἐπὶ τὰς ἁλλας νήσους ἀνάγοντο (Ἡρ. Γ', 96)· χρονικὴ μετοχή = ἐπεὶ ἐποίησαν ταῦτα· γ'. εἰς δὴλωσιν αἰτίας· ὀλέσθης δ' ἠδικηχότες τὸν ἄνδρα τότε (Σ. Φ. 1035)· αἰτιολογικὴ μετοχή· τὸ τελικὸν αἷτιον δηλοῦται διὰ τοῦ μέλλοντος, καὶ μάλιστα μετὰ τῶν κινήσεως σημαντικῶν ῥημάτων· ἦκε δουλωσόμενος (Θ. Α', 48). — καὶ κατῆρχεν ἡδὴ (Κῦρος) ἀναπηδῶν ἐπὶ τοὺς ἵππους ἢ διατοξενόμενος ἢ διακορτιούμενος ἀπὸ τῶν ἵππων (Ξ. Κ. Π. Α', ιδ', 5), κτλ. τελικὴ μετοχή· δ'. εἰς δὴλωσιν τοῦ πόρου καὶ τρόπου· ληϊζόμενοι ῥῶσιν (Ξ. Κ. Π. Γ', β', 25). — ἀλλὰ θαρρῆσας λέγει (Πλ. Πολ. Ε', 450), κτλ· τροπικὴ μετοχή = μετὰ θάρρους εἰπέ· ε. εἰς δὴλωσιν ὑποθέσεως· ταῦτ' ἔχων ἄπαντ' ἔχω (Σ.)· ὑποθετικὴ μετοχή· ς'. εἰς δὴλωσιν ἐναντιωματικῆς τιμῆς πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως ἐκφερόμενα· πολλοὶ γὰρ ὄντες εὐγενεῖς εἰσιν κακοί (Εὐρ. *Ηλ.* 551) = καίπερ ὄντες· ἐναντιωματικὴ μετοχή.

§. 13. Πολλὰ τῶν τοιούτων μετοχῶν, πρὸς ἀνάδειξιν μείζονα τῆς ἐννοίας αὐτῶν, παραλαμβάνουσι καὶ διάφορα κατάλληλα μόρια· ἡ χρονικὴ τὰ ἐνταῦθα, δὴ, εἴτα, κτλ· ἡ αἰτιολογικὴ τὰ ἄτε, οἶα, κτλ· ἡ ἐναντιωματικὴ τὰ καί, καίπερ, κτλ. Ἴδε περὶ τούτων Σ. Π. Β'. καὶ *Εἰσαγ.* *Ἑλλλην. Συγτάξεως*.

Περὶ Ἀπολύτων Μετοχῶν.

§. 14. Κατὰ τὴν μέχρι τοῦδε ἐξηγηθεῖσαν χρῆσιν ἡ μετοχή συμφωνεῖ πάντοτε πρὸς τὸ ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, ἀντικείμενον, κτλ, εἰς προσδιορισμὸν τῶν ὁποίων τίθεται, ἢ τῶν ὁποίων τὸν τό-

πον ἐπέχει· βουλευσας καὶ τὸν βουλευτικὸν ὄρκον ὁμύσας (Σωκράτης) οὐκ ἠθέλησεν ἐπιψηφίσαι (Ξ. Ἀπ. Α', 4, 18).—ἤδει ἐαυτὸν ἥττονα ὄντα (Ξ Κ. Π. Α', 8, 4).—οὐ γὰρ ἤδεσαν αὐτὸν τεθνηκότα (Ξ. Ἀν Α', 1, 16).

§. 15. Ἀλλ' ἐκτὸς ταύτης ὑπάρχει καὶ ἑτεροία τις χρῆσις τῆς μετοχῆς, ἐν ᾗ λείπει πᾶσα τοιαύτη συμφωνία· σεισμοῦ γενομένου, ἡ ἐκκλησία αὕτη διελύθη (Θ. Ε', 45).—ἀλλὰ τὸ στρόφιον λυθέν, τὰ κάρυα μούρξιν περ (Ἀρφ. Ἀποσπ.). Ἐπὶ τῆς τοιαύτης χρήσεως αἱ μετοχαὶ καλοῦνται ἀπόλυτοι.

Ἡ Ἀπόλυτος Γενική.

§. 16. Εἰ καὶ κατὰ πᾶσαν πτῶσιν τίθεται ἀπολύτως ἡ μετοχή, ἡ ἀπόλυτος ὅμως γενική εἶναι ἡ συχνοτέρα καὶ περιφημοτέρα παρὰ γραμματικοῖς. Ὡς κανόνες περὶ τὴν χρῆσιν τῆς ἀπολύτου γενικῆς ὀρίζονται· α'. τὸ διὰ τῆς μετοχῆς σχηματιζόμενον κῶλον, ὅπερ σύγκειται ἐκ διπλῆς γενικῆς, πρέπει κατὰ τι νὰ προσδιορίζη ὁλόκληρον τὸ κῶλον τῆς κυρίας προτάσεως· β'. πρέπει νὰ ᾔναι ἑτεροπροσωπία ἐπὶ τοῦ ὑποκειμένου τῶν δύο κῶλων· θεοῦ θέλοντος, οὐδὲν ἰσχυέει φθόρος (Γν.). Ὡσχύτως τούτων λεχθέντων (ὑπ' ἄλλου προσώπου), ἀπῆλθον ἐγὼ τοῦτο δὲ εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον ἀναφερόμενον πρέπει νὰ γένη ταῦτα εἰπὼν ἀπῆλθον ἐγὼ.

§. 17. Ἐκ τῆς χρονικῆς σημασίας ὁρμηθεῖσα ἡ χρῆσις τῆς ἀπολύτου γενικῆς ἐπέξε-άθη καὶ εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς ἄλλας ὅσων ἡ μετοχή εἶναι δεκτική, καὶ μὴ ἀπόλυτος οὔσα· ἀναχωρησάντων τῶν ἐκ τῆς Ἀττικῆς Πελοποννησίων, οἱ Σπαρτιάται ἐβοήθουν (Θ. Δ', 8).—τούτων οὕτως ἐχόντων (Πλ.)=ἐπεὶ.—ροσήματος μὴ ὄντος, οὐδὲν δεῖ φαρμάκων (Πλ. Λύσ. 228)=ἐὰν ἢ ὅταν μὴ ᾔ.

* §. 18. Εἰ καὶ ἀνωτέρω παρετηρήσαμεν ὅτι ὡς κανὼν περὶ τὴν χρῆσιν τῆς ἀπολύτου γενικῆς ὀρίζεται ὅτι πρέπει νὰ ᾔναι διάφορον τὸ ὑποκείμενον τῆς κυρίας προτάσεως καὶ τὸ τῆς μετοχῆς, βηματικῶς ἐκλαμβάνομένης, πολλάκις ὅμως ἀπαντᾶται ἀπόλυτος γενική ἔχουσα ὑποκείμενον τὸ τῆς κυρίας προτάσεως ἢ τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς· βοηθησάντων ὑμῶν προθύμως πόλιν προσλήψεσθε (Θ. Γ', 13. Β', 83).—προσέμειξαν τῷ τείχει λαθόντες τοὺς φύλακας, ἀνὰ τὸ σκοτεινὸν οὐ προῖδόντων αὐτῶν (Θ. Γ', 22). *

Ἡ Ἀπόλυτος Δοτική.

§. 19. Σπανιωτέρα εἶναι ἡ χρῆσις τῆς ἀπολύτου δοτικῆς. Τίθεται δὲ καὶ αὕτη μάλιστα ἅ. εἰς δῆλωσιν χρόνου περιῶντι τῷ θέρει οἱ Κορίνθιοι ἐστρατοπεδεύσαντο ἐπὶ Ἀκτίῳ (Θ. Α', 30).—περιῶντι δὲ τῷ ἐνιαυτῷ, φαίνουσι πάλιν οἱ ἔμποροι φρουράν (Ξ. Ἑλλην. Γ', 6', 24) Ἑ. εἰς δῆλωσιν τοῦ δι' οὗ Ἑλληνισπορτορ ἔκορτο νότῳ τρίτον ἡμῶν ἀέντι (Θεόκρ.).

§. 20. Ἐκ τῆς ὀργανικῆς ταύτης σημασίας φαίνεται ὅτι ἔλαβε τὰς πρώτας ἀρχὰς ἡ ἀπόλυτος δοτική, διότι ὅχι μόνον τὸ Κύρος ἐξελαύνει συντεταγμένῳ τῷ στρατεύματι παρτί (Ξ. Ἀν. Α', ζ', 14), τὸ ἠὺλίξεσθε ἐγκεχαλιωμένοις τοῖς ἵπποις (Ξ. Ἀν. Ζ', ζ', 6), κτλ, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνωτέρω περιῶντι τῷ ἐνιαυτῷ, κτλ, ἐνταῦθα κυρίως ἀνάγεται=τῷ τελευτῶντι ἐνιαυτῷ, καὶ, χυδαϊκώτερον, μὲ τὸ τέλος τοῦ ἔτους. Ἀλλαχοῦ δὲ ἡ μετοχικὴ δοτικὴ τίθεται δυνάμει τοῦ ῥήματος ἀπορουμένοις δ' αὐτοῖς προσελθὼν ἀνὴρ Ρόδιος εἶπε (Ξ. Ἀν. Γ', ε', 14).—ἡμέραι ἦσαν τῇ Μιτυλήνῃ ἐαλωκυία, ἐπτά, ὅτε, κτλ. (Θ. Γ', 29)=εἶχε τρεῖς ἡμέρας ἀφ' οὗ.

Ἡ Ἀπόλυτος Αἰτιατική.

§. 21. Ἡ ἀπόλυτος αἰτιατικὴ ἐκ προσωπικῶν ῥημάτων γινομένη, μετὰ τῶν μορίων ὡς καὶ ὥσπερ, τίθεται, κατὰ πρῶτον, εἰς δεῖξιν ἀληθινῆς ἢ ὡς ἀληθινῆς αἰτίας ὡς οὖν τὰ μὲν οἴκοι στρατείας οὖσαν, τὰδε δὲ ἐορτήν, ἐμοὶ μὲν οὐ δοκεῖ διαλύειν τὴν δε τὴν παρήγουσιν (Ξ. Κ. Π. Σ', α', 10).—τούτων δὲ φανέντων, οὐδὲν ἔτι ἄλλο οἴωνιζόμενοι ἐπορεύοντο, ὡς οὐδένα λήσοντα τὰ τοῦ Θεοῦ σημεῖα (Ξ. Κ. Π. Α', ζ', 1).—πολλοὶ τῶν ἀδελφῶν ἀμελοῦσιν, ὥσπερ ἐκ πολιτῶν μὲν γιγνομένους φίλους, ἐξ ἀδελφῶν δὲ οὐ γιγνομένους (Ξ. Ἀπ. Β', γ', 3)=οὕτως ὡς εἰ, κτλ.

§. 22. Τίθεται, δεύτερον, ἡ ἀπόλυτος αἰτιατικὴ, γινομένη ἐκ τῶν προεξηγηθέντων ἀπροσώπων ῥημάτων, ἐπὶ τῶν αὐτῶν περιστάσεων, ἐν αἷς ἐκ τῶν προσωπικῶν συνειθίζεται γενική οὐχ οὗτοι ἱκανοὶ εἰσιν ἀγωνισταὶ οὔτινες, ἀγρυπνήσαι θέον, ἡττῶνται τούτου (Ξ. Κ. Π. Α', ε', 7)=τοῦ ἀγρυπνήσαι.—τοὺς μὲν γὰρ βωμολοχεύεσθαι καὶ σκώπτειν καὶ μιμεῖσθαι δυναμένους εὐφυνεῖς καλοῦσι, προσήκον τῆς προσηγορίας ταύτης τυγχάνειν τοὺς ἀριστα πρὸς ἀρετὴν πεφυκότας (Ἰσ. περὶ Ἀντιδόσεως).

§. 23. Ὡσούτως ἀμφοτέροις μὲν δοκοῦν ἀναχωρεῖν, κυρωθὲν δὲ οὐδέν, οἱ Μακεδόνες ἐχώρουν ἐπ' οἴκου (Θ. Δ', 125). ἀλλ' ἐπὶ τούτων τῶν ἐκ τῆς παθητικῆς φωνῆς συνηθέστερος ὁ παρακείμενος προστεταγμένος, ἐπιτεταγμένος, εἰρημένος, κτλ. ἀλλὰ καὶ ὡς ἐξοόμενος, παρὰ Λυσία. Ἴδε καὶ περὶ τούτων Εἰσαγ. Ἑλλ. Συντάξ.

Ἡ Ἀπόλυτος Ὀνομαστική.

§. 24. Ἡ ἀπόλυτος ὀνομαστικὴ τίθεται μὲν καὶ κατ' ἄλλον τρόπον, μάλιστα δὲ ὅταν δι' αὐτῆς ἀρχίζων ὁ λόγος διακόπτεται μετέπειτα διὰ τινα αἰτίαν καὶ τρέπηται. εἰς ἄλλην σειράν παθοῦσα δ' οὕτω δευρὰ πρὸς τῶν φιλιάτων, οὐδεὶς ὑπὲρ μου δαιμόνων μητίεταί (Αἰσχ. Εὐμ. 103). — Αἴαν, πάλαί δὴ σ' ἐξερωτῆσαι θέλων, σχολή μ' ἀπέργεν (Εὐρ. Ἀποσπ.). — ἐκεῖνοι δὲ εἰσελθόντες σὺν τοῖς ὑπηρέταις, εἶπεν ὁ Κριτίας (Ξ. Ἑλλ. Β', γ', 22). Ἡ ἀπόλυτος ὀνομαστικὴ εἶναι ἡ κυρίως καὶ καθ' αὐτὸ ἀπόλυτος μετοχή, ἀναγομένη εἰς τὰ ἀρακόλουθα, αἱ δὲ λοιπαὶ εἰσιν οἷον προσδιορισμοί.

Περὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τέος ῥηματικῶν.

§. 25. Ἐκ τῶν εἰς τὸν μετοχικὸν χαρακτῆρα προσεγγιζόντων τούτων ῥηματικῶν τὰ μὲν εἰς τὸς δηλοῦσι· α. τὸ γενόμενον ἤδη καὶ τετελεσμένον, ὡς ποιητὸς, στατὸς, ὑφαντὸς, κτλ. β'. τὸ δυνατόν γενέσθαι, ὡς ὁρατὸς καὶ ἀόρατος, τρωτὸς καὶ ἄτρωτος, μετακινήτὸς καὶ ἀμετακίνητος. Καὶ ἐπὶ τῆς πρώτης δὲ καὶ ἐπὶ τῆς δευτέρας σημασίας, κατὰ μὲν τὰ ἄλλα συντάσσονται ὡς καὶ πᾶν ἄλλο ἐπίθετον μετὰ τοῦ ἰδίου οὐσιαστικοῦ, οἷον α. τύπος γραπτὸς. — σκεῦος πλεκτόν· β. βασιλεῖς αἰρετοί. — ὑπερβατόν τὸ περιτείχισμα (Θ. Γ', 25), κτλ.

§. 26. Δυνάμει δὲ τῆς παθητικῆς αὐτῶν σημασίας ἐκφέρουσι τὸ ποιητικὸν αἷτιον κατὰ δοτικὴν, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἐμπροσθεν περὶ δοτικοσυντάκτων λαλοῦντες εἵπομεν (Κεφ. Γ', §. 34), ἡ κατὰ γενικὴν ἐμπρόθετον, οἷον α. καί μοι ἔστω ἄρρητα τὰ εἰρημένα (Πλ. Συμπ. 189) = ὡς εἰμὴ εἰρημένα ἦν. — μετὰ πεμπτος ὑπὸ Κύρου (Ξ. Ἀν. Α', δ', 3) = προσκεκλημένος· β. ἔστ' ἐκεῖν' πάντα λεκτά, πάντα δὲ τολμητά (Σ. Φ. 633). — θεατὸς σοφοῖς, ἀγαστὸς θεοῖς, ἐηλωτὸς ἀμοῖροις, κτητὸς εὐμοῖροις (Πλ. Συμπ. 197).

§. 27. Κατὰ δοτικὴν, ὀργανικὴν ὑπὸ τῶν ἡμετέρων καλουμένην

καὶ τῇ τῶν Ῥωμαίων ἀπενεκτικῇ ἢ τοὶ ἀφαιρετικῇ ἀντιστοιχοῦσαν, ἐκφέρεται καὶ ἐν τούτοις τὸ τοῦ κυρίως ποιητικοῦ διασταλτέον ὀργανικὸν αἷτιον, ὅσον ἀλωτὰ γίνεται ἐπιμελείᾳ καὶ πόρῳ ἅπαντα (Μ.). Ἀλλὰ καὶ κατὰ γενικὴν, ὡς δόξῃ χρήματα κτητὰ, δόξα δὲ χρημάτων οὐκ ὠρητὴ (Ισ. πρὸς Νικ. θ').

§. 28. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν εἰς τὸς, τὰ δὲ εἰς τέος δηλοῦσι τὸ δέον γενέσθαι, οἷον αἰτιατέος, λεκτέος, πρακτέος, κτλ. Ἡ διαφορά τῶν εἰς τὸς καὶ τέος ῥηματικῶν δεικνύεται προφανέστατα διὰ τῶν δύο ἐπομένων ἐκ τοῦ Ξενοφῶντος παραδειγμάτων ποταμός διαβατός.—ποταμός διαβατέος (Ξ. Ἀν. Α', δ', 18. Β', δ', 6)· ὡσαύτως μαθητὸν καὶ μαθητέον. Καὶ ἐπὶ μὲν ἄρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ γένους συντάσσονται καὶ ταῦτα, ὡς τὰ εἰς τὸς καὶ ὡς πᾶν ἄλλο ἐπίθετον μετὰ τοῦ ἰδίου οὐσιαστικοῦ, καθάπερ μετὰ τοῦ ἀνωτέρου διαβατέος ποταμός, πολλότατα ἄλλα παραδείγματα δεικνύουσι· οὐ πρὸ τῆς ἀληθείας τιμητέος ἀνήρ (Πλ. Πολ. 1, 595).—ποιητέα ἢ ἑύμβασις (Θ. Ε', 15).—τριήρεις μεταπεμπτέας (Θ. Σ', 25), κτλ.

§. 29. Τὰ δὲ οὐδέτερά τούτων δέχονται διπλὴν τινὰ σύνταξιν, ἑμαλὴν τε καὶ ἀνώμαλον. Κατὰ τὴν πρώτην συντάσσονται καὶ ταῦτα καθάπερ τὰ ἀνωτέρω, ὡς τὸ διαβατέος ὁ ποταμός, οὕτω καὶ διαβατέον τὸ ῥάπος (Ξ. Ἀν. ζ', ε', 12)· ὡς τὸ ἀφετέος ὁ λόγος, οὕτω καὶ ἀφετέον τὸ λεχθέν (Πλ. Φαίδρ. 260)· ὡς τὸ ποιητέα ἢ ἑύμβασις, οὕτω καὶ ποιητέον τοῦτο, ἐπ' ἀμφοτέρων πολλάκις παραιοπομένου τοῦ συνδετικοῦ.

§. 30. Κατὰ τὴν δευτέραν τὴν ἀνώμαλον, φαινομένην τοῦλάχιστον, σύνταξιν, ἀπροσώπῳ καὶ ἀπαρεμφάτῳ ἰσοδυναμοῦντα, τούτων καὶ τὴν σύνταξιν δέχονται· ὡς λέγεται δεῖ πράττειν, οὕτω καὶ πρακτέον, τῶν ἀντικειμένων τιθεμένων κατὰ τὴν φύσιν τοῦ περιεχομένου ἀπαρεμφάτου· ὡς λέγεται δεῖ ἀντιλαβεῖσθαι τῶν πραγμάτων, οὕτω καὶ ἀντιληπτέον τῶν πραγμάτων.—βοηθητέον τῇ πόλει.—τοὺς φίλους εὐεργετητέον.—τὴν πόλιν ὠφελητέον (Ξ. Ἀπ. Β', α', 28).

§. 31. Ἡ τὸ ὑποκείμενον τῆς ἐνεργείας παριστώσα πῶσις, τὸ ποιητικὸν αἷτιον δηλ., ἐπὶ μὲν τῶν ἄρσενικῶν καὶ θηλυκῶν τίθεται ἀεὶ κατὰ δοτικὴν, ὡς ἐπαιυτέος ἡμῖν ὁ ἀνὴρ.—ὠφελητέα σοι ἢ πόλις (Ξ. Ἀπ. Γ', ζ', 3). Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ὀμαλῆς συντά-

ξεως τῶν οὐδετέρων, ὡς ποιητέον μοι τοῦτο.—σφίσι δὲ περιοπτέον τοῦτο (Θ. Η', 48).—ἀ τοῖς ἐλευθέροις πρακτέα (Αἰσχίνης).

§. 32. Ἐπὶ δὲ τῆς ἀνωμάλου τῶν αὐτῶν συντάξεως συνήθως μὲν ἡ πτωῖσι αὕτη τῆς ἐνεργείας τίθεται ὡσαύτως κατὰ δοτικὴν σχεπτεόν μοι — οὐ ταχέως αὐτοῖς βουλευτέον (Θ. Α', 72). — πλείω γε φέρειν οὐδ' ἐπιχειρητέον αὐτῷ (Ξ. Ἀπ. Γ', ζ', 14) Ἐνίοτε δὲ καὶ κατ' αἰτιατικὴν, οὐ δουλευτέον τοὺς τοῦν ἔχοντας τοῖς κακῶς φρονοῦσιν (Ἰσ. Εὐαγ. ε'). Ἔστι δὲ πρόδηλον ὅτι ἡ μὲν δοτικὴ τίθεται δυνάμει τοῦ ἀπροσώπου, ἡ δὲ αἰτιατικὴ δυνάμει τοῦ ἀπαρεμφάτου· τὸ οὐ βουλευτέον αὐτοῖς = οὐ προσήκει αὐτοῖς βουλευέσθαι ἢ βουλευσάσθαι· τὸ οὐ δουλευτέον τοὺς τοῦν ἔχοντας = οὐ δεῖ τοὺς νουνεχεῖς δουλεύειν τοῖς ἄφροσι. Περὰ δὲ Θουκυδίδη (Η', 61) ἀπάντωνται ἀμφοτέραι· λόγος τε ἐκ τοῦ φανεροῦ προσείργαστο αὐτοῖς ὡς οὔτε μισθοφορητέον εἴη ἄλλους ἢ τοὺς στρατευομένους, οὔτε μεθεκτέον τῶν πραγμάτων πλείουσιν ἢ πεντακισχιλίοις.

* §. 33. Ἐνικά τινα παρ' Ἀττικοῖς, εἴτε διὰ τὸ μεγαλοπρεπέστερον, εἴτε δι' ἄλλην αἰτίαν, ἐκφέρονται πληθυντικῶς· ταῦτα = τοῦτο (Εὐριπίδ.)· δειρά = δεινόν, θάτερα, μηδέτερα (Πλ. Θ. 187. Φιλ. 43) = θάτερον, μηδέτερον. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει παρὰ τοῖς αὐτοῖς Ἀττικοῖς ἐνίοτε καὶ ἐπὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τέος ῥημτικῶν, ὡς ἀδύνατα πολεμεῖν (Θ. Α', 50) = ἀδύνατον. — πολεμητέα (Θ. Α', 79· 88, ζ', 50) = πολεμητέον. — ἐδόκει ἐπιχειρητέα εἶναι (Θ. Α', 118. Β', 3). — οὐς (συμμάχους) οὐ παραδοτέα τοῖς Ἀθηναίοις, οὐδὲ δίκαις καὶ λόγοις διακριτέα, ἀλλὰ τιμωρητέα ἐν τάχει καὶ παντὶ σθένει (Θ. Α', 86). — συνεκποτέα σοι καὶ τὴν τρύγιν (Ἀρφ. Πλ. 1036). — οὐ γυναικῶν οὐδέποτ' ἔσθ' ἡσσητέα ἡμῖν (Ἀρφ. Λ. 450) = ἥττονας εἶναι γυναικῶν = ἥττᾶσθαι ἢ νικᾶσθαι ὑπὸ τῶν γυναικῶν. *

§. 34. Ἐπειδὴ δὲ οὐχὶ μόνον ἐκ τῶν κυρίως παθητικῶν, ὡς λεπτεόν, παρασκευαστέον, πρακτέον, κτλ. ἀλλὰ κατ' ἀναλογίαν ἐγιναν τοιαῦτα καὶ ἐκ παντοίων ἄλλων ῥημάτων, ὡς ἀγωνιστέον, ἄθυμητέον, ἀμυλλητέον, βαδιστέον, γυμναστέον, δηλωτέον, ἐθιστέον, ζητητέον, ἡγητέον, θεραπευτέον, ἱτέον καὶ ἱητέον, κακιστέον, λαλητέον, μοχθητέον, ρευστέον (= χολυμβητέον), ξηραντέον, οἰστέον, πειστέον, πλευστέον, πλουτητέον, ῥητέον, σκεπαστέον, τμητέον, ὕμνητέον, φρειστέον, φυλακτέον (= δεῖ φυλάττεσθαι), χει-

ριστέον, ψεκτέον, ὠφελιτέον, κτλ' διὰ τοῦτο θέλων τις νὰ ἐξακριβώσῃ πᾶν ὅτι ἐνταῦθα γενικῶς ἀναφέρεται, δὲν θέλει εὐρεῖ πιθανῶς τὸ τοιοῦτον θέμα ἰδιαιτέρας πραγματικῆς ἀνάξιον, ἐνθα πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐξηγητέον, εἰ δυνατόν, διὰ τί παρὰ τῶν ἀρχαίων ἐπιβρόμματα θετικὰ ὀνομάζονται ταῦτα. Ἴδε ἐν τούτοις περὶ αὐτῶν Κοραῆν ἐν Προδρόμῳ, σελ. μ.ά, Εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῆς Συντάξεως, σελ. 584 καὶ Σ. Π. Β', σ. 432—446.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Περὶ Χρόνων τοῦ Ῥήματος.

§. 1. Χρόνοι τοῦ ῥήματος ἐν τῇ γραμματικῇ ὀνομάζονται οἱ ἰδιόζοντες αὐτῷ σχηματισμοὶ πρὸς δῆλωσιν τοῦ τμήματος τοῦ φυσικοῦ χρόνου, τοῦ παρόντος, τοῦ παρελθόντος ἢ τοῦ μέλλοντος, καθ' ὃ ὑποτίθεται τὸ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ῥήματος σημαίνοντον· γράφω, ἔγραψα, γράψω. Εἶναι δὲ οἱ χρόνοι ἐκ τῶν κυριωτέρων χαρακτηριστικῶν τοῦ ῥήματος· ὅθεν παρὰ Γερμανοῖς χρόνου σημαντικὴ λέξις ὀνομάζεται τὸ ῥῆμα (Zeiiwort).

Χρόνοι τῆς Ὀριστικῆς Ἑγκλίσεως.

Ὁ Ἑνεστῶς.

§. 2. Ὁ ἐνεστῶς δηλοῖ ἐν γένει, ὡς καὶ τὸ ὄνομα δεικνύει, τὸ παρὸν ἢ ὡς παρὸν παριστάμενον.

§. 3. Τίθεται λοιπὸν α. εἰς δῆλωσιν καταστάσεως, πάθους ἢ ἐνεργείας συγχρόνου τῇ στιγμῇ καθ' ἣν ὁ λαλῶν ἢ γράφων ἐξηγεῖται. Καὶ ἡ κατάστασις λοιπὸν καὶ ἡ ἐνέργεια παρίσταται ἢ ὡς ἀρχομένη· ἀγατέλλει ὁ ἥλιος· ἢ ὡς ἡρχισμένη, ἀναπτυσσομένη, διαρκούσα καθ' ἣν στιγμὴν ὁ λόγος γίνεται καὶ οὐπω παύσασα· ζῇ, εὐδει, γράφει, κινεῖται· οὕτω καὶ πιέζεται, τήχεται, κτλ' β'. εἰς δῆλωσιν τοῦ ἀπολύτως, αἰωνίως καὶ ἀπεριορίστως ὑπάρχοντος, συνεχομένου καὶ τούτου πρὸς τὴν στιγμὴν τοῦ παρόντος· ἐστὶ θεός.—ὁ θεός τε καὶ τὰ τοῦ θεοῦ πάντα ἄριστα ἔχει (Πλ.)· γ'. εἰς δῆλωσιν τοῦ κατ' ἔθος ἐπὶ ὀρισμένου χρόνου ἐπαρалаμβαρομένου· δ (πλοῖον) εἰς Ἀῆλον Ἀθηναῖοι πέμπουσιν (Πλ. Φαίδ. 58), κατ' ἔθος δηλ. δ'. εἰς δῆλωσιν τοῦ πρὸ πολλοῦ μὲν γενομένου, ἀλλ' ἐπὶ

τὸ ζωηρότερον ὡς παρόντος παρισταμένον· Τισσαφέρτης διαβάλλει τὸν Κῦρον πρὸς τὸν ἀδελφόν· ὁ δὲ πείθεται τε καὶ συλλαμβάνει τὸν Κῦρον ὡς ἀποκτενῶν (Ξ. Ἀν. Α', α', 7).—Διόνυσος δὲ τίκτει ποθ' ἢ Κάδμου κόρη (Εὐρ. Β, 2). Οὗτος καλεῖται ἱστορικὸς ἐρεστὼς· ἐ. εἰς δῆλωσιν τοῦ ἀνενδοιάστως προσδοκωμένου· γίγνεται γὰρ ἀνὴρ μέγιστος (Ἀρφ. Ἰπ. 178), ἡ τοῦ ἀφεντικῶς καὶ πάραντ' αἰσθητομένου· εἰ δὲ φησιν οὗτος δεῖξάτω καὶ παρασχέσθω, κἀγὼ καταβαίρω (Δ. Παραπρ. θ').· ζ'. εἰς δῆλωσιν τοῦ σκοπομένου· παῖδ' ἀποκτείνεις (ἰλ. Π, 432. Ι, 406)· οὕτω πείθω=προσπῆχθ' ὡς πείσαι· διδόναι=προσφέρειν· ἔνυμνα· διδόναι, μάλιστα ἐπὶ μετοχῇ· Λακεδαιμόνιοι διδόντες εἰρήνην καὶ συμμαχίαν (Θ. Δ'. 19). Περὶ τῆς ἀνωμλίας τοῦ ἡκω, οἴχομαι, κτλ, ἴδε κατωτέρω ἐν τῷ περὶ Παρακειμένου.

Ὁ Παρατατικός.

§. 4. Ὁ παρατατικὸς εἶναι πρὸς τὸ παρελθόν ὅτι ὁ ἐρεστὼς πρὸς τὸ παρόν, κατὰ πᾶσαν ὡς ἔγγιστα χρῆσιν αὐτοῦ τιθέμενος· α. σημαίνει κατάστασιν ἣτις ἤρχιζεν ἢ ὑπῆρχεν, ἢ ἐνέργειαν ἣτις ἐγίνετο κατὰ τι σημείον τοῦ παρελθόντος κατὰ συνέχειαν ἀδιάσπαστον καὶ ἀνεπτύσσεται συνεχρόνως πρὸς τινα ἄλλην· ἀνέτελλεν ὁ ἥλιος—ἐπὶ Κέκροπος καὶ τῶν πρώτων βασιλέων ἡ Ἀττικὴ κατὰ πόλεις ὥκετο, καὶ αὐτοὶ ἕκαστοι ἐπολιτεύοντο καὶ ἐβουλεύοντο (Θ. Β', 15)· β'. τὸ ὡς σταθερὸν ἔθος καὶ ὡς ἔξιν προσώπων τιρὸς ἐπὶ τιρὸς χρόνον τοῦ παρελθόντος παριστάμενον· ὅστις ἀφικρεῖτο τῶν παρὰ βασιλέως πρὸς Κῦρον, πάντας οὕτω διατιθεὶς ἀπεπέμπετο, ὥστε, κτλ. (Ξ. Ἀν. Α', α', 5)· γ'. τὸ πολλάκις καὶ συνήθως ἐπαναλαμβανόμενον· Σωκράτης, ὥσπερ ἐγγίνωσκεν, οὕτως ἔλεγεν (Ξ. Ἀπ. Α', α', 4)—καὶ αὐτῷ φρονεῖν οἱ Ἀθηναῖοι ἐχρῶντο, ὅτε πόλεμος καταλάβοι (Θ. Β', 15).—Σόλων ἐν ἅπασιν οἷς ἐτίθει νόμοις (Δ).—τὰ πολλὰ διημερεύομεν μετ' αὐτοῦ (Πλ. Φαῖδ. 59).—nous passions ordinairement le jour avec lui· δ'. εἰς δῆλωσιν τοῦ σκοπομένου· Φίλιππος Ἀλόννησον ἐδίδου (Αἰσχ. Κτησ. λ')=ἠθούλετο διδόναι· ἐ. εἰς διήγησιν ἱστορικῶν γεγονότων ἐνθα κυρίως ἀρμόζει ὁ ἀόριστος.—παρελθόντες οἱ Ἀθηναῖοι ἔλεγον τοιάδε (Θ. Α', 72), κτλ. ἴδε κατωτέρω ἐν τῷ περὶ Ἀορίστου.

Ὁ Παρακείμενος.

§. 5. Ὁ παρακείμενος παριστᾷ τὸ τετελεσμένον ὡς πρὸς τὸ παρόν, καὶ συνήθως ὡς σωζόμενον ἀποτέλεσμα· εὐρήκαμεν δ' πάλα ἐζητοῦμεν. — τῶν ποιητῶν τινες τῶν προγεγενημένων ὑποθήκας ὡς χρὴ ζῆν καταλελοίπασιν (Ἰσ. πρὸς Νικ. α') = ἔχουσιν ἀφειρένας. — οἰκήματα ὠκοδόμηται (Ξ. Οἰκ. θ', 2). — ταῦτα καὶ μεμαρτύρηται ὑμῖν καὶ ἐπιδέδεικται (Δ. πρὸς Βοιωτῶν ὑπὲρ προικὸς μητρῶας, β'). — οὐδὲ τὸ ὄφλημα πᾶν ὑπὲρ αὐτῆς ἐκτένισται, ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν ὁ Πάμφιλος ὀφείλων τῷ δημοσίῳ ἐγγέγραπται (Δ. αὐτόθι γ'). — ἀριστᾶν ἐστεφανωμένους (Ξ. Κ. Π. Γ', γ', 39). Ἴδε καὶ κατωτέρω ἐν τῷ περὶ Ἀορίστου.

§. 6. Ὡς δὲ πολλοὶ ἐνεστώτες προσέλαβον καὶ παρακειμένων σημασίαν, οἷον φεύγω = φεύγω καὶ = εἰμι φυγὰς ἦτοι ἐξόριστος, νικῶ = νικῶ καὶ = νενίκηκα ἦτοι εἰμι νικητής, καθ' αὐτὸ δὲ παρακειμένου ἔλαβον τὰ ἥκω = ἐλήλυθα, οἴχομαι, κτλ' οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, πολλῶν ῥημάτων παρακείμενοι μετέπεσαν εἰς σημασίαν ἐνεστώτος. Τούτων δὲ τῶν ῥημάτων οἱ ἐνεστώτες ἦτοι εἶναι ἄχρηστοι, τοῖς Ἀττικοῖς, παρ' οἷς λέγεται δέδοικα καὶ δέδια, ἐγγήγορα, εἴωθα, κτλ, ἀντὶ δεῖδω, κτλ, ἢ ἔχουσιν ἄλλην σημασίαν· ἴστημι = σταίνω, ἔστηκα = στέλω· κτῶμαι = ἀποκτῶ (acquerir), κέκτημαι = ἔχω ἰδιοκτησίαν (posséder)· κέκτησθ' τε αὐτὸς τάπερ αὐτὸς ἐκτήσας, κτλ. (Ἡρ. Ζ', 29) = jouissez donc vous seul du bien que vous avez acquis etc.

Ὁ Ὑπερσυντελικός.

§. 7. Ὁ ὑπερσυντελικὸς παριστᾷ κατάστασιν ἢ ἐνέργειαν τελειωμένην ἐν τῷ παρελθόντι πρὸ τινος ἄλλης· ἐδῆωσα τῆς Ἀττικῆς τὰ τε πρότερον τετμημένα καὶ εἴ τι ἐβεβλαστήκει, καὶ ὅσα ἐν ταῖς πρὶν ἐσβολαῖς παρελέλειπτο (Θ. Γ', 26)· καὶ περιφραστικῶς· οὐπω δύο ἢ τρεῖς δρόμους περιεληλυθότε ἦσθην, καὶ εἰσέρχεται Κλειρίας (Πλ. Εὐθύδ. 273). Ἐν τῷ ἐξῆς παραδείγματι ἐναργέστατα δεικνύεται ἡ διαφορὰ τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικοῦ· ἢ γε μὲν θύρα ἢ ἐμὴ ἀνέφκτο μὲν δῆπου καὶ πρόσθεν εἰσιέναι τῷ δεομένῳ τι ἐμοῦ, ἀνέφκται δὲ καὶ νῦν (Ξ. Ἑλλην. Ε', α', 14).

§. 8. Οἱ ὑπερσυντελικοὶ τῶν προσεσημειωμένων ῥημάτων, τῶν

ὁποίων οἱ παρακείμενοι κατήντησαν ὡς ἐρεστώτες, ἐκλαμβάνονται, φυσικῶ τῷ λόγῳ, ὡς παρατατικοί, ἐδεδοίκειν=ἐφοβούμην.—αὐτόθι ἐώθειν τι εἰστήκει σκοπῶν (Πλ. Συμ. 220).—αἰεὶ γὰρ δὴ καὶ τῆς πρόσθεν ἡμέρας· εἰώθειμεν φοιτᾶν (Πλ. Φαίδ. 59).—ὁ θυρωρὸς ὅσπερ εἰώθει ὑπακούειν (Πλ. αὐτόθι)=le jodlier qui nous introduisait ordinairement.

Ὁ Ἀόριστος.

§ 9. Ὁ ἀόριστος τίθεται εἰς διήγησιν παρελθόντων πραγμάτων, εἴτε καθ' ἱστορικὴν συνάφειαν, εἴτε καὶ καθ' ἑαυτὰ θεωρουμένων, ἀσχέτως πρὸς τὸ παρόν· ὡς ἡθροίσθη Κύρῳ τὸ Ἑλληνικόν, ὅτε ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν Ἀρταξέρξην ἐστρατεύετο, καὶ ὅσα ἐν τῇ ἀνόδῳ ἐπράχθη, καὶ ὡς ἡ μάχη ἐγένετο, καὶ ὡς ὁ Κύρος ἐτελεύτησεν, ἐν τῷ ἐμπροσθεν λόγῳ δεδήλωται (Ξ. Ἀν. Β', α, 1).—οὐμὸς πατήρ Κεραλος ἐπέισθη μὲν ὑπὸ Περικλέους εἰς ταύτην τὴν γῆν ἀφικέσθαι, ἔτη δὲ τριάκοντα ᾤκησεν (Λυσίας κατ' Ἑρατ. δ').—ὡς τὸ ἀρχαῖον ἐκτίσθησαν αἱ πόλεις (Πλ. Τητ. Μ, 285).

§. 10. Ἐκ τοῦ πρώτου παραδείγματος τοῦ προηγουμένου παραγράφου δεικνύεται ὅτι ἐν τῇ διηγήσει μεταξὺ τῶν ἀορίστων παρεμβάλλονται καὶ παρατατικοί. Ἀλλ' ἕκαστος τούτων φυλάττει τὴν ἑαυτοῦ φύσιν, ὁ μὲν ἀόριστος παριστῶν τὸ πρᾶγμα συνεπτυγμένον καὶ ὡς ἅπαξ τελεσθέν, ἄνευ διαρκείας, ὁ δὲ παρατατικὸς κατὰ παράτασιν, πλατύτερον καὶ περιγραφικώτερον, οὐπὼ πάντῃ τετελεσμένον, ἀλλ' ἐν παρατάσει· τὸ ἐστρατεύετο δηλοῖ τὴν στρατείαν ἀκόμῃ ἐν κινήσει, τὸ δὲ ἐγένετο, ἐτελεύτησε, κτλ, παρίστανται ὡς εἰς ἐν σημείον συγκεντρωμένα, ὡς γενόμενα. Ἐν τῷ ἀορίστῳ θεωρεῖται τὸ πρᾶγμα ὡς ἐκ τοῦ τέλους τῆς χρονικῆς γερμῆς, ἐν δὲ τῷ παρατατικῷ ὡς ἐκ τῆς ἀρχῆς· ἐτελεύτησεν ὁ Σωκράτης, ἐτελεύτα ὁ Σωκράτης.

§. 11. Θαυμασίως ἀναφάνεται ἡ διαφορὰ τοῦ παρατατικοῦ καὶ ἀορίστου ἐν τῷ ἐπομένῳ παραδείγματι τοῦ Θουκυδίδου· τάς τε οὖν προσβολὰς εὐτρεπίζοντο, καὶ ἄλλως ἐνδιέτριψαν χρόνον περὶ αὐτὴν (Θ. Β', 18). Οὕτω καὶ (Θ. Α, 94). Πανσαρίας ἐκ Λακεδαιμόνος στρατηγὸς τῶν Ἑλλήνων ἐξεπέμβθη μετὰ εἰκοσι νεῶν ἀπὸ Πελοποννήσου· ξυρέπλεον δὲ καὶ Ἀθηναῖοι τριάκοντα ναυσίρ, καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων πλῆθος· ἔνθα παρεντίθεται καὶ ὁ παρατατι-

κός, σημαίνων τὴν διαρκουσαν ἐνέργειαν τῶν Ἀθηναίων ἐπὶ τῆς στρατείας τῶν Λακεδαιμονίων. Ὡσαύτως δὲ, αὐτόθι, ἐν τῇ συνεχείᾳ τῆς διηγήσεως, μετὰ πολλῶν ἀορίστων παρεντίθενται παρατατικοὶ ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ ἐστράτευσαν, κατεστρέψαντο, ἐξεπολιόρκησαν, ἤχθορτο, ἠξίουρ, μετεπέμπορτο, ἐπυρθάνορτο.

§. 12. Ἀλλ' οὐδὲν ἥττον τίθεται ὁ παρατατικός καὶ καθ' ἑαυτὸν ἔνθα κυρίως ἤρμοζεν ἀόριστος ὡς ἀδεῶς καὶ γενναίως (Σωκράτης) ἐτελεύτα (Πλ. Φαίδ. 58). Γίνεται δὲ τοῦτο συνηθέστερον ἐπὶ τῶν δηλούντων ἐναρξιν πράξεως ἢ πράξεων, καὶ μάλιστα ὅπου ἀπαιτεῖται χρονοτριβὴ καὶ κόπος· διέβαινον τὰ ὅρια (Ξ. Κ. Π. Β', 4, 1). — τοῦτο ποιήσαντες οἱ Π.λαταιῆς ἐς τε τὰς Ἀθήνας ἀγγελορ ἐπεμπορ καὶ τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀπέδοσαν, τὰ τ' ἐν τῇ πόλει καθίστατο (Θ. Β', 6). — παρελθόντες οἱ Ἀθηναῖοι ἔλεγον τοιάδε (Θ. Α', 72)· τὸ αὐτὸ δὲ ἀλλαχοῦ κατ' ἀόριστον παρελθόντες δὲ οἱ Κορίνθιοι εἶπον τοιάδε (Θ. Α', 67).

§. 13. Καὶ κατὰ τοῦτο μὲν διαφέρει ὁ ἀόριστος τοῦ παρατατικοῦ. Σημαίνων δὲ τὸ γινόμενον μόνον ὡς πρὸς τὸ παρελθὸν καὶ ἀσχετῶς πρὸς τὸ παρὸν ὁ ἀόριστος διαφέρει καὶ τοῦ παρακειμένου ὅστις φέρει τὸ γινόμενον εἰς τὸ παρὸν, ὡς ἀποτέλεσμα σωζόμενον συνήθως θεωρῶν αὐτό· ἐκτίσται ἡ οἰκία καὶ ἐκτίσθῃ ἡ οἰκία. — ὠκοδομήται καὶ ὠκοδομήθῃ. — πάντα πέφρακται, κτλ. (Ἀρφ. Σφ. 351) = *lous les trous sont bouchés*. Ἰδε §. 5.

* §. 14. Ἀλλά, παραμελουμένης ἐνίοτε τῆς ἀκριβολογίας, ἡ τοιαύτη διαφορὰ δὲν τηρεῖται, τιθεμένου καὶ ἀορίστου ἔνθα κυρίως ἤρμοζε, κατὰ τὰ προηγούμενα, παρακείμενος. Οὕτω, π. χ. παρὰ Θουκυδίδῃ ἀναγινώσκεται (Α', 93) τούτῳ τῷ τρόπῳ οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πόλιν ἐτείχισαν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, καὶ ὅμως τὰ τεῖχη, τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τειχίζειν, ἐσώζοντο ἐπὶ Θουκυδίδου, ὅστις παρακατιῶν λέγει· καὶ δῆλη ἡ οἰκορομία ἔτι καὶ νῦν ἐστίν· ὅτι κατὰ σπουδὴν ἐγένετο· οἱ γὰρ θεμέλιοι παρτοίων λίθων ὑπόκεινται. — θησανροὺς κατέλιπον (Ξ. Ἀπ. Α', 5, 14). — φανήσομαι μηδένα μὲν πώποτε ἀδικήσας, πλείους δὲ καὶ τῶν πολιτῶν καὶ τῶν ἄλλων Ἐλλήνων εὖ πεποιηκώς, καὶ μείζους δωρεὰς ἑκατέροις δεδοκώς ἢ σύμπαρτες οἱ πρὸ ἐμοῦ βασιλεύσαντες (Ἰσ. Νικ. 6). Ὡσαύτως καὶ ἐκ τοῦ ἐνκντίου τίθεται δηλ. παρακείμενος σημαίνων τὸ προ-

φανερώς οὐ σωζόμενον· ἅ σοι τύχη κέχρηκε, ταῦτ' ἀφείλετο (Μέν.). *

§. 15. Τίθεται προσέτι ὁ ἀόριστος, κατὰ τινα ἀνώμαλον φαινομένην χρῆσιν ἁ. εἰς δῆλωσιν τοῦ συνήθως γινομένου ἐπὶ τοιούτων περιστάσεων, ὁποίας ἐξηγεῖ τὸ ὑπ' αὐτοῦ ὡς ἅπαξ γενόμενον ἐκφερόμενον· τὰς τῶν φανύλων συνουσίας ὀλίγος χρόνος διέλυσε (Ισ. Δημ. ἁ), κτλ· ἐν τῷ ἐπομένῳ παραδείγματι δεικνύεται ἡ χρῆσις αὕτη ἐπιφανέστερον, παρατιθεμένου καὶ τοῦ ἐρεστώτος· ὁ τύραννος ταῖς μὲν πρώταις ἡμέραις προσγελαῖ τε καὶ ἀσπάζεται πάντας, ὑπισχνεῖται τε πολλὰ καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ, χρεῶν τε ἡλευθέρωσε καὶ γῆν διέειμε δῆμῳ τε καὶ τοῖς περὶ αὐτὸν, καὶ πᾶσιν ἱλεώς τε καὶ πρῶός· εἶναι προσποιεῖται (Πλ. Πολ. Η', 566).

* §. 16. Τίθεται· ἅ. ὁ ἀόριστος, οἷον κατ' ἀνώμαλον χρῆσιν, ἐπὶ πρώτου προσώπου εἰς δῆλωσιν ὅχι προγενεστέρας ἐνεργείας ἢ καταστάσεως, ἀλλὰ διαθέσεως ἐν τῇ στιγμῇ τοῦ παρόντος ἀναφαινομένης· ὦ γὰρ θεέ, καὶ αὐτὸς ἐμαντοῦ νῦν δὲ κατεγέλασα (Πλ. Ν. Γ', 686) =καταγελάσαι με δεῖ. Ἀλλ' ἡ διάθεσις αὕτη ἐννοεῖται ὡς πρῶην ἐτοιμαζομένην· οὕτως ἐγέλασα, ἐπήνεσα, ἥσθην, ἐδεξάμην, ἀπέπτυσσα, κτλ, παρὰ δρχματικοῖς. Τοιοῦτόν τι φαίνεται καὶ τὸ περ' ἡμῖν παρὰ τινων ἐν τοῖς χαιρετισμοῖς ἐθιζόμενον, σ' ἐπροσκύνησα, ὅπερ οἷον τετελεσμένον ἐκφέρει τὸ νῦν γινόμενον. *

* §. 17. Τίθεται· γ'. ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐρωτήσεως διὰ τοῦ τί οὐ; ἥτις, θαυμασμόν δηλοῦσα διὰ τί μέχρι τοῦδε δὲν ἔγινε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος, παρεμφαίνει προσταγὴν ἐντονον ἵνα γένη· τί οὐχὶ καὶ ἐμοὶ αὐτὸν ἔφρασας τίς ἐστιν (Πλ. Γοργ. 503);=φράσον.—τί οὐκ ἀποκρίνεις (Πλ. Γοργ. 468);=ἀποκρίνου·—τί οὐκ ἀπεκρίνατο (Πλ.);=ἀποκρινάσθω.—τί οὐκ ἐκαλέσαμεν;=καλέσωμεν. Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ δι' ἐνεστώτος ἐνίοτε· τί οὐ καλοῦμεν (Ἀρφ. Α. 1105);—τί οὐ βαδίζομεν παρ' αὐτόν (Πλ. Πρωτ. 316); *

* §. 18. Ὅχι ἀνώμαλος, ἀλλὰ κανονικὴ φαίνεται ἡ χρῆσις τοῦ ἀορίστου ἐν τοῖς ἐβασίλευσεν, ἴσχυσεν, ἐτυράννησεν, ἐβούλευσεν, ἠγήσατο, κτλ· διότι, εἰ καὶ τὸ ἐβασίλευσε δὲν σημαίνει ἐτελείωσε τὸ βασιλεύειν, ὡς τὸ ἐτελεύτησε σημαίνει ἐτελείωσε τὸ ζῆν, σημαίνει ὅμως ἐτελείωσε τὸν ἰδιωτικὸν βίον καὶ μετέβη εἰς τὸν βασιλικόν· κατέστη εἰς τὴν βασιλείαν Ἀρταξέρξης (Ξ. Ἀν. Α', 4, 3), κτλ·

ὑπερ εἰς τὸν χρόνον τοῦ ἀορίστου ἀνάγεται. Ἰδε πλατύτερον περὶ τούτου Εἰσαγ. Ἑλλλην. Συγτάξ. σ. 523—524. *

Ὁ Μέλλων.

§ 19. Ὁ μέλλων σημαίνει ἀπλῶς μέλλουσιν ἐνέργειαν ἢ κατάστασιν· εἰ τοῦτο ποιήσομεν, ῥαδίως τὰ ἐπιτήδεια ἔχομεν, ὅσον χρόνον ἐν τῇ πολεμίᾳ ἐσόμεθα.—ἔσται ποτέ, ὅτε δεήσει (Ξ.).—ἀπολῶ τὸν ἄνθρωπον (Ἀρφ. Πλ. 68).—τί διαφέρουσιν, . . . εἴ γε πεινήσουσι καὶ διψήσουσι καὶ ριγώσουσι καὶ ἀγρυπνήσουσι καὶ μοιχθήσουσιν ἐκότες (Ξ. Ἀπ. Β', α, 17);—χρηστὸς ἔσει, ἐὰν κέρδη ρομίῃς δι' ὧν εὐδοκιμήσεις, ἀλλὰ μὴ δι' ὧν εὐπορήσεις (Ισ).

§ 20. Ὁ μέλλων τῆς ὀριστικῆς ἐκπληροῖ πολλάκις τὰ τῆς προστακτικῆς, ἐκφέρων ὡς ἀφελύτως γενησόμενον τὸ δεόν γενέσθαι πρὸς ταῦτα πράξεις, οἷον ἂν θέλῃς. Κατὰ ἀποφαστικὴν ἐρώτησιν ἐκφέρει ἔντονον καὶ αὐστηρὰν προσταγήν· παῖδες οὐ σκέψεσθε (Πλ. Συμ. 212);—οὐκ ἀποδιώξεις σπαντὸν ἀπὸ τῆς οἰκίας (Ἀρφ. Ν. 1298); Ἀπαχόρευσις ἐκφέρεται ὡσαύτως διὰ τοῦ μέλλοντος καὶ τοῦ ὅπως μὴ σκοπεῖ ὅπως μὴ ἔξαργος ἔσει ἂ νῦν λέγεις (Πλ. Εὐθυδ. 283) καὶ διὰ τοῦ οὐ μὴ (σ. 83, §. 4).

Ὁ Περιφραστικὸς Μέλλων.

§ 21. Διὰ τοῦ ῥήματος μέλλω καὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου κατὰ μέλλοντα ἐνεστώτα, σπανίως δὲ κατ' ἀόριστον, σχηματίζεται περιφραστικὸς μέλλων, δηλῶν τὸ νῦν μελετώμενον ἵνα τελεσθῇ· οἶσθα οὖν ὁ μέλλεις νῦν πράττειν (Πλ. Πρωταγ. 312);—ὡς ἐγὼ ἄρα ἐξαπατήσας ὑμᾶς μέλλω ἄγειν εἰς Φᾶσιν (Ξ. Ἀρ. Ε', ζ', 7).—μέλλω ὑμᾶς διδάξειν (Πλ. Ἀπολ. 21)—εἰ μέλλει κακὸς γενέσθαι (Πλ.). Τὸ μελλοντέλεστον τοῦτο, διὰ τοῦ παρατατικοῦ ἢ ἀορίστου τῆς ὀριστικῆς, ἐξηγούμενον, μεταφέρεται ἐκ τοῦ ἐνεστώτος εἰς τὸ παρελθόν· ἐνεθυμοῦντο οἱ Ἑλληες ὅτι ἀγορὰν οὐδεὶς ἔτι παρέξειν ἡμελλεν (Ξ. Ἀρ. Γ', α, 2).—ἐμέλλησαν ἐκπλεῖν (Ισ). Ἐκ τούτου δὲ ἐν τῇ συνηθείᾳ, τοῦ θέλω ἐπὶ μελλοντικῆς ἐννοίας λαμβανόμενον, θέλω λέγει, θέλω εἰπεῖ, θέλω πρῶγει, θέλω θάγει. Προφανῶς δὲ διάφορος ἡ βουλευτικὴ ἐννοία· θέλει γὰρ γάγῃ.

Ὁ Μετ' ὀλίγον μέλλων.

§. 22. Ὁ Μετ' ὀλίγον μέλλων, εἴτε διὰ τοῦ παρκακμένου τῆς με-

τοχῆς καὶ τοῦ ῥήματος εἶναι, εἴτε διὰ τύπου ἰδιαίτερου σχηματιζόμενος, οἷον πεποιηκὼς ἔσομαι, ἐπὶ τῶν ἐνεργητικῶν, εἰργασμένος ἔσομαι ἐπὶ τῶν ἀποθετικῶν, διεφθαρμένος ἔσομαι, τετελεσμένος ἔσται, πεπράξεται, λελύσεται, κτλ., ἐπὶ τῶν παθητικῶν, σημαίνει· ἂ. τὸ ἐν τῷ μέλλοντι τελειωμένον καὶ ἔτοιμον, ὡς ἄμμεσον συνέπειαν προγενομένης πράξεως· παρὰ τούτων δίκην εἰληφότες ἔσεσθε (Λυσ.).—εἰ παρελθὼν εἰς ὅστισοῦν δύναιτο διδάξαι καὶ πείσαι τίς παρασκευὴ χρήσιμος ἔσται τῇ πόλει, πᾶς ὁ παρὼν φόβος λελύσεται (Δ. περὶ Συμμορ. ἂ) 6'. προγεγεστέρας πράξεως διαρκοῦν ἀποτελεσμα' τῆς δυνάμεως ἡμῶν ἐς αὐτίδιον τοῖς ἐπιγιννομένοις μνήμη καταλείψεται (Θ. Β', 64). Ἐνίοτε δὲ φθίνεται παριστῶν ὁ χρόνος οὗτος τὸ πάραντα πράχθησόμενον· φράζε καὶ πεπράξεται (Ἀρφ. Π. 1. 1027)· καὶ ἐκ τούτου ἔλαβε τὸ ὄνομα. Ἀλλὰ περὶ τούτου ἴδε Σ. Π. Β'. σ. 464, §. 65.

Οἱ Χρόνοι τῶν ἄλλων Ἑγκλίσεων.

§. 23. Οἱ χρόνοι τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων φυλάττουσι μὲν ἐν γένει τὸ ἐν τῇ ὀριστικῇ αὐτῶν σημαίνον, ἀλλὰ κατὰ τὴν φύσιν τῶν διαφόρων ἐγκλίσεων. Τὸ ἄγωμεν, π. χ. σημαίνει κίνησιν κατὰ διάρκειαν, ὡς καὶ τὸ ἄρομεν, ἀλλ' εἰς προσδοκώμενον χρονικὸν σημεῖον· τὸ πίωμεν σημαίνει διάρκειαν πόσεως, οὐχὶ δὲ γινομένην, ἀλλὰ γεννησομένην· τὸ πίομεν σημαίνει πόσιν κατὰ συντέλειαν οὐχὶ κατὰ διάρκειαν, ἀλλ' εἰς χρονικὸν σημεῖον ἐσόμενον καὶ οὐχὶ ὑπάρξαν, ὡς εἶναι τὸ ἐπίομεν. Ἰσοκύτως ἐὰν κάμνῃ καὶ ἐὰν κάμῃ.—ὅπως μὴ κωλυώμεθα, καὶ ὅπως μὴ κωλυώμεν, κτλ.

§. 24. Οὕτω λοιπὸν ἡ ὑποτακτικὴ ἐγκλίσις, ἐξ ἰδίας φύσεως εἰς τὸ μέλλον ἀναφερομένη, καὶ οὐ χρήζουσα διὰ τοῦτο οὔτε ἱστορικῶν οὔτε καθ' αὐτὸ μελλόντων χρόνων, καὶ τὸν ἴδιον ἐνεστώτα καὶ ὀριστον εἰς τὸ μέλλον ἀναφέρει, τὸν μὲν κατὰ παράτασιν καὶ διάρκειαν, τὸν δὲ κατὰ συντέλειαν καὶ ὡς ἐν ὀρισμένῳ σημείῳ, εἰ καὶ πολλάκις, συμπιπτούσης τῆς χρήσεως, ἀναιρεῖται πᾶσα σχεδὸν διαφορὰ. Ἀλλὰ καὶ τὸν καθ' αὐτὸ παρακείμενον εἰς τὸ μέλλον ἐφέλεκται ἡ ὑποτακτικὴ, τὸ τέλειον ἐν τῷ μέλλοντι δι' αὐτοῦ σημαίνουσα· ἄττ' ἂν κεκλόφωσί μου (Ἀρφ. Ἰπ. 1148)=ὅσα θέλουσι μοῦ ἔχει κλειμμένα.

* §. 25. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει, κατὰ τὸ μέλλον καὶ ἤττον, καὶ περὶ ἐνε-

στῶτος καὶ ἀορίστου τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων· εἴθε λαμβάνοιμι καὶ εἴθε λάβοιμι, ὅπως λαμβάνοιμι καὶ ὅπως λάβοιμι, φράζε καὶ φράσον, γράφειν καὶ γράφαι· ὡσαύτως καὶ περὶ μετοχῆς, ὁ γράφων, ὁ γράφας, κτλ. Ἀλλὰ, εἰ καὶ ἀπανταχοῦ τηρεῖται ἡ διαφορὰ τοῦ ἐνεστώτος καὶ ἀορίστου, ὡς πρὸς τὸ διαρκές τε καὶ μὴ, ἐπὶ μὲν τῆς εὐκτικῆς ἀναφέρονται εἰς τὸ παρελθόν, ὡς καὶ ὁ μέλλων· οἱ δὲ Βοιωτοὶ οὐκ ἔφασαν παραμενεῖν, εἰ μὴ τις αὐτοῖς τὴν καθ' ἡμέραν τροφήν δώσοι (Δημ. πρὸς Τιμόθεον, γ')=ἔμελλε δώσειν, ὅπερ ἐπὶ ἐνεστώτος χρονικοῦ τμήματος ἤθελεν εἶναι οὐ φασὶ παραμενεῖν, εἰ μὴ τις δώσει· ἐπὶ τῆς προστακτικῆς ἀναφέρονται εἰς τὸ οὐπω μὲν ὄν ἀλλὰ γενησόμενον ἢ τὰ νῦν ἢ μετέπειτα· ἐπὶ ἀπαρεμφάτου συμμεταφέρονται κατὰ τὸ ἔξῃμα τῆς κυρίας προτάσεως ἐξ οὗ αὐτὸ κρέμεται· βούλομαι γράφειν ἢ γράφαι, βουλήσομαι γράφειν ἢ γράφαι, ἡβούλετο γράφειν ἢ γράφαι, ἐβούληθη γράφειν ἢ γράφαι, κτλ. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ μετοχῆς· ἐργαζόμεμαι ἡρίστωρ, ἀριστῶσιν, ἀριστήσουσιν· ἐργασάμεναι, ἡρίστων, ἀριστῶσιν, ἀριστήσουσιν. Ἀλλὰ περὶ τούτων καὶ τῶν τοιούτων ἴδε Σ. Π. Β', καὶ Εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῆς Συντάξεως.*

* §. 26. Ὁ δυνητικὸς σύνδεσμος ἄν, ὅχι μόνον ἐπὶ τῆς ὑποτακτικῆς καὶ εὐκτικῆς τιθέμενος αὐξάνει τὴν ἀοριστίαν τῶν ἐγκλίσεων τούτων, ὅπως ἄν εἰδῆς (Αἰσχύλ.), ὡς ἄν ποταθελῇ (Σ. Ἀποσπ.), ἐκ τοῦ ποτάσθαι, κτλ, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς ὀριστικῆς μετατρέπει τὴν θετικὴν εἰς ὑποθετικὴν ἔννοιαν· ἔλεγον=ἔλεγα· ἔλεγον ἄν=ἤθελα λέγει· ἔδωκεν ἄν=ἤθελε δώσει. Ὡσαύτως ἐπὶ ἀπαρεμφάτου· δυνηθῆναι καὶ δυνηθῆναι ἄν, πολεμῆσαι καὶ πολεμῆσαι ἄν· καὶ ἐπὶ μετοχῆς· ὡς αἰλόντος ἄν τοῦ χωρίου (Ξ. Ἀν. Ε', 28. ἴδε καὶ Α', α, 90).—ὡς ἐν ἄλλοις οὐκ ἄν δηλώσαντες τὴν γνῶμην· (Θ. Γ', 37). Ἀλλὰ τὰ περὶ τοῦ ἄν εἶναι τοσοῦτον πολὺπλοκα ὥστε ὁ περιώνυμος Ἑρμᾶννος δὲν ἐδίστασε τέσσαρα ὁλόκληρα βιβλία νὰ συγγράψῃ περὶ τοῦ μορίου τούτου, οὐδὲ καὶ ταῦτα ἱκανὰ φανέντα. ἴδε ἐν τούτοις Σ. Π. Β', καὶ Εἰσαγ. Ἑλλ. Συντάξεως, σ. 428.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ.

Περὶ Ἐπιρρήμάτων καὶ Ἐπιφωνημάτων.

Περὶ Ἐπιρρήμάτων.

§. 1. Ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τὰ ἐπιρρήματα δυνατὸν νὰ ἐξετασθῶσιν ὑπὸ τὰς ἐξῆς πέντε ἐπὶψεις· α' ὡς κυρίως καὶ καθ' αὐτὰ ἐπιρρήματα, οἷον τῶν ῥημάτων ἐπίθετα· β'. ὡς τῶν ἐπιθέτων προσδιοριστικά· γ'. ὡς τῶν οὐσιαστικῶν προσδιοριστικά· δ'. ὡς ἄλλων ἐπιρρημάτων προσδιοριστικά· ε' ὡς μετὰ πτώσεως συντασσόμενα.

Α'. Τὰ Ἐπιρρήματα ὡς κυρίως καὶ καθ' αὐτὸ ἐπιρρήματα, οἷον τῶν Ῥημάτων ἐπίθετα.

§. 2. Περὶ τῶν κοινῶν προσδιορισμῶν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν λαλοῦντες· (σελ. 50) εἵπομεν καὶ περὶ τούτου τὰ δέοντα· κατατάξαντες δηλ. τὰ ἐπιρρήματα εἰς τέσσαρας κλάσας· τὰ κυριωτέρας, εἰς τοπικά, χρονικά, ποιότητος καὶ ποσότητος σημαντικά, διὰ πολλῶν παραδειγμάτων ἐδείξαμεν ποία τις ἐκάστου τούτων ἡ συνήθης χρῆσις· εἰ δέ τις ἐπιθυμεῖ πλείονα τῶν ἐκεῖ παραδειγμάτων προχειρότατα θέλει εὐρεῖ ζητῶν. Οὕτω π. χ. ραδίως ἂν Ἀθήνηθεν εἰς Ὀλυμπίαν ἀγίχοιο (Ξ. Ἀπ. Γ'. ιγ', 15).—εἴτε τήμερον· εἴτε αὐριον δοκεῖ υπερβάλλειν τὸ ὄρος (Ξ. Ἀν. Δ', ζ', 8).—ὅψ' ἐ κοιμηθῆναι καὶ πρωτ' ἀναστῆναι (Ξ. Ἀπ. Α', α', 3).—τὸ κατοῦν δ' ὁ παῖς περιέσει τὴν ἄλλως ἔχων (Φιλ.)=τὴν ἄλλως ἔχουσαν ὁδόν=ματαίως.—ὀρθότατα λέγεις (Πλ. Φιλ. 49).

* §. 3. Ἐνταῦθα δὲ θέλομεν προσθέσει· α'. ὅτι εἰς τὰ ποιότητος ἐπιρρήματα ὑπάρχοντα καὶ τὰ κυρίως ὀργανικά, ὡς λαλῶ ποδὶ κινήσας (Ἰλ. Κ. 158).—πνέ πατάξας.—διατρώξομαι ὁδᾶξ τὸ δίκτυον (Ἀρφ Β, 548· Σφ. 164)· β'. ὅτι τὰ ἐκ πληθυντικῶν γενικῶν εἰς ὡς γινόμενα ἐπιρρήματα, ἀληθῶς, καλῶς, κτλ, καλοῦνται ὑπὸ τινῶν μεταγενεστέρων γραμματικῶν μεσότητος ἐπιρρημάτων, «καὶ εἰρηνται μεσότητος πρ' ὅσον εἰπὶ μέσα ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν ὀνομάτων» (Σχολ. Διονυσίου τοῦ Θρακός)· ἀλλ' ὀρθότερον οἱ ἀρχαιότεροι γραμματικοὶ μεσότητα ὀνόμαζον πᾶν ἐπιρῥημα ἐν γένει, ὡς μέσον ὀνόματος καὶ ῥήματος ὄν. Ἀλλ' ἡ ἐξακριβωσις τούτων καὶ ἡ κατὰ μίκρον ἀνάπτυξις καὶ ὀριστικὴ διαίρεσις τῶν μερῶν τοῦ λόγου ἀνήκει κυρίως εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς γραμματικῆς.

Β'. Τὰ Ἐπιρρήματα ὡς τῶν Ἐπιθέτων προσδιοριστικά.

§. 4. Ὡς τὰ ἐπιρρήματα κατὰ πᾶσαν σχέσιν, τοπικὴν, χρονικὴν, κτλ. προσδιορίζουσι τὰ ῥήματα, οὕτως ἐν μέρει τὰ ποιότητος καὶ βαθμοῦ σημαντικὰ ἐπιρρήματα προσδιορίζουσι τὰ ἐπίθετα. Ὡς λέγεται *παρτελῶς θανεῖν* (Σοφ. Τ. 689), οὕτω καὶ *νῆες παρτελῶς κεναί*.—*χρῶματα λευκὰ παρτελῶς* (Ξ. Ἑλλ. Β', 4, 18. Κυρ. Δ'. 7).—*ἡ τραγωδία ὅλως σοφὸν δοκεῖ εἶναι* (Πλ. Πολ. Η'. 568).—*φόνων τῶν πάντη ἀνοσιωτάτων* (Πλ. Ν. Θ. 827).—*χαλεπὴν οὕτω φύσιν* (Πλ. Πολ. ζ', 500).—*ἀρχὴ οὕτωσι καλὴ καὶ νεανικὴ* (Πλ. Πολ. Η', 563).—*οἱ μὴ πάνυ ἄλκιμοι*.—*οἱ πάνυ ταπεινοί*.

* §. 5. Οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ ποσότητος ὥς, κατὰ τὰ προηγούμενα, λέγεται *παίω νιν δις*.—*τρις εἰπόντος* (Αἰσχ. Ἀγ. 1405. Ἐπτ. 745).—*καὶ δις καὶ τρις πίνειν* (Πλ. Φαίδ. 63), οὕτω καὶ *δις ἔν* (Πλ. Παρμ. 143).—*δις τρία* (Πλ. Θ. 204).—*ἐξήχοντα δις* (Σ. Ἀποσπ.).—*ἐκατὸν δις* (Αἰσχ. Πρ. 342).—*ἐκατὸν τοσαντάκις* (Πλ. Πολ. Η', 546).—*ὅτι ἐστὶ τὰ δώδεκα δις ἑξ* (Πλ. Πολ. Α', 337).—*τρις ἑξ βάλλειν* (Αἰσχ. Ἀγ. 1405).—*τρις ἐννέ' αὐτῇ κλῶνας τιθεὶς ἐλαιάς* (Σ. Κ. 483).—*τετράκις τρία* (Πλ. Πολ. Α, 339).—*πεντάκις χίλιοι* (Πλ. Ν. Ε', 737).—*πολλάκις μυριοί* (Πλ. Θ. 175). Ὡσπύτως *δις τόσσον* (Ὀδ. Ι, 49).—*τρις τόσσα* (Ίλ. Α, 243).—*δις τόσα* (Σ. Ἀποσπ.).—*πολλάκις τοσαύτην ἐποίησεν* (Πλ. Πολ. Α', 330).—*δις καὶ τρις καλόν* (Πλ. Γοργ. 495). *

* §. 6. Τινὰ τῶν ἀνωτέρω συντίθενται μετὰ ἐπιθέτων πρὸς ἐπίτασιν τῆς αὐτῶν ἐννοίας, ἢ μεταποιοῦσιν εἰς τοιαῦτα τὰ μεθ' ὧν συντίθενται οὐσιαστικά. Οὕτω, κατὰ τὸ πρῶτον, ἐκτὸς τῶν διςχίλιοι, πεντακισχίλιοι, τριςμύριοι, τετρακισμύριοι, κτλ. καὶ τρισάθλιος, τριςβάρβαρος, τριςκαχοδαίμων, τριλλιστος (Ίλ. Θ, 488).—*τριςμάκαρες* (Ὀδ. Ζ, 154).—*τρισόλβιος*, κτλ. Παρὰ δὲ Ἀριστοφάνει (Πλ. 85), *τριςκαχοδαίμων καὶ τετράκις καὶ πεντάκις καὶ δωδεκάκις καὶ μυριάκις*, καὶ (Εἰρ. 242) *ἰὼ Πρασιαί, τριςάθλια καὶ πεντάκις καὶ πολλοδεκάκις*. Κατὰ τὸ δεῦτερον, δίπους, τρίπους, δίμετρος, τρίμετρος, τετράπτερος (Σ. Ἀποσπ.). *τετρασκελὴς* (Αἰσχ. Πρ. 395). Τινὰ δὲ μένουσι καὶ ἐν τῇ συνθέσει ὡς ἦσαν καὶ πρότερον, οὐσιαστικά, ὡς *δίχαλκον τετράδραχμον, τρίοδος, τετράοδος*, οὕτω *τρίαινα, τρικυμία* καὶ τὰ ἑξῆς. *

* §. 7. Οὕτω παρ' ἡμῖν καὶ κατὰ τοὺς τρεῖς τρόπους, ὡς διπλωτος, δίστομος, δίφορον δένδρον, τριτάριος, τρικατάρατος, ὡς καὶ παρὰ Δημοσθένει (κατ' Ἀριστογ. ιή), τριχλωστος. Ὡσαύτως, δίβουλος καὶ τριβουλος, δίγαμος, δίγλωσσος, δικέφαλος, δίλαμος, τουνέκιος, δίλογος, ροῦχος, διπρόσωπος, τριχώχος, τετράπαχος, πεντάπτωχος. Μένουσι δὲ οὐσιαστικὰ τὰ δίπλαππος (= πρόπαιππος) δισέγγονος, τρισέγγονος, ὡσαύτως διγόρια, δικράριος, δισδάκιος, διχάλα, τριβύλλιος, καὶ ὡς τοιαῦτα κατήντησεν τὰ δίκοπος καὶ δίκοπος, τὸ σχιστικὸν ὄργανον, δίμυτον, τὸ τριήμερον, τὸ τριτάριον. Εἰς τὰ ἀνωτέρω δυνατὸν νὰ ἀναχθῶσι καὶ τὰ ἡμιβάραρα δίποροι, τρίστρατοι, τρικάτατοι, τριχόβεργοι.*

Γ'. Τὰ Ἐπιρρήματα ὡς τῶν Οὐσιαστικῶν προσδιοριστικά.

§. 8. Ὡς προσδιορίζουσι τὴν τῶν ῥημάτων καὶ τὴν τῶν ἐπιθέτων ιδιότητα τὰ ἐπιρρήματα, οὕτω καὶ τὴν τῶν οὐσιαστικῶν. Ὡς λέγεται λίην ἄχθομαι (ἰλ. Ε, 361).—δέδοικα λίαν (Σ. Ἡλ. 1292).—ἄγαρ ἐλευθεροστομεῖς (Αἰσχ. Πρ. 180).—οὔτε χαίρων οὔτε λυπούμενος ἄγαρ φανήσεται (Πλ. Μενεξ. 248)· καὶ ὡς λέγεται λίαν μέγα πῆμα (ἰλ. Ι. 289)—λίαν σοφὴ (Εὐρ. Ἰππ. 262).—λίαν ἀχάριστοι (Ξ. Ἀν. Ζ', ζ', 17).—λίαν μαρικόν (Ξ. Ἀγ. Ε. 14.), οὕτω καὶ τὴν λίαν φιλότητα (Αἰσχ. Πέρ. 124)—τὴν λίαν ὕβριν (Ξ. Ἐλλ. Β'. α. 16).—τὴν ἄγαρ ἀναρχίαν (Πλ. Ἐπιστ. Η, 354). Ὡσαύτως ἢ ἄγαρ ἐλευθερία εἰς ἄγαρ δουλείαν μεταβάλλει καὶ ιδιώτῃ καὶ πόλει (Πλ. Πολ. Η, 564).—ἔστιν ἢ λίαν δυσπραξία λίαν διδοῦσα μεταβολὴς (Εὐρ. Ἰφ. Τ. 721).—αἱ ἄγαρ τραφαὶ (Εὐρ. Ἀποσπ.)—αἱ λίαν ἀνεπιστημοσύναι (Ξ. Οἰκ. Κ'. 20)—τὴν οἴκοι πολιτείαν (Πλ. Ν. Δ', 712).—διατρίβομεν τὴν τήμερον ἡμέραν (Ξ. Ἀν. Δ', ζ', 6).—τῶν πάσαι προγόρων (Ξ. Κ. Π. Ε, ε, 8).—τῶν πάλαι σοφῶν ἀνδρῶν (Ξ. Ἀπ. Α', ζ', 14.)=τῶν παλαιῶν σοφῶν.

§. 9. Ἐν τούτοις τὰ ἐπιρρήματα ἐπέχουσι τόπον ἐπιθέτων ἀκλίτων (ἴδε σελ. 48. §. 20). Γίνονται δὲ οὐσιαστικὰ, ὅταν, παρὰ τοῦ προσδιοριζομένου οὐσιαστικοῦ, καταλαμβάνωσι μετὰ τοῦ ἄρθρου τὸν τόπον αὐτοῦ· οἱ ἐκεῖ, τὰ ἐκεῖ (Ξ. Κ. Π. Δ', α, 3) τὰ οἴκοι (Πλ. Πολ. Α', 371).—οἱ πάσαι.—οἱ πάντες.—τῶν νῦν οἱ τότε μύριον πρὸς εὐδαιμονίαν διέφερον (Πλ. Πολ. 272). Ὡσαύτως ἐν-

θουσιαστικούς ποιεῖ ἡ γρυγιστὶ ἁρμονία (Ἀριστοτ.) καὶ ἡ μιξολυ-
διστὶ καὶ ξυρτογολυδιστὶ . . . ἡ ἰαστὶ καὶ λυδιστὶ . . . ἡ δω-
ριστὶ καὶ γρυγιστὶ (Πλ. Πολ. Γ'. 389). Οὕτω καὶ τὸ ἄνω, τὸ κάτω,
τὸ πέραν, τὸ σήμερον, τὸ αὔριον, τὸ ἅμα, τὸ φανερώς, κτλ.

§. 10. Ὡς δὲ ἐν ταῖς προηγουμένοις τὰ ἐπιρρήματα, μετὰ τῶν
οὐσιαστικῶν τιθέμενα, ἐπέχουσιν ἐπιθέτων τρόπον, οὕτως ἐν ἄλλοις,
ἀντιθέτως, τὰ ἐπίθετα ἐκπληροῦσι τὰ τῶν ἐπιρρημάτων ὀρθριος
ἥκων (Πλ. Κρατ. 313).—ἦδε μοι (νόσος) ὀξεία φοιτᾷ καὶ ταχεῖ
ἀπέρχεται (Σοφ. Φ. 808).—ὥσούτως καὶ πότερον ἐκὼν ἢ ἄκων
περὶ αὐτῶν λέγει (Πλ. Κρατ. 427);—μὴ ἄσμενοι ἐκεῖσε ἴοιεν
(Πλ. Φαίδ. 670), καὶ ἄσμένως ἐπὶ τὸ μαρθάνειν ἰόντα (Πλ. Πολ.
Ε', 475).—μὴ φεύγειν τοὺς πόρους, ἀλλ' ἐθειλοῦσιν ὑπομένειν (Ξ.
Αἴ. Β', α, 3). Ἴδε κατωτέρω §. 14—15.

Δ'. Τὰ Ἐπιρρήματα ὡς ἄλλων Ἐπιρρημάτων
προσδιοριστικά.

§. 11. Τὰ ἐπιρρήματα τίθενται ὥσούτως καὶ εἰς ἄλλων ἐπιρρη-
μάτων προσδιορισμόν· οὕτω τὰ τοπικὰ καὶ οὐχ ἐκὰς πον (Σ.
Φ. 41)—ἄλλοθί πον εἶναι τὴν ψυχὴν (Πλ. Φαίδ. 91).—ἐνταῦθα
πον (Πλ. Φιλ. 33).—ἐξω μέ πον καλύψατε (Σ. Τ. 1410).—ἄλλο-
θεν γέ ποθεν, ἢ ἀμότεν γέ ποθεν (Πλ. Γοργ. 492)—οὐδαμότεν
ἄλλοθεν (Πλ. Φιλ. 30). Οὕτω τὰ χρονικά ἐτι ποτέ—ἤδη ποτέ (Σ.
Αἴ. 1121).—πάλαι ποτέ (Ἀρφ. Πλ. 1002)—ἀείποτε (Ξ. Πόρ. Α'.
1).—ῥῦν πρῶτον.—τότε πρῶτον (Ξ.)· καὶ τὸ μὲν τότε ἀναφέρεται
εἰς ὥρισμένον (παρελθόν ἢ μέλλον) χρόνον σημεῖον, τὸ δὲ ποτέ εἰς
ἀόριστον.—πάλιν αὖθις (Ἀρφ. Πολ. 860).—ὀλίγον ὕστερον (Ξ. Αἴ.
Δ'. 6'. 11)—οὕτω πρῶ, (Πλ. Κρίτ. 41). Κατὰ τὰ ἀνωτέρω δὲ το-
πικά καὶ χρονικά εἶναι καὶ τὰ τοῦτ' ἐκεῖ ῥῦν (Εὐρ.)=ἀκριβῶς ἐκεῖ,
ὡς λέγεις.—τὰ ῥῦν τάδε (Ἡρ. Ζ. 104)=ἀκριβῶς ἢ μάλιστα τώρα.
—εὐτυχεῖς τὰ ῥῦν τάδε (Εὐρ. Ἡρακ. 641). οὕτω δὲ καὶ τὰ ποιό-
τητος καὶ βαθμοῦ σημειωτικά, οἷον παντάπασι μαρτικῶς (Πλ. Σ. 216).
—εὖ πως (Πλ.) θείως πως (Ξ.).—πάνν ῥαδίως (Ξ.).—οὕτως ἀτίμως
(Σ. Κ. 428).—οὕτως ὀξείως (Ξ. Κ. Π. Β', δ', 6).—οὕτω παταχῶς
(Πλ. Περμ. 14).—ταχὺ πάνν.—ὡμῶς ἄγαν δύεσσα προστατεύειν
(Ξ. Πόρ. Ε'. 6).

* §. 12. Καὶ ἐν μὲν τοῖς προηγουμένοις τὸ ἐν ἐπιβρῆμα προσδιορίζει τὸ ἕτερον, ἀμφοτέρω δὲ ὁμοῦ λέγονται συλλήθεδν κατὰ τοῦ ῥήματος· οὕτω, π. χ. ἐν τῷ (Ξ. Πόρ. Ε', 6)· ὡμῶς ἄγαρ προστατεύειν, τὸ μὲν ὡμῶς προσδιορίζει τὸ προστατεύειν, τὸ δὲ ἄγαρ τὸ ὡμῶς, ἀμφοτέρω δὲ συνάμα τὴν ὅλην ἔννοιαν τοῦ ῥήματος = ὡμῶς προστατεύειν. Ἐν τῷ δις ἑκατὸν νῆες (Αἰσχ. Πέρσ. 343)· τὸ μὲν ἑκατὸν προσδιορίζει· πρῶτον τὸ νῆες, τὸ δὲ δις προσδιορίζει τὸ ἑκατὸν, ἀμφοτέρω δὲ ὁμοῦ τὸν ὅλον ἀριθμὸν τῶν νηῶν. Οὕτω ἐν τῷ (Αἰσχ. Πέρσ. 321) πεντήκοντα πεντάκις νηῶν· ταγός· ὡσαύτως ἐν τοῖς πάντῃ πάντες ὁμολογούμενοι λόγοι. — πάντῃ πάντες στερουμένοις (Π.λ. Τιμ. 29. Παρμ. 160), καὶ οὕτω καθεξῆς. *

* §. 13. Ἄλλως δ' ἔχει τὸ πρᾶγμα, ὅταν ἑκάτερον τῶν ἐπιβρῆμάτων προσδιορίζῃ τὸ ῥῆμα, ὡς ἄνω κάτω (Πλ.). — εὖ εἴσει αὐτίκα δὴ μάλα (Πλ. Πολ. Α'. 338). — αἰεὶ καὶ πανταχοῦ (Πλ. Ν. Β', 667). — οὐδὲν πόπῳτε κακῶς ποιοῦντες (Ξ. Ἀν. Ε', 1, 7). — ἐνταῦθα δὲ καὶ κάλλιον θεασάμεν Σωκράτη (Πλ. Συμ. 221). — καὶ τότε καὶ νῦν οὐχ ἥττον ἐγκωμιάζω τὴν δύναμιν (Πλ. Συμ. 212). — καὶ νῦν τε καὶ αἰεὶ (Πλ. Συμ. 213). — διαφερόντως ἢ πρότερον (Πλ. Πολ. Η', 538). — ἢ εὖ ἢ κακῶς πράττειν (Πλ. Πρωτ. 313). *

§. 14. Ἡ συγγένεια τῶν ἐπιβρῆμάτων πρὸς τὰ ἐπίθετα ἱκανῶς δεικνύεται ἐκ τῶν προηγουμένων, ἔνθα παρατηρεῖται ὅτι ἡ αὐτὴ λέξις διὰ μόνης τοῦ σχηματισμοῦ μεταβολῆς τίθεται ἐπὶ τῷ αὐτῷ, προσδιοριστικῷ σκοπῷ, ποτὲ μὲν ἐπιθετικῶς, ποτὲ δὲ ἐπιβρῆματικῶς· καθαρὸς βίος καὶ καθαρῶς βιώσας — ἐντιμος, εὐσεβὴς ἀνὴρ καὶ τοῖς ἐντίμως βεβιωκόσι — βεβιωκότα εὐσεβῶς (Πλ. Ν. Γ', 762. Ἀξιόχ. 382). Οὕτω παρτελὴς δάμαρ. — παρτελὴς μοναρχία (Σ. Τ. 390. Ἀντ. 1163), καὶ πρὶν παρτελῶς ἡδὴ βίος διεκπερανηῇ (Σ. Ἀποσπ.), ἀσμενος καὶ ἀσμένως, θαρρόντες καὶ θαρρόντως, ἡδόμενοι καὶ ἡδέως. Ἔτι δὲ μᾶλλον δεικνύεται τοῦτο ἐκ τῆς αὐτῆς λέξεως τῷ αὐτῷ σχηματισμῷ ποτὲ μὲν ἐπιθετικῶς, ποτὲ δὲ ἐπιβρῆματικῶς τιθεμένης· ἡδεῖα προῆ καὶ ἡδὺν πρέειν (Ὁδ. Δ', 446). — ταχὺ ἔργον καὶ ταχὺ βοηθεῖν (Θ. Δ', 69) — κάλλιστα ἔργα καὶ κάλλιστα τραφεῖς (Σ. Τ. 1172). — θανὼν ὑπὲρ Ἑλλάδος κάλλιστα. (Εὐρ. Ἑκ. 310).

§. 15. Τοιαῦτα εἶναι καὶ τὰ ἀνὴρ ταχύς καὶ ὀρμάσθω ταχύς. —

ἔρπει ταχύς (Σ. Φ. 256, 1223).—ὦνερ βέβηκεν ἐξ ὀργῆς ταχύς (Σ. Ἀρτ. 766).—κεῖ βραδὺς ἔρπει, κλύωρ σου δεῦρ' ἀφίξεται ταχύς (Σ. Κ. 306). Ὡσαύτως τὸ εὐρεῖα χθών (ἰλ. Α. 740) καὶ τότε μοι χάρει εὐρεῖα χθών (ἰλ. Δ. 108)=εὐρέως. Ὁμοίως καὶ τὸ προαναφερθὲν ἦδε (ἡ νόσος) μοι ὀξεῖα φοιτᾷ καὶ ταχεῖα ἀπέρχεται (Σ. Φ. 808)—οὕτω θαλάσσιον ἐκρίψατε (Σ. Τ. 1441)=καταποντίσατε, ἀλλὰ οὔτε εἰς τοῦτο ὑπάρχει ἐπιρρήμα σύστοιχον, οὔτε εἰς τὸ ἀπάγετε ὅτι τάχιστα με (Σ. Τ. 1340)=ἐκτοπίσατέ με.

Ε'. Τὰ Ἐπιρρήματα ὡς μετὰ πτώσεως συντασσόμενα.

§. 16. Κατὰ τρεῖς τρόπους ἀπαντῶνται τὰ ἐπιρρήματα μετὰ πτώσεως συντασσόμενα· α. δυνάμει τῆς ἐπιθετικῆς αὐτῶν ἀρχῆς ἀξίως ἡμῶν αὐτῶν (Διγμ. . . .).—πολυφελῶς μὲν πόλει τῇ Ἀθηναίων, τυχηρῶς δὲ ἡμῖν αὐταῖς (Ἀρφ. Θ', 304).—ὁμολογουμένως τοῖς εἰρημέροις (Ξ. Ἀπολ. 27).—τοὺς φύσει τε καὶ διαίτη ὑγιεινῶς ἔχοντας τὰ σώματα (Πλ. Πολ. Γ', 407). β'. κατὰ προθετικὴν δύναμιν αἶ τ' εἶσω στέγης, αἶ τ' ἐκτὸς τῆς αὐλῆς (Σ. Τρ. 203).—εἶσω τοῦ ἐρύματος, τοῦ τείχους, τῆς οἰκίας (Ξ.).—θεσμῶν ἔξω φέρομαι (Σ. Ἀρτ. 775).—ἐκτὸς τῶν ὄρων τῆς χώρας (Πλ. Ν. Θ', 854).—ἐγγὺς στέγης (Εὐρ. Μ. 129).—τῆς Πελοποννήσου ἐγγὺς κείμεθα (Θ. Ε', 84, 108).—πόρρω Τροίας (Εὐρ. Τρ. 189).—στάντες οὐ πόρρω τῶν βωμῶν (Πλ. Ν. Ζ', 800).—πόρρω τοῦ στρατοπέδου (Ξ. Κ. Π. Γ', γ', 3). Ἀλλὰ καὶ μετὰ τῆς ἀπὸ προθέσεως οὐ πόρρω κατακείμενος ἀπ' ἐμοῦ (Πλ. Ἐπιστ. ιγ', 360).—πόρρω ἀπὸ τοῦ λιμένος (Ξ. Ἑλλην. Α', α, 1).—πρὸν ὥρας (Πίνδ. Πυθ. Δ', 43).—πολλάκις τοῦ μηνός, κτλ.

§. 17. Τίθενται γ'. τὰ ἐπιρρήματα μετὰ πτώσεως συντασσόμενα κατὰ συνεπυγμένην ἔννοιαν. Ὡς τὸ καλῶς=ἐν καλῷ, τὸ ἐνταῦθα=ἐν τούτῳ, οὕτω καὶ εἴμι δὲ ποῖ γῆς (Ἀρφ. Πλ. 605);=εἰς ποῖον μέρος γῆς;—πανταχοῦ τῆς γῆς (Πλ. Φαίδ. 111). Κατὰ τοῦτο δὲ καὶ τὸ λατινικὸν *ubique terrarum*—ἢ ἕκαστος ἐτύχατε τοῦ γάπου ὧν (Ξ. Ἀν. Ε', ε, 22).—ἐνταῦθα τοῦ βίου.—ἐνταῦθα λόγου (Πλ. Συμπ. 211. Πολ. Θ', 58).—τῆς ἡμέρας ὅψε' ἦν (Ξ. Κυρ. ζ', κέ).—τῆς δὲ ὥρας ἐρίγγετο ὅψε' (Δ. Μειδ. κδ'). Κατὰ τὸ ἀνωτέρω τοῦ Ξενοφῶντος εἶναι καὶ τὸ παρὰ Ῥωμαίοις *serum erat diei*.

* §. 18. Τοιαῦτα εἶναι καὶ τὰ διὰ τοῦ εὖ ἡκεῖν = εὖ ἔχειν γινόμενα· τοὺς κάρτα ἔχορτας εὖ φρενῶν (Εὐρ. Ἰππ. 362). — τοῦ βλου εὖ ἡκορτι. — ἄνδρες χρημάτων εὖ ἡκορτες (Ἡρ. Α', 30. Ε, 62). Ὁ ἐκδότης τοῦ Ἡροδότου Σθειγάυσερ ἐν ταῖς ἀνωτέρω γενικαῖς ὑπονοεῖ τὸ *εἰρεκα* καὶ τοῦτο μὲν κατὰ τὴν ἔννοιαν οὐ κακόν = ἴσον τῷ ὡς πρὸς ἐκλαμβανομένου τοῦ *εἰρεκα*, οἷα τὰ ἡμέτερα ὑπάγει καλὰ εἰς τὴν ὑγείαν, εἰς τὰ χρήματα κτλ' κατὰ γραμματικὴν δὲ ἀνάλυσιν φαίνεται ὀρθότερον νὰ ἐκληφθῶσι καὶ ταῦτα ὡς τὰ ἀνωτέρω = ἐν καλῷ ἔχοντες, ἐν καλῇ καταστάσει χρημάτων ὄντες, *er euestoi* (Ἡρ. Α', 85) = *hommes distingués par leurs richesses*. Οὕτω καὶ τὸ παρὰ τῷ αὐτῷ Ἡροδότῳ (Α', 102) *εἰωυτῶν εὖ ἡκορτες* = ἐν καλῇ καταστάσει ἐκυτῶν ἔχοντες ἤτοι ὄντες = *Jans un état florissant*, καὶ *θεῶν χρηστῶν εὖ ἡκοιερ* (Η', 111) = εἶχαν καλοὺς θεοὺς, *protégés par deux divinités favorables*. Ἡ γαλλικὴ μετὰφρασις ἐξηγεῖ ὁπωςοῦν τὴν ἔννοιαν, ἀλλ' οὐδαμῶς βοηθεῖ εἰς τὴν γραμματικὴν ἀνάλυσιν. *

* §. 19. Κατὰ τὸ ἀνωτέρω τοῦ Ἡροδότου *εἰωυτῶν εὖ ἡκορτες* εἶναι καὶ τὸ τοῦ Πλάτωνος (Πολ. Θ', 571) *ὅταν ὑγίεινῶς ἔχη τις αὐτὸς ἑαυτοῦ καὶ σωφρόνως* = *lorsqu' un homme mène une vie sobre et réglée* (Cousin) ὡς δὲ ὁ Ἡρόδοτος εἶπε (Α', 30) *τῆς πόλιος εὖ ἡκούσης*. — *florente civitate* — *dans une ville florissante* (?), οὕτω κατ' ἀνalogίαν εἶπεν ἀλλαχοῦ (Α', 149) — *οἱ Αἰολεὲς χώρην μὲν ἔτυχον κτίσαντες ἀμείνω Ἰώνων, ὥρέων δὲ ἡκουσαν οὐκ ὁμοίως, οἷον εἰπεῖν οὐ τοσοῦτον εὖ* *mais quant à la température des saisons, il n' en approche pas*. Μετετράπη δὲ εἰς ἐπίθετον τὸ ἐπὶ ῥῆμα ἐν τῷ (Ἡρ. Ζ', 157) *σὺ δὲ δυνάμειος ἦκεις μεγάλης* = *εὖ ἦκεις δυνάμειος, vous êtes puissant*. Εἰς τὰ ἀνωτέρω ἀγάγονται καὶ τὸ ὡς *εἶχον τάχους* (Θ. Ζ', 2). — ὡς *ὀργῆς ἔχω* (Σ. Τ. 341). — *πῶς τάχους ἔχω* (Πλ. Γοργ. 45). *

* §. 20. Ἐὰν παραβάσωμεν τὸ ἀνωτέρω πόρρῳ *Τροίας καὶ τὰ ὅμοια* πρὸς τὸ πόρρῳ ἥδη ἐστὶ τοῦ βίου (Πλ. Ἀπολ. 28), εὐκόλως παρατηροῦμεν τὴν διαφορὰν. Ἐν ἀμφοτέροις μὲν τοῖς χωρίοις τὸ πόρρῳ δηλοῖ μακρὰν ἀπόστασιν, ἀλλ' ἐν μὲν τῷ πρώτῳ σημαίνει ἀπόστασιν ἀπὸ σημείου ὠρισμένου, οἷον προτεθειμένου καὶ ἐπιδιωκομένου, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἀπόστασιν ἀπὸ τινος σημείου ἀρξα-

μένην καὶ βαθμηδὸν προβαίνουσαν· τὸ μὲν σημαίνει ἀπέχει τῆς Τροίας, τὸ δὲ ὅτι εἶναι πολὺς καιρὸς ἀφ' οὗ ἐγεννήθη, ὃ ἐστὶν ὁ βίος εἶναι πολὺ προχωρημένος, ἐν γήρῃ, ὡς δηλοῖ τὸ προστιθέμενον θανάτου δ' ἐγγύς. Ὡσαύτως καὶ οὕτως ἤδη τότε πόρρω τῆς ἡλικίας ἦν, ὥστ' οὐκ ἂν πολλῶ ὕστερον τελευτῆσαι τὸν βίον (Ξ. Ἀπ. Δ', ἡ, 1).*

* §. 21. Τοιούτ' αἰσι μετ' ἄλλων καὶ τὰ ὡς δὲ τὴν νύκτα ἡγρύπνησαν, ἐκάθειδον μέχρι πόρρω τῆς ἡμέρας (Ξ. Ἑλλ. Ζ', 6', 19). — ἔπειτά μοι λίαν πόρρω ἔδοξε τῶν νυκτῶν εἶναι (Πλ. Πρωτ. 310), ἐν οἷς δηλοῦται ὅτι ἡ ἡμέρα καὶ ἡ νύξ, ἀφ' οὗ ἤρχισαν, ἦσαν πολὺ προχωρημένοι. — πόρρω προβεβηκότα ἀμαρτίας (Πλ. Ν. Β', 660). — προβήσεσθαι πόρρω μοχθηρίας (Ξ. Ἀπολ. 30) — οὕτω πόρρω φυλακῆς προεληλύθασι (Ξ. Ἰέρ. Δ', 8'). — τοὺς πόρρω αἰε φιλοσοφίας ἐλαύνονται (Πλ. Γορ. 486. Κρατ. 410). — οὕτω πόρρω σοφίας ἤκει (Πλ. Εὐθ. 294); Καὶ ἤθελεν εἶναι ὥντως γελοῖα ἡ τούτου μεθερμηνεύσις διὰ τοῦ τόσον πολὺ ἀπέχεις τῆς σοφίας; ὡς ἤθελεν εἶναι ὡσαύτως γελοῖον, εἰ τὸ (Ξ. Ἀπ. Γ', ε', 15) λέγεις πόρρω που εἶναι τῇ πόλει τὴν καλοκάγαθίαν, διὰ τοῦ ἡ καλοκάγαθία εἶναι πολὺ προχωρημένη ἐν τῇ πόλει, ἐν ᾧ σημαίνει ὅτι λείπει.*

Περὶ Ἐπιφωνημάτων.

§. 22. Τὰ ἐπιφωνήματα δυνατόν νὰ διαιρεθῶσιν εἰς δύο α. εἰς τὸ κλητικὸν ᾧ β'. εἰς τὰ πάθημα ψυχῆς ἐξηγοῦντα, λύπην, χαράν, κτλ. τὰ παθηματικά ἐν γένει.

Α'. Τὸ κλητικὸν ᾧ.

§. 23. Τὸ κλητικὸν ᾧ τίθεται μετὰ τῆς κλητικῆς ἐπὶ τακτικῆς καὶ ἀταράχου ὁμιλίας, εἰς προσφώνησιν τοῦ πρὸς ὃν ὁ λόγος ἀποτίενται, καὶ συνήθως μὲν ἐπὶ ἐμψύχων· ἔστι τὸ τοιμᾶν, ᾧ φίλ', ἀνδρὸς οὐ σοφοῦ (Γν.). — ᾧ Δαῖμον Ἀγαθέ, σὸν τὸ βούλευμ' οὐκ ἐμὸν (Ἀρφ. Ἰππ. 108). — ᾧ μῶρε, θυμὸς ἐν κακοῖς οὐ ξύμφορον (Σ. Τ. 582). Ὁ λεξιγράφος Ρέιμερς παρβαλλει τοῦτο πρὸς τὸ γαλλικὸν monsieur Ὅταν δὲ ὁ λόγος ἐκφέρηται ἐπὶ τὸ ἐμπαιθέστερον, τίθεται τὸ κλητικὸν ᾧ καὶ ἐπὶ ἀψύχων ᾧ γῆ καὶ ἡλιε καὶ σύνεσις (Αἰσχ.). — ᾧ γῆρας, ὡς ἐπαχθεὲς ἀνθρώποισιν εἶ (Γν.).

§. 24. Ἡ θέσις τοῦ κλητικοῦ ᾧ ποικίλλει. Ἐπὶ ἐπιθέτου καὶ οὐ-

(ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α.)

σιςστικῷ προτάσσεται τοῦ ἐπιθέτου ἐπὶ μείζονος ἐμφάσεως· ὦ κα-
λοὶ παῖδες.—ὦ κάκιστε ἀνθρώπων, κτλ. Ὡσαύτως καὶ ὅτε προσ-
τίθεται τὸ σὺ ὁ χρυσός, ὦ σοφὲ σὺ, καλὰ ποιεῖ φαίνεσθαι (Πλ.).
Προτάσσεται τοῦ οὐσιςστικῷ ἐπὶ ἐλάττονος ἐμφάσεως· ὦ φάος
ἀγρόν· ἢ ἔθνα οὐσιςστικὸν καὶ ἐπίθετον ἀποτελοῦσι, τρόπον τινα,
μίχην λέξιν· ὦ Ζεῦ πατρῶε.—ὦ Δαῖμον Ἀγαθὲ, (Ἀρφ.)=Ἀγα-
θοδαῖμον—ὦ παῖ καλέ (Πλ.)· τοιοῦτον φαίνεται καὶ τὸ ὦ Ἀνδρες
Ἀθηναῖοι. Τίθεται προσέτι καὶ ἐν τῷ μεταξὺ· πάτερ ὦ ξεῖρε (Ὀδ.
Θ, 409).—ἔρεβος ὦ φαιερρότατον (Σ. Αἴ. 395).—Μυκητιδες ὦ
φίλοι (Εὐρ. Ὀρ. 1246).—θαυμάσι· ὦ Κρίτων (Πλ.), κτλ. Ὡσαύ-
τως, ὦ πρὸς θεῶν (Πλ. Πρωτ. 310).—ὦ πρὸς Διός (Πλ.). Ἴδε Εἰ-
σαγωγήν Ἑλληνικῆς Συντάξεως, σ. 769.

§. 25. Εἰς κλητικὴν μετὰ τοῦ ὦ δυνατόν νὰ προστεθῇ καὶ ὀνο-
μαστικὴ ἔναρθρος ὡς προσδιορισμός· ὦ ἄνδρες οἱ παρόντες (Πλ.).
Ὡσαύτως καὶ διὰ τοῦ καί· ὦ Κῦρε καὶ οἱ ἄλλοι Πέρσαι (Ξ.)=καὶ
ὑμεῖς οἱ ἄλλοι Πέρσαι.

§. 26. Ἡ δὲ κλητικὴ ἄνευ τοῦ ὦ, τίθεται ἐπὶ κελεύσεως· παῖ
λαβὲ τὸ βιβλίον καὶ λέγε (Πλ.)· ἐπὶ παραινέσεως· γύναι, γυναιξιν
κόσμον ἢ σιγὴν φέρει (Σ. Αἴ. 293)· ἐπὶ θαυμασμοῦ· ἀνθρώπε, τί
ποιεῖς (Ξ. Κ. Π. Β', 6', 7); ἐπὶ ἀγαρακτῆσεως· ἐμβρότητε εἴτα
νῦν λέγεις (Δ. περὶ Στεφ. ο.ά.); Ἐνίοτε δὲ καὶ μετὰ τοῦ ὦ τίθεται ἡ
κλητικὴ ἐπὶ ὕβρει ἢ ἐπιπλήξει· ἀγαθῆς γυναικὸς ἐστίν, ὦ Νικο-
στράτη, μὴ κρείττον' εἶναι τὰνδρός, ἀλλ' ὑπήκοον (Γν.).—ὦ βλασ-
φημῶν περὶ ἐμοῦ (Δ.). Τιθεμένου δὲ ἡ ἐννοουμένου τοῦ σὺ ἢ ὑμεῖς,
τίθεται καὶ ὀνομαστικὴ ἔναρθρος ἐπὶ προστακτικῆς· ἔθι μὲν οὖν σὺ
ὁ πρεσβύτατος (Πλ.).—ὁ παῖς ἀκολούθει δεῦρο (Ἀρφ. Β, 521).—
παράτηρεῖτε τοῦτον οἱ πλεῖστοι (Ξ. Ἀπ. Γ'. ιδ', 4).

§. 27. Τὸ ἐπικρατῆσαν ἔθος τοῦ δι' ὑποστιγμῆς χωρίζειν τὴν
κλητικὴν τοῦ λοιποῦ λόγου, οὕτως, ὦ παῖ καλέ, ἐννόησον (Πλ.),
ἀποδοκιμάζεται παρὰ τινων νεωτέρων φιλολόγων· διότι κατ' αὐτὸν
τὸν τρόπον, λέγουσι, πρέπει νὰ χωρισθῶσι τὰ φύσει ὄντα ἠνωμένα,
ὡς εἶναι τὰ ἐγκλινόμενα πρὸς τὰ ἐγκλιτικά· ἔθ', ὦ τέκνον, μοι σπεῦδε
(Εὐρ. Ὀρ. 123).—σὺ δ', ὦ τέκνον, μοι λέιπε πωλικὸν ὄχλον (Εὐρ.
Ἰφ. Αὐλ. 613). Ἀλλ' οὐδὲν κωλύει νὰ συμπεριληφθῇ καὶ τὸ ἐγκλι-
νόμενον ἐντὸς τῆς παραινέσεως· σὺ δ', ὦ τέκνον μοι, κτλ.

§. 28. Κατόπιν τοῦ κλητικοῦ ὦ δυνατὸν ἴσως νὰ ταχθῶσι τὰ ἐκ ξημάτων ἔχοντα τὴν ἀρχὴν, παρακαλεῦσεως ἐπιρρήματα κηλούμενα—ἄγε, γέρε, ἴθι· ἄγε νῦν, ἄγε πᾶς (Ἀρφ. Εἰρ. 504).—φέρε, τί οὖν (Ἀρφ. Π.λ. 94);—ἄγε δὴ πειθώμεθα (Πλ. Φαίδ. 116). Ῥηματικῆς φύσεως εἶναι προφανῶς καὶ τὸ ἀμέλει· ἀ.=θάβρει· β'.=ὄντως, βεβαιοῶς· ἀμέλει οὐδὲν ἂν γένοιτο θαυμαστόν (Πλ. Πολ. Δ', 422). Τοιοῦτον καὶ τὸ παρ' ἡμῖν ἔλα, ὡς ἔλα=ἔλθέ, καὶ ἔλ' ἄς ἐπάγωμεν.—ἔλα ἄμετε· τούτου τὸ ἐναντίον ἀπέλα ἀπαντᾷται παρὰ Ξενοφῶντι (Κ. Π. Η, γ'. 32),=ἀπο ἔλα (ἐλαύνω)=ἀπελθε. Παρὰ δὲ Πινδάρῳ (Ἰσθμ. Δ', 38) καὶ ἔλα νῦν μοι πεδόθεν, ὅπερ, εἰ μὲν δὲν εἶναι αὐτὸ τοῦτο τὸ παρ' ἡμῖν ἔλα (=ἔλθέ', οὐδὲ ὅμως παραπολὺ ἀπέχει. Ἰσως δὲ καὶ τὸ χυδαῖκόν ἔτσι παρεμorfώθη ἐκ τοῦ ἔστι, κατ' ἀμυδράν ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἔσκε, ὡς ἡ μυλίσκη ἔγινε μολίτσα (Κορ. Ἀτ.), καὶ ἡ χορίσκη χορίτσα, καὶ ἡ σκιρίσκη ἴσως τσιρίτσα, κτλ. (Ἰδε Ὁρθογραφικοῦ σελ. 83).

Β'. Τὰ Παθηματικά Ἐπιφωνήματα.

§. 29. Παθηματικά ἐπιφωνήματα εἶναι τὰ πάθημα ψυχῆς σημαίνοντα μόρια, ἐπιρρήματα παρὰ τῶν ἀρχαίων γραμματικῶν κηλούμενα· σχετλιασμοῦ, ὦ, ἰώ, ἰού, οἶμοι· θαυμασμοῦ, γεῦ, βαβαί, παπαί· ἐκπλήξεως, ᾶ, αἶ· θειασμοῦ, εὐοῖ, εὐάν, κτλ.

§. 30. Πολλὰ τῶν τοιούτων ἐπιφωνημάτων χρησιμεύουσιν εἰς πλειόνων ψυχικῶν παθημάτων δῆλωσιν· τὸ ᾶ, π. χ. εἶναι θαυμαστικόν· ᾶ, μέγα τολμήεις κηρὸς ἀνέπλάσατο (Ἐπίγρ.)· ἐπιτιμητικόν ἢ μεμπτικόν· ᾶ, ᾶ, ἄδικος, ἄδικα τότ' ἄρ' ἔλασεν (Εὐρ. Ὀρ. 162). Ὡσαύτως δὲ καὶ χαρᾶς σημαντικόν· εἶπε δέ τοι χαίρων ὁ γεωπόνος ᾶ, κτλ. (Ἐπίγρ.)· ἔφεκτικόν ἢ κωλυτικόν· ᾶ, ᾶ, μηδαμῶς, μὴ πρὸς θεῶν βέλος ἀφῆς (Σ.). Τὸ ὦ εἶναι θαυμαστικόν· ὦ, τί λέγεις (Πλ.);—ὦ, τίς ὁ τεχνίτης τόδ' ἀνέπλασεν (Ἐπίγρ.); σχετλιαστικόν· ὦ, πόλλ' ἐγὼ μοχθηρὸς (Σ.)· καὶ χλευαστικόν· ὦ, γέγρατος, κτλ. (Πλ.). Τὸ οἶμοι ἐκλαμβάνεται σχετλιαστικόν· οἶμ', ὡς τεθνήξει (Ἀρφ. Ἀχ. 565)· χαρᾶς σημαντικόν· οἶμ', ὡς ἡδομαι (Ἀρφ. Ν. 773). «Τὸ οἶμοι καὶ ὦμοι ποτὲ μὲν ἐπ' εὐφροσύνῃ κείμενον εὐρηται, ποτὲ δὲ ἐπὶ λύπῃς· καὶ ἐπ' εὐφροσύνῃ μὲν ὡς ἐνταῦθα· ἐπὶ δὲ λύπῃς ὡς τὸ οἶμοι τάλας» κτλ. (Σχολιαστ. αὐτόθι). Ὡσαύτως τὸ αἶ αἶ καὶ αἶ αἶ

εὐρίσκεται σχετ.λιαστικόν, δυσφορικόν, μεμπτικόν, ἐκπληκτικόν, κτλ. Οὕτω καὶ τὸ φεῦ, ὡς εὖ λέγεις (Πλ. Ἰππ. Μ. 281).

§. 31. Οἱ ἀρχαῖοι γραμματικοὶ καὶ οἱ ἀρχαιότεροι ἐκδίδονται ἐν πολλοῖς τούτων ἡλλασαν καὶ τόνον καὶ πνεῦμα, κατὰ τὴν διαφορὸν σημασίαν. Οὕτω, π. χ. ἔγραφαν ᾄ ἐπὶ σχετ.λιασμοῦ (ἰλ. Ρ, 443. Ἀρφ. Πλ. 1052), καὶ ᾗ ἐπὶ θανμασμοῦ (Ἀρφ. Πλ. 127)· τὴν σήμερον ὅμως γράφουσι καὶ ἐπὶ τῶν τριῶν χωρίων ᾗ. Τὸ αὐτὸ δὲ ᾗ ἢ ᾗ ἐκλαμβάνεται καὶ ἐπὶ χλευασμοῦ, δασυνόμενον δὲ ᾗ ἢ ᾗ ἢ ᾗ ᾗ ἐπὶ γέλωτος, γελαστικόν=χαῖ χαῖ. Ἴδε καὶ κάτωτέρῳ §. 34 περὶ τοῦ ᾗ καὶ ᾗ.

§. 32. Τὰ ἐπιφωνήματα ταῦτα, ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων ἢ, μᾶλλον εἰπεῖν, ἐκ τῶν πρωτογόνων λέξεων τῆς γλώσσης ὄντα, ἰσοδυναμοῦσι δλοκληρῶ προτάσει· βαβαί=θαυμάζω=ἐγὼ εἰμι θαυμάζων· οἶμοι=ἄλγῳ, κτλ.

§. 33. Τοιαῦτα δὲ ὄντα τίθενται, κατὰ πρῶτον, τὰ ἐπιφωνήματα ταῦτα εἰς δήλωσιν τοῦ παθήματος, ἀλλ' ἀσχέτως πρὸς τὸν λοιπὸν λόγον, ὅστις ἀκολουθεῖ ὡς εἰ οὐδὲν τοιοῦτον προὔπῃρχε, καθάπερ ἐν τῇ ποιήσει τίθενται πολλάκις μὴ ἀποτελοῦντα μέρος τοῦ στίχου· βαβαί, καλὸς γε καὶ φοιρικιοῦς (Ἀρφ. Ὀρ. 272. Ἴδε καὶ Εἰρ. 248). —ιοῦ, ἰοῦ, ἐξολεῖτε μ', ὦνδρες (Ἀρφ. Εἰρ. 318). —φεῦ, ὡς εὖ λέγεις (Πλ.). Ὡσαύτως τίθενται ἐπιφερομένης ἐνομαστικῆς ἢ κλητικῆς, ἐξηγούσης τὸν οἰκτειρόμενον, ταλανιζόμενον, κτλ' οἶμοι τάλας (Ἀρφ.)—ὦμοι ἐγὼ πανάποτος (ἰλ. Ω, 555). —φεῦ, φεῦ, μᾶτερ ἁθλίᾳ, φεῦ τέκνον (Σ. Ἀρτ. 1299. — ᾗ τλήμων ἐγὼ (Ἀρφ. Πλ. 777).

§. 34. Ἐκ τούτου γίνεται δῆλον ὅτι, διακρίσεως χάριν τοῦλάχιστον, ἀπαιτεῖται διάφορος γραφὴ εἰς τὸ κλητικὸν ᾗ χρυσέ, ᾗ πλοῦτε, κτλ, καὶ εἰς τὸ ᾗ χρυσός, ᾗ ἔβενρος, κτλ. Ἐν πολλοῖς ὅμως τοσούτον συμπίπτει ὁ θανμασμός καὶ ἡ ἐπὶ κλησις ἢ προσφώνησις, ὥστε ἀποβαίνει δυσἀποφάσιςτος ἡ γραφὴ· ᾗ τάλας καὶ ᾗ τάλας, κτλ' οὕτως ᾗ πρὸς θεῶν καὶ ᾗ πρὸς θεῶν (Ξ. Ἀρ. Ζ', 6', 15. Βουτρμ. Διεξοδ. Γραμματ. Β', σ. 303).

§. 35. Τίθενται προσέτι τὰ παθηματικὰ ἐπιφωνήματα γενικῆς ἐπιφερομένης ἥτις ἐξηγεῖ τὸ τίς τοις ἐνεκα τὸ ψυχικὸν πάθος προξενεῖται, κατὰ τὰ ἀλλαχοῦ ρηθέντα (σ. 69, § 2)· οἶμοι τῶν κακῶν (Ἀρφ.). —ιοῦ ἰοῦ τῶν ὀρνέων, ἰοῦ τῶν κοφίλων (Ἀρφ. Ὀρ. 305).

—φρεῦ τῆς ἀροίας (Σ. Ἡλ. 290).—ὦ τῆς τύχης, ὦ τῆς μωρίας, κτλ. Τίθενται δὲ καὶ κατ' ἄλλον τρόπον. Ἴδε περὶ τῶν Ἐπιφωνημάτων Σ. Π. Β', σ. 516 Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξεως, σ. 765 καὶ Κοραῖ Πρώδρομον, σ. λθ'.

* §. 36. Οἱ γραμματικοὶ παρέλαβον ἐν τοῖς ἐπιβρῆμασιν οὐχὶ μόνον ὀνομάτων πτώσεις, ἐνικάς τε καὶ πληθυντικές, ἀλλὰ καὶ ῥήματα ἄγε, φέρε, τὸ εὐκτικὸν εἴθε καὶ πᾶν μέρος λόγου. Παρὰ τῷ (Ἑτυμολόγῳ σ. 98) λέγεται «ἐκ ποίων μερῶν τοῦ λόγου γίνονται τὰ ἐπιβρῆματα; ἐκ πάντων.» Διὰ τοῦτο ὑπὸ τῶν Στωϊκῶν ὀνομάσθη τὸ ἐπιβρῆμα παρδέκτης, μερισμὸς δηλ. ἤτοι διαίρεσις=κλάσις. Ἴδε Κοραῖν ἐν Πρώδρομῳ σ. λθ'. Ἐκτὸς δὲ τούτων παρέλαβον καὶ τὰ ἐπιφωνήματα ἅτινα πάθος ψυχῆς ἐκφέρουσιν. *

* §. 37. Οἱ Ῥωμαῖοι γραμματικοί, ἀποσπάσαντες τὰ ἐπιφωνήματα ἐκ τῶν ἐπιβρημάτων μεθ' ὧν οἱ Ἕλληνες τὰ συγκατηρίθμησαν, τὰ κατέταξαν εἰς χωριστὸν μέρος λόγου, *interjectionem* αὐτὸ καλέσαντες «sed accedit superioribus interjectio (Quintil.). Τούτους ἀκολουθοῦσι καὶ οἱ νεώτεροι φιλόλογοι, εὐρίσκοντες αὐτὰ διαφόρου φύσεως παρὰ τὰ ἐπιβρῆματα. Ὁ μακαρίτης Κοραῖς μετέφρασε (ἐνθα ἄνωτέρῳ) τὴν *interjectionem* *παρέμβλημα*. Ἦθελε φανῇ κατ' ἀρχὰς ὅτι, ὡς ἡ *praepositio* λέγεται *πρόθεσις*, οὕτω καὶ ἡ *interjectio* κατ' ἀναλογίαν ἔπρεπε νὰ λέγεται *παρένθεσις*. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ *jacio* εἶναι βάλω καὶ οὐχὶ τίθηναι, *pono*, καὶ ἐπειδὴ αἱ μὲν προθέσεις τίθενται εἰς τὸν λόγον ἡσυχῶς καὶ ἀταράχως, ὡς παρτίθεται εἰς τὸν ἄνθρωπον κοσμίως ἢ τράπεζα, τὰ δὲ ἐπιφωνήματα παρεμβάλλονται, ὅπως τὸ πάθος φέρει, καθάπερ παρβάλλεται καὶ παρβρίπτεται εἰς τὰ θηρία ἢ τροφή, διὰ τοῦτο καταλληλότερον φαίνεται τὸ *παρέμβλημα* ἢ καὶ *παρεμβολή*. *

* §. 38. Μετ' ἀκριβεστέραν δὲ ἐξέτασιν εὐρίσκεται ὅτι οὔτε τὸ ἐν οὔτε τὸ ἄλλο εἶναι κατάλληλον. Διὰ τοῦτο, ἐν ᾧ πάντες ἐπεδοκίμασαν τὸν χωρισμὸν, οὐδεὶς ἐπήνεσε τὸ ὄνομα *interjectio* ὀρθῶς λοιπὸν ὁ Κοραῖς μετεχειρίσθη τὸ ἐπιφώνημα ἢ ἐπίφθεγμα. Εἰς τὰ παθηματικά δ' ἐπιφωνήματα ἴσως δὲν εἶναι ἀνάρμοστον τὸ ὄνομα ἀναφώνημα. *

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ τῶν Ἀποφατικῶν Μορίων.

§. 1. Περὶ τῆς ἐν τῇ συντάξει χρήσεως τῶν ἀποφατικῶν μορίων, οὐ καὶ μὴ, ὡς γενικὸς κανὼν ἐπικρατεῖ ὁ ἐξῆς. Τίθεται μὲν τὸ οὐ ἐν γένει ὅπου ἡ ἀπόφασις ἤτοι ἄρνησις οἰκοθεν ἐνυπάρχει εἰς τὸ πρᾶγμα, τίθεται δὲ τὸ μὴ ὅπου αὐτὴ ἔρχεται ἔξωθεν. Τὸ μὲν οὐ ἀναιρεῖ πραγματικῶς τὸ μεθ' οὗ τίθεται, τὸ δὲ μὴ ἤτοι διὰ τοῦ λογισμοῦ ὑποθέτει τὸ ἀνύπαρκτον τοῦ πράγματος, ἢ τείνει εἰς ἀντίρρηνσιν ἢ κώλυσιν αὐτοῦ· οὐκ ἔστιν.—οὐκ ἐγένετο.—μὴ τι ἀληθές ἢ (Πλ.). μὴ τι γεώτερον ἀγγέλλεις;—μὴ λέγε.—μὴ ψεύσῃς.—μὴ γένοιτο.

§. 2. Τίθεται λοιπὸν τὸ οὐ· ἁ. ἐν ἀπολύτῳ ἀποφάσκει ἥτις εἶναι ἀντίθετος τῇ ἀπολύτῳ καταφάσκει· οὐ δύναμαι.—οὐκ ἀξιῶ.—οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ' ἄλλα (Ἀρφ.).—οὐχ ἡγοῦμαι.—ἡμῖν δ' οὐχὶ συγχωρητέα (Σ.).—οὐδ' ἀμαρτεῖν οἶόν τ' ἦν αὐτῶν (Ξ Κ. Π. Α', δ', 11).

§. 3. Τίθεται· β'. τὸ οὐ ἐπὶ ἀνεξαρτήτων ἐρωτήσεων αἵτινες, θετικὴν ἀπόκρισιν ἀπαιτοῦσαι μάλιστα καὶ ἀποκρούουσαι διὰ τοῦ ἐρωτηματικοῦ τρόπου τὴν ἀπόφασιν, περιέχουσιν ἐν ἑαυταῖς ἀπολύτου καταφάσεως στοιχεῖα· οὐχὶ σύ γε αὐτίκα μάλιστα εὐδαίμων ἐγένου (Ξ. Κ. Π. Η, γ', 46);—οὐ καὶ σὺ αὖ ὁμολογήσεις μηδὲν ὑπ' ἐμοῦ ἀδικεῖσθαι; ἄλλ' ἀνάγκη ἔφη (Ξ. Κ. Π. Ε', ε', 13). Οὐδὲν ὅμως τὸ κωλύον ὥστε παρ' ἐλπίδα τοῦ ἐρωτῶντος νὰ ἦναι ἐν τούτοις καὶ ἀποφατικὴ ἀπόκρισις· οὐκ αἰσχυρὸν ἡγεῖ δῆτα τὰ ψευδῆ λέγειν; οὐκ (Σ. Φ. 108).

§. 4. Τίθεται· γ'. τὸ οὐ ἐν τῇ παρ' ἐπικοῖς συνήθει χρήσει τῆς ὑποτακτικῆς καθ' ἣν προσεγγίζει εἰς τὸν μέλλοντα τῆς ὀριστικῆς· οὐπὼ τοίους ἰδὼν ἀρέρας, οὐδὲ ἰδῶμαι (Ἰλ. Α, 262),=οὐδὲ ἰδεῖν δυνήσομαι=οὐδὲ ὄψομαι.—πληθὺν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀρομήνω (Ἰλ. Β, 488. Ἰδε καὶ Ἰλ. Η, 197).

§. 5. Τίθεται· δ'. τὸ οὐ ἐν ἀπολύτῳ χρήσει τῆς εὐκτικῆς, τῇ προσεγγιζούσῃ εἰς τὴν σημασίαν τῆς ὀριστικῆς· οὐκ ἂν γένοιτο ταῦτα=οὐκ ἔστι γενέσθαι.—οὐκ ἂν διείπομι (Σ. Τρ. 22), κτλ. Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ὅταν, περὶ παρελθόντος τοῦ λόγου ὄντος, τίθωνται παρωχημένοι τῆς ὀριστικῆς· οὐκ ἂν τάδ' ἔστη τῇδε, μὴ θεῶν μέτα (Σ. Αἰ. 950), καὶ ὡς ἐν τῷ οὐκ ἂν γένοιτο ταῦτα περιέχεται ἡ ἔννοια οὐ

γενήσονται, οὕτως ἐν τῷ οὐκ ἂν ἔσται περιέχεται ἡ ἔννοια ἔσται. Ἰδε περὶ Ὑποθετικῶν Λόγων. Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ κατ' ἐρώτησιν.

§. 6. Ἐν ἀπολύτῳ ἀποφάσει δὲν τίθεται οὐδέποτε μὴ ὅθεν δὲν λέγεται μὴ λέγω, ὡς λέγεται οὐ λέγω. Τίθεται δὲ μὴ ἐπὶ ἐρωτήσεως, ὅταν περιμένῃται ἀποφατικὴ ἀποκρίσις· μὴ καὶ σὺ ἡδέ' ἅττα καλεῖς κακὰ καὶ ἀνιὰρὰ ἀγαθὰ (Πλ. Πρωτ. 351); Σπανίως δὲ καταφατικῆς ἀποκρίσεως περιμενομένης· πῶς μὴ ψεύσομαι;—ἀνάγκη ψεύσασθαι. Τίθεται δεύτερον, μὴ ἐπὶ ἀπενυχτὸς περὶπραγμάτων παρελθόντων· μὴ γὰρ ἐπὶ ξέρας θανεῖν ἔχρηζες (Σ. Κ. 1712).—μὴ ποτ' ὤφελον λιπεῖν τὴν Σκῦρον (Σ. Φ. 969).—ὁ μὴ ποτ' ἐγὼ τάλας ἐπωφέλησα πόλεως ἐξελεῖσθαι (Σ. Κ. 540,=εἴθ' ὤφελον μὴ δέξασθαι=εἴθε μὴ ποτε ἐδεξάμην παρὰ τῆς πόλεως (Σχολ.).

§. 7. Ἐπὶ ὑποτακτικῆς καὶ εὐκτικῆς ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, ἐξαιρουμένων τῶν προσεσημειωμένων περιστάσεων (§. 4—5), τίθεται πάντοτε μὴ ἐπὶ αὐθυποτάκτων· μὴ φοβηθῶμεν· ἐπὶ ἐρωτήσεως· μὴ λάβω; μὴ εἴπω; Ὡσαύτως μὴ γένοιτο.—μὴ ζῶην μετ' ἀμουσίας (Εὐρ. Ἡρ. Μ. 676).—πῶς μὴ τὸ ὄν λέγοι (Πλ.);

§. 8. Ἐπὶ ἀπαγορεύσεως, ἀποτροπῆς καὶ τῶν τοιούτων, τίθεται πάντοτε μὴ μὴ ποιεῖ τάδε, μὴ βούλου, κτλ. Ὡσαύτως μὴ φθορήσης, μὴ θανατώσης, μὴ δίκην δικάσης, κτλ. Οὕτω καὶ μὴ πλουτεῖν ἀδίκως, μὴ κλέπτειν, μὴ ἀρπάζειν, κτλ.

§. 9. Ἐν δὲ συνδέσει λόγου τίθεται τὸ οὐ ὅπου ἡ σύνδεσις εἶναι μόνον ἐξωτερικὴ καὶ συμπλεκτικὴ Οὕτω, π. χ. ἐπὶ τῶν διηγηματικῶν καὶ ἐκθετικῶν ἐν γένει λόγων, ἐν οἷς τὸ ὅτι καὶ ὡς χρησιμεύουσι μόνον εἰς ἐπιπλοκὴν τῶν δύο κώλων, ἀλλὰ δὲν ἐξαρτᾶται ἀναγκαίως ἐκ τοῦ πρώτου τὸ δεύτερον, ἔστω τὸ τελευταῖον τοῦτο καθ' ὀριστικὴν ἢ εὐκτικὴν, μετὰ ἢ ἀνευ τοῦ ἂν, ὅπως ἡ ἔννοια ἀπικτεῖ λέγουσιν ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἐρχομαι (Ξ. Κ. Π. Α', 6', 9).—λέγων ὅτι οὐπω δὴ πολλοῦ χρόνου ἡδίορι οἶφ' ἐπιτύχοι (Ξ. Ἀν. Α', 6', 14).—καὶ οὐχὶ τοῦτο λέγω ὡς οὐ δεῖ ἰέναι (Ξ.).—μέγα τεκμήριον ὡς οὐκ ἂν ἀπέκτεινε Φρύγιον (Λυσ.).—Ἡράκλειτος λέγει ὡς δις εἰς τὸν αὐτὸν ποταμὸν οὐκ ἂν ἐμβαίης (Πλ. Κρατ. 402). Οὕτως οἶδα ὅτι οὐ, μαρθάνω ὅτι οὐ, κτλ.

* §. 10. Πολλῷ μᾶλλον ὡς αὐθυπόστατος θεωρητέος ὁ λόγος ἐπὶ ἀντιθέσεως, ἐνθα ἔπεται τὸ δεύτερον κῶλον διὰ τοῦ οὐ, ὡς εἰ καθ'

ἐαυτὸ ὑπῆρχε· σὸν ἄρα τοῦργον, οὐκ ἐμὸν κεκλήσεται (Σ. Αἷ. 1368).—ἐγώ, σάφ' ἴσθ', οὐκ ἄλλος (Σ.). ἐπὶ ὁμοιώσεως· σὺ δὲ ταύτης ἄπειρος εἶναι φαίρει, οὐχ ὥσπερ ἐγὼ ἔμπειρος (Πλ.). Καὶ ὑπονοουμένου τοῦ ἑνὸς κώλου· καὶ παράδειγμα τόδε τοῦ λόγου οὐκ ἐλάχιστόν ἐστι (Θ. Α', 2), (ἀλλὰ μέγιστον).—καὶ οὐχ οἱ ἀσθενέστατοι (Θ. Ξ', 10).—οὐ περὶ βραχέων (Θ. Α', 78)· ἐπὶ συνεπειᾶς συνελθισθε ἤδη τὰδικήματα αὐτοῦ ἀκούειν, ὥστ' οὐ θαυμάζετε (Αἰσχ.). ἐπὶ ἀποκρίσεως δι' αὐτοῦ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος μορίου· οὐκ αἰσχροὶν ἤγει δῆτα τὰ ψευδῇ λέγειν; οὐκ· κτλ. (Σ. Φ. 108). *

§. 11. Τίθεται, δεύτερον, ἐν συνδέσει λόγου τὸ οὐ, αἰτίας ἐπιφορομένης διὰ τοῦ ὅτι, ὡς, διότι, ἐπεὶ· τοὺς πολλοὺς λέληθεν, ὅτι οὐκ ἴσασι τὴν οὐσίαν ἐκάστου (Πλ. Φαίδρ. 249).—δι' οὐδὲν ἄλλο ἢ διότι (Πλ. Πρωτ. 353).—σφῶν δ' εὐδοοίη Ζεὺς, τὰδ' εἰ τελεῖτέ μοι θανόντ'· ἐπὶ οὐ μοι ζῶντι γ' αὐθις ἔξετον (Σ. Κ. 1435)= οὐχ ἔξετον τελεῖν μοι. Τίθεται δὲ μή, ὅταν ἡ ἔννοια τοῦ αἰτιολογουμένου κώλου κρέμαται ὅλως διόλου ἐκ τοῦ τὸ αἷτιον ἐξηγουμένου· ἐπεὶ μὴδὲν ἀντιπίπτει (Πλούτ.). Ἀλλὰ περὶ τούτου ἴδε Εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῆς Συντάξεως, σ. 786.

§. 12. Ἐπὶ ὑποθετικῶν καὶ τελικῶν λόγων τίθεται μή· ἐὰν μὴ πᾶσι κηρύξης τάδε (Σ. Ἀρτ. 87).—εἰμὴ φυλάξεις μίκρ', ἀπολεῖς τὰ μέγιστα (Γν.).—ἵνα μὴ ἐθιζώμεθα (Πλ. Γορ. 454).—παρήλθομεν, ὅπως μὴ χεῖρον βουλευσῶμεν (Θ. Α', 23).—ὅπως τὰ ὅπλα μὴ αἰσθησιν παρέχοι (Θ. Γ', 22).

* §. 13. Ἀπόρροιᾶ τῶν ὑποθετικῶν λόγων εἶναι οἱ περιορισμοὶ καὶ ὑπεξαίρεσεις σημαίνοντες· εἰ μὴ κωφός γ' εἰμὶ (Πλ.).—εἰ μὴ τι σὺ ἄλλο λέγεις. Εἰρωνικῶς δὲ τίθεται πολλάκις τὸ εἰμὴ· εἰμὴ ἀδικῶ (Πλ.)· ὡσαύτως καὶ τὸ εἰμὴ ἄρα. Κατὰ παράλειψιν τοῦ προηγθέντος ῥήματος προὔκυψε τὸ εἰδὲ μὴ· ὅψον τοῦτο ἔχουσιν, εἰδὲ μὴ (ὅψον ἔχουσι), τὸ κάρδαμον (Ξ Κ. Π. Α, 6, 11).—ἡμῖν οὐδὲν ἔστιν ἀγαθὸν ἄλλο, εἰμὴ ὅπλα καὶ ἀρετὴ (Ξ. Ἀν. Β', α, 12), κτλ. *

§. 14. Κατὰ τὴν ἐξηγουμένην δὲ ἔννοιαν ῥυθμίζονται καὶ οἱ ἀναφορικοὶ λόγοι· εἰς ὠρισμένον τι καὶ βέβαιον ἢ ὡς τοιοῦτον ἀναφερόμενοι δέχονται τὸ οὐ· Θεοσίτης τις ἦν, ὃς οὐκ ἂν εἴλετ' εἰσάπαξ εἰπεῖν (Σ. Φ. 442).—ὅταν τοιαῦτα λέγῃς, ἃ οὐδεὶς ἂν φήσειεν ἀνθρώπων (Πλ. Γορ. 473). Πάντοτε δὲ οὕτως, ἀρνήσεως ἢ

γυομένης, ὡς ἐπὶ τῶν οὐδεὶς ἐστὶν ὅς, οὐκ ἐστὶν ὅς, οὐκ ἔσθ' ὅπως, κτλ. Δέχονται δὲ τὸ μὴ εἰς ἀόριστόν τι, ἀβέβαιον καὶ ὑποθετικὸν ἀναφερόμενοι· κωφὸς ἀνὴρ τις, ὅς Ἑρακλεῖ στόμα μὴ παραβάλλει (Πίνδ. Π. Θ', 87)=εἰ μὴ τις παραβάλλει=ὅστις μὴ παραβάλλει τὸ ἑαυτοῦ σῶμα=ὅστις μὴ ἐγκωμιάζει τὸν Ἡρακλέα (Σχολ.). —βουληθεὶς τοιοῦτον μνημεῖον καταλιπεῖν ὃ μὴ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεώς ἐστὶν (Ἰσ. Πανηγ. κέ). ἔνθα διὰ τοῦ μὴ ἐξηγεῖται ὁ σκοπὸς τοῦ μέλλοντος καταλιπεῖν τὸ μνημεῖον Ξέρξου=ὅποιον νὰ μὴ ὑπάρχῃ διὰ τοῦ οὗ ἤθελεν ἐξηγεῖται ἡ ὑπαρξὶς τοῦ πράγματος, βεβαιουμένη καὶ παρὰ τοῦ διηγουμένου Ἰσοκράτους=ὅποιον δὲν ὑπάρχει.

§. 15. Ὡσαύτως καὶ οἱ χρονικοὶ λόγοι· ὅτ' οὐκέτ' εἰμὶ, τηρεῖ καὶ ἄρ' εἰμὶ ἀνὴρ (Σ. Κ. 393);=ὅτε δὲν ὑπάρχω πλέον, δὲν ἀξίζω τίποτε, τότε λοιπὸν θὰ εἶμαι ἀνὴρ;=ἀνδρείος, μέγας.—τέλος δ' ὅτ' οὐδὲν ἦν ἐρευνῶντι, λέγει τις εἰς (Σ. Ἀρτ. 268).—εἰ τότε δωροῦθ', ὅτ' οὐδὲν ἡ χάρις χάριν φέρει (Σ. Κ. 776).—ὁπότε μὴ φαῖεν (ἀγαθόν τι δεδρακέναι), ἀπάγορτες ἀπέκτεινον (Θ. Γ'. 59).—ἐπεὶ μὴ ἀνταράγοιεν, ἀναχωροῦντες ἡσύχαζον (Θ. Η. 38). Ὡσαύτως Ζῆνός δ' οὐκ ἄν ἔρωγε Κρονίονος ἄσσοι ἐκοίμην, ὅτε μὴ αὐτός γε κελεύοι (Ἰλ. Ξ, 247)=εἰ μὴ, κτλ.

§. 16. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῶν ἐξαρτωμένων ἐρωτήσεων· δέχονται μὲν τὸ μὴ, ὅταν ἀναφέρωνται εἰς ἀόριστόν τι, τὸ δὲ οὐ, ὅταν, εἰς ὠρισμένον, ὡς ἤθελαν εἶναι καὶ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ· σάακις Ἀθήραζε ἀφικολίμην, ἐπαρηρώτων Σωκράτην ὃ μὴ ἐμεμνήμην (Πλ. Θεαιτ. 143).—ἐρήσονται εἰ οὐκ ἐναντιώτατον ἐχθρὰ φίλῳ (Πλ. Λύσι. 216).—καὶ ὁπότε τις αὐτῶν ἔροιτο τῶν ἐν τέλει ὄντων ὅτι οὐ ἀπέρχεται ἐπὶ τὸ κοινόν, ἔφη τοὺς συμπρέσβεις ἀναμέτειν (Θ. Α', 90).

* § 17. Ὡς ἐξαιρέσεις τῶν προηγουμένων φαίνονται χωρία τινὰ τῶν ὑποθετικῶν λόγων, ἐν οἷς ἀπαντᾶται οὐ ἀντὶ μὴ· εἰ τοὺς θανόντας οὐκ ἔας θάπτειν (Σ. Αἶ. 1131).—ἐὰν δ' οὐ φάσκη (Λυσ.). Ἀλλ' ἐν τούτοις τὸ οὐ, τὰ τοῦ στερητικοῦ ἄλφα ἐκπληροῦν, ἀποτελεῖ μίαν ἔννοιαν μετὰ τοῦ ῥήματος· οὐκ ἔας=κωλύης, οὐ φάσκη=ἀρνήται. Ὡσαύτως τὸ θαυμάζω εἰ οὐ, κτλ.=θαυμάζω ὅτι οὐ, κτλ· οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν τελικῶν. Ἰδε Σ. Π. Β', σ. 527. *

§. 18. Ἐπὶ τοῦ τελικοῦ ἀπαρεμφάτου λεγομένου, ὡς ἐξαρτωμέ-

νου ἐκ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, τίθεται μὴ δέσμενοι μὴ σφᾶς περιορᾶν φθειρομένους (Θ. Α', 24).—προεῖπον δὲ αὐτοῖς μὴ ναυμαχεῖν (Κορινθίους Θ. Α', 45).—μὴ ὀκνεῖν δεῖ (Θ. Α', 120).—χρῆν ὑμᾶς ἢ μὴ κακῶς λέγειν ἢ μὴ ξυνεῖναι (Λυσ.).—ἐν τῷ ἀσφαλεῖ ἤδη κείσομαι, ὡς μὴδὲν ἂν ἔτι κακὸν παθεῖν (Ξ.). Ὡσαύτως δὲ μὴ δέχεται τὸ ἀπαρέμφρατον καὶ ὅταν, καθ' ἑαυτὸ διὰ τοῦ ἄρθρου ἐκφερόμενον, παριστᾷ ἔννοιαν αὐθυπόστατον· τὸ μὴ ἀλλοθι διατρίβειν ἀλλ' ἐν τούτῳ εὖ ἔχει (Πλ.)· τὸ μὴ πνέσθαι, τοῦτο μ' ἀλγύνειν ἂν (Σ. Τρ. 458)· οὕτω καὶ μικρὸν ἐξέφυγε τοῦ μὴ καταπετρωθῆναι (Ξ. Λν. Α', γ', 2).—διὰ τὸ μὴ εἶναι (Θ.).—ἐπὶ τὸ μὴ λυπεῖν καὶ μὴ βλάπτεσθαι (Δ.). Ὡσαύτως καὶ ἀνάρθρως· τίνα δ' αἰσχίον μὴ φιλεῖν ἢ τὸν ἀδελφόν (Ξ.);

§. 19. Ἐπειδὴ τὸ εἰδικὸν ἀπαρέμφρατον λεγόμενον (σ. 97, §. 7) ἰσοδυναμεῖ ὀριστικῇ μετὰ τοῦ ὅτι, λέγουσιν εἶναι=λέγουσιν ὅτι ἐστίν, ἡ δὲ ὀριστικὴ μετὰ τοῦ ὅτι δέχεται ἐπὶ ἀρνήσεως τὸ οὐ (§. 9), τούτοις ἐπόμενον ἦτον ὥστε καὶ τὸ ἀπαρέμφρατον ἐπὶ τῆς αὐτῆς περιστάσεως νὰ δέχεται ὡσαύτως τὸ οὐ· λέγουσιν ὅτι οὐκ ἔστι καὶ λέγουσιν οὐκ εἶναι. Καὶ ὅμως, ἂν καὶ δὲν λείπουνσι τοιαῦτα παρὰδεύματα (Ἰδε κατωτέρω §. 22), ἡ συχνότερα καὶ ἡ συνήθης χρῆσις ἐκφέρει τὸ ἀπαρέμφρατον ἐν τούτοις διὰ τοῦ μὴ λέγουσι μὴ εἶναι.

§. 20. Οὕτω μετὰ τὰ ῥήματα λέγειν, γράναι, εἰδέναι, ἐπίστασθαι, ὁρᾶν, δοκεῖν, νομίζειν, οἶεσθαι, μετὰ τὰ ῥήματα δεικνύναι, δηλοῦν, ὁρᾶν, πυνθάνεσθαι, ὑπισχεῖσθαι, ἀπειλεῖν, βουλεύεσθαι, μεταγινώσκειν, μετὰ τὰ ὁμνύναι, ὁμολογεῖν, ἀρεῖσθαι, μετὰ τὰ χρῆν, ἀνάγκη, εἰκός, ἀδύνατον, δίκαιόν ἐστι, κτλ, ἐπὶ τοῦ ἐκ τούτων ἐξαρτωμένου ἀπαρεμφράτου τίθεται μὴ· πῶς ἂν τοιμῶμεν λέγειν τὸ καλὸν μὴ καλὸν εἶναι (Πλ.);—ἔφασαν μὴ ἀδικήσεσθαι (Ξ.).—ἐπιστάμεθα μὴ πῶποτ' αὐτὸν ψεῦδος λαβεῖν (Σ.).

* §. 21. Ὡς λόγος τῆς τοιαύτης διαφορᾶς ἐπιφέρεται ὅτι ἐπὶ μὲν τοῦ ἀπαρεμφράτου ἡ ἔννοια κρέμεται πάντη πάντως ἐκ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, ὃ ἐστίν ἐκ τῆς γνώμης τοῦ λέγοντος, νομίζοντος, κτλ, ἐπομένως ἡ ἄρνησις ἔρχεται ἔξωθεν (§. 1)· ἐπὶ δὲ τῆς ὀριστικῆς μετὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς θεωρεῖται οἷον αὐθυπόστατος καὶ ἀνεξάρτητος ἐκ τοῦ ἡγουμένου κώλου, χρησιμεύοντος τοῦ μορίου μόνον

εἰς ἐπιπλοκὴν καὶ σύνδεσιν τῶν δύο λόγων, ἐπομένως ἡ ἄρνησις ἐνυπάρχει εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα (§. 1). Οὕτω λοιπόν, κατ' ἀκριβοῦς συνήν, τὸ μὲν *φημί ταῦτα μὴ οὕτως ἔχει* ἐκφέρει τὴν περὶ τοῦ προκειμένου κρίσιν ἐπὶ τὸ μετριώτερον, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ λέγοντος, τὸ δὲ *φημί ὅτι ταῦτα οὐχ' οὕτως ἔχει* ἐξηγεῖ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ἐπὶ τὸ βεβαιότερον, ὡς ὄντως ὑπάρχουσιν καὶ οὐδαμῶς ἐκ τοῦ ἡγουμένου ἐξακρωμένῃν—ταῦτα οὐκ ἔχει οὕτω, καὶ λέγω τοῦτο. *

§. 22. Ἀλλ' οὐδὲν ἥττον καὶ μετὰ τὰ ἀνωτέρω ῥήματα ἀπαντῶνται ἀπαρέμφατα τὸ οὐ ἔχοντα ἡγοῦμαι γὰρ αὐτοὺς οὕτι διαπράξασθαι (Πλ. Πρωτ. 317).—οὐδ' ἀνθρωποῦ νομίσαιμι ἐμάντον εἶναι (Πλ.).—κινδυνεύει οὐχ οὕτως ἔχει (Πλ. Ἀντερ. 133); μάλιστα δὲ μετὰ τὰ λεκτικά *φημί δ' οὐ σε μαρθάνειν* (Σ. Φ. 1389).—*φημί αὐτὸν οὐ διαμενεῖν* (Ξ. Ἀπολ. 30). Ἴδε περὶ τούτων *Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντ. σ. 791*—.

* §. 23. Εἰ μὲν οὐχὶ ἅπαντα, τὰ πλεῖστα τοῦλάχιστον τῶν τοιούτων χωρίων δυνατόν ἴσως νὰ ἀναχθῶσιν εἰς δύο γενικωτέρας περιστάσεις τὰς ἐξῆς: α. ὅταν ὁ διὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου λόγος ἀποφάσκηται ἐπὶ τὸ βεβαιότερον καὶ ἀνενδοιάστως, ἐπομένως ἰσοδυναμῇ τῷ διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι (§. 21) καὶ τότε τίθεται οὐ *φησὶ δεῖν οὐδὲν τριούτον προσφέρειν τῷ φαρμάκῳ* (Πλ. Φαίδ. 63).—*μηδὲν δύσοιζ'* οὐ πολεμίους δρᾶσαι τάδε (Εὐρ. Ρ. 805)· οὕτως ἴσως καὶ τὸ αἰσθόμενος οὐκ ἂν πείθειν (Θ. Ε', 4). *

§. 24. Τίθεται β. οὐ ἐπὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου, ὅταν ἡ ἄρνησις πίπτῃ εἰς μίαν μόνην ἔννοιαν. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα ἐπὶ ἀντιθέσεων, ὅτε εἰς κῶλον ἀποφατικὸν ἀντιτίθεται κῶλον καταφατικὸν ἰσοδύναμον· κοῦτε ἀπόρρητα ἔφη αὐτὰς (τὰς γυναικας) ἐκφέρειν, σὲ δὲ καμὲ τοῦτο δρᾶν αἰεὶ (Ἀρφ. Ἑκκλ. 442), ἡ καὶ ἀντιστρόφως καὶ ταῦτ' ἀποφέρειν (ἔφη) πάντα κοῦκ ἀποστερεῖν (αὐτόθι 449).—*ᾧμοσε δ' οὐκέτι λοιπὸν ὑπὲρ πελάγους πόδα θεῖναι, ἀλλὰ μένειν ἐπὶ γῆς* (Θεόκρ. κἀ, 59). Ἐνίοτε δέ, τιθεμένου τοῦ ἐνὸς μόνου κῶλου, ἐξυπονοεῖται τὸ ἄλλο (§. 10)· ἐγὼ οἶμαι σὺν ὑμῖν ὡς πιστοῖς βουλευόμενος οὐκ ἂν ἐξαμαρτάνειν (Ξ. Κ. Π. Ε', 6', 23).—ἡγήσάμενος οὐκ ἔτι ἐμὸν ἔργον εἶναι παρεῖναι ἐν ταῖς συνουσίαις (Πλ. Πρωτ. 335), κτλ. Ἴδε κατωτέρω ἐν τέλει τοῦ κεφαλαίου §. 35.

§. 25. Ἡ μετοχὴ δέχεται τὸ μὴ α. ἐπὶ πλοκῆς λόγου οἰκοθεν

ἀπαιτούσης τὴν τοιαύτην ἄρνησιν, ὡς ἐπὶ προστακτικῆς· *ψηφίσασθε τὸν πόλεμον μηδὲν φοβηθέντες τὰ αὐτίκα δεινόν* (Θ. Α', 124), ὡς ἐπὶ ἀπαρεμφάτου ἀπαιτούντος τὸ μὴ· *τί δ' ἔστιν, εἰ χρή μὴ καλεῖσθαι λέγειν* Ε. ρ. 'Ιφ. Τ. 1188); 6'. ὅταν ἐξηγῇ ἔννοιαν ὑποθετικὴν· *φίλοι γε οὐκ ἂν εἴεν μὴ περὶ πολλοῦ ποιούμενοι ἑαυτοῦς* (Πλ.)=εἰ μ.ή.—*οὐκ ἔστι μὴ νικῶσα σωτηρία* (Πλ.) κτλ.

§ 26. Δέχεται, τὸν ἀντίον, *τί οὐ, ὅταν ἐξηγῇ ἔννοιαν θετικὴν· οἷος οἰεσθαι τοῦν ἔχειν ποιεῖ τῶν πινόντων τοὺς πολλοὺς οὐκ ἔχοντας* (Πλ. Κρατ. 406)=*ἐν ᾧ οὐκ ἔχουσι*.—*τί ταῦτ' ἀνιᾶς μ'* οὐδὲν ὠφελουμένη (Σ. 'Αρτ. 550);—*καὶ γὰρ ἐμοὶ πόλεμιός ἐστιν οὐκ ἐμὲ μισῶν, ἀλλ' οἰόμενος ἀσύμφορον ἑαυτῷ μεγάλους εἶναι ἡμᾶς* (Ξ. Κ. Π. Ε', 24).—*οἱ οὐ δύναμενοι* (Θ. Β', 25).—*οἱ οὐτε ἀγαθοὶ οὐτε κακοὶ πως ὄντες* (Πλ.).

§ 27. Τὰ ἐξῆς παραδείγματα σαφηνίζουσι τὸ πρᾶγμα καλλιώτερον· *ὁ μὲν λαβὼν ἀργύριον ὑπερεπήρεσεν, ὁ δ' οὐ λαβὼν, κτλ.* (Ἄρφ. 'Εκκλ. 186).—*εἰώθατε τὰ οὐκ ὄντα λογοποιεῖν ὡς ἔστιν ἡμῖν ἐτοῖμα* (Αν.).—*οὗτος γὰρ ἐδόκει καὶ πρότερον πολλὰ ἤδη ἀληθεύσαι τοιαῦτα, τὰ ὄντα τε ὡς ὄντα καὶ τὰ μὴ ὄντα ὡς οὐκ ὄντα* (Ξ. 'Αρ. Δ', 8', 15).

* § 28. Πολλὰ τῶν ἀνωτέρω σημειωμένων ῥημάτων (§. 20) συντάσσονται καὶ μετὰ μετοχῆς, καθάπερ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν περὶ τῆς καταγορευμένης τέχνης ἐπεχούσης (σ. 105, §. 7. σ. 106, §. 10). Καὶ τότε δέ, ἰσχύοντος τοῦ ἀνωτέρω κανόνος, δέχονται οὐ, ἐπὶ θετικῆς, καὶ μὴ, ἐπὶ ὑποθετικῆς ἐννοίας· *φανερὸς γέγονεν οὐ συγγενὴς ὢν* (Ξ).—*καὶ οὐτ' ἐπιχειρήσας οὐτ' ἐπιθυμήσας οἶδα ὅτου ἠτύχησα* (Ξ. Κ. Π. Η, 7).—*ἴστε μὲν με οὐδένᾳ πῶ κίνδυνον προξενήσαντα ὑμῖν ἐβελούσιον* Ξ. 'Αρ. ζ', ε', 14) —*ὄρῳ οὐ δυναμέρους* (Ξ).—*ἡγγεῖλε τὴν πόλιν οὐ πολιορκηθεῖσαν* (Ξ). Ὡσαύτως *εὐ ἴσμεν μὴ ἂν ἦσσαν ὑμᾶς λυπηρὸς γενομένους τοῖς ἐνυμμάχοις* (Θ. Α', 76).—*ὡς μὴκέτ' ὄντα κείρον ἐν γάει νόει* (Σ. Φ. 415)=*ζῶντα, ὡς εἰ μὴ ἦν*.—*ὡς μηδὲν εἰδὸτ' ἴσθι μ'* ὢν ἀριστορεῖς (Σ. Φ. 253). *

§ 29. Ἡ αὐτὴ χρῆσις τῶν δύο ἀποφατικῶν μορίων οὐ καὶ μὴ ἐπικρατεῖ ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων, ἐπὶ τῶν ἐπιρρημάτων καὶ ἐπὶ τῶν ἐμπροθέτων πτώσεων· τίθεται δηλ. μὴ ἐπὶ

ὑποθετικῆς καὶ οὐ ἐπὶ θετικῆς ἐννοίας· δεινὸν δ' ἐστὶν ἢ μὴ ἐμπειρία (Ἀρφ. Ἐκκλ. 115).—γράφας τὴν τῶν γεφυρῶν οὐ διάλυσιν (Θ. Α', 137)—κατὰ τὴν οὐκ ἐξουσίαν τῆς ἀγωνίσσεως (Θ. Ε', 50).—οὗτοι φίλα τὰ μοι φίλα (Εὐρ. Τρ. 465).—οὐ δίκαια δρᾶς (Ξ).—οὐ φίλα τοι ἐρέω (Ἡρ. Ζ', 104).—τὸ δὲ μὴ ἐμποδῶν ἀναρταγωνιστῶ ἐννοία τετίμηται (Θ. Β', 15).—μὴ ἀλογίστως (Θ.).—μὴ καλῶς (Εὐρ.). οὐκ εἰκότως (Θ.).—οὐκ εὐκαίρως (Ισ.).—ἀ μὴ μετὰ νόμων ἡμαρτεν (Θ. Γ', 62).—ἐπὶ κακουργία καὶ οὐκ ἀρετῇ ἐπετίθεισαν (Θ. Α', 37).—οὐκ ἐν πατρίδι (Θ. ζ', 68).

* §. 30. Οὕτω λοιπόν, δεχόμενοι τὰς ἀνωτέρω ἐξαιρέσεις, καθ' ἃς ἐν τῷ ἐξαρτωμένῳ λόγῳ τίθεται οὐ ἀντὶ μὴ, δεχόμεθα φαινομένους μόνον ἐξαιρέσεις· διότι, εἴτε τὸ οὐ, τὰ τοῦ στερητικοῦ ἄλφα ἐκπληροῦν, ἀποτελεῖ μίαν ἔννοιαν μετὰ τῆς ἀποφασκομένης λέξεως (§. 17), εἴτε ἐκφέρει τὸν δι' ἀπαρεμφάτου λόγον ἰσοδύναμον τῷ διὰ τῆς δριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι (§. 23), εἴτε, τελευταῖον, ἀποφάσκει ὅχι ὅλον τὸν λόγον, ἀλλὰ μίαν μόνην ἔννοιαν, ὡς ἐπὶ τῶν ἀντιθέσεων (§. 24), πάντοτε ἀποφάσκει, κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ φύσιν, οἰκοθεν, οὐχὶ ἔξωθεν καὶ δυνάμει ἐξαρτήσεως. *

* §. 31. Δεχόμενοι δὲ ἀφ' ἑτέρου ὡς ἑλλειπτικὰς τὰς φράσεις ἐν αἷς, ἐπὶ τοῦ ἀπολύτου λόγου, τίθεται μὴ ὡς μὴ εἶπω;=βούλει ἵνα μὴ εἶπω; μὴ γένοιτο=βουλομένη ἵνα μὴ γένοιτο, κτλ, ἐλευθεροῦμεν διὰ τούτου παντελῶς τὸν καθ' αὐτὸ ἀπόλυτον λόγον ἀπὸ τοῦ μορίου μὴ, ὡς διὰ τοῦ προηγουμένου (§. 30) ἐλευθεροῦμεν τὸν ἀληθῶς καὶ ὄντως ἐξαρτῶμενον λόγον ἀπὸ τοῦ μορίου οὐ. Καὶ οὕτως εὐρίσκεται κατὰ πάντα ἰσχύων δ' ἐν ἀρχῇ τοῦ κεφαλαίου τοῦδε θεθεῖς κανὼν, ὅτι τὸ μὲν οὐ ἐν γένει τίθεται ὅπου ἡ ἀπόφασις ἐνυπάρχει οἰκοθεν εἰς τὸ πρᾶγμα, τὸ δὲ μὴ ὅπου ἔρχεται ἔξωθεν (§. 1). *

* §. 32. Ταύτας τὰς ἀρχὰς ἀποδεχόμενοι δυνάμεθα, μετὰ μείζωνος ἢ ἐλάττονος ἰσχυρίσεως, πολλὰ τῶν ποιητῶν καὶ συγγραφέων χωρὶς νὰ προσελκύσωμεν εἰς τοὺς ἀνωτέρους τύπους· πῶς διέζης ἢ πόθεν μηδὲν ποῶν (Ἀρφ. Πλ. 906);=εἰ, ὡς λέγεις, μηδὲν ἐποίησιν=ἐποίησιν τὸ οὐδὲν ποιῶν ἤθελεν εἶναι=ὅς ἢ ἐπεὶ οὐδὲν ἐποίησιν.—λύσετε δὲ οὐδὲ τὰς Λακεδαιμονίων σπονδάς, δεχόμενοι ἡμᾶς μηδετέρῳ ὄντας ξυμμάχους (Θ. Α', 35)=ὡς εἰ μηδετέρων ἡμεῶν

σύμμαχοι, ἐπὶ τυχὴ τῇ ὑποθέσει· τὸ οὐδετέρων ὄντας ἤθελεν εἶναι = οὔτινες ἢ ἐπεὶ οὐδετέρων ἐσμέν σύμμαχοι. *

* §. 33. Δυσκολώτερον τὸ πάλαι δὲ μὴ παρῶν θαυμάζεται (Σ. Τ. 289), ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ ᾔηται οὐ παρῶν. Ἀλλ' ἴσως καὶ τοῦτο = θαυμάζεται εἰ μὴ οὗτος πάρεστι. Τὸ τοῦ Θουκυδίδου καὶ ἐς μὲν ἀκρόασιν τὸ μὴ μυθῶδες αὐτῶν ἀτερπέστερον φανεῖται (Θ. Α', 22) = ἀτερπέστερον φανεῖται τοῖς ἀναγινώσκουσιν, ὅταν μὴ εὖρωσι τὸ μυθῶδες, ὡς ἡλπιζον, καὶ, κατὰ τὸν Ἄρτουγγ = τοσοῦτον μᾶλλον ἀτερπές, ὅσον ἔλαττον μυθῶδες· τὸ οὐ μυθῶδες ἤθελε φανερώσει τὸ ἀπολύτως καὶ καθ' αὐτὸ ἀψευδές, ἀπ' οὐδεμιᾶς τοιαύτης ἐξωτερικῆς σχέσεως ἐξαρθρώμενον. Τὸ τοῦ Ἡροδότου (Α', 32) ἡ δὲ ἡμετέρη ἐνδαιμονίη οὕτω τοι ἀπερρίπται ἐς τὸ μηδέν; κτλ = εἰς τοσοῦτον ὥστε μηδὲν εἶναι = ὡς εἰ μηδὲν ᾔη; *

§. 34. Τὰ τελικὰ ἀπαρέμματα δέχονται τὸ μὴ (§. 18), ἐπομένως καὶ ὅταν σημαίνωσι συνέπειαν τῶν προηγουμένων τοσοῦτον προβέβηκεν ὥστε μὴ ζητεῖν αὐτὴν ἐν αἰσθήσει (Πλ. Θεαιτ. 187). Καὶ ὅμως παρ' Εὐριπίδῃ ἀπαντᾷται οὐμὸς γάμος ὤνησεν Ἑλλάδα· οὐ κρατεῖσθ' ἐκ βαρβάρων (Εὐρ. Τρ. 932). Φαίνεται ὅτι ἐνταῦθα ἐτέθη τὸ οὐ εἰς ἔνδειξιν ὅτι ἡ συνέπεια δὲν ἀφίεται ἀμφίβολος, ἀλλ' ἐκφέρεται ὡς γενόμενον = ὤνησεν εἰς τὸ ἀκράτητον ὑπὸ τῶν βαρβάρων τὴν Ἑλλάδα εἶναι = διὰ τὸν ἐμὸν γάμον ἡ Ἑλλάς οὐ κρατεῖται ὑπὸ τῶν βαρβάρων. Ἄλλο τοιοῦτον παράδειγμα ἐκ τοῦ Πλάτωνος ἴδε ἐν Εἰσαγωγῇ Ἑλληνικῆς Συντάξεως σ. 794.

§. 35. Καὶ τούτου ὅμως τεθέντος, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀρνηθῶμεν ὅτι ὑπάρχουσι καὶ χωρία τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἀφεθῶσιν εἰς δευτέρας φροντίδας. Ἰσως δὲ καὶ ζήτημα δυνατόν νὰ κινηθῇ· Εἰ παρὰ τὴν ἐπίπονον κατατάξιν πασῶν τῶν ἐξαιρέσεων εἰς ἐλάττωνας ἢ πλείονας περιστάσεις (Σ. Π. Β', σ. 527. σ. 531) κατὰ τὴν εἰς τὸν προσήκοντα τόπον, πιθανῶς ἢ ἀπιθάνως, ἄνευ ἢ μετὰ βίας, ἀναγωγὴν τῶν διφθόρων χωρίων, δὲν εἶναι ὀρθότερον νὰ δεχθῶμεν καὶ ἐν τούτοις, ἐπὶ τινων τοῦλάχιστον, ἐξαιρέσεις, ὁποῖας ἀπανταχοῦ ἅπαντα γλῶσσα ἔχει.

§. 36. Τὰ περὶ τῶν ἀπλῶν μορίων οὐ καὶ μὴ λεγόμενα ἐννοοῦνται καὶ περὶ τῶν ἐξ αὐτῶν μετ' ἄλλων μορίων ἢ καὶ πτωτικῶν συντιθεμένων, οὔτε καὶ μήτε, οὐδὲ καὶ μηδέ, οὐδεὶς καὶ μηδεὶς, κτλ,

προστιθεμένης πάντοτε καὶ τῆς ἐννοίας τῶν προσλαμβανομένων· οὔτε φωνεῖς, οὔτε δρασεῖς σοφά—οὔτ' ἐμοὶ καλὸν τὸδ' ἐστίν, οὔτε σοί.—οὔτε συγγνώμην ἔχειν δίκαιόν ἐστιν, οὔτ' ἐποικτεῖρειν τινί (Σ. Φ. 1245. 1300. 1329).—μήτε εἰσδέχεσθαι μήτε περιφροεῖν τινα (Σ. Τ. 238)—μήτε δεῖσθαι τῶν μετρίων, μήτε πλούτῳ ὑπερφέρειν (Ξ. Α. Πολ. ΙΕ', δ').—οὐδ' ἄστν γ', οὐδὲ πύργος, οὐδὲ δαιμόνων ἀγάλλμαθ' ἱερά (Σ. Τ. 1378), ἦσαν ἂν ἐφίμερα, δηλ.—τὰ δὲ ρηθέντα βούλου μηδὲ μεμνησθαι (Σ. Τ. 1057).

§. 37. Ὡσαύτως κατὰ γῆν πόλεμος οὐδεὶς συνέστη—οὐδεὶς ἦσθετο ὅτῳ τρόπῳ ἔκκτος διεφθάρη (Θ. Α. 15. Γ', 80).—ὅσσα μηδεὶς τῶν ἐμῶν τύχοι φίλων—μηδεὶς κρατεῖτω τῆς ἐμῆς ψυχῆς ποτέ (Σ. Φ. 509. Τ. 1027).—ὥς ἡμᾶς πρέπει βουλεύεσθαι ἀδικουμένους μηδεὶς διδασκέτω (Θ. Α. 86). Οὕτως οὐκέτι καὶ μηκέτι, οὕτω καὶ μήπω, οὐδαμοῦ καὶ μηδαμοῦ, οὐδέποτε καὶ μηδέποτε, κτλ. Πάντα τὰ ἀνωτέρω, χωρὶς ἀνάγκης τῶν προστιθεμένων μορίων, ἤθελον ἐκφρασθῇ κατὰ τὸν ἐν ἀρχῇ τεθέντα κανόνα, διὰ τοῦ οὐ καὶ μή. Ἡ δὲ ἐννοια τῶν μετὰ τούτων συντιθεμένων μορίων ἐξηγεῖται ἐν τῷ περὶ Συνδέσεως Λόγων ἐπομένῳ τμήματι.

§. 38. Ἄλλ' ἐκτὸς τούτων ὑπάρχουσι καὶ δύο συνδυασμοὶ τῶν ἀποφατικῶν μορίων, τὸ οὐ μὴ καὶ μὴ οὐ. Τὸ πρῶτον τίθεται μετὰ τῶν φόβου, ὑποψίας, μερίμνης καὶ τῶν τοιούτων σημαντικῶν ῥημάτων, κατὰ μέλλοντα τῆς ὀριστικῆς μετὰ ἧ ἄνευ ἐρωτήσεως, καθ' ὑποτακτικὴν τοῦ ἀορίστου καὶ σπανίως τοῦ ἐνεστώτος· οὐ μὴ προσοίσεις χεῖρα, μηδ' ἄψῃ πέπλων (Εὐρ. Ἰππολ. 606);—μὰ τὸν Ἀπόλλω οὐ μὴ σ' ἐγὼ περιόψομ' ἀπελθεῖν (Ἀρφ. Β. 508).—οὔτι μὴ ληθῶ δόλω—οὔτι μὴ φύγῃ μόρον (Αἰσχ. Ἐπτ. 199. 281).—ὅταν τοὺς φίλους κρατῆς εὖ ποιῶν, οὐ μὴ σοὶ δύνῳνται ἀντέχειν οἱ πολέμιοι (Ξ. Ἰέρ. ΙΑ', ιε'). Ἴδε καὶ σ. 83, §. 4. 85, §. 9.

* §. 39. Ὁ ἐλλειπτικός οὗτος τρόπος τοῦ λέγειν ἔχει τὴν ἀρχὴν ἐξ ἄλλου προγενεστεροῦ, οἷος ἐν τοῖς ἐξῆς παραδείγμασιν· ὥστ' οὐχὶ δέος μὴ σε φιλήσῃ (Ἀρφ. Ἑκκλ. 650).—οὐδὲν δεῖνόν αὐτῷ μὴ ποτ' ἀδικηθῇ (Πλ. Γοργ. 520).—οὐ γὰρ ἦν δεῖνόν κατὰ τοῦτο μὴ ἀλῶπον (Ἡρ. Ε', 84).—οὐ φόβος μὴ σε ἀγάγῳ (Ξ. Ἀπ. Β', α', 25). Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ἐν τούτοις τὸ οὐ δὲν ἀναφέρεται εἰς τὸ αὐτὸ βῆμα μετὰ τοῦ μὴ, ἀλλ' εἰς τὴν παρελειπόμενον ἐστὶ, καὶ τοῦτο τὸ οὐ ἀναγίγεται

τὴν ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ ὑποψίαν, οἷον εἰπεῖν οὐ δέδοικα μὴ, ὅπερ ἐστὶ τὸ ἐναντίον τοῦ δέδοικα μὴ. Οὕτω τὸ παρ' Ἡροδότῳ (Ζ', 155) τοῦτο δὲ δεινὸν γίνεται (= φόβος ἐστὶ) μὴ πέσῃ πᾶσα ἡ Ἑλλάς ἤθελεν ἔχει ἀντίθετον τὸ οὐδὲν δεινὸν (= οὐδεὶς φόβος) μὴ πέσῃ ἡ Ἑλλάς, καὶ, τελευταῖον, οὐ μὴ πέσῃ ἡ Ἑλλάς. Οὕτω δὲ καὶ οὐδὲν δεινοὶ τοι ἔσονται (οἱ Λυδοὶ) μὴ ἀποστέωσι (Ἡρ. Α', 156).—il n'y aura plus à craindre de révolte de leur part (L). Καὶ τὸ μὲν δεινὸν ὅπερ ἀλλαχοῦ φοβερὸν καλεῖ ὁ Ἡρόδοτος, = φόβος, τὸ δὲ δεινοί, ἀντὶ δεινόν, κτλ, εἶναι κατὰ τὰ δίκαιός εἰμι εἰπεῖν.—ἡμεῖς δίκαιοι ἔσμεν κινδυνεύειν (Πλ. Πρωτ. 319 Κρίτ. 45) κτλ. *

§. 40. Ὁ δεύτερος συνδυασμὸς τῶν δύο ἀποφτικῶν μορίων, τὸ μὴ οὐ, τὴν αὐτὴν μετὰ τοῦ πρώτου ἔχων ἀρχὴν, τίθεται ὡσαύτως μετὰ τῶν αὐτῶν ὡς ἔγγιστα βημάτων, καὶ κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους. Ἀντίθετον δὲ τοῦ προηγουμένου ὄν κατὰ τὴν σύνδεσιν, καὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν εἶναι τὸ ἀνάπαλιν. Τὸ μὲν πρῶτον σημαίνει οὐδεὶς φόβος, οὐ δέδοικα, μὴ τοῦτο γένηται, οὐ γενήσεται, τὸ δὲ δεύτερον δηλοῖ φόβος ἐστὶ, δέδοικα, μὴ οὐ γένηται. Οὕτω δέδοικα μὴ θάνῃ, ἤθελεν εἰπεῖ ὁ μὴ ἐπιθυμῶν τὸν θάνατον τοῦ ἀβρῶστου, ἀλλὰ φοβούμενος περὶ τούτου· οὐ (δέδοικα) μὴ θάνῃ, ἤθελεν εἰπεῖ ὁ ὡσαύτως μὴ ἐπιθυμῶν τὸν θάνατον τοῦ ἀσθενοῦντος, ἀλλὰ θαρρῶν ἐν ταύτῳ ἐπὶ τῇ ὑγίᾳ· δέδοικα μὴ οὐ θάνῃ, ἤθελεν εἰπεῖ ὁ ἐπιθυμῶν τὸν θάνατον τοῦ ἀσθενοῦς καὶ φοβούμενός μήπως δὲν ἀποθάνῃ.

§. 41. Πάμπολλα ἐκ ποιητῶν καὶ συγγραφέων παραδείγματα δεικνύουσι τοῦτο· Οὕτω δεῖδω μὴ οὐτις τοι ὑπόσχηται τόδε ἔργον (Ιλ. Κ. 39).—ὑποπτεύομεν καὶ ὑμᾶς μὴ οὐ κοινοὶ ἀποβῆτε (Θ. Γ', 53).—ὥστε οὐ τοῦτο δέδοικα μὴ οὐκ ἔχω ὅ τι δῶ ἐκάστῳ τῶν φίλων, ἂν εὖ γένηται, ἀλλὰ μὴ οὐκ ἔχω ἱκαροὺς οἷς δῶ (Ξ. Ἀν. Α', Ζ', 7). Ἄνευ δὲ τοῦ προηγουμένου κώλου εἶναι τὸ δομηρικὸν μὴ-νό τοι οὐ χραίσμη σκήπτρον καὶ στέμμα θεοῖο (Ιλ. Α, 25). Ὡσαύτως ἀλλὰ μὴ οὐ τοῦτο ἢ τὸ χρηστήριον (Ἡρ. Ε', 79).

§. 42. Τὸ μὴ οὐ συντάσσεται καὶ μετ' ἀπαρεμφάτου, ἀνάρθρου τε καὶ ἐνάρθρου· οὐδ' ἐθέλω προλιπεῖν τόδε μὴ οὐ τὸν ἐμὸν στοναχεῖν πατέρ' ἄθλιον (Σ. Ἡλ. 133).—οὐδενὸς ἐνδεῖς μὴ οὐ μαίνεσθαι (Εὐρ. Ἰφ. Αὐ. 40) —οὐδὲν ἐλλείψω τὸ μὴ οὐ πᾶσαν πυθέσθαι τῶνδ' ἀλήθειαν πέρι (Σ. Τρ. 88) μὴ παρῆς τὸ μὴ οὐ φράσαι

(Σ. Τ. 283)· καὶ μετὰ μετοχῆς· *δυσάληγτος γὰρ ἂν εἴην τοιαύδε μὴ οὐ κατοικτείρων ἔδραν* (Σ. Τ. 12).—*τοιαύτης δὲ τιμῆς τυχεῖν, ὥστε θνητὸν ὄντα θεῶν γενέσθαι κριτὴν, οὐχ οἶόν τε μὴ οὐ τὸν πολὺν τῇ γνώμῃ διαφέροντα* (Ἰσ. Ἑλ. Ἑγκ. κά).

§. 43. Περὶ τῶν δύο τούτων συνδυασμῶν τῶν ἀποφατικῶν μορίων πολλοὶ πολλὰ ἔγραψαν, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἐπιτυχῶς. Οὐκ ὀλίγα δὲ τῶν δι' αὐτῶν ἐκφερομένων χωρίων εἶναι ἀμφισβητήσιμα καὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν καὶ κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς καταφάσεως ἢ ἀποφάσεως, κτλ. Πρὸς πληρεστέραν δὲ τούτων γνώσιν παραπέμπω εἰς τὴν δευτέραν Περίοδον τοῦ *Συντακτικοῦ*, εἰς τὴν *Εἰσαγωγὴν* τῆς *Ἑλληνικῆς Συντάξεως*, μάλιστα εἰς τὰς δύο μεγάλας *Προσθήκας* (οὕτως ἐπιγράφονται πρὸς διάκρισιν ἄλλων μικροτέρων) εἰς τὴν κατὰ τὸ 1829 ἐν Κερκύρᾳ μετατυπωθεῖσαν Μετάφρασιν τῆς τοῦ *Βουτμάρου Γραμματικῆς* τῆς *Ἑλληνικῆς Γλῶσσης*, ἔνθα περὶ τοῦ οὐ μὴ καὶ μὴ οὐ ἐκ προθέσεως καὶ κατὰ πλάτοςπραγματεύομαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ Προθέσεων.

§. 1. Ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν αὐτῶν θεωρούμεναι αἱ Προθέσεις ἦσαν, αἱ πλεῖσται τοῦλάχιστον, τοπικὰ ἐπιβρῆματα. Ὡς πρὸς τὴν συντακτικὴν χρῆσιν ἀναπληροῦσι τὰ τῶν πτώσεων, ἐξηγοῦσαι σχέσιν ὀνόματος πρὸς ὄνομα· *νιδὸς μετὰ πατρός*.—*βελτίους ἐποίει τοὺς πολίτας ἀντὶ χειρόνων* (Πλ. Γοργ. 515). Ἐὰν λοιπὸν ὑποθέσωμεν γλῶσσαν δεκατρεῖς πτώσεις ἔχουσαν, ὡς ἡ *Φιννική*, αὕτη ἔχει μικροτέραν χρεῖαν τῶν προθέσεων, δι' ἰδιαιτέρου τύπου ἐξηγοῦσα ὅτι ἄλλαι διὰ προθέσεως. Ἔτι ὀλιγώτερον χρήζει τῶν προθέσεων· γλῶσσα εἴκοσι πτώσεις ἔχουσα. Ἐὰν δὲ, τοὺνκντίον, ὑποθέσωμεν γλῶσσαν ὅλως ἄπτωτον, ἡ γλῶσσα αὕτη δὲν δύναται σχεδὸν νὰ κινηθῇ ἄνευ προθέσεων, ὡς συμβαίνει ἐν ταῖς πλείσταις γλώσσαις τῶν νεωτέρων ἐθνῶν.

§. 2. Τίθενται δὲ αἱ προθέσεις εἰς τὸν λόγον κατὰ δύο τρόπους, ἐν συντάξει, χωριστὰ δηλ. τοῦ ὀνόματος πρὸς ὃ φέρονται, ὡς ἐπὶ γῆς, ἐπὶ τῶν ὠῶν, ἐν οὐρανῷ, κτλ, καὶ ἐν συνθέσει, μετὰ τε ὀνό-

ματος καὶ ῥήματος, κατ' ἐπιῤῥηματικὴν ἔννοιαν, ἐπὶ γειος, ἐνουρά-
ριος, ἐπώαζειν, κτλ. πολλάκις δὲ καὶ προθετικὴν ἀποσκιρτᾶν τι-
νος.—ἀρᾷ ἐνεχέσθω (Πλ.).—ὁ ποταμὸς διαῤῥεῖ τὴν πόλιν. Συνή-
θως δὲ προτάσσονται ἐν συντάξει οὕσαι, καὶ πάντοτε ἐν συνθέσει,
καὶ ἐκ τούτου τὸ ὄνομα πρόθεσις, ὅπερ ἐν ἄλλαις γλώσσαις δὲν ἀ-
ληθεύει.

§. 3. Ὡς πρὸς τὰς πτώσεις μεθ' ὧν συντάσσονται, αἱ προθέσεις
διαιροῦνται εἰς μονόπτωτους, μετὰ μιᾶς μόνης πλαγίας, εἰς διπτώ-
τους μετὰ δύο πλαγίων, καὶ εἰς τριπτώτους, καὶ μετὰ τῶν τριῶν
συντασσομένας.

Προθέσεις Μονόπτωτοι.

§. 4. Προθέσεις μονόπτωτοι εἶναι ἐπτά, ἡ ἀντί, ἡ ἀπό, ἡ ἐξ ἢ
ἐκ, ἡ πρό, μετὰ γενικῆς συντασσομένηαι, ἡ ἔνν ἢ σὺν καὶ ἡ ἐν, μετὰ
δοτικῆς συντασσομένηαι, καὶ ἡ εἰς ἢ ἐς μετὰ αἰτιατικῆς.

1. Ἡ Πρόθεσις ἀντί.

§. 5. Ἡ πρόθεσις ἀντί σημαίνει· 1. ἀνταλλαγὴν· πεζὴν δύναμιν
ἔχων, ἀνθ' ἧς ἄλλην οὐκ ἀν δέξαιο (Ξ. Κ. Π. Α, ζ', 10)· 2. ἀντι-
κατάστασιν· βουλεύεται ὅπως βασιλεύσει ἀντ' ἐκείνου (Ξ. Ἀν. Α,
α, 4).—ἀντί μὲν δούλου πολίτης γεγένηται, ἀντί δὲ πτωχοῦ
πλούσιος, ἀντί δὲ ὑπογραμματέως νομοθέτης (Λυσίας)· 3. ἀμοιβήν·
ἀντί τῶν πολλῶν πόρων σμικρὰ ἀπολαῦσαι (Πλ.).—ἀντί τοῦ κα-
κοῦ ἔργου τιμῆς ἀξιοῦν Ξ. Κ. Π. Δ', ζ', 15)· 4. προτίμησιν· τὸν
καλὸν θάνατον ἀντί τοῦ αἰσχροῦ βίου αἰρεῖσθαι (Ξ.)· 5. αἷτιον·
τὸν Μίρων τιμωρούμεθα, ἀνθ' ὧν ἡμᾶς ἠγάγκασε τοὺς δασμοὺς
τελεῖν ἐκείνους (Πλ.).—ἀντί τοῦ (Ξ. Κ. Π. Η, γ', 31);—τίνος ἔνε-
κα; Πάντα δὲ τὰ σημαινόμενα ταῦτα εἶναι προφανῶς ποικιλίαι τοῦ
πρώτου ὅπερ προῦκυψεν ἐκ τῆς πρωτίστης σημασίας τοῦ ἀντικρύ,
σωθείσης εἰς τὸ ἐπιῤῥημα ἄντα καὶ εἰς τὸ λατινικὸν ante.

§. 6. Ἐν συνθέσει ἡ πρόθεσις ἀντί σημαίνει· 1. ἀντικατάστασιν·
2. τὸ ἐναντίον. Καὶ τῆς μὲν πρώτης σημασίας ἐπικρατούσης, συν-
τάσσονται τὰ μετ' αὐτῆς συντιθέμενα γενικῇ· οὐκ ἀντιτιθέντες τὴν
Ἀθηναίων ἐκ πολλοῦ ἐμπειρίαν τῆς σφετέρας δι' ὀλίγου μελέτης
(Θ. Β', 85. Γ', 56. Εὐρ. Ἴφ. Τ. 358)· τῆς δὲ δευτέρας ἐπικρατού-
σης, συντάσσονται· δοτικῇ τῇ ἀληθείᾳ ἀντιλέγειν (Πλ.).—ἀντιτάτ-

τεσθαί τιτι ἢ πρὸς τινα (Ξ).—ὁ δὲ Ἀρχιεπίσκοπος ἡγετοῦσε ἢ μὴν τὸν Ἑρμῆν ὑγιαῖ τε καὶ ὁλοῦ εἶναι (Λυσίας κατ' Ἀνδοκ. Ἀσεβ. §. 12) = ἀντιδίκος ὧν ἔλεγεν, ἀντιδικαζόμενος, ἡμῖν δηλ. καὶ τοῦτο ἐς τὸ συνηθέστερον. Συντάσσονται δὲ τὰ μετ' αὐτῆς συντιθέμενα ῥήματα καὶ δυνάμει τῆς ἰδίας αὐτῶν σημασίας, οὐδεμίαν ἑσπῆν ἐχούσης τῆς προθέσεως πρὸς τὴν σύνταξιν ἀνταδικεῖν ἀλλήλους (Πλ.)=ἐξ ἀμοιβῆς ἀδικεῖν.—ἀνθυβρίζειν.—ἀνταγοράζειν σῖτον (Ξ), κτλ. Καὶ τὰ ἀντέχεσθαί τιτος, ἀντιλαμβάνεσθαί τιτος, κτλ, δέχονται τὴν γενικὴν ὡσαύτως δυνάμει τῆς σημασίας· διότι καὶ ἀπλῶς ὄντα οὕτω συντάσσονται· λαβόμενος τῆς δεξιᾶς τοῦ Κναξάρου (Ξ Κ. Π. Ε, ε, 7).—ἀντελάβετο τοῦ τρίβωρος τουτουῖ (Πλ. Πρωτ. 335).—τῆς γυνώμης αἰετῆς αὐτῆς ἔχομαι (Θ Α', 140).—τῆς θαλάσσης μᾶλλον ἀντείχοντο (Θ. Α', 13).

2. Ἡ Πρόθεσις ἀπό.

§. 7. Ἡ πρόθεσις ἀπὸ σημαίνει· 1. χωρισμόν· ἀπὸ δ' αὐχένος ὤμον ἐέργαθεν (Ὀμ.). 2. ἀπομάκρυνσιν· ἀπὸ σκοποῦ· 3. τὸ σημείον ἐξ οὗ ὁρμάται τι καὶ ἔχει τὴν ἀρχὴν α. ἐπὶ τόπου ἐν γένει· ἔνθα δὲ εἰσὶν αἱ διώρυχες ἀπὸ τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ ρέουσαι (Ξ).—ἀφ' ἡλίου ἀνιόντος (Ξ). β'. ἐπὶ πατρίδος· ἀπὸ Ζάγκλης (Θ). γ'. ἐπὶ καταγωγῆς· οἱ ἀπὸ Αἰμαράτου (Θ). δ'. ἐπὶ πλήθους· τῶν ἀπὸ δήμου τις (Θ). ε. ἐπὶ προσώπου· ἀπ' ἐκείνου ἔρχομαι (Πλ.). ς'. ἐπὶ θέσεως· ἀφ' ἵππου, ἀπὸ νεώς, ἀπὸ ἀρμάτων, ἀπὸ πόργων μάχεσθαι (Ξ). ζ'. ἐπὶ χρόνου· ἀπὸ τούτου, ἀπὸ γενεᾶς, ἀπὸ παίδων, ἀφ' οὗ (Ξ). η. ἐπὶ ἀφορμῆς· ἀπὸ στάσεων ἐκπίπτοντες (Θ). θ'. ἐπὶ συμφωνίας· ἀπὸ σημείου ἐνδὸς ἐπιστρέψαντες (Θ). ι. ἐπὶ ὀργάνου· ἢ ἀπὸ τόξου μάχη.—ἀπὸ κνύμου ἄρχοντας καθίστασθαι (Ξ). ια. ἐπὶ ὕλης· ἀπὸ κέδρου (Ἡρ.). ιβ'. ἐπὶ πόρου καὶ μέσου· ἀπὸ σιδηρείας ὁ βίος (Ξ).—ἀπὸ τοῦ συκοφαντεῖν ζῆν (Πλ.)—ἀπ' ἐλαχίστων ὀρμᾶσθαι (Ξ).—ἀπὸ μικροῦ ἐθέλω διαπράξαι (Ἀρφ.).

§. 8. Ἐν συνήσει ἡ πρόθεσις ἀπὸ σημαίνει μάλιστα χωρισμόν, ἀπομάκρυνσιν καὶ ἀποβολήν· ἀπέρχεσθαι, ἀποσκιρτᾶν, ἀπομαρθάνειν· αἰτησιν δέ, δόσιν καὶ λῆψιν ὀφειλομένου δηλοῖ ἐν τοῖς ἀπαίτεϊν, ἀποδιδόναι, ἀπολαμβάνειν· ἀπανταχοῦ δ' ἐπικρατεῖ, διακράτει, τρεπομένη, ἢ ἔννοια τοῦ ἐξ ἄλλων χωρισμοῦ. Ἐκ ταύτης δὲ προήλ-

θεν ἡ σημασία τῆς τελειώσεως· ἀποτελεῖν, ἀπεργάζεσθαι, ἀπερῆ-
μοῦν, ἀποδεικνύειν = ἀπεργάζεσθαι, παρασκευάζειν, παρέχειν (Ξ.
Κ. Π. Α', 6', 5. Β', 4, 23 Η', 4, 35)· οὕτω δὲ καὶ ἀπαριθμεῖν =
τελευτᾶν τὴν ἀρίθμησην· τὰ δὲ χρήματα ὧν εἶπεν ὁ Κύριος διπλά-
σια ἀπηρίθμηση (Ξ. Κ. Π. Γ', 4, 42) = ἐπλήρωσεν, κυρίως δὲ =
ἐμέτρησεν· οὕτω δὲ καὶ ἀπογεγραμμένοι ἦ = τελέσαντες τὸ ἀπο-
γράφεσθαι, ἦ = διὰ τῆς ἐν καταλόγῳ ἀπογραφῆς κεχωρισμένοι τῶν
ἄλλων. Τὰ μετ' αὐτῆς συντιθέμενα συντάσσονται ἢ δυνάμει τῆς προ-
θέσεως, ὡς ἀπέχειν· τινός, ἀποχωρεῖν ἀπό τινος καὶ ἔκ τινος, ἢ
δυνάμει τοῦ ῥήματος· ἀπέρχεσθαι εἰς Λακεδαίμονα, ἀποδιδόναι
τινὶ τι, ἀπαιτεῖν τιρά τι. Δυνάμει τῆς τῷ ῥήματι διδομένης σημα-
σίας συντάσσονται καὶ τὰ παρὰ τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς· Παῦλος τοῖς
ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος (Πρ. Ἀποστ. ΙΗ', 18) = ἀποχωρισάμενος
καὶ χαίρειν εἰπών.—ἀποτάσσει τῷ σατανᾷ; τὸ ἐναντίον τοῦ συν-
τάσσεσθαι τῷ Χριστῷ.

3. Ἡ Πρόθεσις ἐξ ἢ ἔκ.

§. 9. Ἡ πρόθεσις ἐξ ἢ ἔκ σημαίνει ἐν γένει τὴν ἔκ τινος περιφε-
ρείας πλατυτέρας ἢ στενωτέρας, ἐξαγωγῇ· ἁ. ἐπὶ τόπου· ἐξιέναι
ἐκ γῆς εἰς θῶς (Πλ.)· β'. ἐπὶ προσώπῳ· ἐξ ἐμοῦ· γ'. ἐπὶ ἀποστά-
σεως· ἐκ βελέων, ἐκ ποδῶν, ἐξ ὀφθαλμῶν, ἐξ ἀνθρώπων ἐγένετο
= ἐξηφάνισται· δ'. ἐπὶ ὕλης· ἐκ πέτρας. Ὡς αὐτῷ τίθεται ἢ ἔκ, ὡς
ἢ ἀπό, εἰς δὴλῳσιν τοῦ τῆς ἀρχῆς σημείου· τοπικῶς, χρονικῶς, αἰ-
τιολογικῶς, μεταβολικῶς, ἐκ προηγουμένης συμφωνίας, ἐκ κανό-
ρος, κτλ. ὡς ἐκ δεξιᾶς, ἐξ ἀριστερᾶς, ὁ τόπος ἀπότομος ἐκ θα-
λάττης, ὁ ἐξ Ἀθηνῶν, ἐκ παιδῶν, ἐκ πολλοῦ, ἐκ τούτου = ἐκ τού-
του τοῦ χρόνου = ἐκ τούτου τοῦ αἰτίου, ἐκ πολλοῦ = ἀπὸ πολλοῦ
χρόνου, καὶ ἐκ πολλοῦ προορᾷ = ἐκ μακροῦ τόπου = μακρόθεν, ἐκ
πένητος πλοῦσιος, ἐκ τῶν πρόσθεν θαρρύνων γελᾷν, ἐκ τῶν ξυγ-
κειμένων ποιεῖν, ἐκ τῶν ἔργων κρίνειν. Οὕτω λοιπὸν ἐκ τῆς το-
πικῆς προκύπτει ἡ χρονικὴ, ἐκ τῆς χρονικῆς ἡ αἰτιολογικὴ ση-
μασία, κτλ.

§. 10. Ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς προθέσεως ἐξ ἢ ἔκ ἐπικρατεῖ μά-
λιστα ἡ ἔννοια τοῦ ἔξω· ἐκδημος, ἐξιέναι, ἐκβάλλειν, ἐκπέμπειν·
ἡ ἔννοια τῆς ἀποστάσεως, ἐκ ποδῶν. Ἐκ ταύτης δὲ ἀνεπτύχθη ἡ ση-

μασία τοῦ *λίαν*· ἐκπεπταμένως εὐφραίνεσθαι (Ξ. Κ. Π. Η, ζ', 7)· τοῦ ἐντελῶς· ἐξοπλιζέσθαι, ἐκπληροῦν, ἐκπονεῖν, ἐκπλεῶς· ἡ σημασία τῆς καταγωγῆς, ἔκγονος. Ὡσαύτως καὶ ἡ τῆς μεταβολῆς ἐν ταύτῳ· ἐξελληνίζω, ἐκδαρβαρόω, κτλ. Καίπερ δὲ ὁμοιάζουσα ἐν πολλοῖς τῇ ἀπό, διαφέρει ὅμως ἐν ἄλλοις· ἐκμανθάνειν=ἐντελῶς μανθάνειν, ἀπομανθάνειν=λησμονεῖν, οὐπερ ἡ σημερινὴ γλῶσσξ ἔχει τὸ ἐναντίον· ἀπέμαθεν=ἐτελείωσε τὸ μανθάνειν, ἐξέμαθεν=ἐλησμονήσεν.

4. Ἡ πρόθεσις πρό.

§. 11. Ἡ πρόθεσις πρό σημαίνει· 1. τὸ ἐμπρός· πρό τῶν ὀφθαλμῶν προφαίνεται (Αἰσχύλ.).—πρό ποδῶν (Πλ.).—φρουρίον τὸ πρό τῆς χώρας (Ξ.). 2. τὸ πρότερον· οἱ πρό ἡμῶν γεγονότες (Ισ.).—πρό ἡμέρας (Πλ.). 3. ἐπεράσπισιν· πρό δεσποτῶν θνήσκειν (Εὐρ.). πρό τιος βουλεύεσθαι· 4. προτίμησιν· πρό τούτου τεθῆναι ἂν πολλαχῶς ἔλοιτο (Πλ.).—κάλλιον πρό τοῦ φεύγειν ὑπέχειν τὴν δίκην (Πλ.).—τοὺς ἐπαινοῦντας πρό δικαιοσύνης ἀδικίας (Πλ.).

§. 12. Καὶ ἐν ταῖς συνθέσεσιν ἐπικρατοῦσι τὰ αὐτὰ σημαίνονμενα, ἅπερ οὐδὲν ἕτερον ἢ ποικιλίαι τοῦ πρώτου· προαύλιον, πρόσθυρον, πρόδομος, πρόστωρ, πρόλογος, πρόρρησις, προστασία, προτίμησις, πρόκειμαι, προέρχομαι, προτάττω, προαγορεύω, προασπίζω, προαιρούμαι, προοῶ· ἑαυτοῦ τε κήδεται ὁ προοῶν ἀδελφοῦ (Ξ. Κ. Π. Η, γ', 15). Οὕτω καὶ ἐν τοῖς προβολῇ, πρόγονος, πρόεδρος, πρόβατον· ὡσαύτως καὶ πρόσθυμος, προπετής· τοιοῦτον βέβαια καὶ τὸ προδότης. Καὶ τὸ τῆς σημερινῆς δὲ γλώσσης πρό τῆς συγχομιδῆς τοῦ καρποῦ συμφωνητικὸν προστοίχιον μᾶλλον ἢ προστύχιον ἐννοητέον.

5. Ἡ πρόθεσις ἐν.

§. 13. Ἡ μετὰ δοτικῆς συντασσομένη πρόθεσις ἐν σημαίνει τὸ ἐν τινι περιφερείᾳ εἶναι, πλατυτέρα ἢ στενωτέρα· ἐν οὐρανῷ, ἐν γῇ, ἐν Σπάρτῃ, κτλ. Τοῦτο δέ, διαφορῶς ποικίλλον, ἐξηγεῖ· α. τὸ ἐντός· ἐν οἴκῳ· β. τὸ ἐπάνω· ἐν ὄρεσιν· γ. τὸ ὑποκάτω· ἐν τοῖς ὕψηλοις δένδροσιν (Πλ.).· δ. τὸ μεταξύ· ἐν φίλοις· ε. τὸ ἐνώπιον· ἐν δῆμῳ· ς. τὸ πλησίον· ἡ ἐν Μυκάλῃ μάχῃ· ζ. τὸν χρόνον· ἐν ἡμέρᾳ, ἐν θέρει, ἐν τῷ παρόντι, ἐν τῷ τοιούτῳ=ἐν τῷ αὐτῷ πράγματι.

των καταστάσει.—ἐν τοιούτοις ὄντες πράγμασιν (Ξ. Ἀρ. Β', α, 3). ὡσαύτως καὶ κατὰ διαφορούς ἄλλους τρόπους, κυριολεκτικῶς τε καὶ τροπικῶς ποικίλλον, ἐξηγεῖ διάφορον ὑπάρξεως κύκλον, πολιτικόν, ἐπιστημονικόν, τεχνικόν, ἡθικόν, κτλ. ἐν ὀλιγαρχίᾳ, τῶν ἐν τέλει, ἐν φιλοσοφίᾳ, ἐν ἀρετῇ, ἐν τέχνῃ, ἐν ἐλπίσιν, ἐν χρηστῷ τρόπῳ, κτλ. Παρὰλειπτικά δὲ εἶναι τὰ ἐν ἄδου, τόπῳ δηλ. ἐν Ἀρίφρονος, οἰκίᾳ δηλ. ὡσαύτως ἐν Κλωπιδῶν (Ἀρφ. Ἰπ. 79), δῆμῳ, κωμικῶς, ἀντὶ Κρωπιδῶν.

§. 14. Ἡ πρώτη σημάσια, τὸ ἐν τινι εἶναι, ἐπικρατεῖ καὶ ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς προθέσεως ταύτης κατὰ διαφορούς τροπὰς· ἐνοικεῖν, ἐμμένειν, ἐνδύειν, ἐναυλος, ἐργομος, ἐντιμος, ἐναντίος, κτλ. οὕτω καὶ ἐνθα (ἐν θά=θα γερμ.). Ἡ σύνταξις τούτων βαίνει κατὰ τὴν ἐν συνθέσει ἐπικρατοῦσαν ἔννοιαν· ἐμφερῆς τινι=ὅμοιος·—ἐγγελαῖν ἐμοί (Σ. Ἡλ. 270).—οὐ γὰρ ἄν τοσουτονὶ ἐνέκραγες ἡμῖν (Ἀρφ. Πλ. 224).—ἐμπίπτειν τινί, ἐμπίπτειν ἀλλήλοις.—ἐνίστασθαι τοῖς ποιουμένοις (Θ. Ἡ, 69)=ἀνθίστασθαι· ἢ δυνάμει τοῦ μετ' αὐτῆς ὀνόματος ἢ ῥήματος, ἀνευ ῥοπῆς τῆς προθέσεως ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν· ἐμπειρος γεωμετρίας (Πλ. Πολιτ. Ζ'. 529)=ἐν πείρᾳ γεωμετρίας.—τοῦναντίον ὧν βούλονται (Ξ. Κ. Π. Η', δ', 32)=τὸ ἐναντίον τῶν αὐτῶν βούλονται.—ἐνθυμεῖσθαι, ἐννοεῖν τι=ἐν θυμῷ, ἐν νῷ τιθέναι τι.—ἐμπεδοῦν ὄρκους (Ξ. Ἀρ. Γ', β', 10)=βεβαιοῦν, κυροῦν, οἷον ἐν πέδιφ ἢ πεδίῳ πηγνύειν.—τὴν τοῦ βίου ὁδὸν ἐνίστασθαι (Πλ.)=εἰσέρχεσθαι. ὡσαύτως ἐμφαγεῖν καὶ ἐμπιεῖν.—ἐνέβαλεν εἰς τὴν πολεμίαν (Ξ.)=εἰσέβαλεν, κτλ.

6. Ἡ Πρόθεσις ξὺν ἢ σύ ν.

§. 15. Ἡ μετὰ δοτικῆς, ὡς ἡ ἔν, συντασσομένη πρόθεσις ξὺν ἢ σὺν σημαίνει σύνδεσιν καὶ συνάφειαν· τῆς γῆς σὺν ἀνδράσι κάλλιον ἢ κερῆς κρατεῖν (Σ.).—σὺν τοῖς ὅπλοις.—σὺν τῷ σῷ ἀγαθῷ ἢ σὺν τῇ σῇ ζημίᾳ (Ξ. Κ. Π. Γ', α, 13). Ἐκ ταύτης προκύπτει ἡ σημάσια τῆς συμφωνίας· σὺν τῷ νόμῳ (Ξ.)· καὶ ἡ τῆς βοηθείας· σὺν θεῷ, κτλ. Ἔστι δὲ τὸ μὲν ξὺν συγγενές τῷ ξυνός=κοινός· ὡς δὲ τὸ σὺν προὔκυψεν, ἀφαιρεθέντος τοῦ κ (ξὺν=κύν, σύν), οὕτως ἀφαιρεθέντος τοῦ σ' προὔκυψε τὸ λατινικὸν cum, οἷον κύν.

§. 16. Ἡ σημάσια τῆς συναφείας, ἐνώσεως καὶ συμπλοκῆς ἐπι-

κρατεῖ καὶ ἐν συνθέσει· συμπορεύεσθαι τι, σύμπλους τι. — ὁ ἴππος τοῦτο (τὸ ὄπλον) συμφέρει (Ξ. Κ. Π. Δ', γ', 17) = φέρει ὁμοῦ. — συγκροτεῖν τὴν χεῖρα. ὠσχύτως καὶ ἡ τῆς βοηθείας· συμπράττειν, συνεργεῖν, συνήγορος, σύμφορος, κτλ. Ἐκ τῆς πρώτης προκύπτει καὶ ἡ σημασία τῆς ἐν τάξει καὶ ἀρμονίᾳ πλοκῆς συντάττειν, συντιθέναι, συγγράφειν, ὅθεν καὶ συγγραφή τὸ ἐγγράφον συμφωνητικόν, *syngrapha*· τὸ αὐτὸ δὲ καὶ = *document*, *Urkunde* γερμανιστί. Οὕτω σύμμαχος, σύντροφος.

7. Ἡ Πρόθεσις εἰς ἡ ἔς.

§. 17. Ἡ πρόθεσις εἰς ἡ ἔς, μετὰ αἰτιατικῆς συντασσομένη, εἶναι ἡ ἀντίθετος τῆς ἐξ ἡ ἐκ· διότι ἡ μὲν ἐξ ἡ ἐκ σημαίνει τὴν ἐκ τινος ἀρχήν, ἡ δὲ εἰς ἡ ἔς σημαίνει τὸ εἰς τι τέρμα· ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν (Ξ.). Ἐκ ταύτης προκύπτει ἡ σημασία τοῦ τέλους· πολλὰ δεῖ μοχθεῖν τὸν ἥϊοντ' εἰς ἔπαινον εὐκλεῶς (Γν.)· ἡ τοῦ ἐναντίου στρατεία εἰς Ποτιδαίαν (Πλ.)· ἡ τοῦ ἔσω· εἰς φρέαρ ἐμβάλλειν (Πλ.)· ἡ τοῦ ὡς πρὸς· εἰς χρήματα. — εἰς γὰρ τὸ ἴδιον (Ξ.), συμφέρον δηλ. τὸ ἐναντίον τοῦ εἰς τὴν πόλιν.

§. 18. Ἐκ τῶν ἀψύχων μεταφέρεται ἡ πρόθεσις αὕτη εἰς τὰ ἔμψυχα, ὅταν μετὰ τοῦ προσώπου ἐννοῇται καὶ ὁ τόπος· εἰς Δελφοὺς (Ἄρφ.) — εἰς ὑμᾶς εἰσελθὼν (Λυσ.) = εἰς ὑμᾶς τοὺς δικαστάς, εἰς τὸ δικαστήριον. — εἰς Πέρσας πορεύεσθαι (Ξ.) = εἰς τὴν χώραν τῶν Περσῶν. Ἐπὶ προσώπων δέχεται πολλὰς ποικιλίας· εἰς τοὺς πρώτους ἄγειν, ἀληθὲς εἰς φίλους, λέγειν εἰς ἀπαντας, κτλ.

§. 19. Τὸ προμνημονευθὲν τέρμα σημαίνει ἡ πρόθεσις αὕτη, διαφόρως τρεπόμενον· ἐπὶ ἀριθμῶν· ἐς εἴκοσι μάλιστα (Θ.) = οὐ πλείωνας τῶν εἴκοσι. — εἰς δώδεκα τὸ βάθος (Ξ.). — εἰς τοὺς τριακοσίους (Ξ.). ὠσχύτως ἐπὶ χρόνου· ἤκατε εἰς τὴν τριακοστὴν ἡμέραν (Ξ.)· τοῦτο εἶναι τὸ τέρμα τῆς προθεσμίας — εἰς δύναμιν = ὅσον ἐκτείνεται ἡ δύναμις. — εἰς ἀργύριον λογιζέσθαι = ὡς ἀργύριον, ὡς νόμισμα λογαριάζεσθαι. — εἰς καιρόν = ἐγκαίρως. — εἰς κάλλος ζῶν = εὐπρεπῶς. — εἰς τέλος = τελευταῖον.

§. 20. Κατὰ βραχυλογίαν δὲ εἶναι, μετὰ τῶν ὁμοίων, τὸ ἐς τὴν Σαλαμίνα ὑπέκκειται ἡμῖν τέκνα τε καὶ γυναικες (Ἡρ. Η', 60) = εἰς Σαλαμίνα ἀχθέντα ὑπέκκειται ἐν Σαλαμῖνι. Τοῦτο δὲ εἶναι τὸ

ἀντίθετον τοῦ κάππεσον ἐν *Λήμνω* (Ἰλ. Α, 593) = εἰς *Λῆμνον* πε-
σὼν ἐκείμην ἐν *Λήμνῳ*· οὕτω καὶ εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον παρῆναι (Ξ).
ἐν δὲ τῷ (Ξ. Κ. Π. Β', α, 9) γέροντος δὲ εἰς τὴν ἀριστεράν, κοπὴς
δὲ ἢ σάγαρις εἰς τὴν δεξιάν, ἢ εἰς = ἐν, ἢ πολλῷ μᾶλλον = διὰ,
διὰ τὴν ἀριστεράν, καὶ διὰ τὴν δεξιάν. Παραλειπτικά δὲ τὰ εἰς δι-
δασκάλου, εἰς παιδοτρύβου, κτλ.

§. 21. Ὡς ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς ἐξ ἢ ἐκ ἐπικρατεῖ ἢ ἔννοια τοῦ
ἐξω, ἐξάγω, ἐκπίπτω, κτλ, οὕτως ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς εἰς ἢ ἐς ἐ-
πικρατεῖ ἢ ἔννοια τοῦ εἶσω ἢ ἔσω· εἰσάγω, εἰσπίπτω, ἐξοικίζω καὶ
εἰσοικίζω, ἐξαγαγκάζω καὶ εἰσαγαγκάζω· οὕτως ἐκπλους καὶ εἰς-
πλους, εἰσοδος καὶ ἐξοδος, κτλ. οὕτως εἰσορῶ, εἰσδύομαι, κτλ.

Προθέσεις δίπτωτοι.

§. 22. Προθέσεις δίπτωτοι, μετὰ δύο πτώσεων συντασσόμεναι,
εἶναι τέσσαρες, ἡ ἀνά, ἡ διὰ, ἡ κατὰ καὶ ἡ ὑπέρ. Ἐκ τούτων δὲ ἡ
μὲν ἀνὰ συντάσσεται αἰτιατικῇ καὶ δοτικῇ, ἡ δὲ διὰ, κατὰ καὶ ὑπέρ
γενικῇ καὶ αἰτιατικῇ.

1. Ἡ πρόθεσις ἀνά.

§. 23. Αἰτιατικῇ συντασσομένη ἡ ἀνὰ πρόθεσις σημαίνει· 1. τὸ
ἐπάρω, ἐπὶ μεγάλης ἐκτάσεως· ἀνὰ τὰ ὄρη πλανᾶσθαι, τρέχειν (Ξ).
— ἀνὰ πᾶσαν γῆν καὶ θάλασσαν εἰρήνην ἔσται (Ξ). τὸ δὲ ἀνὰ τὸν
ποταμὸν πλέειν (Ἡρ.) = πρὸς τὰς πηγάς· 2. χρόνον· ἀνὰ πᾶσαν
ἡμέραν (Ξ). 3. διαχέμηναι· ἀνὰ ἕκαστον ἔτος (Πλ.)· ἐκ τῆς ἐννοίας
τῆς τοπικῆς ἐκτάσεως προκύπτει ἡ τῆς δυναμικῆς· ἀνὰ κράτος = ὅ-
σον φθάνει ἡ δύναμις = ὅλαις δυνάμεσιν.

§. 24. Ἡ μετὰ δοτικῆς σύνταξις τῆς προθέσεως ἀνά, ἐπὶ τῆς ση-
μασίας τῆς ἐν, ἀπαντᾷται μόνον παρ' ἐπικοῖς (Ἰλ. Α, 14) καὶ παρὰ
λυρικοῖς (Πίνδ. Π. Α, 6)· ἐκ τούτων δὲ μετεφέρθη καὶ εἰς τὰ λυρι-
κὰ τεμάχια τῶν ἀττικῶν τραγικῶν· ἀνὰ τε ναυσὶν καὶ σὺν ὅπλοις
(Εὐρ. Ἰφ. Αἰ.λ. 754).

§. 25. Ἐν συνθέσει ἡ ἀνὰ πρόθεσις σημαίνει· 1. τὸ ἐπάρω· ἀνα-
πηδᾶν ἐπὶ τὸν ἵππον· 2. τὸ ὀπίσω· ἀναποδίζειν, ἀναχωρεῖν, ἀνα-
τίθεσθαι = ἰποσύρειν, ἀλλάσσειν θέσιν τοῦ λίθου ἐπὶ τῆς παιδιᾶς,
καὶ = ἀλλάσσειν γνώμην, rétracter· 3. τὸ πάλιν· ἀναμάχεσθαι, ἀ-
ναδιώκεσθαι, ἀναδιδάσκειν τὰ δράματα = ἐκ νέου παριστᾶν, κτλ.

4. ἐπίτασιν· ἀραβοῶν, ἀραγελάρ, ἀρακαλεῖν=μεγαλοφώνως καλεῖν, πρότρέπειν· τὸ δὲ ἀρακαλεῖσθαι κύρας=καλεῖν ὀπίσω. Ἐκτασιν δὲ σημάζει ἐν τοῖς ἀνοίγειν, ἀραπεταρνύται, κτλ. οὕτω καὶ ἐν τῷ ἀραστομοῦν=ἀνοίγειν στόμα ἢ δίοδον (Ξ Κ. Π. Ζ', ιε', 15)· οὕτω παρ' ἱατροῖς ἀραστομωτικά, τὰ δύνανται τοῦ ἀραστομοῦν ἦτοι ἀνοίγειν ἔχοντα.

2. Ἡ πρόθεσις διὰ.

§. 26. Ἡ πρόθεσις διὰ, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημάζει τὸ διὰ μέσου· τοπικῶς· διὰ τῆς ἀγορᾶς πορεύεται (Λ.). ἐπὶ προσώπων· διὰ βασιλέων πεφυκώς=καταγόμενος, οἷον διαβάς· ὀργανικῶς· διὰ τιος διαγινώσκειν· χρονικῶς· διὰ βίου εὐτυχεῖν τροπικῶς· ἢ ἀρετὴ βαίνει διὰ μόχθων (Εὐρ.).—διὰ πένθους τὸ γῆρας ἄγων (Ξ.).

§. 27. Ἐκ τούτου προκίπτει ἡ σημασία τοῦ μετὰ τοσοῦτον διὰστημα τοπικὸν ἢ χρονικόν· διὰ δέκα ἐπάλξεων (Θ. Γ', 21).—διὰ τετρακοσίων ἐτῶν=μετὰ τετρακόσια ἔτη· διὰ χρόνου· διὰ τέλους=μέχρι τέλους. Ὡσαύτως καὶ ἡ τοῦ ὀργάνου καὶ μέσου, ἐπὶ ἐμφύχων τε καὶ ἀψύχων· λέγειν δι' ἐρμηνείας (Ξ. Α, Β'. γ', 19).—δι' ἐαυτῶν κτᾶσθαι (Ξ. Κ. Π. Α. ν. α, 6).—διὰ λόγου μαρθάνειν (Ξ.).—αἱ διὰ καρτερίας ἐπιμέλειαι (Ξ. Α. π. Β', α, 10).

§. 28. Μετὰ αἰτιατικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις διὰ σημαίνει τὸ αἷτιον· διὰ τοὺς ἀδίκως πολιτευομένους ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ δημοκρατία γίγνεται (Λυσ.).—διὰ τὴν ἄμετρον ἔξιν (Πλ.).—διὰ τὸ ἐρᾶν τοῦ ἔργου· παρὰ δὲ ποιηταῖς σημάζει καὶ τὸ διὰ μέσον, ὡς μετὰ γενικῆς· φεύγειν διὰ κῦμ' ἄλιον (Αἰσχύλ.).—διὰ πόρτιον κῦμ' ἄλμας ἐπόρευσας ἐμὰν ἄνασσα (Εὐρ. Ἰππολ. 753).—διὰ τοὺς εὖ μαχομένους αἱ μάχαι κρίνονται (Ξ. Κ. Π. Ε', β', 35)=οἱ εὖ μαχόμενοι κρίνουσι τὰς μάχας.

§ 29. Ἐν συνθέσει ἡ πρόθεσις διὰ σημαίνει· 1. διάβασις, διέρχεσθαι, διατρέχειν, διαγγέλλειν· 2. διάρκειαν μέχρι τέλους· διαμέγειν, διατελεῖν, διαδιῶν, διαγίγνεσθαι· 3. χωρισμὸν καὶ ἀπόστασιν· διαβάλλειν, διέχειν· 4. διαρροὴν καὶ σκορπισμὸν, διαδιδόται, διαπέμπειν, κτλ. Ἐξαιρουμένων τῶν λαμβανόντων τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐρίζειν, δοτικῇ συντασσομένων, ὡς διαφέρεισθαι τιτι, διαπολιτεύεσθαι τιτι, κτλ. καὶ τῶν λαμβανόντων τὴν ἔννοιαν τῆς διαγορᾶς καὶ ἀποστάσεως, γενικῇ συντασσομένων, διαφέρειν τιτός,

καὶ διέχειν τινός, κτλ., ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐπικρατεῖ ἡ κατ' αἰτιατικὴν σύνταξις· διάγειν, διαιρεῖν, διακριβοῦν, κτλ., ὡς καὶ τὸ διαδέχεσθαι. Ἐν δὲ τῷ (Ξ. Κ. Π. Η', 5', 18) τῷ ῥυκτερινῷ ἀγγέλῳ τὸν ῥυκτερινὸν διαδέχεσθαι, παθητικῶς, καθ' Ἑρμῆνον· ἔστι δ' ὁμοῦς καὶ = ἔπεσθαι ἐκλαβεῖν τὸ διαδέχεσθαι· τὰ δὲ διαμάχεσθαι, διαμιλλᾶσθαι, κτλ., δέχονται δοτικὴν δυνάμει τῆς αὐτῶν σημασίας.

3. Ἡ Πρόθεσις κατὰ.

§ 30. Ἡ πρόθεσις κατὰ, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει, κατὰ πρῶτον, τὸ ἄνωθεν πρὸς τὰ κάτω, ἐξηγουμένου ἢ τοῦ ἐνὸς σημείου, ὡς ἐρρίπτεον ἑαυτοὺς κατὰ τοῦ τείχεος κάτω (Ἡρ. Η', 53) = en se précipitant du haut du mur.—τὸν ῥέκυρ κατὰ τοῦ τείχεος κατακρεμάσαι (Ἡρ. Β', 121), ἢ τοῦ ἄλλου, ὡς μύρον κατὰ τῆς κεφαλῆς καταχέειν (Πλ.).—ἐλείβετο αὐτῇ τὰ δάκρυα κατὰ τῶν παρειῶν (Ξ. Κ. Π. 5', 8', 3), ἢ καὶ ἀμφοτέρων· χεῖμαρρόι κατ' ὄρεσφι ῥέοντες ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὕδωρ (Ἰλ. Δ, 452).

§ 31. Ἐκ τούτου προκύπτει ἡ σημασία τοῦ ἐπάνω κατὰ πολλοὺς τρόπους, κυριολεκτικῶς τε καὶ τροπικῶς, ἐννοουμένου κατὰ κόρης τύπτειν.—καθ' ἱερῶν ὀμνύμαι.—μὴ κατ' ἀνθρώπων σκοπεῖς μόρον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ κατὰ ζώων πάντων καὶ φυτῶν (Πλ.).—κατὰ σκοποῦ τοξεύειν=ἐπάνω—ψεύδεσθαι κατὰ Θεοῦ (Ξ)=περί.—καθ' ὑμῶν ἐγκώμιον (Δ. Φ. Β', 68).—οἱ κατὰ Δημοσθένους ἔπαινοι (Αἰσχ. Κτησ. ιβ'), μάλιστα μετὰ τῶν λεκτικῶν ῥημάτων τοῦτο. Συνήθως δὲ ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἐναντίον· κατ' ἐμοῦ μάρτυρας παρασχέσθαι (Πλ.), κτλ. Ὡσαύτως καὶ ἡ τοῦ κάτω· ἀφανίζεσθαι κατὰ τῆς θαλάσσης (Ἡρ. Ζ', 6).—κατὰ τῆς γῆς δύναι ἢ καταδύναι (Ξ. Κ. Π. Ε', 4, 9).—τὸν κατὰ γῆς (Ξ. Κ. Π. Δ', 4, 5)=τὸν ὑπὸ γῆς, τὸν τεθαμμένον.

§ 32. Μετὰ αἰτιατικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις κατὰ σημαίνει· 1. διατριβὴν ἔν τινι ἢ περὶ τι· κατὰ τὴν ἀγορὰν ἀψευδεῖν νόμος γέγραπται (Δ. Λεπτ. 459)· 2. διεύθυνσιν πρὸς τι· παρήρσαν αἱ παρθένου κατὰ πατέρας (Ἡρ.)—οἱ Ἑλληγες ἐνίκων τὸ καθ' αὐτοὺς (Ξ.)=τὸ καθ' αὐτοὺς βλέπον, τὸ καταντικρὺ των.

§ 33. Ἐκ τῆς πρώτης σημασίας, τῆς τοπικῆς, τῆς ἔν τινι διατριβῆς, προκύπτει ἡ χρονικὴ σημασία· κατὰ τὸν πρότερον πόλεμον

(Ἡρ.).—οἱ καθ' ἑαυτοὺς ἄνθρωποι (Ξ.)=οἱ σύγχρονοι. Ἐκ δὲ τῆς σημασίας τῆς διευθύνσεως προκύπτει ἡ τῆς συμφωνίας· κατὰ μοῖραν, κατὰ τοὺς νόμους, κατὰ τὸ εἶκος, κατὰ Πλάτωνα· ἐκ τούτου δὲ κατὰ κράτος=συμφώνως τῇ δυνάμει=ὅσον δυνατὸν· κατὰ χώραν=ἐκαστον ἐν τῷ προσήκοντι τόπῳ. Ἐκ ταύτης δὲ ἡ σημασία τοῦ καθ' ὃ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ· κατὰ τὴν τροφήν τῶν παιδῶν τοσαῦτα ἔλεγον (Ἡρ.) καὶ τῆς συγκρίσεως· κρείττωρ ἢ κατὰ ἄνθρωπον (Ξ.)· ἐκ ταύτης δὲ ἡ σημασία τοῦ χωρισμοῦ, μετὰ τῶν ἀντανakλωμένων ἀντωνυμιῶν αὐτὸ καθ' ἑαυτό (Ἰσ.)=καθ' ἑαυτὸ καὶ τῶν ἄλλων κεχωρισμένον θεωρούμενον. Ἐκ τῆς τοῦ χωρισμοῦ προκύπτει ἡ τῆς διανεμήσεως σημασία· κατὰ μίαν καὶ δύο λαμβάνειν (Δ.).

§. 34. Ἐκ τῆς αὐτῆς σημασίας τῆς διευθύνσεως προκύπτει καὶ ἡ τῆς προσεγγίσεως· ἐπὶ ἀριθμῶν· κατὰ ἐξήκοιντα ἔτα καὶ χίλια (Ἡρ.), πρὸς τοῦτον τὸν ἀριθμὸν ἔκλινεν. Ὡσαύτως καὶ ἡ τοῦ σκοποῦ· κατὰ θέαν ἤκειν (Θ. Γ', 31).—κατὰ τί;=πρὸς τί; διὰ τί;

§. 35. Ἐν συνθέσει ἡ πρόθεσις κατὰ σημαίνει· 1. τὸ κάτω· καταβάλλειν, καταπηδᾶν, κατακλίειν· ἐπιστροφὴν δὲ καὶ ἐκ τῆς ἐξορίας ἐπάροdon ἐν τῷ κάθοδος· ἡ κάθοδος τῶν Ἑρακλειδῶν· 2. τὸ ἐναντίον· καταψεύδομαι· 3. τὸ ἐξ ὁλοκλήρου καταπιμπράναι, κατασθενεῖν, καταφαγεῖν· κατακλεισάμενος (Ξ.) ὄψω καὶ καταδόστρυχος=πλήρης βοστρύχων, κατάδρυμος=πλήρης δρυμῶν.

§. 36. Εἰ καὶ πολλὰ ῥήματα ἐκ τῆς προθέσεως ταύτης σύνθετα συντάσσονται συνήθως μετὰ γενικῆς προσώπου καὶ αἰτιατικῆς πράγματος, κατηγορεῖν τιος, κατάδικάζειν τιός τι, κτλ., ἀπαντῶνται ὁμῶς καὶ ἄλλως συντασσόμενα· καταφρονεῖ με καὶ Θήβας ὅδε (Εὐρ. Βάκχ. 503. Θουκ. Γ', 34. Ἡ, 82).—οὐχ ἡδομένως πράττοντά με κατέγνων (Ξ. Κ. Π. Ἡ, δ', 9. Ἰδὲ καὶ Ἀρφ. Ἰππ. 46)=ἐφώρσας.—ὕμᾱς ἐνιοὶ καταπολιτεύονται (Δ. περὶ τῶν ἐν Χερῶν. ιγ).—οὐκ ἐάσεις καταγελάσαι ἡμῖν (Ἡρ. Ζ', 9. Ἰδὲ καὶ Γ', 155).—καθυβρίζειν τινί (Σ. Αἴ. 153).—τοῖσι μὲν κατακέχριστο θάνατος (Ἡρ. Ζ', 146).

4. Ἡ Πρόθεσις ὑπέρ.

§. 37. Ἡ πρόθεσις ὑπέρ, μετὰ γενικῆς συντασσόμενη, σημαίνει· 1. τὸ υπεράνω, ἐπὶ τοπικῆς θέσεως· ὁ θεὸς ἔθηκε τὸν ἥλιον ὑπὲρ γῆς (Πλ.).—ὑπὲρ τῆς κώμης γήλοφος ἦν (Ξ).—ὑπὲρ τῶν πρόσθεν

διακορτίζειν (Ξ. Κ. Π. Γ', γ', 34). 2. υπεράσπισιν· αποθνήσκειν ὑπὲρ τῶν δικαίων (Ισ.).—ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ (Ξ.). 3. τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος· δικάσειν ὡμιόμοκατε ὑπὲρ ὧν ἡ δίκωξις=περί.—ὑπὲρ τινος διαβρεῖν (Ξ)=περὶ τινος· 4. εἰς τόπον τινός· ἐγὼ ὑπὲρ σοῦ ἀποκριοῦμαι (Πλ.)=ἀντί.

§. 38. Μετὰ αἰτιατικῆς δὲ συντασσομένη σημαίνει τὸ ἐπέχειν τινος ὄριον, καὶ τοῦτο μᾶλλον ἐπὶ κινήσεως· ὑπὲρ γῆς ὅρους ἀφαισθεῖς (Πλ.). Συνηθέστατα δὲ τίθεται ἡ ὑπὲρ μετὰ αἰτιατικῆς ἐπὶ υπερβάσεως μέτρου καὶ ἀριθμοῦ· ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα.—ὑπὲρ ἄνθρωπον (Πλ.).—ὑπὲρ ἡμᾶς τοὺς ἄλλους (Πλ.)=ὑπὲρ τὴν ἡμετέραν κατὰληψιν.—τοὺς ὑπὲρ τριάκοντα ἔτη γεγονότας (Πλ.).—ὑπὲρ τὸ ἡμῖν Ξ.).—ὁ δεῦρα εὐδαίμων ὑπὲρ τὴν πόλιν (Δημ. Συντάξ. Ζ').

§. 39. Ἐν συνθέσει ἡ πρόθεσις ὑπὲρ σημαίνει· 1. υπεροχὴν· υπερέχειν, υπερβαίνειν· 2. υπερβολὴν· υπεράγασθαι, υπερμισεῖν, υπερεμπίπλασθαι, υπέρπλουτος, υπέραισχυρος, υπερβαλλόντως· 3. καταφρόνησιν· υπερορᾶν, υπεροψία· ἀπανταχοῦ δὲ ἀναφίνεται ἡ ἔννοια τοῦ ἐπάνω.

Προθέσεις Τρίπτωτοι.

§. 40. Προθέσεις τρίπτωτοι, καὶ μετὰ τῶν τριῶν πλαγίων συντασσομένοι, εἶναι αἱ ἐπόμεναι ἐπτά, ἡ ἀμφί, ἡ περί, ἡ ἐπί, ἡ μετά, ἡ παρά, ἡ πρός, ἡ ὑπό.

1. Ἡ Πρόθεσις ἀμφί.

§. 41. Ἡ πρόθεσις ἀμφί, μετὰ γενικῆς καὶ δοτικῆς συντασσομένη, σημαίνει σχεδὸν τὰ αὐτά· α. τὸ πέριξ· τοῖς ἀμφὶ ταύτης οἰκέουσι τῆς πόλεως (Ἡρ.). β. τὸ ἔνθα· οἱ πολέμιοι προσήεσαν ἀμφὶ ὧν εἶχον διαφερόμενοι (Ξ.). γ. τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος· πυθέσθαι δεόμενος τὰ τ' ἀμφὶ σοῦ, τὰ τ' ἀμφ' Ὁρέστου (Εὐρ. Ὀρ. 865).—ὅπως ἀκούσης τῆς δίκης τῆς ἀμφὶ τοῦ πατρός (Ξ. Κ. Π. Γ', α, δ).—ἀμφὶ παῖδīmους ὥμοις ἔχων (Σ. Ἀποσπ.).—θανάτου ἀμφὶ φόβῳ (Εὐρ.).—ἀμφὶ νόστῳ τῷ βασιλείῳ (Αἰσχ.).—ἀμφὶ τῷ θανάτῳ αὐτῆς διξὸς λέγεται λόγος (Ἡρ.). Ἡ μετὰ γενικῆς σύνταξις τῆς ἀμφὶ δὲν εἶναι πολλὰ συχὴ πρὸ Ἀττικοῖς· ἡ δὲ μετὰ δοτικῆς εἶναι ἄχρηστος παρὰ τοῖς πεζοῖς αὐτῶν.

§. 42. Μετὰ αἰτιατικῆς ἡ ἀμφὶ σημαίνει τὸ πέριξ, τοπικῶς·

ἀμφὶ Τροίαν (Σ.) — ἀμφὶ τὸν ποταμόν (Ξ.)· τὸ περίπου, ἐπὶ χρόνον· ἀμφὶ δόρυπιστον, ἀμφὶ μέσον ἡμέρας (Ξ.)· ἐπὶ ἀριθμοῦ· ἀμφὶ τοὺς δισχυλίους (Ξ.), κτλ. Μετὰ τῶν ῥημάτων εἶναι καὶ ἔχειν σημαίνει ἀσχολεῖσθαι περὶ τι· ἀμφὶ ταῦτα ἦσαν.—οἱ πολέμιοι εἶχον ἀμφὶ τὰ αὐτῶν. (Ξ. Κ. Π. Σ', 6, 1).

§. 43. Τὸ οἱ ἀμφὶ τινα, ἐπὶ κυρίου ὀνόματος, ἐννοεῖται τριχῶς· ἁ. ἐννοεῖται δι' αὐτοῦ ὁ ὀνομαζόμενος, ἐπίσημόν τι πρόσωπον, μετὰ τῶν περὶ αὐτόν, ὑπ' αὐτόν, ὁπαδῶν, ὁμοίων, κτλ· οἱ ἀμφὶ Σωκράτη, οἱ ἀμφὶ Κῦρον, οἱ ἀμφὶ Ζήνωνα, οἱ ἀμφὶ Εὐθύφρονα, κτλ· β'. μόνον τὸ ὀνομαζόμενον πρόσωπον, ἄνευ ὁπαδῶν, κτλ. Ἀλλὰ τοῦτο μόνον παρὰ γραμματικοῖς καὶ σχολιασταῖς, οἱ περὶ Ζήθον καὶ Ἀμφίονα=ὁ Ζῆθος καὶ ὁ Ἀμφίων, οἱ περὶ Ὀρέστην καὶ Πυλάδην, κτλ. Τὰ παρὰ τοῖς ἐνδόξοις τοιαῦτα χωρία δυνατόν ἀπαρβιάστως νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τὴν ἁ. κατηγορίαν· γ'. μόνον οἱ περὶ τὸ ὀνομαζόμενον πρόσωπον, ἄνευ τούτου, ὡς οἱ ἀμφὶ Ὀργέα=οἱ Ὀρφικοί. Ἀλλὰ καὶ τούτων τὰ πλεῖστα χωρία δυνατόν νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τὴν ἁ. κατηγορίαν· Συνηθεστέρα ἐν τούτοις εἶναι ἡ πρόθεσις περὶ.

§. 44. Ἐν συνθέσει σημαίνει ἡ πρόθεσις ἀμφὶ συνήθως τὸ ἑκατέρωθεν, ἀμφιφορεὺς, ἀμφιδίος, ἀμφιδέξις, ἀμφίστομος· οὕτω καὶ ἀμφίβολος καὶ ἀμφίλογος· ἐνίοτε δὲ καὶ τὸ ἀπανταχόθεν, ἀμφιολος, ἀμφιέννυμι, κτλ· τὸ δὲ (Πλ. Τιμ. 86) πυρετοὺς ἀμφιμερινοὺς=καθημερινούς.

2. Ἡ Πρόθεσις περὶ.

§. 45. Ἡ πρόθεσις περὶ ἔχει τὰ αὐτὰ σημαινόμενα τῇ ἀμφί, τῆς ὁποίας ὅμως εἶναι συνηθεστέρα εἰς τὸν πεζὸν λόγον.

§. 46. Μετὰ γενικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις αὕτη μόνον παρὰ ποιηταῖς ἀπαντᾷται ἐπὶ τῆς κυριολεκτικῆς σημασίας τοῦ πέριξ· τείχη περὶ Δαρδανίας (Εὐρ.)· παρὰ δὲ τοῖς πεζοῖς τίθεται εἰς δήλωσιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος θέματος· περὶ τε τῶν ροσηρῶν χωρίων καὶ τῶν ὑγριερῶν λέγοντες (Ξ. Κ. Π. Α', 5', 13).—φοβεῖσθαι περὶ τιος·—τὸ περὶ ἡμῶν δίκαιον (Ἰσαῖος)=τὸ ἡμέτερον δίκαιον· ἐν τοῖς περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι, κτλ, ἡ περὶ=ὑπέρ (Σ. Π. Β', σ. 576). 613.

§. 47. Μετὰ δοτικῆς συντασσομένη ἡ περὶ σημαίνει τὸ πέριξ· περὶ τῇ χειρὶ χρυσοῦν (ἔχειν) δακτύλιον (Πλ. Πολ. Β', 359)· εἶναι

δὲ τοῦτο ὄχι τοσοῦτον συχνόν. Συχνότερον τίθεται μετὰ τῶν φόβου καὶ θάρρους σημειωτικῶν ῥημάτων δεδιότες περὶ τῷ χωρίῳ (Θ. Α', 60).—θάρρει περὶ σεαυτῷ (Πλ. Θεαιτ. 148).

§. 48. Μετὰ αἰτιατικῆς ἡ πρόθεσις περὶ σημαίνει, τὸ περί, κυριολεκτικῶς περὶ τὸν οὐρανόν, περὶ τὴν γῆν, περὶ τὴν θάλατταν (Πλ.)· τροπικῶς περὶ θεοῦ καὶ περὶ ἀνθρώπους (Πλ. Γοργ. 765).—τάς περὶ τὰ μαθήματα ἡδονάς (Πλ. Φιλ. 52). Ὡσαύτως περὶ ἔτη πέντε καὶ ἐξήκοντα (Πλ.).—περὶ τοὺς τριακοσίους.—οἱ περὶ τὸν Ἀριαῖον (Ξ).—οἱ περὶ Ἀρχίδαμον (Ξ)=οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Ἀρχιδάμου, κτλ. Ἴδε τὰ περὶ τῆς ἀμφὶ ῥηθέντζ.

§. 49. Ἐν συνθέσει ἐπικρατεῖ 1. ἡ ἔννοια τοῦ περί· περιάγω, περιπέτω=περικαλύπτω, περιβολος, περιόικος, περιδρομος=gallerie. Ἐκ τούτου ἡ ἔννοια τοῦ φιλοφρονεῖσθαι, περιέπω=περιποιῶμαι· 2. ἡ τῆς εἰς τὸ ἐναντίον τροπῆς· περιπέτεια· περιτρέπω=εἰς τοῦναντίον τρέπω· 3. ἡ τοῦ λίαν· περιβλεπτος, περιαλγεῖν· ἐκ τούτου ἡ ἔννοια τοῦ περιττῶς, ματαίως καὶ ἀπερισκέπτως· περιεργάζομαι· 4. ἡ τῆς καταφρονήσεως· περιορᾶν τὸ δὲ περιφρονεῖν· ἀ.=λίαν σοφὴν εἶναι· οὐ περιφρονοῦσαν ἡλικίαν ἔχει (Πλ. Αἰτιόχ. 365)· 6.=καταφρονεῖν· ἤδη περιφρονῶ τοῦ ζῆν (Πλ. αὐτόθι 372).

3. Ἡ Πρόθεσις ἐπί.

§. 50. Ἡ πρόθεσις ἐπί, μετὰ γενικῆς συντασσόμενη, σημαίνει τὸ ἐπάνω, κυριολεκτικῶς τυγχάνει τὰ ἐπὶ γῆς ὑπὸ τῷ οὐρανῷ ὄντα (Πλ.).—ἐφ' ἵππων ὀχεῖσθαι.—ἐπὶ τῶν ὀρέων τῶν ὑψηλοτάτων (Ἡρ.).

§. 51. Ἐκ τῆς κυριολεκτικῆς ταύτης σημασίας ἡ ἔννοια τοῦ ἐπάνω τρεπομένη λαμβάνει πολλὰς ποικιλίας· τὴν τοῦ ἐνώπιον· ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου· τὴν τοῦ χρόνου· ἐπὶ εἰρήνης, ἐπὶ Θησεῶς· τὴν τοῦ σημείου ἐφ' οὗ ἀναφαίνεται τι· ἐπὶ πολλῶν ἔστιν ἰδεῖν, κτλ. προσήκει ἐπὶ τῶν κινδύνων τὴν ἀνδρίαν ἐρδεικνύσθαι (Δ. Συμμορ γ').—ἐπὶ Ἀυδίας ὀχεσθαι (Ξ).—εἰς Ἀυδίαν.—ἐπ' οἴκου διεκρίθησαν (Θ. Δ', 25). Τὸ δὲ ἐπὶ τινος λέγειν=περὶ τινος ὥς τὸ parler sur quelque sujet.

§. 52. Μετὰ δοτικῆς ἡ πρόθεσις ἐπὶ σημαίνει· 1. τὸ ἐπάνω· ἀλωπεκίδας ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς γορεῖν (Ξ).· 2. τὸ πλησίον· ἐπὶ τῇ θαλάσῃ (Ξ).· 3. τὸ κατόπι· καὶ τὸ ὕστερον· ἐπὶ τούτῳ—οἱ ἐπὶ

πᾶσι=οἱ ὀπισθεν τῶν ἄλλων τεταγμένοι, ἡ οὐρὰ τοῦ στρατοῦ· 4. σκοπὸν· ἐπὶ κακῷ ἀνθρώπου σίδηρος ἀνεύρηται (Ἡρ. Α', 68)· 5. συνθήκη· ἐπὶ τούτῳ ὑπεξίσταμαι τῆς ἀρχῆς (Ἡρ.). τὸ ἐναντίον· συνιστὰς τοὺς Ἀρχάδας ἐπὶ τῇ Σπάρτῃ. τὸ πᾶν μηχανήσασθαι ἐπὶ Αἰγυρίῃσι Ἡρ. Γ', 74. 88)· τὸ δὲ ἐπὶ σφίσι ἔχοντας (Ἡρ. Γ', 49) εἶναι αὐτὸ τὸ παρ' ἡμῖν τὰ ἔχει μ' αὐτὸν, μ' ἐκείνον, μ' αὐτοὺς κτλ. τὸ ἐπὶ τιμὴ εἶναι=εἰς τὴν ἐξουσίαν τινὸς εἶναι.— ἐφ' ἡμῖν, κτλ.

§. 53. Μετὰ αἰτιατικῆς ἡ πρόθεσις ἐπὶ σημαίνει· 1. διεύθυνσιν· ἅ. πρὸς τὰ ἄνω ἀναβαίνειν ἐφ' ἵππον· ἅ. διεύθυνσιν πρὸς τι ἐν γένει· ἐπὶ τὰς ἡδονὰς ὀρμῶν Ἰσ. γ'. ἐχθρικὴν κίνησιν· ἐλαύνειν ἐπὶ Πέρσας Ἡρ.· Σημαίνει· 2. ἔκτασιν τοπικὴν· τὸ ὄμμα δύναται ἐπὶ πολλὰ στάδια ἐξικνεῖσθαι (Σ.)· Σημαίνει· 3. διάρκειαν· ἐπὶ δέκα ἔτη (Θ.). Ἐκ τῆς σημασίας τῆς πρὸς τι διευθύνσεως προκύπτει ἡ σημασία τῆς συμφωρίας· ἐπὶ στάθμῃ (Ὀμ.).

§. 54. Ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς προθέσεως ταύτης ἐπικρατεῖ μάλιστα· 1. ἡ σημασία τοῦ ἐπάνω καὶ τοῦ προσέτι· ἐποικοδομεῖν, ἐπιτιθεῖν, ἐπιπλοῦσιν· ἐπῆρξε δὲ καὶ Ἑλλήνων (Ξ. Κ. Π. Α', α', 4). ἐπιγίγνεσθαι=μετέπειτα γεννᾶσθαι, ἐπιγινόμενοι=οἱ μεταγενέστεροι· 2. ἡ τοῦ ἐναντίον· ἐπιστρατεύειν, ἐπιγελαῖν· 3. ἡ τοῦ ἐναντίας· ἐπιγαμία=γάμων ἐπ' ἀλλαγῇ· 4. ἡ τοῦ ὀπισθεν· ἐπιτάττειν τῇ φάλαγγι (Ξ.), κτλ· τὸ δὲ ἐπιζητεῖσθαι (Ξ. Κ. Π. Α', β', 4)=ζητεῖσθαι ὥστε παρῆναι.

4. Ἡ Πρόθεσις μετὰ.

§ 55. Μετὰ γενικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις μετὰ σημαίνει τὸ ὁμοῦ μετ' ἐκείνου περιεπόλουν (Πλ.)—μετὰ τιος εἶναι, μάχεσθαι.—μετὰ πενίας, μετὰ κακῆς ἐλπίδος (Πλ.) ἐν τοῖς μετὰ τοῦ σώματος μηδὲν γινῶναι (Πλ.).—μετὰ τῆς ποιήσεως ἐπικρύπτεσθαι (Πλ.), κτλ., ἀναφαίνεται ἡ ἔννοια τῆς διὰ=διὰ τῆς ποιήσεως.

§ 56. Μετὰ αἰτιατικῆς ἡ πρόθεσις μετὰ σημαίνει· ἅ τὸ ὅτε· Δαρεῖος μετὰ Καμβύσῃν Περσῶν ἐβασίλευσεν (Θ. Α', 14)· ἅ. τὸ ἐν καιρῷ μεθ' ἡμέραν=κατὰ τὴν ἡμέραν, τὸ ἐναντίον τοῦ νύκτωρ (Ξ. Α' Δ', γ', 12)· παρὰ ποιηταῖς σημαίνει καὶ τὴν πρὸς τινα διεύθυνσιν βῆναι μετὰ Νέστορα (Ὀμ.), κτλ· ἐκ τούτου ἐν τῇ συνηθείᾳ μετὰ τὸν Νέστορα, μετ' ἐσένα=μετὰ σοῦ.

§. 57. Μετὰ δοτικῆς μόνον παρὰ ποιηταῖς ἀπαντᾷται ἡ μετὰ, σημαίνουσα τὰ παρὰ τοῖς πεζοῖς διὰ τῆς ἐν καὶ σὺν ἐξηγούμενα· μετὰ φρεσίν (Ὁμ.).—ταῖς ἰδαίαισι γυναιξὶ παρθένοισί τε μετὰ (Εὐρ. Ἐκ. 355). Οὕτω καὶ μετὰ χερσίν (καὶ μετὰ χεῖρας) ἔχειν, ἐξ οὗ τὸ μεταχειρίζεσθαι manier).

§. 58. Ἐν συνθέσει ἡ πρόθεσις μετὰ φυλάττει μάλιστα τὸ σημαίνονμενον τῆς κοινωρίας καὶ συμμεθέξεως· μετέχειν, μεταδιδό-
ραι. Τὸ συνέχειν δηλοῖ μᾶλλον συνάφειαν, τὸ μετέχειν μᾶλλον συνύπαρξιν, κατὰ Κρύγερον. Ὡσαύτως καὶ τὸ τῆς μεταβολῆς· μεθίσ-
τάναι, μεταροεῖν, μεταδοξάζειν, μέτοικος· ἐν τοῖς μεταπέμφομαι, μετέρχομαι, μέτειμι, κτλ. ἐφύλαξε τὴν σημασίαν τοῦ πρὸς τινα· ἐν τοῖς μεταδιώκω, μεταθέω, κτλ, τὴν τοῦ κατόπιν.

5. Ἡ Πρόθεσις παρὰ.

§. 59. Ἡ πρόθεσις παρὰ, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει τὸ ἐκ τινος, προσώπου, συνήθως, δέχεσθαι τί· ἕτερος παρ' ἑτέρου δεχόμενος (Πλ.)· οὕτω λαμβάνειν, ζητεῖν, ἀκούειν, μαρθάνειν, πυρθάνεσθαι παρὰ τινός τι, κτλ. Ὡσαύτως ἦκειν, ἔρχεσθαι, πέμ-
πεσθαι παρὰ τινος, κτλ. Σπικνιώτερον δὲ ἐπὶ ἀψύχων, λαμβάνειν παρὰ τῆς γῆς (Πλ.).—παρὰ φύσεως λαμβάνειν (Πλ.). Τὸ δὲ ἀνή-
λωσα παρ' ἑμαυτοῦ (Ἰσχυῖος) καὶ τὰ ὅμοια—ἐκ τοῦ ἐμοῦ βαλκαντίου, ἐξ ἰδίων.

§. 60. Μετὰ δοτικῆς σημαίνει ἡ παρὰ 1. τὸ πλησίον, συνήθως ἐπὶ προσώπων· παρ' ἡμῶν ἐγράφη (Αἰσχίν.).—παρὰ μητρὶ, παρὰ τῷ διδασκάλῳ σιτεῖσθαι (Ξ. Κ. Π. Δ', 6', 8). 2. κτήσιν· τὸ παρ' ὑ-
μῶν (ναυτικὸν) καὶ τὸ ἡμέτερον (Θ. Α', 36). 3. κρίσιν· παρὰ Δα-
ρεῖω κριτῇ (Ἡρ.).—θαυμαστότερος παρὰ πᾶσι νομίζεται (Δ). Παρ' Ὀμήρῳ δὲ ἡ πρόθεσις παρὰ ἀπαντᾷται καὶ μετὰ γενικῆς καὶ μετὰ δοτικῆς ἐπὶ ἀψύχων· ἐνίοτε δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἀττικαῖς ποιηταῖς· μότος παρὰ σκηναῖσιν (Σ. Αἰ. 985). Ὑποπτον δὲ τὸ (Θ. Β', 89) παρὰ ταῖς ναυσίν, τινῶν μὲν ἀντιγράφων φερόντων ἐν ταῖς, τινῶν δὲ ταῖς τε.

§. 61. Μετὰ αἰτιατικῆς ἡ πρόθεσις παρὰ σημαίνει 1. κίνησιν πρὸς ἐμψυχον· ἔρχει παρὰ τὸν Πρωταγόραν (Πλ.)=πρὸς. 2. τὸ πλαγίως καὶ παραλλήλως πλησίον κινεῖσθαι καὶ κεῖσθαι· παρὰ

τὴν Βαβυλῶνα παρίεναι (Ξ).—ἦσαν πολλὰ κῶμαι παρὰ τὸν ποταμόν (Ξ), κτλ.

§. 62. Ὡς δὲ τὸ ἰέναι παρὰ Τισσαφέρνει (Ξ. Ἀρ. Β', ε', 27) = ἰέναι παρὰ Τισσαφέρνη καὶ μένειν παρὰ Τισσαφέρνει, οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, τὸ στήτε παρ' ἐμὲ π.λησίον (Ἀρφ. Α. 1122) = ἐλθόντες παρ' ἐμὲ στήτε παρ' ἐμοί (ἴδε §. 20). Ἐκ τούτων προῦκυψαν τὰ εἶναι, μένειν, καθῆσθαι παρὰ τινα, κτλ. Ἐπὶ δὲ ἀψύχων μετὰ αἰτιατικῆς ἢ παρὰ σημαίνει καὶ, ἄνευ τῆς παρσημασίας τοῦ παραλ-
λήλως ἢ τῆς συμπτύξεως τῆς κινήσεως καὶ ἡρεμίας, ἀπλῶς τὸ π.λησίον παρὰ τὴν πόλιν ἢν πυραμῖς (Ξ).—παρὰ τὰς ραῦς ἀριστοποιεῖσθαι (Θ).—παρὰ τὸ τεῖχος.—Φρυγία ἢ παρὰ τὸν Ἑλλησποντον (Ξ).

§. 63. Ἐκ τῆς τοπικῆς ἀνεπτύχθη ἡ χρονικὴ σημασία παρὰ τὸν πόλεμον (Ις). Ἐκ δὲ τῆς σημασίας τοῦ π.λησίον ἀνεπτύχθη ἡ σημασία τῆς παραθέσεως ἡλίου ἐκλείψεις πυκνότεραι παρὰ τὰ ἐκ τοῦ πρὶν χρόνου μνημονευόμενα (Θ. Α, 23). Ἐκ ταύτης δὲ ἡ σημασία τῆς διαφορᾶς παρὰ τέσσαρας ἡμέρας (Ισαῖος). Διαφόρως δὲ ἀνεπτύχθησαν ἡ σημασία τοῦ αἰτίου παρὰ τὴν ἰδίαν ἀμέλειαν (Δ), καὶ ἡ σημασία τῆς παραβάσεως παρὰ τὸ δίκαιον (Πλ.).—παρὰ φύσιν.—παρὰ τὰ σημαινόμενα.—παρὰ οἰωνόν (Ξ) = in vitis auguriis.

§. 64. Ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς προθέσεως παρὰ ἐπικρατεῖ ἡ σημασία 1. τῆς παρουσίας, τοῦ παρῑσιῶσθαι πρῆναι, παραγῆγεσθαι, παρέρχεσθαι 2. ἢ τοῦ π.λησίον παρακαθῆσθαι, παρατιθέναι, παρακαλεῖν 3. ἢ ἔννοια τοῦ ἐκ τιος παραλαμβάνειν, παραιρεῖν τινός τι ἢ τῆς παραβάσεως, κυριολεκτικῶς τε καὶ τροπικῶς παραμείβεσθαι, παραβαίνειν, παρασπονδεῖν, κτλ καὶ συχνάκις σημαίνει στρεβλόν τι παροῦν, παρακούειν, παρερμηνεύειν, κτλ.

6. Ἡ Πρόθεσις πρὸς.

§. 65. Μετὰ γενικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις πρὸς σημαίνει 1. τὴν ἐκ τιος διεύθυνσιν, τὸ ἐκ μέρους πρὸς τῆς Βοιωτίας κεῖται (Δ) 2. καταγωγήν πρὸς πατρός, πρὸς μητρός (Δ) 3. συμφωνίαν χρηστοῦ πρὸς ἀνδρός (Μ). τὸ ποιητικὸν αἶτιον ἐπὶ τῶν παθητικῶν ῥημάτων τὸ ποιούμενον πρὸς Λακεδαιμονίῳ. Ὡσαύτως δὲ καὶ πρὸς ἐμοῦ συγγόμενον (Σ).—πρὸς τῶν Ἀτρειδῶν ὥς διόλλυμαι (Σ).

Ἐκ τῆς πρώτης προκύπτει ἡ ἔννοια τοῦ πλησίον· πρὸς θαλάσσης (Ἡρ. Γ', 154', καὶ ἡ τῆς πρὸς τι διευθύνσεως· οἰκέειν πρὸς ῥότου ἀνέμου (Ἡρ. Γ', 101)· οὕτω πρὸς θεῶν, πρὸς ἀνθρώπων.

§. 66. Μετὰ δοτικῆς ἡ πρόθεσις πρὸς σημαίνει, κατὰ πρῶτον, τὸ πλησίον· πρὸς τῷ Εὐφράτῃ ποταμῷ.—πρὸς τῇ Ἀσσυρίᾳ (Ξ.).—πρὸς ἑαυτοῖς ἔχειν (Ξ.)=πλησίον, μεθ' ἑαυτῶν. Ἐκ ταύτης ἀνεπτύχθη ἡ σημασία τοῦ προσέχειν τιρὶ· πρὸς τῷ λαβεῖν ὁ τοῦς ὦν (Γν.). καὶ ἡ σημασία τοῦ ἀρμύζοντος· αἱ ἀσπίδες πρὸς τοῖς ὤμοις οὔσαι (Ξ. Κ. Π. Ζ', α, 33). Ὡσαύτως καὶ ἡ σημασία τοῦ προσέτι· πρὸς τούτοις.—πρὸς τοῖς ἄλλοις πᾶσι καὶ παροῦργός ἐστιν.

§. 67. Μετὰ αἰτιατικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις πρὸς σημαίνει διευθύνειν πρὸς τι· ἐπὶ τόπον· πρὸς βορρᾶν.—πλέειν πρὸς οἶκους (Ξ.)· ἐπὶ προσώπων· Ἀτρείδας πρὸς φίλους (Ξ.)· ἐπὶ ἔργον· χωρῶ πρὸς ἔργον.—ἀθύμως μὲν ἦλθον πρὸς τὰ ὅπλα, ἀθύμως δὲ ἐπὶ τὰς φυλακάς (Ξ. Ἀρ. Γ', α, 40)· ἐπὶ σκοποῦ· μαρθάνομεν πρὸς τὸ εἰδέναί τὴν ἀλήθειαν (Πλ.)· ἐπὶ ἠθικῆς τάσεως· πρὸς τὰ χρηστὰ ὄρα (Ξ.).

§. 68. Ἐκ ταύτης ἀνεπτύχθη ἡ χρονικὴ σημασία· πρὸς ἐσπέραν (Πλ.)· πρὸς ἡμέραν (Ξ. Ἀρ. Δ', ε, 21), ὥς καὶ, ἐν τῇ συνθεσίᾳ· πρὸς τὰ χαράγματα· ἡ τοῦ ἐναντίον· ταχθέντες ἴσοι πρὸς ἴσους.—κῶν φέρεται πρὸς κάπρον (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 21), ἡ τῆς παραθέσεως· λῆρος πάντα ἐδόκει εἶναι πρὸς τὸ ἀργύριον ἔχειν (Ξ. Ἀρ. Ζ', ζ', 41).—οὐδὲν πρὸς ἐμέ· ἡ τῆς συμφωνίας· πρὸς αὐτὸν ἄδειν.—πρὸς τὸν δεσπότην δεῖ ζῆν ἐμέ (Μ.).—πρὸς ταῦτα=πρὸς ταῦτα ἀποβλέπων=τούτων οὕτως ἐχόντων=ὅθεν.—πρὸς ἡδονὴν λέγειν=ὥστε ἡδεσθαι τὸν ἀκούοντα.—πρὸς βίαν=βιαίως.

§. 69. Ἐν ταῖς συνθέσει τῆς προθέσεως ταύτης ἐπικρατεῖ ἡ σημασία τῆς πρὸς τι κινήσεως· ἡ διευθύνσεως· προσιέναι, προσέρχεσθαι, προσκαλεῖν.—ἡ τῆς τοῦ πλησίον· προσεχής.—ἡ τοῦ προσέτι· προστιθέναι, προσαποβάλλειν· προσδεῖν=πρὸς τοῖς οὔσι δεῖν.—ἡ τοῦ ἀρμύζοντος· προσήκον.—οὐ σοι προσήκει=δὲν ἀρμόζει εἰς σέ, δὲν εἶναι ἔργον σου.

7. Ἡ Πρόθεσις ὑπό.

§. 70. Ἡ πρόθεσις ὑπό, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει τὸ ἐποκάτω· πηγὴ ὑπὸ τῆς πλατάνου (Πλ. Φαίδρ. 230).—τὰ ὑπὸ γῆς

δικαστήρια (Πλ. Φαίδρ. 249).—ὑπὸ μάλης (Πλ. Ν. Ζ', 789).—
ὑπὸ χθονός (Σοφ.) καὶ τροπικῶς· ὑπὸ κήρυκος. Οὕτω καὶ κατέσχευ'
ὑπὸ σκότου τὸν φθόρον (Ξ. Κ. Π. Δ', 5, 14)=ἐκρυψεν, ὑπεκρίνατο.
Ἐπὶ τῶν παθητικῶν ρημάτων σημαίνει τὸ ἐνεργεῖν αἰτίον· ὑπὸ πολ-
λῶν τιτρώσκεσθαι (Ξ.).—ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν συκοφαντεῖσθαι (Ξ.).—
ὑπὸ τοῦ τόπου διδάσκεσθαι (Πλ.), κτλ. (Ἴδε περὶ τῶν Παθητικῶν
Ρημάτων). Ὡσαύτως, κατ' ἀναλογίαν, θανεῖν ὑπὸ τιρος.—παθεῖν
ὑπὸ τιρος.—ὑπ' ἐλπίδων διώλεσεν. Οὕτω καὶ ὑφ' ἡδονῆς, ὑπὸ τῆς
χαρμοῆς, ὑπὸ κάλλους καὶ μεγέθους.

§. 71. Μετὰ δοτικῆς ἡ πρόθεσις ὑπὸ σημαίνει ὡσαύτως τὸ ὑπο-
κάτω· ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει· ὑπὸ στέγῃ· ὑπὸ σκηναῖς· ἐκ τούτου καὶ ἡ
προσεπισημασία τοῦ ὀργάνου· ὦ Ζεῦ, ὑπὸ σφ' φθίσον κεραυνῷ (Σ.).
τῆς ἐπικρύψεως· ὑπὸ τῷ ἱματίῳ, καὶ ἡ τῆς ὑποταγῆς· ὑπὸ νόμοις
καὶ πατρί (Πλ. Πολιτ. Θ', 574).—τρέφεσθαι ὑπὸ τῇ μητρὶ, ὅπερ
ἐμφαίνει τι φιλοφρονέστερον τοῦ τρέφεσθαι ὑπὸ τῆς μητρός.

§. 72. Καὶ μετὰ αἰτιατικῆς ἡ πρόθεσις ὑπὸ σημαίνει τὸ ὑπο-
κάτω· ἐπὶ κινήσεως· γοιτᾶ γὰρ ὑπ' ἀγρίαν ὕλην (Σ.).—ἀναγεχωρη-
κότες ὑπὸ τὸ τεῖχος (Ξ.).—ὑπὸ τὴν σκιάν ἐκαθέζετο (Λυδ.), ἐνθα
καὶ τις ἔκτασις προσεπισημάζεται· ἐπὶ ὑποταγῆς· ὑφ' ἑαυτοὺς ποι-
εῖσθαι (Πλ. Πολ. Α', 348· ἄλλοι γράφουσιν ἑαυτοῖς). Ὡσαύτως
οἱ ὑπ' αὐτὸν ἄρχοντες.—οἱ ὑπὸ βασιλεῖα βάρβαροι (Ξ.). Τίθεται
προσέτι εἰς δῆλωσιν χρόνου· ὑπὸ τὴν νύκτα, ὑπὸ τὴν ἔω, ὑπὸ τὸν
σεισμόν (Θ. Β', 27).

§. 73. Ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς προθέσεως ταύτης ἐπικρατεῖ μάλ-
ιστα· 1. ἡ σημασία τοῦ ὑποκάτω, κυριολεκτικῶς τε καὶ τροπικῶς·
ὑπόγειος, υποζύγιον, ὑφυδρος, ὑραλος, υποχείριος, υπόσπονδος·
2. ἡ τοῦ σχολαίως, ἀρεπαισθήτως καὶ κρυφίως· υποχωρῶ, ὑπά-
γω, υποδύομαι. Ἐκ τούτων προκύπτει καὶ ἡ τοῦ ὀλίγου· ὑπάργυ-
ρος, ὑπόχαλκος, ὑπόλευκος=οὐχὶ καθαρῶς λευκός, ὑπόφαιος, ὑ-
πόπικρος.

§. 74. Τοσαῦτα καὶ περὶ τῶν προθέσεων, ἅτινα ὅμως καὶ ἄλλως
ἐπ' ἀπειρον σχεδὸν ποικίλλουσιν. Ἐπειδὴ δὴλ. πάντα τὰ προσεχῇ
εὐκόλως ἐναλλάσσονται, καὶ ἐπειδὴ ὁ τόπος καὶ ὁ χρόνος κοινω-
νοῦσι τοσοῦτον πρὸς ἄλληλα, διότι δι' αὐτῶν καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐνεργεῖ
ὁ νοῦς, διὰ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν προθέσεων, ὡς καὶ ἐπὶ ἄλλων, ἡ

τοπική σημασία εὐκολώτατα μεταπίπτει εἰς τὴν χρονικὴν· ὥς εἶναι τὸ κατὰ τὴν ἀγνίαν περιέρχεσθαι, ὥς πρὸς τὸ ἔν, οὕτως εἶναι τὸ κατὰ τὴν ἡμέραν, ὥς πρὸς τὸ ἄλλο. Ἐπίσης εὐκόλως γίνεται ἡ ἐκ τῆς κυριολεκτικῆς εἰς τὴν τροπικὴν σημασίαν μετάπτωσις· ὁ ὑπερβαίνων τοὺς νόμους εἶναι ὥς ὁ ὑπερβαίνων τοὺς τεθειμένους ὅρους (Ἡρ. Γ', 108).

* §. 75. Οὕτως ὁ ἀναιδείην ἐπιειμένος (ἰλ. Α, 149) εἶναι οἷον ὁ χιτῶνα ἐπιειμένος· ὁ τιμὰς τινι περιάπτων ἢ ἀνελευθερίαν (Ξ. Κ. Π. Ζ', ε, 60. Η, δ', 32) εἶναι οἷον ὁ περιδέριον ἢ ἄλλο τι περιάμ-μα ὑλικὸν περιτιθεῖς τινι· προσποιῶμαι τὴν *ρίκην* = πρὸς ἐμυτῶ ποιῶ τὴν νίκην, οἰκισιοποιῶμαι· ἔθεν καὶ οὐδὲν πέποιθε δεινὸν ὁ λαιδορούμενος, ἐὰν μὴ προσποιῆται = ἐὰν μὴ οἰκισιοποιῆται, ἐὰν μὴ ὥς περὶ αὐτοῦ λεγομένην ἐκλαμβάνῃ τὴν λαιδορίαν (ἴδε Κοραῆν εἰς Θεοφράστου Χαρακτῆρας, ἐν τέλει)· προσποιῶμαι βήττειν (Ξ. Κ. Π. Β', β', 5) = ποιῶ ἐμυτὸν πρὸς τὸ βήττειν, ὑποκρίνομαι (κα-μύρομαι ἐν τῇ συνηθείᾳ)· προσποιῶμαι τῶν χρημάτων, τοῦ δό-ματος (ἰσχύος) = πρὸς ἐμυτοῦ ποιῶμαι, ἀντιποιῶμαι· οὕτω παρο-ρᾶν, ἀνέχειν ἐπὶ διαφόρων σήμεινομένων, κτλ., ὑποβαστάζειν, ὑ-πέχειν χεῖρα, ὑποστῆναι κινδύνους· οὕτως ὑπόστεργος ὁ ὑπὸ τῇ στέγῃ καὶ ὁ ἐντὸς τῆς οἰκίας, ἕπουλος ὁ ὑπὸ τῇ οὐλῇ, εἶτα δὲ ὁ κρυφίους, ὁ δόλιος, κτλ. Ἡ τοιαύτη σπουδὴ ἔσται ὠφέλιμος προ-παρχσκευή εἰς τὴν Ἑρμηνευτικὴν.*

* §. 76. Ἀλλὰ ἐκτὸς τούτου αἱ προθέσεις, ὑπὸ διαφόρους ἐπόψεις θεωρούμεναι, καὶ ἐκ συγγενοῦς εἰς συγγενῇ σχέσιν τρεπόμεναι, πα-ρίστανται ἐν τέλει ὑπὸ τοσοῦτον κεχωρισμένα καὶ ἀπ' ἀλλήλων διά-φορα σημεινόμενα, ὥστε μόλις διακρίνεται ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ συγγένεια τούτων, καὶ δυσκόλως προσδιορίζεται ἡ καθ' αὐτὸ δύναμις τῆς προ-θέσεως· ἀνείλε τὸν ἄνδρα καὶ ἀνείλεν ἢ Πυθίᾳ παραβαίνειν, ἐπὶ τῶν ὁμηρικῶν ὄχημάτων, παραβαίνειν συνθήκας, καὶ παράβασις ἐν τῇ κωμῳδίᾳ διαγράφειν πόλιν (Πλ.), διαγράφειν στρατόν, διαγρά-φειν δίκην, καὶ, μέσως, διαγράφασθαι τὴν κατηγορίαν, διαγράψα-σθαι τὴν γραφὴν· ἀπογράφεσθαι τὴν Ὀδύσειαν καὶ ἀπογράφεσθαι εἰς τὸν κατάλογον· πρόσδοσις· ἀ = προσέλευσις, προσευχή· β' = πᾶ-ροδος τοῦ ῥήτορος εἰς τὸ βῆμα· γ' = αἱ πρόσοδοι, τὰ εἰσοδήματα, ὥς καὶ τὰ προσιόντα τῇ πόλει (Λυσ. Ἀπολογ. Δωροδοκίας §. 13).

Ἄλλοτε δὲ συμπίπτουσιν εἰς τὴν σημασίαν διαφορώταται προθέσεις· ἀνὰ κράτος, κατὰ κράτος, εἰς δύναμιν, κατὰ δύναμιν· ἐθίδου ἐκαστῷ πρὸς τὴν ἀξίαν (Ξ.)· καὶ κατὰ τὴν ἀξίαν· ἀφ' οὗ καὶ ἐξ οὗ, κτλ. *

* §. 77. Γεννᾶται λοιπὸν ἡ ἔλλογος ἐπιθυμία τοῦ γινώσκειν ἂν τὰ διάφορα ταῦτα τῶν προθέσεων σημαίνοντα δυνατόν νὰ ἀναχθῶσιν εἰς ἓν πρῶτον καὶ κύριον ἐξ οὗ τὰ λοιπὰ ἐπήγασαν, ποῖον τοῦτο, τίς καὶ ποῖα ἡ κλίμαξ δι' ἧς, καὶ ὁ τρόπος καθ' ὃν τόσας βαθμίδας κατήλθον, τίνα τὰ ὅρια ἐκάστης, κτλ· πῶς ἐνεργοῦσιν αἱ πτώσεις εἰς τὰς προθέσεις καὶ αἱ προθέσεις εἰς τὰς πτώσεις, παραινῶ τινα καὶ παρακαλῶ τινα· πῶς ἡ ἔννοια εἰς τὴν σημασίαν τοῦ ῥήματος, αὕτη δὲ εἰς τὴν σύνταξιν αὐτοῦ, κτλ. Ὡσαύτως τίμη λόγῳ συμπίπτουσι τὰ σημαίνοντα. Ἀλλὰ ἡ ἐξακρίβωσις τούτων ἤθελεν ἀπαιτήσῃ δλόκληρον, καὶ ταύτην οὐχὶ μικράν, ἐρμηνευτικὴν πραγματείαν. Ἐν τούτοις καὶ περὶ τούτων εἶπον ἀλλαχοῦ ὀλίγα τινα, κατ' ἀναλογίαν προσπαθήσας νὰ ἐξηγήσω ἅλλα. Ἴδε *Εἰσαγωγήν* εἰς τὴν *Ε.λ.ληνικήν* *Σύνταξιν* καὶ *Σ. II. Β'*. *

* §. 78. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δυνατόν ἔσως καὶ ἄλλα πολλὰ τῶν προθέσεων ἐξηγήσαι, δυσκολώτερα καὶ οἷον ἀλλήλοις μαχόμενα παριστάμενα. Οὕτω, π. χ. συνηθέστερον μὲν καὶ σαφέστερον λέγεται *καλεῖσθαι* ἀπὸ *τινος* (Ἡρ. Α', 7. Θ. Σ', 2, κλ.), λέγεται ἔμως καὶ *καλεῖσθαι* ἐπὶ *τινος* (Ἡρ. Α', 94. Δ', 45). Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τοῦ *Ἀτλαρτος* οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἐγένοντο ἐπώνυμοι· *καλεοῦνται* γὰρ δὴ *Ἀτλαρτες*. — ἐπὶ *Αυδοῦ* ἔσχον τὴν ἐπωνυμίην (Ἡρ. Δ', 184. Ζ'. 74). Ταῦτα ἐξηγοῦνται παρὰβαλλόμενα πρὸς τὰ ἐπὶ γῆς, ἐπ' ἀγυρῶν (Ἡρ Ζ', 188), ἐπὶ τοῦ ἀξέστου πέτρου (Σ. Κ. 19). Ὡς δηλ. ταῦτα παρίστανται οἷον ἐπὶ ἀρχετύπου τινὸς ἐκτυπωθὲν καὶ ἐκείθεν ἀπομαχθέν. Τὸ αὐτὸ δὲ δι' ἄλλης προθέσεως ἐκφέρεται καὶ ἐμικλώτερον καὶ σαφέστερον· κατὰ τοῦ *Λύκου* τὴν ἐπωνυμίην *Λύκιοι* ἐκλήθησαν (Ἡρ. Α', 173). *

* §. 79. Τὸ *λέγειν* ἐπὶ *τινι* ἔπαινον (Θ. Β'. 34), καὶ τὸ ὅστις ἐρεῖ ἐπὶ τοῖς ἀποθαροῦσι (*Π.λ. Μετ.* 234), εἶναι ὥς εἰ ἐλέγετο ἐπὶ τῷ τάφῳ, ὅθεν καὶ ἐπιτάφιος. Τὸ ἐπὶ *παισὶ* *τελευτᾶν* = ἀποθνήσκει ἀφίνων παιδας, εἶναι ὥς εἰ ἐλέγετο ἐπὶ ταῖς ἀγκάλαις τῶν παίδων. Ὡσαύτως *ζῆν* ἐπὶ *παισὶ*. — *φρεύειν* ἐπὶ *τέκνοις* = ἐν ᾧ εἶχε τέκνα.

Τοιοῦτον φαίνεται καὶ τὸ (Ἡρ. Δ', 154) ὃς ἐπὶ θυγατρὶ ἀμήτορι ἔγρημε ἄλλην γυναῖκα=ἔλαβεν ἄλλην γυναῖκα, ἐν ᾧ εἶχε θυγατέρα ἀμήτορα, ἔφερε μητρὶαν εἰς τὴν ὀρφανὴν θυγατέρα του. Κατηγορεῖται Αἰμίλιος Πόρτος ὁ Κρῆς ὅτι, κατ' ἄλλα παράλληλα τοῦ Ἡρόδοτου χωρία, ἡρμήνευσε καὶ τοῦτο ἐπὶ κακῷ τῆς θυγατρὸς. *

* §. 80. Ἀλλ' εἰ μὲν τοῦτο δὲν περιέχεται εἰς τὰς λέξεις, ἐν πράγματι ὅμως ἐνυπάρχει· διότι ὁ Ἡρόδοτος τοῖς ἀνωτέρω ὑποσυνάπτει « ἡ δὲ ἐπεισελθοῦσα ἐδικαίει εἶναι καὶ τῷ ἔργῳ μητρική. » Οὕτως ἴσως ἐκληπτέα καὶ τὰ τοῦ Εὐριπίδου καὶ μὴ πηγῆς τοῖς δε μητρικήν τέκνοις.—μὴ γαμεῖν ἄλλην γυναῖκα ἐφ' ὅμειν μὴδ' ἀτιμάσειν ἐμέ, (Ἀλκ. 302. 307). Πάντῃ δὲ διάφορα τὰ τοῦ Ἀνδοκίδου (περὶ Μυστηρίων, κἀ) ἐπέγρημε τῇ θυγατρὶ τὴν μητέρα, ἥτοι μετὰ τὴν θυγατέρα ἔγρημε καὶ τὴν μητέρα, ὅ ἐστιν ἀμφοτέρας. *

* §. 81. Ὡς δὲ ἐν τῇ ἐπὶ προθέσει ἐπικρατεῖ ἡ ἔννοια τοῦ ἐπάνω, οὕτως ἐν τῇ ἀπὸ ἐπικρατεῖ ἡ ἔννοια τοῦ ἐκ τινος ὀρμαῖσθαι, χωρῆζεσθαι, παύειν· τοὺς ἰσθμοὺς ἀπελάμβανον.—εἰς τοῦτο πάντα ἀπεκρίθη (Θ. Α, 7. 49)=ἐχωρίσθησαν, μετέβησαν.—ὅσον ἀποζῆν (Θ. Α', 2)=ὅσον ἀπὸ τούτων ζῆν, τὰ ἑαυτῶν νεμομένους καὶ περιουσίαν οὐκ ἔχοντας=ὅσον νὰ ζῶσι μόνον, καὶ οὐδὲν πλεόν, ἥτοι λιτῶς καὶ μετρίως.—ἀπομάχεσθαι (Θ. Α, 70).—ἀπο. λογεῖσθαι=διὰ λόγου ἀποκρούειν τὴν κατηγορίαν. Οὕτως ἀπαυδᾶν, ἀπειρηκέναι, ἀποκάμνειν. Οὕτως ἀπα. λρεῖν, ἀπο. λοφύρεσθαι (Θ. Β', 46)=παύειν τοῦ ὀλοφυρμοῦ, οὐκ ἀπέχον τοῦ παρ' ἡμῖν ἀποκλαίω, ὥς καὶ ἀποτραφῶ, ἀπέφαγεν, ἀπέμαθεν, ὅπερ καὶ ἄλλως ἐξέσχόλισε λέγεται. Τοιαῦτα δὲ καὶ τὰ ὡς ἀντίθετα φαινόμενα· ἀποδει. λιᾶν=ἀποβάλλειν τὸ θάρρος, καὶ ἀποθρασύνεσθαι=ἀποβάλλειν τὴν δειλίαν καὶ θρασὺν γίνεσθαι. Κατὰ τοῦτο δὲ καὶ ἀποκινδυνεύειν, ἀποτολμᾶν, ἀποθαρρῆν, οὐτινος ἐναντίον εἶναι τὸ παρ' ἡμῖν τὰ πάρη τὸν ἀπὸ θάρρους του. Οὕτως ἀπογαλκτίζω, ἀφνπρίζω, κτλ. Ἰσως δὲ καὶ εἰς τὰ παρὰ μνηστῆς ἀλόχοισι, παρὰ Δαρείῳ, παρ' ἑαυτῷ, παρ' ἀνθρώποις, παρὰ θεῷ, παρὰ ταῦτα, παρὰ νόμον, κτλ, δὲν εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐφκρυσθῇ ἡ διάφορος μεταποίησις τῆς τοῦ π. λησιον ἔννοιᾳς, κτλ. *

* §. 82. Κατ' ἀναλογίαν δὲ πειρατέον ἐξηγήσαι καὶ ἄλλα οὐκ ὀλίγα τῶν προθέσεων, ἀπέχοντα κατὰ τὸ φαινόμενον τῆς πρώτης αὐ-

τῶν σημασίας, ὥς διασύρειν πτῶμα καὶ διασύρειν=κακολογεῖν. διαβάλλειν=περᾶν ἀπὸ μέρους εἰς μέρος καὶ=διασύρειν λόγοις ἤτοι συκοφαντεῖν· μὴ ἐντρεπώμεθα (Σ. Τ. 1547)=μὴ ἐπιστρέφώμεθα=μὴ μέλλωμεν, ἀποτέλεσμα δὲ τοῦ ἐπιστρέφεσθαι ἢ τοῦ παρ' ὁμήρῳ (Ιλ. Ζ, 496) ἐντροπαλίζεσθαι· πρόσχημα=καλλώπισμα καὶ=πρόφασις, διότι ἀπάνταχού οἶον προπέτασμα παρίσταται, ὅθεν καὶ τὸ προσωπεῖον δυνατόν νά ὀνομασθῇ οὕτως. Ὡσαύτως καὶ τὰ συνεπτυγμένῃν ἔννοιαν ἔχοντα, ὥς ἐκμοχθεῖν εὐκλειαν=διὰ μόχθων κτᾶσθαι· ἀπορχήσασθαι τὸν γάμον (Ἡρ. Γ', 159)=διὰ τῆς ἐρχήσεως ἀποβαλεῖν.—καθιμποτροφεῖν τὴν τοῦσίαν=δὲ ἵπποτροφίας καταδᾶπανᾶν.—καρδίας δ' ἐξίσταμαι τὸ δρᾶν (Σοφ. Ἀντ. 1105)=μεθίσταμαι τῆς γνώμης=ἀλλάσσω γνώμην=πείθομαι τὸ δρᾶν.*

* §. 83. Ἀνάλογα δὲ τούτων καὶ τὰ κίνησιν μὲν σημαίνοντα, ἀλλ' ὥς στάσεως σημαντικὰ παριστάμενα καὶ τούτων τὴν σύνταξιν δεχόμενα, ὥς οἱ ἐν τῷ Ἡραίῳ καταπεφευγότες (Ξ Ἑλλ. Δ', ζ', 5)=οἱ εἰς τὸ Ἡράϊον καταπεφευγότες καὶ ἐν αὐτῷ διατρίβοντες· ἐν τάφοις θέσθε (Σοφ. Οἰδ. Κ. 1410)=θέσθε εἰς τάφους καὶ ἔατε ἐν ταῖς τάφοις μένειν· καὶ ἀντιστρόφως τὰ στάσιν μὲν σημαίνοντα, ἀλλ' ὥς κινήσεως σημαντικὰ συντασσόμενα, οἷον εἰς δόμους μένειν=εἰσελθεῖν εἰς δόμους καὶ μένειν ἐν αὐτοῖς ἢ ἀπλῶς=βεβηκέναι· οὕτω καὶ ἔστηκε πέτραν (Εὐρ. Ίκ. 987)· ὅν τινα κεῖται τόπον (Σοφ. Φ. 145)· οὕτω καὶ θέσιν κειμένη (Θουκ. Α, 37)=διὰ τοῦ κεῖσθαι θέσιν ἔχουσα τοιαύτην.*

§. 84. Ὡς τὰ ἐπιρρήματα προθετικῶς ἐνίοτε ἐκλαμβάνονται (σ. 127), οὕτω καὶ αἱ προθέσεις ἐπιρρηματικῶς, ἅπασαι μὲν σχεδὸν παρ' ὁμήρῳ, συχνὸν δὲ καὶ τοῖς πεζογράφοις ἴωσι τοῦτο· ἐν δὲ καὶ Αἰθίοπες (Ἡρ. Θ', 32).—πρὸς δὲ (Ἡρ. Α', 7. Β', 119, καὶ πολλοῦ).—ἐπὶ δέ.—μετὰ δέ (Ἡρ. Α', 128. 171, κτλ). Ἐκ δὲ τῶν Ἀττικῶν παρὰ μὲν τοῖς πεζογράφοις ἢ πρὸς μετὰ τοῦ δέ, πρὸς δέ, ἐπομένου συνήθως τοῦ καὶ· πρὸς δὲ καὶ ὑπεσχόμεν αὐτῷ (Ξ. Κ. Π. ζ', δ', 8).—πρὸς δὲ καὶ κατὰ τύχην (Ξ. Α. Πολ. Β', ιβ') ἢ διὰ τοῦ καὶ πρὸς· καὶ πρὸς, τὸ ἀνάθημι (Δ. Μειδ. ιε') παρὰ Πλάτῳ καὶ ἐλευνόν γε πρὸς (Πλ. Γοργ. 469), παρὰ Ξενοφῶντι (Κ. Π. Β', α, 31) πρὸς δ' ἔτι· παρὰ δὲ ποιηταῖς καὶ ἡ ἐν καὶ ἡ ἐξ, καὶ

καὶ ἡ μετὰ καὶ ἡ κατὰ καπιθωθεῖω γε πρὸς.—πρὸς δ' ἂ βούλομαι λέγω (Αἰσχ. Πρ. 73. 928).—κατὰ μὲν φθίσας τὰν γαμφώνυχα παρθένον (Σ. Τ. 1198).—δράσω τε πρὸς (Εὐρ. Ὀρ. 622).

* §. 85. Αἱ προθέσεις ἐνίοτε τίθενται μετὰ τὰς ἰδίας αὐτῶν πτώσεις, ἀναβιβάζομένου συνήθως τοῦ τόνου ἐπὶ τῶν δυσυλλάβων Ἀρτέμιδι ξὺν (Ὀμ.).—λύων πέρι (Πλ.)· τοῦτο καλεῖται Ἀναστροφή. Ἄλλοτε δὲ χωρίζονται τῶν πτώσεων, ἄλλης λέξεως μεσολαβούσης, ὡς παρὰ τι ποιεῖν (Ξ. Συμπ. Η, ιζ').—ταῦτ' ἐπιεικῶς ἐστὶ ὑπὸ τι ἄτοπα (Πλ. Γοργ. 493)· ὁ χωρισμὸς οὗτος καλεῖται Τμησις.*

* §. 86. Ἐκ τοῦ ὀνόματος τούτου ἤθελε συμπεράνει τις ὅτι, ἐν ᾧ ἦσαν ἤδη ἐπὶ τῶν Ἀττικῶν αἱ προθέσεις ἀνεπτυγμένοι καὶ πάντῃ πάντως κατηρτισμένοι, διεχώρισαν αὐτὰς βιαίως. Ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα οὐκ ἔχει οὕτω· πολλοῦ γε καὶ δεῖ. Ἀπ' ἐναντίας ἐπὶ Ὀμήρου αἱ προθέσεις εἶχαν ἐπιρρήματικὴν δύναμιν· τὰ τοιαῦτα λοιπὸν εἶναι λείψανα τῆς ἀρχαίας αὐτῶν χρήσεως. Παραβαλλομένης λοιπὸν τῆς μετέπειτα συνθησεστάτης συνθέσεως πρὸς τὸ σπανιώτερον τοῦτο φαινόμενον, ἐγεννήθη πιθανῶς τὸ ὄνομα Τμησις. Τοιοῦτον φαίνεται καὶ τὸ (Θ. Γ', 13) ξὺν κακῶς ποιεῖν, τὸ ὅποιον προὔτεινάν τινες νὰ γραφῇ ξυγκακῶς ποιεῖν, ὡς ἀντενποιοεῖν καὶ ἀντιπίσσειν. Τοιαῦτα εἶναι τὰ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἐξηγηθέντα. Τοιαῦτα καὶ τὰ παρ' ἡμῶν δὲν μετὰ τὸ κάμνω.—πέρα τὸ ἐξήλωσε.—δὲν τὸ λέγει ξανά.*

§. 87. Αἱ μέχρι τοῦδε ἐξετασθεῖσαι εἶναι αἱ κύριαι καὶ γνήσιαι προθέσεις, μετὰ ὀνόματος καὶ ῥήματος συντιθέμεναι. Ἐκτὸς δὲ τούτων ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι τινὲς ἡμιτελεῖς, οὔτε μετ' ὀνόματος οὔτε μετὰ ῥήματος συντιθέμεναι, καὶ μόνον τὴν μετὰ πτώσεως σύνταξιν δεχόμεναι. Αὗται ἀνάγονται εἰς τὰ ἐπιρρήματα ἢ εἰς τοὺς συνδέσμους. Τοιαῦτα εἰσιν ἄνευ, ἔνεκα, μεταξὺ, ἄχρι, μέχρι, ἐντός, ἐκτός. Καὶ τὸ χάριν ἀναφέρουσιν ἐνταῦθα ἀλλ' αὐτὸ εἶναι προφανῶς ὄνομα, ὡς ἴσως καὶ τὸ χωρίς.

§. 88. Περὶ τούτων ὡς καὶ περὶ τῶν ἀνωτέρω, καὶ περὶ ἄλλων εἰς τὰς προθέσεις ἰδιαζόντων κατὰ πλάτος πραγματεύομαι ἐν Σ. Π. Β', καὶ ἐν τῇ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Σύνταξιν Εἰσαγωγῇ. Ἀλλὰ ἤθελεν εἶναι τοῦ κόπου ἀντάξιον πλῆρες περὶ Προθέσεων πόνημα, περιλαμβάνον πᾶν ὃ ἐνταῦθα ἀναφέρεται. Δὲν θέλει ἐν τούτῳ βέβαια παραλειφθῇ καὶ τὸ περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐνεστώσης

ἐκκτονταστηρίδος ἐν Γερμανίᾳ, μεταξὺ τοῦ περιφήμου θεολόγου Παύλου καὶ τῶν τὰ τοῦ φιλολόγου Φρ. Φισχέρου ἀσπαζομένων ἀναφυνὲν περίεργον ζήτημα. Εἰ τὰ ἐκ προθέσεως σύνθετα ῥήματα σημαίνουσί τι πλέον τῶν ἀπλῶν, ἢ οὐχί; ὅπερ ἐκ τῶν τῆς Θείας Γραφῆς συγγραφῶν ἀρξάμενον ἐπεξετάθη μετέπειτα καὶ εἰς τοὺς ἐγκρίτους ἤτοι κλασικοὺς τῶν ἀρχαίων. Τὸ πρῶτον ἐδέχετο ὁ θεολόγος, τὸ δεύτερον οἱ φιλόλογοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ Συνδέσμων καὶ Πολυσήμων Μορίων.

§. 1. Οἱ σύνδεσμοι χρησιμεύουσιν, ὡς καὶ τὸ ὄνομα δηλοῖ, εἰς τὴν πρὸς ἀλλήλους σύνδεσιν τῶν λόγων καὶ τῶν μερῶν αὐτῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ σύνδεσις εἶναι πολυειδής, διὰ τοῦτο πολυειδεῖς εἶναι καὶ οἱ σύνδεσμοι.

§. 2. Ὡς κύριοι δὲ σύνδεσμοι, τῶν ὁποίων ἡ δύναμις καὶ ἀναγκαιότερον ἀπαιτεῖται καὶ καθαρώτερον ἀναφαίνεται ἐν τῇ συνδέσει καὶ συναφείᾳ τῶν ἐννοιῶν, δυνατὸν νὰ διακριθῶσιν οἱ ἑξῆς, ὀνομαζόμενοι ἐκ τοῦ κυριωτέρου αὐτῶν ἔργου.

1. Οἱ συμπλεκτικοί, καταφατικῶς μὲν καί, τε' ἀποφατικῶς δέ· οὔτε, μήτε· οὐδέ, μηδέ· συμμίκτως· οὐ μόνον, — ἀλλὰ καί.

2. Οἱ διαζευκτικοί· ἢ, ἢτοι, εἴτε.

3. Οἱ ἀντιθετικοί ἢ ἐναντιωματικοί· μὲν, δέ, ἀλλὰ, ἀτάρ, μὲντοι, καίτοι, καίπερ, ὅμως, αὖ.

4. Οἱ αἰτιολογικοί· ἐπεὶ, ὅτι, διότι, ὥς, ἄτε, ὅτε, ὁπότε, γάρ.

5. Οἱ τελικοί· ἵνα, ὥς, ὅπως, ὅθρα.

6. Οἱ ὑποθετικοί· εἰ, ἐάν (ἐκ τοῦ εἰ ἄν), ἄν, ἤν.

7. Οἱ χρονικοί· ὅτε, ὁπότε, ἡνίκα, ἐπεὶ, ἐπειδή, ἔστε, ἔως, ἄχρι, μέχρι.

8. Οἱ συλλογιστικοί ἢ συμπερασματικοί· ὥς, ὥστε, ἄρα, δῆ, οὖν, τοίνυν.

9. Οἱ ἀναφορικοί ἐν οἷς καὶ οἱ συγκριτικοί καὶ παραβολικοί ὥς, ὥσπερ, καθὼς, καθά, καθάπερ.

10. Οἱ εἰδικοί ἢ διηγηματικοί· ὅτι, ὥς.

§. 3. Πολυειδῶς διακροῦνται καὶ ὀνομάζονται οἱ σύνδεσμοι πρὸς

τῶν ἀρχαίων γραμματικῶν· διότι ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἀναφέρονται παρ' αὐτῶν διαβεβαιωτικοί, διαπορητικοί, διασαφητικοί, ἐλεγκτικοί, ἐπιφορητικοί, συναπτικοί καὶ παρασυναπτικοί, οὕτω καλούμενοι οἱ ὑποθετικοί, κατὰ τὴν διάφορον σχέσιν τῆς ὑποθέσεως καὶ συνεπίσης, ἀποτελεσματικοί οἱ τελικοί, κτλ. Τούτων ἡ ἐξακριβωσις συνδέεται μετὰ τῆς περὶ τὴν Λογικὴν ἐρεύνης, ὡς ἐπράγματευθήσαν αὐτὴν οἱ Στωϊκοί· Ἴδε Δ. Α. Ζ', 71.

§. 4. Ἐπειδὴ διὰ τούτων καὶ τῶν ἐκ τούτων γίνεται ἡ σύνδεσις τῶν λόγων καὶ τῶν μερῶν αὐτῶν, διὰ τοῦτο ὁ περὶ τούτων λόγος γίνεται οἰκτιότερον ἐν τῷ ἐπομένῳ *Περὶ Συνδέσεως Τμήματι*, νῦν δὲ ὀλίγα τινὰ περὶ *Πολυσημῶν Μόριων*.

§. 5. Μόρια ἐν τῇ γραμματικῇ, οἷον μικρὰ μέρη, ἀντιθέτως πρὸς τὰ μεγαλύτερα, εἶναι βέβαια καὶ τὰ ἀριθμητικὰ ὀνόματα, καὶ αἱ ἀντωνυμίας καὶ τὰ ἄρθρα· συνήθως ὁμῶς κελοῦνται οὕτω τὰ ἄκλιτα μέρη τοῦ λόγου, τὰ ἐπιρρήματα, αἱ προθέσεις καὶ οἱ σύνδεσμοι. Ἀνωτέρω εἶδομεν ὅτι ποικίλλουσι μὲν καὶ ταῦτα βεβαίως ἐνίοτε κατὰ τὴν χρῆσιν· αἱ προθέσεις, π. χ. ἐκλαμβάνονται ἐπιρρηματικῶς, καὶ ἀλλαχοῦ μὲν, ὡς σοὶ δὲ τὰδε λέγω, δράσω τε πρὸς (Εὐρ) = προσέτι, καὶ ἐν τῇ λεγομένῃ τμήσει, συχνότερον μὲν παρὰ τοῖς ἐπικοῖς, σπανιώτερον δὲ παρ' Ἀττικοῖς, καὶ μάλιστα τοῖς πεζογράφοις, ὡς ξὺν κακῶς ποιεῖν (Θ)· τὰ ἐπιρρήματα καὶ οἱ σύνδεσμοι ἐκλαμβάνονται προθετικῶς, οἷον ἐγγὺς τούτου, κτλ· οὔτε ὁμῶς αἱ τοιαῦται μετατροπαὶ συχναί, οὔτε ἡ κατ' αὐτὰς σημασία δυσεύρετος. Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν μέχρι τοῦδε ἐξηγηθέντων, ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα μόρια, ὧν καὶ ἡ ἀρχὴ πολλάκις δυσεύρετος καὶ ἡ χρῆσις πολὺ ποικιλωτέρα καὶ ἡ σημασία οὐκ εὐθὴρατος· ταῦτα δυνατὸν καλέσαι πολύσημα μόρια.

§. 6. Εἶναι δὲ καὶ ταῦτα, ὡς ἐν γένει τὰ μόρια, ἢ λείψανα πτώσεων ἀρχαίων, ὡς τοῖ = τῷ, κατὰ τὸ οἶκοι = οἴκῳ, νῦν, ὡς οὐδέτερον τοῦ νῦν, κατὰ τὸ ἡδὺν καὶ ἡδύ, ἢ θράύσματα ἄλλων μεγαλητέρων, ὡς δὴ ἐκ τοῦ ἡδῆ, ἄρ καὶ γὰρ ἐκ τοῦ ἄρα, ἐκ τοῦ ἄρα, θε ἐκ τοῦ θέν, ἐκ τοῦ θήρ, πέρ ἐκ τοῦ περὶ, γέ, ἐκ τινος ἀγνώστου (ἴσως γὰρ, ἄγαρ), ἢ συμπίλησις πολλῶν ὁμοῦ, ὡς γὰρ ἐκ τοῦ γέ καὶ ἄρ, αὐτε ἐκ τοῦ αὐ καὶ τὲ ἢ τέν, ὅθεν καὶ τὸ λατινικὸν autem, γοῦν ἐκ τοῦ γέ καὶ οὐν, τοῖνυν ἐκ τοῦ τοῖ καὶ νῦν, κτλ. Αἱ διὰ τῶν πο-

λυσήμων τούτων μορίων προσδιοριζόμεναι σχέσεις τῶν προτάσεων πρὸς ἀλλήλας εἶναι τοσοῦτον ποικίλαι καὶ τοσοῦτον λεπταὶ ὥστε διαφεύγουσι τῶν πλείστων τὴν προσοχὴν. Ἡ δὲ ἐκ τούτου δυσκολία προὔτρεψε πολλοὺς τῶν νεωτέρων ἐν ἰδιαιτέροις πονήμασι νὰ παραγμτευθῶσι περὶ αὐτῶν, καὶ εἰς ταῦτα παραπέμπονται οἱ ἀναγνώσκει· οὐδὲ ὁ ἡμέτερος δὲ μοριολόγος Ἀνανίας ἐστὶν εὐκαταφρόνητος.

* § 7. Ἰσως τὸ πολύσημον καὶ τὸ ἐν πάσῃ περιστάσει δυσεὔρετον τῆς ἀρμοζούσης σημασίας τῶν μορίων τούτων ἠνάγκασε τοὺς γραμματικούς νὰ κατατάξωσι καὶ παραπληρωματικούς συνδέσμους, οὐχὶ βέβαια ὡς πάντῃ πάντως ἀσημάντους καὶ περιττοὺς, ἀλλ' ὡς συμπληροῦντας κατὰ τι τὴν ἔννοιαν. Τὸ ἔρπε δὴ—ἔλα δά—*homm doch*, ἤθελεν εἶναι ἐλλειπὲς ἄνευ τοῦ δὴ. Ἀληθεύει δὲ μάλισα τοῦτο, ὅταν, εἰς ἄλλα μόρια προσκολλώμενοι, ἐπιτείνωσι, κολάζωσι, μεταποιῶσιν ὅπως οὖν, καὶ προσθέτωσιν ἐν γένει παρασημασίαν ἣτοι προσσημασίαν εἰς τὴν ἔννοιαν· εἴγε, ὡςγε, εἴπερ, καίπερ, αὐτε, αὐτὰρ ἣτοι αὐ τε ἄρ, οὐκ οὔν, οὐκοῦν, καὶ οὐκουν, κτλ. Ἴνα ἀληθεύῃ λοιπὸν τὸ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις «ἀναπληροῦν τὸ κεχρηδὸς τῆς ἐρμηνείας,» πρέπει νὰ σημαίνωσιν τι. Ἴνα γίνωνται συσημαίροντα, πρέπει νὰ ᾖναι πρῶτον σημαίροντα.*

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΔΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ ΑΥΤΩΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ Συνδέσεως καὶ τῶν Διαφόρων αὐτῆς Τρόπων.

§. 1. **Ε**ΠΕΙΔΗ οὔτε ἡ ἀπλῆ οὔτε ἡ σύνθετος πρότασις ἐξαρκεῖ εἰς τὸν σκοπὸν τῆς ὁμιλίας, διὰ τοῦτο ἀνάγκη νὰ ἐνωθῇ πρότασις μετὰ προτάσεως ἵνα ἀποτελέσωσιν ὅλον πλήρες, καὶ τοῦτο πάλιν μετ' ἄλλου, ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ, καὶ οὕτω καθεξῆς, πρὸς ἐντελῆ ἐκπλήρωσιν τῶν διανοητικῶν χρειῶν τοῦ ἀνθρώπου. Τοῦτο καλεῖται *Σύνδεσις*.

§. 2. Συνδέεται δὲ εἴτε μέρος πρὸς μέρος ἵνα ἀποτελέσωσιν ὅλον, ὡς ἐν ταῖς συνθέτοις προτάσεσιν· ἐπὶ ὑποκειμένων, ἐγὼ καὶ σὺ ἀκούομεν· ἐπὶ κατηγορουμένων, παλαιὸς καὶ νεώτερος, φίλος τ' ἐμός· ὡςκῦτως ἐπὶ ἀντικειμένων καὶ προσδιορισμῶν· καὶ χρόνος, καὶ περιβραχιόγια καὶ ἡμέλια πλατέα (Ξ).—φίλους τε καὶ πολίτας.—ἄρτι τε καὶ ὕστερον.—γυνὴν τε, ἐπειθάρ τε· εἴτε ὅλον πρὸς ὅλον ἵνα ἀποτελέσωσιν ὅλον πληρέστερον· οὕτως ἰσχυρόν ἐστιν ἡ ἀλήθεια, ὥστε πάντων ἐπικρατεῖ τῶν ἀνθρώπων λογισμῶν (Αἰσχίν. Τιμ. ιβ')· εἴτε μέρος πρὸς ὅλον· ἐστιν ἀξία ἡ χώρα καὶ ὑπὸ πάντων ἐπαινεῖσθαι, οὐ μόνον ὑφ' ἡμῶν (Πλ.)· εἴτε καὶ ἀντιστρόφως ὅλον πρὸς μέρος· τὴν Ἐκτορός τε καὶ Ἀτέρων πολλῶν κάσιν (Εὐρ).—κίνησις γὰρ αὕτη μεγίστη δὴ τοῖς Ἑλλήσιν ἐγένετο καὶ ἐπὶ πλεῖστον ἀνθρώπων (Θουκ.).

§. 3. Ἡ σύνδεσις γίνεται κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους· α. κατὰ συμπλοκήν, καταφατικῶς ἢ ἀποφατικῶς ἢ συμμικτικῶς β. κατὰ διάζευξιν· γ. κατ' ἀντίθεσιν ἢ ἐναντιώσιν· δ. κατ' αἰτιολογίαν· ε. κατὰ τέλος· ς. καθ' ὑπόθεσιν· ζ. κατὰ χρόνον· ἠ. κατὰ συμπέρασμα ἢτοι συνέπειαν· θ. κατ' ἀναφοράν· ι. κατ' εἰδίκευσιν ἢτοι διήγησιν.

§. 4. Ἡ τοιαύτη σύνδεσις γίνεται διὰ τῶν καταλλήλων μορίων ἥτοι συνδέσμων. Κατὰ τὸν τρόπον δὲ καὶ τὸ εἶδος τῆς συνδέσεως καλοῦνται καὶ οἱ λόγοι συμπλεκτικοί, διαζευκτικοί, ἀντιθετικοί, αἰτιολογικοί, τελικοί, ὑποθετικοί, χρονικοί, συλλογιστικοί ἢ συμπερασματικοί ἥτοι λόγοι συνεπείας, εἰδικοί ἥτοι διηγηματικοί.

oooooooooooo

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ Λόγων Συμπλεκτικῶν.

§. 1. Οἱ συμπλεκτικοὶ λόγοι ἐκφέρονται καταφατικῶς μὲν διὰ τῶν συμπλεκτικῶν συνδέσμων, καί, τέ, καὶ τῶν συνδυασμῶν αὐτῶν, καὶ—καί· τέ—τέ· καὶ—τέ· τέ· καί· ἀποφατικῶς δὲ διὰ τῶν οὔτε—οὔτε, μήτε—μήτε, οὐδέ, μηδέ, καὶ συμμίκτως διὰ τῶν οὐ μόνον—ἀλλὰ καί.

§. 2. Ἡ διὰ τῶν συμπλεκτικῶν τούτων μορίων σύνδεσις ὅχι μόνον δὲν γίνεται ἀδιαφόρως καὶ αὐθαιρέτως, ἀλλὰ, τούναντίον, καὶ κατὰ τὴν φύσιν τῶν συνδεομένων καὶ κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς ἐν τῇ συμπλοκῇ ἐνώσεως εἶναι τοσοῦτον ἀπ' ἀλλήλων οἱ τρόποι αὐτῆς διαφέροντες, ὥστε ἀφ' ἐνὸς μὲν δεικνύουσι τὴν λεπτάνοιαν τῶν Ἑλλήνων, ἀφ' ἑτέρου δὲ γίνονται δυσπερίληπτοι, πολλάκις δὲ καὶ δυσδιάγνωστοι. Λέγομεν δὲ περὶ τούτων, ὡς ἐν τύπῳ, τὰ ἑξῆς.

§. 3. Ἐκ τῶν συμπλεκτικῶν συνδέσμων ὁ καὶ ἐνόνει μετ' ἀλλήλων δύο ἢ πλείονα, ὅμοια ἢ ἀνόμοια, μέρη λόγων ἢ λόγους ὁλοκλήρους, ἐν ὅλον ἀποτελῶν δι' αὐτῶν, δυνάδα, τριάδα, κλ. ὁ Λαρτίου παῖς καὶ σύ.—*γυν.lor ὀρνίθων ... καὶ θηρῶν ἀγρίων ἐθρη* (Σ).—*δὺς καὶ τρεῖς*. Συζεύγει δὲ μάλιστα λόγους ὁλοκλήρους, ὡς ἡ δ' ἐμὴ νόσος ἀεὶ τέθηλε κάπῃ μεῖζον ἔρχεται (Σ).—*ἐλεοῦσι μὲν καὶ πουτι καὶ βορᾶς μέρος προσέδοσαν* (Σ). Ἐνίοτε δὲ καὶ τριπλασιάζεται καὶ τετραπλασιάζεται καὶ περὶ παιδαγωγῶν, καὶ περὶ μουσείων, καὶ περὶ ἐρμαίων (Αἰσχ.).—καὶ οὕτως ἡμᾶς κατεφρόνησε, καὶ τοὺς πολεμίους ἔδεισε, καὶ ἱππεύειν ἐπιθύμησε καὶ τῶν νόμων οὐκ ἐφρόντισεν (Αυσίας).

§. 4. Τίθεται δὲ καὶ κατ' ἐπιδοτικὴν σημασίαν· ἐνθα λαμβάνει οἷον ἐπιρρήματικὴν ἔννοιαν=προσέτι· αὐτὰ γὰρ ταῦτα καὶ οἱ θεοὶ πεπόνθασιν (Πλ. *Εὐθύφρ.* 366)=οὐ μόνον οἱ ἄνθρωποι, ἀλλὰ καὶ οἱ

θεοί.—καὶ σὺ Βροῦτε (Ἰδε κατωτέρω); Καί, τὸναντίον, κατ' ἐλαττωτικὴν ἔννοιαν, ἐκ τοῦ μερίζονος εἰς τὸ ἑλαττον τίθεται ὁ καὶ ἰέμερος καὶ καπνὸν ἀποθρώσκορτα ροῆσαι (Ὁδ. Α, 58)=καὶ καπνὸν μόνον=καὶ ἄνευ ἄλλου.—καὶ τριχὸς ἄξιον (Ἄρφ. Βρ. 604).—ἀλλ' ἄρκεῖ καὶ τοῦτο (Πλ.). Ἐκ ταύτης προκύπτει ἡ ἐναντιωματικὴ σημασία τοῦ μορίου τούτου, μάλιστα μετὰ μετοχῶν· καὶ μισοῦντες αὐτοὺς ὅμως ἀπείχορτο αὐτῶν (Ξ.)· τοῦτο δὲ συνηθέστερον ἐκφέρεται διὰ τοῦ καίπερ· καίπερ χαλεπὸν (τὸ χωρίον ὄν), κτλ. (Θ.).

§. 5. Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ τὲ συμπλέκει μέρη λόγου καὶ λόγους ὁλοκλήρους, ἀλλὰ σχέσιν ἔχοντας πρὸς ἀλλήλους· Τεῦκρος ἐγὼ τε (Σοφ.).—αἱ Μυκῆναι, ἡ Σπάρτη τε (Σ.).—ἄσκοπα κρυπτά τ' ἔπη (Σοφ.).—δρᾶν λέγειν τε—τόλμησον, οἷκτειρόν τε μιν (Σοφ.).—ἐπιστρατεύει πατρίδα . . . κτείνει τ' ἀνὰ κτα (Σ.). Ἡ χρῆσις τοῦ τὲ μόνου συχνοτάτη μὲν οὕτα παρὰ τοῖς ἐπικοῖς, συνήθης δὲ καὶ παρὰ τοῖς τραγικοῖς, εἶναι σπανιωτέρα παρὰ τοῖς πεζοῖς· Τισίαν δὲ Γοργίαν τε εἰσώμεν εὐδειν (Πλ. Φαίδρ. 267. Ἰδε καὶ Θουκ. Α, 14. 60. Β', 12).

§. 6. Περὶ διαφορᾶς τῶν διὰ τῶν συνδέσμων καὶ καὶ τὲ συμπλεκόμενων ὑπάρχει διαφωνία τῶν φιλολόγων, ἄλλων ἄλλα λεγόντων, οὔτε σύμφωνα οὔτε ἀείποτε σαφῆ. Φαίνεται δὲ ὅτι ὀρθότερα τὰ τοῦ Ἑρμάννου, σαφέστερόν τε καὶ ὀρθότερον ἐξηγηθέντος μετέπειτα (Ορυσκ. III.) ἢ ἐν Βιγέρῳ. Ὁ μὲν καί, κατ' αὐτόν, ἐστὶ κυρίως συμπλεκτικός, ὁ δὲ τὲ προσθετικός· ὁ λέγων ἐγὼ καὶ σὺ πορευόμεθα δηλοῖ ὅτι οἱ δύο βαδίζουσιν ὁμοῦ, οἷον ζευγὸς ἀποτελοῦντες, ὁ λέγων ἐγὼ σὺ τε πορευόμεθα δηλοῖ ὅτι τοῦ ἐνὸς βαδίζοντος ἕπεται ὁ ἕτερος, καὶ λείποντος δὲ τούτου ἤθελε βαδίζει ὁ πρῶτος· προσθέτει λοιπὸν εἰς τι προηγούμενον κυριώτερον ἄλλο τι οἷον δευτερεῦον. Εἰ δὲ τοῦτο ἀπανταχοῦ ἐπ' ἀκριβὲς δυνατὸν ἐφαρμοσθῆναι, ἄλλο ζήτημα.

§. 7. Ἐκ τῶν συνδυασμῶν τῶν προειρημένων τούτων συμπλεκτικῶν μορίων ὁ μὲν καί—καὶ συμπλέκει, κατὰ τὴν φύσιν τοῦ ἀπλοῦ καί, μέρη λόγων καὶ λόγους, σημαίνων τὸ τόσον τοῦτο ὅσον καὶ ἐκεῖνο· κομίσας καὶ χρήματα καὶ ἄνδρας (Ἡρ.).—ὁρῶσι καὶ μὲ κασέ—καὶ τὸν ἐχθρὸν καὶ τὸν φίλον τιμῶσιν (Σοφ.).—τολμᾶν ἀνάρχη, καὶ τύχῳ καὶ μὴ τύχῳ (Εὐρ.).—καὶ νῦν καὶ αἰεὶ (Πλ.).

§. 8. Ὁ τὲ—τὲ συμπλέκει, ὡσαύτως κατὰ τὴν φύσιν τοῦ ἀπλοῦ τὲ, μέρη λόγων καὶ λόγους, μάλιστα δημοειδεῖς, ὡς ἐν τ' ὁδύναϊς

δμοῦ, λιμῶ τε οἰκτρός.—τοῦ σώματος αὐτός τε οὐκ ἡμέλει, τοὺς τε ἀμελοῦντας οὐκ ἐπῆρει (Ξ' Ἀπομν. Α, 6', 4) —οὗτοι τε βελτίους ἐσόμεθα, οἳ τε παῖδες οὐκ ἂν ῥαδίως πορηροὶ γίγνουντο (Ξ.)· καὶ οὗτος δὲ τριπλασιάζεται καὶ τετραπλασιάζεται καὶ πενταπλασιάζεται, ὡς ἐν ταῖς ἀπαριθμήσεσιν, ὑπὲρ τ' ἐμαυτοῦ, τοῦ Θεοῦ τε, τῆς δὲ τε γῆς (Σοφ.).—τυφλὸς τὰ τ' ὄτα, τὸν τε νοῦν, τὰ τ' ὄμματα ἦν (Σοφ.)· πενταπλασιάζεται δ' ἐν Τραχινίαις (1084—1089).

§. 9. Ὁ καὶ—τὲ προσθέτει λόγον λόγῳ=προσέτι δέ· καὶ τε Θεοὶ ξείροισιν εἰκότες (Ὀδ.).—καὶ τ' ἐσσυμένην κατέρυκε (Ιλ.). Τίθεται δὲ παρ' Ἀττικοῖς συνήθως διαχωριζόμενος διὰ τινος μορίου (καὶ ἥδη τε, καὶ τῇ τε), καὶ ἄλλου λόγου ἐποῦ ἐνού μετὰ τοῦ καί, ὡς καὶ ἥδη τε ἦν ἀμφὶ ἀγορὰν πλήθουσιν, καὶ πλησίον ἦν ὁ σταθμός (Ξ' Ἀρ. Α, 4, 1). Μόνον δὲ τὸ καὶ—τὲ, ἄνευ ἄλλου ἐπομένου καί, φαίνεται ὅτι δὲν ἀπαντᾷται παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς πεζογράφοις, ὅθεν τὸ παρὰ Θουκυδίδῃ (Α, 9) κρίνεται ὑποπτον. Ἄλλως δὲ παρὰ τοῖς ποιηταῖς αὐτῶν (Σοφ. Τρ. 550, καὶ ἀλλὰ χόθι).

§. 10. Ὁ τὲ—καὶ συμπλέκει μέρη λόγων, καὶ λόγους ἐξηγούντας μάλιστα ἐννοίας ὁμοειδεῖς· ὡς ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες.—τὰ τε λεγόμενα καὶ πραττόμενα (Ξ.).—ἡ Ἑλλὰς μεταρίστατό τε καὶ μετρώμετο (Θ.). Ὡς αὐτῶς ὁρθῶς τε λέγετε, καὶ ἐγὼ τῷ νόμῳ πείσομαι (Ξ.). Ὁ τὲ προετοιμάζει καὶ προσαπαιτεῖ τὸν ἐπόμενον καί, ἡ δὲ σχέσις τῶν συνδεομένων εἶναι στενωτέρα ἐν τούτοις ἢ ἐν τῷ καὶ—καί.

§. 11. Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ καταφατικῆς συμπλοκῆς· ἔστι δὲ, ὡς εἶπαμεν, καὶ ἀποφατικῆ. Ὡς δηλ. τὸ τὲ—καὶ ἐννοεῖ εἰς ἕν ὅλα τὰ συνδεόμενα, ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες.—πεζοὶ τε καὶ ἱππεῖς, οὕτω καὶ τὸ οὔτε·οὔτε· ὡς οὔτε ἄνδρες οὔτε γυναῖκες.—οὔτε πεζοὶ οὔτε ἱππεῖς. Ἀλλὰ τὸ μὲν πρῶτον καταφατικῶς, τὸ δὲ δεύτερον ἀποφατικῶς· τὸ πρῶτον λέγει περὶ ἀμφοτέρων ναί, τὸ δεύτερον λέγει περὶ ἀμφοτέρων οὐχί. Ἐπειδὴ δὲ καὶ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον ἐξηγεῖ περὶ ἀμφοτέρων τῶν συνδεομένων κοινόν τι σημεῖον ἐπαφῆς, διὰ τοῦτο καὶ τὰ διὰ τοῦ οὔτε—οὔτε συνδεόμενα κατατακτέα εἰς τοὺς συμπλεκτικούς λόγους. Ὡσαύτως τὰ διὰ τοῦ μήτε—μήτε.

§. 12. Ἐν τούτοις τηρεῖται ἡ δύναμις τῶν ἀποφατικῶν μορίων οὐ, μή, τοῦ συμπλεκτικοῦ τὲ, καὶ τοῦ δέ, συμπλεκτικῶς ἐκλαμβανόμενου. Τίθεται λοιπὸν τὸ οὔτε—οὔτε, κατὰ μὲν τὴν ἀπόφασιν, ἕν-

θα, δίχα συμπλοκῆς, ἀρμόζει τὸ οὐ, δυνάμει δὲ τοῦ τέ· ἐνθα τὸ τέ—
καί, ἐπὶ λογικῶν ἀντιδιαίρεσεων ἑνός τινος ὅλου· οὔτε θεός οὔτε ἀν-
θρώπος (Ἀρφ. Π.λ. 42).—ἥς (παιδεύσεως τῆς ψυχῆς) οὔτε ἀνθρώποις
οὔτε θεοῖς τῇ ἀληθείᾳ τιμιώτερον οὔτε ἔστιν οὔτε ποτὲ ἔσται (Πλ.
Φαίδρ. 241). Ὡς αὐτως καὶ τὸ μῆτε—μῆτε, ἐνθα ἄλλως ἀρμόζει τὸ
μὴ καὶ τὸ τέ· καὶ ὅπλα μὴ ἐπιφέρειν τῷ Πελοποννησίων στρατῷ,
μῆτε κατὰ γῆν μῆτε κατὰ θάλασσαν (Θ. Δ'. 16).—μὴ δώμεν αὐ-
τοῖς σχολὴν μῆτε βουλευσασθαι, μῆτε παρασκευάσασθαι ἀγαθὸν
ἑαυτοῖς μηδὲν (Ξ. Κ. Π. Δ', 6', 22).

§. 13. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ σύνδεσμος δὲ ἐκλαμβάνεται ἐνίοτε συμ-
πλεκτικῶς (ἴδε κατωτέρω περὶ Λόγων Ἀντιθετικῶν), διὰ τοῦτο καὶ
τὸ οὐδὲ καὶ τὸ μηδὲ τίθενται ἐπὶ ἀποφατικῆς συμπλοκῆς· οὐδὲ τοῦτο
=καὶ τοῦτο οὐχί.—μηδὲ τοῦτο=καὶ τοῦτο μὴ· ἦν δὲ οὐδὲ ἀδύνα-
τος (Θουκ. Δ', 84)=πρὸς τοῖς ἄλλοις δὲν ἦτον καὶ ἀδύνατος.—μηδὲ
τοῦτο τις πρεσβύτατον ἤκει κρίνας (Θ. Δ', 61). Ὡς αὐτως ἐπὶ ἐπιδο-
τικῆς καὶ ἐλαττωτικῆς ἐννοίας· οὐδ' ἐωρακότες (Ξ. Κ. Π. Α', 4, 3).
—ἄνδρες γεωργοὶ καὶ οὐ θαλάσσιοι, καὶ προσέτι οὐδὲ μελετῆσαι
δασόμενοι (Θ. Α', 142).—μηδὲ βελόνης, ὧ γρίλται, ἐπεθύμῃσιν
ἀλλοτριᾶς ποτέ Φιλ'. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκδοχὴ καὶ οἱ συνδυασμοὶ πάν-
των τούτων πρὸς ἄλληλα ποικίλλουσι τὰ μέγιστα, πρὸς ἐξακριβώσιν
τῶν ὁποίων οὔτε τόπος ἐνταῦθα, οὔτε καιρὸς, οὔτε σκοπός.

§. 14. Ἐκτὸς δὲ τούτων ὑπάρχει καὶ τρίτος ἄλλος τρόπος συμ-
πλοκῆς σύμμικτος, καταφακτικός τε καὶ ἀποφακτικός συνάμα, διὰ τοῦ
οὐ μόνον—ἀλλὰ καὶ συνήθως ἐκφερόμενος, καὶ οἷον κλιμακωτὸς ὢν,
μείζονος ἢ ὧς μείζονός τινος προστιθεμένου διὰ τοῦ δευτέρου κώ-
λου· οὐ σοὶ μόνον λιοιδορήσεται, ἀλλὰ καὶ ἐμοί (Ξ. Κ. Π. Α', 8', 9).
—οὐ μόνον κεφαλὴν καὶ σῶμα καὶ πόδας ἀρκεῖ αὐτοῖς ἐσκεπά-
σθαι, ἀλλὰ καὶ περὶ ἄκραις ταῖς χερσὶ χειρῖδας δασείας καὶ δα-
κτυλήθρας ἔχουσιν (Ξ. Κ. Π. Η, 4, 17).

§. 15. Εἶναι δὲ περὶ τούτου σημειωτέα τὰ ἐξῆς· ἅ· ὅτι ἄνευ τοῦ
καὶ ἔτι μᾶλλον ἐξάκεται τὸ ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ· καὶ ἰμάτιον ἡμ-
φρεῖσαι (ὧ Σώκρατες) οὐ μόνον φαῦλον, ἀλλὰ τὸ αὐτό (Ξ. Ἀπομν.
Α, 5', 2)· ὅτι πολλάκις τιθεμένου τοῦ οὐ μόνον ἐν τῷ πρώτῳ
κώλῳ, ἐξυπονοοῦνται τὰ λοιπὰ ἐκ τῶν ἡγουμένων· ἢ καὶ σχολῇ, ἔφη,
ἔσται, ὦ πάτερ, σωμασκεῖν τοῖς στρατιώταις; Οὐ μὰ Δί', ἔφη ὁ

πατήρ, οὐ μόνον γε (σχολή ἔσται), ἀλλὰ καὶ ἀνάγκη (Ξ. Κ. Π. Α', ζ', 17). γ'. ὅτι ἀντὶ τοῦ ἀλλὰ καὶ, τίθεται πολλάκις ὁ δὲ ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ ὅθεν οὐ μόνον ἀγαθὸς ἀν στρατιώτης εἴη, πόλιν δὲ καὶ ἄσπῃ δυνάμενος διοικεῖν (Πλ. Ν. Β', 666).

§. 16. Καὶ τὸ οὐχ ὅτι—ἀλλὰ καὶ, καὶ οὐχ ὅπως—ἀλλὰ καὶ τίθενται ἐπὶ τοιαύτης συμμίκτου συμπλοκῆς, ἀλλὰ μετὰ τινος διαφορᾶς. Τὸ μὲν οὐχ ὅτι—ἀλλὰ καὶ, ὅπερ κυρίως=οὐ λέγω τοῦτο ὅτι, κτλ, ἐκφέρει καταφατικὴν ἔννοιαν=οὐχὶ μόνον τοῦτο ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο, ὅ ἐστι καὶ τοῦτο καὶ ἐκεῖνο· οὐχ ὅτι ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες (Πλ. Συμπ. 179).—καὶ οὐχ ὅτι μόνος ὁ Κρίτων ἐν ἡσυχίᾳ ἦν, ἀλλὰ καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ (Ξ. Ἀπομν. Β', θ', 8), ἐνθα ἴδε Κορζῆν. Ἀποφατικὴ ἔννοια δι' αὐτοῦ ἐξηγεῖται, προστιθεμένου ἐν τῷ ἐπομένῳ κώλῳ τοῦ οὐδὲ· οὐχ ὅτι τὰ ἐν τῇ Εὐρώπῃ, ἀλλ' οὐδὲ ἐν τῇ Ἀσίᾳ (Θουκ. Β', 97).

§. 17. Τούναντίον δὲ τὸ οὐχ ὅπως, εἴτε ἐπομένου τοῦ οὐδὲ, εἴτε τῆς ἀντιθέσεως μόνον ἐν ταῖς ἐννοίαις ἐνυπαρχούσης, ἐξηγεῖ ἔννοιαν ἀποφατικὴν=οὐ μόνον τοῦτο οὐχί, ἀλλ' οὐδ' ἐκεῖνο, ὅ ἐστιν οὐδὲ τοῦτο οὐδ' ἐκεῖνο· ἡμῖν δ' οὐχ ὅπως περὶ τοῦ τόκου λόγος ἐστίν, ἀλλ' οὐδὲ τὰρχαῖα παραλαβεῖν δυνάμεθα (Δημ. Διονυσιοδ. θ').—οὐχ ὅπως ἡμῖν τῶν αὐτοῦ τι ἀπέδωκεν, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑμετέρων πολλὰ ὑγήρηται (Λυσ. κατὰ Νικομάχου Γραμματέως §. 26).—οὐχ ὅπως κωλυταὶ γενήσεσθε, . . . ἀλλὰ καὶ περιόψεσθε, κτλ. (Θουκ. Α', 35). Σπανιώτερον ἀπκντῶνται τὰ οὐχ οἶον καὶ οὐχ ὅσον (Πολύβ. Α', 18. Γ', 82. Θουκ. Δ', 62) ἐπὶ τῆς τοιαύτης σημασίας. Τὸ δὲ (Θουκ. Η', 89) οὐχ ὅπως ἴσοι ἀλλὰ καὶ . . . =οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἔτι μείζον, διότι δὲν ἔπεται ἀντιθετικὴ ἔννοια.

§. 18. Ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐννοίας ἐκλαμβάνονται καὶ τὰ μὴ ὅτι καὶ μὴ ὅπως, τιθέμενα ἐνθα ἄλλως ἀρμόζει τὸ μὴ· οὐκ ἀν ἀσφαλῶς ἐργαζοίμεθα, μὴ ὅτι τὴν τούτων, ἀλλ' οὐδ' ἀν τὴν ἡμετέραν (Ξ. Κ. Π. Γ', ζ', 21).—μὴ ὅπως ὀρχεῖσθαι ἐν ῥυθμῷ, ἀλλ' οὐδ' ὀρθοῦσθαι ἠδύνασθε (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 10. Ἰδε καὶ Θ. Γ', 42). Μετὰ μείζονος δὲ ἐμφάσεως καὶ τὸ οὐχ ὅπως καὶ τὸ μὴ ὅτι ἐπιτάσσονται εἰς τὸν λόγον· οὐδ' ἐστάναι χαμαί, οὐχ ὅπως βαδίζειν ἠδύνατο (Λουκ. Νεκρ. Διαλ. ΚΖ').—οὐδὲ πλεῖν, μὴ ὅτι ἀναιρεῖσθαι τοὺς ἄνδρας δυνατὸν ἦν (Ξ. Ἑλλήν. Β', γ', 35). Καὶ ἄλλα δὲ τινα περὶ τούτου εἰς σημειω-

τέα, ἀλλ' ἡ ἐξακριβωσις αὐτῶν παραπέμπεται εἰς τοὺς ἐκ προθέσεως περὶ μορίων τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης πραγματευθέντας. Ἴδε ἐν τούτοις καὶ *Εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῆς Συντάξεως*, σ. 819—821.

* §. 19. Κατὰ τὰ ἄνω πειρατέον ἐξηγήσαι καὶ τὰ χωρία, ἐν οἷς φαίνεται ἡ περιττεύων ἢ ἐλλείπων σύνδεσμος ἢ καὶ ἐπιρρήματικῶς ἐκλαμβανόμενος, καὶ τὴν σχέσιν δὲ προσέτι τῶν συμπλεκομένων, εἰ συμπλέκεται μέρος καὶ μέρος, ὅλον καὶ ὅλον, μέρος καὶ ὅλον ἢ συναμφοτέρα· εἰ διὰ τοῦ συνδέσμου προστίθεται νέα ἔννοια ἢ ἐπὶ μᾶλλον ἀναπτύσσεται ἢ προηγουμένη, καὶ εἴτι ἕτερον. Ἀλλὰ ἡ σχέσις αὕτη εἶναι πολλάκις τοσοῦτον ποικίλη καὶ λεπτή ὥστε ἀποβαίνει δυσεύρετος. Καὶ περὶ τούτων δὲ καὶ περὶ τῆς μετ' ἄλλων μορίων συζεύξεως τῶν συμπλεκτικῶν, οἷον *καίγε, καίτοι, καὶ γάρ, καὶ μήν*, ὡς καὶ περὶ τῆς ὀρθῆς ἀκολουθίας τῶν οὐ, οὔτε, οὐδέ, μή, μήτε, μηδέ, κτλ., ἐπίσης παραπέμπονται οἱ ἀναγῶσται εἰς τοὺς ἐκ προθέσεως περὶ τούτων πραγματευθέντας μοριολόγους, οἵτινες ὁμῶς πολλάκις διαφωνοῦσιν. *

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Διαζευκτικῶν.

§. 1. Ως οἱ συμπλεκτικοὶ λόγοι ὑποθέτουσι συμφωνίαν τῶν συνδεομένων κώλων, οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, οἱ διαζευκτικοὶ χωρισμόν. Ως τὸ *ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες* ἐνόγει τὰ δύο κῶλα εἰς ἓν ὅλον, τὸ οὔτε *ἄνδρες οὔτε γυναῖκες* ὡσαύτως, τὰ ἐνόγει δηλ. καθ' ὅ τι ἀποκλείει ἀμφοτέρω τῆς περὶ αὐτῶν γινομένης κρίσεως, οὕτω τὸ *ἢ ἄνδρες ἢ γυναῖκες* τὸ ἐν μὲν παραδέχεται, τὸ δ' ἕτερον ἀπώθειται καὶ ἀποκλείει· περὶ τοῦ ἐνὸς λέγει *ναί*, περὶ τοῦ ἄλλου λέγει *οὐχί*.

§. 2. Φανερόν δὲ ὅτι, ὅταν τὰ διαζευγνόμενα ᾖναι ἐκ διαμέτρου ἀντικείμενα, μηδὲν ἔχοντα τὸ μεσολαβοῦν, καθ' αὐτὸ ἀντιφάσκοντα, τοῦ ἐνὸς ἀληθεύοντος, τὸ ἕτερον εἶναι ψευδές· ἢ *ζωὴ ἢ θάνατος*· οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλως ἐχόντων, ὡς ἢ *μέλαρ, ἢ λευκόν*· διότι δυνατόν μηδέτερον νὰ ἀληθεύῃ· οὕτως ἢ *χρυσός ἢ ἄργυρος*, κτλ. Ἴδε κατωτέρω §. 4. καὶ §. 5.

§. 3. Οἱ διαζευκτικοὶ λόγοι ἐκφέρονται διὰ τῶν διαζευκτικῶν

μορίων ἢ—ἢ ἢ λέγει· τι σιγῆς κρείττον ἢ σιγῆν ἔχει (Εὐρ.).—ἢ πο-
λέμῳ κρατηθεῖς, ἢ καὶ ἄλλον τινὰ τρόπον δουλωθεῖς (Ξ. Κ. Π.
Γ', α, 11). Τὸ διαζευκτικὸν ἢ, προσλαμβάνον τὸ τοί (= τῷ, ἐπὶ τῷ,
ὄντως), γίνεται ἥτοι· καὶ ὁ σύνδεσμος οὗτος συνήθως προτίθεται ἐπὶ
τῶν διαζευκτικῶν λόγων· ἥτοι τὸ πρότερον (?τοπρότερον, ἐπιρρή-
ματικῶς) ἢ ὕστερον οὐκ ὀρθῶς λέγει (Πλ. Πρωτ. 339).—ἥτοι μα-
χομένους ἢ πεισομένους (Ξ.). Σπανίως προτάσσεται τὸ ἢ τοῦ ἥτοι.
Ἔστι δὲ τὸ διαζευκτικὸν τοῦτο ἥτοι οὐ διάφορον ἴσως τοῦ παρ' ἐ-
πικοῖς ἥτοι.

§. 4. Ὡσαύτως γίνεται ἡ διάζευξις διὰ τῶν εἴτε—εἴτε· καὶ δεί-
ξεις τάχα, εἴτ' εὐγενὲς πέφυκας, εἴτ' ἐσθλῶν κακῇ (Σ. Αἰτ. 37—
38).—παρὰ τῆς Ἐκάτης ἔξεστι τοῦτο πυθέσθαι, εἴτε τὸ πλουτεῖν
εἴτε τὸ πειρῆν βέλτιον (Ἀρφ. Πλ. 594). Τὸ αὐτὸ καὶ μετὰ τοῦ
οὐρ'· εἴτ' οὐρ' ἀληθές, εἴτ' οὐρ' ψευδὸς (Πλ. Ἀπολ. 34). Τίθεται δὲ
μάλιστα τὸ εἴτε—εἴτε, πλειόνων ὄντων κώλων ἅπερ, φυσικῶ τῷ λό-
γῳ, οὐκ ἀναιροῦσιν ἄλληλα, καὶ ἀδιάφορος, τρόπον τινά, παρίσταται
ἡ παρὰδοχὴ τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου· εἴτ' ἐν γραφικῇ, εἴτ' ἐν μουσικῇ,
εἴτε δὴ ἐν πολιτικῇ (Πλ. Πολιτ. Γ', 493). Ὡσαύτως διὰ τοῦ ἐάν
τε—ἐάν τε, ἢν τε—ἢν τε· ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ, σώφρων ὢν καὶ δίκαιος,
εὐδαίμων ἔστι καὶ μακάριος, ἐάν τε μέγας καὶ ισχυρὸς, ἐάν τε
σμικρὸς καὶ ἀσθενὲς ἦ, καὶ ἐάν πλουτῇ καὶ μὴ (Πλ. Ν. Β', 660).
Ἐνίοτε δὲ καὶ διὰ τοῦ εἴτε ἢ· εἴτε Ἀυσίας ἢ τις ἄλλος πώποτε ἐ-
γράψεν (Πλ.).

§. 5. Ὡς δὲ ὁ καὶ καὶ τέ καὶ τρίς καὶ πολλάκις ἐπὶ συμπλοκῆς
τίθενται, οὕτως ὁ ἢ ἐπὶ ἀμαζεύξεως· ἢ Αἴας ἢ Ἰδομενεὺς ἢ εἰς Ὀ-
δυσσεύς.—ἢ κύνας καθήγισαν ἢ θῆρες ἢ πτηνὸς οἰωνός (Σ.).—ἢ τέ-
κνον ἢ λέχος ἢ χρέος ἢ θεός. Ἐπὶ τοιαύτης περιστάσεως ὁ ἢ σύνδε-
σμος καλεῖται παρὰ τῶν γραμματικῶν παραδιαζευκτικός. Ἐν τῇ
παραδιαζεύξει ταύτῃ τὸ ἐν δὲν ἀποκλείει ἀναγκασίως τὸ ἕτερον, ἀλλὰ
δυνατὸν καὶ νὰ συνυπάρχωσιν· «ἢ γὰρ τὸ ἐν, ἢ τὸ ἕτερον, ἢ καὶ ἀμ-
φότερα» κατὰ τοὺς γραμματικούς. Καὶ πάλιν, ὡς ἐπὶ τῶν συμπλε-
κτικῶν λόγων πολλάκις τίθεται εἰς μόνος σύνδεσμος, καὶ Σωκράτης
εἶπε ταῦτα, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν διαζευκτικῶν τίθεται μόνον τὸ ἐν
μόριον, ἐξυπονοουμένου τοῦ ἄλλου· ζητῶν ὀλεθρον ἢ φυγὴν (Σοφ.).
—τούτῳ ἐστίν, ἥτοι τούτου τι εἶδος ἢ δικαιοσύνη (Πλ. Πολιτ. Δ',

433) = ἡ τοῦτό ἐστιν, ἡ βεβαίως τούτου εἶδος. — ἕξ ἢ ἑπτὰ (Ξ. *Ελλ.* Γ', γ', 9). — ἑννέα ἢ δέκα (Ξ.). — δύο ἢ καὶ πλείους ἡμέρας (Σοφ.). Ἐκ τούτων τὰ παρ' ἡμῖν πέντε ἕξ καὶ πεντέξ· ἑπτὰ, ὀκτώ· ὡσαύτως ἄνωθεν ἢ κάτωθεν (Ξοφ.).

§. 6. Ἐκ τούτου ὁ ἡ, μόνος τιθέμενος, λαμβάνει τὴν σημασίαν τοῦ εἰ μὴ· μηδένα παρίεναι ἢ τοὺς φίλους (Ξ. Κ. Π. Ζ', ε, 41). Ὡσαύτως τὴν τοῦ εἰ δὲ μὴ, ὡς ἔστ' ἀνάγκη τοῦ παρεστῶτος θέρους *Τροίαν ἀλῶναι πᾶσαν*, ἢ δίδωσ' ἐκὼν κτείνειν *ἑαυτόν*, ἣν τὰδε ψευστοῇ λέγων (Σ. Φ. 1341. — Ἴδε καὶ Θουκ. Α, 78. 121. Ε, 64). Ἐπὶ δὲ προτιμήσεως, ὅταν ἐξηγῇται ὅτι ἐκ δύο τιθεμένων τὸ ἐν λαμβάνεται τὸ δ' ἕτερον ἀπωθεῖται, καλεῖται ὁ ἡ διασαφητικός, ὡς βούλομαι πλουτεῖν ἢ πένεσθαι. — βούλομ' ἐγὼ λαὸν σῶν ἔμμεναι ἢ ἀπολέσθαι (Ὁμ.).

§. 7. Διὰ τὴν συγγένειαν τῶν ἐννοιῶν ὁ σύνδεσμος ἢ τίθεται καὶ ἐπὶ διαφορικῆς ἐννοίας μετὰ τοῦ ἄλλος, οὐδεὶς ἄλλος καὶ τῶν ὁμοίων, ὡς οὐδὲν ἄλλο αὐτοὶ ἐπιτηδεύουσιν ἢ ἀποθνήσκουσιν τε καὶ τεθνᾶναι (Πλ. *Φαιδ.* 64), ὅπερ πλησιάζει εἰς τὸν ἀντιθετικὸν λόγον = τὸ μὲν ἀποθνήσκουσιν ἐπιτηδεύουσιν, ἀλλ' οὐδὲν ἄλλο, ὡς καὶ τὰ προηγούμενα. — εἰσῆλθε δὲ καὶ ἐς τῶν Καβείρων τὸ ἱερόν, ἐς τὸ οὐ θεμιτόν ἐστιν εἰσεῖναι ἄλλον γε ἢ τὸν ἱερέα (Ἡρ. Γ', 37. Ἴδε Σ. Π. Β'. σ. 647). Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ ἐρωτήσεως· τί ἄλλο οὗτοι ἢ ἐπεβούλευσαν (Θ. Γ', 39); Ἐκ τούτου δὲ καὶ ἐπὶ συγκριτικῆς ἐννοίας· μεῖζω ἢ κατὰ δύναμιν (Σ.). — βούλομαι ἐξαμαρτεῖν μάλλον ἢ νικᾶν κακῶς (Σ.).

* §. 8. Τίς ἡ ἀρχὴ τοῦ μορίου ἡ, καὶ πῶς ἐκ τῆς πρώτης σημασίας μετέπεσεν εἰς τόσας ἄλλας, καὶ μάλιστα εἰς τὴν συγκριτικὴν, ὅποσον ἐν οὐδεμίᾳ τῶν συγγενῶν γλωσσῶν εὐρίσκεται, τοῦτο μετ' ἄλλων οὐκ ὀλίγων, καὶ μετὰ τὰς παντοίας προσπαθείας τῶν φιλολόγων, μένει πάντοτε δυσεξήγητον. Οὐδεμίαν οὖν τῶν πρώην εὐρίσκοντες ἀποχρῶσαν τούτου ἐρμηνείαν, παρεδέχθησαν ἐσχάτως τινὲς αὐτὸ οἷον παρασχηματισμὸν τοῦ ὡς, κατὰ τὸ πῶς καὶ πῃ, διχῶς καὶ διχῇ, πάντες καὶ πάντη. Καθάπερ λοιπὸν λέγεται οὐδεὶς μέγας ὡς σὺ = ὅσον σὺ, οὕτω καὶ οὐδεὶς μεῖζων ὡς σὺ, ἐν τέλει δὲ καὶ οὐδεὶς μεῖζων ἢ σὺ. Τοῦτο δ' ἂν εἴη, κατ' αὐτοὺς, τὸ γερμανικὸν als=also.*

* §. 9. Μεταξὺ ἄλλων παραδειγμάτων παρὰ τοῖς ἀρχαίοις συγγραφεῦσι φέρεται καὶ τὸ τοῦ Πλουτάρχου (Κοριοι. λς') οὐδενὶ μάλλον ἔπρεπε τηρεῖν χάριν ὥς σοί' ἔνθα ὁ Κορκῆς σημειώνει· « Οἱ πρὸ ἡμῶν ἔτρεψαν τὸ παρὰβολικὸν ὥς εἰς τὸ συγκριτικὸν ἦ, διὰ τὸ προηγησάμενον μᾶλλον, ἀγνοήσαντες ἢ ἐπιλαθόμενοι ὅτι οὐδὲ τὸ ὥς (εἰ καὶ μακρῶ σπανιώτερον τοῦ ἦ) τὴν συγκριτικὴν ἀποστρέφεται σύνταξιν, ἐπὶ τῶν ἀποφατικῶν ἢ ὥς ἀποφατικῶν μάλιστα προτάσεων » Ἴδε αὐτόθι καὶ ἄλλα παραδείγματα. *

* §. 10. Ἀλλὰ πῶς ἥλλαξε πνεῦμα, τόνον προσλαβόν, οἷον πρὸς ἀποζημίωσιν (ὥς, ἦ; Ἡ αὐτὴ δυσκολία μένει καὶ ἐάν, κατ' ἄλλους, δεχθῶμεν ὅτι τὸ ἦ ἔγινεν ἐκ τοῦ διαβεβαιωτικοῦ ἦ, μετὰ ἢ ἄνευ ἐρωτήσεως. Ἔτι δὲ μείζων φαίνεται ἡ δυσκολία εἰς τὸν θελήσαντα νὰ ἐξηγήσῃ πῶς ἐκ τοῦ τοπικοῦ ἦ=ῥπου ἐγεννήθη ἐπίρρημα ἢ ἐν τῷ ἦ θέμις ἐστίν (Ὁδ. Γ', 45. κλ), ὥς γράφεται τὰ νῦν, ἀντὶ τοῦ πρότερον γραφομένου ἢ θέμις ἐστίν=ὥς μήπως τοῦτο ἐστίν=ὁ θέμις ἐστίν; Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα εἶναι ζητήματα, τῶν ὁποίων ἡ λύσις δὲν εἶναι τοῦ τυχόντος ἔργον. *

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Ἀντιθετικῶν.

§. 1. Οἱ ἀντιθετικοὶ λόγοι δηλοῦσιν ἀντίθεσιν. Ἔστι δὲ ἀντίθεσις ἐκείνη τῶν κῶλων ἢ σχέσις, καθ' ἣν τὸ ἐν κῶλον ἤτοι περιορίζει ὁπωσοῦν ἢ ἀναιρεῖ τὸ ἄλλο, ἢ διαφορὸν τι ἐν γένει ἐκφέρει· ὥς τὸ σοφός τε καὶ χρηστός συμπλέκει δύο τινὰ προσόντα εἰς τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον ἢ κατηγορούμενον, κτλ, ἀναφερόμενα, οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, τὸ ἡγροϊκος μὲν, χρηστός δὲ, ἐκφέρει περὶ τοῦ αὐτοῦ δύο διάφορα, περιοριζομένου τοῦ πρώτου διὰ τοῦ δευτέρου. Ὡς τὸ ἐγὼ καὶ σὺ παίζομεν ἐκφέρει κοινόν τι προσὸν εἰς δύο ὑποκείμενα, οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, τὸ ἐγὼ μὲν σπουδάζω, σὺ δὲ παίζεις ἐκφέρει δύο διάφορα περὶ δύο διαφόρων. Ἐν τῷ πρώτῳ παραδείγματι τὸ παίζειν ἐστὶ κοινὸν ἀμφοτέροις, ἐν τῷ δευτέρῳ μόνον τῷ ἐνὶ ἀρμόζει· ὡσαύτως τὸ μὲν ἔψαγε, τὸ δ' ἐπῆγει (Πλ.), κτλ.

§. 2. Ἐκ τούτου δῆλον ὅτι ἡ ἀντίθεσις, εἴτε εἰς τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον εἴτε εἰς διάφορα ἀναφέρεται, δυνατόν νὰ ᾖ ἀπλὴ διαφω-

νία τῶν προσόντων ἢ καὶ καθαρὰ ἀντίφασις, δι' ἧς τὸ ἐν ἀναιρεῖται ὑπὸ τοῦ ἄλλου, ὡς ἐν τῇ προεξηγηθείσῃ καθαρᾷ διαζεύξει (ἦτοι ἡμέρα ἢ νύξ) καὶ παραδιαζεύξει (ἢ Αἴας ἢ Ἰδομενεὺς ἢ ὄτος Ὀδυσσεύς). Τὸ αὐτὸ δὲ ἐννοεῖται καὶ περὶ κατηγορουμένων καὶ περὶ ἀντικειμένων καὶ περὶ προσδιορισμῶν. Καθάπερ δὲ τὰ διαζευγνύμενα διαζευγνύουσι μὲν τὰς ἐννοίας, συνδέουσι δὲ τὸν λόγον, οὕτω τὰ ἀντιτιθέμενα, χωρὶς λαμβάνοντα τὰς ἐννοίας, συνδέουσι διὰ τοῦτου τὸν λόγον.

§. 3. Τὰ μόρια δι' ὧν τὰ ἀντιθετικὰ κῶλα συντίθενται εἰσὶ τὰ μὲν—δὲ, μὲν—ἀλλὰ, μὲν—ὅμως, κτλ' τὰ μὲν ἄλλα ἐπιεικῆς, ἄφωρος δὲ (Ἡρ.).—ἐκεῖτος μὲν ἀπιὼν ᾤχετο, ἐγὼ δ' ἐκάθεινδορ (Λυσ.).—τοῖς μὲν λόγοις ἠῤῥαγε, τοῖς δ' ἔργοισιν οὐ (Εὐρ. Ὀρ. 287).—μὴ καιρὰ μὲν, πιστὰ δὲ (Θουκ.). Οὕτω καὶ ἀκάρπων μὲν, χρησίμων δὲ (Ἀριστ.).—ἄκων μὲν, εἶπε δέ.—τὸ μὲν ὠφέλιμον καλόν, τὸ δὲ βλαβερόν αἰσχρον (Πλ.).—μορφη μὲν οὐκ εὐθυῆς, ἀνδρεῖος δὲ ἀνὴρ (Εὐρ. Ὀρ. 916).—τήνδε μὲν μὴ κτείρετε, ἡμᾶς δ' ἄγορτες πρὸς πυρὰν Ἀχιλλέως κεντεῖτε, μὴ φρίδεσθε (Εὐρ. Ἐκ. 385).—φανερῶς μὲν οὐ, κρύφα δέ (Θ. Α', 67).

§. 4. Τίθεται δὲ καὶ ὁ μὲν καὶ ὁ δὲ μετὰ τὴν λέξιν, ἐφ' ἧς ἡ ἀντίθεσις πίπτει· ὁ μὲν—ὁ δέ· τοῦτο μὲν—τοῦτο δέ· ἐνταῦθα μὲν—ἐκεῖ δέ, κτλ. Πολλάκις τίθεται ὁ μὲν, ἄνευ ἐπομένου δέ· ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα (Ξ). Ἐνταῦθα παραλείπεται ὑπονοούμενον τὸ ἄλλον κῶλον τῆς ἀντιθέσεως, οἷον ἄλλοι δ' ἔσως γιγνώσκουσιν.—ἐγὼ μὲν οὐ κέκλωρα (Ἀρφ.). Ὡσαύτως τίθεται ὁ δὲ ἄνευ προηγουμένου μὲν· οἱ αἰχμάλωτοι ᾤχοντο εἰς Δεκέλειαν, οἱ δ' εἰς Μέγαρα (Ξ)=οἱ μὲν, οἱ δέ.—τέθρηκεν ἀνδρὸς οὐδενός, θεοῦ δ' ὕπο (Σοφ.). Ἄλλοτε δὲ τίθεται πολλάκις τῶν γρίλων ὁ μὲν ἱμάτιον, ὁ δὲ προσκεφάλαιον, ὁ δὲ ὅτι ἔτυχερ ἔδωκεν εἰς τὴν ἐκείνου ταφὴν (Λυσίας).

§. 5. Ἐπὶ ἐπαναλήψεως τῆς αὐτῆς ἢ συνωνύμου λέξεως ὁ δὲ φαίνεται λαμβάνων προσθετικὴν δύναμιν=προσέτι δέ· ἐγὼ σύνειμι μὲν θεοῖς, σύνειμι δ' ἀνθρώποις τοῖς ἀγαθοῖς (Ξ. Ἀπομν. Β', 4, 30). Ὡσαύτως μετὰ τοῦ καὶ τιθέμενος· Λαρεῖος Κῦρον σατράπην ἐποίησε, καὶ στρατηγὸν δὲ ἀπέδειξε (Ξ. Ἀρ. Α', 4, 1).—καὶ πάντες δ' οἱ τῶν βαρβάρων ἄρχοντες μέσον ἔχοντες τὸ αὐτῶν ἡγοῦντο (Ξ. Ἀρ. Α', 4, 22). Ἀλλ' οὐδὲν ἦττον ἡ ἐνυπάρχουσα ἀντι-

Θετική δύναμις τείνει πρὸς μείζονα ἀνάδειξιν τοῦ κώλου μεθ' οὗ τίθεται. ὣς δὲ τὸ οὔτε συμπλέκει ἀποφατικῶς, οὕτω καὶ τὸ οὐδέ οὐδεμία τέχνη οὐδ' ἀρχὴ τὸ αὐτῇ ὡφέλιμον παρασκευάζει (Πλ. Πολιτ. Α', 346)=οὐ παρσκευάζει τέχνη, καὶ οὐ παρσκευάζει ἀρχή.

§. 6. Γίνεται δὲ, τελευταῖον, ματαβατικὸς ὁ δέ, χρησιμεύων εἰς μετάβασιν τοῦ λόγου ἐκ προσώπου εἰς πρόσωπον ἢ ἐκ πράγματος εἰς πᾶγμα, ἵνα μὴ μένῃ ὁ λόγος ἀσύνδετος καὶ κομματικὸς· ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνοι ὄχοντο, ὁ Κῦρος εἶπεν (Ξ. Κ. Π. Δ', ε, 1).—εἶεν· τῶν δὲ δὴ χρόνων (Δ.), κτλ.

§. 7. Μείζων γίνεται ἡ ἀντίθεσις διὰ τοῦ ἀλλὰ, ὥστε, εἰ μὲν τὸ πρῶτον κῶλον εἶναι καταφατικόν, τὸ δεύτερον εἶναι ἀποφατικόν καὶ ἀντιστρέφως· φιλοσόφους, ἀλλ' οὐ φιλοδόξους κλητέον (Πλ. Πολ. Ε', 408).—οὐκ αὐτῷ, ἀλλὰ σοί.—οὐ μόνον βουλεύματα, ἀλλ' ἔργα δρώμενα (Σοφ.).—οὐτ' ἄρα Τρωσίη, ἀλλὰ σοὶ μαχοῦμεθα (Σ.).—οὐκ, ἀλλ' ἀληθεῖς (Σοφ. Φιλ. 993)=οὐ ψευδεῖς τοὺς θεοὺς τίθημι, ἀλλ' ἀληθεῖς—οὐ γάρ σοι ζῶ δοῦλος, ἀλλὰ Λοξία (Σοφ. Τ. 410).—οὐκ, ἀλλὰ κάτωθεν (Πλ. Φαίδρ. 229).

* §. 8. Καθαρὰ δὲ ἐναντίωσις καὶ ἀντίφασις δηλοῦται διὰ τῶν μέντοι ὅμως, ἀλλ' ὅμως, κτλ, προτασσομένων ἢ οὐχί, ἐν τῇ ἐτέρῳ κώλῳ, τῶν μὲν, καίτοι, καίπερ· λέγεις μὲν εἰκότ', ἀλλ' ὅμως σε βούλομαι ἐκπλεῖν.—ἡ φύσις βούλεται μὲν, οὐ μέντοι δύναται (Ἀριστ.).—πάνυ μὲν οὐκ ἤθελεν, ὅμως δ' ἠναγκάσθη ὁμολογῆσαι (Πλ. Πρωτ. 328).—καὶ τοι γὰρ γέπον ἀδύνατον εἶναι, ἀλλ' ὅμως αὐτοῖς συμβαίνει (Πλ. Φαίδ. 68).—καίπερ αἰσθανόμενος ταῦτα, ὅμως ἐπέμενεν (Ξ.). Τοῦτο παρὰ τοῖς ποιηταῖς ἐκφέρεται καὶ διὰ μόνου τοῦ πέρ' μὴ πρόσλευσσε, γενναῖός περ ὦν (Σ. Φ. 1068)· παρὰ ποιηταῖς δὲ καὶ πεζοῖς καὶ διὰ τοῦ ἀπλοῦ καὶ (σελ. 173). Περαιεῖπονται δὲ ἔνιοι καὶ τὰ ἐν τῇ ἀποδόσει μόριον· οἷον πρόσθεν προσεκύουν καὶ τότε (ὅμως) προσεκύνησαν, καίπερ εἰδότες ὅτι ἐπὶ θανάτῳ ἄγοιτο (Ξ. Ἀν. Α', ζ', 6). *

* §. 9. Ἀντιθετικὴν ἔννοιαν ἐκφέρει καὶ τὸ οὐ μὴν ἀλλὰ, ὕπερ κυρίως=οὐ μὴν τοῦτο γίνεται ἢ γέγονεν, ἀλλὰ, κτλ· τοιοῦτόν τι τὸ ὃ ἔλπος πίπτει εἰς γόνατα, καὶ μικροῦ κακῆϊνον ἐξετραχίλισεν· οὐ μὴν (ἐξετραχίλισεν), ἀλλ' ἐπέμεινεν ὁ Κῦρος μόλις πως, καὶ ὃ ἔπ-

πος ἐξαρέστη (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 8). Ἀλλὰ καὶ ἄλλως τίθεται τοῦτο.

§. 10. Ὁ ἀλλὰ τίθεται καὶ πρὸς μετὰ βασιν ἐννοίας· καὶ ὁ Ἀβραδάτας εἶπεν· Ἀλλὰ τὰ μὲν καθ' ἡμᾶς ἔμοι γε δοκεῖ καλῶς ἔχειν, κτλ. (Ξ. Κ. Π. Ζ', α, 16)· ἔνθα παραλείπεται τὸ προηγούμενον, οὔτε ἀναιρούμενον οὔτε ὁμολογούμενον. Καὶ ὁ ἀλλὰ δὲ καὶ τὰ ἄλλα μόρια, τὰ μέχρι τοῦδε ἐξηγηθέντα, δέχονται καὶ ἄλλους συνδυασμούς, οἷον μὲν-ἀτάρ, μὲν-αὐθις, μὲν-γε, μὲν-τοι, μὲν-εἵτα, δέ-γε, δέ-γάρ, ἀλλὰ-γάρ, κτλ. Περί τούτων παραπέμπεται ὁ ἀναγνώστης εἰς τὰ λεξικά καὶ εἰς τοὺς μοριολόγους.*

oooooooooooo

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Αἰτιολογικῶν.

§. 1. Οἱ αἰτιολογικοὶ λόγοι ἐξηγοῦσι τὴν σχέσιν τοῦ παράγοντος καὶ παραγομένου, τοῦ αἰτίου καὶ αἰτιατοῦ· ἀλλ' ὅγε φέρετός ἐστιν, ἐπεὶ πλεόνεσιν ἀνάσσει (ἰλ. Α, 281) — σοὶ δὲ τοῦτ' οὐκ ἐστ', ἐπεὶ τυφλὸς τὰ τ' ὤτα, τὸν τε ροῦν, τὰ τ' ὄμματ' εἴ (Σοφ. Τ. 371). — ἄρχομεν, ὅτι τε ναυτικὸν πλεῖστον τε καὶ προθυμίαν ἀπροσάσιστον παρεσχόμεθα, καὶ διότι, κτλ. (Θ. Γ', 83) — καὶ διὰ τοῦτο ὅτι.

§. 2. Τὰ μόρια δι' ὧν συνήθως ἐκφέρονται οἱ αἰτιολογικοὶ λόγοι εἶναι τὰ ἐπόμενα, ἐπεὶ, ἐπειδὴ, ὥς, ὅτι, διότι, προτασσόμενα καὶ ἐπιτασσόμενα· πρᾶσσει νῦν κακῶς, ἐπεὶ θανὼν Ἀρτίλοχος αὐτῷ φροῦδος (Σ. Φ. 424). — λέγω δ', ἐπειδὴ καὶ τυφλὸν μ' ὠρείδισας (Σ. Τ. 402). — ἀλλὰ μοι σαφῶς καὶ ἀκριβῶς λέγε, ὥς ἐγὼ οὐκ ἀποδέχομαι σου, ἐὰν ὕθλους τοιούτους λέγῃς (Πλ. Πολ. Α', 336). — ὅσοι οἴονται τῇ ἀληθείᾳ πολιτικοὶ εἶναι, ὅτι ἐπαινοῦνται ὑπὸ τῶν πολλῶν (Πλ. Πολιτ. Δ', 426). — ἰδεῖν ἐπεθύμει, ὅτι ἤκουεν αὐτὸν καλὸν καὶ ἀγαθὸν εἶναι (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 1). — θηλέων βοῶν οὔτι γέγονται, διότι περ οὐδὲ Αἰγύπτιοι (Ἡρ) — διὰ τὸν αὐτὸν τοῦτον λόγον, δι' ὃν, κτλ. — ἐν μὲν οὖν τῷ πολέμῳ, διότι οὐκ ἦσαν δίκαι, οὐ δυνατοὶ ἡμεν παρ' αὐτῶν ἀ ὠφειλόν πρᾶξασθαι (Λυσ. περὶ Δημοσίων Ἀδικημάτων, §. 3)· ὥσαύτως καὶ διὰ τοῦ ἅτε ἐπὶ μετοχῆς συνήθως· ἅτε ἀήθους τοῖς Λακεδαιμονίοις γεγενημένης τῆς συμφορᾶς, πολὺ πένθος ἦν (Ξ.).

§. 3. Πάντα τὰ προηγούμενα μόρια ἐκλαμβάνονται καὶ χρονικῶς. Καὶ τὸ ὅτε ὡσαύτως ἐκλαμβάνεται χρονικῶς τε καὶ αἰτιολογικῶς ὅτε γε μὴδ' ὑμᾶς δύναμαι πείθειν (Πλ. Φαίδ. 84). Ὡσαύτως καὶ τὸ ὅποτε, ὡς ὅποτε ἐνταυθα ἔσμεν τοῦ λόγου, τόδε ἀποκρινόμεθα (Πλ. Ν. Ι', 895), ὅπερ παρ' Ὁμήρῳ οὐχ εὐρηται αἰτιολογικῶς, ἐν ᾧ εὐρίσκειται οὕτως ἐνίοτε τὸ ὅτι καὶ συχνάκις τὸ ἐπεὶ.

§. 4. Καὶ διὰ τοῦ γὰρ ἐκφέρεται αἰτιολογία, ἀλλ' ἐπιτασσομένου συνήθως· οὐκ ἐμοὶ χαλεπαρεῖς, γιγνώσκεις γὰρ τοὺς αἰτίους (Πλ. Φαίδ. 116). Ἐνίοτε δὲ καὶ παρεντιθεμένου· ὁ δὲ, κρίνουσι γὰρ βοῇ καὶ οὐ ψήφῳ, οὐκ ἔφη διαγιγνώσκειν (Θ. Α', 87). Πολλάκις δὲ, παρσιωπωμένου τοῦ αἰτιολογουμένου κώλου, τίθεται μόνον τὸ διὰ τοῦ γὰρ αἰτιολογοῦν, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ γὰρ ἐκπληροῖ δύο ἔργα, βεβαιώσεως καὶ αἰτιολογίας· *Λυσιστράτη' ἀχθομαι, ὅτι παρὰ μὲν τοῖς ἀνδράσι νεομίσμεθα εἶναι παροῦργοι. Καλορίκη καὶ γὰρ ἔσμεν γῇ Δία* (Ἀρφ. Α. 10)—δικαίως· καὶ γὰρ ἐσμέν.—*Φιλοκτήτης' ἤδη, τέκνον, στέλλεσθε; Νεοπτόλεμος' καιρὸς γὰρ καλεῖ* (Σοφ. Φ. 466). Ἐκ τούτου πολλάκις ὁ γὰρ ἐκλαμβάνεται ἐξηγητικῶς· ἐμὲ γὰρ τίς οὐ προσεῖπε;—οἶσθα γὰρ δὲν αὐδῶμαι (Σ. Φ. 852)—δηλαδὴ.

§. 5. Ἡ αἰτιολογία ἐκφέρεται προσέτι καὶ κατ' ἄλλους τρόπους διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων· ἕνεκα τούτου (Ξ.).—διὰ τοὺς ἐπαγορθοῦντας αἰεὶ τι τῶν μὴ καλῶς ἐχόντων αἱ ἐπιδόσεις γίγνονται ταῖς πόλεσιν (Ισ.).—*ἔχω γὰρ ἄ' χω διὰ σέ* (Σ. Κ. 1129)· δι' ἀπαρεμφάτου ἐνάρθρου καὶ ἐμπροθέτου· διὰ τὸ μὴ εἶναι (Θ.), κτλ. Ὡσαύτως διὰ μετοχῆς· ἀσεβήσας ἐκολάσθη. Ἀλλὰ ἐν τούτοις δὲν διακρίνονται καθαρῶς δύο λόγοι συνδεδεμένοι, διότι τὰ κῶλα συγχωνεύονται εἰς ἓν. Ἴδε πλείονα περὶ τούτου ἐν Σ. Π. Β'.

§. 6. Καὶ ἐν τούτοις μὲν δεικνύεται προφανῶς τὸ καθ' αὐτὸ αἶτιον, τὸ γενετικόν, οὕτως εἰπεῖν, δι' οὗ ἐξηγείται ὅτι τὸ ἐν χρεωστεῖ τὴν ἑαυτοῦ ὑπαρξιν εἰς τὸ ἕτερον· οὐχ ὁρᾷ· τυφλὸς γὰρ ὁ ἀνὴρ, ὑπάρχει ὅμως καὶ ἕτερόν τι αἶτιον, διασαφητικόν ἢ ἀποδεικτικόν. Οὕτω, π. χ. ἐν τῷ μαινεται ὁ ἀνὴρ, ἐπεὶ τοιαῦτα λέγει, αἶτιον τῆς μανίας δὲν εἶναι τὸ τοιαῦτα λέγειν, ἀλλὰ τεκμήριον καὶ ἀπόδειξις. Οὕτως ἐτεθνήκει ὁ Φίλιππος· ἐβασίλευε γὰρ Ἀλέξανδρος, κτλ. Ἐνταῦθα ἴσως ἀνακτέον καὶ τὸ τοῦ Κωμικοῦ (Ἀρφ. Ν. 207) κωμικῶ-

πκτον' εἰπόντος δηλ. τοῦ μαθητοῦ αὐδὲ μὲν Ἀθηναί, ἀποκρίνεται ὁ Σ-ρεψιάδης οὐ πείθομαι ἐπεὶ δικαστὰς οὐχ ὁρῶ καθημένους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Τελικῶν.

§. 1. Τὸ αἴτιον, γενικώτερον λαμβανόμενον, περιλαμβάνει καὶ τὸ τέλος, ὅθεν καὶ οἱ τελικοὶ λόγοι ἐν γένει μὲν περιλαμβάνονται εἰς αὐτούς, μερικώτερον δὲ λαμβανόμενον τοῦ αἰτίου, οἱ τελικοὶ λόγοι διαστέλλονται μὲν τῶν αἰτιολογικῶν, συγγενεύουσιν ὁμῶς αὐτοῖς, τοῦτο μόνον διαφέροντες, ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν αἰτιολογικῶν προηγεῖται τοῦ παραγομένου τὸ παράγον, ἐπὶ δὲ τῶν τελικῶν γίνεται ἡ πρᾶξις ἵνα προέλθῃ τὸ τέλος. Εἰς τὸ στεφανοῦ ὁ δῆμος Δημοσθένη, ἀρετῆς ἕνεκα καὶ εὐνοίας (Α.) προηγεῖται τοῦ στεφάνου ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ εὐνοία· εἰς τὸ δένδρα πειρῶνται θεραπεύειν τοῦ καρποῦ ἕνεκεν (Ξ. Ἀπομν. Β', δ', 7), προηγεῖται ἡ θεραπεία τῶν δένδρων, ἵνα προκύβῃ ὁ καρπός.

§. 2. Ἐν ᾧ λοιπὸν οἱ κυρίως αἰτιολογικοὶ ἐκφέρουσι τὴν σχέσιν τοῦ παραγοῦτος καὶ παραγομένου, οἱ τελικοὶ λόγοι ἐξηγοῦσι τὴν σχέσιν τοῦ μέσου πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ τέλους, ὡς μαρθάνω ἵνα σοφὸς γένωμαι· ἢ πρὸς ἀποφυγὴν κακοῦ· παραφυλάττουσι δ' ἀλλήλους, ὅπως μὴ ποτέ τις ἐπαραστῇ (Πλ. Ν. Δ', 715), ὅπερ καὶ αὐτὸ τέλος ἐστίν.

§. 3. Οἱ τελικοὶ λόγοι ἐκφέρονται συνήθως δι' ὑποτακτικῆς ἢ εὐκτικῆς καὶ τῶν τελικῶν μορίων, καὶ ἀποτελεστικῶν καλουμένων ὑπὸ τινων ἀρχαίων γραμματικῶν, ἵνα, ὅπως, ὡς· δι' ὑποτακτικῆς μὲν, ὅταν ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὑπάρχῃ ἐνεστώς ἢ μέλλων ὀριστικῆς, προστακτικῆς, ὑποτακτικῆς ἐν ἐρωτήσει, ἢ εὐκτικῆς, ὅπερ συμβαίνει ἐπὶ πραγμάτων εἰς τὸ μέλλον ἀναφερομένων· ἢ ἐμπολᾷ βέλτιον, ἐπιθυμεῖ μαχῶν (Ἀρφ. Εἰρ. 447).—ἤξομεν πάλιν . . . ὅπως φέρωμεν (Σ. Ἡλ. 53).—σύ με κατὰστησον, ἢ ὀρμώμεθ' ἐς ταῦν (Σ. Φ. 880).—εἰπω τι δῆτα κάλλ' ἵνα ὀργίλῃ πλέον (Σ. Τ. 364);—προσμοῖλοι μόνον, ἢ ἐκδιδαχθῇ (Σ. Τ. 111). Δι' εὐκτικῆς δὲ, ὅταν προηγῇ χρόνος παρωχημένος, ὅπερ ἀναφέρεται εἰς τὸ παρελθόν· ἀφικόμεν ὅπως . . . εὖ πράξαιμι τι (Σ. Τ. 1005).—κατεῖχ' Ἀ-

χαιὸς, ὡς πατήρ . . . ἐκθύσεις τὴν αὐτοῦ κόρην (Σ. Ἡλ. 571). Ὡσαύτως πρὸς ἔξοδον στείχουσα, Παλλάδος ὅπως ἰκοίμην ἐν γυμνάτωρ προσήγορος (Σ. Ἀρτ. 1185) = ὅτε ἔστειχον. — τοῦ θανόντος ἡμέρῳ, ὅπως ἴδοιμ' ἄθαιπτον (Σ. Φ. 350) = ἡμείρων = ἐπεὶ ἡμεῖρον.

* §. 4. Περὶ τούτων ἐλαλήσαμεν καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν (σ. 88—89), ἐνθα ἐσημειώσαμεν καὶ τινὰς ἐξαίρεσεις· προσσημειωτέον δ' ἐν ταῦθα· α. ὅτι ἐνίοτε τίθεται εὐκτική, ἐνεστώτος προηγούμενου, οὐ μόνον ὅταν ὁ ἐνεστώς οὗτος ᾖναι ἱστορικὸς (ὡς ἐν Ἐκ. 10. χρυσὸν ἐκπέμπει, κλ.), ἀλλὰ καὶ ὅταν ὁ ἐνεστώς ἀναφέρηται εἰς παλαιότερον σκοπὸν τοῦ ἐνεργοῦντος καὶ ἀποτυχόντα, οἷον τὸ περίφημον (Ἀρφ. Βατρ. 24)· τοῦτον δ' ὁχῶ, ἵνα μὴ ταλαιπωροῖτο, μηδ' ἄχθος φέροι· διότι ὅτε ὁ Διόνυσος ἔθεσεν ἔποχον τὸν Ἐκνήϊαν, οὗτος ᾖν ὁ σκοπὸς αὐτοῦ· προσέτι δὲ καὶ εἰς ἐνδειξιν ἀμφιβολίας περὶ τῆς τοῦ σκοποῦμένου ἐπιτυχίας· ἴσως δέ που ἡ ἀποσκάπτει τι ἢ ἀποτελεῖζει, ὡς ἄπορος εἴη ἡ ὁδός (Ξ. Ἀρ. Β', 6', 2) = ἵνα, εἰ δυνατόν, ἄπορος ἡ ὁδὸς ᾖ, ὅπερ ὅμως, πιθανῶς, οὐκ ἔσται. Τοῦτο δὲ ἰσχύει παρὰ Θουκυδίδῃ, ὅς, παρωχημένου χρόνου ἡγουμένου, θέτει ὑποτακτικὴν ἢ εὐκτικὴν ἢ καὶ ἀμφοτέρας, κατὰ τὴν πιθανότητα, ἴσως, τῆς ἐπιτυχίας. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν γένει τοῦτο ἐπιδέχεται ἀναιρέσιαν, διὰ τοῦτο καὶ τὰ ἀντίγραφα πολλάκις διαφέρουσι καὶ οἱ φιλόλογοι διαφωνοῦσιν εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς μιᾶς ἢ ἄλλης γραφῆς.*

* §. 5. Σημειωτέον· β'. ὅτι οἱ Ἀττικοὶ πολλάκις μετὰ τὸ ὅπως ἐπὶ ὑποτακτικῆς προσθέτουσι τὸν ἄν· *nūn διδασχ'*, ὅπως ἄν ἐκμάθω· σπανιότερον δὲ μετὰ τοῦ ἵνα. Εἰ τῷ ὄντι ὑπάρχει διαφορὰ εἰς τὸν μετὰ ἢ ἄνευ ἄν λόγον εἶναι ἀμφισβητήσιμον· γ'. ὅτι τὸ ὅπως μὴ πολλάκις δὲν ἐκφέρει τέλος, ἀλλὰ εἶναι συμβουλὴ καὶ προτροπὴ = *φύλαξαι ὅπως μὴ*· δ'. τοιαύτη δὲ ἔλλειψις γίνεται καὶ ἐπὶ τέλους· Ζεὺς ἔσθ', ἵν' εἰδῆς (Σ. Φ. 989) = Ζεὺς ἐστί, καὶ λέγω σοι τοῦτο ἵνα ἰδῆς· ε. ὅτι ἐνίοτε, καίπερ εὐκτικῆς ἡγουμένης, ἐνθα ἔπρεπε, κατὰ τὰ προεξηγηθέντα (§. 3), νὰ τεθῇ ὑποτακτικὴ ἀπαντᾷται εὐκτικὴ γεροίμαρ . . . , τὰς ἱεράς ὅπως προσεῖποιμι Ἀθήνας (Σ. Αἴ. 1217).*

§. 6. Ἐκφέρεται δὲ τὸ τέλος καὶ διὰ τῶν τελικῶν ἀπαρεμφάτων λεγομένων (σ. 97 §. 6—7)· τοῖς Αἰγινήταις οἱ Λακεδαιμόνιοι ἔδοσαν Θυρέαι· οἰκεῖν (Θουκ. Β', 27). — παρέχειν ἐσθίειν (Ἀρφ. Εἰρ. 23)· καὶ τὰ μετὰ τοῦ ὥστε χωρία, προτασσομένης αἰτίας ἰκανῆς ἵνα

παρχαγάγη τὸ διὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου ἐξηγούμενον, ὁμοιάζουσι τοῦ-
τοις, ἀλλὰ δὲν εἶναι πάντῃ πάντως τὰ αὐτά· διέτι ἐν τούτοις δηλοῦ-
ται μᾶλλον συνέπεια τῶν προηγουμένων ἢ τέλος σκοπούμενον· ἔχεις
ἐγκλημ' Ἀτρεΐδαις, ὥστε θυμοῦσθαι (Σ. Φ. 323).—οἶμαι μὲν ἀρ-
κεῖν σοί γε καὶ τὰ σά . . . ἀλήματα, ὥστε μὴ τὰ τῶν πέλας στένεις
(Σοφ. Φ. 340)=vous avez assez de maux à déplorer, sans
prendre encore part à ceux de vos amis (Ἴδε ἀν. σ. 97 καὶ κα-
τωτέρω περὶ Λόγων Συμπερασματικῶν). Ὡςαύτως καὶ διὰ μέλ-
λοντος μετοχῆς, τῆς τελικῆς λεγομένης, ἐπὶ τῶν κινήσεως σημαντι-
κῶν ῥημάτων ἤλθοι ἐγὼ παύσουσα τὸ σὸν μένος (Ἰλ. Α, 207).—
προσευξόμενος ἦκα (Ἀρφ. Πλ. 84).—καὶ τοῦτ' ἀγαθήσων ἐρχομαι
πρὸς τὸν θεόν (Ἀρφ. Πλ. 844), ὡς ἐν τοῖς περὶ Ἀπαρεμφάτου καὶ
Μετοχῆς διελάβομεν. Ἐνίοτε δὲ καὶ κατ' ἐνεστῶτα, ὡς γινομένου
καὶ οὐχὶ ὡς γενησομένου θεωρουμένου τοῦ πράγματος· διανοοῦντο
πρέσβεις πέμπειν κωλύοντας (Θουκ. Γ', 88).

§. 7. Καὶ διὰ τῶν πλαγιῶν πτώσεων ἐπίσης ἐκφέρονται οἱ τε-
λικοὶ λόγοι τῆς Κορινθίων ἔνεκα ἡσυχίας (Θουκ. Ε', 53).—ἐπὶ τῷ
ἡμετέρῳ ἀγαθῷ (Ξ.).—ιέναι ἐπὶ πῦρ, ἐφ' ὕδωρ, ἐπὶ ξύλα, κατὰ
θεῖον τοῦ χωρίου (Θ. Ε', 7), τοῦ ἐπαινεῖσθαι ἔνεκα, κτλ, ὡς ἐν τῷ
περὶ Προθέσεων διελάβομεν. Ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα δὲν ἀναφάνονται
δύο λόγοι συνδεδεμένοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Περὶ Λόγων Ὑποθετικῶν.

§. 1. Οἱ ὑποθετικοὶ λόγοι, ἐξηγοῦντες καὶ οὗτοι τὴν σχέσιν τοῦ
παράγοντος καὶ παραγομένου, συγγενέουσιν τοῖς αἰτιολογικοῖς. Ἀλλ'
οἱ μὲν αἰτιολογικοὶ ἐξηγοῦσι τοῦτο πραγματικῶς, κατὰ τοῦτον τὸν
τύπον· διὰ τὸ δεῖναι προηλθεῖν ἢ προέρχεται, ἐκωλύθη ἢ κωλύεται
τὸ δεῖναι· οἱ δὲ ὑποθετικοὶ ὑποθετικῶς κατὰ τοῦτον τὸν τύπον· τοῦ
δεῖντος τεθέντος, προκύπτει ἢ οὐ προκύπτει τὸ δεῖναι, τοῦ δεῖντος
μὴ τεθέντος, προκύπτει ἢ οὐ προκύπτει τὸ δεῖναι. Σύγκεινται δὲ
ἐκ δύο μερῶν, ἐξ ὧν τὸ μὲν περιέχει τὴν παραλαμβανομένην ὑπόθε-
σιν, τὸ δὲ τὴν ἐκ ταύτης συνέπειαν· τὸ πρῶτον καλεῖται ἡγούμενον
καὶ πρότασις, τὸ δεύτερον καλεῖται ἐπόμενον καὶ ἀπόδοσις· εἰ μὲν

εἰσι βωμοί, εἰσὶ καὶ θεοί.—*ἦν θάνατος ἔλθῃ, οὐδεὶς βούλεται θνήσκειν* (Εὐρ. *Ἀλκ.* 574). Δυνατὸν δὲ εἰς τὸν λόγον νὰ προταχθῇ καὶ ἡ ἀπόδοσις· οὐκ ἄρα ἔτι μαχεῖται, εἰ ἐν ταύταις οὐ μαχεῖται ταῖς ἡμέραις (Ξ. *Ἀρ.* Α', ζ', 18).

§. 2. Οἱ ὑποθετικοὶ λόγοι ἐκφέρονται διὰ τῶν ὑποθετικῶν μορίων, εἰ, ἐάν, ἄν, ἦν, κατὰ τοὺς ἀκολουθοῦς μάλιστα τρόπους.

Α'. Τίθεται ὀριστικὴ μὲν ἐν τῇ προτάσει, μετὰ τοῦ μορίου εἰ, κατὰ ἐνεστώτα, μέλλοντα ἢ παρωχημένον χρόνον, ὅταν ἡ ὑπόθεσις παρίσταται ὡς δυνατὴ, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἐν τῇ φύσει καὶ παρ' ἀνθρώποις ὄντων καὶ γινομένων, οὔτε ἀμφιβολίας περὶ μὴ ὑπάρξεως, οὔτε νύξεως περὶ ὑπάρξεως τοῦ ὑπ' αὐτῆς ἐξηγουμένου ὑποδεικνυμένης, ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει· 1. ὡσαύτως ὀριστικῇ, ἄνευ τοῦ ἄν, ὅταν ἡ συνέπεια θεωρῇται ὡς ἀναγκαία καὶ ἀπαραίτητος· 2. εὐκτικῇ μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν παρίσταται ὡς ἐνδοιαστὴ καὶ οἷον ἐκ περιστάσεων ἐξαρτωμένη· 3. εὐκτικῇ ἄνευ τοῦ ἄν, ἐπὶ εὐχῆς ἢ κατάρας· 4. προστακτικῇ, ἐπὶ προσταγῆς, παραινέσεως ἢ τοιούτου τινός, καὶ πάντοτε κατὰ τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον· οὕτω π. χ.

1. εἴ τι μεμπτός εἰμι, κάρτα μαίρομαι (Σ. *Τρ.* 445).—εἰ ταῦτα λέξεις, ἐχθαρεῖς ἐξ ἐμοῦ (Σ. *Ἀρτ.* 93). Ὡσαύτως εἰ αὕτη ἡ πόλις ληφθήσεται, ἔχεται καὶ ἡ πᾶσα Σικελία (Θουκ. ζ', 91), ἔνθα πρὸς μείζονα βεβαιότητα τρέπεται εἰς ἐνεστὸς τὸ μέλλον τῆς συνεπειάς·—εἰ ταῦτα ἔδρα, θανεῖν χρῆν αὐτόν (Σ. *Ηλ.* 577).—τοὺς τριηράρχους ἠγάγκαζεν ἐπισκευάζειν τὰς νῆας, εἴ τις ἐπεπορήκει (Θουκ. ζ', 38).—εἰ ἐβρόντησε καὶ ἥστραψεν.—εἰ δ' ἐργάσει μὴ ταῦτα, λύπην πᾶσιν Ἀργείοις βαλεῖς (Σ. *Φ.* 66).

2. εἰ τὰδ' ἔχει κατὰ τοῦν κείνῳ, ταῦτ' ἄν ἀπαρκοῖ (Σ. *Κ.* 1768).—εἰ γὰρ πτεροῦμεν, σύ τοι πρόωγν θάνοις ἄν (Σ. *Ηλ.* 582).—πᾶν τοίνυν, εἰ καὶ τοῦτο ἔτ.λη, κλύοι τις ἄν (Σ. *Τρ.* 71).

3. σφῶν δ' εὐδοοίη Ζεὺς, τὰδ' εἰ τελεῖτέ μοι (Σ. *Κ.* 1435)—ὀλοῖμαι, φρόνησιν εἰ τὰνδ' ἔχω (Σ. *Τ.* 663).

4. εἴ τι χρῆζεις, φράζε (Σ. *Φ.* 49).—εἰ γὰρ θέλεις, διδάξον (Σ. *Ηλ.* 385).—εἴ τις οἶδ', ἐμοὶ κατειπάτω (Ἀρφ. *Εἰρ.* 20).

§. 3. Β'. Τίθεται ὑποτακτικὴ μετὰ τῶν μορίων ἐάν, ἄν, ἦν, ἐν τῇ προτάσει, μετὰ νύξεως ἐνδεχομένης ἢ καὶ προσδοκωμένης ἐπα-

ληθεύσας, ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει τίθεται συνήθως ὀριστική κατ' ἐνε-
στῶτα ἢ μέλλοντα, ὅταν ἡ συνέπεια θεωρῇται ὡς θετική, εὐκτική
μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν θεωρῇται ὡς ἐνδεχομένη, καὶ προστακτική, ὅταν
παρίσταται ὡς προσταγή ἢ ὡς παραίνεσις· ἐὰν ἀληθείας, ὑπισ-
χυοῦμαι σοι δέκα τάλαντα (Ξ. Ἀρ. Α', ζ', 18).—ἐὰν ἡμεῖς δυνώ-
μεθα σώζεσθαι, ἐν πολλῇ ὑμεῖς εἰρήνῃ ἔσεσθε (Ξ. Κ. Π. ς', α', 18).
—ἄν αὐτῷ διδῶς ἀργύριον, καὶ σὲ ποιήσει σοφόν (Πλ. Πρωτ.
310).—ἦν γράσω, διόλυνται (Σ. Τ. 1159).—ἦν τις ἀνθιστῇται,
πειρασόμεθα χειροῦσθαι (Ξ. Ἀρ. Ζ', γ', 11).—ἅπας λόγος, ἄν
ἀπὴ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν (Δ. Ὁλ. Β', ε').
—τὰμ ἐὰν θείης ἐπὶ κλύων δέχεσθαι, ἀλὴν ἄν λάβοις κἀνα-
κούφισιν κακῶν (Σ. Τ. 218).—ἦν γὰρ εὐρεθῇ λέγων σοὶ ταῦτ',
ἔγωγ' ἄν ἐκπεφυγίοιην πάθος (Σ. Τ. 839).—ἄν βούλησθε, χει-
ροτομήσατε (Δημ. Φ. Γ', ιδ').

§. 4. Γ'. Τίθεται εὐκτική μετὰ τοῦ εἰ, ἄνευ τοῦ ἄν, ἐν τῇ προ-
τάσει τῶν ὑποθετικῶν λόγων, ὅταν ἡ ὑπόθεσις, μόνον ἐκ τοῦ λογι-
σμοῦ τοῦ λέγοντος λαμβανομένη, ἦναι ἀπλῶς ἰδεατὴ καὶ προβλη-
ματώδης, ἄνευ νύξεως ἐπαληθεύσεως ἢ μὴ ἐπαληθεύσεως, ἐν δὲ τῇ
ἀποδόσει τίθεται εὐκτική μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται
ὡς ἐνδεχομένη, ὀριστική δὲ ἄνευ τοῦ ἄν, ὅταν παρίσταται ὡς ἀ-
ναμφίβολος· εἴ τις τοὺς κρατοῦντας τοῦ πλήθους ἐπ' ἀρετὴν προ-
τρέψειεν, ἀμφοτέρους ἄν ὠφελήσειεν (Ἰσ. πρὸς Νικοχλ. β').—εἰ
πάλιν ἀναβλέψειας, ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ, φεύγοις ἄν τοὺς πονη-
ροὺς (Ἀρ. Πλ. 95);—τό λέγειν εὖ δεινόν ἐστιν, εἰ φέροι τινα
βλάβην (Εὐρ. Ἀρχελ. Ἀποσπ.)—τί δεῖ καλῆς γυναικός, εἰ μὴ τὰς
φρένας χρηστὰς ἔχοι (Εὐρ. Ἀντιόπ. Ἀποσπ.);

§. 5. Δ'. Τίθεται ὀριστική κατὰ παρατατικόν, ἀόριστον καὶ ὑ-
περσυντελικόν μετὰ τοῦ εἰ ἐν τῇ προτάσει, ὅταν ἡ ὑπόθεσις παρί-
σταται προφανῶς μὴ ἐπαληθεύουσα, ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει ὀριστική ἄνευ
τοῦ ἄν, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται ὡς ἄφενκτος, ὀριστική δὲ μετὰ
τοῦ ἄν, ὅταν θεωρῇται ὡς ἐνδεχομένη καὶ δεκτικὴ ἐπαληθεύσεως·
ἢ πόλις ἐκινδύνευσε πᾶσα διαφθαρῆναι, εἰ ἄνεμος ἐπέγινετο (Θ.
Γ', 74).—εἰ ἐξ ἀρχῆς ταῦτα ἐγίγνωσκε, πολέμιος μὲν ἦν, οὐ μὲν-
τοι πονηρὸς γ' ἄν δικαίως ἐρομίζετο (Ξ. Ἑλλ. Β', γ', 27).—εἰ δὲ
τοῦτ' ἐποίει ἕκαστος, ἐνίκωρ ἄν (Δ. Ὁλ. Γ', ς').—εἰ μὲν εἰχέ-

την ἤδη φρένας, πόλλ' ἂν παρήρουν (Σ. Τ. 151). — εἰ μὴ πατήρ ἦσθ', εἶπον ἂν σ' οὐκ εὖ φρονεῖν (Σ. Ἀντ. 755).

§. 6. Οἱ χρόνοι τῶν ὑποθετικῶν λόγων λαμβάνονται ἤτοι ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἢ ἐκ διαφοροῦ χρονικοῦ τμήματος, κατὰ τὴν σχέσιν τῆς ὑποθέσεως πρὸς τὴν συνέπειαν· ἤτοι δηλ. συμπεριπίπτει 1. ἐξ ἐνεστώτος περὶ ἐνεστώτος· ἢ 2. ἐκ μέλλοντος περὶ μέλλοντος, ἢ 3. ἐκ παρωχημένου περὶ παρωχημένου. Ἐν πᾶσι τούτοις ἐξηγείται ὅτι, εἰ μὲν ὑπάρχει, ὑπάρξει, ὑπῆρξε τὸ ἐν τῇ ὑποθέσει, ὑπάρχει, ὑπάρξει, ὑπῆρξε καὶ τὸ ἐν τῇ συνεπείᾳ. Προκύπτει λοιπὸν ὁ ἐξῆς τύπος· εἰ ταῦτα λέγει, ψεύδεται· εἰ ταῦτα λέξει, ψεύσεται· εἰ ταῦτα ἔλεξεν, ἐψεύσατο. Ὅταν δὲ ὑπάρχη εὐκτική μετὰ τοῦ ἂν ἐν τῇ ἀποδόσει, τότε ἡ ἔννοια εἶναι ὅτι, εἰ μὲν τοῦτό ἐστι, δυνατόν προκύβει ἐκεῖνο· ὅταν εὐκτικὴ ἄνευ τοῦ ἂν, ἡ ἔννοια γίνεται, εἰ μὲν τοῦτό ἐστι, εἴθε γένοιτο ἐκεῖνο· ἐπὶ δὲ προστακτικῆς, ἐκφέρεται προσταγή, παραίνεσις ἢ τοιοῦτόν τι· κατὰ τὸν τύπον, εἰ μὲν τοῦτό ἐστι, γενέσθω ἐκεῖνο.

§. 7. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐννοίας. Ὅταν δηλ. ἡ ἀπόφασις ὑπάρχη ἐν τῇ ἀποδόσει, γίνεται ὁ ἐξῆς τύπος· εἰ μὴ ὑπάρχει, ὑπάρξει, κτλ, τοῦτο, προκύπτει ἐκεῖνο, κτλ· εἰ μὴ λέγω τὰ ληθές, ἀξιῶ παρεῖν (Σ. Τ. 894). — ἡ χάρις, . . . εἰμὴ κακὸς πέφυκα, προσφιλὴς μενεῖ (Σ. Φ. 558). — σιγᾶν ἂν ἀρμόζοι σε τὸν πλείω λόγον, εἰ μὴ τι λέξεις παιδὶ τῷ σουτῆς (Σ. Τρ. 731)· οὕτω καὶ εἰμὴ καιροῦ τυγχάνω, μεθάρμοσον (Σ. Ἡλ. 31). Ὅταν δὲ ἡ ἀπόφασις ὑπάρχη ἐν τῇ ἀποδόσει, τότε γεννᾶται ὁ ἐξῆς τύπος· εἰ ὑπάρχει, ὑπάρξει, κτλ, τοῦτο, οὐ προκύπτει, οὐ προκύβει, κτλ, ἐκεῖνο· εἰ ἔπεστι νέμεσις, οὐ λέγω (Σ. Ἡλ. 1467) — εἰ μεῖζόν τι λέξεις, οὐκ ἂν ἀντείποιμι (Σ. Ἡλ. 376) = οὐκ ἂν δυνάμην ἀντεπεῖν, οὐκ ἀντερῶ· οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ εὐχῆς ἢ κατάρας· μὴ γὰρ ὀραίμην, . . . εἰ σέ τι δέδρακα ὧν ἐπαιτιᾷ με δρᾶν (Σ. Τ. 644) = καλὸν νὰ μὴν ἴδω, εἰ μὴ, κτλ. Ὅταν δὲ, τελευταῖον, ἡ ἀπόφασις ὑπάρχη καὶ ἐν τῇ προτάσει καὶ ἐν τῇ ἀποδόσει, τότε γεννᾶται ὁ ἐξῆς τύπος· εἰ μὴ ὑπάρχει, ὑπάρξει, κτλ, τοῦτο, οὐ προκύπτει, οὐ προκύβει ἐκεῖνο. — εἰ τὰ τόξα μὴ ληθθήσεται, οὐκ ἐστι πέρας σοι τὸ Δαρδάρου πέδον (Σ. Φ. 68). — εἰ γὰρ μὴ τοῦτο πεισθήσεσθε ταῖς ψυχαῖς, οὐκ ἐβλήσετε ὑπὲρ τῶν πραγμάτων σπουδάζειν (Δημ. Χερρόν. ια').

* §. 8. Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ τῆς περιστάσεως Α', ἐξ ἧς εὐκόλως ἐννοοῦνται καὶ τὰ περὶ τῶν περιστάσεων Β', Γ', Δ'. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως δηλ. Β' ὁ τύπος ἐστίν, ὡς ἐπὶ τῆς πρώτης, καθόσον εἰς τὸ μέλλον ἀναφέρεται, *ἐὰν ὑπάρχη, ὑπάρξῃ τοῦτο, ὑπάρχει ἢ παύσῃ ἐκεῖνο*, ἢ τὸ ἐναντίον, ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐννοίας, μετὰ τῆς διαφορᾶς ὅτι διὰ τῆς ὑποτακτικῆς ἐκφέρεται τι εἰς τὴν ἐφεξῆς πείραν ἀνατιθέμενον, εἰ μέλλει νὰ πραγματοποιηθῇ ἢ οὐχί, κατὰ τὴν φύσιν τῆς ὑποτακτικῆς, ἐν ᾧ τοιοῦτόν τι δὲν ὑπάρχει ἐν τοῖς δι' ὀριστικῆς ἐκφερομένοις. Εἰ δὲ τὸ εἰ γενήσεται διάφορον τοῦ *ἐὰν γένηται*, ἡ διαφορὰ ἐστὶ τοσοῦτον μικρὰ καὶ λεπτὴ, ὥστε καταντᾷ σχεδὸν ἀνεπαίσθητος.

* §. 9. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως Γ' ὁ τύπος ἐστίν, ἐπὶ ὑποθέσει ὅτι *ἤθελεν ὑπάρξῃ τοῦτο, ἤθελε προκύψει βεβαίως ἢ πιθανῶς ἐκεῖνο*. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως Δ' ὁ τύπος ἐστίν, *εἰ ἐγένετο τοῦτο, προῦκνυπτε βεβαίως ἢ πιθανῶς ἐκεῖνο*. Ἡ διαφορὰ ἐστίν ὅτι διὰ μὲν τῆς εὐκτικῆς οὔτε πιθανὸν οὔτε προσδοκώμενον περιέχεται, δὲν ἀποκλείεται ὅμως τὸ δυνατόν, ὡς ἐν τῇ διὰ τῶν παρωχημένων τῆς ὀριστικῆς ὑποτιθεμένων ἐν τῷ *εἰ ἀναβλέψειας*, π. χ. δὲν ἐξηγῆται τὸ ἀδύνατον τῆς ἀναβλέψεως, ἐν δὲ τῷ *εἰ φρένας εἰχέτην* περιέχεται ἡ ἐννοία οὐκ ἔχετε φρένας· τοῦναντίον δὲ ἐν τῷ διὰ τῆς ἀποφάσεως ἐν τῷ *εἰ μὴ πατήρ ἦσθα*, π. χ., περιέχεται ἡ ἐννοία *εἰ πατήρ*, καὶ τοῦτο κωλύει μὲ εἰπεῖν ὅτι οὐκ εὖ φρονεῖς. *

* §. 10. Ὡς δὲ ἐκ τῆς διαφορᾶς σχέσεως τῆς ὑποθέσεως πρὸς τὴν συνέπειαν, ὡς πρὸς τὸ βέβαιον, ἀβέβαιον ἢ ἀδύνατον, προκύπτει ἡ διαφορὰ τῶν ἐγκλίσεων, οὕτως ἐκ τῆς σχέσεως τῶν αὐτῶν ὡς πρὸς τὸν χρόνον, καθ' ὃν λαμβάνεται ἡ ὑπόθεσις καὶ ἡ συνέπεια, προκύπτει ἡ διαφορὰ τῶν χρόνων. Συμπεραίνεται δηλ. οὐχὶ μόνον ἐκ τοῦ αὐτοῦ περὶ τοῦ αὐτοῦ χρονικοῦ τμήματος, ὡς ἀνωτέρω, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ἐνὸς περὶ τοῦ ἑτέρου. 1. ἐκ τοῦ ἐνεστώτος περὶ τοῦ μέλλοντος ἢ περὶ τοῦ παρωχημένου· ἡ χάρις, *εἰ μὴ κακὸς πέφυκα, προσφιλεῖς μερεῖ* (Σ. Φ. 558). — *πесούμεθα, εἰ χρή* (Σ. Ἡ. λ. 399). — *εἰ μάλα καρτερός ἐσσί, θεός που σοὶ τόγ' ἔδωκεν* (ἰλ. Α, 177). 2. ἐκ τοῦ μέλλοντος περὶ τοῦ ἐνεστώτος ἢ περὶ τοῦ παρωχημένου· *εἰ δ' ἂν συμφέροι χωρὶς κολακείας ἐβελήσετε ἀκούειν, ἔτοιμος λέγειν* (Δημ. Φιλ. Γ', β'). — *εἰ μὲν οὖν ἔτι λέξει τὸν αὐτὸν*

ἀριθμὸν, οὐκ ἐγὼ ἵκτανον (Σ. Γ. 843). 3. ἐκ τοῦ παρωχημένου περὶ τοῦ ἐνεστῶτος ἢ μέλλοντος· εἰ πέπανται, κάρτ' ἂν εὐτυχεῖν δοκῶ (Σ. Αἷ. 263).—τὰς πόλεις αὐτοτόμους ἀφήσομεν, εἰ καὶ αὐτοτόμους ἔχοντες ἐσπεισάμεθα (Θουκ. Α', 144). *

* §. 11. Κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐξηγοῦνται καὶ ἄλλα πολλὰ τῶν ὑποθετικῶν λόγων οἵτινες, διὰ τὴν ἀπὸ ἐγκλίσεως εἰς ἔγκλιν, δυνάμει τῆς τῶν ἐννοιῶν συγγενείας, καὶ διὰ τὴν ἀπὸ χρόνου εἰς χρόνον μετέβασιν, δυνάμει τῆς μετὰξὺ ὑποθέσεως καὶ συνεπειᾶς συναφείας, καὶ δι' ἄλλας προσέτι περιστάσεις, καταντῶσιν ἐκ τῶν δυσκολωτέρων τῆς ἑλληνικῆς συντάξεως. Κατὰ τὸ παράδειγμα (§. 2. α) τοὺς τριηράρχους ἡνάρκαζε, κτλ, ἐξηγεῖται καὶ τὸ εἰ μὲν ἐπίοιεν οἱ Ἀθηναῖοι, ὑπεχώρουν (οἱ Συρακούσιοι), εἰ δ' ἀναχωροῖεν, ἐπέκειντο (Θουκ. Ζ', 79. Ἴδε καὶ Η, 69), ἐνθα διὰ μὲν τῆς εὐκτικῆς ἐκφέρεται τὸ κατ' ἐπανάληψιν, τὸ ὁσάκις, διὰ δὲ τῶν παρωχημένων τῆς ὀριστικῆς τὸ ἱστορικὸν καὶ θετικόν· τὸ (Ἄρφ. Ἰλπ. 776. ἄλλ. 725) χρήματα πλεῖστ' ἀπέδειξα, οὐ φροντίζων τῶν ιδιωτῶν οὐδενός, εἴ σοι (τῷ δῆμῳ) χαριοίμην, ἔχει τὴν μὲν ἀπόδοσιν κατὰ μετοχὴν, οὐ φροντίζων, εἰς τὸ προηγούμενον ἔφημα ἀπέδειξα ἀναφερομένην, τὴν δὲ πρότασιν ἀναφέρει εἰς τὸ μέλλον ἐπὶ τοῦ παρελθόντος. Ἔστι δὲ τὸ ὅλον—εἰ ἐμελλόν σοι χαριεῖσθαι, οὐκ ἐφρόντιζον περὶ ἄλλου. *

* §. 12. Οὕτως ἐν τῷ (Ξ. Κ. Π. Η, α, 10) ἤδει γὰρ ὅτι εἴ τι μάχης δεήσοι, ἐκ τούτων αὐτῷ καὶ παραστάτας καὶ ἐπιστάτας ληπτέον εἶη, ἀναφέρεται μὲν ὡσαύτως ἡ πρότασις εἰς τὸ μέλλον ἐπὶ τοῦ παρελθόντος, ἡ ἀπόδοσις δὲ τίθεται κατ' εὐκτικὴν ἄνευ τοῦ ἂν, ὡς εἰς τὸν πλάγιον ἦτοι διηγηματικὸν λόγον ἀναγομένη. Ἐν τῷ χαίροις ἂν, εἴ σοι χαρτὰ τυγχάνει τάδε (Σ. Ἡλ. 1475), ἴσα δύναται ἡ εὐκτικὴ τῇ προστακτικῇ, ὡς καὶ τὸ ἀπαρέμφατον ἐν τῷ (Σ. Γ. 462) κὰν λάβης μ' ἐφ' ἐνσμένον, φάσκειν ἐμ' ἤδη μαρτικῇ μηδὲν φρονεῖν. Τοιοῦτόν τι καὶ τὸ (Πλ. Φαίδ. 78) αὐθυπότακτον ἐπαρέλθωμεν, εἴ σοι ἡδομένῳ ἐστίν, ἐλλείψει πρώτου προσώπου ἐν τῇ προστακτικῇ. *

* §. 13. Εὐκολωτέρά εἰσι τὰ χωρία ἐν οἷς ἡ πρότασις ἐκφέρεται διὰ μετοχῆς, ὡς μαθὼν γὰρ οὐκ ἂν ἀροίμην τὸ δρᾶν (Σ. Φ. 118) —ἐὰν μάθω.—οὐκ ἂν δύναίω μὴ καμῶν εὐδαιμονεῖν (Εὐρ. Ἀποσπ.) (ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α.)

—ἐὰν μὴ κάμῃς· ἢ ἐν οἷς παραλείπεται, παραλαμβάνομένη ἐκ τῶν ἡγουμένων, ὡς οὔτε ἐσθίουσι πλείω ἢ δύναται φέρειν, διαόρα-
 γεῖται γὰρ ἄν, οὔτε ἀμφιέννυνται πλείω ἢ δύναται φέρειν, απο-
 πριγεῖται γὰρ ἄν (Ξ. Κ. Π. Η', 6', 21), ἔνθα πρὸ μὲν τοῦ διαόρα-
 γεῖται ἐξυπονοεῖται τὸ εἰ ἡσθιορ, πρὸ δὲ τοῦ αποπριγεῖται τὸ εἰ ἡμ-
 φιέννυντο. Οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ τῶν βουλοίμην ἄν, ἐροίμην ἄν, καὶ
 τῶν ὁμοίων, ἔνθα ὑπονοεῖται τὸ εἰ ἐξῆν ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον. Οὕτω
 δὲ καὶ ὅταν πολλὰι προτάσεις ἀναφέρονται εἰς μίαν ἀπόδοσιν, ἢ
 μία πρότασις εἰς πολλὰς ἀποδόσεις, ἢ πολλὰι προτάσεις εἰς πολλὰς
 ἀποδόσεις, ἢ μία ἀπόδοσις κῆται μετὰ δύο προτάσεων, ὧν περ καὶ
 ἡ ἔννοια οὐχὶ δύσκολος καὶ τὰ παραδείγματα προχειρότατα. *

* §. 14. Ὀμοίως δὲ καὶ ὅταν ἡ ἀπόδοσις παραλείπεται, εἴτε ἐκ
 τῶν ἡγουμένων παραλαμβάνομένη, ὡς εἰ κερτόμησις ἐστὶ τάλιθῃ
 λέγειν (Σ. Φ. 1236), ἔνθα ὑπονοεῖται ἐν τῇ ἀποδόσει τὸ λέγω.—
 εἰ μοι τι τόξων τῶνδ' ἀπημελημένον παρεβρύηκεν (Σ. Φ. 653),
 ἔνθα ἐκ τῶν ἡγουμένων παραληπτέον τὸ βούλομαι λαβεῖν, ἢ ἐκ τῆς
 ἐννοίας ἀναπληρουμένη, ὡς ἐν τῷ τί γάρ, ἐὰν πορθῶσι χώραν τὴν
 ἐμὴν (Σ. Φ. 1405); —τί ἐσται, ἢ τί ποιήσεις; καὶ ὅταν παραλεί-
 πηται ὁλόκληρος πρότασις, ὁ εἰς σύνδεσιν χρησιμεύων κρίκος τῶν
 ἐννοιῶν, ὡς εἰ τὴν εἰρήνην ψέγεις, σὺ καὶ τὴν ξυμμαχίαν ἐγράψας
 (Αἰσχ. Παραπρ. λθ'). ἔνθα τὸ πλήρες εἰ τὴν εἰρήνην ψέγεις, γί-
 γνωσκε ἡ ἐνθυμοῦ ὅτι, κτλ. *

* §. 15. Ὡσαύτως δὲ καὶ ὅταν πάντῃ πάντως παρασιωπᾶται ἡ
 ἀπόδοσις, σπεύδοντος τοῦ συγγραφέως εἰς τὸ ἐπόμενον κυριώτερον
 κῶλον, διὰ τοῦ εἰ δὲ μὴ ἀρχόμενον, ὡς ἐν ταῖς ἀποσιωπήσεσιν, οἶον
 ἄν μὲν ὁ Κῦρος βούληται, εἰ δὲ μὴ, ὑμεῖς γε τὴν ταχίστην πάρε-
 στε (Ξ. Κ. Π. Δ', 11. Ἴδε καὶ Ζ', 1, 54. Η', 7', 24), ἔνθα ἀνα-
 πληρωτέον τὸ καλῶς, εὖ ἔχει, ἢ τι τοιοῦτον. Ἀκριβῶς δὲ διασταλ-
 τέα ἢ μέχρι τοῦδε ἐξηγηθεῖσα καθαρὰ ὑποθετικὴ τῶν ἄλλων τοῦ
 μορίου εἰ σημασιῶν, οἷα, π. χ. ἡ διστακτικὴ ἢ ἐρευνητικὴ, ὡς εἰ
 πέπαυται τῆς ἐδωδῆς σκέψομαι (Ἀρφ. Εἰρ. 29), ἢ ἡ καθ' αὐτὸ θε-
 τικὴ ὑπὸ ἐρμηνείαν ἥτοι ἔκφρασιν ὑποθετικὴν, ὡς θανμαστον οὐδὲν
 πεποιήκαμεν, εἰ ἀρχὴν διδομένην ἐδεξάμεθα (Θουκ. Α', 76. Ἴδε
 καὶ Γ', 65), ἔνθα ἡ ἀπόδοσις καὶ διὰ τοῦ ὅτι ἡδύνατο νὰ ἐξηγηθῇ,
 καὶ μάλιστα καταλληλότερον καὶ σαφέστερον οὕτω καὶ οὐδὲν θαν-

μιστὸν, εἴτε πεπλευρέκτηκεν (Φίλιππος) ἡμῶν (Δημ. Φ. Ἐπιστ. §. έ), ὅπερ, βέβαιον ὃν κατὰ τὸ πρᾶγμα, καλύπτει καὶ κρύπτει, τρόπον τινά, ἐρμηνεία οἷον ἀμφίβολος.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΩΟΝ.

Περὶ Λόγων Ἀναφορικῶν.

§. 1. Οἱ διὰ τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν ἀναφορικῶν μορίων γινόμενοι ἀναφορικοὶ λόγοι ἐξηγοῦσιν ἀναφοράν. Ἔστι δὲ ἀναφορὰ ἐκείνη τῶν κώλων τοῦ λόγου ἢ σχέσις, καθ' ἣν τὸ ἐπόμενον ἀναμιμνήσκει πάντοτε ἡγούμενόν τι· πρόσωπον ἀναμιμνήσκει ἄλλο σχετικὸν πρόσωπον, πρᾶγμα ἀναμιμνήσκει ἄλλο πρᾶγμα, καὶ περίστασις ἄλλην περίστασιν.

§. 2. Σύγκεινται λοιπὸν οἱ ἀναφορικοὶ λόγοι ἐκ δύο μερῶν, ἐκ τοῦ ἀναφερομένου ὅπερ ἐκφέρεται διὰ τῶν δεικτικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν δεικτικῶν μορίων, καὶ ἐκ τοῦ ἀναφορικοῦ, ἐξηγουμένου διὰ τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν ἀναφορικῶν μορίων, ἀναμιμνησκότων πάντοτε τὰ δεικτικά, λεγόμενα ἢ νοούμενα, καὶ εἰς ταῦτα ἀναφερομένων. Τὸ δὲ ἀναμιμνήσκει τὸ οὗτος ἢ ἐκεῖνος ὁ ἀνὴρ, τὸ ὅπερ ἀναμιμνήσκει τὸ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα, τὸ ὅπου ἀνακαλεῖ τὸ ἐκεῖ, τὸ ὅτε τὸ τότε, τὸ ὅπως τὸ οὕτως, κτλ.

§. 3. Ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν δυνατὸν νὰ θεωρηθῶσιν οἱ ἀναφορικοὶ λόγοι· α'. ὡς ἰσοδυναμοῦντες τῇ δεικτικῇ ἀντωνυμίᾳ καὶ τῷ συμπλεκτικῷ συνδέσμῳ καὶ· δὲ=καὶ οὗτος ἢ οὗτος δέ· β'. ὡς ἐξηγοῦντες χαρακτηριστικόν τι κατηγορημα (τοιοῦτος ἢ τοιοῦτος, κτλ) καὶ προσδιορισμὸν μέρους τῆς κυρίας προτάσεως· τοὺς πρώτους καλοῦμεν, συντομίας χάριν, προσθετικούς, τοὺς δευτέρους προσδιοριστικούς· διὰ τῶν πρώτων ἐνείρεται νέα ἔννοια εἰς τὴν προηγουμένην, διὰ τῶν δευτέρων χαρακτηρίζεται καὶ προσδιορίζεται ἡ προηγουμένη.

§. 4. Οἱ προσθετικοὶ ἀναφορικοὶ λόγοι δέχονται συνήθως τὴν σύνταξιν τῶν ἀπολύτων λόγων, τιθέμενοι καθ' ὀριστικήν, ἄνευ τοῦ ἂν τὰ πολλά, ἢ κατ' εὐκτικήν μετὰ τοῦ ἂν, ἐπὶ δυνητικῆς ἐννοίας, ὡς ἤθελε τεθῇ καὶ ὁ διὰ τοῦ καὶ οὗτος ἰσοδύναμος λόγος· παρὴν ὁ Μηδοσάδης, ὅςπερ ἐπρέσβευεν αὐτῷ πάντοτε (Ξ. Ἀρ. Ζ', β', 23)=καὶ οὗτος ἐπρέσβευεν.—τὸ πάχος τοῦ τείχους, ὅπερ νῦν ἔτι δηλῶν

ἔστι περὶ τὸν Πειραιᾶ (Θουκ. Α. 93) = τοῦτο δὲ καὶ νῦν ἔτι δῆλον. ὥσαύτως καὶ κατ' εὐκτικὴν, ἂν ποτε συμβῇ τι πταῖσμα, ἃ πολλὰ γένοιτ' ἂν ἀνθρώποις, κτλ. (Δ. Χερρόν. Ι') = καὶ ταῦτα πολλὰ γένοιτ' ἂν. — πᾶρ ἐξαιρεῖ λόγος, ὃ καὶ σίδηρος πολεμίων δράσειεν ἂν (Εὐρ. Φ. 520)· καὶ κατὰ προστακτικὴν κρατῆρές εἰσι, ὧν κρατ' ἔρριπον (Σ. Κ. 472). Περὶ ὑποτακτικῆς ἴδε κατωτέρω §. 8.

§. 5. Καὶ οἱ προσδιοριστικοὶ ἀναφορικοὶ λόγοι δέχονται τὴν σύνταξιν τῶν ἀπολύτων λόγων, τιθέμενοι καθ' ὀριστικὴν ἢ εὐκτικὴν μετὰ τοῦ ἂν, ὅταν ἐξηγῶσι θετικὴν ἢ δυνητικὴν ἔννοιαν ἱππέας ὄσους γε δὴ καὶ οἶους ἐτύγχανεν ἔχων (Ξ.). — οὐδεμίαν ἡγοῦμαι τοιαύτην εἶναι τέχνην, ἥτις τοῖς κακῶς πεφυκόσι πρὸς ἀρετὴν, σωφροσύνην ἂν καὶ δικαιοσύνην ἐμποιήσειεν (Ισ. Σοφ. ιά). — οὐ ρᾶδιόν ἐστιν εὐρεῖν ἔργον, ἐφ' ᾧ οὐκ ἂν τις αἰτίαν ἔχῃ (Σ. Ἀπ. Β', 4, 5)· ἐπὶ δὲ παρελθόντος ἡξίου τὴν αὐτὴν Πασίῳρι ψευδομένῳ γίγνεσθαι ζημίαν, ἥς περ ἂν αὐτὸς ἐτύγχανεν, κτλ. (Ισ. Τραπεζίτ. ιά).

§. 6. Ἐν πᾶσι τούτοις ὁ λόγος οὔτε περὶ ἱππέων, οὔτε περὶ τέχνης, οὔτε περὶ ἔργου, οὔτε περὶ ζημίας ἀπλῶς, ἀλλὰ περὶ τοσούτων καὶ τοιούτων ἱππέων, περὶ τοιαύτης τέχνης, περὶ τοιούτου ἔργου, περὶ τοιαύτης ζημίας. Οὕτω λοιπὸν τὸ τοῦ Λυσίου (Ἐρατ. Φόρον Απολογ. λά)· καὶ οὕτω σφόδρα ὁ νομοθέτης ἐπὶ ταῖς γαμεταῖς γυναιξὶ δίκαια ταῦτα ἡγήσατο εἶναι, ὥστε καὶ ἐπὶ ταῖς παλλακαῖς ταῖς ἐλάττονος ἀξίαις τὴν αὐτὴν δίκην ἐπέθηκεν, εἰς ἀναφορικὸν λόγον ἀναλυόμενον, ἥθελεν εἶναι· αἵτινες ἐλάττονος (ἀξίας) εἰσιν· τοῦτο δὲ κατὰ τὸν δεῦτερον τρόπον ἐκλαμβανόμενον ἥθελε παρέχει διακρίσιν παλλακῶν = ἐπὶ ἐκείναις μόνον ταῖς παλλακαῖς αἵτινες κτλ' ὑπερ ἄτοπον· κατὰ τὸν πρῶτον δὲ τρόπον, τὸν μόνον ὀρθόν = ἐπὶ τῶν παλλακῶν, αἵτινες, κτλ., = αὗται δὲ ἐν γένει ἐλάττονος εἰσιν ἄξιοι τῶν γαμετῶν.

§. 7. Ὅταν δὲ οἱ τοιοῦτοι λόγοι ἐξηγῶσιν ὑποθετικὴν ἔννοιαν, τότε τίθενται καθ' ὑποτακτικὴν μὲν μετὰ τοῦ ἂν, ἀρκτικοῦ χρόνου ἡγουμένου, κατ' εὐκτικὴν δὲ ἄνευ τοῦ ἂν, ιστορικοῦ χρόνου ἡγουμένου· οἱ ἄνθρωποι τούτοις μάλιστα ἐθέλουσι πείθεσθαι, οὓς ἂν ἡγῶνται βελτίστους εἶναι (Ξ. Απομν. Γ', γ', 9). — οἱ Ἀθηναῖοι ἡξίουσιν οὓς μὴ μόνοι νικῶεν οὐδ' ἂν μετὰ συμμάχων δύνασθαι (Λυσ. Ἐπιταφ. §. 24). Ἰσοδυναμεῖ λοιπὸν τὸ μὲν οὓς ἂν ἡγῶνται τῷ ἔαν.

τινας ἡγῶνται, τὸ δὲ οὐκ μὴ νικῶεν τῷ εἶ τινας μὴ νικῶεν· οὕτως
 ὅς ἂν τυγχάνη—ἐάν τις τυγχάνη, ὅς τυγχάνοι—εἴ τις τυγχάνοι.

* §. 8. Διὰ τῶν ἀναφορικῶν λόγων τοῦ πρώτου εἶδους καθ' ὑπο-
 τακτικὴν ἐγκλίσιν ἐκφέρεται καὶ τελικὴ ἔννοια· εἰς καλὸν ἡμῖν Ἀ-
 νυτος ὁδε παρεκαθέζετο, ᾧ μεταδῶμεν τῆς σκέψεως (Πλ. Μέρ. 89)
 —ἵνα μεταδῶμεν· τοῦτο δὲ—καὶ μεταδῶμεν τούτῳ (σ. 84, §. 6).
 Συνηθέστερον δὲ τοῦτο ἐκφέρεται διὰ τοῦ μέλλοντος τῆς ὀριστικῆς
 ἀποχωρίσαι τάξεις, αἵτινες βοηθήσουσι (Λυσ. Μαρτιθ. Ἀπολογία
 ις').—τεκμήριόν τί μοι ἐπιδείξατο, ᾧ εἶσομαι ὅτι ἀληθὴ λέγεται
 (Πλ. Εὐθυδ. 294)· ἐκφέρεται δὲ καὶ συνέπει· τίς οὕτω μαίνεται,
 ὅστις οὐ σοὶ βούλεται φίλος εἶναι (Ξ. Ἀρ. Β', ε, 12); ταῦτα δὲ
 καὶ εἰς τοὺς προσδιοριστικούς δυνάτον ἀναγαγεῖν. Ὡσαύτως καὶ αἵ-
 τιον· θαυμαστόν ποιεῖς ὅς οὐδὲν δίδως (Ξ. Ἀπομν. Β', ή, 13)—
 ὅτι. Τοιχῦτα καὶ τὰ (Ξ. Ἀπομν. Α', β, 64) πῶς οὐν ἐροχος εἶη τῇ
 γραφῇ; ὅς, κτλ—οὗτος γάρ.—ἄτοπα λέγεις, ᾧ Σώκρατες, καὶ οὐ-
 δαμῶς πρὸς σοῦ, ὅς γε κελεύεις ἐμὲ νεώτερον ὄντα καθηγεῖσθαι
 (Ξ. Ἀπ. Β', γ', 15). *

* §. 9. Εἰς τοὺς ἀναφορικούς λόγους ἀνάγονται καὶ οἱ παραβο-
 λικοί, οἱ ἐκφέροντες παραβολάς, αἵτινες κοσμοῦσι τὴν ποίησιν καὶ μά-
 λιστα τὴν ὁμηρικὴν· διότι καὶ ἐν τούτοις περὶ αὐτῶν λέγεται ὅτι
 ὁμοιοπαθεῖται, καὶ ὅχι μέρους πρὸς μέρος, ἀλλὰ κώλου πρὸς κῶλον· ὡς πα-
 τὴρ οὗ πατρὸς οὐδύρεται ὅστέα καίω· . . . , ὡς Ἀχιλλεὺς ἐτάροιο
 οὐδύρετο ὅστέα καίω (ιλ. Ψ, 222).—οἱ δ' ἐφέβοιτο κατὰ μέγαρον,
 βόες ὡς ἀγελαῖαι (Ὀδ. Χ, 299), κτλ. *

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Χρονικῶν.

§. 1. Οἱ χρονικοὶ λόγοι ἐξηγοῦσι τὴν πρὸς ἄλληλα σχέσιν δύο
 κῶλων κατὰ τι χρονικὸν σημεῖον. Ἔστι δὲ ἡ σχέσις αὕτη, ὡς ἐπὶ τῶν
 ἀναφορικῶν, διττὴ· ἢτοι δηλ. τὸ ἐν κῶλον προσθέτει νέαν ἔννοιαν εἰς
 τὸ προηγούμενον, ἢ προσδιορίζει τὸ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπάρξεως
 αὐτοῦ. Ἐν τῷ ταῦτα ἐγένετο χθὲς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ὅτε καὶ
 ἡστράψε, τὸ ὅτε καὶ ἡστράψε ἤθελε σημαίνει ὅτι καθ' ἣν στιγμὴν
 ἐγένοντο τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος, συνέβη προσέτι καὶ ἡ ἄστραπὴ ἐν τῷ

ὅτε οὐκ ἔτ' εἰμὶ, τηνικαυτ' ἄρ' εἴμ' ἀνήρ (Σ. Κ. 393), τὸ διὰ τοῦ ὅτε κῶλον προσδιορίζει τὸ διὰ τοῦ *ἡρίκα*, ὁρίζει δηλ. τὸ χρονικὸν σημεῖον ἐν ᾧ τοῦτο ὑπάρχει ἢ γίνεται.

§. 2. Κατὰ ταῦτα λοιπὸν δυνατόν εἰπεῖν ὅτι οἱ χρονικοὶ λόγοι ὁμοιάζουσιν ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τοὺς προσηγηθέντας ἀναφορικούς, διαιρούμενοι καὶ οὗτοι εἰς προσθετικούς καὶ προσδιοριστικούς, οἵτινες τελευταῖοι ὑποδιαίρουσιν εἰς τοὺς *θετικὴν* καὶ εἰς τοὺς *ὑποθετικὴν ἔννοιαν* ἐξηγοῦντας. Ὡς δὲ ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν λόγων ὑπάρχουσι δύο κῶλα, τὸ ἀναφορικὸν καὶ τὸ ἀναφερόμενον, οὕτω καὶ ἐν ταῦθα, ἐπὶ μὲν τῶν προσθετικῶν τὸ προστιθέμενον καὶ τὸ εἰς ὃ προστίθεται, ἐπὶ δὲ τῶν προσδιοριστικῶν τὸ προσδιορίζον καὶ τὸ προσδιοριζόμενον ἥτοι κύριον κῶλον.

§. 3. Οἱ προσθετικοὶ χρονικοὶ λόγοι διὰ τῶν χρονικῶν μορίων ἐκφερόμενοι δέχονται τὴν σύνταξιν τῶν ἀπολύτων λόγων, καθ' ὅριστικὴν ἢ εὐκτικὴν τιθέμενοι, κατὰ τὴν φύσιν τοῦ λόγου. Εἶναι δὲ σπάνιοι ὀλίγον πρόσθεν, ὅτε ἐγὼ ἔφην πλουτεῖν, ἐγέλασας (Ξ. Οἰκ. Β', 9).—Φίλιππος *φυλάξας* τοὺς ἐτησίας ἐπιχειρεῖ, *ἡρίκα* ἂν ἡμεῖς μὴ (ἢ οὐ) *δυναίμεθα* ἀφικέσθαι (Δημ. Φ. Α, 14).

§. 4. Οἱ προσδιοριστικοὶ χρονικοὶ λόγοι δέχονται τὴν ὀριστικὴν, ὅταν ἐξ ἡρώσι μερικὸν γενόμενον, εἰς ὥρισμένον χρόνον σημεῖον ἀναφερόμενον *νῦν* γὰρ οἰμῶμαι πάρα, . . . ὅθ' ὧδ' ἔχωρ πρὸς τῆςδ' ὑβρίζει μητρός (Σ. Ἡλ. 788).—ὅτε *πλοῦσιος* ἦν, ἐφοβούμην (Ξ.).—μέχρι μὲν (οἱ Ἀθηναῖοι) ἀπὸ τοῦ Ἰσον ἡγοῦντο, προθύμως εἰσόμεθα (Θ. Γ', 11).—*Μεσσηνίους* οὐ πρότερον ἐπαύσαντο (Λακεδαιμόνιοι) πολιορκοῦντες, πρὶν ἐξέβαλον ἐκ τῆς χώρας (Ισ. Παρ. λέ). Οὕτω καὶ . . . ὅποτε οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐνέβαλον (Ξ. Ἰππαρ. Ζ', 18).—ἕως ἀγέκορτο (Θουκ.).—ἕως *ξυνετρίβη* τῆς κεφαλῆς (Ἀρφ. Εἰρ. 71).—ἕστε *ἡνάρκασαν* (Ξ.).—ἕως ἐστὶ καιρὸς, ἀντιλάβεσθε τῶν πραγμάτων (Δημ.). Ἐν τοῖς χωρίοις τούτοις παρίστανται οἷον σύγχρονα τὰ ὑπὸ τῶν δύο κῶλων ἐκφερόμενα, ἐν τῷ ἐνεστώτι καὶ παρωχμένῳ, τοῦ χρονικοῦ μορίου σημαίνοντος τὸ πότε καὶ ἕως οὔ.

§. 5. Ὅταν δὲ ὡσαύτως μὲν ἀναφέρηται τὸ πᾶγμα εἰς ὥρισμένον χρόνον σημεῖον, ἀλλὰ ἢ μία ἐνέργεια γίνηται μετὰ τὴν ἄλλην, τότε τὸ προσδιοριστικὸν χρονικὸν κῶλον ἐκφέρεται διὰ τῶν χρονικῶν μορίων ἐπεὶ, ἐπειδὴ, ὡς, ὅτε, ὅποτε, *ἡρίκα* ἐπεὶ δάκρυσα κεῖ-

ρον, τὰ θ' ὅπλ' ἀπῆκον τοῦ πατρὸς (Σ. Φ. 360).—ταύτην, ἐπειδὴ θαλερὸς εἶχ' ἥβης χρόνος, μῆνιστῆρες ἦσαν Ἑλλάδος πρῶτοι χθονός (Εὐρ. *H.l.* 20) — ὡς τάχιστα ἕως ὑπέφαινε, ἐθύοντο πάντες παρόντες οἱ στρατηγοί (Ξ. *Ar.* Δ', γ', 9).—εὐθὺς ἀφ' οὗ.—τοιούτου ἦσθα τοῖς λόγοις, ὥστε μὴ τὰ τόξ' ἐκλεπτες (Σ. Φ. 1271).—ὁπότε γὰρ καὶ τὸν ἐν χερσὶν κατεῖχον (Σ. Κ. 1220).—ἡνίκα ἔβλεπον (Σ. *T.* 1470).—ἡνίκα ἔξω μέσου ἡμέρας ἐγένετο (Ξ. Κ. Π. Δ', δ', 1).

§. 6. Ὅταν δὲ ὁ λόγος ἀναφέρηται εἰς ἀόριστον χρόνον σημεῖον ἐπὶ τοῦ ἐνεστώτος, μέλλοντος, ἢ παρωχημένου, τότε τὰ προσδιοριστικὰ χρονικὰ κῶλα, λαμβάνοντα τὸν χαρχιτῆρα τῶν ὑποθετικῶν, δέχονται καὶ τὴν τούτων σύνταξιν, ὡς ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν, καθ' ὑποτακτικὴν ἢ εὐκτικὴν τιθέμενα· καθ' ὑποτακτικὴν μὲν, ἐνεστώτος ἢ μέλλοντος, κατ' εὐκτικὴν δὲ ἱστορικοῦ χρόνου ἡγουμένου, ὅπερ δηλοῖ ὅτι τὰ μὲν πρῶτα ἀναφέρονται εἰς τὸ ἐνεστώτος ἢ μέλλον, τὰ δὲ δεύτερα εἰς τὸ παρελθόν· ἐπὶ ἀμφοτέρων δὲ δηλοῦται ἥτοι ἅπαξ γινόμενον ἢ πολλάκις ἐπαναλαμβανόμενον.

* §. 7. Καὶ ἡ μὲν ὑποτακτικὴ δέχεται συνήθως τὸν δυνητικὸν σύνδεσμον ἄν, εἴτε χωριστὸν, εἴτε μετὰ τῶν χρονικῶν μορίων εἰς μίαν λέξιν συγχωνευόμενον, ὡς ἔστ' ἄν, ἄχρι ἄν, μέχρι ἄν, ἕως ἄν, ἡνίκα ἄν, καὶ ὅταν—ὅτε ἄν, ὁπότε—ὁπότε ἄν, ἐπὰν—ἐπεὶ ἄν, ἐπὴν—ἐπεὶ ἦν, ἐπειδὴν—ἐπειδὴ ἄν· ἡ δὲ εὐκτικὴ τίθεται συνήθως ἄνευ τοῦ ἄν. Οὕτω, π. χ. δεῖ τοὺς γενομένους μέχρι ἄν ὥσι ποιεῖν (Μέν).—ἔστ' ἄν λεύσσω (Σ. *H.l.* 105)· καὶ ἐπειδὴν ἀκούσητε, κρίνατε (Δήμ.).—ὅταν ἀγασθῶ τιμῇ (Ξ. Κ. Π. Β', δ', 9).—ὁπότεν δροφεράνδ' ὑπολειφθῇ (Σ. *H.l.* 91). Ὡσχύτως πορεύεσθαι ἐκέλευσεν ἡσύχως, ἕως ἀγγελος ἔλθοι (Ξ. Κ. Π. Γ', γ', 53) — ἕως οὗ ἔλθῃ — καὶ διὰ παντός τοῦ πολέμου, ὁπότε ξυμβαίῃ αὐτοῖς, ἐχρῶτο τῷ νόμῳ (Θ. Β', 34) — δσάκις. — ὅτε ἔξω τοῦ δεινοῦ γένοιτο, πολλοὶ τὸν Κλέαρχον ἀπέλειπον (Ξ. *Ar.* Β', ζ', 12). — ὁπότε εὖ πράσσοι πόλις, ἔχαιρε, λυπρῶς δ' ἔφερεν, εἴτι δυστυχῶς (Εὐρ. *Ix.* 898). Ἐνίστε πρὸς αὐτὴν μὲν ὁ ἄν ἐπὶ τῆς ὑποτακτικῆς, ὡς ἔστ' ἐγὼ μόλω (Σοφ. *Al.* 1183), τίθεται δὲ ἐπὶ τῆς εὐκτικῆς, ὡς ὁπότεν ἦκοι. — ὁπότεν σπουδάζοι (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 11). *

* §. 8. Οἱ χρονικοὶ λόγοι ἐξ ἰδίας αὐτῶν φύσεως ὁμοιάζουσι τοῖς ἀναφορικοῖς, διότι ὡς τὰ τοπικὰ ἐπιρρήματα, οὕτω καὶ τὰ χρονικὰ

οὐδὲν ἕτερον ἢ ἀναφορικά εἰσιν. Ὡς τὸ δς πρὸς τὸ ἐκεῖνος, τὸ ὡς πρὸς τὸ οὕτως, τὸ ὅπου πρὸς τὸ ἐκεῖ, οὕτω καὶ τὸ ὅτε πρὸς τὸ τότε, κτλ. (σ. 195) διὰ τοῦτο δέχονται καὶ τὴν σύνταξιν αὐτῶν. Ὡς πρὸς τὸ ὠρισμένον χρονικὸν σημεῖον, τὸ προτερόχρονον καὶ ὑστερόχρονον, ὁμοιάζουσι τοῖς αἰτιολογικοῖς, μετὰ τῆς διαφορᾶς ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν χρονικῶν τὸ ἐν συμβαίνει κατὰ σύμπτωσιν μετὰ τὸ ἄλλο, ἐπὶ δὲ τῶν αἰτιολογικῶν τὸ ἐν προκύπτει διὰ τὸ ἄλλο, καὶ τοῦ πρώτου ἀφαιρεθέντος συναφαιρεῖται καὶ τὸ δεύτερον. Ἐπειδὴ δὲ πολλάκις συμπίπτει χρόνος καὶ αἷτιον, διὰ τοῦτο πολλὰ μόρια ἐκ τῶν προηγουμένων εἰσὶ χρονικά ἐν ταύτῳ καὶ αἰτιολογικά, ἐπεὶ, ἐπειδὴ, ὅτε, ὁπότε, ὡς. Ἐκ τούτου λοιπὸν καὶ διὰ τῶν χρονικῶν λόγων ἐξηγεῖται αἷτιον, ὡς καὶ διὰ τῶν ἀναφορικῶν ὅτε τοῖνυν τοῦθ' οὕτως ἔχει, προσήκει προθύμως ἐθέλειν ἀκούειν τῶν βουλομένων συμβουλεύειν (Δημ. Ὀλυνθ. Γ', α). *

* §. 9. Ἰπάρχουσι δὲ καὶ χωρία ἐν οἷς δυσκόλως ἀποφασίζεται εἰ μόνον τυχαία χρονικὴ περίστασις ἐξηγεῖται ἢ συνάμα καὶ αἷτιον. Καὶ τοῖς ὑποθετικοῖς ὁμοιάζουσιν οἱ χρονικοὶ λόγοι ὡς πρὸς τὸ μέλλον· διότι ἐπίσης ἀμφίβολον τὸ ἐπειδὴν ἔλθῃ, ὡς καὶ τὸ ἐὰν ἔλθῃ, μετὰ τῆς διαφορᾶς ὅτι ἐν μὲν τῷ πρώτῳ ἡ ἀμφιβολία πίπτει ἐπὶ τοῦ χρόνου μάλιστα, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἐπὶ αὐτῆς τῆς ἐλεύσεως. *

* §. 10. Τὰ χρονικά μόρια ὅτε, ὁπότε, μετὰ τοῦ ἀναφορικοῦ ὡς, παραλαμβάνονται καὶ ἐπὶ τῶν παραβολῶν, προτιθέμενα ἢ ἐπιτιθέμενα. Συχνότατον δὲ τοῦτο ἐν ταῖς ὁμηρικαῖς παραβολαῖς (ἴδε ἱλ. Β, 147. 209. Γ, 33. Δ, 130. 402. Ν, 471. Ὀδ. Δ, 335. Ε, 125, κτλ). Αὗται δὲ αἱ ὁμηρικαὶ παραβολαὶ καὶ διὰ τὸν συντακτικὸν τρόπον καὶ διὰ τὴν ποιητικὴν καλλονὴν ἔγιναν ἰδιαιτέρων πραγματειῶν θέμα, πολλῶν καὶ διαφόρων πονημάτων περὶ τούτων γραφθέντων. *

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Συμπερασματικῶν ἥτοι Λόγων Συνεπειᾶς.

§. 1. Κελοῦμεν λόγους συμπερασματικοὺς ἥτοι λόγους συνεπειᾶς ἐκείνους τοὺς λόγους, ὧν τὸ δεύτερον κῶλον περιέχει συνέπειαν τοῦ πρώτου. Λακεδαιμόνιοι τοσοῦτον ἀπολείψαντες τῆς

κοιῆς παιδείας καὶ φιλοσοφίας εἰσὶν, ὥστ' οὐδὲ γράμματα μαρ-
θάνουσι (ἰσ. Παρ. πγ').—τὰ πολλὰ Πρωταγόρας ἐνδον διατρέ-
βει, ὥστε θάρρει, καταληψόμεθα αὐτόν, ὡς τὸ εἶκος, ἐνδον (Πλ.
Πρωτ. 311).—... ὥστ' οὐκ ἔχω τάλαινα ποῖ γνῶμης πέσω (Σ.
Τρ. 705).—αἰδοῦς δ' ἐνεπίμπλατο, ὥστε καὶ ἐρυθραίνεσθαι (Ξ.
Κ. Π. Α', δ', 4). Ὁμοίαν σχέσιν ἐξηγοῦσι βεβαίως καὶ οἱ αἰτιολο-
γικοὶ καὶ οἱ τελικοὶ λόγοι, ἀλλ' οἱ μὲν ἔχουσι τὴν συνέπειαν σκο-
πουμένην καὶ ἀναγκαίαν, οἱ δὲ συμπερασματικοὶ ὄχι σκοπουμένην,
οὐδὲ πάντοτε ἀναγκαίαν.

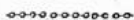
§. 2. Οἱ συμπερασματικοὶ λόγοι ἐκφέρουσι τὸ δεύτερον κῶλον
διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὥστε, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται ὡς θε-
τικὸν γινόμενον, γενόμενον ἢ γενησόμενον· τὰ ἐν τῷ βίῳ οὕτως
ἡμῖν δοκεῖ παρτὸς ἄξια εἶναι, ὥστε πάντες τὸ καταλιπεῖν αὐτὰ
πάντων μάλιστα φεύγομεν (Ξ. Ἀπομν. Β', β', 3).—ὥστε ἔγωγε,
ἐξ ὧν ἀκούω, οὐδένα κρίνω ὑπὸ πλειόνων περιλῆσθαι οὔτε Ἐλ-
λήνων οὔτε βαρβάρων (Ξ. Ἀρ. Α', θ', 28)—ταχὺ δὲ τὰ ἐν τῷ
παραδείσῳ θηρία ὁ Κῦρος ἀρῆλῶκει, ὥστε ὁ Ἀστυάγης οὐκ εἶχε
αὐτῷ συλλέγειν θηρία (Ξ Κ. Π. Α', δ', 5).—ὥστ' ἐν δόμοις τοῖσι
σοῖς στήσω σ' ἄγων (Σ. Κ. 1342).—ἀ.λ.λ' ἔστιν εὐδουν, ὥστε πρὸς
πιστὰς ἐρεῖς (Σ. Ἡλ. 1204).

§. 3. Ἐκφέρεται κατ' ἀπαρέμφατον μετὰ τοῦ ὥστε τὸ δεύτερον
κῶλον τῶν συμπερασματικῶν λόγων, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται ὡς
ἀποτέλεσμα σύμφωνον καὶ σύμμετρον τῇ ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ἰ-
διότητι· ὅταν δηλ. τὸ ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει παρίσταται ὡς ἱκανὸν
ἵνα παραγάγῃ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ ἀποτέλεσμα· τοιοῦτοι ἦσαν, ὥστε
τοὺς ἡμαρτηκότας ἀργύριον λαμβάνοντες ἀφιέναι (Λυσ. Δήμιου Κα-
ταλ. Ἀπολ. §. 26), ἦσαν δηλ. ἱκανοὶ ποιεῖν τοῦτο, εἰ δὲ καὶ ἐποί-
ουν οὐ δηλοῦται.—Κλέαρχος ἡλαυνεῖ ἐπὶ τοὺς Μένωρος, ὥστε
ἐκείνους ἐκπεπληχθαι (Ξ. Ἀρ. Α', ε', 13).—κραυγὴν πολλὴν ἐποί-
ουν, ὥστε καὶ τοὺς πολεμίους ἀκούειν (Ξ. Ἀρ. Β', β', 17).

§. 4. Τίθεται εὐκτική μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν ἡ συνέπεια ἐκφέρεται
δυνατικῶς· ἐπίστασθε, ὥστε καὶ ἄλλους εἰκότως ἄν διδάσκοιτε
(Ξ.).—ὥστε βουλοίμην ἄν χαρίεσθαι σοι, εἰ μου δυνατὰ δέοιο
(Πλ. Πρωτ. 335). Ὡσαύτως δέχονται τὸν ἄν σύνδεσμον οἱ ιστορι-
κοὶ ἁρόνοι, ὅταν ἡ συνέπεια ἐκφέρεται κατὰ τὸν αὐτὸν δυνατικὸν

τρόπον· τὸ χωρὶον παταχόθεν κάτοπτρόν ἐστιν, ὥστε τις ἂν ἀπε-
τόλμησεν ἐπιχειρήσαι τοιούτῳ πράγματι (Λ. Σηκοῦ Ἀπολ. §. 28);
τίθεται δὲ προστακτικὴ καὶ ὑποτακτικὴ προστακτικῇ ἰσοδυναμοῦ-
σα, ὅταν ἡ συνένεια παρίσταται ὡς προσταγῇ, ὡς παραίνεσις, ὡς
δήσεις, κτλ. ὥστε μὴ λίαν στένε (Σ. Ἡλ. 1172).—ὥστε μηκέτι
ἀπόρει (Ξ. Συμπ. Δ', 16).—ὥστε μοι συγγνώμην ἔχε (Πλ.). Οὕτω
δὲ καὶ ὥστε μὴ ἀποκάμης σαντόν σῶσαι (Πλ. Κρίτ. 45), διότι ἐπὶ
ἀορίστου τίθεται ὑποτακτικὴ.

§. 5. Μετ' ἀπαρεμφάτου τίθεται πολλάκις τὸ δεύτερον κῶλον
τῶν τοιούτων λόγων ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἐπὶ συμφωνίᾳ· ξυνέβη-
σαν ὥστε ξύμμαχοι εἶναι καὶ ὁμήρους δοῦναι (Θ. Ε', 61).—ἐξῆν
αὐτοῖς τῶν λοιπῶν ἄρχειν Ἑλλήνων, ὥστ' αὐτοὺς ὑπακούειν βα-
σιλεῖ (Λ. Φ. Β', 6'). Τὸ αὐτὸ δὲ ἐκφέρεται διὰ τοῦ ἐφ' ᾧ τε καὶ τῆς
ὀριστικῆς· ξυνέβησαν πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους ἐφ' ᾧ τε ἐξίσαι
ἐκ Πελοποννήσου καὶ μηδέποτε ἐπιβήσονται αὐτῆς (Θ. Α', 103).
Ὡσαύτως τίθεται τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ τοῦ ὥστε καὶ ἐπὶ τῆς συν-
ήθους, ἄνευ τοῦ ὥστε, αὐτοῦ χρήσεως· τοὺς Ἑλλήνας ἢ πόλις ἀ-
πελύσατο δουλείας ὥστε ἐλευθέρους εἶναι (Πλ. Μερειξ. 245).—
οὐ γὰρ ἔπειθε Ἰστιάτος τοὺς Χίους ὥστε ἑαυτῷ δοῦναι νείας (Ἡρ.
Σ', 5) Ἐπὶ ταύτης δὲ τῆς περιστάσεως, εἰ μὲν δὲν ταυτίζονται τοῖς
τελικοῖς ἀπαρεμφάτοις, προσεγγίζουσιν ὅμως τοσοῦτον ὥστε ὀλί-
γον διαφέρουσιν. Ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ τίθεται καὶ τὸ ὥς, ἀλλὰ
σπανιώτερον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Εἰδικῶν ἤτοι Διηγηματικῶν.

§. 1. Λόγους εἰδικούς ἤτοι διηγηματικούς κελοῦμεν τοὺς διὰ
τοῦ ὅτι καὶ ὥς, διὰ τῶν εἰδικῶν λεγομένων ἀπαρεμφάτων ἢ διὰ
τῶν εἰδικῶν μετοχῶν ἐκφέροντας τὸ δεύτερον κῶλον ὅπερ, εἰδι-
κεῦον τὸ διὰ τοῦ πρώτου γενικώτερον ἐξηγούμενον, ἐκθέτει καὶ ἐρ-
μηνεύει τὸ ὅλον· εὖ γὰρ οἶδα ὅτι ροσεῖτε πάντες (Σ. Τ. 60).—
σφῶν δ' ἐννέπω γε τοῖν παρεστώτων ὅτι νῦν καιρὸς ἐρθεῖν (Σ.
Ἡλ. 1368).—ἔξοιδα δ' ὥς μέλει γε (Σ. Φ. 1037), δηλ. θεοῖσι δίκης.
—ταυτόν γημι εἶναι τὸ βέλτιον καὶ τὸ χρεῖτεον (Πλ. Γοργ. 489).

— λυπηρὸς ἴσθ' ὧν (Ἀρφ. Ἀχ. 455). Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα μετὰ τῶν γνωστικῶν, λεκτικῶν, ἀγγελτικῶν, διηγηματικῶν, δοξαστικῶν καὶ τῶν τοιούτων ῥημάτων.

§. 2. Ἐπὶ τῶν εἰδικῶν ἤτοι διηγηματικῶν λόγων πρόκειται εἰς ἐξέτασιν τὰ ἐξῆς τέσσαρα· α. ἡ χρῆσις τῶν ἐγκλίσεων β'. ἡ χρῆσις τῶν χρόνων γ'. ἡ σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς πρὸς τοὺς δι' ἀπαρεμβάτου καὶ μετοχῆς ἐκφερομένους, καὶ δ'. ἡ πρὸς ἀλλήλους σχέσις τῶν δι' αὐτῶν τούτων, ὅτι καὶ ὡς, ἐκφερομένων λόγων.

α. Ἡ χρῆσις τῶν Ἑγκλίσεων.

§. 3. Ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν τῶν ἐγκλίσεων ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἤδη παρατηρήσαμεν ὅτι ὡς γενικὸς κανὼν ὀρίζεται ὁ ἐξῆς· Ἐνεστώτος ἢ μέλλοντος ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ἡγούμενου, ἔπεται ὀριστική. Ἱστορικοῦ δὲ χρόνου ἡγούμενου, ἔπεται εὐκτική ἄνευ τοῦ ἂν· οἷσθ' ὅτι χαίρομεν (Πλ. Πολ. Ι. 605).—Μέξω δέ σοι ὡς οὐ δίκη γ' (Ἀγαμέμνονα) ἔκτεινας (Σ. Ἡ.Ι. 560).—Περικλῆς προηγόρευε τοῖς Ἀθηναίοις ὅτι Ἀρχίδαμος μὲν οἱ ξένος εἶη (Θ. Β', 13). Ἀλλ' ἐν ταύτῃ παρατηρήσαμεν ὅτι πολλάκις, παραμειλουμένης τῆς τοιαύτης ἐξαρθήσεως, τίθεται καὶ ὀριστική, καίπερ ἱστορικοῦ χρόνου ἡγούμενου· ὅτι δ' ἀληθὴ ἔλεγεν, ὧδε ἐδίδασκεν (Ξ. Ἀπ. Α', γ', 2).—ἔλεγον οἱ ἐπιτήδειοί μου ὡς ἐλπίζουσιν, κτλ. (Ισ.). Ἴδε σ. 93, §. 24 σ. 94, §. 28. Προσσημειωτέον δὲ ἐνταῦθα ὅτι ἡ μετὰ εὐκτικῆς σύνταξις τοῦ ὅτι, οὐκ ἀπαντωμένη παρ' Ὀμήρῳ, εἶναι μεταγενέστερον ἐπινόημα τῶν Ἀττικῶν, μόνους αὐτοῖς ἰδιάζουσα, κατὰ Ἀπολλώνιον τὸν Δύσκολον (Βεκκέρου Ἀνέκδ. Ἑλλην. σ. 501).

β'. Ἡ χρῆσις τῶν Χρόνων.

§. 4. Ὡςχύτως ἀνωτέρω παρατηρήσαμεν ὅτι οἱ γραμματικοὶ χρόνοι ρυθμίζονται κατὰ τὴν ὑποτιθεμένην σχέσιν τοῦ ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει καὶ τοῦ ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ χρονικοῦ τμήματος· τὸ προηγόρευεν ὅτι εἶη ἐκφέρει ἀμφότερα τὰ κῶλα, κατ' ἐξάρτησιν, εἰς τὸ παρελθὸν καὶ ὡς σύγχρονον· τὸ Κῦρος ἔλεγεν ὅτι ἡ ὁδὸς ἔσοιτο πρὸς Βασιλέα μέγαν, εἰς Βαβυλῶνα (Ξ. Ἀν. Α', δ', 11) ἐκφέρει τὸ μὲν τῆς κυρίας προτάσεως εἰς τὸ παρελθόν, τὸ δὲ τοῦ ἐξαρθμένου κώλου εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ παρελθόντος· μέλλον=ἔμελλεν ἔσεσθαι· τὸ μετεμέλλοτο οἱ Ἀθηναῖοι ὅτι οὐ ξυνέβησαν (Θ. Ε', 14) ἐκθέτει

ἀμφοτέρω εἰς τὸ παρελθόν, σύγχρονα καὶ ὡς αὐθυπόστατα. (Ἴδε κατωτέρω)· εἰς τὸ ἐδόξα ὁ βάσκαρος οὗτος ὅτι δεινὰ ποιῶ (Δ. Στεφ. μβ'), τὸ μὲν ἀναφέρει εἰς τὸ παρελθόν, τὸ δὲ παριστᾷ ὡς ἐνεστώς· εἰς τὸ ἐλπίδα εἶχον ὡς ἀνευρήσεις, κτλ. (Πλ. *Λάχ.* 200) τὸ μὲν ἀναφέρει εἰς τὸ παρελθόν, τὸ δὲ μεταφέρει εἰς τὸ μέλλον.

γ'. Ἡ σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς πρὸς τοὺς δι' ἀπαρεμφάτου καὶ μετοχῆς ἐκφερομένους λόγους.

§. 5. Δυσκολωτέρα εἶναι ἡ σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς πρὸς τοὺς δι' ἀπαρεμφάτου καὶ μετοχῆς ἐκφερομένους λόγους, ἡ ὁμοιότης δηλ. καὶ ἡ διαφορὰ τῶν οὕτως ἢ ἐκείνως ἐξηγουμένων λόγων· διότι, καίπερ ἡ διὰ τοῦ μετ' αἰτιατικῆς καὶ ἀπαρεμφάτου πλοκὴ τοῦ λόγου ἐλλαμβάνεται ἰσοδύναμος ἐν γένει τῇ διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι καὶ ὡς, καὶ ἀπαντῶνται παραδείγματα ἱκανὰ πρὸς ἀπόδειξιν τούτου, οἷον καὶ τις οἱ τῶν οἰκετέρων ἐξαγγέλλει ὡς οἱ παῖς γέγονε.—ὅτε οἱ ἐξήγγειλε ὁ οἰκέτης παῖδα γεγονέναι (Ἑρ. ζ', 63. 65).—πολιεμίους λέγεις ἱππεῖς ἐξακισμυρίους εἶναι.—λέγει ὅτι ἤκουσιν αὐτῷ ἄγγελοι (Ξ. Κ. Π. Β', α, 6. Ε, γ', 26), ὑπάρχει ὁμοῦ καὶ διαφορὰ εἰς τὴν χρῆσιν, εἰ καὶ οὐχὶ πάντοτε ἴσως τηρουμένη, ὡς καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς.

§. 6. Πρὸ πάντων σημειωτέον περὶ τούτων ἐν γένει ὅτι διὰ μὲν τοῦ ὅτι ἐκφέρεται ἡ ἔννοια ὡς πραγματικὸν γενόμενον, ἐσωτερικῶς ἀνεξάρτητον ἐκ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως (Ἴδε τὸν ἐπόμενον παράγραφον), οἷον ἀγγέλλουσιν ὅτι ἡ πόλις πολιορκεῖται (Ξ.)· διὰ τοῦ ὡς ἐκφέρεται ὡς γενόμενον ἀμφίβολον καὶ ὑπὸ σκέψιν καθυποβαλλόμενον· λέξουσιν ὡς εἰσὶ τῇ πόλει δύο νόμοι κείμενοι, κτλ. (*Αἰσχ.*)· διὰ τοῦ μετ' αἰτιατικῆς καὶ ἀπαρεμφάτου ὡς γνώμη πάντη πάντως ἐκ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως ἐξαχρωμένη· τὸν Κῦρον ἔφασαν λέγειν (Ξ.)· διὰ δὲ τῆς μετοχῆς ὡς κατηγορούμενον ἐνυπάρχον εἰς τὸ ὑποκείμενον· ζῶντες ἠγγελμένοι ἦσαν (Ξ. *Ελλ.* ζ', δ', 16).—δειχθήσεται πεπονηκώς, κτλ.

§. 7. Τούτων δὲ τὸ μὲν πρῶτον, τὸ διὰ τοῦ ὅτι, ἴσα δύναται τῷ ἡ πόλις ὁρῶς πολιορκεῖται, καὶ τοῦτο ἀγγέλλουσι· τὸ δεύτερον, τὸ διὰ τοῦ ὡς, ἰσοδυναμεῖ τῷ ὅτι εἰσὶ τῇ πόλει δύο νόμοι κείμενοι, ὡς αὐτοὶ λέξουσι, φαίνεται μοι ἀβέβαιον καὶ λοιπὸν ἐξεταστέον.

Εἶναι λοιπὸν, κατὰ τὰ πολὺκροτα καὶ περιλάλητα ὀνόματα τῆς γερμανικῆς φιλοσοφίας, τὸ μὲν πρῶτον ἐκ μέρους τοῦ ἀντικειμένου ἥτοι πραγματικὸν καὶ βέβαιον, τὸ δὲ δεύτερον ἐκ μέρους τοῦ ὑποκειμένου ἥτοι προσωπικόν, κλῖνον πρὸς τὸ ἀβέβαιον καὶ οἷον ἀρνήσιμον ὑπὸ τοῦ ἀναφέροντος αὐτό· ἐν τῷ τρίτῳ τῷ διὰ τοῦ ἀπαρσμφάτου, τὸ πᾶν στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, ἐπὶ τοῦ ἔφασαν, οὔτε ὁμολογοῦντος οὔτε ἀναιροῦντος τοῦ συγγραφέως· ἐν τῷ τετάρτῳ, τῷ διὰ τῆς μετοχῆς, δηλοῦται βέβαιόν τι, ὡς ἐν τῷ πρῶτῳ, καὶ μάλιστα οἷον ἐγκείμενον τῷ ὑποκειμένῳ ὡς κατηγόρημα· ἐν τοῖς σὺ ἡγγέλθης γεγενημένος (Ἡρ. Σ', 69).—ἡγγέλης μαρεῖς (Εὐρ. Ἰφ. Τ. 932).—ἡγγέλλεται ἀφιγμένος (Θ. Ἡ, 79), ἡ μετοχή ἐστὶν οἷον κατηγορούμενον (Ἰδε σ. 105. §. 7). Ταῦτα δὲ, ὡς καὶ τὰ ἀργελεῖσα γεγραῖος ἥτοι γεγραῖα (Εὐρ. Ἐκ. 591), ἡγγέλλεται δόλος κρύφιος (Εὐρ. Ῥ. 91), κτλ, πλησιάζουσι, κατὰ τὴν σύνταξιν, εἰς τὰ λέγεται ἀφιγμένος, ἐστὶν ἀφιγμένος, ἐστὶ μαρεῖς ἥτοι μαρινός, κτλ· οὕτω καὶ Πείσανδρος ἡγγέλλετο τετελευτικῶς (Ξ. Ἑλλην. Δ', γ', 7), δειχθήσεται πεποιηκῶς=δειχθήσεται ποιητῆς τοῦ πράγματος, ὡς τὸ ἐστὶ ποιητῆς, κτλ.

* §. 8. Ἐκ τούτου προκύπτει ἡ διαφορὰ τῆς συντάξεως ἥτις, καίπερ πολλάκις κρεμαμένη ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ λέγοντος ἢ γράφοντος, θέλοντος νὰ δώσῃ τοῦτον ἢ ἐκεῖνον τὸν χαρακτῆρα εἰς τὴν ἐξηγουμένην ἔννοιαν, δὲν εἶναι ὅμως πάντῃ αὐθαίρετος, ἄλλως ἐπ' ἄλλων ἐπικρατούσης τῆς χρήσεως. Οὕτω λοιπὸν τὰ γνωστικά, τὰ δείξεως, δηλώσεως σημαντικά, καὶ ἐν γένει τὰ ῥήματα τὰ ἔχοντα τοιοῦτον πραγματικῆς ἢ ὡς πραγματικῆς ὑπάρξεως χαρακτῆρα, δέχονται συνήθως τὴν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς σύνταξιν· τοῦτο γιγνώσκουσ' ὅτι αἰσχρόν (Σοφ. Ἡλ. 988).—ἐπιστάσθωσαν ὅτι οὔτε ἀποδεδράκασιν, κτλ. (Ξ. Ἀρ. Α, δ', 8).—εἰ μὲν ἠπιστάμεθα ὅτι σαφῶς ἤξει πλοῖα (Ξ. Ἀρ. Ε, α, 22).—ὅπως ἐπίστωνται ὡς δεῖ ἀπιέναι (Ξ. Κ. Π. Β', γ', 10).—δείξωμεν τοῖς βαρβάροις ὅτι καὶ ἄνεν τοῦ ἐκεῖνους θανμάζειν δυνάμεθα τοὺς ἐχθροὺς τιμωρεῖσθαι (Ξ. Ἑλλην. Α, ς', 1).—δηλοῖ πολλοῦ ὅτι οὕτως ἔχει.—δήλωσον ὅτι Φωκῆς ματεῖνους· ἄνδρες Αἰγισθόν τινας (Σ. Ἡλ. 1106).*

* §. 9. Ἐπειδὴ δέ, ὡς ἀνωτέρω παρετηρήσαμεν (§. 7), τὰ διὰ τῆς μετοχῆς ὁμοιάζουσιν, ὡς πρὸς τὸ βέβαιον, τοῖς καθ' ὁριστικὴν καὶ

τοῦ ὅτι ἐκφερομένοις, διὰ τοῦτο καὶ αὐτὰ τὰ ἀνωτέρω εὐρίσκονται καὶ μετοχῇ συντάσσόμενα· ὅθεν οὐχὶ μόνον γινώσκων ὅτι ἡδ' ἐστὶν ἡ σώζουσα (Σ. *Art.* 188), ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτοῖσιν κακοῖς τοῖσιν μεγίστοις ὄντες οὐ γινώσκετε (Σ. *H.l.* 1329).—τοῦτο ἐπίστω ὅτι ἐγὼ ... (Ξ. Κ. Π. Γ', 6, 16).—ὡς ζῶντα ἐπίστω καὶ κρατοῦντα (Σ. *Tr.* 182).—ὡς εἰς' ἀληθεὺς οἶδα (Σ. *Φ.* 320).—ἀ κρείττων ἦδει ὦν.—ἀπερ ἦδει ἑαυτὸν ἥττονα ὄντα (Ξ. Κ. Π. Α', 8, 4)· οὕτω καὶ ἐγνώκα φωτὸς ἡπατημένη (Σ. *Al.* 807)=ὅτι ἡπατήθην ὑπὸ τοῦ ἀνδρός. Ἴδε καὶ §. 7 ἐν τέλει.*

* §. 10. Τοῦναντίον δὲ τὰ δοξαστικά, οἷον οἶεσθαι, ἡγεῖσθαι, νομίζειν, ὑπολαμβάνειν, καὶ πάντα ἐν γένει τὰ ἔχοντα χαρακτῆρα δοξασίας, ὑπάρξεως δηλ. ἐν τῷ νῶ, καὶ οὐχὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς πράγμασιν, ὡς τὰ ἀνωτέρω, συντάσσονται συνήθως μετὰ ἀπαρεμφάτου, σπανίως ἐκφερόμενα καθ' ὀριστικὴν μετὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς· οἶμαι γ' εἶδέναι (Πλ. *Πρωτ.* 312).—ἴσως ταῦτα ὀρθῶς ἡγεῖσθε λέγεσθαι (Δ. *Φ.* Α', 1).—*Ἀθηναίους πάντας νομίζεις δυνησέσθαι ποιῆσαι πείθεσθαι σοι* (Ξ. *Ἀπομν.* Γ', 7, 15); ὥσαύτως καὶ τὸ δοκεῖν καὶ ἐλπίζειν· ἐμοὶ δ' οὐδεὶς δοκεῖ εἶναι, πένης ὦρ, ἄριστος, ἀλλ' αἰετὸς εἶναι (Σ. *Ἀποσπ. Κρεοῦς.*)—εἰ σύ ... μ' ἡλιπίσας ἄξειν (Σ. *Φ.* 1175).*

* §. 11. Ὡς δὲ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ παραγράφῳ σπανίως ἐκφέρονται καθ' ὀριστικὴν μετὰ τοῦ ὅτι ἢ ὡς, καὶ ἔτι σπανιώτερον τὰ τελευταῖα, δοκεῖν καὶ ἐλπίζειν, οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, τὰ ἀνωτέρω (§. 8. 9), μετὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι ἢ ὡς ἢ διὰ μετοχῆς ἔχοντα τὴν συνήθη σύνταξιν, σπανίως ἐκφέρονται δι' ἀπαρεμφάτου. Οὕτω δὲ καὶ τὰ λεκτικά, λέγειν καὶ εἰπεῖν, οὐχὶ εἰς ἀπλὴν γνώμην, ἀλλ' εἰς βεβαίωσιν ἀναφερόμενά· ἀληθῆ ἄρα ἐγὼ ἔλεγον λέγων ὅτι ... (Πλ. *Γοργ.* 468) — λέξω δέ σοι ὡς οὐ δίκη γ' ἔκτεινας (Σ. *H.l.* 560) — ἡμεῖς δὲ εἴπομεν ὅτι ... (Πλ. *Πολ.* Ε', 466).—εἴποισ ἀνὴρ ὡς θέλοντι τοῦτ' ἐμοὶ τότε πόλις τὸ δῶρον εἰκότως κατήνυσεν (Σ. *K.* 431). Ἄλλως δὲ τὸ γράναι, ὅπερ, ὡς δοξαστικὰ ἀναγόμενον, τούτων καὶ τὴν σύνταξιν δέχεται· φης ἢ καταργεῖ μὴ δεδρακέναι τάδε; καὶ φημι δρᾶσαι κοῦκ ἀπαρνοῦμαι τὸ μὴ (Σ. *Art.* 442—443).*

* §. 12. Ὅτι πάντα τὰ ἀνωτέρω δὲν ἀπαντῶνται πάντῃ ἀνεξαιρέτως καὶ οἷον μετὰ μαθηματικῆς ἀκριβείας, τοῦτο καὶ οἶκοθεν ἐν·

νοεῖται, ὥς εἰς πᾶσιν γλῶσσαν ἐν γένει, καὶ μάλιστα εἰς τὴν ἑλληνικὴν μαχόμενον, καὶ ἀνωτέρω ἐσημειώθη διὰ τοῦ προστιθεμένου συνηθῶς δέχονται τὴν τοιαύτην σύνταξιν, καὶ παραδείγματα οὐκ ὀλίγα δεικνύουσι· λέγεις δέσποιναν εἶναι τήνδε σὴν (Σ. Τρ. 40); — ταύτας δὲ ἐγὼ λέγω εἶναι (Ξ. Κ. Π. Α', ζ', 41, καὶ ἀλλαχοῦ). Δὲν ἀνάγεται ὁμῶς εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ἄλλη ἐξαιρέσις πολλῶν ῥημάτων ἐκ τῶν προηγουμένων, ἅτινα δέχονται μὲν τὴν μετ' ἀπαρεμφάτου σύνταξιν, ἐπὶ ἄλλης ὁμῶς ἐννοίας· διότι ἐπὶ μὲν τῆς καθ' ὀριστικὴν καὶ τοῦ ὅτι ἢ διὰ μετοχῆς συντάξεως δηλοῦται ὅτι γίνεται, γέγονεν ἢ γενήσεται τι, ἐπὶ δὲ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος μετ' ἀπαρεμφάτου ὅτι ὑπάρχει προσταγὴ ἵνα γένη τι ἢ ἱκανότης καὶ ἐμπειρία περὶ τὸ ποιεῖν τι· τὰ πρῶτα εἶναι, κατὰ τὰς προσηγορίας τῶν γραμματικῶν, εἰδικαὶ μετοχαί, τὰ δεύτερα τελικὰ ἀπαρέμματα.*

* §. 13. Οὕτω, π. χ. τὰ ἐγὼ κατενόησα ὅτι οἱ πρόγονοι χεῖρονες ἡμῶν οὐδὲν ἐγένοντο (Ξ. Κ. Π. Α', ε', 8), καὶ λέγω Οἰδίπουρ ὀλωλότα (Σ. Κ. 1580) — οἶδα ὅτι ἐνίκα ἐν ὑμῖν τοιάδε τις δόξα (Πλ. Γοργ. 487). — οἶδα ὑμᾶς κοινωρὸς γεγορότας (Πλ. ἐνθ. ἀν.), καὶ τὰ ὅμοια, δηλοῦσί τι γενόμενον, τὰ δὲ λέγω σ' ἐγὼ δόλω Φιλοκτήτην λαβεῖν (Σ. Φ. 101) = κελεύω, ἵνα, κτλ., ὥς καὶ εἶπε καπέσκηψεν εἶρξαι Αἴαντα (Σ. Αἴ. 752). — λύπηρ οἶδεν εὖρους ἰᾶσθαι φίλος (Μ.) = δύναται. — ἵνα εἰδῆτε ὅτι καὶ ἀρχεσθαι ἐπισταμαι (Ξ. Ἀν. Α', γ', 15) = γνωρίζω, κατέχω τὴν τέχνην. Κατὰ τὰ πρῶτα εἶναι μετ' ἄλλων καὶ τὰ γινώσκονται ὅτι κερδαλέον ἐστί (Ξ). — ἐγὼ αὐτὸν ἐπιθυμοῦντα (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 7) = ἐνόησεν ὅτι ἐπεθύμει· κατὰ τὰ δεύτερα τὰ ἀνθρώπος ὧν γίγνωσκε τῆς ὀργῆς κρατεῖν (Μέν.). — ἵνα γνῶ τρέφειν τὴν γλῶσσαν ἡσυχωτέραν (Σ. Ἀντ. 1087) = ἵνα μάθῃ, κτλ.*

δ'. Σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὥς ἐκφερομένων λόγων.

§. 14. Ὅτι μὲν ἐν γένει ὁμοιάζουσι πρὸς ἀλλήλους οἱ διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὥς ἐκφερόμενοι λόγοι τοῦτο δεικνύεται οὐχὶ μόνον ἐκ τῶν ἀνωτέρω καὶ πολλῶν ἄλλων παραδειγμάτων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ὁμοίας αὐτῶν ἀρχῆς· διότι ἀμφοτέρω εἰσιν ἀναφορικά. Ὡς δηλ. τὸ ὅ εἶναι οὐδέτερον τοῦ ἀναφορικοῦ ὅς, οὕτω τὸ ὅτι τοῦ ὅτις (Ὁδ. Α, 47, καὶ ἀλλαχοῦ) = ὅστις. Καὶ καθὼς τὸ καλῶς ἐκ τοῦ καλός, οὕτω τὸ ὥς ἐκ

τοῦ ὅς. Διὰ τοῦτο οἱ δι' αὐτῶν ἐκφερόμενοι λόγοι ὁμοιάζουσι τοῖς ἀναφορικοῖς, τιθέμενοι καθ' ὁριστικὴν ἢ εὐκτικὴν, ὡς ἤθελαν τεθῆ καὶ ἐκτὸς συνδέσεως, ἀπόλυτοι ὄντες (σ. 195). Ὡς δὲ ἐπὶ τῶν καθ' αὐτὸ ἀναφορικῶν τὰ ὅς καὶ ὁ ἀναφέρονται εἰς τὰ δεικτικὰ οὗτος καὶ τοῦτο κτλ. οὕτω καὶ τὰ διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς· τῷ φθόγῳ τοῦτο μό-
 ρον ἀγαθὸν πρόσσεστιν ὅτι μέγιστον κακὸν τοῖς ἔχουσιν ἐστίν (Ἰσ.).
 —ὁρᾷς τὸδ' ὡς εἰρηκας ὡς ἄγαν νέος (Σ. Ἀντ. 735); Καὶ ἐνθα
 δὲ δὲν προηγείται δεικτικόν τι, ἐξυπονοούμενον διασαφεῖ τὸ πρᾶγ-
 μα, ὅτι δηλ. τὸ διὰ τῶν μορίων τούτων ἐπόμενον κῶλον προσδι-
 ορίζει τὸ ἄλλο· τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχει (Πλ. Εὐθυδ.
 303)=τὸ δὲ μέγιστον τοῦτό ἐστιν ὅτι, κτλ.

* §. 15. Ἡ πλατυτέρα τοῦ πράγματος τούτου ἀνάπτυξις καὶ ἡ
 πρὸς τὰ ὁμηρικὰ (Ἰλ. Θ, 362. Λ. 439. Σ. 197. Ὀδ. Γ, 166) πα-
 ράθεσις, διεξοδικωτέρα γινομένη, ἤθελε μάχεται πρὸς τὸν σκοπὸν
 τοῦ πονήματος. Διὰ τοῦτο παρτρέχοντες ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦτο
 σημειοῦμεν μόνον ὅτι ἀμφότερα τὰ μόρια ταῦτα, ὡς καὶ τὰ καθ'
 αὐτὸ ἀναφορικὰ (σ. 195) μετέπεσαν καὶ εἰς τὴν αἰτιολογικὴν ση-
 μασίαν· συμφωνία καλεῖται ὅτι ταῦτα πάντα . . . ἁρμονία τιτὶ
 πολεῖ ἅμα πάντα (Πλ. Κρατύλ. 403).—εἰπὼν ὁ χρῆσις Λήξον·
 ὡς ἐγὼ ροσῶν οὐδὲν ξυρίημι ὧν σὺ ποικίλλεις πάλοι (Σ. Τρ.
 1120). Ἡ καθ' αὐτὸ δὲ κλίμαξ τῆς τοιαύτης μεταβάσεως ἐγίνε διὰ
 τῶν παθηματικῶν ρημάτων, χαίρειν, λυπεῖσθαι, ὀργίζεσθαι, με-
 ταμέλεισθαι, κτλ· τὸ ἐγὼ δ' ἀλγύνομαι τοῦτ' αὐθ', ὅτι ζῶ ξὺν
 κακοῖς πολλοῖς τάλας (Σ. Φ. 1021)=τὸ αἷτιον δι' ὃ ἀλγύνομαί
 ἐστὶ τοῦτο, καὶ· πάλιν=τοῦτο αὐτό ἐστιν ἐφ' ᾧ ἀλγύνομαι. Ἀλλὰ
 τὰ πλεῖστα τούτων ἔλαβον τὴν μετὰ δοτικῆς ἐμπροθέτου ἢ ἀπρο-
 θέτου καὶ τὴν μετὰ μετοχῆς σύνταξιν.*

* §. 16. Ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ ὅτι ἐπεκράτησεν ἡ ἀναφορικὴ μά-
 λιστα ἔννοια, ἐπὶ δὲ τοῦ πολυσημοτάτου ὡς ἡ ἀνέκαθεν παραβολι-
 κὴ ἦτοι ὁμοιωματικὴ, διὰ τοῦτο ἐν πολλοῖς διαφέρουσι τὰ μόρια
 ταῦτα· τὸ μὲν ὅτι δηλ. ἐξηγεῖ θετικόν τι καὶ ἐξωτερικῶς ὑπάρχον,
 τὸ δὲ ὡς φαινόμενον, ὁμοιάζον μὲν τοῖς ἀληθέσιν, ἀλλὰ καὶ ἀπα-
 τηλόν. Καθὼς δηλ. τὸ ὡς μέλλων ἀποπλεῖν=οὕτως ὡς ὁ μέλλων
 ἀποπλεῖν, τὸ ὡς ἐτητύμως=οὕτως ὡς ἐστὶ τὸ ἐτητύμως, ὡς βέλ-
 ριστα, ὡς μάλιστα, κτλ, οὕτω καὶ ἐν τοῖς εἰδικοῖς λόγοις· οὕτω

δεῖ ὑμᾶς γιγνώσκειν ὡς καλὰ διαπράττονται (Ξ.).—λέγεις ὡς φι-
 λίαρ κτησάμενος οὐδὲν ἔτι δεήσεται (Ξ. Ἰέρ. ι) = τοιαύτη ἐστὶν ἡ
 ιδέα σου ὅτι, κτλ. Συχνότατα εἶναι τὰ τοῦτο ἐρεῖ ὡς.—ἐκείνον
 τὸν λόγον ἐρεῖ ὡς, κτλ.—οἱ λεγόμενοι μῦθοι ὡς τὸν ἐνθάδε ἀδι-
 κήσαντα δεῖ ἐκεῖ διδόναι δίκην (Πλ. Πολ. Α', 330). Μετὰ τῶν
 δοξαστικῶν καὶ τῶν τοιούτων ῥημάτων τιθέμενον ἐκφέρει τὸ πρᾶ-
 γμα ὡς ἀβέβχιον καὶ οὐκ ἀληθές· *ρομίζουσιν οἱ ἐκείνη ἄνθρωποι*
ὡς Ἡφαιστος χαλκεύει (Θ. Γ', 88).—οἱ σοφισταὶ πειρῶνται πεί-
 θειν τοὺς νεωτέρους ὡς, ἢν αὐτοῖς πλησιάσωσιν, ἃ πρακτέον ἐστὶν
 εἴσονται (Ἰσ. Σοφιστ. γ'). *

* §. 17. Καὶ πανταχοῦ σχεδὸν τὸ ὡς ἐν τοῖς τοιούτοις τίθεται ἐπὶ
 λόγου ὡς μὴ ἀληθοῦς ἐκφερομένου, προφανεστάτης οὐσης πολλάκις
 τῆς τοῦ ὅτι πρὸς αὐτὸ διαφορᾶς· λέγει δ' ὡς ἡμεῖς ἤλθομεν ἐπὶ
 τὴν οἰκίαν τὴν τούτου ὄστρακον ἔχοντες, καὶ ὡς ἠπειλόουν αὐτῷ
 ἐγὼ ἀποκτενεῖν, καὶ ὡς τοῦτό ἐστιν ἡ πρόνοια· ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι,
 ὦ βουλή, ῥᾷδιον εἶναι γνῶναι ὅτι ψεύδεται . . . τῷ γὰρ ἂν δό-
 ξειε πιστὸν ὡς ἐγὼ προνοηθεὶς ἤλθον ἐπὶ τὴν Σίμωνος οἰκίαν
 μεθ' ἡμέραν; . . . ἄλλως τε καὶ εἰδὼς ὅτι . . . καὶ εἰ μὲν ἦρ παρὰ
 τούτῳ τῷ μειράκιον, εἶχεν ἂν τινα λόγον τὸ ψεῦδος αὐτῷ, ὡς
 ἄρ' ἐγὼ διὰ τὴν ἐπιθυμίαν ἠγαγκαζόμεν . . . (Λυσ. πρὸς Σίμωνα
 §. 28, §. 31).—λέγε κάρταῦθα τάληθῃ, ὅτι οὐκ οἶσθα (Ξ. Κ. Π.
 Β', δ', 31). *

* §. 18. Τίθεται δὲ τὸ ὡς μάλιστα μετὰ λόγους ἀποφατικούς· οὐ
 μὲν δὴ οὐδὲ τοῦτ' ἂν τις εἴποι ὡς τοὺς κακούργους καὶ ἀδίκους
 Κῦρος εἶα καταγελαῖν (Ξ. Ἀν. Α', θ', 13)· ἢ ὅταν ἀποφάσκηται ὁ
 δι' αὐτοῦ ἐκφερόμενος λόγος· οὐ τοῦτο λέγω ὡς οὐ δεῖ ἰέναι ἐπὶ
 τοὺς πολέμιους (Ξ.)· ὅτι δὲ καὶ πολλαχοῦ ἰσοδυναμοῦσι τὸ ὅτι καὶ
 ὡς καὶ οἰκοθεν ἐννοεῖται, καὶ πολλὰ τῶν προηγουμένων καὶ ἄλλων
 παρὰδειγμάτων δεικνύουσιν. Ἴδε περὶ τούτου Σ. Π. Β'. *

§. 19. Ἐνίστε ἀρχίζων ὁ λόγος διὰ τοῦ ὅτι ἢ ὡς μετατρέπεται
 εἰς τὴν δι' ἀπαρεμφάτου πλοκήν· οἱ Λακεδαιμόνιοι εἶπον ὅτι σφίσι
 μὲν δοκοῖεν ἀδικεῖν οἱ Ἀθηναῖοι, βούλεσθαι δὲ καὶ τοὺς πάντας
 ἐνυμμάχους παρακαλέσαντες ψῆγον ἐπαγαγεῖν (Θ. Α', 87). Ἄλλοτε
 δὲ πάλιν, τοῦναντίον, τρέπεται ὁ λόγος ἐκ τῆς ἀπαρεμφατικῆς πλο-
 κῆς εἰς τὴν καθ' ὀριστικὴν μετὰ τοῦ ὅτι ἢ ὡς· τὸν δ' αὖ Τισσα-
 (ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α.)

φέρην τὰς τε ναῦς οὐ κομίζειν (διεβδών), καὶ τροφὴν ὅτι οὐ ξυ-
 ρεῶς οὐδ' ἐντελῇ διδοὺς κακοὶ τὸ ναυτικόν (Θ. Η, 78).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Ἑρωτηματικῶν.

§. 1. Μεταξὺ τῶν καταφατικῶν καὶ ἀποφατικῶν λόγων κεῖνται οἱ δι' ἐρωτήσεως γινόμενοι ἐρωτηματικοὶ λόγοι, ὑποβαλλόμενοι ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ ἐρωτωμένου, ἵνα ἀποφασίσῃ διὰ τῆς ἀποκρίσεως τὸ καταφατικόν ἢ ἀποφατικόν αὐτῶν· ἐγγήγορας; ναί.—εὐδεις; οὐχί.

§. 2. Ἡ ἐρώτησις ἥτοι, γνωστοῦ ὄντος τοῦ προσώπου ἢ πράγμα-
 τος, ἀποβλέπει ἰδιότητα ἢ συμβεβηκὸς αὐτῶν, ἢ, γινωσκομένης τῆς ἰδιότητος, ἀποβλέπει τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, ἢ ἀποβλέπει ἀμφο-
 τερα ταῦτα, ἀγνοούμενα. Κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον λέγεται εὐδεις Ἀτρείως νιέ;—ποῖόν σε ἔπος φύγῃ ἕρκος ὀδόντων (ἰλ. Β, 23. Δ, 350);—τί δ' ἐστίν, ὦ παῖ; ποῖ ποτ' ἐξέβης λόγῳ;—ἀπορεῖς δέ-
 του σύ (Σ. Φ. 897—9);—ποῦ σὺ μάντις εἰ σαφής (Σ. Τ. 390);—
 ποῦ ἐστίν οὗτος (Σ.);—πότε ἔσει οἶκοι (Ξ.);—πῶς ἔχεις (Πλ.); Ἐν
 πᾶσι τούτοις τὸ ἐρωτώμενον πρόσωπον παρίσταται γνωστὸν, καὶ
 μόνον περί τινος ποιότητος ἢ περιστατικοῦ εἰς αὐτὸ ἀναφερομένου
 γίνεται τὸ ἐρώτημα. Οὕτως ἐν τῷ (Σ. Φ. 421) τί δ'; ὅς παλαιός,
 κἀγαθός, φίλος τ' ἐμοί, Νέστωρ ὁ Πύλιος, ἐστίν; ἐρωτᾷ ὁ Φιλο-
 κτήτης εἰ ζῇ ὁ Νέστωρ. Ἀμφιβέλλουσα δὲ ἡ Ἀντιγόνη εἶγε ἡ προσ-
 εγγίζουσα γυνὴ ἦτον ἡ Ἰσμήνη ἐρωτᾷ (Σ. Κ. 316) ἄρ' ἐστίν;
 ἄρ' οὐκ ἐστίν; αὐτὴ δηλ. ἡ Ἰσμήνη.

§. 3. Κατὰ τὸν δεῦτερον τρόπον λέγεται τίς οὗτος;—ὦμοι τίς
 ὠνήρ (Σ. Φ. 976);—τίνος ποτ' ἐστίν ἡ ξένη βροτῶν; τίς ἡ τεκοῦ-
 σα; τίς ὁ φυτῶσας πατήρ (Σ. Τρ. 310); Ἐν πᾶσι τούτοις παρί-
 σταται ἄγνωστον τὸ περὶ οὗ ἐρωτᾶται πρόσωπον. Κατὰ τὸν τρίτον
 τρόπον λέγεται τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν;—νῦν δὲ τίς ὧδ' ἤγειρε (Ὀδ.
 Α, 170. Β, 28);—τίς ἄρα νέατος (Σ. Αἴ. 1185);—τίς ἐσται ὁ
 ὑστατός ἥτοι τελευταῖος ἀριθμὸς τῶν πολυπλάγχκτων ἐνιαυτῶν; τὸ
 δὲ πολυπλάγχκτων ἢ κατὰ τὸ ὁμηρικὸν περιτελλομένων ἐνιαυτῶν,
 ½, πολλῶ μᾶλλον=πολυπλανῶν.—ὦ παῖ, οἶσθά τινας ἀχαρίστους

παλουμένους (Σ. Ἀπ Β', 6', 1); Ἐν τούτοις ἐρωτᾶται καὶ περὶ προσώπου ἢ πράγματος καὶ περὶ ποιότητος ἢ περιστατικοῦ αὐτοῦ.

§. 4. Ἡ ἐρώτησις ἤτοι διακρίνεται μόνον διὰ τῆς ἀναγνώσεως καὶ διὰ τοῦ ἐρωτηματικοῦ σημείου ἐπὶ γραφῆς, ἢ διὰ τινος ἐρωτηματικῆς, ἐπιθετικῆς ἢ ἐπιρρήματικῆς, λέξεως, ἢ διὰ τινων μορίων. Κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον εἶναι· *Ἑλληνες ὄντες βαρβάρους δουλεύομεν* (Εὐρ. *Τηλέφ.* Ἀποσπ.); Κατὰ τὸν δεύτερον τρόπον εἶναι· *τί τοῦτο*; — *πῶς ἡμεῖς ἔχεις*; καὶ πολλότατα τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ παραγράφῳ παραδειγμάτων.

§. 5. Μόρια ἐρωτηματικά, προαγγελτικά καὶ οἷον εἰσάγοντα τὴν ἐρώτησιν εἶναι μάλιστα τὰ οὐ, οὐκουν, ἄρα, μή, μῶν, ἦ. Καὶ διὰ μὲν τοῦ οὐ καὶ οὐκουν περιμένεται καταφατική, διὰ δὲ τῶν ἄρα, μή, μῶν, ἀποφατική ἀπόκρισις (σ. 124, §. 3. σ. 127, §. 6): ἀναποφάσιστος μένει ἡ διὰ τοῦ ἦ. Παραλειπτικῶς δὲ τίθεται τὸ *τί δὴτ' ἄν*; ἕτερον εἰ πύθειο τοῦ Σωκράτους φρόντισμα (Ἀρφ. IV. 155); — *τί δὴτ' ἂν εἴποις*; κτλ.

§. 6. Ἡ ἐρώτησις εἶναι ἀπλή, ὅταν δι' αὐτῆς γίνηται ἓν μόνον ἐρώτημα, καὶ εἶναι σύνθετος, ὅταν πλείονα ἐν ταύτῃ. Ἀπλή ἐρώτησις εἶναι τὸ *ἐγὼ γάρ εἰμι πτωχός* (Ἀρφ. Ἀχ. 569); καὶ πάντα τὰ ἐν τοῖς προηγουμένοις παραδείγμασι. Σύνθετος εἶναι μετὰ τῶν ὁμοίων καὶ τὰ ὦ Ζεῦ, *τί ταῦτα*; *πότερον εὐτυχῇ λέγω, ἢ δεινὰ μὲν, κέρδη δέ* (Σ. *Η.λ.* 767); — *τίνας τε καὶ ποῖαι φύσεις ἐπιζητεῖαι εἰς πόλεως φυλακῇ* (Πλ. *Πολ.* Β', 374); — *ποῖον τοῦτο καὶ τί πεπονθός* (Πλ. *Φαίδρ.* 264); Καὶ ἡ ἀπλή δὲ καὶ ἡ σύνθετος ἐρώτησις εἶναι ἀπόλυτος ἢ ἐξαρτώμενη.

§. 7. Ἡ ἐρώτησις εἶναι ἀπόλυτος, ὅτε τίθεται καθ' ἑαυτὴν εἰς τὸν λόγον, κατ' εὐθείαν ὑπὸ τοῦ ἐρωτῶντος ἐκφωνουμένη, ἀπὸ παντὸς προηγουμένου ἀνεξάρτητος· *τίς ἀνὴρ* (Σ.); — *τίς ὁ ἀνὴρ*; — *τί δὴτα χρήσεις* (Σ.); — *ποῦ ποτ' ἐστί* (Σ.); — *πῶς λέγεις τοῦτο* (Πλ.); ὡς καὶ ἐπὶ τῶν προηγουμένων παραδειγμάτων.

§. 8. Σύνθετος δὲ οὖσα ἡ ἀπόλυτος ἐρώτησις ἐκφέρεται παρὰ μὲν ὁμήρῳ μάλιστα διὰ τοῦ ἦ—ἡέ—ἦ—ἦ' ἢ ῥ', οἱ γ' ὑβρίζονται καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι, ἢ ἐμιλόξεροι (Ὁδ. Ζ, 120); παρὰ δὲ Ἀττικοῖς σπανιώτερον μὲν τοῦτο, συνηθέστερον δὲ τὸ *πότερον*—ἦ; *πότερα*—ἦ. Τὸ ἀνωτέρω ὁμηρικὸν ἤθελεν εἶναι παρ' Ἀττικοῖς πό-

τερον οὗτοι ὑβρίζονται εἰσιν ἢ φιλόξενοι; οὕτω καὶ πότερον φανή-
ναι τινα τὸν ταῦτα κωλύσοντα ποιεῖν αὐτὸν ἐχρῆν ἢ μὴ (Δημ.
Στεφ. κβ'); — καὶ τούτων πότερα τοὺς θεοὺς ἢ τὸ αὐτόματον χρῆ
αἰτιάσθαι (Λυσ. κατ' Ἀνδοκίδου Ἀσεβείας §. 25); — πότερα φῶ-
μεν ἢ μὴ φῶμεν (Πλ. Φιλ. 40);

§. 9. Καὶ περ' Ὀμήρῳ δὲ παρὰλείπεται πολλάκις ἐν τῷ πρώτῳ
κώλῳ τὸ ἦ, καὶ περ' Ἀττικοῖς τὸ πότερον, ὡς εἰλαπίνῃ ἢ γάμος
(Ὀδ. Α, 223); — ἄρτι, ὦ Τερψίῳν, ἢ πάλοι ἐξ ἄγρου (Πλ. Θεαιτ.
ἀρχ.); — ἡδονὴ καὶ λύπη πέρας ἔχουσιν ἢ τῶν τὸ μᾶλλον τε καὶ
ἧττον δεχομένων ἐστόν (Πλ. Φιλ. 27); Ἐνίοτε τίθεται τὸ πότερα
καὶ ἐπὶ πλειόνων κώλων, ὡς πότερα παρὰ δῆμον ἢ ὀλιγαρχίης
ἢ μουνάρχου (Ἡρ. Γ', 82); Ἄλλοτε δὲ πάλιν τίθεται καὶ ἐπὶ ἑνὸς
μόνου κώλου· πότερα δὲ κερτομέων λέγεις τάδε (Σ. Φ. 1235); ὑ-
πονοουμένου τοῦ ἄλλου κώλου, τὸ ὅλον — παίζων ἢ σπουδάζων; Τὰ
δὲ περὶ τῶν ἀνωτέρω ἐρωτηματικῶν μορίων ἰσχύουσι καὶ ἐπὶ τού-
των, ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἀπλῶν ἐρωτήσεων.

§. 10. Αἱ ἐγκλίσεις ἐπὶ τῆς ἀπολύτου ἐρωτήσεως, ἀπλῆς ἢ συν-
θέτου, ῥυθμίζονται κατὰ τὰ ἀλλαχοῦ ῥηθέντα (σ. 93, §. 22—23).
Ἐκφέρεται δηλ. ἐρωτηματικῶς ἢ ἔννοια κατὰ τὴν αὐτὴν ἐγκλισιν καθ'
ἣν ἤθελε τεθῆ καὶ μὴ ἐν ἐρωτήσει οὕσα· ἔστι ταῦτα; ὄρα; μὴν οὐ
κέκλοφας, ἀλλ' ἤρπακας (Ἀρφ. Πλ. 372); — μὴ τῶν τυράννων; Εὐ-
ρύτου σπορά τις ἦν (Σ. Τρ. 316); — οὐκ οὐν ἐγὼ σοὶ ταῦτα προὔλε-
γον πάλοι (Σ. Τ. 375); — ποῦ τις ἂν τράποιτο (Ἀρφ.); — πότερ' ἂν
δέξαιό σοι εἶναι ἀγαθὰ ἢ κακὰ (Πλ.); — πότερον φῶμεν εἰδότες αὐ-
τοὺς ἐξαπατᾶν ἢ λεληθέναι καὶ ἑαυτούς (Σ.); Ἐν πᾶσι τούτοις οὐ-
δεμίαν μεταβολὴν λαμβάνει ὁ λόγος καὶ ἀφαιρεθείσης τῆς ἐρωτή-
σεως· ἔστι ταῦτα. — ὄρα. — κέκλοφας. — οὐκ ἔστιν.

§. 11. Κατὰ τὰ ἄνω ῥυθμίζεται συνήθως καὶ ἡ ἀπόκρισις, ἀλλ' ἡ
ἐλληνικὴ γλῶσσα εἶναι καθ' ὑπερβολὴν πλουσία εἰς τοὺς τρόπους τῆς
καταφατικῆς ἢ ἀποφατικῆς ἀποκρίσεως. Ἐπὶ καταφατικῆς μεταχει-
ρίζεται τὰ ἐπιρρήματα ναί, πάνν μὲν οὐν, παντάπασιν μὲν οὐν, κο-
μιδῇ μὲν οὐν, πάνν γε, παντάπασί γε, μάλιστα γε, πῶς γὰρ οὐ;
κτλ. Ὡσαύτως τὰ ῥήματα γημί, ἔστι, καὶ τὸ παραχωρητικὸν ἔστω
ἐπὶ ἀποφάσεως τὰ οὐκ, οὐ γημι, οὐκ ἔστι, κτλ.

§. 12. Ἐπὶ ἀποκρίσεως εἰς ἐρώτησιν τὸ πρόσωπον ἀποβλέπουσαν

τίθενται αἱ κατάλληλοι ἀντωνυμῖαι, οὗτος, ἐκεῖνος, κτλ, ἢ τὰ κατάλληλα ὀνόματα· Ἐ.λ.ληνές ἐσμεν.—αὐδῶμαι Νεοπτόλεμος (Σ. Φ. 234. 240)· ἐπὶ ἀποκρίσεως εἰς ἐρώτησιν συμβεβηκὸς ἀποβλέπουσαν τίθενται τὰ προσήκοντα ἐπιρρήματα, ἐκεῖ, τότε, οὕτως, ἐκείνως, κτλ.

§. 13. Ἐξαρτωμένα ἐρώτησις εἶναι καὶ λέγεται ὅταν, ἄλλου προηγουμένου λόγου προσάρτημα παρακολουθοῦσα, κρέμαται ἀπ' αὐτοῦ, ὡς τὸ ἀντικείμενον ἐκ τοῦ μεταβατικοῦ ῥήματος. Αὕτη δὲ καλεῖται καὶ *π.λαγία ἐρώτησις*.

§. 14. Προτάσσονται δ' ἐν τούτοις ἐπὶ τῆς κυρίας προτάσεως τὰ ῥήματα ἐρωτᾶν, πυρθάνεσθαι, ζητεῖν, καὶ τὰ περιέχοντα ἐν ἑαυτοῖς τὴν ἔννοιαν τῆς ἐρωτήσεως, σκοπεῖν, σκέπτεσθαι, ὁρᾶν (=προσέχειν, φροντίζειν), ἀγροεῖν, οὐκ εἰδέναι, ἀπορεῖν, ἀμυχανεῖν, οὐκ ἔχειν, ἄδηλον εἶναι, κτλ. ὡς τὸν Θηραμένην ἠρώτων εἰ δοκεῖ αὐτῷ ἐπ' ἀγαθῷ τὸ τεῖχος οἰκοδομεῖσθαι (Θ. Η, 92).—ζητήσομεν ποῖόν τί ἐστίν (Πλ. Πολ. Β', 369). Ἴδε καὶ §. 16.

§. 15. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως ταύτης, ἐρεστώτος χρόνου ἢ μέλλοντος ἡγουμένου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει, ἰσχύουσι τὰ ἀνωτέρω· τὸ ἐξαρτώμενον κῶλον δηλ., ὡς αὐθυπόστατον θεωρούμενον, τίθεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καθ' ὃν ἤθελε τεθῆ καὶ καθ' ἑαυτό· εἴρεαι ὀπόθεν εἰμὲν (Ὀδ. Γ, 80).—οὐκ ἔχομεν ὀπόθεν ἐπιπληρωσόμεθα τὰς ραῦς (Θ. Ζ', 14).—ὄρα κατ' Ἄργος εἴ τις ὑμῖν ἐγγεγῆς ἐσθ', ὅστις ἄν σου τοῦτο προσχρήζοι τυχεῖν (Σ. Κ. 1167).—βουλεύομαι γε ὅπως σε ἀποδρῶ (Ξ. Κ. Η. Α', δ', 13).

§. 16. Ἱστορικοῦ δὲ χρόνου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ἡγουμένου, τότε κανονικῶς τίθεται ὡς ἐπὶ τῶν διηγηματικῶν λόγων, εὐκτική· εἴρετο Καμβύσης ὅτι τῇ πόλει οὐρομα εἶη (Ἡρ. Γ', 64).—ἠρώτα τὸν Ἀλέξανδρον ὁ Πρωτεύς τίς εἶη καὶ ὀπόθεν π.λέοι (Ἡρ. Β', 115).—ἀνηρώτα τί βούλοιντο (Ξ. Ἀν. Β', γ', 4).—ἡ μήτηρ διηρώτα τὸν Κῦρον πότερον βούλοιο μένειν ἢ ἀπέλθαι (Ξ. Κ. Η. Α', γ', 15). Ἐπειδὴ δὲ ἡ τοιαύτη ἐρώτησις εἶναι οἷον ἄλλου λόγου προηγουμένου ἐξάρτημα, τὸ ἐρωτηματικὸν σημεῖον ἐν αὐτῷ εἶναι περιττόν, ὡς ὅταν σ' ἐρωτᾷ τίς τε καὶ πόθεν πάρει (Σ. Φ. 56).—εἰδέναι δέ σου πρῶτιστα χρήζω τίς σ' ἀπέστειλε βροτῶν (Σ. Ἡλ. 669).

§. 17. Ἐπὶ τῆς ἐξαρτωμένης ἐρωτήσεως τίθενται αἱ ἀντωνυμῖαι ὅστις, ὁποῖος, ὁπότερος, ὁπόσος, καὶ τὰ μόρια ὁπότε, ὅπου, ὅπως·

ἡρόμην ὁπότερος τούτοις τοῖς ἀνδροῖν ἀμείνων πεποιήται τῷ Ὀμήρῳ (Πλ. Ἰππ. Ἐλάτ. 370).—καὶ ἤρετο ὃ τι καὶ εἴη τὸ σύκθημα (Ξ. Ἀρ. Α, ἡ, 16).—μετὰ δὲ ταῦτα ἡρόμην ὅπου ὁ οἶτος εἴη ὁ ἀπηλομήνεος (Δημ. Φαίριπ. γ').

§. 18. Ως δὲ ἐπὶ τῶν διηγηματικῶν λόγων, οὕτω καὶ ἐνταῦθα πολλάκις, διακοπτομένης τῆς σειρᾶς τῆς διηγήσεως, ὥς εἰ μὴ ὑπῆρξέ τι προηγούμενον, τίθεται καθ' ὁριστικὴν τὸ ἐξαρτώμενον κῶλον, καὶ ιστορικοῦ χρόνου ἡγουμένου· εἰ ἔροιτό τις ὑμᾶς· εἰρήνην ἄγετε (Δ.);—οὐ δὲ ἐπληρώτας ᾧδὲ πως· ἄρά γε, εἶπες, ὦ παῖ, καὶ οἰκορομίας τί σοι ἐπεμνήσθη ὁ ἀνὴρ, ᾧ τὸν μισθὸν ἔφερες (Ξ. Κ. Π. Α. ζ', 12); ἢ καὶ μεταφερομένου τοῦ λόγου ἐκ τοῦ παρελθόντος εἰς τὸ ἐνεστὸς· ἐπυνθάνετο ποίοις οὐ χρῇ θηρίοις πελάζειν (Ξ. Κ. Π. Α. δ', 7).—ἡρώτων τί χρῇ ποιεῖν (Ξ.)· ἔνθα ὥς ἐν μέσῳ παρίσταται τὸ παρειαγόμενον πρόσωπον, οἷον ἀπ' εὐθείας ποιοῦν τὴν ἐρώτησιν.

§. 19. Ἐκ τούτου λοιπὸν καὶ ἐπὶ ἐξαρτωμένης ἐρωτήσεως τίθενται πολλάκις αἱ ἀπλᾶς ἀντωνυμίαι, τίς, πότερος, κτλ. καὶ τὰ μόρια ποῦ, πότε, κτλ. καὶ ἐν συνεχείᾳ λόγου· αἱ γυναικες ἡρώτων αὐτοὺς τίρες εἶεν (Ξ. Ἀρ. Δ', ε, 10).—ἡρώτων τί χρῇ ποιεῖν (Ξ.). Εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν τοῖς ἐπὶ τῆς ἐξαρτωμένης ἐρωτήσεως προτασσομένοις ῥήμασι (§. 14) ἀνάγεται καὶ τὸ θανμάζω· ἐθαύμασεν ὅτε ποτὲ τρόπῳ ἐγένετο (Ξ. Λακεδ. Πολιτ. Α', 1).—θανμάζω οὖν ὅπως ποτὲ ἐπέσθησαν Ἀθηναῖοι Σωκράτην περὶ τοὺς θεοὺς μὴ σωφροεῖν (Ξ. Ἀπομν. Α, α, 20). Ἀλλὰ καὶ πολλάκις ἐθαύμασα τίσι ποτὲ λόγοις, ἐπεισαν . . . ὡς ἄξιός· εἴη θανάτου (Ξ. Ἀπομν. Α, α, 1). Οὕτω καὶ θανμασθὸν ὅτι, εἰ, κτλ.

§. 20. Συνθέτου δὲ τῆς ἐξαρτωμένης ἐρωτήσεως οὔσης, διαστέλλονται τὰ κῶλα, ὥς καὶ τὰ τῆς ἀπλῆς (§. 8). Ὡσαύτως διὰ τῶν εἴτε—εἴτε· ἐβουλεύοντο εἴτε κατακαύσωσιν, ἐμπρήσαντες τὸ οἶκημα, εἴτε τι ἄλλο χρήσονται (Θ. Β', 4). Οὕτω καὶ διὰ τῶν εἰ—ἢ ἢνα ἐπισκεψάμεθα εἰ ὁ ἀριστος εὐδαιμονέστατος καὶ ὁ κάκιστος ἀθλιώτατος ἢ ἄλλως· ἔχει (Πλ. Πολ. Η, 544).

§. 21. Ἐπὶ τῆς συνθέτου ἐρωτήσεως ἡ ἀπόκρισις ἀναφέρεται εἰς τὸ δεύτερον κῶλον· Ἡμίχορος· τί δρῶμεν; ἀγγέλλωμεν ἐς πόλιν τάδε, ἢ σὺν· ἔχωμεν; Ἡμίχορος· ἀσφαλέστερον (Εὐρ. Ὀρ. 1539)= ἀσφαλέστερον σίγα ἔχειν. Ὅταν δὲ πλείονες ἐρωτήσεις ἐπώνται ἀλλήλαις, ἡ ἀπόκρισις γίνεται κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν· ὅταν σ' ἐρωτᾷ τίς τε καὶ πόθεν πάρεῖ; λέγειν Ἀχιλλέως παῖς . . . πλεῖς δ' ὥς πρὸς οἶκον (Σ. Φ. 56).

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΩΝ ΣΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΜΑΤΩΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ Σχημάτων.

§. 1. **ΣΧΗΜΑ** ἐν τῇ συντάξει καλεῖται πᾶσα πλοκή λόγου ἐκτρο-
πομένη τοῦ κανονικωτέρου καὶ φυσικωτέρου τύπου κατὰ συγχωρη-
τὴν πρᾶξιν. Ἡ κανονικωτέρα π. χ. καὶ τυπικωτέρα πλοκή εἶναι
τὸ συμπλέκειν ἐνικὸν ῥῆμα μετὰ ἐνικοῦ ὑποκειμένου, πληθυντικὸν
μετὰ πληθυντικοῦ, καὶ ὅμως ὅχι μόνον συγχωροῦνται τὰ ὁ δῆμος
ἐψήφισαντο, τὰ ζῶα τρέχει, κτλ, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἀνεκτῶν κατήντησαν
πολλαχοῦ τὰ ἐπικρατέστερα.

§. 2. Οὔτε εἰς τὰ ὀνόματα τῶν σχημάτων συμφωνοῦσιν οἱ γραμ-
ματικοί, ἄλλως ἄλλοι τὰ αὐτὰ καλοῦντες, οὔτε εἰς τὸν ἀριθμόν,
παραλαμβάνοντες εἰς τὰ σχήματα ἐνίοτε κοινοτάτας καὶ οὐδὲν ἰδι-
αίτερον ἐχούσας πλοκάς λόγου.

§. 3. Καθ' ὃ παράβασις διαφέρουσι τῆς κυρίας συντάξεως τὰ σχή-
ματα, καθ' ὃ δὲ συγχωρητὴ παράβασις, εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ἐνδόξων
ποιητῶν καὶ συγγραφέων στηριζομένη, διαφέρουσι τοῦ σολοικισμοῦ
ὅστις εἶναι παράβασις καὶ κακία λόγου ἀσυγχώρητος. Τὰ συντακτικὰ
σχήματα εἶναι πάντῃ διάφορα καὶ τῶν γραμματικῶν παθῶν λεγο-
μένων καὶ τῶν ῥητορικῶν σχημάτων, καθ' ὃ ὁ λόγος λέγεται ἐσχη-
ματισμένος καὶ ἀσχημάτιστος. Ἐκ τούτων λοιπὸν τῶν συντακτικῶν
σχημάτων θέλομεν πραγματευθῆ ἐνταῦθα διὰ βραχέων τὰ κυριώτερα.

Α'. Σχῆμα κατὰ Σύνεσιν.

§. 4. Σχῆμα κατὰ σύνεσιν καλεῖται ἐκείνη τοῦ λόγου ἡ πλοκή,
ἐν ἣ ἡ σύνταξις βαίνει κατὰ τὴν ἔννοιαν καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν λέξιν.
Γίνεται δὲ τοῦτο κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους· 1. κατὰ γέ-
νος, διαφερόντων τοῦ οὐσιαστικοῦ τῶν ἐπιθετικῶν, εἴτε ὡς κατηγο-
ρουμένων εἴτε ὡς προσδιορισμῶν τιθεμένων· τὰ μοχθηρὰ ἀνθρώ-
πια πασῶν τῶν ἐπιθυμιῶν ἀκρατεῖς εἰσιν (Ξ. Κ. Π. Ε, α, 14· α-

κρατῇ, παρ' ἄλλοις, οὐκ ὀρθῶς).—*ἐλθὼν ἐκάκωσε βίην Ἡρακλῆϊ* (ἰλ. Α, 690).—*φίλε τέκνον* (ἰλ. Χ. 84).—*βρέφος ἐσορῶ φέροντα τόξον* (Ἀνακρ. Ὀδ. Γ').—*ψυχὴ ἀπολιπὼν* (Ξ. Κ. Π. Ζ', 8).—*φάλαγγες ἐλπόμενοι* (ἰλ. Π, 280). 2. *Κατ' ἀριθμὸν ὄρνις βεβρωτες* (Σ. Ἀρτ. 1022). 3. *Κατ' ἀμφοτέρα ἐπὶ τὴν πόλιν ἐπλεον ἐν πολλῇ ταραχῇ καὶ φόβῳ ὄντας* (Θ. Γ', 79), κτλ. Ἴδε καὶ κατωτέρω §. 8. Εἰς τὸ ἀνωτέρω ὄρνις, κτλ, ὁ Τρικλίνιος σημειώνει. «Ἰςέον ὅτι ἐνικῶς πρῶτον εἰπὼν τὸ ὄρνις, ἐπειδὴ οὐχ εἷς ὁ ποιῶν τὴν βοήν ἀλλὰ πολλοί, πρὸς πληθυντικὸν ἀπέδωκε τὸ βεβρωτες, εἰ καὶ ἀμαθεῖς τινες τὸ ὄρνις ἀντὶ τοῦ ὀρνιθὲς φασι, καὶ τὸ ροιβδεῖ ἀντὶ τοῦ ροιβδοῦσιν.»

§. 5. Ἀκριβῶς ἐξετάζοντες τὰ προηγούμενα χωρία εὐρίσκομεν ὅτι ἐν πᾶσι τούτοις ὁ νοῦς, παρατρέχων τὴν νεκρὰν λέξιν, διορθῇ τὴν ὑπὸ ταύτῃ ἐνυπολανθάνουσαν καὶ ζῶσαν ἔννοιαν, καὶ κατὰ ταύτην συντάσσει· τὸ *μοχθηρὰ ἀνθρώπια* = οἱ *μοχθηροὶ καὶ εὐτελεῖς ἄνθρωποι*· τὸ *βίην Ἡρακλῆϊ* = ὁ *γενναῖος Ἡρακλῆς*· τὸ *φίλε τέκνον* = *φίλε υἱέ*· τὸ *βρέφος φέροντα* = *παῖδα φέροντα*· τὸ *φάλαγγες ἐλπόμενοι* = οἱ *φαλαγγῆδὸν τεταγμένοι, οἱ φαλαγγῖται ἐλπόμενοι*· τὸ *ἐπὶ τὴν πόλιν ὄντας* = *ἐπὶ τοὺς πολίτας ὄντας*, κτλ. Διὰ τοῦτο ἡ πλοκὴ αὕτη καλεῖται καὶ *Σχῆμα κατὰ ἢ πρὸς τὸ ροούμενον καὶ Σχῆμα κατὰ ἢ πρὸς τὸ σημαϊνόμενον*, ἰδιαιτέρως δὲ καὶ *Σχῆμα κατὰ τὸ Συνώνυμον*, ὅταν τὸ ἐπόμενον, ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν μάλιστα, ἐκφέρηται διὰ λέξεως ἑτερογενοῦς μὲν καὶ ἑτεραρίθμου πολλάκις τῆς προηγούμενης, ἀλλὰ συνωνύμου κατὰ τι ἄλλο· *ρεφέλη ἀμφιβέβηκε κυανέη*, τὸ οὐποτ' ἐρωεῖ (Ὀδ. Μ, 75) = ὅ, νέφος.

§. 6. Οὕτω καὶ ὅταν, προηγηθέντος τοιούτου τινὸς οὐδετέρου, *μειράκιον*, π. χ. ἔπῃται ἐν τῷ ἐπομένῳ κώλῳ αὐτὸν ἢ *ἐκεῖνον* ἢ ὅποτε ἐξέλθοι τὸ *μειράκιον* εἰσαρπάσαιεν αὐτόν (Λυσ. Ἀπολ. πρὸς Σίμωνα §. 11) = τὸν νεανίσκον ἢ τὸν Θεόδοτον, ὡς ὠνομάσθη πρότερον τὸ *μειράκιον*· *ἐντυχὼν δ' ἐγὼ τούτῳ μὲν οὐχ ἡπτόμην, τοῦ μειρακίου δ' ἐπελαμβαρόμην*· οὗτοι δ' *ἐκεῖνόν τε ἦγον βία καὶ ἐμὲ ἔνυπτον* (αὐτόθι §. 37).

§. 7. Ἰπὸ τὸ κατὰ σύνεσιν ἦτοι κατὰ τὸ ροούμενον σχῆμα δυνατὸν νὰ ἀναχθῇ καὶ ἡ τῶν *περιληπτικῶν* ὀνομάτων σύνταξις, ἅτινα, ὡς εἶναι γνωστὸν, καὶ ἀριθμοῦ ἐνικοῦ ὄντα, συγτάσσονται πλη-

θυντικῷ ῥήματι (σ. 9, §. 11. σ. 10, §. 12)· τὸ πλῆθος ἐπεβοήθησαν (Ἡρ. Θ΄, 23).—ὁ ἄλλος στρατὸς ἀπέβαινον (Θ. Δ΄, 32).—τὸ στρατόπεδον ἀνεχώρουν (Θ.)· διότι καὶ ἐν τούτοις ἐπικρατεῖ βεβαίως ἢ κατ' ἔννοιαν σύνταξις· τὸ πλῆθος οἶονται (Θ.)=οἱ πολλοὶ οἶονται.—ὁ ἄλλος στρατὸς ἀπέβαινον=οἱ ἄλλοι στρατιῶται ἀπέβαινον.

§. 8. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει περὶ τῶν στρατεύμα εὐθύροτας (Εὐρ. Ἐκ. 38), τοῦ στόλου πλεόρτων (Δ. Μειδ. μς'), καὶ ἄλλων τοιούτων, ὁμοίων ὄντων τοῖς ἀνωτέρω (§. 4). Ὅταν δὲ τὰ περιληπτικὰ ταῦτα ὀνόματα, κατ' ὀνομασικὴν ὄντα καὶ μετοχικὸν ἔχοντα προσδιορισμὸν, φέρωνται. ὥς ὑποκείμενον πρὸς ῥῆμα, τότε δυνατόν' ἂ. ἢ μετοχὴ νὰ ᾖ ἀριθμοῦ πληθυντικοῦ καὶ τὸ ῥῆμα ὡσαύτως πληθυντικοῦ· Τροίαν ἐλόρτες στόλος Ἀργείων θεοῖς λάφυρα ταῦτ' ἐπασσάλευσαν (Αἰσχύλ. Ἀγ. 582)· δυνατόν' β'. τῆς μετοχῆς πληθυντικῆς οὐσης, τὸ ῥῆμα νὰ ᾖ ἐνικόν· στρατὸς ἐκβάττα πᾶς ἡσπάζετ', ὁμνῶντες βλέπειν τὸν Ἀχιλλεῆα πάλιν (Σ. Φ. 356)—ὄχλος ἡθροίσθη, φανμάζοντες καὶ ἰδεῖν βουλόμενοι (Ξ. Ἑλλην. Α, δ', 13)· δυνατόν' γ'. τῆς μετοχῆς ἐνικῆς οὐσης, κατὰ τὸ ὄνομα εἰς δ' ἀναφέρεται, τὸ ῥῆμα νὰ ᾖ πληθυντικόν· ὁ δῆμος ξυνιστάμενος καὶ ἀναθαρσῆσας ἐπέθερτο (Θ. Γ', 82)· δυνατόν' δ'. πολλῶν οὐσῶν τῶν μετοχῶν, ἢ μία νὰ ᾖ ἐνική, ἢ ἄλλη πληθυντική, καὶ τὸ ῥῆμα πληθυντικόν· ὁ δῆμος λαβὼν τὸ σαφές, καὶ δειρὸν ποιούμενοι . . . , τὸν μὲν μηνυτὴν ἔλυσαν, τοὺς δὲ καταϊτιαθέντας, κλέεις ποιήσαντες, τοὺς μὲν ἀπέκτειναν, τῶν δὲ διαφυγόντων θάνατον καταγρόντες ἐπαρεῖπον ἀργύριον τῷ ἀποκτείναντι (Θ. 5', 50).

Β'. Σχῆμα Ἀττικὸν ἢ Ἀττικὴ Σύνταξις.

§. 9. Σχῆμα ἄττικόν ἢ ἄττικὴ σύνταξις καλεῖται ἢ καὶ τοῖς ἀρχαίοις γνωστὴ πλοκὴ τοῦ λόγου, καὶ ἦν οὐδέτερον πληθυντικὸν ὑποκείμενον συντάσσεται ἐνικῷ ῥήματι· κακοῦ γὰρ ἀνδρὸς δῶρ' ὄνησιν οὐκ ἔχει (Εὐρ. Μηδ. 618).—τὰ καλῶς εὐρημέτ' ἔργα τῷ λόγῳ μνηύεται (Σ. Κ. 1188). Οὕτως ἔλεγε καὶ ὁ ὀλίγον γυναικάρεσκος ἀρχαῖος κωμικός· διὰ τὰς γυναῖκας πάντα τὰ κακὰ γίγνεται (Μ.).

§. 10. Παρ' Ὀμήρῳ καὶ παρ' Ἰώσιν ἀπαντᾶται μὲν τὸ τοιοῦτον καὶ τότε ἔπειτα νομόνδ' ἐξέσσυτο ἄρσενα μῆλα (Ὀδ. Ι, 438)· ἀλλὰ δὲν ἦτο σταθερὰ χρῆσις, ἐνίοτε δὲ ἐν τῷ αὐτῷ κώλῳ ἀπαντῶνται ἀμφότερα αἱ σύνταξις· δοῦρα σέσηπε ρεῶν καὶ σπάρτα λέλυνται

(ιλ. Β, 135). Παρ' Ἀττικοῖς, τὸ ὑνάντιον, ἔγινε σταθερὰ ἡ τοιαύτη χρῆσις μετὰ ὀλίγων ἐξαιρέσεων.

§. 11. Αἱ συνηθέστεραι ἐξαιρέσεις εἶναι ὅταν τὸ ὑποκείμενον σημεινὴν ἔμψυχον· τὰ τέλη τῶν Λακεδαιμονίων (=οἱ ἐν τοῖς πράγμασιν) ὑπέσχοτο αὐτοῖς (Θ. Α', 58).—τὰ μειράκια διαλεγόμενοι ἐπιμέμνηται Σωκράτους (Πλ. *Αἰσχ.* 180).—τοσάδε μὲν μετ' Ἀθηναίων ἔθρη ἐστράτεον (Θ. Ζ'. 58), κτλ' καὶ δεύτερον ὅταν ἀναδεικνύηται ἡ ἔννοια τῶν καθέκαστα· τὰ μειράκια κατεφρόνησαν (Ισ. *Παραθην.* 4') ἢ ὅταν ἐξαίρηται ἡ ἔννοια τῆς ἐκτάσεως πολυμερῶν καὶ ἡ τῆς πληθύνος βασιλεία ἦσαν (Ξ. *Ἀν.* Α', 6', 23).—καὶ ὑποχωροῦντων φανερὰ ἦσαν καὶ Ἰππῶν καὶ ἀνθρώπων ἔχρη πολλὰ (Ξ. *Ἀν.* Α', ζ', 17). Ἀλλὰ καὶ ταῦτα δὲν εἶναι γενικά· ἐν τῷ πρώτῳ μάλιστα παραδείγματι παρ' ἄλλοις φέρεται ὑπέσχετο.

* §. 12. Ἐὰν δεχθῶμεν ὡς ἀληθινὴν τὴν γνώμην ὅτι οἱ Ἀττικοὶ μετεχειρίζοντο τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος σύνταξιν, θεωροῦντες τὸ ὑπὸ τοῦ ὑποκειμένου σημεινόμενον ὡς σωρὸν πραγμάτων, τότε πρέπει νὰ εἰπώμεν ὅτι καὶ ἡ σύνταξις αὕτη ἀνάγεται εἰς τὸ κατὰ τὸ ροοῦμενον σχῆμα· διότι τὸ ἐξορύττοιο ἀν' σκαπτόμενα τὰ φυτὰ (Ξ. *Οἰκ.* 10', δ')=ἐξορύττοιο ἀν' ὁ σωρὸς τῶν φυτῶν· ἐξαίρετα δὲ ἀρμόζει τοῦτο εἰς τὰ ὁμηρικὰ ὅσα τε φυτὰ καὶ ἀνθεα γίγνεται ὥρη (ιλ. Β, 467)· διότι παριστῶσιν ἄπειρον πλήθος φύλλων καὶ ἀνθέων, ἀλλ' ἄνευ ἀτομικῆς ὑπάρξεως.*

Γ'. Σχῆμα Πινδαρικὸν ἥτοι Βοιώτιον.

§. 13. Πινδαρικὸν ἥτοι βοιώτιον σχῆμα καλεῖται ἐκείνη ἡ πλοκὴ τοῦ λόγου, κατ' ἣν, ἐναντίον τῆς κοινῆς συνηθείας, ὑποκείμενον πληθυντικόν, ἀρσενικὸν ἢ θηλυκὸν γένους, συντάσσεται μετὰ ἐνικοῦ ῥήματος· μελιγάρυες ὕμνοι ὑστέρων ἀρχαῖ λόγων τέλλεται (Πίνδ. *Οἰ.* 1, 5, Β).—ἄχειται τ' ὄμφαι μελέων σὺν ἀνδράσι, ἀχειται Σεμέλαρ ἐλικάμπυκα χοροὶ (Πίνδ. *Διθυρ.* Γ', *Ἀποσπ.*).

§. 14. Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, ἐν στίχῳ 1022 τῆς Σοφοκλέους Ἀντιγόνης ἀναφέρει ὁ Τρικλίνιος καὶ τὸ ἐξῆς ἐκ τοῦ τετάρτου τῶν Πυθίων, στίχῳ 57· ἡ γὰρ Μηδείας ἐπέων στίχους· ἐκλαμβάνων τὸ ἦ=ἔφασαν, ὅπερ ὁ Σχολιαστὴς οὕτως ἐρμηνεύει «ἔφη ἡ τῆς Μηδείας στιχομυθία· συνήθως δὲ ὁ Πίνδαρος πληθυντικοῖς ἐνικά ἐπήγαγεν.»

Κατωτέρω δὲ ἄλλος, ὡς φαίνεται, σχολιαστής· «ὁ δὲ τοῦς· οὕτως εἰρήκασι· οἱ τῆς Μηδείας λόγοι.»

§. 15. Τὸ *πινδαρικόν* ἥτοι *βοιωτίον σχῆμα* διαφέρει τῆς ἀττικῆς συντάξεως μόνον καθ' ὅτι ἐν ταύτῃ μὲν εἶναι οὐδέτερον, ἐν ἐκείνῳ δὲ ἀρσενικὸν ἢ θηλυκὸν τὸ ὑποκείμενον, ἀμφοτέρω δὲ εἶναι τὸ ἀντίθετον τῆς ἐπὶ τῶν περιληπτικῶν συντάξεως, ἐν οἷς ἐνικὸν ὑποκείμενον φέρεται πρὸς πληθυντικὸν ῥῆμα· τὸ σπράτευμα ἀπῆλθον.

§. 16. Τὸ *πινδαρικόν* ἢ *βοιωτίον σχῆμα* φαίνεται ὅτι ἰδιάζεν ἐξαιρέτως εἰς τὴν βοιωτικὴν ἥτοι αἰολικὴν διάλεκτον· ἀπαντᾷται ὁμῶς καὶ παρ' Ὀμήρῳ ἐνίοτε ἐν τοῖς ὕμνοις, ὡς ξανθαὶ δὲ κόμαι κατεγήροθεν (*Υμν. Δήμ.* 279), καὶ παρ' Ἡσιόδῳ καὶ παρ' Ἡρόδοτῳ. Παρὰ δὲ Ἀττικοῖς μάλιστα μετὰ τῶν ἔστι καὶ ἦν, προτασσομένων τοῦ λόγου· ἔστι γὰρ ἔμοι γε καὶ βωμοί (*Πλ. Εὐθυδ.* 302).—ἦν δ' ἀμφίπλεκτοι κλίμακες (*Σοφ. Τρ.* 520).

Α΄. Σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος.

§. 17. Σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος, ὅπερ, συντομίας χάριν, καὶ ὁμοιοπύκτων ἐν μέρει δυνατόν ὀνομάσαι, καλεῖται *πλοκή λόγου* καθ' ἣν, τιθεμένου πρῶτον τοῦ ὅλου, ὁμοιοπύκτως ἔπειτα προστίθεται καὶ τὸ μέρος ἐφ' οὗ καθ' αὐτὸ ἡ ἐνέργεια πίπτει. Γίνεται δὲ τοῦτο· α. κατ' ὀνομαστικὴν· β. κατὰ γενικὴν· γ. κατὰ δοτικὴν· δ. κατὰ αἰτιατικὴν.

α. Κατ' ὀνομαστικὴν.

§. 18. Κατ' ὀνομαστικὴν γίνεται τὸ σχῆμα τοῦτο ἐπὶ τῶν ὀνομάτων ἕκαστος, ἑκάτερος, πᾶς, ἄλλος, ἄλλος ἄλλοθεν, ἐν οἷς, τιθεμένου τοῦ ὅλου ὡς ὑποκειμένου τῆς προτάσεως, ἔπεται κατὰ τὴν αὐτὴν πτώσιν τὸ μέρος, ἐξυπονοουμένου τοῦ ῥήματος κατ' ἀναλογίαν· οἱ δὲ κληρὸν ἐσημήναντο ἕκαστος (*ἰλ. Η.* 175)=οὔτοι δὲ ἐσημήναντο κληρὸν, ἕκαστος δηλ. ἐσημήνατο τὸν ἑαυτοῦ κληρὸν.—οἱ δὲ λόγους πλάττοντες ἕκαστος περιερχόμεθα (*Πλ. Δημ. Φ. Α.* 15').

§. 19. Σημειωτέον δὲ ἐνταῦθα· α. ὅτι, παραλειπομένου πολλῶν τοῦ γενικοῦ ὑποκειμένου, μένει ὡς ὑποκείμενον τοῦ ὅλου τὸ ὑποκείμενον τοῦ μέρους, ἀλλὰ κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν διεδίδρασκον ἤδη ἕκαστος ἐπὶ τὰ ἑαυτοῦ, βουλόμενος τὰ ὄντα ἐκποδῶν ποιῆσθαι (Ξ. Κ. Π. Γ', α, 3)=οἱ Ἀρμένιοι διεδίδρασκον ἅπαντες, ἕκα-

στος δηλ. διεδίδρασκε, βουλούμενος, κλ.—*ἡρώτων ἄλλος ἄλλο* (Πλ.).—*ἡσπάζοντο ἄλλος ἄλλοθεν* (Πλ. *Χαρμ.* 153)=*ἡσπάζοντο* πάντες, ὁ μὲν δηλ. ἡσπάζετο ἐξ ἑνός, ὁ δὲ ἐξ ἄλλου μέρους· *Ε'*. ὅτι πολ-
λάκις τὸ ῥῆμα, καίπερ τοῦ γενικοῦ ὑποκειμένου πληθυντικῷ ὄντος,
πρὸς τὸν ἀριθμὸν τοῦ μερικοῦ ὑποκειμένου ἐλκόμενον, τίθεται ἐνι-
κόν· οὗτοι μὲν . . . ἄλλος ἄλλο λέγει (*Ξ. Ἀρ. Β'*, *α*, 15).—*πάν-
τες δὲ οὗτοι κατὰ ἔθνη ἐν πλαισίῳ πλήρει ἀνθρώπων ἕκαστον
ἔθνος ἐπορεύετο* (αὐτόθι *Α'*, *ή*, 9).

Β'. Κατὰ γενικὴν.

§. 20. Κατὰ γενικὴν γίνεται τὸ καθ' ὅλον καὶ μέρος σχῆμα, ὅ-
ταν, τεθέντος τοῦ ὅλου κατὰ γενικὴν, ἔπηται καὶ τὸ μέρος κατὰ τὴν
αὐτὴν πτώσιν· εἰ μὲν γὰρ τοῦ παιδὸς τοῦ σοῦ τοῦδε, ἐστεῶτος ἐν
τοῖσι προθύροισι, βαλὼν τύχοιμι μέσης τῆς καρδίας (*Ἡρ. Γ'*, 35)=
τύχοιμι τοῦ παιδός, τῆς μέτης καρδίας δηλ. Ἡ πλοκὴ αὕτη διαφέρει
τῆς διπλῆς γενικῆς, ἣν ἐνίοτε δέχονται, ἐνεργητικῶς τε καὶ παθητι-
κῶς, τὰ ὀνόματα, ὡς *Ἰστιαῖος ὑπέδυσε τὴν τῶν Ἰώνων ἡγεμονίην
τοῦ πρὸς Δαρείου πολέμου* (*Ἡρ. Σ'*, 2), καὶ τῆς ἄλλης πλοκῆς κατὰ
τὴν περίστασιν ὅταν ἡ μία γενικὴ ἐξαρτᾶται τῆς ἄλλης, ὡς ὁ τῶν
τοῦ βασιλέως ἱππέων στρατηγός· ὁμολογητέον ὅμως ὅτι δὲν εἶναι
ἀδύνατον καὶ τὸ ἀνωτέρω παράδειγμα νὰ ἐκληφθῇ κατὰ τὸν αὐτὸν
τρόπον· τύχοιμι μέσης καρδίας τοῦ παιδός, ἢ καὶ, τοῦ παιδός ἐ-
στεῶτος, τύχοιμι μέσης καρδίας αὐτοῦ.

Γ'. Κατὰ δοτικὴν.

§. 21. Τὸ κατὰ δοτικὴν ὁμοιόπτωτον γίνεται μάλιστα ἐπὶ ἀν-
τωνυμίας, ὅτε δηλ. πρὸς ταύτη τίθεται καὶ ὀνόματος δοτικὴ πρὸς
ἀκριβέστερον προσδιορισμὸν τοῦ γενικώτερον ἐκφρασθέντος· ἐν τ' ἄρα
πῶ χειρὶ (*ἰλ. Ζ*, 253, καὶ ἄλλαχού).—*τὸν γὰρ οἱ ἐμβαλε χερσίν*
(*ἰλ. Ξ*, 218).—*ὅν (κόσμον) σφι Ζεὺς γένει ὤπασεν* (*Πινδ. Ὀ.λ. Η'*,
83).—*κελαινώπιν δ' ἐπὶ οἱ νεφέλαρ ἀγκύλῳ κρατὶ κατέχευας*
(*Πινδ. Πυθ. Α'*, 7). Οὕτω καὶ παρ' Ἡροδότῳ (*Β*, 18) μαρτυρεῖται δέ
μοι τῇ γνῶμῃ.

Δ'. Κατ' αἰτιατικὴν.

§. 22. Κατ' αἰτιατικὴν γίνεται, ὅταν ὡσαύτως τὸ μέρος ἔπηται
κατὰ τὴν πτώσιν ταύτην, καθ' ἣν προτάσσεται καὶ τὸ ὅλον· *Ἐκτο-*

ρα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἀμφιμελαίνας (ἰλ. Ρ, 83). Ἦτον βέβχαια θυμολώτερον καὶ εὐσυντακτότερον νὰ τεθῇ τὸ ὅλον κατὰ γενικὴν ὁ νοῦς ὁμῶς εὐρίσκει εὐκολώτερον νὰ συνδέσῃ ὁμοιον πρὸς ὁμοιον κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν μᾶλλον σχέσιν ἢ κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν συνάφειαν. Κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον ἤθελεν εἶναι αἰνὸν ἄχος πύκασε τὰς φρένας τοῦ Ἑκτορος, κατὰ τὸν νῦν τρόπον εἶναι αἰνὸν ἄχος πύκασεν Ἑκτορα, τὰς φρένας δηλ. αὐτοῦ. Τοιαῦτα εἶναι τὰ βάλ-
λειν τιὰ στήθος, μέτωπον, μετάφρενον. — τὸν δ' ἄορι πλήξ' αὐ-
χένα (ἰλ. Α, 240), κτλ. Ἐνίοτε δὲ καὶ κατὰ δοτικὴν ἐκφέρεται τὸ ὅλον· δάκε δὲ φρένας Ἑκτορι μῦθος (ἰλ. Ε, 493. Ἴδε καὶ Ὀδ. Σ, 88).

§. 23. Ἡ τοιαύτη κατὰ δοτικὴν καὶ αἰτιατικὴν ὁμοιόπτωτος πλοκή τοῦ λόγου ἰδιάζει μάλιστα τοῖς ἐπικοῖς, ἀπκντᾶται ὁμῶς ἐνίοτε καὶ παρὰ τοῖς δραματικοῖς τῶν Ἀττικῶν πρόχειρον εἴτι σοι, τέκνον, πάρα ξίφος χειροῖν, πάταξον εἰς ἄκρον πόδα (Σ. Φ. 747) — εἰ πάρεστί σοι, ταῖς χερσὶ δηλ. — μέθεε με, πρὸς θεῶν, χεῖρα, γίλι-
τατον τέκνον (Σ. Φ. 1301). — καὶ νιν ἄρθρα κεῖνος ἐνζεύχας πο-
δοῖν (Σ. Τ. 717). Τοιοῦτον δὲ φαίνεται καὶ τὸ σὺ μ' ἐξ ὁδοῦ πόδα κρύψον κατ' ἄλλος (Σ. Κ. 114), ἀλλ' ἀντὶ νὰ ἀναλυθῇ κρύψον με κατ' ἄλλος, τὸν πόδα μου δηλ., ὀρθότερον ἀναλύεται ἄγουσα πόδα μου (ἢ πόδα ἐμὸν) ἐξ ὁδοῦ κρύψον με κατ' ἄλλος· ὡσχύτως καὶ τὸ (Εὐρ. Ἑκ. 807) ποῖ μ' ὑπεξάγεις πόδα; Σπανιώτερον δὲ τὸ σχῆμα τοῦτο παρὰ τοῖς πεζογράφοις ὥκνον ἐπαγερέσθαι, μὴ σοι ἐμπο-
δὼν εἴην τῇ ἐπιδείξει (Πλ. Ἰππ. Ἑλ. 364).

§. 24. Τὸ αὐτὸ ὁμοιόπτωτον συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιμερι-
σμῶν, ἐπὶ τῶν λογικῶν δηλ. διαιρέσεων ἐνός τινος ὅλου, ὅτε, ἀντὶ νὰ τεθῇ τὸ ὅλον κατὰ γενικὴν, ὡς ἦτον ἡ φυσικωτέρα πλοκή, οἶον τῶν ὄντων τὰ μὲν ἐφ' ἡμῖν, τὰ δὲ οὐκ ἐφ' ἡμῖν (Ἐπίκτ.), τίθεται ὁμοιοπτῶτως τοῖς μέρεσι· τὰ δὲ δοῦρα ἄλλα μὲν πάγερ,
πολλὰ δὲ καὶ ἐν γαίῃ ἵστατο (ἰλ. Α, 571). — οἰκίαι αἱ μὲν πολ-
λαὶ πεπτώκεσαν, ὀλίγαι δὲ περιῆσαν (Θ. Α', 89). Περὶ ἄλλων τι-
νων σχημάτων ἴδε ἐν τῷ ἐπομένῳ κεφαλαίῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ Ἰδιωμάτων.

§. 1. Εἴτε τὰ ἰδιώματα ἐκληθῶσι συνώνυμα τοῖς σχήμασιν, ὡς παρὰ πολλῶν γίνεται, εἴτε θεωρηθῶσιν ὡς γένη, ὑπαγομένων ὑπ' αὐτὰ τῶν ἀνωτέρω καὶ ἄλλων παρομοίων σχημάτων, εἶναι καὶ ταῦτα πάντοτε οἷον συγχωρητὴ παράβασις τῆς κανονικώτερας καὶ τυπικώτερας πλοκῆς. Ὑπὸ τὴν δευτέραν ταύτην ἔποψιν θέλομεν ἐξετάσει διὰ βραχέων τὰ ἐξῆς τέσσαρα γενικώτερα ἰδιώματα τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, τὴν Ἑλλειψιν, τὸν Πλεονασμόν, τὴν Ἐλξιν ἢ Ἐφελξιν καὶ τὸ Ἀνακόλουθον, συμπεριλαμβάνοντες καὶ τὰ ὑπὸ ταῦτα ὑπαγόμενα σχήματα.

Α'. Περὶ Ἑλλείψεως καὶ τῶν ὑπ' αὐτὴν ὑπαγομένων
Σχημάτων.

§. 2. Τὸ ὄνομα δεικνύει τὴν φύσιν τούτου τοῦ ἰδιώματος. Πολυλάκις δηλ. ὁμιλοῦντες καὶ γράφοντες παραλείπομεν λέξιν ἢ λέξεις αἵτινες διὰ τὴν ἀκριβείαν ἔπρεπε νὰ τεθῶσιν, ἀλλ' ὅμως, καίπερ παραλειπόμεναι, ἤτοι διὰ τὴν συνάφειαν εὐκόλως ἐννοοῦνται, ἢ διὰ τὴν συγχὴν χοῆσιν κατήντησαν γνωσταί, εἰς τὴν δεῖνα ἢ δεῖνα περίστασιν, ἐπὶ ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς σημασίας, ἀκριβῶς τιθέμεναι, ὡς τόσοι τεχνικοὶ ὅροι. Τοῦτο καλεῖται Ἑλλειψις.

§. 3. Οὕτω παρετήρησαμεν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ὅτι παραλείπεται τὸ συνδετικὸν ἐκ τῶν μερῶν τῆς ἀπλῆς προτάσεως. Ἀλλ' οὐδὲν ἦτον καὶ εἰς τὸ οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίῃ, καὶ εἰς τὸ ἄριστον μὲν ὕδωρ, κτλ. καὶ ἡ θέσις τῶν μερῶν εἶναι τοιαύτη, καὶ τοιαύτη ἡ σχέσις τῶν ἐννοιῶν πρὸς ἀλλήλας, ὥστε οὐδεμίαν δυσκολίαν ἀπαντᾷ ὁ νοῦς ἵνα ἐννοήσῃ ὅτι τὸ ἐν εἶναι κατηγορούμενον τοῦ ἄλλου, καὶ ὅτι τὰ ἀνωτέρω = οὐκ ἀγαθόν ἐστιν ἢ πολυκοιρανία, καὶ = τὸ ὕδωρ ἐστὶν ἄριστον, κτλ. (σ. 3, §. 11—).

§. 4. Ἐπίσης παρετήρησαμεν ὅτι, ἐπὶ ὠρισμένων περιστάσεων, καὶ τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ ἀντικείμενον δυνατόν νὰ παραλειφθῇ. Οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ μετοχῆς ἐπιπίπτων (Δημοσθένης) τοῖς Ἀμβρακιώταις ἔτι ἐν ταῖς εὐραῖς (Θ. Γ', 112), οὔσι δηλ.—οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τοὺς πρώτους φύλακας εὐθὺς διαφθείρουσιν

ἔτι ἐν ταῖς εὐναῖς (Θουκ. Δ', 32), ὄντας δηλ.—ὡς ἐμοῦ μόνης πέ-
 λας (Σ. Κ. 83), οὐσης δηλ.—ὧν ὑφηγητῶν (Σ. Τ. 966), ὄντων δηλ.
 Ὡσαύτως καὶ ἐλόκληρος πρότασις εἰς κόρακας (ἐρρε), πρὸς σε γο-
 νάτων (ἰκετεύω, κτλ. σ. 4, §. 14—16. σ. 5, §. 17—19). Οὕτως
 οὐχ ὅτι=οὐ λέγω ὅτι.—μὴ ὅτι=μὴ εἶπω ὅτι—ὅπως ἀνὴρ ἔσει
 =ὅρα τίνι τρόπῳ ἔσει ἀνὴρ.—ὅπως ἔσεσθε ἀνδρες ἀξιοὶ τῆς ἐλευ-
 θερίας ἧς κέκτησθε (Ξ. Ἀρ. Α', θ', 3).—ὅπως μὴ ῥεῖς (Ἀρφ. Βατρ.
 7)=πρόσεχε μὴ τὸ εἶπῃς (Ἰδε σ. 189, §. 5).

§. 5. Ἐκ τῆς συχνῆς δὲ καὶ ὠρισμένης χρήσεως κατήντησαν ὅχι
 μόνον εὐληπτα πολλὰ ἐπιθετα ἄνευ οὐσιαστικῶν τιθέμενα, ἀλλὰ σχε-
 δὸν κατέλαβον τὸν τόπον αὐτῶν. Οὕτω λέγομεν τῇ ὑστεραίᾳ, κατὰ
 γε τὴν ἐμὴν, δεξιὰ, διάμετρος, κτλ, μόλις ἔχοντες χρειὰν νὰ ὑπεν-
 θυμίσωμεν ὅτι τὸ πλῆρες ἐν τούτοις εἶναι ἡμέρα, γυνῶμην, χεῖρ,
 γραμμὴ, κτλ. Οὕτως ἐν μὲν Ἰλιάδος Σ, 22 λέγεται ἀμφοτέρῃσι
 χερσὶν ἐλὼν . . . , ἐν Ὀδυσσεΐας Ε, 428 ἀμφοτέρῃσι χερσὶν ἐπεσ-
 σύμενος, ἐν δὲ Ὀδυσσεΐας Σ, 28 κόπτων ἀμφοτέρῃσι. Τινὰ δὲ κα-
 τήντησαν οἷον ἐπιῤῥηματικά, ἐν μέρει μὲν πρόχειρον ἔχοντα τὸ κατ'
 ἀρχὰς ἴσως ἀναπληρούμενον οὐσιαστικόν, ὡς ἀπὸ τῆς ἴσης (Θ. Α',
 15), μοίρας δηλ., διὰ πάσης (Θ. Α', 14) τῆς νῆδος (ἴσως), δυσκο-
 λώτερον δὲ ἄλλοτε, ὡς ἐκ καιρῆς (Θ. Γ', 92), διὰ κετῆς (Θ. Δ',
 120); κατὰ μόνας (Θ. Α', 32). Ἀλλὰ καὶ τεθέντος ὅτι εὐρίσκεται
 οὐσιαστικὸν κατάλληλον πρὸς ἀναπλήρωσιν, ἤθελεν εἶναι βεβαίως
 σχολαστικώτερον τοῦ δέοντος τὸ εἰπεῖν καὶ γράψαι, διὰ κετῆς χει-
 ρός, κατὰ μόνας μερίδας, καὶ εἴτι τοιοῦτον.

§. 6. Ἐλλείψεως εἶδος εἶναι καὶ ἡ ἀποσιώπησις, ἐν ᾗ ὁ ἤρχι-
 σμένος λόγος, διὰ διαφόρους αἰτίαις, καὶ πάντοτε ἐπὶ ῥητορικῷ σκο-
 πῷ, διακόπτεται· εἰ μὲν δώσουσι γέρας Ἀχαιοὶ (Ἰλ. Α, 135), ἐνθα
 ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσῃ καλῶς ἔχει, παύσομαι, ἢ ἄλλο τι ὅμοιον,
 ἀλλ' ὁ νοῦς, σπεύδων εἰς τὸ ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ σπουδαιότερον,
 παρκαίει τὴν ἀπόδοσιν τοῦ πρώτου. Ὡσαύτως παρὰ Ξενοφῶντι
 (Ἀρ. Β', ζ', 15)· εἰ μὲν σύ τι ἔχεις, ὦ Μηδσάδες, λέγειν· εἰ δὲ
 μὴ, ἡμεῖς πρὸς σὲ ἔχομεν.—καὶ ἦν μὲν ξυμβῇ ἡ πείρα· εἰδὲ μὴ
 (Θ. Γ', 3). Ἀλλὰ καὶ ὅλως ἀποσιωπωμένου τοῦ δευτέρου κώλου· ἦν
 σ' ἐλῶ ποτέ (Σ. Κ. 810).—καὶ μὴν, ἄρ σε λάβω ποτέ (Νεκρ.
 Διαλ. κγ').

§. 7. Ἐπειδὴ ἐν τούτοις ἀποσιωπᾶται ἡ ἀπόδοσις, διὰ τοῦτο ἡ πλοκὴ αὕτη καλεῖται *Σχημα Ἀνανταπόδοτον*, συνηθέστατον δὲν παρ' Ἀττικοῖς (ἴδε Ε. Κ. Π. Η, ζ', 22. *Ἀπομν.* Γ', α, 9. Γ', θ', 11. Πλ. *Πρωτ.* 325. *Πολιτ.* Θ', 575, κτλ.)· ὅθεν παρὰ τοῖς γραμματικοῖς λέγεται ἀττικὸν δὲ καὶ τὸ ἀνανταπόδοτον (Γρηγ. *Κορίνθ.*). Ἀμφισβητοῦσι δὲ περὶ ἄλλων τε καὶ περὶ τοῦ (Ξ. *Ἀν.* Ζ', α, 31) δοκεῖ εἰπεῖν ὅτι ἡμεῖς οὐδὲν βίαιον ποιήσοιτες παρεληλύθαμεν εἰς τὴν πόλιν, ἀλλ' ἦν μὲν θυνώμεθα παρ' ὑμῶν ἀγαθόν τι εὐρίσκεισθαι· εἰ δὲ μή, κτλ'· ἔνθα τὸ ἦν θυνώμεθα οἱ μὲν ὡς ἐν παρενθέσει δέχονται=ἵνα ἴδωμεν εἰ, κτλ, οἱ δὲ εἰς τὰ ἀνανταπόδοτα ἔλκουσιν· οὕτω καὶ τὸ θυγκυδίδειον (Δ', 13)· ἦν μὲν ἀρτεκπλεῖν ἐθέλωσι σφίσιν ἐς τὴν εὐρυχωρίαν, ἔνθα ὡς ἀπόδοσιν δυνατόν ἐννοῆσαι τὸ ὡς ἐν ταύτῃ (τῇ εὐρυχωρίᾳ), *ναυμαχῆσοιτες ἢ ἵνα ναυμαχῆσωσιν*.

§. 8. Τὸ ἀντίθετον τοῦ προηγουμένου εἶναι ὁ *δυνητικὸς λόγος*, ἀπόδοσις ὧν τοῦ ὑποθετικοῦ λόγου, κατὰ παράλειψιν τῆς εὐκόλως ἐννοουμένης προτάσεως· *βουλοίμην ἄν*=*βουλοίμην ἄν*, εἰ δυνατόμην.—*ἡδέως ἄν ἤκουσα*=*ἡδέως ἄν ἤκουσα*, εἰ ἐξῆν, εἰ ἐλέγετο.—*οὐδ' ἄν εἰς ἀντίποι* (Δ.).—*ἡδέως ἄν ἔργω*· *ἐροίμην* (Δ.—ἴδε σ. 194, καὶ σ. 85, §. 11).

§. 9. Ὡς δὲ διαφέρει τῆς ἀποσιωπήσεως ἡ *ἐλλείψις* καθ' ὅτι ἡ μὲν πρώτη γίνεται διὰ ρητορικόν, ἡ δὲ δευτέρα διὰ γραμματικόν σκοπόν, οὕτω διαφέρει κατ' ἄλλον λόγον καὶ τῆς *βραχυλογίας*.

§. 10. *Βραχυλογία* ἰδιαιτέρως παρὰ τῶν νεωτέρων φιλολόγων ὀνομάζεται εἶδος ὠρισμένον ἐλλείψεως, ἐν ᾧ παρίσταται μὲν οἷον ἐλλειπόν τι, ὡς ἐν τῇ κυρίᾳ *ἐλλείψει*, ὅπερ ἔπρεπε κατ' ἀκριβολογίαν καὶ πρὸς ὀλοκληρίαν τοῦ λόγου, νὰ τεθῇ, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὸ φρινόμενον, ἄλλως λαμβάνον ἐν τοῖς ἡγουμένοις ἢ ἐπομένοις, ἥτοι αὐτὸ τοῦτο ἡ σύστοιχον τῇ ῥίζῃ τῆς λέξεως, διάφορον μὲν κατὰ σχηματισμὸν, συγγενὲς δὲ κατὰ τὴν ἐννοιαν, ἐνίοτε δὲ καὶ ὅλως διάφορον ἢ καὶ τὸ ἀντίθετον, ἐπομένως αὐτόθεν κατ' ἀναλογίαν παραλαμβάνομενον.

§. 11. Κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον ἡ αὐτὴ λέξις ἅπαξ τεθεῖσα πρέπει νὰ ἐννοῇται δις· ἅπαν θεοῦ μοι δῶμ', ἔν' ἄν λάβοι μ' ὕπνος (Εὐρ. *Ἰωνι*, 315)=ἅπαν θεοῦ δῶμ' ἐστὶ μοι δῶμ. — *φιλόλογον*

δὲ χρῆμα θηλειῶν ἔφν (Εὐρ. Φ. 206) = τὸ χρῆμα τῶν θηλειῶν ἔφν φιλόσογον χρῆμα. Εἰς ταῦτα ἔλκει ὁ Ἑρμᾶννος καὶ τὸ (Σ. Φ. 81) ἀλλ' ἡδὺ γὰρ κτῆμα, κτλ = ἡδὺ κτῆμά ἐστι τὸ κτῆμα τῆς νίκης λαβεῖν. Καὶ ἐν τούτοις μὲν τὸ ὑποκείμενον παραλαμβάνεται ἐκ τοῦ κατηγορουμένου, ἐν δὲ τῷ ἐπομένῳ παραλαμβάνεται τὸ κατηγορούμενον ἐκ τοῦ ὑποκειμένου. Ἰσθι γὰρ ἐξ ἐμέο τὰ ποιούμενα ὑπὸ Μῆδων (Ἡρ. Η, 80) = ἴσθι ἐξ ἐμέο ποιούμενα τὰ ποιούμενα ὑπὸ Μῆδων.

§. 12. Ὡσαύτως τὸ αὐτὸ ῥῆμα εἰς τὸ ἐν κῶλον τιθέμενον ἐννοεῖται καὶ εἰς τὸ ἄλλο· ὁ μὲν πεπραμένος ἦν τοῦ σίτου, ὁ δὲ ἔνδορ ἀποκείμενος (Δ. Φαίριπ. γ'). — κατὰ μὲν ἔλευσαν αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, κατὰ δὲ τὰ τέκνα (Ἡρ. Θ', 5). Καὶ πρόθεσις παραλαμβάνεται ἐκ κώλου εἰς κῶλον· ἢ ἀλὸς ἢ ἐπὶ τῆς γῆς (Ὀδ. Μ, 27). — Χαρίτεσσί τε καὶ σὺν Ἀφροδίτῃ (Πίνδ.). Ὁμοίως σύνδεσμος· ζῶει ὄγε ἢ τέθνηκεν (Ὀδ.). — ἐκόντα μῆτ' ἄκοντα (Σ. Φ. 771) = μῆθ' ἐκόντα μῆτ' ἄκοντα. — γῆ δ', οὐδ' ἀήρ, οὐδ' οὐρανὸς ἦν (Ἀρφ. Ὀργ. 694).

§. 13. Καὶ ὁλόκληρος λόγος ὁ προηγούμενος παραλαμβάνεται ἐκ τοῦ πρώτου εἰς τὸ δεύτερον κῶλον. Οὕτως, εἰπόντος τοῦ Σωκράτους οὐκοῦν κακῶ ὑπερβάλλον τὸ ἀδικεῖν κάκιον ἂν εἴη τοῦ ἀδικεῖσθαι; ἀποκρίνεται ὁ Πῶλος δῆλον δὴ ὅτι (Πλ. Γοργ. 375) = δῆλον δὴ ὅτι κάκιον ἂν εἴη. Οὕτως ἐπὶ τῶν ὑποθετικῶν λόγων τὸ εἰ δὲ μὴ περιέχει ἐν ἑαυτῷ ὁλόκληρον προηγούμενον λόγον· εἴ μοι θέμις, θέλοίμ' ἄν, εἰ δὲ μὴ, πάρες (Σ. Φ. 661) = εἰ δὲ μὴ θέμις μοι. Ἡ τοιαύτη πλοκὴ τοῦ λόγου καλεῖται Σχημα ἀπὸ κοινοῦ, διότι ἡ αὐτὴ λέξις ἢ ῥῆσις, ἅπαξ τεθεῖσα, ἐννοεῖται ἀπὸ κοινοῦ εἰς ἀμφοτέρω τὰ κῶλα.

§. 14. Κατὰ τὸν δεύτερον τρόπον γίνεται ἡ βραχυλογία, ὅταν ἐννοῇται μὲν ἡ αὐτὴ λέξις, ἀλλὰ κατ' ἄλλον σχηματισμὸν διάφορον εἰς ἀριθμόν, εἰς πρόσωπον, εἰς χρόνον, εἰς ἔγκλισιν, κτλ, ἢ εἰς πολλὰ ὁμοῦ· σύ τε Ἑλληνας εἶ, καὶ ἡμεῖς τοσοῦτοι ὄντες (Ξ. Ἀν. Β', 4, 16) = καὶ ἡμεῖς Ἕλληνες ἐσμεν. — οὐ γὰρ διὰ τὴν παράνομον ἐνοικησιν αἱ ξυμφοραὶ γενέσθαι τῇ πόλει (Θ. Β', 17), ἐνθα παραληπτέον τὸ δοκοῦσιν ἐκ τοῦ προηγηθέντος δοκεῖ· τὸναντίον δὲ παρὰ τῷ αὐτῷ Θουκυδίδῃ ὀλίγον τι κατωτέρω (Β', 20), λέγοντι τὸ πεδίον τεμεῖν καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν πόλιν χωρήσεσθαι, παραληπτέον τὸ ἐ-

δόκει ἐκ τοῦ προηγηθέντος ἐδόκουν.—οἱ στρατηγοὶ ἐν ἀθυμίᾳ ἦσαν, ὅτι αὐτοῖς τοῦτο τε πρῶτον ἀντεκεκρούκει καὶ οἱ Ῥηγῖνοι, οὐκ ἐβελήσαντες ἔυστρατεύειν (Θ. Σ', 46)=καὶ οἱ Ῥηγῖνοι ἀντεκεκρούκεσαν.—ἡμεῖς δὲ ὁμοιοὶ τότε καὶ νῦν ἐσμέν (Θ. Η', 36)=καὶ τότε ἦμεν καὶ νῦν ἐσμέν.

§, 15. Τοιαῦτα εἶναι καὶ τὰ ᾧ μητρ, ὡς πράσσεις κακῶς, ὅσον περ εὖ ποτε (Εὐρ. Ἐκ. 56), ἐνθα παρλαμβάνεται τὸ ἐπρασσεσ.—σὺ μὲν τιμῆς, ἡμεῖς δὲ ἡσυχίας ἐπιθυμοῦμεν.—καὶ τοῖς γε Ἀθηναίοις βοηθεῖν, ὅταν ὑπ' ἄλλων, καὶ μὴ αὐτοὶ τοὺς πέλας ἀδικῶσιν (Θ. Σ', 79)=ὅταν ὑπ' ἄλλων ἀδικῶνται.—οὗ (Ἀθηναῖοι) ἄρχειν τε τῶν ἄλλων ἀξιοῦσι καὶ ἐπιόρτες τὴν τῶν πέλας δροῦν μᾶλλον ἢ τὴν ἑαυτῶν ὁρᾶν (Θ. Β', 11)=ὁρᾶν δρομένην.—ἡμεῖς δὲ ἐν οὐδεμιᾷ πω τοιαύτῃ ἀμαρτία ὄντες οὐτ' αὐτοὶ οὐθ' ὑμᾶς ὁρῶντες (Θ. Α', 78)=οὐθ' ὑμᾶς ὁρῶντες ἐν τοιαύτῃ ἀμαρτίᾳ ὄντας.—οὔτε πᾶσχορτες κακὸν οὐδὲν οὔτε μέλλοντες (ισ.)=μέλλοντες πᾶσχειν.

§. 16. Δυσκολώτερος εἶναι ὁ τρίτος τρόπος τῆς βραχυλογίας, καθ' ὃν οὐτ' ἡ αὐτὴ οὔτε σύστοιχος λέξις ἐπαναληπτέα ἐκ τοῦ ἐνὸς εἰς τὸ ἄλλο κῶλον, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἔννοιαν μόνον συγγενής, εἰς εὐρεσιν τῆς ὁποίας πολλάκις πρέπει νὰ μοχθήσῃ ὁ νοῦς· ὡς ἐκάστῳ ἔργον προστάσσω (Ἡρ. Α', 114)=ὡς ἐκάστῳ ἤρμοζεν.—ἀπέπλευσαν ὡς ἕκαστοι κατὰ πόλεις (Θ. Α', 89)=ὡς ἕκαστοι εἶχον πατρίδος, οὕτως ἀπέπλευσαν ἕκαστοι εἰς τὰς ἑαυτῶν πατρίδας.

§. 17. Οὕτω βέβαια καὶ τὸ παρὰ Θουκυδίδῃ (Α', 142) τὸ δὲ ναυτικὸν τέχνης ἐστίν, ὥσπερ καὶ ἄλλο τι, καὶ οὐκ ἐνδέχεται, ὅταν τύχῃ, ἐκ παρέργου μελετᾶσθαι, ἀλλὰ μᾶλλον μηδὲν ἐκείνῳ πάρεργον γίγνεσθαι· ἐνθα πρὸ τοῦ γίγνεσθαι ἐννοητέον τὸ χρή, ἐκ τοῦ προηγηθέντος ἐνδέχεται κατ' ἀναλογίαν παρλαμβανόμενον.—καὶ βασιλεὺς ἐξεῖραι ἀεὶ ἐπὶ τοὺς αὐτοῦ (=αὐτόθι, ἐν Ἀσίᾳ) λυπηροὺς τοὺς ἐτέρους ἐπάγειν (Θ. Η', 46)=ἐξεῖραι ἔρη, ἐκ τοῦ προηγηθέντος παρήγει παρλαμβανόμενον. Ἐν δὲ τῷ (Θ. Δ', 85) καὶ τὴν αἰτίαν οὐχ ἐξω πιστὴν ἀποδεικνύει, ἀλλ' ἢ ἀδικον τὴν ἐλευθερίαν ἐπιφέρειν ἢ ἀσθενὴς καὶ ἀδύνατος τιμωρῆσαι τὰ πρὸς Ἀθηναίους, ἢ ἐπίωσιν, ἀγῆχθαι, ἐν τῷ δευτέρῳ κῶλῳ ἀναπληρωτέον τὸ δόξω, ἐξ ὅλης τῆς προηγουμένης ῥήσεως παρλαμβανόμενον.

§. 18. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα ἐπὶ ἀντιθέσεων, ἐν αἷς ἀναπλη-

ρωτέρα ἢ ἀντίθετος ἔννοια· *τυκτὶ δ' ὁμῶς πλείειν* (Ὀδ. Ο, 34) = *τυκτὶ καὶ ἡματι*. — *εὖ πράσσει· τὰ φίλων δ' οὐδὲν, ἢν τις δυστυχῇ* (Εὐρ. Φ. 406) = *εὖ πράσσει καὶ τὰ φίλων ἔσται τι, κτλ.* (Ἰδε σ. 25, §. 2)· ἄλλως δὲ ὁ Οὐαλκεναῖρος· οὕτως ἐπὶ τοῦ οὐχ ἥκιστα πολλὰς ἀντιθέτως ἔννοητέον τὸ μάλιστα.

§. 19. Κατὰ τὰ προηγούμενα (§. 14—15) μετὰ πλείστων ἄλλων εἶναι καὶ τὰ ἐπόμενα· τοῖς δὲ βοηθοῦσιν ἡ πόλις ἡ πέμπουσα παρεχέτω μέχρι μὲν τριάκορτα ἡμερῶν σῖτος, ἐπὶν ἔλθῃ ἐς τὴν πόλιν τὴν ἐπαγγέλλασαν βοηθεῖν (Θ. Ε', 47), ἔνθα μετὰ τὸ ἔλθῃ ἔννοεῖται τὸ ἡ βοήθεια, ἐκ τοῦ προηγηθέντος βοηθοῦσιν. — οὐ γὰρ οἱ ἄρχοντες ἄλλων, ὥσπερ καὶ Λακεδαιμόνιοι, οὗτοι δεινοὶ τοῖς *ρικηθεῖσιν*, ἀλλ' ἢν οἱ ἐπήκοοί που τῶν ἀρξάντων αὐτοὶ ἐπιθέμενοι κρατήσωσιν (Θ. Ε', 91), ἔνθα μετὰ τὸ ἀλλὰ ἔννοητέον *δεινὰ*, παραλαμβανόμενον ἐκ τοῦ προηγηθέντος *δεινοί*.

§. 20. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ ἐξῆς, ἐν οἷς ἐκ τοῦ προηγούμενου ἐξακτέον τὸ ἀντίθετον· ἀμελήσας ὥνπερ οἱ πολλοί (Πλ. Ἀπολ. 36), ἐπιμελοῦνται δηλ. — ἀλλ' οὐ δίκαιον (τοὺς μὲν πολεμίους ὠφελεῖν, τοὺς δὲ ξυγγενεῖς διαφθεῖραι), ἀμύνειν δέ (Θ. Σ', 79) = ἀμύνειν δὲ δίκαιον. — *ὅ τ' ἔχων ἀμφοτέρα* (τὸ γινῶναι τε καὶ σαφῶς διδάξαι), *τῇ δὲ πόλει δύστροπος, οὐκ ἂν ὁμοίως τι οἰκείως γράζοι προσόντος* δὲ καὶ τοῦδε (Θ. Β', 60) = καὶ τοῦδε τοῦ εὖνου τῇ πόλει, κτλ.

§. 21. Εἰς τὴν βραχυλογίαν, γενικώτερον ἐκλαμβανομένην, πρέπει νὰ ἀναχθῇ βέβαια καὶ πᾶσα ἄλλη πλοκὴ λόγου συνεπτυγμένη. Οὕτω, π. χ. τὸ (Ξ. Ἀν. Ε', γ', 12) ἄλλος ἡμέρων δένδρων ἐφντεῦθῃ ὅσα ἔστι τρωκτὰ ὠραῖα = δένδρων ὅσα ἔστιν οἷα τρωκτὰ ὠραῖα φέρειν. — ὁ δὲ (Ξενοφῶν) τοὺς ἡμετέρους πόνοὺς ἔχει (Ξ. Ἀν. Ζ', ζ', 9) = τὸν μισθὸν τῶν ἡμετέρων πόνων· οὕτως ἐν τῇ συνηθείᾳ τρώγει τοὺς κόπους μου. — εἰ μέλλονσι τοιαῦται διάνοιαι ἐγγραγήσεσθαι ἀνθρώποις (Ξ. Κ. Π. Γ', γ', 52) = ταῖς τῶν ἀνθρώπων ψυχαῖς. — ἐπιθυμήσαντες δὲ κύριοι εἶναι πάντων, διὰ ταῦτα καὶ ὧν εἶχον ἀπέτυχον (Ξ. Κ. Π. Α', ζ', 45) = ὧν τε ἐπεθύμησαν καὶ ἐκείνων δ' εἶχον ἀπέτυχον. — καὶ εἴκοσι μάλιστα ἐρέμειαν τῇ ἐξόδῳ ἐθελοῦται τρόπῳ τοιῷδε (Θ. Γ', 20) = τρόπῳ τοιῷδε παρασκευασθεῖσθαι.

§. 22. Ἀκριβῶς δὲ εἰπεῖν καὶ πολλὰ τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ πονήματος τούτου εἰς τὴν παράλειψιν ἐν γένει ἀναφερθέντων (σ. 3—4,

§. 11—13. σ. 4—5, §. 14—19) κυρίως εἰς τοῦτο τὸ εἶδος τῆς παραλείψεως ἀνάγονται, εἰς τὴν βραχυλογίαν. Τοιοῦτον καὶ τὸ τοῦτο μοι ἐν τοῖς θεϊότατον φαίνεται γενέσθαι (Ἡρ. Ζ', 137)=ἐν τοῖς θείοις θεϊότατον (σ. 49, §. 24), κατ' ἄλλους δὲ=ἐν τοῖς θεϊότατον (=θειοτάτως) γινομένοις.

§. 23. Οὕτω λοιπὸν καὶ τὸ ἀσύνδετον σχῆμα λεγόμενον εἰς τὴν βραχυλογίαν ἀνάγεται. Καλεῖται δὲ ἀσύνδετον σχῆμα ἡ ἄνευ συμπλεκτικῶν καὶ συνδετικῶν μορίων πλειόνων συμπλοκή· ἥν τε ἐν τῷ στρατεύματι πάντα ὁμοῦ ἀκοῦσαι, ὁλοφυρμός, βοή, ριχῶντες, κρατούμενοι, ἄλλα ὅσα ἐν μεγάλῳ κινδύνῳ μέγα στρατόπεδον πολυειδῆ ἀναγκάζοιτο φθέγγεσθαι (Θ. Ζ', 71).—συμβαλόντες τὰς ἀσπίδας ἐωθοῦντο, ἐμάχοντο, ἀπέκτεινον, ἀπέθνησκον (Ξ. Ἑλλ. Δ', Γ', 12). Οὕτως ἀσυνδέτως ἐκφέρεται τὸ ἄνω κάτω ἐν τῷ ἀνὰ τρεῖς ἔμπαλιν, ἄνω κάτω τὰ πάντα συγχέας ὁμοῦ (Εὐρ. Βάκ. 348. Ἴδε καὶ Ἰφ. Τ. 282), ἄλλως λεγόμενον ἄνω τε καὶ κάτω (Εὐρ. Φ. 188), κλ. Ἐκ τούτου δὲ ἴσως τὸ παρ' ἡμῖν κατωρικόν=ἐπιπλα ἢ κινητὴ οὐσία, ἄνω καὶ κατὰ κάτω μετακομιστή· ἡ καὶ ἐκ τοῦ κατοῦρα, περὶ οὗ ἴδε Κοραῖν ἐν Ἀτάκτοις (τόμ. Β', σελ. 186) καὶ Ἑλλισσεν ἐν Ἀναλέκτοις (τόμ. Ε', σ. 310).

§. 24. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ πλοκῆς ὁλοκλήρων λόγων· καὶ ἐκ τῶν παρόντων ἐλπίδα χρήν ἔχειν· ἤδη τινὲς καὶ ἐκ δεινότερων ἢ τοιούτων ἐσώθησαν (Θουκ. Ζ', 77), ἔνθα δικαιολογεῖται τὸ ἀσύνδετον, κατὰ τὸν Πόππον, διὰ τὸ πάθος τοῦ λαλοῦντος.—τοὺς τὰ τοιαῦτα παρὰ τῶν θεῶν πυρθαγομένους ἀθέμιστα ποιεῖν ἡγεῖτο (Ξ. Ἀπομν. Δ, α, 9), ὅπερ οἷον ἀνακεφαλαίωσις τῶν προηγουμένων.—οὐκ ἂν πολλὴ ἀμαθία εἴη καὶ κακοδαιμονία τοῖς ἐπ' ὠφελείᾳ πεποιημένοις ἐπὶ βλάβῃ χρῆσθαι (Ξ. Ἀπομν. Β', γ', 19);—ἐντὶ δὲ μόνῳ πρόεχουσιν οἱ ἱππεῖς ἡμᾶς· φεύγειν αὐτοῖς ἀσφαλέστερόν ἐστιν ἢ ἡμῖν (Ξ. Ἀν. Γ', ε', 19)· ἔνθα τὸ τελευταῖον εἶναι ἀνάπτυξις τοῦ προεξαγγελθέντος· οὕτω καὶ ἐπὶ συμπερασμάτων· μὴ καταφρόνει, ἔφη, ὦ Νικομαχίδη, τῶν οἰκονομικῶν ἀνδρῶν (Ξ. Ἀπομν. Γ', δ', 12). Καὶ ἐπὶ ἄλλων προσέτι περιστάσεων γίνεται τὸ ἀσύνδετον, περὶ οὗ καὶ ἰδιαιτέρα πονήματα ἐγράφησαν (Ἴδε καὶ Λογγίνον Κεφ. ΙΘ').

§. 25. Εἰς τὴν βραχυλογίαν ἀνάγεται καὶ τὸ συντακτικὸν σχῆμα τὸ καλούμενον Ζεῦγμα. Καλεῖται δὲ ζεῦγμα ἐκείνη τοῦ λόγου ἡ

πλοκή καθ' ἣν εἰς πλείονα κῶλα τίθεται ἐν κοινὸν ῥῆμα, οὕτινος ὁμοῦς ἢ ἐπὶ τοῦ ἐνὸς σημασία δὲν ἀρμόζει εἰς τὸ ἄλλο, ἀλλὰ πρέπει ἢ τὸ αὐτὸ νὰ ἐκληφθῇ κατ' ἄλλην σημασίαν, ἢ ἐκ τῆς συγγενείας τῶν ἐννοιῶν τοῦ ἐνὸς καὶ ἄλλου κώλου πρέπει νὰ ἐκχθῇ ἄλλο ῥῆμα κατάλληλον. ἔλεν δ' Οἰομάου βίαρ παρθένον τε σύρευρον (Πινδ. Ὀλ. Α', 88), ἐνθα τὸ ἔλεν ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου κώλου σημαίνει τὸ ἐρίνησεν ἢ ἐφόρευσεν, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τὸ ἔλαβεν.—ἡ μὲν (Θέτις) εἰς ἅλα ἅλτο, Ζεὺς δ' ἐὼν πρὸς δῶμα (ἰλ. Α', 532), ἐνθα παραληπτέον ἔβη ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον ἀνάλογον· ὅθεν καὶ ἐξ ἀναλόγου ἐρνοεῖσθαι λέγεται περὶ τῶν τοιούτων· οὕτω καὶ ἡ προαῖσιρ ἢ βαθυσκαφεῖ κόρει κρύψορ rir (Σ. Ἡλ. 435), ἐνθα ἡ ἄγνοια τοῦ τοιούτου σχήματος ἐγέννησε τὰς ἀτόπους διορθώσεις ποαῖσιρ καὶ ροαῖσιρ· ἐν ᾧ ἐν τῷ προαῖσιρ, ἐκ τοῦ ἐν τῷ ἐπομένῳ κρύψορ, παραληπτέον κατ' ἀνάλογίαν ρίψορ, δόρ, ἢ τοιούτόν τι· τοιοῦτον καὶ τὸ (Σ. Τ. 269) εὐχομαι θεοὺς μῆτ' ἄροτον αὐτοῖς γῆν ἀτιέναι τιρά, καὶ τοῦτο διορθωθέν· οὕτω καὶ τὸ (Πλ. Χαρμ. 161) ὑποδήματα σκυτοτομεῖν, καὶ λήκυθον καὶ στλεγγίδα, καὶ τἄλλα πάντα κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον; καὶ πολλότατα ἄλλα, περὶ ὧν ἐν τῇ Β' Περιόδῳ.

§. 26. Εἰς τὸ ζεύγμα ἀνάγεται καὶ ἡ πλοκή τοῦ λόγου καθ' ἣν τὸ ῥῆμα τοῦ προηγουμένου κώλου, συνεπτυγμένην ἔννοιαν ἔχον, συνάπτει δύο ἐννοίας εἰς μίαν· ἀνίστατο εἰς οἴκημά τι (Πλ. Φαίδ. 116) = ἀνίστατο ἵνα πορευθῇ, κτλ.—βοᾷ πῦρ καὶ δικέλλας, ὡς κατασκάψων πόλιν (Εὐρ. Φ. 1161) = βοῶν αἰτεῖ.—ἐβουλεύοντο ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν εἰς τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίας (Ἡρ. 5', 100). Οὕτω παρ' ἡμῖν λείπει εἰς τὴν ξενιτείαν. Ὡσαύτως οἱ Ἀθηναῖοι μετέγνωσαν Κερκυραίοις ἐυμαχίαν μὴ ποιήσασθαι (Α', 44) = μετέγνωσαν καὶ ἔγνωσαν, ἢ μεταβαλόντες γνώμην ἔγνωσαν.

§. 27. Ζεύγματος εἶδος εἶναι καὶ ἐκεῖνη ἡ πλοκή τοῦ λόγου, καθ' ἣν δύο ἐνικὰ ὑποκείμενα ἔχουσι κοινὸν ῥῆμα, κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν μεσολαβοῦν· Πυριφλεγέθων τε ρέουσιν Κωκυτός θ' (Ὀδ. Κ, 514. Ἴδε καὶ ἰλ. Ε. 774, Υ. 138). Ὡσαύτως καὶ ἡ κατὰ πτωτικὴν σύνταξιν μεσολάβησις πληθυντικοῦ ἐπιθέτου εἰς δύο ἐνικὰ οὐσιαστικά ἀνήκοντος· τὸν μὲν Ἐχίονα, κεχλάδορτας ἦβα, τὸν δ' Εὐρυτον (Πινδ. Πυθ. Δ', 179). Τοῦτο καλεῖται ἰδιαιτέρως Ἀλχημαρικὸν Σχῆμα καὶ Προεπιζευκτικὸν ἢ Προεπιζευξίς.

Β'. Περὶ Πλεονασμοῦ καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν ὑπαγομένων
Σχημάτων.

§. 28. Ὁ πλεονασμὸς εἶναι τὸ ἀντίθετον τῆς ἐλλείψεως. Διὰ τῆς ἐλλείψεως παραλείπομέν τι ὅπερ ἔπρεπε μὲν νὰ τεθῇ, ἀλλὰ δὲν τίθεται ὡς εὐκόλως ὑπὸ τοῦ νοὸς ἀναπληρούμενον, διὰ τοῦ πλεονασμοῦ προστίθεται τι ὅπερ φαίνεται περιττόν, ὡς δι' ἄλλης ἤδη συνωνύμου λέξεως ῥηθέν· Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου (υἱός). — ὠνομασμένος κέκληται, κτλ.

§. 29. Ἄν καὶ ὁ πλεονασμὸς φαίνεται εὐκολώτερος τῆς προεξηγηθείσης ἐλλείψεως, ἔχει ὅμως καὶ οὗτος τὰς δυσκολίας του· διότι, εἰ μὲν ὁ πλεονασμὸς ἐμφαίνει τι περιττόν, πάνθ' ὅσα τίθέμενα εἰς τὸν λόγον δὲν προσθέτουσι μὲν νέαν ἔννοιαν, ἀλλ' ἐμπισιοῦσι δύναμιν, χάριν, διάκρισιν, περιγραφὴν καὶ πληρεστέραν ἐκφράσιν, δὲν πρέπει νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τοὺς πλεονασμοὺς, διότι δὲν εἶναι πάντῃ πάντως περιττά, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ φύσις τοῦ πλεονασμοῦ.

§. 30. Διὰ τοῦτο, ἀφαιρέσαντές ἐκ τῶν καθαρῶν πλεονασμῶν τοὺς φαινομένους πλεονασμοὺς, ὡς ἐκ τῶν κυρίων ἐλλείψεων τὰς καταχρηστικώτερον ἐλλείψεις λεγομένας, ἡλάττωσαν παραπολὺ τὸν ἀριθμὸν καὶ τῶν ἐλλείψεων καὶ τῶν πλεονασμῶν οἱ περὶ τὰ τοιαῦτα ἀσχολούμενοι φιλόλογοι.

§. 31. Ἐπειδὴ τὸ ὑποκείμενον εἶναι ὠρισμένον, καὶ ἀπλούστατον τὸ καθαρὸν συνδετικόν, διὰ τοῦτο οἱ πλεονασμοὶ εὐκολώτερα πίπτουσιν ἐπὶ τῶν κατηγορουμένων καὶ ἐπὶ τῶν προσδιορισμῶν ἢ γέρει γενναία (Πλ. Σοφ. 231). — φεύγων γυγῇ (Πλ. Συμπ. 195). — φύσει πεφυκώς (Ξ.), κτλ. Ἐξαιρέτως δὲ ἐπὶ τῶν μορίων καὶ πολλῶ μετέπειτα χρόνῳ ὕστερον (Ἡρ.). — πάλιν αὖθις. — ὡσαύτως οὕτως (Πλ. Γορ. 460). — ὅποια κισσὸς δρυὸς ὅπως τῆςδ' ἔξομαι (Εὐρ. Ἑκ. 398). — ὅσον ἀπὸ βοῆς ἔρεκα (Θ. Ἡ, 92), κτλ. Πλεοναστικά εἶναι καὶ τὰ παίδων ἄπαιδες (Εὐρ. Ἀνδρ. 613). — οἰκοφύλαξ δόμων, κτλ.

§. 32. Χωρίζουσι δὲ τῶν κυρίων πλεονασμῶν τὰς πολλὰν ἔνεκα γινόμενης προσθήκας εἰς τὸν λόγον· ἀ. περισσο-λογίας χάριν πρὸς μείζονα τοῦ πράγματος ἀνάδειξιν· πολεμίζειν ἢδὲ μάχεσθαι, ἡγήτορες ἢδὲ μέδοντες, θάνατόν τε μύρον τε· β'. ἐπεξηγήσεως χάριν ἱπποὺς ἀθλοφόρους, οἱ ἀέθλια ποσσὲν ἄροιστο (ἰλ. 1, 124). Οὕτω

δὲ, κατὰ Νίτσην, καὶ τὸ πολύτροπον (=πολύπλαγκτον), δὲ μάλα πολλὰ πλάγχθη (Ὀδυσ. ἀρχ.) γ'. περιγραφῆς καὶ πληρεστέρας ἐκφράσεως χάριν· ὀδυρμάτων θρήνοι, θρήνων ὀδυρμοί, κοίτης λέκτρον, λέκτρων κοίται, καὶ ἄλλα τοιαύτης φύσεως· συνήθης δὲ μάλιστα ἡ τοιαύτη λογοπλήθεια τοῖς τραγικοῖς ποιηταῖς, πρὸς περιγραφὴν πάθους, εἰς ὑπερβολὴν πολλὰκις καταντῶσα.

§. 33. Εἰς τούτους ἀνάγεται καὶ ἡ πλοκὴ τοῦ λόγου, καθ' ἣν ἡ αὐτὴ ἔννοια ἐμφέρεται καταφατικῶς τε καὶ ἀποφατικῶς· κατ' αἴσαν οὐδ' ὑπὲρ αἴσαν (Ιλ. Ζ, 333).—ἐκαστάτω, οὐδὲ μάλ' ἐγγύς (Ιλ. Κ. 113).—οὐ μὲν μοι δοκέεις ὁ κάκιστος Ἀχαιῶν ἐμμεῖναι, ἀλλ' ὤριστος (Ὀδ. Ρ, 415).—οὐχ ἥκιστα, ἀλλὰ μάλιστα (Ήρ. Β', 43).—Σύνθετες δὲ τοῦτο ταῖς Ἰωσι μάλιστα, καὶ φύσει λαλιστέροις οὔσι καὶ προσπαθοῦσι νὰ ἀφαιρέσωσι πᾶσαν ἀμφιβολίαν περὶ τοῦ πράγματος, πικνυχθέν θεωρουμένου. Ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ἀπικνύονται· γινώτῃ κ' οὐκ ἄγνωτα (Σ. Φ. 58).—ἐκόντες, οὐκ ἄκοιτες (Εὐρ. Ἀνδρ. 357).—μέγιστον δὲ καὶ οὐχ ἥκιστα ἐβλάψεν ὁ παιωνισμός (Θουκ. Ζ', 44).—βία λαμβάνειν, οὐ πείθοντας (Ξ. Ἀν. Ε, ε, 11).—λέξω πρὸς ὑμᾶς καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι (Δημ. Χερσ. ιζ'). Τοῦτο δὲ μετὰ τῶν ὁμοίων ὀνομάζεται Σχῆμα ἐκ παραλλήλου, παρὰ δὲ τοῖς νεωτέροις ἀντιθετικὸς παραλληλισμός.

§. 34. Εἰς τοὺς πλεονασμοὺς ἀνάγεται καὶ τὸ σχῆμα τὸ παρὰ τοῖς γραμματικοῖς καλούμενον ἐν διὰ δυοῖν, ὅσον χρυσὸν καὶ φιάλας=χρυσᾶς φιάλας. Τοιαῦτα καὶ τὰ παρ' Ἡροδότῃ (Α', 111) ἐθάμβεον δὲ ὀρέων χρυσῶ τε καὶ εἴμασι κεκοσμημένον=χρυστοῖς εἵμασι.—καὶ (Γ', 1) ἐν ἐσθῆτι τε καὶ χρυσῶ=ἐν ἐσθῆτι χρυσῇ οὕτω καὶ (Πινδ. Πυθ. Α', 37) στεφάνοισι ἵπποις τε=στεφάνοις ἵππικοῖς, ἐν ἵππικοῖς ἀγῶσι δηλ. διδομένοις.

§. 35. Καίπερ δὲ ἐπροσπάθησαν οἱ φιλόλογοι νὰ διαστείλωσιν ἀκριβῶς τὰ τῆς κυρίας ἐλλείψεως καὶ τὰ τῆς βραχυλογίας, τὰ τοῦ κυρίως καὶ καθαροῦ πλεονασμοῦ καὶ τοῦ καταχρηστικῶς λεγομένου πλεονασμοῦ, μένουσιν ὅμως πολλὰ ἀμφιβαλλόμενα, πολλὰ περὶ ὧν διαφωνοῦσιν οἱ περὶ τὰ τοιαῦτα δεινοὶ εἰ πρέπει νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τὸ ἐν ἢ τὸ ἄλλο εἶδος ἐκτέρου τοῦ γένους.

§. 36. Εἰ μὲν ὀνομασθῶσι καθαροὶ πλεονασμοὶ τὰ ἐν τῷ παρόντι νῦν (Ξ. Κ. Π. Γ', α, 29).—διὰ παντός ἀεὶ τοῦ χρόνου (Ξ.

Κ. Π. Η, 6', 1). — ἐν δὲ δῶρον ἀπειμι ἔχων παρὰ σοῦ, ἀνθ' οὗ οὐδ' ἂν τὰ ἐν Βαβυλῶνι . . . , οὐδὲ τὰ παρταχοῦ ἀντὶ τούτου, οὐδ' ὅ μοι δεδῶρησαι, ἥδιον ἂν ἔχων ἀπέλθοιμι (Ξ. Κ. Π. Ε', 6', 8), ἴσως καὶ τὸ αὐτόθεν ἐξ αὐτῆς (Ξ. Κ. Π. Ε', 6', 31). ὥσαύτως τὰ κραυγῇ βοᾶν (Ξ. Κ. Π. Α', 5', 40). — δρόμῳ θεῖν (Ξ. Ἀρ. Δ', 5', 25). — φεύγειν φυγῇ (Πλ. Συμπ. 195), κτλ. δυσκόλως ὁμῶς θέλουσιν ἐκληφθῇ ὡς τοιοῦτοι πολλαὶ ἄλλαι φράσεις, ἐν αἷς τὸ προστιθέμενον χρησιμεύει εἰς ἀκριβέστερον προσδιορισμὸν τοῦ ἡγουμένου· εἰς Μήδους ἐνθάδε (Ξ. Κ. Π. Α', 5', 15). — οἰκοθεν ἐκ Περσῶν (Ξ. Κ. Π. Γ', 6', 29). — ἐνθάδε ποι πρὸς τὸν Πακτωλὸν ποταμὸν (Ξ. Κ. Π. Ζ', 5', 4). Οὐδὲ τὰ ἐπόμενα δὲ εἶναι πάντα πάντως ἀργά· κατεθεῖτο ἀποβλέπων (Ξ. Ἀρ. Α', 4, 14). — κατὰ μέρος μερισθέντες (Ξ. Ἀρ. Ε', 4, 9). — ἀποσπάσας ἐστρατοπεδεύσατο χωρὶς (Ξ. Ἀρ. Ζ', 6', 11). — σὺν τοιούτῳ ἔθει ἐθισθέντες (Ξ. Κ. Π. Α', 5', 33), κτλ. Ἀλλὰ ὅταν ἡ τοιαύτη ἐξακρίβωσις ᾖ ἀδύνατος, τότε ἀρκείτω, μέχρι δευτέρων φροντίδων, ἡ ἐπὶ τὸ γενικώτερον χαρακτηρίσις εἰ ἔστι πλέον ἢ ἑλαττον τοῦ ἀπολύτως ἀνζηκαίου.

Γ'. Περὶ Ἑλέξεως ἢ Ἐφέξεως καὶ τῶν ὑπὸ ταύτην
ὑπαγομένων Σχημάτων.

§. 37. Ἑλέξ, Ἐφελίξ ἢ Ἐφέλκυσις, κατὰ τὸν μακαρίτην Κούμαν, ἐν τῇ συντάξει καλεῖται ἐκείνη τοῦ λόγου ἡ πλοκή, καθ' ἣν δύο κῶλα συνδεδεμένα οὕτως ἐπενεργοῦσι πρὸς ἄλληλα, ὥστε ἡ τὸ ἐπόμενον ἔλκει καὶ συμμορφώνει πρὸς ἑαυτὸ τὸ ἡγούμενον ἢ, ἀντιστρόφως, τὸ ἡγούμενον συμεταβάλλει πρὸς ἑαυτὸ τὸ ἐπόμενον· τὸ οὗτός ἐστιν ὁ ἀνήρ ὃν εἶδες γίνεται οὗτός ἐστιν ὃν εἶδες ἄνδρα· ἐκ τοῦ χρωμαί τοῖς ἀγαθοῖς ἃ ἔχω γίνεται χρωμαί οἷς ἔχω ἀγαθοῖς. Ἐν τῷ πρώτῳ παραδείγματι τὸ ἀνήρ, εἰς τὸ ἡγούμενον κῶλον ἀνήκον, μετατρέπεται εἰς τὸ ἄνδρα, κατὰ τὴν πτώσιν τοῦ ἀναφορικοῦ ὃν, εἰς τὸ ἐπόμενον κῶλον ἀνήκοντος· ἐν τῷ δευτέρῳ παραδείγματι τὸ ἃ τοῦ δευτέρου κώλου ἔγινεν οἷς, κατὰ τὸ ἀγαθοῖς τοῦ πρώτου, ὡς καὶ τὸ, ἐν §. 36, οὗ ὅ μοι δεδῶρησαι.

§. 38. Δὲν ὑπάρχει ἴσως ἰδίωμα ἢ σχῆμα ἐν τῇ ἑλληνικῇ συντάξει οὔτε γενικώτερον οὔτε ποιικιλώτερον παρὰ τὴν ἐφελξιν ἥτις, τείνουσα νὰ ἐνώσῃ εἰς ἓν δύο κεχωρισμένας ἐννοίας, μεταβάλλει

καὶ μεταμορφώνει τὰ κῶλα τοῦ λόγου εἰς τοιοῦτον τρόπον, ὥστε πολλάκις καταντῶσι δυσδιάγνωστα.

§. 39. Πικρατηρεῖται δὲ μάλιστα ἡ ἐφελξις ἐπὶ τῶν αναφορικῶν λόγων, μετασχηματίζουσα, ὡς εἵπομεν, ἥτοι τὸ ἡγούμενον κατὰ τὸ ἐπόμενον ἢ ἀντιστρόφως, τὸ ἐπόμενον κατὰ τὸ ἡγούμενον, ἅπερ εἶναι τὰ δύο κυριώτερα εἶδη τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος τούτου σχήματος ἢ ιδιώματος.

§. 40. Ἐκ δύο μερῶν συνισταμένων τῶν αναφορικῶν λόγων (σ. 196, §. 2), ἡ φύσις αὐτῶν ἀπαιτεῖ ὥστε τὸ μὲν πρῶτον, τὸ ἀναφερόμενον, νὰ περιέχῃ τὴν βᾶσιν τῆς αναφορᾶς, τὸ δὲ δεύτερον μέρος νὰ ἔχῃ τὸ αναφορικόν, ἀναφέρον καὶ ἀναπολοῦν τὸ ἐν τῷ πρώτῳ μέρει. Πτωτικὸν δὲ ὄν τὸ αναφορικόν πρέπει, κατὰ τὴν τακτικωτέραν πλοκὴν, νὰ συμφωνῇ κατὰ γένος καὶ κατ' ἀριθμὸν πρὸς τὸ προηγούμενον, τὸ ἀναφερόμενον, ἡ δὲ πτώσις νὰ ᾖ ὡς ἀπαιτεῖ τὸ ῥῆμα ἐκκτέρου τοῦ κώλου· ἐστὶ δίκης ὀφθαλμός, ὅς τὰ πάνθ' ὀρᾷ (Γν.).—Σωκράτης ἡρατιώθη τοιαύτη ὀρμῇ τοῦ δήμου, ἣν οὐκ ἂν οἶμαι ἄλλον οὐδένα ἄνθρωπον ὑπομεῖναι (Ξ. Ἀπομν. Δ', δ', 2).

§. 41. Καὶ ταῦτα μὲν κατὰ τὴν φυσικωτέραν πλοκὴν, δυνάμει δὲ τῆς ἐφελέξεως τοῦ πρώτου εἵδους, τὸ ἀναφερόμενον οὐσιαστικόν, ὅπερ ἔπρεπε νὰ προτάσσηται, μεταβάλλον θέσιν, μεταβάλλει καὶ πτώσιν, τιθέμενον ἐν τῷ κώλῳ τοῦ αναφορικοῦ καὶ κατὰ τὴν πτώσιν αὐτοῦ· οὕτως, ὡς ἀνωτέρω εἶδομεν, ἐκ τοῦ οὗτός ἐστιν ὁ ἀνὴρ ὃν εἶδες, γίνεται οὗτός ἐστιν ὃν εἶδες ἄνδρα· ἐμφάσεως δὲ καὶ μείζονος ἀναδειξεως χάριν καὶ προτάσσεται ὁλόκληρον τὸ αναφορικὸν κῶλον, οὕτω μεταβεβλημένην ἔχον τὴν πτώσιν· ὃν εἶδες ἄνδρα οὗτός ἐστιν.—τὸν ἄνδρα τοῦτον ὃν πάλαί ζητεῖς οὗτός ἐστιν ἐνθάδε (Σ. Τ. 449).—τὴν οὐσίαν ἣν κατέλιπε τῷ νιεῖ οὐ πλείονος ἀξία ἐστίν (Λυσ. Ἀριστοφ. Χρημ. §. 49).—Μελέαγρος τὰς τιμὰς ἃς ἔλαβε φανεραὶ (Ξ. Κυρηγ. Α', 10)=φανεραὶ αἱ τιμαὶ ἃς Μελέαγρος ἔλαβεν.

§. 42. Ἐνταῦθα, νομίζω, ἐφελκτέον καὶ τὸ τοῦ Λυσίου (Ἐρατ. Φόρου Ἀπολογία §. 32) ἔὰν τις ἄνθρωπον ἐλεύθερον ἢ παῖδα αἰσχύνῃ βία, διπλῇ τὴν βλάβην ὀφείλει, ἔὰν δὲ γυναικα, ἐφ' αἷς περ ἀποκτείνειν ἔξεστιν, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐνέχεσθαι. Ἀλλ' ἐν τούτῳ· ἂ. μὲν μετὰ τὸ γυναικα προσθετέον πειθοῖ αἰσχύνῃ· β'. τρεπτέον

τὸ ἐφ' αἷσπερ εἰς τὸ ἐφ' οἷσπερ, ἵνα ἢ ἐφ' οἷσπερ ἀμαρτήμασιν ἀποκτείνειν ἔξεστιν, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐνέχεσθαι καὶ ἄνευ τούτου ὁμῶς δυνατόν, θηλυκοῦ προηγούμενου, νὰ ἐπηται οὐδέτερον, καὶ τοῦτο τὸ ὁρθότερον· ἐφ' αἷσπερ (αἰτίτις) ἀποκτείνειν ἔξεστιν, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐνέχεσθαι, ὃ ἐστὶν ἀποκτεινέσθω. (Ἰδε Τάυλωρον εἰς τοῦτο τοῦ Λυσίου τὸ χωρίον).

§. 43. Συνήθως δὲ ἐκφέρονται οὕτω τὰ οὐδεῖς ὥς τις οὐ=οὐδεῖς ἐστὶν ὥς τις οὐ· οὐδενὸς ὅτου οὐ πάντων ἂν ὑμῶν καθ' ἡλικίαν πατήρ εἴην (Πλ. Πρωτ. 317)=οὐδεῖς ἐστὶν ὅτινος οὐκ ἂν εἴην πατήρ.—Γοργίας οὐδενὶ ὅτῳ οὐκ ἀπεκρίνετο (Πλ. Μέν. 70=οὐδεῖς ἦν ὅτῳ οὐκ ἀπεκρίνετο.—οὐδένα κίνδυνον ὄντινα οὐχ' ὑπέμειναν οἱ πρόγονοι (Δ. Στεφ. νθ')=οὐδεῖς κίνδυνος ὄν=πάντα.—'Απολλόδοφος κλαίων καὶ ἀγανακτῶν οὐδένα ὄντινα οὐ κατέκλασε τῶν παρόντων, πλήν γε Σωκράτους (Πλ. Φαίδ. 127)=οὐδεῖς ἦν ὄντινα. Τὸ ἀρχαιότερον παράδειγμα τῆς τοιαύτης συντάξεως ἀπαντᾷται παρ' Ὀμήρῳ (Ἰλ. Σ, 192) ἄλλου δ' οὐ τευ οἶδα, τεῦ ἂν κλυτὰ τεύχεα δύω, ὅπερ τινὲς, οὐ πάνυ ἐπιτυχῶς, παραβάλλοντες πρὸς τὸ (Ἰλ. Ο, 411) ὃς ῥά τε πάσης εὖ εἰδῆ σοφίης=ὃς εἰδήμων ἦ, ἀναλυσουσιν=οὐδένα οἶδα οὐ τινος κτλ. Τὸ ἐνταῦθα εἶναι=τίνος τεύχεα δύω· οὐδενὸς ἄλλου οἶδα, εἰ μὴ Ἀχαιῶς σάκος. Σπανιώτερον δ' ἐν τούτοις τὸ ἀπλοῦν ὃς.

§. 44. Τὸ δεύτερον εἶδος τῆς ἐφέλξεως καθ' ὃ τὸ ἐπόμενον, ὑπὸ τοῦ ἡγούμενου ἐφελκόμενον, συμμορφοῦται καὶ συσχηματίζεται κατ' αὐτό, γίνεται, ὅταν τὸ μὲν ῥῆμα τοῦ ἀναφορικοῦ κώλου ἀπαιτῇ αἰτιατικήν, τὸ δὲ ἀναφερόμενον οὐσιαστικὸν ἦναι κατὰ γενικήν ἢ δοτικήν· ἀπὸ τῶν δώρων ὧν λαμβάνουσιν (Πλ.)=ὑπὸ τῶν δώρων, ἀ λαμβάνουσι.—χειμῶνος ὄντος οἴου σὺ λέγεις (Ξ. Ἀν. Ε, 4, 3)=οἴον σὺ λέγεις.—ἐξελεγχόμενης τῆς αἰτίας, ἥς εἶχον (Ἰσ. Ἀρτιδ. ιζ').—τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἔχομεν ἐν τῇ ψυχῇ (Ἰσ. Συμμαχ. ιβ'). Εἰς ταῦτα ἔλκουσι καὶ τὸ ὁμηρικόν (Ἰλ. Ε, 265) τῆς γάρ τοι γενεῆς, ἥς Τρωὶ περ' εὐρύοπα Ζεὺς δῶχ' . . . Ἀλλὰ τοῦτο τότε ἀληθεύει, ὅταν ἐννοηθῇ ὅτι ὁ Ζεὺς ἔδωκε τῷ Τρωὶ ὀλόκληρον τὴν γενεάν τῶν ἵππων ἐκείνων, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν εἰς τὸ ἥς δοθῇ διαίρετική ἔννοια=εἰς ἥς ἔδωκε, κτλ. Ὡς αὐτῶς δὲ καὶ ἐναλλασσομένης τῆς τάξεως ἀπολαύω ὧν ἔχω ἀγαθῶν.—χρῶμαι οἷς ἔχω βιβλίοις, κτλ. καὶ πα-

πραλειπομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ· ἀμελῶ ὧν με δεῖ πράττειν (Ξ).—
ὧν ἔλαβεν (ἡ πόλις ἡμῶν) ἅπασι μετέδωκεν (ἰσ. Παρηγ. ζ').

§. 45. Ἡ αὐτὴ ἐλξίς ἐπικρατεῖ ἐνίοτε, καὶ ὅτε τὸ ἀναφορικὸν
κῶλον ἔπρεπε κανονικῶς νὰ ᾔῃαι κατ' ὀνομαστικὴν ἀνθρώπους αἰ-
ρούμεθα τοὺς μὲν ἀπόλιδας, τοὺς δ' αὐτομόλους, οἷς ὁπόταν τις
πλεῖονα μισθὸν διδῶ, μετ' ἐκείνων ἐφ' ἡμᾶς ἀκολουθήσουσιν (ἰσ.
Συμμ. ις')=οἱ, ὁπότιν, κτλ.—πολλὰ ἂν εἴπειν ἔχουσιν Ὀλύμπιοι
νῦν, ἃ τότε εἰ προσείδοντο οὐκ ἂν ἀπώλοντο (Δημ. Φ. Γ', ιδ').

§. 46. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα ἐπὶ τοῦ οἷος μετὰ τοῦ ῥήματος
εἶναι. Οὕτω, π. χ. ἡδέως χαρίζονται οἷῳ σοὶ ἀνδρὶ (Ξ. Ἀπομν. Β',
θ', 3). Τοῦτο κυρίως μὲν ἔπρεπε νὰ ᾔῃαι ἀνδρὶ τοιούτῳ, οἷος σὺ εἶ
διὰ δὲ τῆς ἐγελξέως, παραλειπομένου τοῦ ῥήματος εἶναι, γίνεται
ἀνδρὶ τοιούτῳ οἷῳ σοί, ὅπερ κατὰ μετὰθεσιν γίνεται τοιούτῳ οἷῳ
σοὶ ἀνδρὶ, καὶ, τελευταῖον, κατὰ παράλειψιν τῆς δεικτικῆς ἀντωνυ-
μίας, ἡδέως χαρίζονται οἷῳ σοὶ ἀνδρὶ. Παραλείπεται δὲ καὶ τὸ οὐ-
σιαστικόν, ὡς χαλεπὸν ἦρου καὶ οἷῳ γε ἐμοὶ παντάπασις ἄπορον
(Πλ. Σοφ. 237). Τοιαῦτα δὲ καὶ τὰ τὴν γυναικα εὖρον ὅσην τ' ὀ-
ρεος κορυφὴν (Ὀδ. Κ, 113)=ὅση ἐστὶν ὄρεος κορυφή.—τὸ μὲν (ῥό-
παλον) ἄμμες ἐσπομεν εἰσορώοντες, ὅσσοι θ' ἰστὸν νηὸς ἐεικοσά-
ροιο (Ὀδ. Ι, 321)=τοῦτο ἡμεῖς ὁρῶντες ἀπεικάζομεν εἶναι τόσον,
ὅσος ἐστὶν ὁ ἰστὸς νηὸς εἰκοσῆρους.

§. 47. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ μεταβολῆς τῆς πτώσεως, ἀλλ' ἐπὶ
τῶν ἀναφορικῶν ἡ ἐγελξίς φέρει μεταβολὴν καὶ εἰς τὸ γένος καὶ εἰς
τὸν ἀριθμόν. Γίνεται δὲ τοῦτο, ὅταν τὸ ἀναφορικὸν μετὰ τῶν ῥή-
μάτων εἶναι, καλεῖσθαι, ὀνομάζεσθαι καὶ τῶν ὁμοίων, προσλαμβάν-
νῃ ὁμοιοπτώτον ἄλλο ὄνομα· ὁ γόβος ὁ τότε παρών, ἦν αἰδῶ εἶ-
πομεν (Πλ. Ν. Γ', 699).—τὸν οὐρανόν, οὗς δὴ πόλους καλοῦσι
(Πλ. Κρατ. 405).—λόγοι μὴν εἰσὶν ἐν ἐκάστοις ἡμῶν, ἃς ἐπιτί-
δας ὀνομάζομεν (Πλ. Φιλ. 40). Τῆς αὐτῆς φύσεως εἶναι καὶ τὸ (Θ.
Α'. 68) ὧν τὸ μὲν (ἡ Ποτίδαια) ἐπικαιρότατον χωρίον. Ὡσαύτως
δὲ (Θ. Β', 18) καὶ αὐτῷ γρουρίῳ οἱ Ἀθηναῖοι ἐχρῶντο, ὅποτε
πόλεμος καταλίεβοι=καὶ αὐτῇ (τῇ Οἰνότη).

§. 48. Συνήθης δὲ ἡ μεταβολὴ τοῦ ἀριθμοῦ ἐπὶ τοῦ δε καὶ ὅστις
περιληπτικὴν ἰδέαν ἐχόντων· κακείνους στυγῶ τοὺς παῖδας, ὅστις
τοῦ μὲν ἄρσερος πατρὸς οὐκ ὠνόμασται, τῆς δὲ μητρὸς ἐν πόλει

(Εὐρ. *Ῥ.Ι.* 934).—*γίγνονται πάνθ' ὅ τι βοῦλλονται* (Ἄρφ. *N.* 348)· καὶ ἀντιστρόφως· *τοῦτ' ἦν δ' ἤν σοι φανερά σημαίνω κακά* (Εὐρ. *Ἰων.* 945). Τοιαῦτα εἶναι καὶ τὰ ὅστις δ' ἀφικνεῖτο τῶν παρὰ βασιλείως πρὸς αὐτόν, πάντας ἀπεπέμπετο . . . (Ξ. *Ἀρ.* Α', α', 5).—τῶν βαρβάρων τινὲς ἱππέων διὰ τοῦ πεδίου ἐλαύνοντες ὅτινι ἐντυγχάνοιεν, πάντας ἐκτεινον (Ξ. *Ἀρ.* Β', ε', 32).—ἐκέλευε δὲ καλεῖν ἅπαντα ὅτῳ ἐντυγχάνοιεν καυσίμῳ (Ξ. *Ἀρ.* ζ', γ', 15).

§. 49. Εἶναι δὲ σημειωτέα καὶ ἡ περίστασις καθ' ἣν τὸ ἀναφορικόν, ὑπὸ τῆς μετοχῆς ἐλκόμενον, μόνον εἰς αὐτὴν ἀναφέρεται, καὶ οὐδ' αὖτις εἰς τὸ ῥῆμα εἰς ὃ καὶ ἡ μετοχὴ ἀποδίδεται. Ἐάν, π. χ. εἴπωμεν *τείχος ὅποτε Ἀκαρνᾶνες τειχισάμενοι κοινὸν δικαστήριον εἶχον*, τὸ ἀναφορικόν δ' ἀναφέρεται καὶ εἰς τὸ ῥῆμα *εἶχον* καὶ εἰς τὴν μετοχὴν *τειχισάμενοι*, δι' ἧς, οἷον διὰ μέσου, εἰς τὸ ῥῆμα, ὡς πρὸς τέλος, φθάνομεν. Ἔστι δὲ τοῦτο=δ' ἐτείχισαν καὶ ὃ εἶχον οἱ Ἀκαρνᾶνες· τοὺνναντίον εἰς τὸ (Θ. Γ', 105) *τείχος ὅποτε Ἀκαρνᾶνες τειχισάμενοι κοινῷ δικαστηρίῳ ἐχρῶντο*, τὸ αὐτὸ ἀναφορικόν μόνον εἰς τὴν μετοχὴν ἀναφέρεται=οἱ Ἀκαρνᾶνες ἐτείχισαν τὸ τεῖχος, καὶ ἐχρῶντο αὐτῷ κοινῷ δικαστηρίῳ. Οὕτω καὶ (Θ. Β', 39) *ὃ μὴ κρυφθὲν ἄν τις τῶν πολεμίων ἰδὼν ὠφελῇθῃ*=εἴ τις δὲ τῶν πολεμίων τοῦτο, μὴ κρυφθὲν, ἴδοι, ὠφελῇθῃ ἄν.

§. 50. Οὕτω καὶ ἐπὶ μορίων ἀναφορικῶν ἑμοὶ *πειθόμενος ἀκούθησον ἐνταῦθα*, οἷ ἀφικόμενος εὐδαιμονήσεις (Πλ. *Γοργ.* 527).—*ἦν (τιμωρίην) πρὶν ἐμπεσεῖν*, εἰκὸς εἶναι τοῦ βίου τι ἀπολαῦσαι (Θ. Β', 53)· τοῦτο ἐν τῇ συνηθείᾳ ἤθελεν εἶναι πρὸ τῆς ἐμπτώσεως τῆς ὁποίας· τὸ αὐτὸ δὲ δεικτικῶς ἤθελεν εἶναι καὶ πρὶν ταύτην ἐμπεσεῖν.

§. 51. Ἐπὶ μεζῶν ἀνωμαλίᾳ γίνεται, ὅταν τὸ ὅς ἢ ὅστις, ἀντὶ νὰ ἀναφέρηται εἰς πρόσωπον (οὗτος—ὅς), ἀναφέρηται εἰς πραγματικόν τι, καὶ οὕτως ἐναλλάσσεται ὁ πρῶν ἐῖρμός τοῦ λόγου· συμφορὰ ὅς ἄν τύχῃ κακῆς γυναικός (Γν.)=εἴ τις τύχῃ, τὸ τυχεῖν.—*σκαῖόν τι δὴ τὸ χρῆμα γίγνεσθαι φιλεῖ, θεῶν ἀνάγκας ὅστις ἰᾶσθαι θέλει* (Εὐρ. *Δίκτ.* *Ἀποσπάσμ.*)=εἴ τις θέλει, τὸ θέλαιν.—*τὸ καλῶς ἄρξαι τοῦτ' ἐστὶν ὅς ἄν τὴν πατρίδα ὠφελῇσιν ὡς πλεῖστα, ἢ ἐκὼν εἶναι μὴδὲν βλάβῃ* (Θ. ζ', ιδ')=τὸ ὠφελῆσαι ἢ μὴδὲν βλάβῃ.

§. 52. Προσόμοια δὲ καὶ τὰ σωφρόνων ἀνδρῶν, οἵτινες τὰγαθὰ ἐς ἀμφίβολον ἀσφαλῶς ἔθερτο (Θ. Δ', 18) = σωφρόνων ἀνδρῶν ἔργον ἢ ἴδιον εἰ τινες, κτλ., ἢ = σωφρόνων ἀνδρῶν ἔργον ποιοῦσιν οἵτινες, κτλ. — παρτάπασι δὲ ἀπόρων ἐστὶ καὶ ἀμηχάνων καὶ ἀνάγκη ἔχομένων, καὶ τούτων πορηγῶν, οἵτινες ἐθέλουσι δι' ἐπιτορκίας τε πρὸς θεοὺς καὶ ἀπιστίας πρὸς ἀνθρώπους πράττειν τι (Ξ. Ἀρ. Β', ε', 21). — Οὕτω καὶ ἀπλῶς τε ἀδύνατον καὶ πολλῆς εὐηθείας ὅστις οἶται τῆς ἀνθρωπείας φύσεως ὀρμωμένης προθύμως τι πράξαι ἀποτροπὴν τινα ἔχειν (Θ. Γ', 45), ἐνθα ὁ Κρύγερος γενικὴν ἀπόλυτον δέχεται τὸ ὀρμωμένης.

§. 53. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ὅταν, τρεπομένου τοῦ λόγου ἐκ τοῦ πρᾶγματικοῦ εἰς τὸ χρονικὸν εἶδος, γίνηται μεταβολὴ τοῦ εἰρημοῦ· οὐδὲν ἄλλο, πλὴν ὅταν κείνῳ δοκῇ (Αἰσχ. Προμ. 258), ὅπερ ὀμνύω ἢ εἴη οὕτως ἐκφερόμενον· οὐδὲν ἄλλο, πλὴν ὅτι ἐκείνῳ δοκεῖ = τὸ ἐκείνῳ δοκοῦν, ἢ = οὐδέποτε ἄλλοτε, πλὴν ὅταν ἐκείνῳ δοκῇ. Καὶ ἀντιστρόφως δὲ ἐκ χρονικοῦ εἰς πρᾶγματικὸν εἶδος· καὶ ὅταν τις τὸν αὐτοῦ βίον τοῖς ἐχθροῖς καὶ τοῖς συκοφάντας διαρέμῃ, τοῦτ' ἐστὶ τὸ τὸν βίον ἀβιωτὸν βιοῦν (Λυσ. κατ' Ἀρδ. §. 31).

§. 54. Ἡ ἐφελξίς ἐπενεργεῖ καὶ ἐπὶ τῶν τοπικῶν σχέσεων. Ἐν τούτοις δηλ. τὸ πλῆρες τοῦ λόγου ἀπαρτίζεται ἐκ δύο, ἐκ τῆς ἐννοίας τοῦ ἐκεῖ ἢ ἐκεῖσε καὶ ὅπου ἢ ὅπουσε, ἐκ τῆς τοῦ ἐντεῦθεν ἢ ἐκεῖθεν καὶ ὅθεν ἢ ὁπόθεν· οὗ ἄν τις ἐαυτὸν τάξῃ, ἐνταῦθα δεῖ μένοντα κινδυνεύειν (Πλ. Ἀπολ. Σωκρ. 28). — ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου ἢ ὁρμῇ ἔσται, ὅθεν καὶ ἐκεῖνος ἐμὲ ἐπεδέξατο γυμνήν (Ἡρ. Α', 11). — ἐνθεν μ' ᾧδ' ἀνέστησεν μολεῖν ὁ κοίρανος (Σ. Κ. 1286), διότι τὸ ᾧδε = ἐνταῦθα, οὐχὶ = οὕτως, ὡς ἀλλαχοῦ· ὅθεν = ἐκ τοῦ βωμοῦ τοῦ θεοῦ.

§. 55. Τούτων δὲ παραλειπόμενον πολλάκις τὸ ἐν ὑπονοεῖται· μαχόμενοι δὲ οἱ πολέμιοι, καὶ ὅτη εἴη στενὸν χωρίον παρακαταλαμβάνοντες, ἐκώλυνον τὰς παρόδους (Ξ. Ἀρ. Δ', ε', 24). — ἐπεσθε (ἐκέῖσε), ὅπη ἄν τις ἡγήται (Θ. Β', 11). — φοβομένην ἄν μὴ ἡμᾶς ἀγάγοι, ὅθεν οὐχ οἶδόν τε ἔσται ἐξελεῖν (Ξ. Ἀρ. Α', γ', 17) = ἐκεῖσε ὅθεν.

§. 56. Δυνάμει δὲ τῆς ἐλξεως τὸ ἡγούμενον κῶλον λαμβάνει τὸ εἶδος τοῦ ἐπομένου ἢ ἀντιστρόφως βῆναι κείθεν ὅθεν περ ἤκει (Σ. Κ. 1227) = κείσε ὅθεν. — διεχομίζοτο (Ἀθηναίων τὸ κοινόν) εὐθὺς, ὅθεν ὑπεξέθερτο παῖδας καὶ γυναῖκας καὶ τὴν περιουσίαν κατα-

σκευήν (Θ. Α', 89)=ἐκεῖθεν ὅπη ἢ ὅπου.—ἐκ γῆς, ὅθεν προὔκειτ' ἀναζέουσι θρομβώδεις ἀφροί (Σοφ. Τρ. 701)=ἐκ γῆς ἐν ᾗ ἢ ἐνθα προὔκειτο.—καὶ ἄλλοσε, ὅτοι ἂν ἀφίκη, ἀγαπήσουσι σε (Πλ. Κρίτ. 45)=καὶ ἀλλαχοῦ ὅποι ἢ καὶ ὅποι ἄλλοσε ἂν ἀφίκη.

§. 57. Ἐκ τούτων ἐγεννήθησαν τὰ συνεπτυγμένῃ ἐννοίᾳ ἔχοντα· τὸν ἐκεῖθεν πόλεμον δεῦρο ἥξοντα (Δ. Ὀλ. Γ', 5')=τὸν ἐκεῖ πόλεμον ἐκεῖθεν δεῦρο ἥξοντα.—τῶν ἐκεῖθεν ξυμμάχων παραλαβῶν (Θ. Ζ', 26).—ὅπως εἴρωσι τοὺς ἐκεῖθεν ἐπιβοηθεῖν (Θ. Α', 62).—ἐπεχείρησαν διαφορῆσαι τὰνδοθεν (Δ. Εὐδουλ. ις').—τοῦτο δὴ τὸ κρεάδιον τῶν ἐνδοθέν τις εἰσενεγκάτω λαβῶν (Ἀρφ. Πλ. 227)=τῶν ἐνδον ὄντων ἐνδοθεν ἐλθὼν καὶ λαβὼν εἰσενεγκάτω. Οὕτω καὶ διὰ τοῦ αὐτόθεν· φιλονεικῶν μὲν ὁ αὐτόθεν (Θ. Ζ', 71)=ὁ ἐκ τῆς γῆς πεζὸς στρατὸς=ὁ ἐν τῇ γῇ στρατὸς τῶν Συρακουσίων, αὐτόθεν ἐκ τῆς γῆς φιλονεικῶν. Οὕτως (Θ. Γ', 7) ὑπὸ τῶν αὐτόθεν ξυμβοηθησάντων (ἴδε καὶ Θ. Β', 25. Δ', 129. Ε', 52, κτλ.).

§. 58. Εἰ δὲ εἰς πάντα ἐν γένει καὶ ἀνεξαίρετως τὰ εἰς θέν ἐπιβήματα ἐπικρατεῖ ἡ τοιαύτη σημασία τῆς ἐκ τινος ὁρμῆς, δι' ἣν γίνεται ἡ προεξηγηθεῖσα ἐφελξίς, ἢ πολλότατα κατήντησαν ἰσοδύναμα τοῖς ἰδίῳ πρωτοτύποις, τὸ κάτωθεν=κάτω, τὸ ἄνωθεν=ἄνω, κτλ, περὶ τούτων φιλονεικοῦσιν οἱ φιλόλογοι. Ζητεῖται, π. χ. ἂν τὸ οἱ κάτωθεν θεοὶ (Σ. Ἀρτ. 1070)=οἱ κάτω θεοὶ ἢ=οἱ κάτωθεν ἐνεργοῦντες· ἂν τὸ οἱ ἄνωθεν οἰωνοὶ (Σ. Ἡλ. 1058)=οἱ ἄνω οἰωνοὶ ἢ οἱ ἄνωθεν πρὸς τὰ κάτω, πρὸς τὴν γῆν, πετόμενοι. ἵνα ἐφαρμοσθῇ εἰς πολλὰ ἄλλα ἡ δευτέρα ἐκδοχή, πρέπει νὰ ἐννοηθῇ ἡ ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω ἢ ἀντιστρόφως κίνησις τῶν ἐμμάτων. Οὕτως ἤθελεν εἶναι τὸ (Σ. Φ. 28) ἄνωθεν ἢ κάτωθεν;—τοῦ πλοίου τὰ κάτωθεν (Δ. Φ. Β', 8'), ὁ κάτωθεν νόμος (Δημ. Ἀριστοκρ. Α', 5'), ὅπερ ἤθελεν εἶναι ὡς τὸ τῆς συνηθείας ὁ κάτωθεν ὑπογεγραμμένος, κάτωθεν δηλ. θεωρουμένου τοῦ γραμματος. ἵπάρχουσιν ὅμως καὶ χωρία ἄτινα καὶ πρωτότυπα σύστοιχα οὐκ ἔχουσι, καὶ τοιαύτην θεωρίαν δυσκόλως ἐπιδέχονται. Ἀλλὰ περὶ τούτων ἀλλαχοῦ.

§. 59. Συνηθεστάτη δὲ ἡ τοιαύτη ἐφελξίς ἐπὶ τῶν προθέσεων ἀπὸ καὶ ἐκ· διήρπαστο τὰ ἀπὸ τῶν οἰκιῶν ξύλα (Ξ. Ἀρ. Β', 6', 16)=τὰ ἐν ταῖς οἰκίαις ξύλα διήρπαστο ἀπὸ τῶν οἰκιῶν.—ἐφευγον οἱ ἀπὸ τῶν ἐν δεξιᾷ οἰκιῶν (Ξ. Ἀρ. Ε', 6', 24).—ἄρας τι τῶν ἀπὸ τῆς

τραπέζης (Θεόφ. Χαρ. Β')=il prend ensuite quelque morceau choisi de ce qui est servi sur la table (Κορ.).—*μὴ τοὺς ἐκ τῆς ρῆσου ἀναλάβωσιν.*—τοὺς ἐκ τῆς ρῆσου εἰς τὸ Ἑρατοῦ μετεκόμεσαν (Θ. Γ', 79).—οἱ Πλαταιῆς τὰ ἐκ τῆς χώρας κατὰ τάχος ἐσεκομίσατο (Θ. Β', 5).—οἱ ἐκ τοῦ πλοίου σύσκηνοι (Ξ. Ἀρ. Ε', ζ', 15).—ἀπολωλεκώς ἅπαντα τὰ ἐκ τῆς οἰκίας (Ἀρφ. Π.Ι. 857).—*ξυνεπύχοντο δὲ καὶ ὁ ἄλλος ὄμιλος ὁ ἐκ τῆς γῆς* (Θ. Σ', 32)=ὁ ἐν τῇ γῇ ὢν ἐκ τῆς γῆς ἡ αὐτόθεν ξυνεπύχοντο.

§. 60. Τοιοῦτον καὶ τὸ (Ξ. Ἀρ. Α', β', 18) ἦτε Κίλισσα ἔφυγεν ἐκ τῆς ἀρμαμάξης, καὶ οἱ ἐκ τῆς ἀγορᾶς καταλιπόντες τὰ ὦρια ἔφυγον· ἔνθα τὸ μὲν δευτερον προφανώς=καὶ οἱ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἔφυγον ἐκ τῆς ἀγορᾶς· δυσκόλως δὲ δυνατόν εἶπεν ὅτι καὶ ἡ Κίλισσα καταλιποῦσα τὴν ἀρμαμάξαν ἔφυγε· διότι εὐκολώτερον ἡδύνατο φεῦγειν ἐπὶ τῆς ἀρμαμάξης ἐλαύνουσα· ὅθεν ἐκληπτέον=ἔφυγεν ἐκ τῆς θέσεως τῆς ἀρμαμάξης, ἐκ τοῦ τόπου ἔνθα ἵστατο ἡ ἀρμαμάξα. Ταῦτα ὁ Κρύγερος, ὁρθῶς βέβαια, οὐκ ἔστιν ὅμως πάντῃ ἀδύνατον ἴσως νοῆσαι ὅτι ἐκ τῆς ἀρμαμάξης, ὑπὸ βοῶν ἐλκομένης, ἔφυγεν ἐφ' ἵππου.

§. 61. Οὐδὲ ἡ παρὰ καὶ ἡ περὶ μένουσι τοῦ τοιοῦτου πάντῃ ἐλεύτερι· ὅστις δ' ἀφικνεῖτο τῶν παρὰ βασιλείας πρὸς αὐτόν (Ξ. Ἀρ. Α', α', 5)=ὅστις τῶν παρὰ βασιλεῖ ὄντων παρὰ βασιλείας ἀφικνεῖτο.—*ἐξήγγελλον γάρ τινες τῶν παρὰ Τισσαφέρους Ἑλλήνων* (Ξ. Ἀρ. Β', δ', 24).—οἱ παρ' Ἀρμίου (Ξ. Ἀρ. Β', β', 1).—τὰ παρ' Ἐγεσταίων (Θ. Σ', 22).

§. 62. Οὕτω καὶ τὰ περὶ δίκης (Πλ. Φαίδ. 58).—τὰ περὶ τοῦ φρουρίου (Ξ. Κ. Π. Ε', γ', 26).—τὰ περὶ Προξένου (Ξ. Ἀρ. Β', ε', 37).—τὰ περὶ τοῦ Ἑτεορίκου (Ξ. Ἑλλ. Ζ', θ', 1), κτλ. Ταῦτα, ἵνα ὁμοιάσωσι τοῖς προηγουμένοις, πρέπει νὰ ἐκληφθῶσιν=τὰ ἐν τῇ δίκῃ γινόμενα καὶ τὰ περὶ δίκης πυθέσθαι, τὰ τῷ Προξένῳ συμβάντα καὶ τὰ περὶ Προξένου. Ἀλλ' εὐκολώτερον ἐν τούτοις δυνατόν ἐννοῆσαι τὰ λεγόμενα· ὁ δὲ Εἰνδόρφιος εἰς τὴν τοιαύτην ἐφελξιν ἀνάγει καὶ τὸ τοῦ Πλάτωνα ἐν ἀρχῇ τοῦ Τιμαίου, ἔνθα ἐρωτηθεὶς ὑπὸ Σωκράτους ὁ Τίμαχος διὰ τί ἔλειπεν ὁ τέταρτος τῶν χθὲς δαιτυμόνων (? ὁ Πλάτων), ἀποκρίνεται ὅτι ἀσθένεια συμπεσοῦσα ἐκώλυεν αὐτόν, ὁ δὲ Σωκράτης ἐρωτᾷ· οὐκοῦν σὸν τῶνδ' ἐργον καὶ τὸ ὑπὲρ τοῦ ἀπόντος ἡγεπληροῦν μέρος; Τοῦτο δὲ ἐννοεῖ, ὡς φαίνεται, ὁ

Εἰνδόρφιος=τὸ μέρος τοῦ ἀπόντος ὑπὲρ τοῦ ἀπόντος· c' est donc à toi et à ceux-ci de remplir la place de l' absent.

§. 63. Τὸ πρᾶσθολικὸν ὥσπερ συντάσσεται ὁμαλώτερον κατὰ τὸ ῥήμα εἰς δ' ἀναφέρεται· καὶ στρεπτόν δὲ ἐφόρει καὶ ψέλλια καὶ τᾶλλα, ὥσπερ (φοροῦσιν) οἱ ἄριστοι Περσῶν (Ξ. Ἀρ. Α, ή, 29). Ἀλλὰ καὶ τοῦτο δυνάμει τῆς ἑλξεως ἀφομοιοῦται πρὸς τὸ ἄλλο κῶλον· πρὸς ἄνδρας οὐκ ἀπολέκτους ὥσπερ καὶ ἡμᾶς (Θ. Ξ', 68).—οἶμαι. τοὺς νεωτέρους πυρθάνεσθαι ὥσπερ καὶ ἐμέ (Ἀντιφ.).—καὶ νῦν τοὺς Ἀθηναίους οὐχ ἐκάς, ὥσπερ ἐκεῖνον, ἀλλ' ἐγγὺς ὄντας περιορᾷτε (Θ. Α, 69)=οὐχ ἐκάς ὄντας, ὥσπερ ἐκεῖνος ἦν.

§. 64. Ἄλλο εἶδος ἐφέλξεως, ἐκτὸς τούτου τοῦ ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν, γίνεται ἐπὶ τῶν προεξηγηθέντων εἰδικῶν λόγων, ὅταν ἦναι μὲν τὰ δύο κῶλα τοῦ λόγου κεχωρισμένα, καὶ ὅχι εἰς ἓν συγχωνευμένα, ὡς ἡ φύσις τῆς ἐφέλξεως ἀπαιτεῖ, ἀλλὰ ἡ πτώσις, ἥτις ἔπρεπε νὰ ἦναι ὑποκείμενον τοῦ διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι ἡ ὡς ἐκφερομένου κώλου, μεταφέρηται εἰς τὸ πρῶτον κῶλον ὡς ἀντικείμενον τοῦ ἐν αὐτῷ ῥήματος· ἔργων δημοκρατίαν ὅτι ἀδύνατόν ἐστιν ἐτέρων ἄρχειν (Θ. Γ', 37).—λέγουσι δ' ἡμᾶς ὡς ἀκίνδυνον βίον ζῶμεν κατ' οἴκους (Εὐρ. Μηδ. 248)=λέγουσιν ὡς ἡμεῖς ἀκίνδυνον βίον ζῶμεν.—εἰ βούλεσθ' ἀκοῦσαι τήνδ' ὅπως ἀπώλετο (Ἀρφ. Εἰρ. 604). Ἐνταῦθα ἀνάγεται καὶ τὸ τὴν γῆν ὁπόση ἐστὶν εἰδέναι (Ξ. Ἀπ. Δ', ζ', 2).

§. 65. Ὡς δὲ τὸ τελευταῖον (§ 64) εἶναι διάφορον τῶν δύο προεκτεθέντων εἰδῶν τῆς ἐφέλξεως, οὕτω πάλιν διάφορον τούτου εἶδος εἶναι ὅταν ἡ ἀπρόσωπος σύνταξις τῶν ἀπαρεμφάτων τρέπηται εἰς προσωπικὴν· πρέπων ἔργος πρὸ τῶνδε φωνεῖν (Σ. Τ. 9)=πρέπει· σε πρὸ τῶνδε φωνεῖν.—οὐ προσήκομεν κολάζειν τοῖςδε, ἀλλὰ Φωκῶν γῇ (Εὐρ. Ὀρ. 869)=οὐ τούτοις προσήκει κολάζειν ἡμᾶς, ἀλλὰ τῇ Φωκῶν γῇ.

§. 66. Ὡσαύτως ἐγὼ δίκαιός εἰμι τῶνδ' ἀπηλλάχθαι κακῶν (Σ. Ἀρτ. 400)=δίκαιόν ἐστιν ἐμέ.—καὶ σὺ οὖν ἡμῖν δίκαιος εἰ ἀντιχαρίζεσθαι (Ξ Κ. Π. Δ', α, 20). Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ἀξίος, ἀναγκαῖος, δηλός, ἀδελός καὶ τῶν τοιούτων· ἐστὶ δὲ ἐκεῖνο οὐκ ἀδελός ἐρῶν (Δ. Μειδ. ιθ')=οὐκ ἀδελόν ἐστιν ἐκεῖνο αὐτὸν ἐρεῖν· καὶ τοῦτο διὰ τὴν συγγένειαν αὐτῶν πρὸς τὰ ἀπρόσωπα (σ. 103, §. 30), καὶ

διὰ τὴν κλίσιν ὥσως τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸ προτιμᾶν, ὅπου ἔνεστιν, ἔμφυχον ὑποκείμενον (σ. 75, §. 11). Κατὰ μίμησιν δὲ καὶ τὰ οὖ-
 πουν γέλως ἡδιστος εἰς ἐχθροὺς γελᾶν (Σ. Αἷ. 79);=οὐχ ἡδιστόν
 ἐστὶν εἰς ἐχθροὺς γελᾶν;—ἐνθυμουμένους ὅτι ἡμῖς βίος βιώται
 κρείττω ἀλύπως ἐστὶν ἢ διπλάσιος λυπούμενῳ, ὥσπερ αὐτός (Λυσ.
 κατ' Ἀνδοκ. §. 32).

§. 67. Ἐφελξίς ἐπικρατεῖ καὶ εἰς τὴν ἐπὶ ταῦτοπροσωπίας σύν-
 ταξιν τοῦ ἀπκρεμφάτου· Ἀλέξανδρος ἔφασκεν εἶναι Διὸς υἱός.
 Ὡσαύτως ἐπὶ τῶν ἐδέοντο αὐτοῦ εἶναι προθύμουν. — ἐξεστὶ μοι γε-
 νέσθαι εὐδαίμονι.—Δημοσθένης σεμνύνεται τῷ γραφεὶς ἀποφν-
 γεῖν, κτλ' διότι τὸ προτασσόμενον ὑποκείμενον ἢ ἀντικείμενον ἐφέλ-
 κει καὶ συσχηματίζει πρὸς ἑαυτὸ τὸ ἐπόμενον (ἴδε σ. 99, §. 14 καὶ
 ἀνωτέρω §. 37). Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ μετοχῆς· Πανὼν γούρ ὧδε κάλ-
 λιον Παρεῖν (Εὐρ. Ὀρ. 779)=κάλλιον τὸ θανεῖν σε ὧδε.

§. 68. Καὶ ἐπὶ τούτων μὲν φαίνονται δύο κῶλα τοῦ λόγου, εἴτε
 καθ' ὅλου (§. 41—45), εἴτε κατὰ μέρος (§. 64), ἐνούμενα διὰ τῆς
 ἐφέλξεως. Ἀλλ' ἡ δύναμις αὐτῆς ἐκτείνεται καὶ εἰς λόγον ἐξ ἑνὸς
 μόνου κώλου συγκεείμενον. Γίνεται δὲ τοῦτο μετὰ τῶν ῥημάτων εἴ-
 ναι, γίγνεσθαι, καλεῖσθαι, ὅταν ἐφελκόμενα ὑπὸ τοῦ κατηγορουμέ-
 νου τίθωνται μᾶλλον κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτοῦ ἢ κατὰ τὸν τοῦ ὑπο-
 κειμένου, ὡς ἡ κοινὴ χρῆσις ἀπαιτεῖ· τὸ μῆκος τοῦ ὀρύγματος ἐπὶ τὰ
 στάδιοι εἰσι (Ἡρ.).—αἱ Θῆβαι Αἰγυπτὸς ἐκαλέετο (Ἡρ. Β', 15).—
 Χάριτες δ' ὁμοίως κέκληται γῶος εὐκλεῆς (Αἰσχ. Χ. 318)=ὁ γῶος
 κέκληται Χάριτες.

§. 69. Καὶ ἐπὶ πολλῶν ἄλλων περιστάσεων παρατηρεῖται ἡ δύ-
 ναμις τῆς ἐφέλξεως, αἵτινες ὅμως δυνατόν νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τὴν γε-
 νικὴν ταύτην περίστασιν· Ὅπου καὶ ὁσάκις ἡ δύναμις τοῦ ἡγουμέ-
 νου ὑπερισχύουσα ἐφέλκει πρὸς ἑαυτὸ καὶ συσχηματίζει κατὰ τι
 τὸ ἐπόμενον, ἢ ἀντιστρόφως τὸ αὐτὸ ποιεῖ ἡ δύναμις τοῦ ἐπομένου
 πρὸς τὸ ἡγούμενον, καὶ οὕτω μεταβάλλεται ἡ φυσικωτέρα τοῦ λό-
 γου πλοκή, ὑπάρχει ἑλξίς ἢ ἐφέλξίς, τείνουσα εἰς τὸ καταστήσαι
 τὸν λόγον μᾶλλον συντεταμένον καὶ ἀπρητισμένον, δεικνύουσα καὶ
 διὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ σχήματος τὴν ἐν ταῖς ἐννοαῖς ὑπάρχουσαν ἐνότητά.

§. 70. Τοῦ ιδιώματος ἢ σχήματος τούτου παρὰ τοῖς Ἕλλησι
 γραμματικοῖς ὄνομα γενικὸν δὲν εὐρίσκεται, διαφόρως ἀποκαλοῦσι
 (ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α.)

τάς κατὰ μέρος περιστάσεις αὐτοῦ, ἐμοὶ τοῦλάχιστον δὲν εἶναι γνωστόν. Ἰπάρχει ἡ λέξις ὑπαλλογή, σχῆμα δηλοῦσα ἐν ᾧ τὸ ἐπίθετον, ἀντὶ νὰ συμφωνήσῃ πρὸς τὸ κύριον καὶ κατάλληλον οὐσιαστικόν, συμφωνεῖ πρὸς ἄλλο ἐξ αὐτοῦ ἐξαρθρώμενον, οἷον κυνὸς λαχαίνης ὡς τιρκος εὐρινος βάσις (Σ. Αἷ 8), ἐν ᾧ κυρίως οὐχὶ ἡ βάσις ἦτοι πορεία, ἀλλὰ ὁ κύων ἐστὶν εὐρινος, ἦτοι εὐόσφρητος· οὕτω καὶ λευκοπήχεις κτύπους χερσῶν (Εὐρ. Φ. 1360), ἐν ᾧ κυρίως αἱ χεῖρές εἰσι λευκοπήχεις, κτλ· τοιοῦτον καὶ τὸ (Ἀρφ. Εἰρ. 155) χρυσοχάλινον πάταγον ψαλίω=χρυσοχάλινων ψαλίων πάταγον, καίπερ ἀντιλέγοντος τοῦ Βολίου (Bolhe). Ἀλλὰ, ὡς ἕκαστος βλέπει, τὸ ὄνομα τοῦτο ἤθελε περιλάβει μόνον μέρος τῆς εὐρυτέρας ἐφέλξεως. Οἱ Ῥωμαῖοι γράμματικοὶ καὶ οἱ νεώτεροι φιλόλογοι ὀνομάζουσι τὸ σχῆμα τοῦτο attractionem, εἰλεῖν, ἐφελεῖν ἢ ἐφέλκυσιν, κατὰ τὸν μακαρίτην Κούμαν. Εἰσὶ δὲ τῶν νεωτέρων καὶ φιλόλογοι, ὡς ὁ Κρύγερος, οἵτινες, εἰς τὴν ἀφομοιωματικὴν δύναμιν τούτου ἀποβλέποντες, προτιμῶσι τὸ ὄνομα ἀφομοίωσις (assimilatio) ἢ πρόληψις (anticipatio), πάντη ἀνοίκειον καὶ ἀνάρμοστον εὐρίσκοντες τὸ πρῶτον.

§. 71. Ἐστὼ δὲ τὸ ὄνομα ὁποιονδήποτε, ὑπὸ τὸ ἰδίωμα τοῦτο πρέπει νὰ ἀναχθῇ καὶ ἡ μετάθεσις τῶν λέξεων, τὴν ὁποίαν ἰδιαιτέρον σχῆμα ὀρίζει ὁ Βουττμᾶννος. Ἐστὶ δὲ μετάθεσις ἡ ἐκ τῆς οἰκείας εἰς ἄλλην θέσιν μετατόπισις τινος λέξεως, γινομένη διὰ πολλοὺς λόγους· παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελοῦσῃ (Ὀδ. Ε', 155).—αἰσχύνων πόλιν τὴν αὐτὸς αὐτοῦ.—ἐν ἄλλοτε ἄλλῃ=ἄλλοτε ἐν ἄλλῃ.

§. 72. Εἰς τὴν μετάθεσιν ἀνάγεται καὶ τὸ Ὑπερβατὸν Σχῆμα λεγόμενον, verbi transgressio παρὰ Ῥωμαίοις, ὅπερ δύο λέξεις εἰς μίαν ἔννοιαν ἀνηκούσας διαχωρίζει μεσολαβήσῃ ἄλλων λέξεων· ἀλλ' ἀπερύκει καὶ Ζεὺς κακὰν καὶ Φοῖβος Ἀργείων γάτιν (Σ. Αἷ. 187), ἔνθα τὸ κακὰν χωρίζεται ἐκ τοῦ γάτιν εἰς ὃ ἀνήκει.—καὶ προσαναγκαστέον τὴν τοῦ ἀγαθοῦ εἰκόνα ἦθους ἐμποιεῖν τοῖς ποιήμασιν (Πλ. Πολ. Γ', 401);—ἄξιῳ μηδεμίαν μοι διὰ τοῦτο παρ' ὑμῶν ὀργὴν γενέσθαι (Δ. Φ. Γ', β').—σπείρουσι δ', ἡ τῷ ζῶσι, Δήμητρος στάχυν (Εὐρ. Κύνκλ. 121); Παράδοξον δὲ ὑπερβατὸν προθέσεων εὐρίσκει ὁ Βουττμᾶννος ἐν τῷ (Σ. Φ. 668) ἐξεπεύξασθαι ἀντὶ ἐπεξεύσασθαι=ἐπὶ τινι εὐξασθαι, ὅπερ ἀνύπαρκτον.

§. 73. Εἰς τὸ ὑπερβατὸν ἀνάγουσι καὶ τὰ ἐπόμενα· λέγοντι δ' ἐν

καὶ θαλάσσης (Πίνδ. Ὀλ. Β', 28)=καὶ ἐν θαλάσσῃ.—ἡ δ' ἔχοντες σοφοὶ καὶ πολίταις ἔδοξαν ἔμμεν (Πίνδ. Ὀλ. Ε', 16)=καὶ σοφοὶ ἔδοξαν εἶναι.—ἐξηγησάμενος πᾶσαν καὶ ἐπιδέξας τὴν Ἑλλάδα τοῖσι Πέρσῃσι (Ἡρ. Γ', 135).—ἤξειν αὐτῷ σὲ πολὺ Ἀράσπου ἄνδρα καὶ πιστότερον καὶ ἀμεινότερον (Ξ. Κ. Π. Γ', δ', 8).—οἶμαι οὖν πολὺ ἂν τὴν κατασκευὴν μοι λαμπροτέραν φανῆναι (Ξ. Συμπ. Α', δ').

§. 74. Ὡς δὲ τὰ ὅμοια ἢ καὶ τὰ ἀντίθετα ἀναδεικνύονται καλλιώτερον ἀλλήλοις παρακείμενα· ποικίλῃ ποικίλους (Πλ.).—τὴν αὐτὸς αὐτοῦ.—παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελούσῃ, κτλ' οὕτω διὰ τοῦ ὑπερβατοῦ χωριζομένη ἡ λέξις ἐκ τῆς οἰκείας θέσεως ἐλκύει μᾶλλον τὴν προσοχὴν τοῦ ἀναγνώστου πρὸς τὴν δι' αὐτῆς παρισταμένην ἔννοιαν.

§. 75. Πολλάκις μὲν καὶ ἡ μετὰθεσις καὶ τὸ ὑπερβατὸν φέρουσιν εὐφωρίαν, καὶ ἐξαίρουσιν, ὥς εἵπομεν, τὴν ἔννοιαν· ἀλλὰ καὶ δυσκολίαν φέρουσιν ἄλλοτε διὰ τὸν χωρισμὸν τῶν οἰκειῶν καὶ τὴν μετατόπισιν· ἔχεις πάλαι ὧν ἐπεθύμεις (Θεόφρ. Ι', 17)=ἔχεις ὧν ἐπεθύμεις πάλαι. Πρὸς τοῦτο παραβάλλουσι τὸ τοῦ Ἀριστοφάνους (Νεφ. 1315) οἶμαι γὰρ αὐτὸν αὐτίχ' εὐρήσειν ὕπερ πάλαι ποτὲ ἐζήτηι.—περὶ γὰρ τίς αὖ μᾶλλον πολλάκις τις τοῦν ἔχων χαίροι λέγων καὶ ἀκούων (Πλ. Πολ. Β', 358);=πολλάκις λέγων καὶ ἀκούων.

§. 76. Ὅτι τὸ ὑπερβατὸν φέρει δυσκολίαν πρὸ πολλοῦ περὶ τήρησεν ὁ συγγραφεὺς τῆς πρὸς Ἀλέξανδρον Ρητορικῆς (Κεφ. λα'). «Σαφῶς μὲν δηλώσωμεν... ἀπὸ μὲν τῶν πραγμάτων, ἐὰν μὴ ὑπερβατῶς αὐτὰ δηλώμεν, ἀλλὰ τὰ πρῶτα πραχθέντα, ἢ πραττόμενα, ἢ πραχθησόμενα, πρῶτα λέγωμεν, τὰ δὲ λοιπὰ ἐφεξῆς τάττωμεν· ἀπὸ δὲ τῶν ὀνομάτων, ἐὰν μὴ ὑπερβατῶς αὐτὰ τιθώμεν, ἀλλ' αἰεὶ τὰ ἐχόμενα ἐξῆς τάττωμεν.» Ἐνίστε δὲ δι' αὐτοῦ ἀναγκάζονται πολλάκις νὰ ἐξηγήσωσι χωρίον, ἄτοπον ἄλλως ἢ δύσκολόν τι παριστῶντα. Εἰς τὸ ὑπερβατὸν ἠνυχάσθη ὁ Πλάτων νὰ προστρέξῃ ἵνα ὑπερασπίσῃ τὸ ὑπὸ τοῦ Πρωταγόρου καταδικαζόμενον περιώνυμον χωρίον τοῦ Σιμωνίδου· ἄνδρα ἀγαθὸν μὲν ἀλαθέως γενέσθαι χαλεπόν (Ιστορ. Ἑλλήν. Ποιητ. κτλ.).

§. 77. Διὰ τῆς μεταθέσεως γίνεται καὶ τὸ Χιαστὸν Σχῆμα λεγόμενον, καθ' ὃ δύο σχετικὰ κῶλα τοῦ ἐπομένου λόγου τίθενται

κατὰ τάξιν ἐναντίαν τοῦ ἡγουμένου, ὥστε τὸ ἀντίθετον παράκειται εἰς τὸ ἀντίθετον· οὕτω, π. χ. εἰς τὸ τοῦ ποιητοῦ οἰμωγὴ τε καὶ εὐχολὴ πέλει ἀνδρῶν ὀλλύρων τε καὶ ὀλλυμένων (ἰλ. Δ, 450), οὔτε τὸ ὀλλύρων ἀναφέρεται εἰς τὸ προταχθὲν οἰμωγὴ, οὔτε τὸ ὀλλυμένων εἰς τὸ ἐπιταχθὲν εὐχολή· διότι ἡ μὲν οἰμωγὴ εἶναι τῶν ὀλλυμένων, ἡ δὲ εὐχολὴ τῶν ὀλλύρων· ὅθεν ἡ κανονικωτέρα πλοκὴ ἦτον ὀλλυμένων τε καὶ ὀλλύρων.

§. 78. Λέγεται δὲ χιαστόν, διότι ἡ ἀληθὴς θέσις τῶν κώλων παρίσταται διὰ τοῦ γράμματος Χι, σταυροειδῶς ἀναγινωσκομένων

οἰμωγὴ X εὐχολὴ
ὀλλύρων X ὀλλυμένων

Τὸ αὐτὸ δὲ καλεῖται καὶ χιασμός. Διάφορα τούτου παραδείγματα ἴδε παρ' Ἰσοκράτει, σημειούμενα ὑπὸ Κοραῆ (ἰς Β', σ. 17. 43. 67. 293).

§. 79. Ὡσαύτως διὰ τῆς μεταθέσεως γίνεται καὶ τὸ λεγόμενον *Πρωθύστερον Σχῆμα*. Καλεῖται δὲ οὕτως ἐκείνη τοῦ λόγου ἡ πλοκὴ, καθ' ἣν προτάσσεται εἰς τὸν λόγον τὸ φύσει ὕστερον καὶ ἐπιτάσσεται τὸ φύσει πρότερον· ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ' ἄρξομαι (ἰλ. Ι, 97).—ὥς σὺ μὲν κλύης, ἐγὼ δὲ φράζω (Σ. Φ. 25).—οἰκτροτάτα θοινάματα καὶ σφάγια γενναίων τέκνων (Εὐρ. Ὀρ. 812). Οὕτως ἐκλαμβάνουσι καὶ τὸ (Εὐρ. Φ. 21) ὁ δ' ἡδονῇ δοὺς εἷς τε βακχεῖον πεσών=κάτοινος ἔδωκεν (ἐαυτὸν) τῇ ἡδονῇ.

§. 80. Τοιαῦτα καὶ τὰ (Ξ. Ἀπομν. Γ', ἐ, 10) τὴν Ἐρεχθέως γε τροφὴν καὶ γένεσιν, κατὰ μίμησιν τοῦ ὁμηρικοῦ Ἀθήνη θρέψε, τέκε δὲ ζείδωρος Ἀρουρα (ἰλ. Β. 547. Ἰδε καὶ Ὀδ. Μ. 134).—ἐμπιεῖν καὶ φαγεῖν (Ξ. Κ. Π. Ζ', α, 1).—πιόντα ἢ φαγόντα (Πλ. Πρωτ. 314), καίπερ προηγηθέντος σιτία καὶ ποτὰ πριάμενον. Εἰς τοῦτο τὸ σχῆμα ἀνάγει ὁ Κρύγερος καὶ τὸ (Θ. Η, 88) καὶ ὁ μὲν ἄρας εὐθὺ τῆς Φασήλιδος καὶ Καῦνου ἄνω τὸν πλοῦν ἐποιεῖτο· διότι βέβαια ἡ Καῦνος προηγεῖται τῆς Φασήλιδος τῷ πρὸς ἀνατολὰς βαίνοντι· τοὐναντίον δὲ ἐν τῷ (Θ. Η, 108) ἀπὸ τῆς Καῦνου καὶ Φασήλιδος εἰς τὴν Σάμω.

§. 81. Ἀλλ' ἐν τούτοις ἔστι σημειῶσαι ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ ἀναγκάσῃ τὸν νοῦν νὰ προτάξῃ τὸ ἐν ἢ τὸ ἄλλο, νὰ θεωρήσῃ τὸ δένδρον ἐκ τῆς ῥίζης ἢ ἐκ τῆς κορυφῆς, τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῆς γεννήσεως ἢ ἐκ τῆς τελευτῆς. Διὰ τοῦτο οὐδὲ εἰς τὸ (Ξ. Κ. Π. Δ', β', 22)

νυκτερεῦσαι καὶ δειπνῆσαι καὶ βιοτεύειν εἶναι ἀνάγκη νὰ προταχθῇ τὸ δειπνῆσαι, ὡς πολλοῖς ἔδοξεν.

Δ'. Περὶ Ἀνακολούθου καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸ ἀναγομένων
Σχημάτων.

§. 82. *Ἀνακόλουθον* καλεῖται ἐκείνη τοῦ λόγου ἡ πλοκὴ ἥτις, ἐκτρεπομένη τοῦ κατὰ φύσιν καὶ ἀκριβοῦς εἰρμοῦ τῆς ἀρχισθείσης σειρᾶς, ἐκφέρει τὸ τέλος διάφορον παρὰ τὴν ἀρχήν. *Ἀνακόλουθον* εἶναι παρ' ἡμῖν, μεταξὺ ἄλλων, τὸ ἐγὼ διὰ ταῦτα δὲν με μέλει· διότι ἀρχίσας ὁ λόγος διὰ τοῦ ἐγὼ, ἐπὶ σκοπῷ νὰ ἀκολουθήσῃ διὰ καταλλήλου ῥήματος, δὲν φροντίζω ἢ τοιούτου τινός, μεταβάλλεται ἀκολούθως, ὡς εἰ, ἀντὶ ἐγὼ, ὑπῆρχεν ἐμέ.

§. 83. Τὸ *ἀνακόλουθον* εἶναι τὸ ἀντίστροφον τῆς ἐφέλξεως· διότι, ἐν ᾧ αὕτη τείνει νὰ συγχωνεύσῃ τὰ δύο εἰς ἓν, τρέπουσα, π. χ. τὸ ὄργας ἄφες, ἃς ἔχεις, εἰς τὸ ἃς ἔχεις ὄργας ἄφες, ἐκείνο χωρίζει τὸ ἓν εἰς δύο. Οὕτως εἰς τὸ τοῦ Πλάτωνος ἀποβλέψας πρὸς τοῦτον τὸν στόλον ἔδοξέ μοι πάγκαλος εἶναι (Ν. Γ', 686), ἡ μία ἔννοια τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ ἐκφέρῃ ὁ λόγος, κατὰ σειράν ὁμαλήν· ἀποβλέψαντί μοι ἔδοξεν ἢ ἀποβλέψας ἡγησάμην, κτλ, χωρίζεται διὰ τοῦ ἀνακολούθου εἰς δύο· 1. ἀποβλέψας, κτλ· 2. ἔδοξέ μοι, κτλ.

§. 84. Ἐπίσης ἐκτεταμένη καὶ ποικίλη εἶναι ἡ χρῆσις τοῦ ἀνακολούθου ἐν τῇ ἐλληνικῇ συντάξει, ὡς ἡ τῆς ἐφέλξεως, κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους γινομένων ἀμφοτέρων, ἰδιαιτέρων ποιημάτων καὶ περὶ τοῦτου γραφέντων.

§. 85. Καὶ πρῶτον μὲν γίνεται τὸ ἀνακόλουθον ἐν τῇ ἐλληνικῇ συντάξει ὅταν, ἀρχίζων ὁ λόγος δι' ὀνομαστικῆς, ἀντὶ νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ κατάλληλον ῥῆμα εἰς ὃ ἔπρεπε ν' ἀποδοθῇ, τρέπεται εἰς ἀλλοῖαν σειράν, ὡς εἰ ὑπῆρχε δοτική, καθάπερ εἶναι τὸ ἀνωτέρω χωρίον τοῦ Πλάτωνος (§. 83), τὸ τοῦ Ξενοφῶντος βουλευόμενος (ὁ Κύρος) κατὰσκοπὸν τινα πέμψαι, ἔδοξεν αὐτῷ ἐπιτήδειος εἶναι ὁ Ἀράσπας εἰλθεῖν ἐπὶ τοῦτο (Ξ. Κ. Π. Γ', α', 31), καὶ πολλὰ ἄλλα τοιαῦτα.

§. 86. Εἰς τὸ τοιοῦτον ἀνακόλουθον ἀνάγονται ἐν μέρει καὶ αἱ ἀπόλυτοι ὀνομαστικαί· διότι καὶ ἐν αὐταῖς ἀρχόμενος ὁ συγγραφεὺς τοῦ λόγου δι' ὀνομαστικῆς καὶ προβαίνων μέχρι τινός, κατ' αὐτὴν

τὸν εἰρμόν, πρᾶξι τῶν αὐτὸν μετέπειτα, λαμβάνει ἄλλον, δι' οὗ, γρχμ.ατικῆς ἀκαταλληλίας γινομένης, ἡ ὀνομαστικὴ μένει ἄνευ ῥήματος, ἐκκρεμῆς καὶ ὄντως ἀπόλυτος· μέλλων δὲ πέμπειν μ' Οἰδίπου κλεινός γόνος, ἐν τῷδ' ἐπεστράτευσαν Ἀργεῖοι πόλιν (Εὐρ. Φ. 290).

§. 87. Δεύτερον δὲ γίνεται τὸ ἀνακόλουθον, τρεπομένου τοῦ κώλου ἀντιθέτως, ἢ ἐν τῷ προηγουμένῳ, ἀρχίζοντος δηλ. τοῦ λόγου διὰ δοτικῆς καὶ τελευτῶντος εἰς ὀνομαστικὴν καὶ τοῖς Συρακούσίοις κατὰ π.ληξιν οὐκ ὀλίγη ἐγένετο, . . . ὁρῶντες, κτλ. (Θ. Ζ', 42). Ὡς δὲ τὸ ἀνωτέρω εἶναι=βουλομένῳ τῷ Κύρῳ ἔδοξε, κτλ. οὕτω τοῦτο εἶναι=οἱ Συρακούσιοι κατεπλάγησαν ὁρῶντες. Προῆλθε λοιπὸν ἐν τούτοις τὸ ἀνακόλουθον ἐκ τῆς κατὰ τὴν ἔννοιαν καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν λέξιν συντάξεως (ἴδε καὶ Θ. Γ', 36. Ξ', 24. 61. Ζ', 42. 70).

§. 88. Διὰ τῆς κατ' ἔννοιαν ἥτοι διὰ τῆς κατὰ τὸ ροούμενον ἢ σημαυρόμενον συντάξεως γεννᾶται τὸ ἀνακόλουθον καὶ ἐν τῷ τὰ περὶ Πύλον ὑπ' ἀμφοτέρων κατὰ κράτος ἐπολεμεῖτο Ἀθηναῖοι μὲν δυοῖν ρεοῖν ἐναντίαιρ αἰετὴν ῥῆσον παραπ.λέοντες τῆς ἡμέρας, Πελοποννησίοι δ' ἐν τῇ ἡπείρῳ στρατοπεδεύμενοι καὶ προσβολὰς ποιοῦμενοι τῷ τείχει (Θ. Δ', 23), ὥς εἰ προὔπῃρχεν ἀμφοτέρω ἐπολέμουν· οἱ μὲν . . . οἱ δέ . . . κτλ. (ἴδε καὶ Θ. Ε', 70. Ἡρ. Η', 74).

§. 89. Ἀνακόλουθος εἶναι βέβαια καὶ ἡ πλοκὴ ἐπὶ τῶν παραβολικῶν λόγων, ὅταν τὸ ῥῆμα, ἀντὶ νὰ συμφωνῇ πρὸς τὸ κύριον κῶλον, διὰ τῆς ἑλξέως φέρηται πρὸς τὸ διὰ τοῦ ὥσπερ ἀρχόμενον· ὅσοι ὥσπερ καὶ ἡμεῖς ὑπ' Ἀθηναίων ἐπιβου.λευόμεθα (Θ. Α', 82). — ἢν οἱ ἡγεμόνες ὥσπερ νῦν ὑμεῖς διαγνώμονας ποιήσησθε (Θ. Γ', 67). Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ συγκρίσεων ἥπερ (τύχη) αἰετὶ βέλτιον ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεθα (Δ. Φ. Α', ε).

§. 90. Καὶ κατὰ πολλοὺς ἄλλους τρόπους γίνεται τὸ ἀνακόλουθον, εἴτε ῥήματος τιθεμένου ὅπου ἔπρεπε, κατὰ τὰ προηγούμενα, νὰ ἦναι μετοχή, εἴτε διὰ πολλῶν παρενθέσεων διακοπτομένου τοῦ λόγου καὶ οἷον λησμονουμένης τῆς πρώτης σειρᾶς, κτλ. ὥστε, ὡς ὀπυδηῖποτε τὸ ἐπόμενον ἐνεργοῦν εἰς τὸ ἡγούμενον συµμεταβάλλει αὐτὸ κατὰ τι ἢ, ἀντιστρόφως, τὸ ἡγούμενον εἰς τὸ ἐπόμενον, ἐπικρατεῖ ἔφε.λξίς, οὕτως ὑπάρχει ἀνακολουθία λόγου καὶ ἀνακόλου-

θορ σχῆμα ἢ ἰδίωμα ὅπου τὸ τέλος δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου.

§. 91. Τοσαῦτα καὶ περὶ τούτου, ὀλίγα βέβαια ἐκ τῶν πολλῶν καὶ παμπόλλων ἃ ἦν δυνατόν εἰπεῖν, ἱκανὰ δὲ εἰς νύξιν πρὸς περαιτέρω ἔρευναν. Ἄλλων πληρέστερα πονήματα θέλουσι πραγματευθῆ τὸ θέμα τοῦτο τελειότερον, ἐξακριβοῦντα τὴν γένεσιν, τὴν ἀνάγκην, τὴν χρῆσιν, τὴν διαίρεσιν τῶν σχημάτων καὶ ἰδιωμάτων, τὴν ἀναγωγὴν αὐτῶν εἰς γένη καὶ εἶδη, τὴν ἐπὶ τὸ αὐτὸ πολλῶν σχημάτων πολλάκις σύμπτωσιν, τὴν διάκρισιν τῶν ῥητορικῶν καὶ συντακτικῶν σχημάτων, τὸν σκοπὸν ἑκατέρων καὶ τὰ ὅμοια.

§. 92. Ἐπειδὴ δὲ τοιαύτη ἐξέτασις καὶ ἐξήγησις τῶν συντακτικῶν σχημάτων βοηθεῖ μεγάλως εἰς τὴν ἐρμηνείαν τῶν ποιητῶν καὶ συγγραφέων, διὰ τοῦτο τοιοῦτον σύγγραμμα θέλει εἶναι ἀναντιρρήτως εὐπρόσδεκτον εἰς τοὺς περὶ τὴν ἐλληνικὴν σύνταξιν ἀσχολουμένους, τῆς ὁποίας μόνον τὰ στοιχεῖα πραγματεύεται τὸ παρὸν σχεδίασμα, καὶ τοῦτο ἄνευ ἀξιώσεων, ἀσμένως παρὰχωρουμένων εἰς τὴν φιλοτιμίαν τῆς νέας γενεᾶς, ἥτις θέλει διαδεχθῆ τοὺς πρεσβυτέρους ἡμᾶς ἐν τῷ βίῳ τε καὶ ἐν τοῖς γράμμασιν. Καὶ τὰ μὲν τῆς παλαιότερας γενεᾶς ἔργα διὰ τῶν προόδων τῆς νεωτέρας θέλουσι συγκλυφθῆ βέβαια ὑπὸ κρειττόνων ἄλλων, ὡς κρύπτονται οἱ ἀκατέργαστοι λίθοι ἐν τοῖς θεμελίοις τῶν οἰκοδομῶν, ἡ δὲ νεωτέρα, καὶ τὰς δυσχερεῖας καὶ τὰς ὀλίγας τότε ἐλπίδας τῆς ἀρχαιοτέρας ἀναχλογισθεῖσα, θέλει κρίνει ὀρθότερον περὶ αὐτῆς, ἐὰν θέλῃ νὰ ᾖναι δικαία.

ξὺν τῷ δικαίῳ γὰρ μέγ' ἔξεστι φροεῖν (Σ. Αἷ. 1125).

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

*Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας καὶ Ἑλληνικὰ Σχο-
λεῖα Διευθύνοντας Διδασκάλους.*

Ἐκ τινων δεδομένων εἰκάζομεν ὅτι γίνεται ἐν τισι τῶν διδασκη-
ρίων, ποῦ μὲν λεληθότως, ποῦ δὲ καὶ ἐμφανέστερον, χρήσις διδα-
κτικῶν βιβλίων, μὴ παρὰ τοῦ Ἰπουργείου, οὐ προϊστάμεθα, ἐγκε-
κριμένων. Καὶ ὅσον οὐπω θέλομεν προβῆ εἰς τὴν ἐξέλεγχιν τοῦ
τοιούτου ἀτοπήματος, καὶ τὴν κατὰ συνέπειαν ταύτης ἐνέργειαν
τῶν δεόντων. Νῦν δὲ περιορίζομεθα μόνον, ἵνα ὑπομνήσωμεν ὑμᾶς,
ὕπ' ὅψιν ἔχοντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 20215 ἐγκύκλιον τοῦ 1843 τοῦ
καθ' ὑμᾶς Ἰπουργείου, ὅτι διδασκτικὸν βιβλίον τῆς Ἑλληνικῆς Συν-
τάξεως ἐν τε τοῖς Ἑλληνικοῖς Σχολείοις καὶ τοῖς Γυμνασίοις εἶναι
« ἡ Πρώτη Περίοδος τοῦ περὶ Ἑλληνικῆς Συντάξεως » πονήματος
τοῦ Καθηγητοῦ Κ. Κ. Ἀσωπίου, τὸ κοινῶς « Μικρὸν Συντακτικὸν
Ἀσωπίου » καλούμενον. Ὅπως δὲ καὶ ἄλλοτε, οὕτω καὶ νῦν ἐπανα-
λαμβάνομεν πρὸς ὑμᾶς, ὅτι ἡ χρήσις χειρογράφων, ὡς κειμένων,
διδασκαλίας ἀπαγορεύεται, ὡς καὶ ἡ μὴ ἐγκειμένων ῥητῶς βι-
βλίων.

Ὁ Ἰπουργὸς

Β. Κ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ.

Π. Κλάδος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000079778

Παπα Ιωανν. Β. 1808705